

DSC చరిత్రప్రత్యేకం

1. 1844-45లో గడ్కారి తిరుగుబాటు ఎవరికి వ్యతిరేకంగా జరిగింది?

ఎ) బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం బి) వడ్డీ వ్యాపారులు
సి) స్థానిక రాజులు డి) ఎ, బి

2. బ్రిటిష్ సైన్యంలో భారతీయ సిపాయిల తిరుగుబాటు మొదట ఏ ప్రాంతంలో జరిగింది?

ఎ) లక్నో బి) వెల్లూరు
సి) బారక్పూర్ డి) మీరట్

3. 1857 తిరుగుబాటు ప్రారంభానికి కొద్ది రోజుల ముందే.. 'భారతీయ ఆకాశంలో చిన్న మబ్బు క్రమంగా పెరుగుతూ బ్రిటిష్ సామ్రాజ్య పునాదులనే కదిలించబోతుంది' అని పేర్కొన్న వ్యక్తి ఎవరు?

ఎ) లార్డ్ డల్హౌసీ బి) వి.డి. సావర్కర్
సి) లార్డ్ కానింగ్ డి) దేవేంద్రనాథ్ తాగూర్

4. '1857లో జరిగింది సిపాయిల తిరుగుబాటు కాదు, అది జాతీయ పోరాటం' అని అంగీకరించిన ఆంగ్లేయుడు ఎవరు?

ఎ) చార్లెస్ ఉడ్ బి) డిజ్రౌలి
సి) కానింగ్ డి) ఎలెన్బరో

5. 1857 సిపాయిల తిరుగుబాటును 'భారత ప్రథమ స్వాతంత్ర్య సంగ్రామం'గా అభివర్ణించింది

ఎవరు?

- ఎ) వి.డి. సావర్కర్
- బి) బాల్ గంగాధర్ తిలక్
- సి) మదన్ లాల్ దిగ్రా
- డి) మహాత్మా గాంధీ

6. 1857 తిరుగుబాటుకు తక్షణ కారణం ఏది?

- ఎ) సాంఘిక వ్యవహారాల్లో బ్రిటిష్లర్ల జోక్యం
- బి) భారతీయ సిపాయిలకు తగిన ప్రాతినిధ్యం లేకపోవడం

సి) 1856లో ప్రవేశపెట్టిన ఎన్ ఫీల్డ్ తుపాకుల్లో కొవ్వు పూసిన తూటాలు ఉపయోగించారనే వదంతి

డి) పైవన్నీ

7. ఎన్ ఫీల్డ్ తుపాకీ ఉపయోగించడాన్ని నిరాకరించి, 1857 మార్చి 29న బారక్ పూర్ లో బ్రిటిష్ అధికారిని కాల్చి చంపి సిపాయిల తిరుగుబాటుకు బీజం వేసింది ఎవరు?

- ఎ) రామ్ పాండే బి) మంగళ్ పాండే
- సి) దేశ్ పాండే డి) తాంతియా తోపే

8. చరిత్రకారులు '1857 తిరుగుబాటు' ఏ రోజు, ఏ ప్రాంతంలో ప్రారంభమైందని గుర్తించారు?

- ఎ) మే 10, మీరట్ బి) జనవరి 29, బారక్ పూర్
- సి) జూన్ 10, ఢిల్లీ డి) జూన్ 5, లక్నో

9. 1857 తిరుగుబాటుకు సంబంధించిన ప్రధాన ప్రాంతాలు, నాయకులను జతపరచండి.

జాబితా - 1 జాబితా - 2

- 1) ఢిల్లీ a) భక్తి ఖాన్
- 2) లక్నో b) బేగం హజ్రత్ మహల్
- 3) ఝాన్సీ ష) లక్ష్మీబాయి
- 4) పైజాబాద్ స) మౌల్య్ అహ్మదుల్లా

5) అర్థావస్థా వ) కున్వర్ సింగ్

ఎ) 1-a, 2-b, 3-ష, 4-స, 5-వ

బి) 1-వ, 2-స, 3-ష, 4-b, 5-a

సి) 1-స, 2-a, 3-వ, 4-b, 5-ష

డి) 1-ష, 2-b, 3-a, 4-వ, 5-స

10. మొగల్ చివరి పాలకుడు 2వ బహదూర్ షా వారసులను హత్య చేసి, ఆ వంశాన్ని అంతం చేసిన బ్రిటిష్ సేనాని ఎవరు?

ఎ) విలియం టేలర్ బి) నికోల్సన్

సి) కెప్టెన్ హడ్సన్ డి) విండ్ హోమ్

11. లక్ష్మీబాయితో పోరాటం చేసిన బ్రిటిష్ జనరల్ ఎవరు?

ఎ) హావ్లాక్ బి) సర్ హ్యూరోజ్

సి) కాంప్బెల్ డి) నికోల్సన్

12. 1857 తిరుగుబాటు ప్రముఖ నాయకులు, వారి అసలు పేర్లకు సంబంధించి కింది వాటిలో సరైన జత ఏది?

ఎ) నానాసాహెబ్ - గోవింద దోండూపంత్

బి) తాంతియా తోపే - రామచంద్ర పాండురంగ్

సి) లక్ష్మీబాయి - మణిక్ర్ణిక

డి) పైవన్నీ

13. కింది వారిలో నేపాల్ పారిపోయి, అక్కడే మరణించిన 1857 తిరుగుబాటు నాయకులు ఎవరు?

ఎ) నానాసాహెబ్ బి) బేగం హజ్రత్ మహల్

సి) ఎ, బి డి) తాంతియా తోపే

14. కింది వాటిలో 1857 తిరుగుబాటు ముఖ్య కేంద్రం, బ్రిటిష్లకు మొదటగా పునరాక్రమించుకున్న ప్రాంతం ఏది?

ఎ) కాన్పూర్ బి) ఝాన్సీ సి) ఢిల్లీ డి) లక్నో
15. రైతులకు సహాయకంగా 'బార్డోలి సత్యాగ్రహం'ను విజయవంతంగా నిర్వహించిన కాంగ్రెస్ ప్రముఖ నాయకులు ఎవరు?

ఎ) మహాదేవ దేశారు బి) సర్దార్ పటేల్
సి) జె.బి. కపలాని డి) రాజేంద్రప్రసాద్

16. గాంధీ యుగంలో జరిగిన ప్రముఖ సత్యాగ్రహ ఉద్యమాల్లో ఒకటైన 'చీరాల-పేరాల' ఉద్యమానికి ఎవరు నాయకత్వం వహించారు?

ఎ) దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య
బి) కొండా వెంకటప్పయ్య
సి) పర్వతనేని వీరయ్యచౌదరి
డి) గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావు

17. కింది వాటిలో 19వ శతాబ్దంలో జరిగిన, 1857 తిరుగుబాటు కంటే ప్రణాళికావంతంగా నిర్వహించిన ఉద్యమం ఏది?

ఎ) వహాబీ ఉద్యమం
బి) సన్యాసి ఉద్యమం
సి) ముండా తిరుగుబాటు
డి) సంతాల్ తిరుగుబాటు

18. బ్రిటిష్ల పాలనకు వ్యతిరేకంగా 'వాఘేరా తిరుగు బాటు' ఏ ప్రాంతంలో చేశారు?

ఎ) ఖాందేష్ బి) సౌరాష్ట్ర
సి) అహ్మదాబాద్ డి) పుణే

19. బ్రిటిష్ల ఆధిపత్యానికి వ్యతిరేకంగా ముస్లిం ఫకీర్లను ఏకం చేసిన మొదటి నాయకుడు ఎవరు?

ఎ) అబ్దుల్ అజీజ్ బి) మజ్ను షా
సి) చిరాగ్ ఆలీ డి) దాదుమియా

20. బ్రిటిష్ల పాలనా కాలంలో 19వ శతాబ్దం మధ్య

వరకూ అనేక రకాల తిరుగుబాట్లు చెలరేగాయి.
కానీ, కింద పేర్కొన్న వాటిలో ఏ రకమైన
తిరుగుబాట్లు జరగలేదు?

- ఎ) రైతు పోరాటాలు బి) న్యాయ పోరాటాలు
- సి) గిరిజన తిరుగుబాట్లు
- డి) జమీందారీ తిరుగుబాట్లు

21. 1857 తిరుగుబాటు సమయంలో రెండో బహు
దూర్షా ముఖ్య సలహాదారు ఎవరు?

- ఎ) హాకీమ్ అసనుల్లా బి) భక్తా ఖాన్
- సి) రూప్ చంద్ డి) జవాన్ భక్త్

22. 1857 తిరుగుబాటు విఫలమవడానికి ముఖ్య
కారణం ఏది?

- ఎ) నిధుల కొరత బి) ఆయుధాల కొరత
- సి) ఐక్యత, ఆధునికత, ముందుచూపు లోపించడం
- డి) స్వదేశీయుల మద్దతు లేకపోవడం

23. 1858 ఏప్రిల్ లో కింద పేర్కొన్న ఏ నాయకుడిని
బంధించడంతో 1857 తిరుగుబాటు ముగిసిపోయి
నట్లుగా భావిస్తారు?

- ఎ) తాంతియా తోపే బి) మౌల్వీ అహ్మదుల్లా
- సి) నానాసాహెబ్ డి) బేగం హజ్రత్ మహల్

24. కింద పేర్కొన్నవారిలో 1857 తిరుగుబాటు సమ
యంలో బ్రిటిషర్లకు విశ్వాసపాత్రుడిగా ఉన్న
జమీందార్/ పాలకుడు ఎవరు?

- ఎ) కాశ్మీర్ - గులాబ్ సింగ్
- బి) హైదరాబాద్ - సాలార్జంగ్
- సి) సింధియా - దినకర్ రారు
- డి) పైన పేర్కొన్న వారందరూ

25. 1857 తిరుగుబాటు ప్రధానంగా ఏ ప్రాంతంలో
మత పెద్దలైన మౌల్వీలు, పండిట్ల ప్రభావానికి

లోనైంది?

ఎ) బిహార్ బి) బెంగాల్

సి) ఉత్తరప్రదేశ్ డి) రాజస్థాన్

26. ఏ గిరిజన తెగకు చెందినవారు తమ గ్రామాలను గ్రామపెద్దలైన ముండాల నుంచి సిక్కు, ముస్లింలకు మార్చినప్పుడు 1831-32లో తిరుగుబాటు చేశారు?

ఎ) హోస్ బి) కోల్

సి) భుమిజ్ డి) గోండు

27. డల్హౌసీ గవర్నర్ జనరల్ గా ఉన్న కాలంలో 1855-56లో జరిగిన ఏ ఉద్యమాన్ని 'గొప్ప తిరుగుబాటు'గా పేర్కొంటారు?

ఎ) సంతాల్ తిరుగుబాటు

బి) ఖోండ్ తిరుగుబాటు

సి) చెంచు తిరుగుబాటు

డి) కోయ తిరుగుబాటు

28. 1829లో అస్సాంలో జరిగిన 'ఖాసీ తిరుగుబాటు' కు ముఖ్య కారణం ఏమిటి?

ఎ) పన్నులు పెంచడం

బి) అస్సాం, సిల్హట్ ను కలుపుతూ రహదారి

నిర్మాణం కోసం ఉద్యోగాల నియామకం

సి) జమీందార్ల దురాగతాలు

డి) వడ్డీ వ్యాపారుల అకఙ్ఠ్యాలు

29. 'కోల్'లు బ్రిటిషర్లకు వ్యతిరేకంగా ఎప్పుడు తిరుగు బాటు చేశారు?

ఎ) 1828 బి) 1839

సి) 1844 - 48 డి) పైవన్నీ

30. నీలి మందు రైతుల దుస్థితిని వివరిస్తూ

'నీలిదర్పణ' నాటకాన్ని రాసింది ఎవరు?

ఎ) దీనబంధుమిత్ర బి) నారాయణ మెఖండే

సి) ఎస్.ఎ. డాంగే డి) ఎస్.ఎన్. బెనర్జీ
31. 1875లో పుణే, అహ్మద్‌నగర్ కేంద్రాలుగా
వ్యవసాయదారుల నిరసన (దక్కన్ తిరుగుబాటు)
ప్రధానంగా ఎవరికి వ్యతిరేకంగా జరిగింది?

ఎ) బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం బి) వడ్డీ వ్యాపారులు
సి) జమీందార్లు డి) విదేశీ ఉద్యానవనదార్లు

32. మోస్లా తిరుగుబాటు ఏ ప్రాంతంలో జరిగింది?

ఎ) తమిళనాడు బి) కర్ణాటక

సి) కేరళ డి) మహారాష్ట్ర

33. ఏ గిరిజన నాయకుడిని అతడి అనుచరులు
'దేవుడి అవతారం'గా, 'ప్రపంచ పిత'గా

భావించారు?

ఎ) బుద్ధో భగత్ బి) కన్ఘ

సి) బిర్సాముండా డి) ఉమ్జి నాయక్

34. పాగల్ పంథీ ఉద్యమంలో ప్రముఖ పాత్ర

పోషించి.. కౌలుదార్లు, భూస్వాములను

జమీందార్లకు వ్యతిరేకంగా ప్రోత్సహించిన

నాయకుడు ఎవరు?

ఎ) మజ్ను షా బి) టిప్పు షా

సి) దాదుమియా డి) కరం షా

35. తిరుగుబాట్లు, అవి జరిగిన ప్రాంతాలను
జతపరచండి.

జాబితా - 1 జాబితా - 2

1) కుకా తిరుగుబాటు a) పంజాబ్

2) కుకీ తిరుగుబాటు b) మణిపూర్

3) పాయకా తిరుగుబాటు ష) ఒరిస్సా

4) రామోసిస్ తిరుగుబాటు స) పుణే (మహారాష్ట్ర)

5) కట్టబ్రహ్మన తిరుగుబాటు

వ) తిరునల్వేలి (తమిళనాడు)

ఎ) 1-a, 2-b, 3-ష, 4-స, 5-వ

బి) 1-వ, 2-స, 3-ష, 4-b, 5-a

సి) 1-స, 2-a, 3-b, 4-ష, 5-వ

డి) 1-ష, 2-స, 3-వ, 4-a, 5-b

36. పీష్వా పదవిని రద్దు చేయడంతో పీష్వా దళంలోని కింది తరగతి పోలీసులు చిత్తూరు సింగ్ ఉమాజీ నాయకత్వంలో తిరుగుబాటు చేశారు. దీన్ని ఏమని పిలుస్తారు?

ఎ) సతారా అల్లర్లు

బి) రామోసిస్ తిరుగుబాటు

సి) సంబల్పూర్ తిరుగుబాటు

డి) వేలుతంబి తిరుగుబాటు

37. పుల్లరి తిరుగుబాటుకు ఎవరు నాయకత్వం వహించారు?

ఎ) కట్టబ్రహ్మాన బి) కిట్టూరు చెన్నమ

సి) కన్నెగంటి హనుమంతు డి) సురేంద్రసాయి

38. గిరిజనుల హక్కుల పరిరక్షణ కోసం అల్లూరి సీతా రామరాజు 'రంపా తిరుగుబాటు'ను ఏ కాలంలో సాగించారు?

ఎ) 1921-22 బి) 1922-24

సి) 1924-26 డి) 1920-21

39. కింది వాటిలో బెంగాల్ ప్రాంతంలో జరిగిన జమీందారీ వ్యతిరేక తిరుగుబాటు ఏది?

ఎ) పాబ్నా తిరుగుబాటు బి) తెభాగా తిరుగుబాటు

సి) ఎ, బి డి) పైవేవీ కావు

40. రైతుల తిరుగుబాట్ల ఫలితంగా చేసిన చట్టాలకు సంబంధించి కింది వాటిలో సరైంది ఏది?

ఎ) డెక్కన్ అగ్రికల్చురిస్ట్ రిలీఫ్ యాక్ట్- 1879

బి) బెంగాల్ కౌలుదార్ల చట్టం-1885

సి) పంజాబ్ భూ అన్యాయాంతు చట్టం - 1902
డి) ఛైవన్నీ

సమాధానాలు

- 1.డి 2.బి 3.సి 4.బి 5.ఎ
- 6.సి 7.బి 8.ఎ 9.ఎ 10.సి
- 11.బి 12.డి 13.సి 14.సి 15.బి
- 16.ఎ 17.ఎ 18.బి 19.బి 20.బి
- 21.ఎ 22.సి 23.ఎ 24.డి 25.ఎ
- 26.బి 27.ఎ 28.బి 29.డి 30.ఎ
- 31.బి 32.సి 33.సి 34.బి 35.ఎ
- 36.బి 37.సి 38.బి 39.సి 40.డి

GRK

TEACHER

పోటిపర్తిక్లల ప్రత్యేకం(చరిత్ర)

బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం క్రీ.శ. 1773లో రెగ్యులేటింగ్ చట్టాన్ని చేసింది. దీని ప్రకారం ఈస్టిండియా కంపెనీ 1600-1772 మధ్య భారతదేశంలో ఆక్రమించిన భూభాగాలన్నింటకూ ఆంగ్లేయులకు పాలనాభికారం దక్కింది. పార్లమెంటు నియమించిన గవర్నర్ జనరల్, కౌన్సిల్ సభ్యులు పాలన వ్యవహారాలు చూసే వారు. ఈ క్రమంలో వారన్ హేస్టింగ్స్ (1773 - 85) గవర్నర్ జనరల్ గా, క్లవలింగ్, మోన్సోన్, బార్వెల్, సిలిఫ్ ప్రాన్సిస్ అనే నలుగురు కౌన్సిల్ సభ్యులుగా బాధ్యతలు చేపట్టారు. దీంతో వారన్ హేస్టింగ్స్ బెంగాల్ లో ద్వంద్వ ప్రభుత్వాన్ని రద్దు చేశాడు.

ఆంగ్లో - మైసూర్ యుద్ధాలు (1767 - 99)

రాజ్యవ్యాప్తి కోసం ఈస్టిండియా కంపెనీ బెంగాల్ తరవాత మైసూరు రాజ్యంపై దృష్టి సారించింది. స్వతంత్ర మైసూర్ రాజ్యాన్ని స్థాపించిన హైదరాల్ (1722 - 82), అతని

కుమారుడైన టిప్ప సుల్తాన్ ఆంగ్లేయులతో నాలుగు
ఆంగ్లో - మైసూర్ యుద్ధాలు చేశాడు.

మొదటి ఆంగ్లో - మైసూర్ యుద్ధం (క్రి.శ.1767 - 69)

18వ శతాబ్ద ప్రారంభంలో విజయనగర సామ్రాజ్య
పునాదులపై వెలసిన స్వతంత్ర రాజ్యమే మైసూరు. ఈ
రాజ్య స్థాపకుడైన హైదరాళీ గొప్ప యోధుడు. హైదరాళీ,
వడయార్ అభిమానాన్ని పొంది 1755లో బిండిగల్లు
ఫాజ్ దొర్గా నియమితులయ్యాడు. మైసూర్
ప్రధానమంత్రి నంజరాజును చంపించి రాజు చిన్న
కృష్ణరాజు సోదరులను నామమాత్రానికే పరిమితం చేసి
సర్వోభికారాలు చెలాయించాడు. హైదరాళీ తన సైన్యానికి
ఫ్రెంచి వారితో శిక్షణ నిప్పించాడు. రాజ్యాన్ని నలు దిశలొ
వ్యాప్తి చేయడం కోసం పలు దండయాత్రలు చేసి
హైదరాబాద్ వైజాం, మరాఠాలను ఎదిరించి వారి
ప్రాంతాలను ఆక్రమించాడు. ఇది గమనించిన
ఆంగ్లేయులు హైదరాళీని అణచివేయడానికి
సిద్ధమయ్యారు.

మొదటి మైసూర్ యుద్ధానికి అంకురార్పణ:

హైదరాల్..మహమ్మదాల్ నత్తువైన మవూజ్ఖాన్కు ఆశ్రయం ఇవ్వడం, చందాసాహెబ్ కుమారుడైన రాజా సాహెబ్కు తన రాజ్యంలో ఉద్యోగమివ్వడం ఆంగ్లేయులకు ఆగ్రహం తెప్పించాయి. దీంతో క్రీ.శ. 1767లో మొదటి మైసూర్ యుద్ధం జరిగింది.

మద్రాస్ సంధి:

వైజాం రాజు, మహారాష్ట్రలు ఆంగ్లేయుల పక్షం చేరారు. కానీ హైదరాల్ వారిని కలవకుండా రాజనీతి ప్రదర్శించాడు. కల్నల్ స్కిత్, హైదరాల్ని చంగామా, ట్రాంకోమలై యుద్ధాల్లో ఓడించాడు. అయినప్పటికీ హైదరాల్ ధైర్యం వీడకుండా షారాడి బ్రిటిష్ సేనలను ఓడించి మంగళూరును స్వాధీనం చేసుకొన్నాడు. బ్రిటిష్ సేనలను మద్రాస్ వరకు తరిమాడు. ఓడిపోయిన బ్రిటిష్వారు హైదరాల్తో మద్రాస్ సంధి చేసుకొన్నారు.

మద్రాస్ సంధి షరతులు

-హైదరాబీ స్వాభీనం చేసుకొన్న కరూర్, దొని చుట్టు ప్రక్కల ప్రాంతాలు మినహా మిగిలినవాటిని తిరిగి ఇచ్చేయాలి.

-యుద్ధ ఖైదీలను విడుదల చేయాలి.

-యుద్ధాల్లో ఒకరికొకరు సహాయం చేసుకోవాలి.

-కర్ణాటక నవాబు హైదరాబీకి సామంత రాజుగా ఉండాలి.

మూడో ఆంగ్లో - మైసూర్ యుద్ధం (1790 - 92)

ఈ యుద్ధ కాలం నాటికి బ్రిటిష్ గవర్నర్ జనరల్ కారన్‌వాలీస్ కాగా అప్పటి మైసూర్ రాజు టిప్పు సుల్తాన్. 1790లో టిప్పు సుల్తాన్ తిరువాన్కూరు సంస్థానంపై దాడి చేయడం మూడో మైసూర్ యుద్ధానికి కారణమయింది.

యుద్ధ పరిణామాలు:

బ్రిటిష్ గవర్నర్ జనరల్ కారన్‌వాలీస్ మహారాష్ట్రలను, హైదరాబాద్ చైజాం నవాబును తనవైపునకు తిప్పుకొన్నాడు. మద్రాస్ నుంచి జనరల్ మెడోస్‌ను, బెంగాల్ నుంచి మాక్‌సెల్‌ను మైసూర్ మీదికి పంపాడు. మెడోస్, టిప్పును ఓడించాడు. బొంబాయి నుంచి కారన్ వాలీస్‌కు అండగా ఇంగ్లీష్ సైన్యం టిప్పు రాజధాని శ్రీరంగపట్నాన్ని ఆక్రమించుకున్నాయి. దీనితో టిప్పు సుల్తాన్ 1792లో ఆంగ్లేయులతో శ్రీరంగపట్టణం సంధి చేసుకొన్నాడు.

సంధి పరిణామాలు:

ఈ సంధి ప్రకారం టిప్పు సుల్తాన్ కృష్ణా, పెన్నా నదుల మధ్య ఉన్న భూభాగాన్ని ఆంగ్లేయుల మిత్రుడైన నిజాంకు, తుంగభద్ర పరిసర ప్రాంతాలను మరొకరికి, బారో మహల్‌ను ఆంగ్లేయులకు ఇచ్చాడు. తన కుమారులిద్దరిని బ్రిటిష్ ఆస్థానానికి బంధీలుగా పంపుటకు అంగీకరించాడు. మాడు కోట్ల నష్ట పరిహారాన్ని ఇవ్వడానికి ఒప్పుకొన్నాడు.

నాలుగో మైసూర్ యుద్ధం (క్రి.శ.1799)

ఈ యుద్ధ కాలం నాటి బ్రిటిష్ గవర్నర్ జనరల్ వెల్లెస్లీ టిప్పు సుల్తానే మైసూరు రాజుగా ఉన్నాడు. శ్రీరంగపట్టణం సంభి ద్వారా తాను కోల్పోయిన ప్రాంతాలను తిరిగి పొందాలని తన సైన్యాన్ని, కోటలను బలోపేతం చేసుకున్నాడు. తనకు సహాయం చేయాల్సిందిగా ఫ్రాన్స్‌కు చెందిన నెపోలియన్ బోనాపార్ట్‌ని కోరాడు. అలాగే అరేబియా, కాబూల్, కాన్స్టాంటినోపుల్ రాజ్యాలకు రాయబారులను పంపి ముస్లిం రాజుల సహాయాన్ని కోరాడు.

మైసూరుపై ఆంగ్లేయుల దాడులు:

వీటన్నింటినీ గమనిస్తున్న వెల్లెస్లీ సమయం చూసి మైసూరును అన్ని దిక్కులనుంచి ముట్టడించాడు. వెల్లెస్లీ సోదరుడైన ఆర్థర్ వెల్లెస్లీ (డ్యూక్ ఆఫ్ వెలింగ్‌టన్) వైజంపైన్య సహాయంతో తూర్పు నుంచి, స్ట్రావర్డ్ సేనాధిపతి బొంబాయి పైన్య సహాయంతో పశ్చిమం నుంచి

మైసూరుపై దొడులు చేశారు. ప్లూవర్డ్, హాలిస్ల నేతృత్వంలోని ఆంగ్లేయ సేనలు సిద్దేశ్వర్, మాలపల్లి వద్ద జరిగిన యుద్ధాల్లో మైసూరు సేనలను ఓడించాయి. చివరకు ప్లూవర్డ్ కోటలోకి ప్రవేశించి టిప్పు సుల్తాన్‌ను వధించాడు.

టిప్పు సుల్తాన్ సంస్కరణలు:

టిప్పుకు మైసూరు పులి అనే బిరుదు ఉంది. ఇతని చిహ్నం పులి. రాజధాని శ్రీరంగపట్టణం. ఇతడు మైసూరులో ఆధునిక పరిశ్రమలను స్థాపించాడు. జాగీర్ వ్యవస్థను రద్దు చేశాడు. ఫ్రాన్స్, రష్యా, టర్కీ, ఈజిప్ట్, ఇరాన్, చైనా దేశాలకు దౌత్య బృందాలను పంపి అంతర్జాతీయ వ్యాపారాన్ని పెంపొందించాడు. కొత్త క్యాలెండర్, కొత్త నాణేలను (మెహర్) ప్రవేశపెట్టాడు. పరమత సహనాన్ని పాటించాడు. శృంగేరి వద్ద శారదాదేవి ఆలయ నిర్మాణం కోసం నిధులిచ్చాడు. ఫ్రాన్స్‌లో ఏర్పడిన జాకోబిన్ క్లబ్‌లో చేరిన ఏకైక భారతీయ సభ్యుడు. 1789లో జరిగిన ఫ్రెంచి విప్లవం

గురించి మైసూరు ప్రజలకు వివరించాడు. మైసూర్లో స్వేచ్ఛా వ్యవస్థ (ట్రీ ఆఫ్ లిబర్టీ)ని నొటాడు. మద్యపానం, వ్యభిచారాన్ని నిషేధించాడు.

మైసూరులో వడయార్ వంశం

టిప్పు సుల్తాన్ మరణం తరువాత మైసూరును ఆంగ్లేయులు ఆక్రమించి వడయార్ వంశానికి చెందిన కృష్ణరౌజ వడయార్కు అప్పగించారు. అప్పటికి అతని వయసు కేవలం అయినేళ్లు. బ్రిటిషర్లు మైసూరులో బ్యాలిక్లౌజ్ అనే రెసిడెంట్ను నియమించారు. 1832లో విలియం బెంటింక్ మైసూరును ఆక్రమించాడు. కానీ 1882లో లార్డ్ లిప్పన్ మైసూరును వడయార్ కుటుంబానికి అప్పగించాడు. అప్పటి మైసూరు పాలకుడు చామరాజు - ఐగీ. ఇతని తరువాత కృష్ణరౌజ - ఐగ మైసూరు పాలకుడు అయ్యాడు. ఇతని వద్ద మోక్షగుండం విశ్వేశ్వరయ్య ప్రధానమంత్రిగా పని చేశారు. 1947లో చామరాజు వడయార్, మైసూరుని భారత్లో విలీనం చేశాడు.

రెండో ఆంగ్లో - మైసూర్ యుద్ధం (1780 - 84)

రెండో మైసూర్ యుద్ధ కాలం నాటి వారన్ హేస్టింగ్స్ బ్రిటిష్ గవర్నర్ జనరల్. హైదరాళీ మైసూర్ను పాలిస్తున్నాడు.

రెండో మైసూర్ యుద్ధానికి కారణాలు:

మద్రాస్ సంధి ప్రకారం ప్రతి యుద్ధంలో ఆంగ్లేయులు, హైదరాళీ పరస్పరం సహాయం చేసుకోవాలి. కానీ 1771, 1772 సంవత్సరాల్లో రెండుసార్లు మహారాష్ట్రలు హైదరాళీని ఓడించినా బ్రిటిష్ వారు సహాయం చేయలేదు.

ఆంగ్లేయులు ఓనోర్లో కర్నాటానిని నిర్మించడం తోపాటు మలబార్ కోస్తాలో చందనం కట్టె, మిరియాల వర్తకానికి అనుమతిచ్చాడు. దీనికి ప్రతిగా బొంబాయి ప్రభుత్వం హైదరాళీకి సహాయం చేయాలి. కానీ మహారాష్ట్రలకు, హైదరాళీకి మధ్య జరిగిన యుద్ధంలో

బొంబాయి ప్రభుత్వం హైదరాబాద్ కి సహాయం చేయలేదు.
హైదరాబాద్ అధీనంలో ఉన్న మహి రేవు పట్టణంపై
ఆంగ్లేయులు దాడి చేశారు.

యుద్ధ పరిణామాలు:

క్రీ.శ. 1780లో హైదరాబాద్ సుమారు 80 వేలమంది
పైన్యంతో ఆర్కాటును ముట్టడించి కల్నల్ ఛైలీని
ఓడించాడు. మద్రాస్ నుంచి వచ్చిన మద్రో, గంజ అనే
ప్రదేశంలో ఉన్న సరసులో యుద్ధ సామగ్రిని పడేసి తిరిగి
మద్రాస్ వెళ్ళిపోయాడు. కేస్ బీ నాయకత్వంలోని బ్రిటిష్
పైన్యాన్ని హైదరాబాద్ ఓడించాడు.

హైదరాబాద్ అస్తమయం:

క్రీ.శ. 1781లో ఫోర్ట్ కోవా యుద్ధంలో ఐర్ కూట్ చేతిలో
హైదరాబాద్ ఓడిపోయాడు. అయినప్పటికీ తేరుకొని
షాలంగర్ యుద్ధంలో ఐర్ కూట్ ను ఓడించాడు.
1782లో హైదరాబాద్ క్యాన్సర్ వ్యాధితో యుద్ధ రంగంలోనే

మరణించాడు. ఆ సమయంలో తన సైన్యాధికారులైన కృష్ణారావు, పూర్ణయ్యలకు వారు చేయాల్సి పనులను వివరించాడు. తన కుమారుడైన టిప్పుసుల్తాన్ వచ్చేటప్పటికే హైదరాబాద్ మరణించాడు. ఆ తరువాత టిప్పు సుల్తాన్ యుద్ధాన్ని కొనసాగించాడు. 1784 నాటికి ఎవరూ గెలిచే స్థితిలో లేకపోవడంతో మద్రాస్ గవర్నర్ మెకార్టీ, టిప్పు సుల్తాన్ తో మంగళూరు సంధి చేసుకొన్నాడు. దీంతో రెండో మైసూర్ యుద్ధం ముగిసింది.

రెండో మైసూర్ యుద్ధం సంధి షరతులు

-మద్రాస్ సంధిని ఇరు వర్గాలు ఒకరినొకరు.

-టిప్పు గెలుచుకొన్న కర్ణాటకను ఆంగ్లేయులకు ఇచ్చేటట్లు, ఆంగ్లేయులు గెలుచుకొన్న మైసూర్ ప్రాంతాలను టిప్పుకు ఇచ్చేటట్లు ఒప్పందం కుదిరింది.

పోటీపరీక్షల ప్రత్యేకం

1. నిర్మాణ పరంగా " మనీ హరప్పా 'లేదా' 'మనీ

మొహంజదారో'గా పిలిచిన ప్రాంతం ఏది?

ఎ. లోథాల్ బి. రంగాపూర్

సి. కాళిభంగన్ డి. డోలవీర

2. ఆసియా మైనర్ లోని భోగజ్ భోరు శాసనంలో

రుగ్వేదం లోని ఏ దేవతల పేర్లు కన్పించెను?

ఎ. నసత్వ బి. వరుణ

సి. ఇంద్ర డి. పైవన్నీ

3. శైవ మంత్రంలో " పోసద " అంటే ఏమిటి?

ఎ. పాప పరిహారానికి శైవులు విధించుకునే శిక్షలు

బి. శైవులు నూతన సభ్యుడికి చేర్చుకోవడం

సి. శైవులు పూర్ణ చంద్రుని రోజున ఉపవాసం

చేయటం

డి. ఏదీ కాదు

4. ఋద్ధుని జన్మస్థలం అయిన లుంబిని వద్దగల

అశోకుని శాసనం ఏది?

ఎ. రుమ్మిందై బి. బేస్ నగర్ సి. 13వ శిలాశాసనం డి.

ఎదీకాదు

5. కల్లణుడి రాజ తరంగిణి ప్రకారం చంద్రగుప్త

మౌర్యుని తండ్రి పేరేమిటి?

ఎ. దుండి రాజ బి. నకుని

సి. వీర దత్త డి. అహిజతకుడు

6. ఆంధ్రీ అనునది ఏ ప్రాంతంలో కలదు?

ఎ. మధ్యప్రదేశ్ బి. ఆంధ్రప్రదేశ్

సి. మహారాష్ట్ర డి. రాజస్థాన్

7. విదేశలో విష్ణువుకు గోపురాన్ని నిర్మించినవారు

ఎవరు?

ఎ. హెలియోడోరస్ బి. కాడోపైసెస్

సి. కనిష్కుడు డి. వాసుదేవుడు

8. క్రీ.శ 6వ శతాబ్దం నుంచి సామంతుడుగా

ప్రాచుర్యంలోకి వచ్చిన "సామంత" అను "శబ్దం"

అర్థం ఏమిటి?

ఎ. విదేశీయుడు బి. పొరుగువాడు

సి. బొలిస డి. దుకాణందొరుడు

9. సంగం యుగంలో రాజకు సహకరించే

అధికారులకు సంబంధించి సరికానిది ఏది?

ఎ. దూతార్-దూత

బి. అమై చేరార్-మంత్రి

సి. ఓరార్- సైనికాధికారి

డి. పురోహితార్- పురోహితుడు

10. సకల సంగీత శాస్త్రాల పారంగతుడైన గుప్తరాజు

ఎవరు?

ఎ. సముద్రగుప్తుడు బి. కూమార గుప్తుడు

సి. రెండో చంద్రగుప్తుడు డి. రామగుప్తుడు

11. వొకాటకులు తమని ఏమని పిలుచుకున్నారు?

ఎ. శైవపుత్ర బి. హరిపుత్ర

సి. సత్యపుత్ర డి. కృష్ణపుత్ర

12. మైత్రకులకు చెందిన తొలి భూదాన శాసనం

ఎవరికి చెందింది?

ఎ. నొల్లవ ధృవసేన బి. భట్టిరకుడు సి. ద్రోణసింహుడు

డి. మయూరుడు

13. కుల వ్యవస్థపై పాణ దండయాత్ర ప్రభావం

ఏమిటి?

ఎ. సరళీకృతమైంది

బి. కరుడుగట్టింది/ కఠినమైనది

సి. పతనమైనది డి. మార్పులేదు

14. ఈ కింది వారిలో "విలుకాడు" రకానికి

బంగారు నాణేలు మాత్రమే జారీ చేసిన వారు

ఎవరు?

ఎ. పురుగుప్తుడు బి. కుమార గుప్త-1

సి. రెండవ పులకేశి డి. రెండో కిర్తివర్మ

15. సింధు గుజరాత్‌లపై అరబ్బు దండయాత్రలను

తిప్పికొట్టిన రాష్ట్ర కూట రాజు ఎవరు?

ఎ. కర్ణ బి. రెండవ కృష్ణుడు

సి. ధృవుడు డి. రెండవ గోవిందుడు

16. శంకర దేవుడు ఏ ప్రాంతీయ భాషను ప్రాచుర్యం
లోకి తెచ్చెను?

ఎ. అస్సామి బి. గుజరాత్

సి. బెంగాలీ డి. బ్రిజ్ భిష

17. "రుక్మిణీ పరిణయం" గ్రంథాన్ని రచించింది
ఎవరు?

ఎ. మధ్వాచార్యులు

బి. ఉంపతి ఉపాధ్యాయ

సి. విద్యాపతి లొకూర్

డి. తులసిదాసు

18. ఆగేయ ఆసియాకు భారతీయులు

వలసపోవడానికి గల ముఖ్య కారణం ఏమిటి?

ఎ. మత ప్రచారం

బి. సాహసాలు చేయాలన్న ఆసక్తి

సి. వాణిజ్యం డి. జనాభా పెరుగుదల

19. జావాలో మత నిర్మాణాలను ఏపేరుతో

పిలిచేవారు?

ఎ. దమ్ము బి. పగోడ

సి. దండి డి. స్థూప చైత్య

20. అగ్రవర్ణాలకు ప్రాధాన్యం ఇచ్చే "కులీనిజాన్ని"

ప్రారంభించిన సేవావంశ పాలకుడు ఎవరు?

ఎ. బల్లాలసేనా బి. లక్ష్మణ సేన

సి. విజయసేన డి. మహేశ్వరసేన

21. ఈ కింది వాటిలో "భారతీయ వారసత్వ

విలువలు ఏవి?

ఎ. విలువలు బి. ఆధ్యాత్మికత

సి. నిస్వాక్షికత డి. శాస్త్రీయ దృక్పథం

22. 'పని' 'అనుభవం'ను ప్రతిపాదించిన కమిటీ

ఏది?

ఎ. కొరాలి కమిషన్

బి. యన్‌పాల్ కమిషన్

డి. సార్జెంట్ కమిషన్

డి. హంటర్ కమిషన్

23. ఈ కింది వారిలో తొక్కిక విద్యా విధానాన్ని

అవలంబించిన వారు?

ఎ. షేర్షా బి. అక్బర్

సి. ఔరంగజేబు డి. బొల్సన్

24. దేశంలో తొలి మహిళా పట్ట భద్రురాలు ఎవరు?

ఎ. కాదంబరి గంగూలీ

బి. అరుణా అసఫ్ ఆలీ

సి. దీపా మేఘన

డి. చంద్రముఖీ బసు

25. ఈ కింది వాటిలో భారతీయ వారసత్వ సంపదల

ను గుర్తించండి?

ఎ. సత్యం బి. దయ

సి. ప్రేమ డి. ప్రేవన్న

26. హాస్య మెహతా కమిటీ దేనికి సంబంధించింది?

ఎ. స్త్రీ విద్య బి. మైనారిటీల విద్య

డి. వికలాంగుల విద్య డి. రైతుల విద్య

27. "ఇనుప కండరాలు, ఉక్కు నరాలు కలిగిన

యువతే నా జాతీ ఔన్నత్యానికి తార్కాణం" అని

అన్నది ఎవరు?

ఎ. గాంధీ బి. వల్లభాచార్య పటేల్

సి. వివేకానంద డి. సి.ఆర్. దాస్

28. నేషనల్ సివిల్ డిఫెన్స్ కళాశాల ఉన్న స్థలం

ఏది?

ఎ. కాన్పూర్ బి. ఉత్తరాఖండ్

సి. బెంగళూర్ డి. నాగపూర్

29. ఆధునిక భారతీయ విద్యా విధానానికి

పితామహుడి గా ఎవర్ని పేర్కొంటారు?

ఎ. హంటర్ బి. చార్లెస్ ఫుడ్స్

డి. విలియం బెంటెంక్ డి. కొర్రాల్

30. భారత దేశంలో 'స్టేట్ ఎడ్యుకేషన్ సిస్టమ్'కు

నొంది పలికిన చట్టం ఏది?

ఎ. 1813 చట్టం బి. 1833 చట్టం

సి. 1861 చట్టం డి.1919 చట్టం

31. ఈస్టిండియా కంపెనీ ఆధ్వర్యంలో పైనికులకోసం,

ఆంగ్లో ఇండియన్, కుటుంబాల పిల్లల కోసం ఏ

సంవత్సరంలో మద్రాస్‌లో ఒక పాఠశాలను

స్థాపించారు?

ఎ. 1711 బి.1715 సి.1782 డి.1773

32. ఈ కింది వారిలో ఇజ్రాయల్ లోని బహిరంగ

ప్రదేశాల్లో పేలుళ్లు చేపట్టడానికి ఆత్మాహుతి దళాలను

ఏర్పాటు చేసిన వారు ఎవరు?

ఎ. సుకర్నో బి. క్వామెనేక్రూమ

సి. గమల్ అబ్దుల్ నాసర్ డి. జోసెఫ్

33. ఈ కింది వాటిలో సరైనది ఏది?

ఎ. హర్వానా-జాట్ బి. బీహార్ - కోయిలి

సి. మధ్య ప్రదేశ్-లో డి. పైవన్నీ సరైనవే

34. "హాలక్ బందీ పాఠశాలలు స్థాపించిన ప్రాంతం

ఏది?

ఎ. ఆగ్రా బి. మద్రాస్

సి. ముంబయి డి. హౌరా

35. 19వ శతాబ్దంలో పాఠశాలల్లోని

ఉపాధ్యాయులకు ఇచ్చే గౌరవ భృతి అతి తక్కువగా

వుండేదని తెలిపిన నివేదిక ఏది?

ఎ. టోల్ నివేదిక బి. ఆడమ్స్ నివేదిక

సి. వుడ్స్ నివేదిక డి. హంటర్ నివేదిక

36. ఈ కింది వాటిలో సరికానిది ఏది ?

ఎ. తబ్బు- వైద్య విద్య

బి. రియాజీ- విజ్ఞాన శాస్త్రం

సి. ఇలోహీ- ఆద్యాత్మిక చర్య

డి. పైవన్నీ సరైనవి

37. 1952 సాధారణ ఎన్నికలలో భారత జాతీయ

కాంగ్రెస్ గెలుపొందిన స్థానాల సంఖ్య?

ఎ. 362 బి.364

సి.374 డి. 402

38. సరిహద్దు వివాదం విషయంలో చైనా-గెలు

పొందిన యుద్ధం జరిగిన సంవత్సరం?

ఎ. 1960 బి.1972

సి.1962 డి.1952

39. బజేపీ నాయకుడైన ఎల్.కె అద్వానీ తన

"రథయాత్ర"ను ఎక్కడ నుండి ప్రారంభించెను?

ఎ. సోమనాథ్ బి. అయోధ్య

సి. సబర్కతి డి. ఆహ్లాదాబాద్

40. అధికార భాషా చట్టాన్ని ఆమోదించిన

సంవత్సరం ఏది?

ఎ. 1963 బి.1968 సి. 1973 డి.1978

41. నెహ్రూ అవలంబించిన అలీనోద్యమంతో

సంబంధం లేని దేశం ఏది?

ఎ. ఇండోనేషియా బి. ఇజ్రాయిల్

సి. ఈజిప్ట్ డి. యుగోస్లేవియా

42. ' ఆలీనోద్యమ మొదటి సమావేశం ఎక్కడ

జరిగింది?

ఎ. బెల్గ్రేడ్ బి. బీజింగ్

సి. ఢిల్లీ డి. కైరో

43. జెరూసలేం ఎవరి పవిత్ర స్థలం?

ఎ. యూదులు బి. ముస్లింలు

సి. క్రైస్తవులు డి.పైవారందరు

44. ఏ నివేదిక ఆధారంగా 1956 సం||లో

పార్లమెంట్ రొచ్చాల పునఃవ్యవస్థీకరణ చట్టాన్ని

ఆమోదించింది?

ఎ. ఫజల్ ఆలీ బి. దేబర్

సి. రాధాకృష్ణన్ డి. థార్ కమిషన్

45. ప్రాచీన హైందవ విద్య వీటి ద్వారా

అందించారు?

ఎ. ఆరోమాలు బి. మఠాలు

సి. సంఘాలు డి. అగ్రహారాలు

46. 1955లో బొంబాయి సమావేశంలో పాల్గొన్న దేశాల సంఖ్య?

ఎ. 29 బి. 27 సి. 34 డి. 49

47. బౌద్ధ విద్వా విధానంలో శిష్యులకు స్వీకరించిన వారిని ఏమని వ్యవహరించేవారు?

ఎ. సమయోగులు బి. సమానేరులు

సి. ఉపనేరులు డి. వాసి పుత్రులు

48. మన దేశంలో "మక్తబ్" అనే ఎలిమెంటరీ పాఠశాలను ఏర్పాటు చేసినవారు ఎవరు?

ఎ. గజనీ మహ్మద్

బి. బాబర్

సి. మహ్మద్ ఫోలి

డి. మహ్మద్ బిన్ ఖుస్రూ

49. ఈ కింది వాటిలో బాబా సాహెబ్ అంబేద్కర్

స్థాపించిన రాజకీయ సంస్థలు ఏవి?

ఎ. ఇండిపెండెంట్ లేబర్ పార్టీ

బి. లిపిల్లిక్ పార్టీ ఆఫ్ ఇండియా

సి. షెడ్యూల్డ్ క్యాస్ట్ ఫెడరేషన్

డి. పైవన్నీ

50. ఈ కింది వారిలో "జమిందారీ రద్దు" కమిటీకి

చైర్మన్ ఎవరు?

ఎ. సర్దార్ వల్లభాభాయ్ పటేల్

బి. జయ ప్రకాష్ నారాయణ

సి. బి.జి పంత్

డి. టి. కృష్ణమాచారి

51. మొట్ట మొదటి కాంగ్రెసేతర ప్రభుత్వం ఏ

రాష్ట్రంలో ఏర్పడింది?

ఎ. పశ్చిమ బెంగాల్ సి. కేరళ

సి. బీహార్ డి. రాజస్థాన్

52. భారతీయ సమాజంలోని విశిష్ట లక్ష్యం ఏది?

ఎ. సహనం బి. హింస

సి. ఏకత్వంలో భిన్నత్వం డి. ఆవేశం

సమాధానాలు

1.ఎ 2.డి 3.సి 4.ఎ 5.బి

6.సి 7.ఎ 8.బి 9.సి 10.ఎ

11.బి 12.సి 13.బి 14.ఎ 15.సి

16.ఎ 17.బి 18.డి 19.సి 20.ఎ

21.బి 22.ఎ 23.బి 24.డి 25.డి

26.ఎ 27.సి 28.డి 29.బి 30.ఎ

31.బి 32.సి 33.డి 34.ఎ 35.బి

36.డి 37.బి 38.సి 39.ఎ 40.ఎ

41.బి 42.ఎ 43.డి 44.ఎ 45.డి

46.ఎ 47.బి 48.సి 49.డి 50.సి

51.బి 52.ఎ

పోటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం(వంశాలు - గొప్పవారు)

బౌద్ధమతం - గౌతమ బుద్ధుడు

ప్రపంచంలోని మత ప్రబోధకులలో బౌద్ధమత స్థాపకుడు నాక్యమునియైన గౌతమబుద్ధునికి విశిష్టమైన స్థానముంది. కొందరు అతనిని ఆసియా జ్యోతిగా వర్ణిస్తే, మరికొందరు అతనిని ప్రపంచజ్యోతిగా పొగిడారు. సిద్ధార్థుడని మొదట పిలువబడిన గౌతమబుద్ధుడు క్రీ.పూ.563లో కపిలవస్తు నగరానికి సమీపంలోని లుంబినీ గ్రామంలో జన్మించారు. అతని జన్మస్థలంలో అశోకుని రుమ్మిండి స్థంభనాసనం ఉంది. అందులో 'నాక్యమునియైన బుద్ధుడు ఇక్కడ జన్మించాడు' అని చెప్పబడింది. సిద్ధార్థుడు కపిలవస్తు నేలన రాజసుద్దోధనుని కుమారుడు. సుద్దోధనుడు నాక్యజాతికి చెందినవాడు. సిద్ధార్థుని తల్లి మాయాదేవి. ఈమె దేవోదహ రాకుమార్తె. సిద్ధార్థుడు జన్మించిన వారం రోజులకే ఆమె కన్నుమూసింది. అందువల్ల సవతి తల్లియైన

మహాప్రజాపతి గౌతమ సిద్ధార్థుని పెంచి పెద్దచేసింది. చిన్నతనంలోనే సిద్ధార్థుడు సమస్త క్షత్రియోచిత విద్యలను అభ్యసించాడు. భోగలాలసత్వంలో పెంచారు. కానీ చిన్నప్పటి నుంచి సిద్ధార్థ గౌతమునికి ప్రాపంచిక సుఖాల పట్ల మోజలేదు. కరుణ, జాలి, ప్రేమ మొదలైన సుగుణాలు కలిగిన సిద్ధార్థ గౌతమునికి ఆద్యాత్మిక సమస్యల పట్ల ఆకర్షణ పెరిగింది. సన్యసిస్తాడేమోన్న భయంతో తండ్రి శుద్ధోధనుడు సిద్ధార్థునికి యశోధరతో వివాహం చేశారు. తరువాత కొంతకాలానికి సిద్ధార్థునకు రోషులుడనే కుమారుడు జన్మించాడు. సంసార బంధాలుగాని, ప్రాపంచిక సుఖాలుగాని సిద్ధార్థునకు మనశ్శాంతిని ఇవ్వలేదు. ఒకనాడు కపిలవస్తు పురవీధులలో ఒక వృద్ధుని, వ్యాధిగ్రస్తుని, మృతదేహాన్ని, సన్యాసిని చూసిన సిద్ధార్థుని మనస్సు కలవరం చెందింది. మానవ జీవిత బంధాలను మానవుని దుఖఃమును గురించి ఆలోచించడం మొదలుపెట్టాడు. ప్రపంచంలోని దుఖఃమునకు కారణం ఏమిటి అనే ప్రశ్న అతనిని వేధించింది.

అందువల్ల తన 29వ ఏట సిద్ధార్థుడు రాజభవన
 వైభోగములను త్యజించి, రాజ్యాన్ని భార్య బిడ్డలను
 వదిలి సత్యాన్వేషణ కోసం అడవులకు బయలుదేరాడు.
 రాజగృహం సమీపంలో అడవుల్లో ఇరువురు బ్రాహ్మణ
 సన్యాసులవద్ద సర్వశాస్త్రాలను అధ్యయనం చేశాడు.
 కొంతకాలం యోగాభ్యాసం చేశాడు. శరీరాన్ని
 శుష్కింపజేసుకున్నాడు. కఠిన నియమాలను
 పాటించాడు. కాని అతనిని వేధించిన ప్రశ్నలకు
 సమాధానం లభించలేదు. సత్యాన్వేషణలో దొదొపు ఆరు
 సంవత్సరాలు విఫల ప్రయత్నం చేసి, చివరగా గయకు
 వెళ్లి అక్కడ అశ్వర్థవృక్షభాయలో 49 రోజులు ధ్యాన
 నిమగ్నుడైన తరువాత సిద్ధార్థునికి జ్ఞానోదయమయ్యింది.
 తన ప్రశ్నలకు సమాధానం తెలియజేసే అత్యున్నత
 ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానం అతనికి లభించింది. సిద్ధార్థ గౌతముడు
 'బుద్ధుడు' లేదా 'జ్ఞాని' అయ్యాడు. బుద్ధుడనగా
 మనోవికాసం కలిగినవాడు అని అర్థం. నాటి నుంచి
 బుద్ధుడు 'తథాగతు'డని 'శాక్యముని' అనే ప్రసిద్ధి
 చెందాడు. సిద్ధార్థునికి కలిగిన జ్ఞానాన్ని 'సంబోధి'
 అంటారు. అతనికి జ్ఞానోదయమైన గయ బుద్ధగయగా

ప్రపంచప్రసిద్ధిగాంచింది. జ్ఞానోదయాన్ని పొందినప్పుడు
బుద్ధుని వయస్సు 35 సంవత్సరాలు.

జ్ఞానోదయం పొందిన తరువాత బుద్ధుడు కాశీనగరం
చేరాడు. అక్కడికి సమీపంలో ఉన్న సారనాథ్‌లోని
మృగదొవనంలో తొలిసారిగా ఐదుగురు శిష్యులకు
ధర్మబోధ చేశాడు. దీనినే "ధర్మచక్రప్రవర్తన" అంటారు.
నాటి మొదలు సుమారు 45 సంవత్సరాలు దేశ సంచారం
చేసి బుద్ధుడు ధర్మప్రబోధం చేశాడు. ప్రభువులు,
సామాన్య ప్రజలు అతని బోధనలకు ఆకర్షితులయ్యారు.
మగధప్రభువులు బింబిసార, ఆజాత శత్రువులు అతని
శిష్యులయ్యారు. బుద్ధుడు నిర్విరోధంగా
ధర్మప్రబోధంచేసి 80వ యేట కుశినగరంలో నిర్వాణం
పొందాడు. దీనినే మహాపరినిర్వాణమని అంటారు.

Life of mahavira

He was the last and the 24th tirthankara. He was
born at kundagrama in the suburbs of vaishali,
about 540 bc. His father siddhartha was the head of

the janat sikarlan and his mother was trisala, sister of lichchhavi chief chetaka.

Mahaviras actual name was vardhaman and after receiving the supreme knowledge, he came to be known asfor mahavira. He married yashoda and a daughter was born to them named anojja or priyadarsana. After his parents died mahavira grew tired of this life and at the age of 35, he embraced the life of an ascetic. After 13 months of his life, he gave up his cloths as a first step of penance. He practised austerity for 12 years and at the age of 42. He attained supreme knowledge and became a 'kvalim' he came to be known asfor amahavira, or great hero. According to the jaina tradition, he attained his siddhi or supreme knowledge under a sala tree on the banks of the river rijupalika, near the village of jimbhikagrama.

అశోకుడు (క్రీ.పూ 268-232 BCE)

Foundation of mauryan empire

The maurya empire was built on the foundations laid by the nandas.

The first three rulers of the dynasty were

- Chandragupta (324/321-297 BCE)

- Bindusara (297-273 BCE) and

- Ashoka (268-232 BCE)

తన తండ్రి బిందుసారుని మరణానంతరం రాజ్యానికి వచ్చి క్రీ.పూ 232 వరకూ పరిపాలించాడు. బిందుసారుని కాలంలో అతడు ఉజ్జయిని, తక్షశిలకు రాజప్రతినిధిగా

వ్యవహరించాడు. సింహళ, బౌద్ధ గ్రంథాలు బిందుసారుని అనంతరం వారసత్వ యుద్ధం జరిగినదని తేల్చి చెబుతున్నది. అశోకుడు తన అన్న అయిన 'శుసేనుడిని ఓడించి సింహాసనమును అధిష్టించాడు. అశోకుడు 'మహాదేవి'ని వివాహం చేసుకున్నారు. ఆమె మూలంగా అశోకునికి మహేంద్రుడనే కుమారుడు, 'సంఘమిత్ర' అనే కుమార్తె కలిగారు. అశోకుడు సింహాసనానికి వచ్చిన తర్వాత 'దేవానాం ప్రియ', ప్రియదర్శి అనే బిరుదులు ధరించాడు

శాతవాహనులు - గౌతమీపుత్రశాతకర్ణి

23వ రాజైన గౌతమీపుత్ర శాతకర్ణి క్రీ.పూ 80 నుంచి సుమారు 25 సంవత్సరాలు రాజ్యాన్ని చూశాడు. శక, యువన, పహవులను నాశనం చేసి క్షవారాట సపహణుని హతునిచేసి, అతని నాణెములపై వెనుకపక్క తన పేరును ముద్రించాడు. అసిక, అనక, ములక, కుకుర, అనుప, అపరాంత, విదర్భ, అకరావంతులు అతని ఆధీనమైనాయి. గౌతమీపుత్రునికి ఆగమనిలయ,

వికట్రాఘ్నాణ త్రిసముద్రతోయ పీతవాహన అనే బిరుదులు ఉన్నాయి.

గుప్తుల యుగం - సముద్రగుప్తుడు

ఒకటో చంద్రగుప్తుని కుమారుని సముద్రగుప్తుడు క్రీ.శ 335లో సింహాసనమును అధిష్టించి క్రీ.శ 380 వరకూ అతడు పరిపాలించాడు. హరిసేనుడు రాసిన అలహాబాదు ప్రశస్తి అతని సైనిక విజయాలను తెలియజేస్తున్నది. అహిచ్ఛత్రమునేలు అచ్ఛతనాగుని, మధురనేలు నాగసేనుని, పద్నావతినేలు గణపతినిగుని సముద్రగుప్తుడు ఓడించి సామంతులను చేసుకున్నాడు. మగధ సమీపమున పాలించి కోటరాజును ఓడించాడు. దక్షిణ హిందూదేశ దండయాత్రలో సముద్రగుప్తుడు నిమగ్నమై ఉండగా హిందూ దేశ రాజులు గుప్తురాజ్యమును నొకనం చేయడానికి ఒక సమాఖ్యగా ఏర్పడినారు. మతిల, నాగదత్తుడు, చంద్రవర్మ, గణపతి నాగుడు, నాగసేనుడు, అచ్ఛతనాగుడు, నంది, బాలవర్మ ఈ సమాఖ్యలో ఉన్నారు. వీరికి రుద్రసేనుడు నాయకుడు.

అతడు వొకాటక రుద్రసేనుడని కొంత మంచి
 చరిత్రకారులు అభిప్రాయం. కౌశాంచి వద్ద
 సముద్రగుప్తుడు వారిని ఎదుర్కొని, రుద్రసేనుని,
 సంహరించి, సమాఖ్యను నాశనం చేశాడు.
 తన దిగ్విజయాలకు చిహ్నంగా సముద్రగుప్తుడు అశ్వమేద
 యాగమును చేసి బంగారు నాణేలను ముద్రించాడు.
 విస్సెంటు స్కిత్ అతనిని ఇండియన్ నెపోలియన్ అని
 వ్యవహరించాడు. సముద్రగుప్తుడు కలిరాజు అనే
 బిరుదును పొందాడు. వీణ సముద్రగుప్తుని ప్రతిమగల
 బంగారు నాణేలను అతని సంగీత పటిమను,
 అభిమానాన్ని చాటుకున్నాయి. అతడు పరమ
 సహనమును ప్రదర్శించాడు. అతడు వైష్ణవమతాభిమాని.

పుష్యభూతి వంశం - హర్షవర్ధనుడు

హర్షవర్ధనుడి చరిత్రను తెలుసుకోడానికి అనేక ఆధారాలు
 లభ్యమవుతున్నాయి. బాణభట్టు రాసిన 'హర్షచరిత్ర'
 చైనా యాత్రికుడు హ్యూయన్ త్షాంగు రచనలు, రెండో
 పులకేశి ఐహోలు (అయ్యూటూ) శాసనం 'మిథువన్',

బస్సెకెరాలలో లభ్యమయిన శాసనాలు వీటిలో ప్రధానమయినవి.

హర్షవర్ధనుడు పుష్పభూతి వంశంలో జన్మించాడు. ఈ వంశం హర్షవర్ధనుడి తండ్రియైన ప్రభాకర వర్ధనుని కాలంలో ప్రాధాన్యతలోనికి వచ్చింది. పుష్పభూతి రాజ్య ముఖపట్టణాల స్థానెవ్వరము. ఢిల్లీ వద్ద కురుక్షేత్రమందుగల ఈ పట్నాలను పూర్వం 'స్ఫనీశ్వరి' అని పిలిచేవారు. ప్రభాకర వర్ధనుడు పుణులను, గుజరాత్లోని లోట రాజ్యమును జయించాడు. ఇతడూ మహారాభిరాజ్ బరుదుని ధరించాడు. ఇతడు తన కుమార్తె రాజ్యశ్రీని కనూజ్ పాలకుడైన మౌఖరి చక్రవర్తికి ఇచ్చి పెళ్లి చేశాడు. ఆ విధంగా గంగా మైదానంలోని రెండు ప్రముఖ రాజ్యాల మధ్య మైత్రి ఏర్పడింది. ఇతని తర్వాత రాజవర్ధనుడు మళవరాజుతో జరిగే యుద్ధంలో రాజవర్ధనుడు మరణించాడు. అప్పుడు అతని సోదరుడు హర్షవర్ధనుడు స్నానేశ్వరానికి రాజయ్యాడు. క్రీ.శ 606లో హర్షుడు పట్టాభిషేకం చేసుకున్నాడు. ఆ సందర్భంలో 'శిలొదిత్య' అనే బరుదును ధరించాడు. క్రీ.శ 606 నుంచి తనపేర 'హర్షనకాన్ని' ప్రారంభించాడు.

షాటిపర్లక్ల ప్రత్యేకం(చరిత్ర)

1. మూడు శిలాయుగాలకు చెందిన పనిముట్లు ఏనదీ తీరంలో కనుగొన్నారు?

ఎ) బిలొన్ బి) గోదావరి

సి) కృష్ణా డి) నర్మదా

2. మానవుడు మొదటిసారిగా మచ్చిక చేసుకున్న జంతువు ఏది?

ఎ) ఆవు బి) మేక సి) కుక్క డి) గేదె

3. మానవుడు తొలిసారిగా ఉపయోగించిన లోహం ఏది?

ఎ) రాగి బి) ఇనుము

సి) వెండి డి) బంగారం

4. మానవుడు మొదటిసారిగా పండించిన పంటలు ఏవి?

ఎ) గోధుమ బి) బొద్ద

సి) ఎ,బి డి) వరి

5. నవీన శిలాయుగానికి చెందిన మానవుల జాతి ఏది?

ఎ) మెడిటేరియన్ బి) ఆస్ట్రలోయిడ్స్

సి) నిగ్రిటో డి) నార్థిక్

6. పురోతత్వ వేత్తలు జరిపిన తవ్వకాలను ఉతాఖతనం అని వీటిని గురించి తెలిపే శాస్త్రాన్ని ఏమంటారు?

ఎ) పురావస్తు శాస్త్రం బి) మానవ శాస్త్రం

సి) ఎ, బి డి) ఏదీకాదు

7. మానవ శాస్త్రం అనగా?

ఎ) ఆంత్రోపాలజీ బి) ఎపిగ్రఫీ

సి) ఆర్కయాలజీ డి) నూమిస్మెటిక్స్

8. భూమిపై ఉద్భవించిన మొదటి జీవి ఏది?

ఎ) ప్లాజిలెట్టా బి) లార్వో

సి) జంతుజాతి డి) వృక్షజాతి

9. క్రొమగన్లు అని ఎవరిని పిలుస్తారు?

ఎ) పెలామోస్ఫియన్స్ బి) ఆస్ట్రోఫిథికస్

సి) రొమాఫిథికస్ డి) హోమోఎరక్టస్

10. మానవుడు నిప్పును ఏ యుగంలో కనుగొన్నాడు?

ఎ) ప్రాచీన శిలాయుగం బి) మధ్యశిలాయుగం

సి) నవీన శిలాయుగం డి) శిలాయుగం

11. ఏ యుగంలో వస్తుమార్పిడి పద్ధతి ప్రాచుర్యంలో ఉంది?

ఎ) ప్రాచీన శిలాయుగం బి) మధ్యశిలాయుగం

సి) నవీన శిలాయుగం డి) శిలాయుగం

12. మానవుడు ఏ యుగంలో ఆహారాన్ని ఉత్పత్తి చేసే దశకు చేరుకున్నాడు?

- ఎ) ప్రాచీన బి) మధ్య
సి) నవీన డి) ఏదీకాదు

13. ప్రాచీన శిలాయుగం కాలం ఏది?

- ఎ) క్రీ.పూ 2,50,000-10,000
బి) క్రీ.పూ 10,000-8,000
సి) క్రీ.పూ. 6,000-1000
డి) క్రీ.పూ. 5,000-1000

14. భారతదేశంలో పాతరొతియగం పనిముట్లు
లభించిన ప్రాంతం ఏది?

- ఎ) గోదావరి లోయ బి) కృష్ణనది
సి) గంగానది లోయ డి) శాన్ నదిలోయ

15. మానవ పరిణామ క్రమంలో మొదటిసారిగా రెండు
కాళ్లపై నడిచిన జాతి ఏది?

- ఎ) రోమాఫిథికస్ బి) ఆస్ట్రలోఫిథికస్
సి) హోమోసెఫియన్స్ డి) ఏదీకాదు

16. భారతదేశంలో మొదటిసారిగా ఏ జాతి ప్రజలు
నివసించారు?

- ఎ) నీగ్రిడ్ బి) మెడిటరేనియన్
సి) ఆస్ట్రలోయిడ్ డి) మంగోలాయిడ్

17. భారతదేశంలో మొట్టమొదటి మానవుని ఆనవాళ్లు ఏ

ప్రాంతంలో లభించాయి?

ఎ) నీలగిరి బి) శివాలిక్

సి) నల్లమల డి) సాత్పురా / వింద్యో

18. మట్టి పాత్రలను కాలే పద్ధతి ఈ శాస్త్రానికి పునాది వేసింది?

ఎ) భౌతిక శాస్త్రం

బి) వ్యక్తశాస్త్రం

సి) రసాయన శాస్త్రం

డి) వర్తక వాణిజ్య శాస్త్రం

19. పాలియో అనగా అర్థం?

ఎ) పాత బి) మధ్య

సి) నవీన డి) ఏదీకాదు

20. నవీన శిలాయుగానికి చెందిన పనిముట్లు ఈ

ప్రాంతాల లో లభించాయి?

ఎ) పాలకొండ బి) ఉత్కర్

సి) నాగార్జున కొండ డి) పైవన్నీ

21. భౌష ఆధారంగా భారతీయులను ఎన్ని వర్గాలుగా విభజించారు?

ఎ) 2 బి) 4 సి) 6 డి) 8

22. శరీర లక్షణాలను బట్టి భారతీయులను ఎన్ని

జాతులుగా వర్గీకరించారు?

ఎ) 4 బి) 5 సి) 6 డి) 8

23. నొగార్డున కొండ వద్ద లభించిన ఉత్ఖాతనములు ఏ వంశానికి చెందినవి?

ఎ) ఇక్ష్వాకులు బి) హర్ష్యాంక

సి) ఆనంద గాత్రులు డి) విష్ణుకుండినులు

24. భారతీయ ప్రాక్ చరిత్రకు పితగా ఎవరిని పిలుస్తారు?

ఎ) మార్టిమర్ వీలర్

బి) రోబర్ట్ బ్రంజ్ పుట్

సి) సర్జాన్ మార్షల్ డి) సంకాలియా

25. చరిత్ర పితామహుడు ఎవరు?

ఎ) హెరడోటస్ బి) థ్యూసిడైడ్

సి) ఆరిస్టాటిల్ డి) కల్లెనుడు

26. తెలంగాణలో రొక్కసగుళ్ళు లభించని ఏకైక జిల్లా ఏది?

ఎ) నిజామాబాద్ బి) మహబూబ్ నగర్

సి) రంగారెడ్డి డి) ఆదిలాబాద్

27. ప్రాచీన లిపులను చదివే శాస్త్రాన్ని ఏమంటారు?

ఎ) ఎపిగ్రఫీ బి) ఇకనోగ్రఫీ

సి) పాలియోగ్రఫి డి) న్యూమస్ మాటిక్స్

28. సంస్కృతభాషలో రచించిన మొదటి నిఘంటువు ఏది?

ఎ) మహా భాష్యం బి) అమరకోశం

సి) అష్టాధ్యాయని డి) గాథాసప్తశతి

29. 'యాత్రికులలో యవరాజ' అనే బిరుదు ఏ రాయబారికి కలదు?

ఎ) పాహియాన్ బి) మెగస్తనీస్

సి) పుయాన్త్సాంగ్ డి) ఇత్సింగ్

30. మెగస్తనీస్ రచించిన గ్రంథం ఏది?

ఎ) సి-యా-క్రి బి) చీ-కి-టో

సి) పార-లో-క్రి డి) ఇండిక

31. కితాబ్-ఉల్-హింద్ గ్రంథ రచయిత ఎవరు?

ఎ) ఆల్ బెరూనీ బి) జియాఉద్దీన్ బరూనీ

సి) అమీర్ఖుస్తా డి) పెరిప్లా

32. గుణాఢ్యుని బృహత్కామంజరి ఏ భాషలో రచించారు?

ఎ) సంస్కృతం బి) తెలుగు

సి) కన్నడం డి) ప్రాకృతం

33. భారవేలుడు వేయించిన శాసనం ఏది?

ఎ) అలహాబాద్ శాసనం

డి) నానాగఢ్ శాసనం

సి) ఐపెరోల్ శాసనం

డి) హాతిగుంఘా శాసనం

34. భారతదేశంలో మొదటిసారిగా శాసనాలు

వేయించినది?

ఎ) సముద్రగుప్తుడు బి) అశోకుడు

సి) కనిష్కుడు డి) చంద్రగుప్తుడు

35. రుగ్వేదంలో 'నదీతను' అని కీర్తించిన నది ఏది?

ఎ) గంగా బి) సింధూ

సి) సరస్వతి డి) రావి

36. పురాణాలలో ఇండియాను ఏమని పిలిచేవారు?

ఎ) ఆర్యవర్తనం బి) బ్రహ్మవర్తనం

సి) జంబుద్వీపం డి) భారతదేశం

37. హరప్పా నాగరికత నిర్మాతలు ఎవరు?

ఎ) ద్రావిడులు సి) ఆర్యులు

సి) సుమేరియన్లు డి) ఆస్ట్రలొయిడ్లు

38. సింధూ ప్రజల ప్రధాన రేవు పట్టణం 'లోథాల్' ఏ

రాష్ట్రంలో ఉంది?

ఎ) గుజరాత్ బి) మహారాష్ట్ర

సి) పంజాబ్ డి) రాజస్థాన్

39. హరప్పా ప్రజలకు తెలియని లోహం ఏది?

ఎ) రాగి బి) వెండి

సి) ఇనుము డి) ఏదీకాదు

40. ప్రపంచంలో మొట్ట మొదటిసారిగా పత్తిని పండించిన నాగరికత ఏది?

ఎ) సుమేరియా బి) ఈజిప్టు

సి) గ్రీకు డి) హరప్పా

41. సింధూ ప్రజల ప్రధాన దైవం ఎవరు?

ఎ) అమ్మతల్లి బి) పశుపతి

సి) కాళీబంగన్ డి) దోలవీర

42. మృతుల బిళ్లు అని ఏ నగరానికి పేరు?

ఎ) హరప్పా బి) మొహంజదారో

సి) కాళీభంగన్ డి) ఏదీకాదు

43. సింధు ప్రజలు పవిత్రంగా పూజించిన పక్షి ఏది?

ఎ) నెమలి బి) రామచిలుక

సి) పావురం డి) పాలపిట్ట

44. హరప్పా నాగరికతలో కోట రక్షణ గోడలు లేని ఏకైక నగరం ఏది?

ఎ) చన్దుదారో బి) లోథాల్

సి) కేట్ డిజి డి) బన్వాలి

45. ప్రపంచంలో గ్రిడ్ వ్యవస్థను పాటించిన ఏకైక నగరం?

ఎ) మొహంజోదారో బి) చండీఘట్

సి) రంగాపూర్ డి) సూర్యట్టా

46. 'బి ఇండియన్ సివిలైజేషన్' రచయిత ఎవరు?

ఎ) స్ట్రీట్ బి) జాన్ మార్షల్

సి) మార్బ్లెమర్ వీలర్ డి) ఆర్.ఎస్.బిస్ట్

47. హరప్పా ప్రజలు ఏ నిర్మాణంలో నిపుణులు?

ఎ) పట్టణాలు బి) గ్రామాలు

సి) ఆలయాలు డి) పైవన్నీ

48. ఈ కిందివాటిలో కుడ్య చిత్రాలు ఏవి?

ఎ) సారనాథ్ బి) అజంతా, ఎల్లోరా

సి) సోమనాథ్ డి) అమరావతి

49. సంస్కృతభాషలో తొలి చారిత్రక గ్రంథం ఏది?

ఎ) పంచతంత్రం బి) అర్థశాస్త్రం

సి) మహాభాష్యం డి) రాజతరంగిణి

50. పాణిని "అష్టాధ్యాయి" అను గ్రంథంలో ఏ గ్రంథం?

ఎ) ఛందోపద గ్రంథం బి) అలంకారిక గ్రంథం

సి) వ్యాకరణ గ్రంథం డి) నిఘంటువు

సమాధానాలు

1.ఎ 2.సి 3.ఎ 4.సి 5.బి 6.సి 7.ఎ 8.బి 9.ఎ 10.బి
11.సి 12.సి 13.ఎ 14.డి 15.బి 16.ఎ 17.బి 18.సి
19.ఎ 20.డి 21.బి 22.సి 23.ఎ 24.సి 25.ఎ 26.డి
27.సి 28.బి 29.సి 30.డి 31.ఎ 32.డి 33.డి 34.బి
35.సి 36.సి 37.ఎ 38.ఎ 39.సి 40.డి 41.ఎ 42.బి
43.సి 44.ఎ 45.బి 46.సి 47.ఎ 48.బి 49.డి 50.సి

DSC చరిత్ర ప్రత్యేకం

1. మూడు శిలాయుగాలకు చెందిన పనిముట్లు ఏనదీ తీరంలో కనుగొన్నారు?

ఎ) బిలాన్ బి) గోదావరి

సి) కృష్ణా డి) నర్మదా

2. మానవుడు మొదటిసారిగా మచ్చిక చేసుకున్న జంతువు ఏది?

ఎ) ఆవు బి) మేక సి) కుక్క డి) గేదె

3. మానవుడు తొలిసారిగా ఉపయోగించిన లోహం ఏది?

ఎ) రాగి బి) ఇనుము

సి) వెండి డి) బంగారం

4. మానవుడు మొదటిసారిగా పండించిన పంటలు ఏవి?

ఎ) గోధుమ బి) బార్లీ

సి) ఎ,బి డి) వరి

5. నవీన శిలాయుగానికి చెందిన మానవుల జాతి ఏది?

ఎ) మెడిటేరియన్ బి) ఆస్ట్రలాయిడ్స్

సి) నిగ్రిటో డి) నార్డిక్

6. పురాతత్వ వేత్తలు జరిపిన తవ్వకాలను ఉతాఖతనం అని వీటిని గురించి తెలిపే శాస్త్రాన్ని

ఏమంటారు?

ఎ) పురావస్తు శాస్త్రం బి) మానవ శాస్త్రం

సి) ఎ, బి డి) ఏదీకాదు

7. మానవ శాస్త్రం అనగా?

ఎ) ఆంత్రోపాలజీ బి) ఎపిగ్రఫీ

సి) ఆర్కియాలజీ డి) నూమిస్మెటిక్స్

8. భూమిపై ఉద్భవించిన మొదటి జీవి ఏది?

ఎ) ప్లాజిలెట్టా బి) లార్వా

సి) జంతుజాతి డి) వృక్షజాతి

9. క్రొమగన్లు అని ఎవరిని పిలుస్తారు?

ఎ) పెలామోస్ఫియన్స్ బి) ఆస్ట్రోఫిథికన్

సి) రామాఫిథికన్ డి) హోమోఎరక్టస్

10. మానవుడు నిప్పును ఏ యుగంలో

కనుగొన్నారు?

ఎ) ప్రాచీన శిలాయుగం బి) మధ్యశిలాయుగం

సి) నవీన శిలాయుగం డి) శిలాయుగం

11. ఏ యుగంలో వస్తుమార్పిడి పద్ధతి

ప్రాచుర్యంలో ఉంది?

ఎ) ప్రాచీన శిలాయుగం బి) మధ్యశిలాయుగం

సి) నవీన శిలాయుగం డి) శిలాయుగం

12. మానవుడు ఏ యుగంలో ఆహారాన్ని

ఉత్పత్తి చేసే దశకు చేరుకున్నాడు?

ఎ) ప్రాచీన బి) మధ్య

సి) నవీన డి) ఏదీకాదు

13. ప్రాచీన శిలాయుగం కాలం ఏది?

ఎ) క్రీ.పూ 2,50,000-10,000

బి) క్రీ.పూ 10,000-8,000

సి) క్రీ.పూ. 6,000-1000

డి) క్రీ.పూ. 5,000-1000

14. భారతదేశంలో పాతరాతియుగం

పనిముట్లు లభించిన ప్రాంతం ఏది?

- ఎ) గోదావరి లోయ బి) కృష్ణనది
సి) గంగానది లోయ డి) సోన్ నదిలోయ

15. మానవ పరిణామ క్రమంలో మొదటిసారిగా రెండు కాళ్ళపై నడిచిన జాతి ఏది?

- ఎ) రామాఫ్థికస్ బి) ఆస్ట్రలోఫ్థికస్
సి) హోమోసెఫియన్స్ డి) ఏదీకాదు

16. భారతదేశంలో మొదటిసారిగా ఏ జాతి ప్రజలు నివసించారు?

- ఎ) నీగ్రిడో బి) మెడిటరేనియన్
సి) ఆస్ట్రలాయిడ్ డి) మంగోలాయిడ్

17. భారతదేశంలో మొట్టమొదటి మానవుని ఆనవాళ్లు ఏ ప్రాంతంలో లభించాయి?

- ఎ) నీలగిరి బి) శివాలిక్
సి) నల్లమల డి) సాత్పురా / వింద్యా

18. మట్టి పాత్రలను కాలే పద్ధతి ఈ శాస్త్రానికి పునాది వేసింది?

- ఎ) భౌతిక శాస్త్రం
బి) వృక్షశాస్త్రం
సి) రసాయన శాస్త్రం
డి) వర్తక వాణిజ్య శాస్త్రం

19. పాలియో అనగా అర్థం?

- ఎ) పాత బి) మధ్య
సి) నవీన డి) ఏదీకాదు

20. నవీన శిలాయుగానికి చెందిన పనిముట్లు ఈ ప్రాంతాల లో లభించాయి?

- ఎ) పాలకొండ బి) ఉత్పూర్
సి) నాగార్జున కొండ డి) పైవన్నీ

21. భాష ఆధారంగా భారతీయులను ఎన్ని

వర్గాలుగా విభజించారు?

ఎ) 2 బి) 4 సి) 6 డి) 8

22. శరీర లక్షణాలను బట్టి భారతీయులను ఎన్ని జాతులుగా వర్గీకరించారు?

ఎ) 4 బి) 5 సి) 6 డి) 8

23. నాగార్జున కొండ వద్ద లభించిన ఉత్తాతనములు ఏ వంశానికి చెందినవి?

ఎ) ఇక్ష్వాకులు బి) హర్యాంక

సి) ఆనంద గాత్రులు డి) విష్ణుకుండినులు

24. భారతీయ ప్రాక్ చరిత్రకు పితగా ఎవరిని పిలుస్తారు?

ఎ) మార్టిమర్ వీలర్

బి) రాబర్ట్ బ్రంజ్పుట్

సి) సర్జాన్ మార్షల్ డి) సంకాలియా

25. చరిత్ర పితామహుడు ఎవరు?

ఎ) హెరడోటస్ బి) థ్యూసిడైడ్

సి) ఆరిస్టాటిల్ డి) కల్లణుడు

26. తెలంగాణలో రాక్షసగుళ్ళు లభించని ఏకైక జిల్లా ఏది?

ఎ) నిజామాబాద్ బి) మహబూబ్ నగర్

సి) రంగారెడ్డి డి) ఆదిలాబాద్

27. ప్రాచీన లిపులను చదివే శాస్త్రాన్ని ఏమంటారు?

ఎ) ఎపిగ్రఫీ బి) ఇకనోగ్రఫీ

సి) పాలియోగ్రఫి డి) న్యూమస్ మాటిక్స్

28. సంస్కృతభాషలో రచించిన మొదటి నిఘంటువు ఏది?

ఎ) మహా భాష్యం బి) అమరకోశం

సి) అష్టాధ్యాయని డి) గాథాసప్తశతి

29. 'యాత్రికులలో యువరాజు' అనే బిరుదు ఏ రాయబారికి కలదు?

- ఎ) పాహియాన్ బి) మెగస్తనీస్
సి) హుయాన్త్సాంగ్ డి) ఇత్సింగ్

30. మెగస్తనీస్ రచించిన గ్రంథం ఏది?

- ఎ) సి-యూ-కీ బి) చీ-కి-టో
సి) పౌర-లో-కీ డి) ఇండిక

31. కితాబ్-ఉల్-హింద్ గ్రంథ రచయిత ఎవరు?

- ఎ) ఆల్బెరూనీ బి) జియాఉద్దీన్ బరౌనీ
సి) అమీర్ఖుస్రో డి) పెరిప్లూ

32. గుణాఢ్యుని బృహత్కమంజరి ఏ భాషలో రచించారు?

- ఎ) సంస్కృతం బి) తెలుగు
సి) కన్నడం డి) ప్రాకృతం

33. ఖారవేలుడు వేయించిన శాసనం ఏది?

- ఎ) అలహాబాద్ శాసనం
డి) నానాగఢ్ శాసనం
సి) ఐపెరాల్ శాసనం
డి) హాతిగుంఫా శాసనం

34. భారతదేశంలో మొదటిసారిగా శాసనాలు వేయించినది?

- ఎ) సముద్రగుప్తుడు బి) అశోకుడు
సి) కనిష్కుడు డి) చంద్రగుప్తుడు

35. రుగ్వేదంలో 'నదీతను' అని కీర్తించిన నది ఏది?

- ఎ) గంగా బి) సింధూ
సి) సరస్వతి డి) రావి

36. పురాణాలలో ఇండియాను ఏమని పిలిచేవారు?

ఎ) ఆర్యవర్తనం బి) బ్రహ్మవర్తనం

సి) జంబుద్వీపం డి) భారతదేశం

37. హరప్పా నాగరికత నిర్మాతలు ఎవరు?

ఎ) ద్రావిడులు సి) ఆర్యులు

సి) సుమేరియన్లు డి) ఆస్ట్రాలాయిడ్లు

38. సింధూ ప్రజల ప్రధాన రేవు పట్టణం

'లోథాల్' ఏ రాష్ట్రంలో ఉంది?

ఎ) గుజరాత్ బి) మహారాష్ట్ర

సి) పంజాబ్ డి) రాజస్థాన్

39. హరప్పా ప్రజలకు తెలియని లోహం ఏది?

ఎ) రాగి బి) వెండి

సి) ఇనుము డి) ఏదీకాదు

40. ప్రపంచంలో మొట్ట మొదటిసారిగా పత్తిని

పండించిన నాగరికత ఏది?

ఎ) సుమేరియా బి) ఈజిప్టు

సి) గ్రీకు డి) హరప్పా

41. సింధూ ప్రజల ప్రధాన దైవం ఎవరు?

ఎ) అమ్మతల్లి బి) పశుపతి

సి) కాళీబంగన్ డి) దోలవీర

42. మృతుల దిబ్బ అని ఏ నగరానికి పేరు?

ఎ) హరప్పా బి) మొహంజదారో

సి) కాళీబంగన్ డి) ఏదీకాదు

43. సింధు ప్రజలు పవిత్రంగా పూజించిన పక్షి

ఏది?

ఎ) నెమలి బి) రామచిలుక

సి) పావురం డి) పాలపిట్ట

44. హరప్పా నాగరికతలో కోట రక్షణ గోడలు

లేని ఏకైక నగరం ఏది?

ఎ) చన్దుదారో బి) లోథాల్

సి) కేట్డిజి డి) బన్వాలి

45. ప్రపంచంలో గ్రిడ్ వ్యవస్థను పాటించిన ఏకైక నగరం?

ఎ) మొహంజోదారో బి) చండఘిడ్

సి) రంగాపూర్ డి) సూర్కతోడా

46. 'ది ఇండియన్ సివిలైజేషన్' రచయిత ఎవరు?

ఎ) ప్లీనీ బి) జాన్మార్షల్

సి) మార్టిమర్ వీలర్ డి) ఆర్.ఎస్.బిస్త్

47. హరప్పా ప్రజలు ఏ నిర్మాణంలో నిపుణులు?

ఎ) పట్టణాలు బి) గ్రామాలు

సి) ఆలయాలు డి) పైవన్నీ

48. ఈ కిందివాటిలో కుడ్య చిత్రాలు ఏవి?

ఎ) సారనాథ్ బి) అజంతా, ఎల్లోరా

సి) సోమనాథ్ డి) అమరావతి

49. సంస్కృతభాషలో తొలి చారిత్రక గ్రంథం ఏది?

ఎ) పంచతంత్రం బి) అర్థశాస్త్రం

సి) మహాభాష్యం డి) రాజతరంగిణి

50. పాణిని "అష్టాధ్యాయ" అను గ్రంథంలో ఏ గ్రంథం?

ఎ) ఛందోపద గ్రంథం బి) అలంకారిక గ్రంథం

సి) వ్యాకరణ గ్రంథం డి) నిఘంటువు

సమాధానాలు

1.ఎ 2.సి 3.ఎ 4.సి 5.బి 6.సి 7.ఎ 8.బి 9.ఎ

10.బి 11.సి 12.సి 13.ఎ 14.డి 15.బి 16.ఎ

17.బి 18.సి 19.ఎ 20.డి 21.బి 22.సి 23.ఎ
24.సి 25.ఎ 26.డి 27.సి 28.బి 29.సి 30.డి
31.ఎ 32.డి 33.డి 34.బి 35.సి 36.సి 37.ఎ
38.ఎ 39.సి 40.డి 41.ఎ 42.బి 43.సి 44.ఎ

45.బి 46.సి 47.ఎ 48.బి 49.డి 50.సి

GRK

TEACHER

DSC

చరిత్ర

ప్రత్యేకం

1. మూడు శిలాయుగాలకు చెందిన పనిముట్లు వీనదీ తీరంలో కనుగొన్నారు?

- ఎ) బిలాన్ బి) గోదావరి
సి) కృష్ణా డి) నర్మదా

2. మానవుడు మొదటిసారిగా మచ్చిక చేసుకున్న జంతువు ఏది?

- ఎ) ఆవు బి) మేక సి) కుక్క డి) గేదె

3. మానవుడు తొలిసారిగా ఉపయోగించిన లోహం ఏది?

- ఎ) రాగి బి) ఇనుము
సి) వెండి డి) బంగారం

4. మానవుడు మొదటిసారిగా పండించిన పంటలు ఏవి?

- ఎ) గోధుమ బి) బార్లీ
సి) ఎ,బి డి) వరి

5. నవీన శిలాయుగానికి చెందిన మానవుల జాతి ఏది?

- ఎ) మెడిటేరియన్ బి) ఆస్ట్రలాయిడ్స్
సి) నిగ్రిటో డి) నార్థిక్

6. పురాతత్వ వేత్తలు జరిపిన తవ్వకాలను ఉతాఖతనం అని వీటిని గురించి తెలిపే శాస్త్రాన్ని ఏమంటారు?

ఎ) పురావస్తు శాస్త్రం బి) మానవ శాస్త్రం

సి) ఎ, బి డి) ఏదీకాదు

7. మానవ శాస్త్రం అనగా?

ఎ) ఆంత్రోపాలజీ బి) ఎపిగ్రఫీ

సి) ఆర్కియాలజీ డి) నూమిస్మెటిక్స్

8. భూమిపై ఉద్భవించిన మొదటి జీవి ఏది?

ఎ) ప్లాజిలెట్టా బి) లార్వా

సి) జంతుజాతి డి) వృక్షజాతి

9. క్రొమగన్లు అని ఎవరిని పిలుస్తారు?

ఎ) పెలామోస్ఫియన్స్ బి) ఆస్ట్రోస్ఫిథికన్

సి) రామాస్ఫిథికన్ డి) హోమోఎరక్టస్

10. మానవుడు నిప్పును ఏ యుగంలో

కనుగొన్నారు?

ఎ) ప్రాచీన శిలాయుగం బి) మధ్యశిలాయుగం

సి) నవీన శిలాయుగం డి) శిలాయుగం

11. ఏ యుగంలో వస్తుమార్పిడి పద్ధతి ప్రాచుర్యంలో

ఉంది?

ఎ) ప్రాచీన శిలాయుగం బి) మధ్యశిలాయుగం

సి) నవీన శిలాయుగం డి) శిలాయుగం

12. మానవుడు ఏ యుగంలో ఆహారాన్ని ఉత్పత్తి

చేసే దశకు చేరుకున్నాడు?

ఎ) ప్రాచీన బి) మధ్య

సి) నవీన డి) ఏదీకాదు

13. ప్రాచీన శిలాయుగం కాలం ఏది?

ఎ) క్రీ.పూ 2,50,000-10,000

బి) క్రీ.పూ 10,000-8,000

సి) క్రీ.పూ. 6,000-1000

డి) క్రీ.పూ. 5,000-1000

14. భారతదేశంలో పాతరాతియుగం పనిముట్లు

లభించిన ప్రాంతం ఏది?

ఎ) గోదావరి లోయ బి) కృష్ణనది

సి) గంగానది లోయ డి) సోన్ నదిలోయ

15. మానవ పరిణామ క్రమంలో మొదటిసారిగా

రెండు కాళ్ళపై నడిచిన జాతి ఏది?

ఎ) రామాఫ్థికస్ బి) ఆస్ట్రలోఫ్థికస్

సి) హోమోసెఫియన్స్ డి) ఏదీకాదు

16. భారతదేశంలో మొదటిసారిగా ఏ జాతి ప్రజలు

నివసించారు?

ఎ) నీగ్రిడో బి) మెడిటరేనియన్

సి) ఆస్ట్రలాయిడ్ డి) మంగోలాయిడ్

17. భారతదేశంలో మొట్టమొదటి మానవుని

ఆనవాళ్ళు ఏ ప్రాంతంలో లభించాయి?

ఎ) నీలగిరి బి) శివాలిక్

సి) నల్లమల డి) సాత్పురా / వింద్యా

18. మట్టి పాత్రలను కాలే పద్ధతి ఈ శాస్త్రానికి

పునాది వేసింది?

ఎ) భౌతిక శాస్త్రం

బి) వృక్షశాస్త్రం

సి) రసాయన శాస్త్రం

డి) వర్తక వాణిజ్య శాస్త్రం

19. పాలియో అనగా అర్థం?

ఎ) పాత బి) మధ్య

సి) నవీన డి) ఏదీకాదు

20. నవీన శిలాయుగానికి చెందిన పనిముట్లు ఈ

ప్రాంతాల లో లభించాయి?

ఎ) పాలకొండ బి) ఉత్పూర్

సి) నాగార్జున కొండ డి) పైవన్నీ

21. భాష ఆధారంగా భారతీయులను ఎన్ని

వర్గాలుగా విభజించారు?

ఎ) 2 బి) 4 సి) 6 డి) 8

22. శరీర లక్షణాలను బట్టి భారతీయులను ఎన్ని జాతులుగా వర్గీకరించారు?

ఎ) 4 బి) 5 సి) 6 డి) 8

23. నాగార్జున కొండ వద్ద లభించిన ఉత్తాతనములు ఏ వంశానికి చెందినవి?

ఎ) ఇక్ష్వాకులు బి) హర్యాంక

సి) ఆనంద గాత్రులు డి) విష్ణుకుండినులు

24. భారతీయ ప్రాక్ చరిత్రకు పితగా ఎవరిని పిలుస్తారు?

ఎ) మార్టిమర్ వీలర్

బి) రాబర్ట్ బ్రంజ్పుట్

సి) సర్జాన్ మార్షల్ డి) సంకాలియా

25. చరిత్ర పితామహుడు ఎవరు?

ఎ) హెరడోటస్ బి) థ్యూసిడైడ్

సి) ఆరిస్టాటిల్ డి) కల్లెణుడు

26. తెలంగాణలో రాక్షసగుళ్ళు లభించని ఏకైక జిల్లా ఏది?

ఎ) నిజామాబాద్ బి) మహబూబ్ నగర్

సి) రంగారెడ్డి డి) ఆదిలాబాద్

27. ప్రాచీన లిపులను చదివే శాస్త్రాన్ని ఏమంటారు?

ఎ) ఎపిగ్రఫీ బి) ఇకనోగ్రఫీ

సి) పాలియోగ్రఫి డి) న్యూమస్ మాటిక్స్

28. సంస్కృతభాషలో రచించిన మొదటి నిఘంటువు ఏది?

ఎ) మహా భాష్యం బి) అమరకోశం

సి) అష్టాధ్యాయని డి) గాథాసప్తశతి

29. 'యాత్రికులలో యువరాజు' అనే బిరుదు ఏ

రాయబారికి కలదు?

ఎ) పాపియాన్ బి) మెగస్తనీస్

సి) హుయాన్త్యాంగ్ డి) ఇత్సింగ్

30. మెగస్తనీస్ రచించిన గ్రంథం ఏది?

ఎ) సి-యూ-కీ బి) చీ-కి-టో

సి) పౌర-లో-కీ డి) ఇండిక

31. కితాబ్-ఉల్-హింద్ గ్రంథ రచయిత ఎవరు?

ఎ) ఆల్బెరూనీ బి) జియాఉద్దీన్ బరౌనీ

సి) అమీర్ఖుస్రో డి) పెరిష్టా

32. గుణాధ్యుని బృహత్కమంజరి ఏ భాషలో రచించారు?

ఎ) సంస్కృతం బి) తెలుగు

సి) కన్నడం డి) ప్రాకృతం

33. ఖారవేలుడు వేయించిన శాసనం ఏది?

ఎ) అలహాబాద్ శాసనం

డి) నానాగడ్ శాసనం

సి) ఐపెరాల్ శాసనం

డి) హాతిగుంఫా శాసనం

34. భారతదేశంలో మొదటిసారిగా శాసనాలు వేయించినది?

ఎ) సముద్రగుప్తుడు బి) అశోకుడు

సి) కనిష్కుడు డి) చంద్రగుప్తుడు

35. రుగ్వేదంలో 'నదీతను' అని కీర్తించిన నది ఏది?

ఎ) గంగా బి) సింధూ

సి) సరస్వతి డి) రావి

36. పురాణాలలో ఇండియాను ఏమని పిలిచేవారు?

ఎ) ఆర్యవర్తనం బి) బ్రహ్మవర్తనం

సి) జంబుద్వీపం డి) భారతదేశం

37. హరప్పా నాగరికత నిర్మాతలు ఎవరు?

ఎ) ద్రావిడులు సి) ఆర్యులు

సి) సుమేరియన్లు డి) ఆస్ట్రాలాయిడ్లు

38. సింధూ ప్రజల ప్రధాన రేవు పట్టణం 'లోథాల్' ఏ రాష్ట్రంలో ఉంది?

ఎ) గుజరాత్ బి) మహారాష్ట్ర

సి) పంజాబ్ డి) రాజస్థాన్

39. హరప్పా ప్రజలకు తెలియని లోహం ఏది?

ఎ) రాగి బి) వెండి

సి) ఇనుము డి) ఏదీకాదు

40. ప్రపంచంలో మొట్ట మొదటిసారిగా పత్తిని పండించిన నాగరికత ఏది?

ఎ) సుమేరియా బి) ఈజిప్టు

సి) గ్రీకు డి) హరప్పా

41. సింధూ ప్రజల ప్రధాన దైవం ఎవరు?

ఎ) అమ్మతల్లి బి) పశుపతి

సి) కాళీబంగన్ డి) దోలవీర

42. మృతుల దిబ్బ అని ఏ నగరానికి పేరు?

ఎ) హరప్పా బి) మొహంజదారో

సి) కాళీభంగన్ డి) ఏదీకాదు

43. సింధు ప్రజలు పవిత్రంగా పూజించిన పక్షి ఏది?

ఎ) నెమలి బి) రామచిలుక

సి) పావురం డి) పాలపిట్ట

44. హరప్పా నాగరికతలో కోట రక్షణ గోడలు లేని ఏకైక నగరం ఏది?

ఎ) చన్హదారో బి) లోథాల్

సి) కేట్డిజి డి) బన్వాలి

45. ప్రపంచంలో గ్రిడ్ వ్యవస్థను పాటించిన ఏకైక నగరం?

ఎ) మొహంజోదారో బి) చంఢ్ఘీడ్

సి) రంగాపూర్ డి) సూర్యటోడా

46. 'ది ఇండియన్ సివిల్‌జేషన్' రచయిత ఎవరు?

ఎ) ప్లీనీ బి) జాన్‌మార్ట్

సి) మార్టిమర్ వీలర్ డి) ఆర్.ఎస్.బిస్

47. హరప్పా ప్రజలు ఏ నిర్మాణంలో నిపుణులు?

ఎ) పట్టణాలు బి) గ్రామాలు

సి) ఆలయాలు డి) ప్లేవన్నీ

48. ఈ కిందివాటిలో కుడ్య చిత్రాలు ఏవి?

ఎ) సారనాథ్ బి) అజంతా, ఎల్లోరా

సి) సోమనాథ్ డి) అమరావతి

49. సంస్కృతభాషలో తొలి చారిత్రక గ్రంథం ఏది?

ఎ) పంచతంత్రం బి) అర్థశాస్త్రం

సి) మహాభాష్యం డి) రాజతరంగిణి

50. పాణిని "అష్టాధ్యాయ" అను గ్రంథంలో ఏ

గ్రంథం?

ఎ) ఛందోపద గ్రంథం బి) అలంకారిక గ్రంథం

సి) వ్యాకరణ గ్రంథం డి) నిఘంటువు

సమాధానాలు

1.ఎ 2.సి 3.ఎ 4.సి 5.బి 6.సి 7.ఎ 8.బి 9.ఎ 10.బి

11.సి 12.సి 13.ఎ 14.డి 15.బి 16.ఎ 17.బి 18.సి

19.ఎ 20.డి 21.బి 22.సి 23.ఎ 24.సి 25.ఎ 26.డి

27.సి 28.బి 29.సి 30.డి 31.ఎ 32.డి 33.డి 34.బి

35.సి 36.సి 37.ఎ 38.ఎ 39.సి 40.డి 41.ఎ 42.బి

43.సి 44.ఎ 45.బి 46.సి 47.ఎ 48.బి 49.డి 50.సి

TEACHER

TEACHER

1. 18వ శతాబ్ది ప్రాముఖ్యం

అ) ప్రాంతీయ రాజ్యాల ఆవిర్భావం

ఆ) వాణిజ్యంలో ఉచ్చదశ

ఇ) కులాల మధ్య సామరస్య ధోరణి

ఈ) ప్రాంతీయ భాషలలో సాహిత్యం వృద్ధి

ఎ. అ, ఇ, ఈ బి. అ, ఆ, ఇ

సి. ఆ, ఈ డి. అ, ఆ, ఈ

2. అవధ్ నవాబ్ సాదత్ఖాన్ కు బుర్హాన్-ఉల్-ముల్క్ అనే బిరుదునిచ్చినవారు?

ఎ. జహాందర్ షా బి. ఫరూక్ సియర్

సి. అహ్మద్ షా డి. రెండో షా ఆలం

3. అవధ్ లోని ఏ పట్టణం ఢిల్లీకి పోటీగా

సాంస్కృతిక రంగంలో ఉంటూ, చేతి పరిశ్రమలకు

కూడా 18వ శతాబ్దంలో ప్రసిద్ధి చెందింది?

ఎ. వారణాసి బి. లక్నో

సి. మీర్జాపూర్ డి. అలహాబాద్

4. జతపరచండి?

సిక్కులు ప్రత్యేకత

అ) గురునానక్ 1. రైతాంగ సమీకరణ

ఆ) గురుగోవింద్ 2. మిజిల్ సుకర్ చకియా

ఇ) బందాబహదూర్ 3. స్థాపకుడు

ఈ) రంజిత్ సింగ్ 4. ఆఖరి గురువు

1 2 3 4

ఎ) అ ఆ ఇ ఈ

బి) ఆ అ ఈ ఇ

సి) ఈ ఇ అ ఆ

డి) ఇ ఈ అ ఆ

5. ఆడపిల్లల పెళ్ళిల్లు జరిపి ఆర్థికంగా చితికిపోయిన రాజపుత్ర కుటుంబాలను రక్షించడం కోసం---చట్టాన్ని తయారుచేశారు?

ఎ. రాజాసవారు జైసింగ్ బి. ప్రతాప్సింగ్

సి. జస్వంత్సింగ్ డి. అజిత్సింగ్

6. జాట్ల గూర్చి సరైంది ఏది?

ఎ. ఢిల్లీ, ఆగ్రా, మధుర ప్రాంతాలలో నివసించేవారు.

బి. రాజారాం ఆధ్వర్యంలో జాట్ సర్దార్ల

తిరుగుబాటుని ఔరంగజేబు తరపున అంబర్ రాజైన బిష్ణుసింగ్ కచ్ వహా అణచివేశాడు.

సి. బదన్సింగ్ భరత్పూర్ జాట్ సంస్థానాన్ని స్థాపించాడు.

డి. పైవన్నీ

7. రైతు మాదిరే దుస్తులు వేసుకున్నా, రైతులు మాట్లాడే వ్రజ భాష మాట్లాడినా.. జాట్ తెగకు ప్లేటో వంటి వారెవరు?

ఎ. రాజారాం బి. చురామన్

సి. సూరజ్మల్ డి. బదన్సింగ్

8. బెంగాల్ పాలకుడైన మూర్షిద్ కులీఖాన్ తన రాజధానిని ఎక్కడి నుండి ఎక్కడికి మార్చాడు?

ఎ. హుగ్లీ-చంద్రనాగూర్

బి. మూర్షిదాబాద్-కలకత్తా

సి. కలకత్తా-ఖాసింబజార్

డి. ఢాకా-మూర్షిదాబాద్

9. మహాజన్లు బెంగాల్లో----

ఎ. రైతులు బి.వడ్డీ వ్యాపారులు

సి. స్థానిక జమీందార్లు డి. కౌలురైతులు

10. పాలనాక్రమం ఆధారంగా బెంగాల్ నవాబ్లను పై నుంచి కిందికి అమర్చండి.

అ) ఆలీవర్ధీఖాన్ ఆ) షుజా ఉద్దీన్

ఇ) సర్ఫరాజ్ ఖాన్ ఈ) ముర్షీద్ కులీఖాన్

ఎ. అ, ఆ, ఇ, ఈ బి. ఈ, ఆ, ఇ, అ

సి. ఆ, అ, ఇ, ఈ డి. ఈ, ఆ, అ, ఇ

11. ఇంగ్లీష్, ఫ్రెంచ్ వర్తక సంస్థలు కలకత్తా,

చంద్రనాగూర్ రేవు పట్టణాల్లో ఫ్యాక్టరీలు

కట్టుకోవడానికి ఏ బెంగాల్ నవాబ్ తిరస్కరించాడు?

ఎ. షుజా ఉద్దీన్ బి. ఆలీవర్ధీఖాన్

సి. ముర్షీద్ కులీఖాన్ డి. సర్ఫరాజ్ ఖాన్

12. హైదరాబాద్ నిజాము (నిజాం-ఉల్-ముల్క్)కి సంబంధించినదేది.

అ) 1724లో హైదరాబాద్ సంస్థానాన్ని స్థాపించాడు.

ఆ) చిన్ ఖలిచ్ ఖాన్, ఫతేజంగ్, అసఫ్ జా అనే

బిరుదులు ఇతనికున్నవి.

ఇ) షాహర్ ఖేడ్ యుద్ధంలో దక్కన్ సుబేదార్

ముబారిజ్ ఖాన్ ని ఓడించాడు.

ఈ) పురాణ్ చంద్ అనే హిందువు ఇతని దివాన్.

ఎ. ఆ, ఇ బి. అ, ఆ, ఇ సి. అ, ఇ, ఈ డి. పైవన్నీ

13. కిందివాటిలో సరికానిది.

అ) ఫరూకాబాద్ - మహ్మద్ ఖాన్ బంగష్

ఆ) బెంగాల్ - మార్తాండవర్మ

ఇ) కర్ణాటక - సాదతుల్లాఖాన్

ఈ) రోహిల్ ఖండ్ - ముర్షీద్ కులీఖాన్

ఎ. అ, ఇ బి. ఇ, ఈ సి. అ, ఆ డి. ఆ, ఈ

14. మైసూర్ రాజ్యానికి సంబంధించి సరికానిది

ఏది?

అ) ఇది పూర్వం బహుమనీల రాజ్యభాగం

ఆ) ఒడెయార్ కి చెందిన హిందూ రాజపుత్రుల పాలనలో ఉండేది.

ఇ) దిండిగల్ ఫౌజ్ దార్ గ హైదరాళీ ఉండేవాడు.

ఈ) 1761లో సర్వాధికారి నంజరాజుని కూలదోసి మైసూర్ సంస్థానంలో హైదరాళీ అధికారాన్ని స్థాపించాడు.

ఎ. అ, ఈ బి. ఆ, ఇ సి. అ డి. ఆ

15. పాశ్చాత్య సైనిక శిక్షణను క్రింది వారిలో ఎవరు తన సైనికులకు ఇప్పించారు?

ఎ. హైదరాళీ బి. షాహు

సి. బందాబహదూర్ డి. చురామన్

16. 1707 తర్వాత మహారాష్ట్రలో రాజ్యాధిపత్యం కోసం---, --- ల మధ్య అంతర్యుద్ధం జరిగింది.

ఎ. శంభాజీ - రాజారాం

బి. షాహు - బాలాజీవిశ్వనాథ్

సి. శంభాజీ - తారాబాయి

డి. షాహు - తారాబాయి

17. ఎవరు తమ రాజ్య భాగాలను "మిజిల్" అనే పేరుతో విడగొట్టారు?

ఎ. మరాఠులు బి. సిక్కులు

సి. రాజపుత్రులు డి. జాట్లు

18. జతపరచండి?

ప్రాంతం రాజు

అ) రోహిల్ ఖండ్ 1. రంజిత్ సింగ్

ఆ) సుకర్ చకియా మిజిల్ 2. ముర్షిద్ కులీఖాన్

ఇ) బెంగాల్ 3. జామోరిన్

ఈ) కాలికట్ 4. మహ్మద్ ఖాన్

1 2 3 4

ఎ) ఈ ఇ ఆ అ

బి) ఇ ఆ ఈ అ

సి) ఆ ఇ ఈ అ

డి) ఆ ఇ అ ఈ

19. బ్రాహ్మణేతరులలో కుడిచేతివారు, ఎడమచేతివారు అని రెండు తెగలుగా విభజన---లో ఉండేది.

ఎ. ఆంధ్ర బి. తమిళనాడు సి. కర్ణాటక డి.

మహారాష్ట్ర

20. షావాలీ ఉల్లా ఇజలాతుల్ అనే గ్రంథాన్ని ఎవరినుద్దేశించి రాశాడు?

ఎ. షరీఫ్-అజలఫ్ల మధ్య సామరస్యం కోసం.

బి. సున్నీ-షియాల మధ్య సామరస్యం కోసం

సి. హిందూ-ముస్లింల మధ్య సామరస్యం కోసం

డి. ఏదీకాదు

21. కింది వాటిలో సత్యం?

అ) 18వ శతాబ్దంలో పితృస్వామిక కుటుంబ వ్యవస్థ ఉండేది.

ఆ) మాతృస్వామిక వ్యవస్థ కేరళలో ఉండేది.

ఎ. అ బి. ఆ సి. అ, ఆ డి. ఏదీకాదు

22. నిశ్చిత వాక్యం (ఎ): బానిసల వ్యాపారంపై 1789లో నిషేధం విధించారు.

హేతువు (ఆర్): పోర్చుగీస్, డచ్, ఇంగ్లండ్ వర్తకులు కలకత్తాలో బానిసలను కొనడానికి, నమోదుకి కోర్ట్ హౌజ్ ఉండేది.

ఎ. (ఎ) సత్యం (ఆర్) అసత్యం

బి. (ఎ) అసత్యం (ఆర్) సత్యం

సి. (ఎ), (ఆర్) లు సత్యాలు

డి. (ఎ), (ఆర్)లు అసత్యాలు

23. కింది వాటిలో సరైంది.

ఎ. మహారాష్ట్ర పీష్వాలు వరకట్న నిర్మూలనకు చర్యలు తీసుకున్నారు.

బి. పీష్వాలు వితంతు పునర్వివాహం 'పట్టం' అనే పన్నుని విధించారు.

సి. హిందూ వితంతు పునర్వివాహాలు జరగడానికి సవారుజైసింగ్, మరాఠా సేనాని పరశురామ్ భావే ప్రయత్నించారు.

డి. పైవన్నీ

24. రారుబగన్ (ఆడసింహం వంటి రాణి) అనే బిరుదు ఎవరికి కలదు.

ఎ. తారాభారు బి. అహల్యభారు

సి. శంకరమ్మ డి. జహిరున్నీసా బేగం

25. పొగాకును పోర్చుగీసు వారు భారత్ లో మొదటిగా ఎక్కడ ప్రవేశపెట్టారు?

ఎ. బెంగాల్ బి. మచిలీపట్నం

సి. హైదరాబాద్ డి. గుజరాత్

26. జతపరచండి?

ప్రదేశాలు ఉత్పత్తులు

అ) ఢాకా 1. తివాచీలు

ఆ) కాశ్మీర్ 2. సిల్క్

ఇ) ఆంధ్ర 3. నూలు

ఈ) ఆగ్రా 4. నౌకలు

1 2 3 4

ఎ) ఆ ఈ అ ఇ

బి) ఈ ఆ అ ఇ

సి) ఈ ఇ ఆ అ

డి) ఇ ఈ అ ఆ

27. 'భారతీయులతో వ్యాపారం అంటే ప్రపంచ వాణిజ్యం... దాని మీద ఏకచక్రాధిపత్యం చెలాయించ గలిగిన వాడే ఐరోపాకు నియంత కాగలడు" అని పేర్కొన్నవారు?

ఎ. లూయి- 14 బి. పీటర్ ది గ్రేట్
సి. నెపోలియన్ డి. జేమ్స్ - x

28. గంగేటిక అనగా ?

ఎ. కళ బి. కట్టడం సి. వస్త్రం డి. పరికరం

29. 18 వ శతాబ్ది కట్టడాల గురించి సరైంది.

అ) రాజాసవారు జైసింగ్ ఢిల్లీ, జైపూర్, ఉజ్జయిని, వారణాసి, మధురలలో ఖగోళ

పరిశోధనాలయాలను కట్టించాడు.

ఆ) అవధ్ నవాబు అసఫ్ ఉద్దీన్ 'ఇమాంబర' భవనాన్ని కట్టించాడు.

ఇ) అమృత్ సర్లో సిక్కు దేవాలయాన్ని బంగారు దేవాలయంగా మార్చింది రంజిత్ సింగ్.

ఈ) హైదరాబాద్ నిజాం అలీఖాన్ మోతీమసీద్, గుల్షన్ మహల్ భవనాలు నిర్మించాడు.

ఎ. ఆ, ఆ బి. ఆ, ఆ, ఇ

సి. ఆ, ఇ, ఈ డి. పైవన్నీ

30. కింది వాటిలో సరికానిది.

అ. గొల్లకలాపం - భాగవతుల రామయ్య

ఆ) రామనాట్టం - జామోరిన్

ఇ) 72 మేళాలు - వెంకటముఖి

ఎ. అ బి. అ, ఆ సి. ఇ డి. ఏదీకాదు

జవాబులు:

1. డి 2. సి 3. బి 4. డి 5. ఎ 6. డి 7. సి 8. డి 9. బి

10. బి 11. బి 12. డి 13. డి 14. సి 15. ఎ

16. డి 17. బి 18. సి 19. బి 20. బి

21. સિ 22. સિ 23. ડિ 24.સિ 25. ડિ
26. એ 27. ષિ 28. સિ 29.ડિ 30. ડિ

GRK

TEACHER

పోటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం(ఆధునిక భారతదేశ

చరిత్ర)

1. గడి అంటే ఏమిటి ?

మొఘల్ చక్రవర్తుల పాలనలో రైతాంగం నుంచి జమీందారులు శిస్తు వసూలు చేసి మొఘల్ అధికారులకు అందజేసేవారు. శిస్తువసూలు చేసినందుకు జమీందారులకు అందులో కొంత వాటా ఇచ్చేవారు. ఒక్కొక్కసారి స్థానికంగా చిన్న చిన్న పన్నులు వసూలు చేసే అధికారం ఇచ్చేవారు. వీళ్లకి ప్రయివేటు పైన్యం కూడా ఉండేవి. వీళ్ల ఇళ్లు చిన్న కోటల మాదిరిగా ఉండేవి. తెలంగాణాలో వీటినే గడీలు అనేవారు. ఇక్కడ నుంచి చుట్టుపక్కల గ్రామాలను నియంత్రించేవాళ్లు. జమీందారులు శిస్తు వసూలు చేసేవాళ్లుగా రైతాంగానికి, ప్రభుత్వానికి మధ్య మధ్యవర్తులుగా ఉండేవాళ్లు.

2. 'ఖుద్ఖాస్తే' అంటే ఏమిటి ?

జమీందారులకు సొంతభూమి కూడా ఉండేది. దీంట్లో కూలీలతో పనిచేయించుకునేవాళ్లు. వీరిని 'ఖుద్ఖాస్తై' అంటే సొంతంగా సాగు చేసుకునే భూములు. తమ భూములను వాళ్లు రైతాంగానికి ఇచ్చి పంటలో కొంత భాగం కానీ, ముందుగా నిర్ణయించిన కౌలుకు కానీ ఇచ్చేవారు. ఈ రకంగా భూమి ఉన్న వాళ్లను భూస్వాములంటారు. వీరి భూములను సాగుచేసే వాళ్లను కౌలుదారులు అంటారు.

3. బ్రిటిష్ వారు భారతదేశ రైతాంగం చేత ఏయే పంటలు పండించాలని అనుకున్నారు ?

భూమిశిస్తు విధానం వ్యవసాయాన్ని ప్రోత్సహించేలా ఉండాలని బ్రిటిష్ పాలకులు గుర్తించారు. రైతాంగం సాధ్యమైనంత ఎక్కువ భూమిని సాగులోకి తేవాలని, ఇంగ్లాండుకు ఎగుమతి చేయగల పత్తి, నీలిమందు, చెరకు, గోధుమ వంటి డిమాండ్ ఉన్న వాణిజ్య పంటలు సాగు చేయాలని వాళ్లు కోరుకున్నారు.

4. జమీందారీ పద్ధతి అంటే ఏమిటి ?

లార్డ్ కార్నవాలిస్ గవర్నర్ జనరల్ గా ఉన్న సమయంలో కంపెనీ నౌశ్యత శిస్తు నిర్ణయ ఒప్పందాన్ని 1793లో ప్రవేశపెట్టింది. ఈ విధానంలోని నిబంధనల ప్రకారం వేలం ద్వారా అంగీకరించిన శిస్తులను వసూలు చేసే అధికారం జమీందారులకు ఇచ్చారు. అందుకే దీనిని జమీందారీ పద్ధతి అని కూడా అంటారు. వసూలు చేసిన శిస్తులో 90 శాతం ప్రభుత్వానికి చెల్లించి వసూలు చేసినందుకుగానూ 10 శాతం వాళ్లు ఉంచుకోవచ్చు.

5. రైత్వారీ పద్ధతి అంటే ఏమిటి ?

1800 సంవత్సరంలో (నవంబర్) సిడెడ్ జిల్లాలకు థామస్ మన్రో ప్రధాన కలెక్టరుగా నియమితుడయ్యాడు. ఆ సమయంలో సిడెడ్ జిల్లాల్లో పూర్తి అరాచకత్వం నెలకొని ఉంది. పాలెగార్ల పాలన ఉండేది. వీరు బ్రిటిష్ పాలనకు వ్యతిరేకంగా షారాటాలు చేసేవారు. వీళ్లను బ్రిటిష్ అణచివేసి, శాంతిభద్రతలను నెలకొల్పిన తరువాత మన్రో

తన దృష్టిని భూమి సర్వే, జిస్తు స్వీకరణపై నిలిపాడు. ఉత్తర భారత దేశంలో మాదిరి దక్షిణాదిన జమీందారులు లేరని మనో గుర్తించాడు. అందుకు భిన్నంగా ఆంధ్ర, తమిళ ప్రాంతాలలో చిన్న చిన్న రైతాంగ సమూహాలు భూమిని కలిగి, దొనిని సాగు చేస్తూ, జిస్తు చెల్లించేవి. రైతుల ప్రాముఖ్యతను గుర్తించిన అతడు 'రైత్వాలీ స్థిరీకరణను' దక్షిణ పశ్చిమ భారతదేశంలో ప్రవేశపెట్టాడు. రైతు అంటే భూమిని సాగుచేసేవాడు. రైత్వాలీ అంటే రైతులకు సాగు హక్కు ఇవ్వడం.

6. సర్ ఆర్థర్ కాటన్ చేసిన సేవలు ఏమిటి ?

సర్ ఆర్థర్ కాటన్ అవిశ్రాంత కృషి వల్ల 1849లో ధవళేశ్వరం వద్ద గోదావరినదిపై ఆనకట్ట నిర్మాణం పూర్తయ్యింది. 1833లో తీవ్ర కరువుకు గురైన ఈ జిల్లాలో ఈ ఆనకట్టవల్ల సంపద వెల్లివిరిసింది. అదే విధంగా విజయవాడ వద్ద కృష్ణానదిపై 1853-54లో ఆనకట్ట కట్టారు. దీనివల్ల డెల్టా ప్రాంతాలు సంపన్నమయ్యాయి. రాయలసీమలోని మెట్టభూములకు నీళ్లు అందించడంనీ

1857 తరువాత కర్నూలు-కడప (కె.సి) కాలువలు నిర్మించారు.

ప్రకాశం బ్యారేజీ

vijayawada city is located at the head of the krishna delta on its north bank. A barrage was built across the river at vijayawada in 185354 by the british rulers. It is now called prakasam barrage. The water is diverted by this barrage in to canals and it used to irrigate about twelve lakh acres of land.

7. రైల్వాలీ పద్ధతిలో ఎన్ని సంవత్సరాలకు ఒక్కసారి శిస్తును నిర్ణయించేవారు?

రైల్వాలీ ప్రాంతాలలో కూడా భూమి శిస్తును చాలా ఎక్కువగా నిర్ణయించారు. జమీందారీ ప్రాంతాలలో మాదిరి కాకుండా దీనిని 20, 30 సంవత్సరాలకు ఒక్కసారి నిర్ణయిస్తారు.

8. 1865లో అమెరికాలో అంతర్వ్యుద్ధం ముగియడంలో భారత్‌లో ఏ పంటకు గిరొక్కి తగ్గింది ?

1861లో అమెరికాలో అంతర్వ్యుద్ధం తలెత్తడం వల్ల పత్తి సరఫరా కోసం బ్రిటిషు కర్మగారాలు భారతదేశంపై ఆధారపడ్డాయి. దీంతో ధరలు గణనీయంగా పెరిగాయి. 1865లో అమెరికాలో అంతర్వ్యుద్ధం ముగియడంతో భారత పత్తికి గిరొక్కి తగ్గి దొని ధరలు పడిపోయాయి. 1864లో కిలోకి 12 అణాల ధర ఉండగా 1865లో ఆరు అణాలకి పడిపోయింది.

9. గంజాం కరువు ప్రాంతాల నుంచి ఏయే దేశాలకు వలసలు పోయారు ?

పత్తిపంటతో ఇబ్బడిముబ్బడిగా లాభాలు సంపాదించవచ్చు అనుకున్న గంజాం రైతులు ఉన్నట్టుండి బికారులుగా మారారు. అంతేకాదు, అంతకుముందు వరి పండించే పొలాల్లో పత్తిసాగు చేయడం వల్ల బియ్యానికి కొరత ఏర్పడింది. దీనివల్ల అన్ని వర్గాల ప్రజలూ

ప్రభావితులయ్యారు. గంజాం కరువుగా పేర్కొనే ఆ కరువు వల్ల ఆకలితో వేలాది మంది చనిపోయారు. అనేక మంది దక్షిణాఫ్రికా మారిషస్, ఫిజి, ఇతర దూరప్రాంతాలకు (1865-66 సంవత్సరంలో) కూలీలుగా వలస వెళ్లారు.

10. వెట్టి అంటే ఏమిటి ?

వలస పాలనలో భూస్వాములు వారి సొంత భూములలో రైతాంగంతో బలవంతంగా డబ్బులు ఇవ్వకుండా పని చేయించుకునేవాళ్లు. దీనినే వెట్టి అంటారు.

11. సర్ఫ్-ఎ.భాస అంటే ఏమిటి ?

నిజాం పాలనలోని హైదరాబాదు రాష్ట్రంలో జాగీర్దారులు సంస్థానాలు, ఇనాందారులు వంటి మధ్యస్థాయి పెత్తందారులు చాలామంది ఉండేవాళ్లు. వీళ్లకిందవున్న ప్రాంతానికి వీళ్లే స్వతంత్ర అధిపతులు. వీళ్లు భూమి శిస్తు వసూలు చేసి అందులోంచి కొంత మొత్తం 'పెష్కెష్'గా నిజాంకి చెల్లించి మిగిలిన మొత్తం వారే ఉంచుకునేవాళ్లు.

తమ ప్రాంతాల పరిపాలనకు వాళ్లే బాధ్యత వహించేవారు. హైదరాబాదు రాష్ట్రంలో 6535 గ్రామాలతో 1500 జాగీర్లు, 497 గ్రామాలతో 14 సంస్థానాలు ఉండేవి. నిజాం సొంత జాగీరుకింద 1400 గ్రామాలు ఉండేవి.

12. 'దేన్మొఖ్'లు ఎవరు ?

హైదరాబాద్ను పాలించిన నిజాంలు బ్రిటిషు పాలన కింద ఉండి వొళ్లవిధానాలను అనుసరించాల్సి వచ్చేవి. 19వ శతాబ్దపు తొలి సగంలో దేన్మొఖ్ల ద్వారా సాధ్యమైనంత ఎక్కువ భూమిని స్తు వసూలు చేయడానికి ప్రయత్నించారు.

13. 1920-22లో రైతాంగ ఉద్యమాలు ఎక్కడెక్కడ జరిగాయి?

1860ల నాటి డెక్కన్ తిరుగుబాటు, రంఘాఫితులీలు, మొవ్లాపోరాటం. ఇవి సంఘటిత రూపాన్ని సంతరించుకున్నాయి. 19వ శతాబ్దంలో రైతాంగ ఉద్యమాలు తిరుగుబాటు రూపం తీసుకోగా, 20వ

శతాబ్దంలో రైతులు పెద్ద ఎత్తున జాతీయ ఉద్యమ శ్రేణుల్లో చేరారు. 1920-22లో ఉత్తరప్రదేశ్‌లోని అవధ్ ప్రాంతంలో అక్రమంగా డబ్బులు వసూలు చేస్తున్న జమీందారులకు వ్యతిరేకంగా రైతులు పెద్దఎత్తున ప్రదర్శనలు నిర్వహించారు.

14. 1866 సంవత్సరంలో లండన్‌లో 'ఈస్ట్ ఇండియా అసోసియేషన్' ఎవరు ఏర్పాటు చేశారు?

భారతదేశ సమస్యను చర్చించడానికి దాదాభాయి నౌరోజీ 1866లో లండన్‌లో 'ఈస్ట్ ఇండియా అసోసియేషన్'ని ఏర్పాటు చేశారు.

15. భారత జాతీయ కాంగ్రెస్, 1885 మొదటి సమావేశం ఎక్కడ జరిగింది?

వివిధ రాష్ట్రాల్లో ఉన్న జాతీయవాద మేధావులు 1885 డిసెంబర్‌లో ముంబయిలో ఐఎన్‌సి సవమావేశపు తొలిరోజు కార్యక్రమంలో కలిగారు. దీనికి డబ్ల్యూ.సి.బెనర్జీ

అధ్యక్షత వహించారు. భారతదేశ వివిధ ప్రాంతాల నుంచి 72 మంది ప్రతినిధులు పాల్గొన్నారు. కాంగ్రెస్ను స్థాపించడంలో పదవీ విరమణ చేసిన బ్రిటిషు అధికారి అయిన ఎ.ఓ.హ్యూమ్ కూడా ప్రధానపాత్ర పోషించాడు.

16. ఐఎన్సి రెండో సమావేశం ఎక్కడ జరిగింది?

1886లో కాంగ్రెస్ సమావేశానికి దాదాబారునారోజీ (గ్రాండ్ ఓల్డ్ మెన్ ఆఫ్ ఇండియా) ఎన్నికయ్యారు. ఈ సమావేశం కోల్ కతాలో జరిగింది. ఈ నాటి సమావేశానికి 436 ప్రతినిధులు పాల్గొన్నారు. 25 సంవత్సరాలలో భారతజాతీయ కాంగ్రెస్ ఎంత ప్రజాదరణ పొందిందో ఇది తెలియజేస్తుంది. అప్పటి నుంచి ప్రతి సంవత్సరం డిసెంబర్ లో దేశంలో ఏదో ఒక ప్రాంతంలో సమావేశాలను కాంగ్రెస్ నిర్వహిస్తోంది.

17. ఐఎన్సి సమావేశానికి ఎన్నికైన తొలిమహిళా గ్రాడ్యుయేట్ ప్రతినిధి ఎవరు?

కోల్కతాకు చెందిన కాదంబరి గంగూలి మొదటి మహిళా గ్రాడ్యుయేట్ ప్రతినిధి.

18. భారత్‌లో బ్రిటిష్ దోపిడీ విధానాన్ని వివరించిన జాతీయ నాయకులు ఎవరు?

నారోజీ, ఆర్.సి.దత్, రనడే వంటి నాయకులు బ్రిటిషు పరిపాలన ఆర్థిక ప్రభావాన్ని అధ్యయనం చేసి పన్నులు, ఇతర మర్గాల ద్వారా బ్రిటిషువాళ్లు భారత దేశ సంపదను దోచుకుంటున్నారనీ, భారతదేశం నానాటికీ పేదదేశంగా మారుతోందని నిర్దారణకు వచ్చారు. అధిక భూమిశిస్తు, ఆహార ధాన్యాల ఎగుమతి వంటి బ్రిటిషు విధానాల వల్లనే కరువు, పేదరికం వంటి సమస్యలు ఎదురౌతున్నాయని ఆరోపించసాగారు.

19. స్వదేశీ ఉద్యమం (1905-1920) గురించి రాయండి.

1903 ప్రాంతంలో స్వదేశీ ఉద్యమం ప్రారంభించడంతో భారత జాతీయ ఉద్యమం ఒక పెద్ద ముందడుగు వేసింది. 1903లో బెంగాల్‌ను తూర్పు, పశ్చిమ బెంగాల్‌గా విభజించాలని కర్ణన్ చేసిన ప్రతిపాదన జాతీయ భావాలను పెద్దఎత్తున రగిల్చింది. బెంగాల్ సాధారణ ప్రజానీకం సైతం ఈ ప్రతిపాదనతో ఆగ్రహించింది, దానికి వ్యతిరేకంగా ఉద్యమించింది. పెద్దఎత్తున సామూహిక నిరసనలు, అభ్యర్థనలు, ప్రచారం చేశారు. కానీ ప్రభుత్వం ఇవేమీ పట్టించుకోకుండా 1905లో బెంగాల్‌ను విభజించింది. దానికి నిరసనగా అనేక సమావేశాలు నిర్వహించారు. విదేశీ వస్తువులు బహిష్కరణ చేపట్టారు.

నమూనా ప్రశ్నలు

1. మితవాద దశ ఏయే సంవత్సరంలో జరిగింది ?

- 1885-1905

2. గాంధీజీ అధ్యక్షత వహించిన ఏకైక ఐఎన్‌సి

సమావేశం ఏది ? - 1924 బెల్గం ఐఎన్‌సి సమావేశం

3. 'డ్రెయిన్ ఆఫ్ వెర్త్ గురించి చెప్పిన' పావర్టీ అండ్ అన్ బ్రటిష్ రూల్ ఇన్ ఇండియా అనే పుస్తక రచయిత ?

- దాదాబాయి నౌరోజీ

4. బెంగాల్ విభజన మూలంగా ప్రారంభమైన ఉద్యమం ?

- స్వదేశీ ఉద్యమం/ వందేమాతర ఉద్యమం

5. సైన్య సహకార పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టిన బ్రిటిష్ గవర్నర్ జనరల్ ఎవరు ?- వెల్లెస్లీ (1798-1805)

6. రైత్వాలీ విధానం మద్రాసులో ఏ గవర్నర్ జనరల్ కాలంలో ప్రవేశపెట్టారు ? - లార్డ్ షెల్లింగ్స్

7. మద్రాసులో రైత్వాలీ విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టిన వ్యక్తి ఎవరు?

- సర్థామస మన్రో

8. ఐఎన్ సి స్థాపించినపుడు ఉన్న వైస్రాయి ఎవరు ?

- లార్డ్ డఫలిన్

9. 1793లో నౌశ్యత శిస్తు నిర్ణయ పద్ధతి ప్రవేశపెట్టినది ?

- కారన్ వాలీస్

10. సైన్య సహకార పద్ధతిలో చేరిన మొదటి రాజు ?

- 1801 సంవత్సరంలో హైదరాబాద్ నిజాం (దీని ప్రకారం దత్తమండలాలను ఆంగ్లేయులకు ఇచ్చాడు)

పోటిపర్తిక్షల ప్రత్యేకం (చరిత్ర)

1. ఆర్యనాగరికత ఏ నదుల మధ్య ఏర్పడింది?

ఎ. గంగా-సింధూ బి. గంగా-యమునా

సి. రావి-సట్లెజ్ డి. జీలం చినాబ్

2. ఆర్యుల నాగరికతకు ప్రధాన ఆధారం?

ఎ. వేదములు బి. ఉపనిషత్తులు

సి. ఇతిహాసాలు డి. శాసనాలు

3. ఆర్యుల మొదటి స్థిర నివాస ప్రాంతం?

ఎ. గోదావరి ప్రాంతం బి. పంజాబ్

సి. గంగానది డెల్టా డి. జివాలిక్

4. ములివేదపు కాలపు విద్యాకేంద్రం?

ఎ. వారణాసి బి. ప్రయాగ

సి. కాశీ డి. నలంద

5. ద్విజులు అనగా ఎవరు?

ఎ. బ్రాహ్మణులు బి. క్షత్రియులు

సి. వైశ్యులు డి. పైవారందరు

6. ముఖ్యవేద కాలపు సుప్రసిద్ధ రచయితలు?

ఎ. గార్లి బి. మైత్రేయి

సి. ఎ, బి డి. ఘోష, అపల

7. మొదటి సారిగా వర్ణవ్యవస్థ ప్రస్తావించిన వేదం?

ఎ. రుగ్వేదం బి. యజుర్వేదం

సి. సామవేదం డి. ఆదర్వణ వేదం

8. దశరూజగణయుద్ధం గూర్చి రుగ్వేదంలో ఏ

మండలం తెలుపుతుంది?

ఎ. 3 బి. 7 సి. 9 డి. 10

9. బి ఆర్మిటిక్ షోమ్ ఇన్ వేదాస్ గ్రంథి రచయిత

ఎవరు?

ఎ. మాక్స్ ముల్లర్ బి. జె.డి మోర్గన్

సి. దయానంద సరస్వతి

డి. బాలగంగాధర్ తిలక్

10. ఆర్య నాగరికత ప్రజల ప్రధాన వృత్తి?

ఎ. వ్యవసాయం బి. పశుపోషణ

సి. ఎ, బి డి.వ్యాపారం

11. "సత్యమేవజయతే" అనే పదాన్ని తెలిపే ఉపనిషత్ ఏది?

ఎ. వైంత్రియాన బి. బృహదరణ్యం

సి. ముండక డి. ప్రశ్న

12. సతీసహగమనం గూర్చి మొదటిసారిగా ప్రస్తావించిన వేదం?

ఎ. రుగ్వేదం బి. యజుర్వేదం

సి. సామవేదం డి. ఆదర్వణవేదం

13. యజుర్వేద మంత్రాలను పఠించేవారిని ఏమంటారు?

ఎ. షోత్రి బి. ఉద్గతర్

సి. అదర్వాయ డి. బ్రహ్మణ

14. రుగ్వేద కాలంలో గణాల మధ్య యుద్ధాలు

ఎందు కోసం జరిగేవి?

ఎ. భూభాగం బి. గోవులు

సి. బంగారం, వెండి, ఆభరణాలు డి. కిత్తి

15. రుగ్వేదంలోని "10 వ" మండలం దేని

గూరించి తెలుపుతుంది?

ఎ. విశ్వజననం బి. నతసంహిత

సి.పంచమవేదం డి. ఆధికావ్యం

17. శిల్పవేదం దేనికి సంబంధించింది?

ఎ. శిల్పం బి. వాస్తు

సి. చిత్రలేఖనం డి. సంగీతం

18. రాజులు పట్టాభిషేక మహోత్సవ సందర్భంగా చేసే
యుగం ఏది?

ఎ. ఆశ్వమేధ బి. వాజపేయ

సి. రాజసూయ డి. పైవన్నీ

19. ఆర్యుల కాలంలో రాజుకు సహాయంగా ఉండే

రాజోద్యుగులు ఎవరు?

ఎ. పురోహితుడు బి. సేనాని

సి. గ్రామిణి డి. పైవారందరు

20. ఆర్యుల కాలం నాటి బంగారు నాణెం?

ఎ. నతమాని బి. కర్షపణ

సి. నిష్క డి. విద్దంక

21. వర్తమాన మహావీరుడు జన్మస్థానం ఏది?

ఎ. కుశినగరం బి. కుందగ్రామం

సి. పావాపూరి డి. కపిలవస్తు

22. జైనమత గ్రంథములను ఏమంటారు?

ఎ. అంగములు బి. త్రిపీటకాలు

సి. త్రిరత్నాలు డి. జాతక కథలు

23. జైనుల పవిత్ర క్షేత్రం?

ఎ. గయ బి. పాటలీపుత్ర

సి. శ్రావణబెళగోళ డి. సారనాథ్

24. రాజస్థాన్ రాష్ట్రంలోని మౌంట్ అబు వద్ద గల

జైన ఆలయం?

ఎ. గోమఠేశ్వరం బి. బిల్ వారా

సి. కొలనుపాక డి. అమరావతి

25. సర్లేఖణ వ్రతాన్ని ఆదరించిన మొదటి

భారతదేశ చక్రవర్తి?

ఎ. చంద్రగుప్తమౌర్యుడు బి. బింబిసారుడు

సి. అజాత శత్రువు డి. అశోకుడు

26. అజీవక వంత స్థాపకుడు ఎవరు?

ఎ. పకుంద కాత్యాయన బి. స్థూలబహు

సి. మక్మలిగోసాల డి. సుధర్మ

27. ఈ కింది వానిలో మహావీరుని బిరుదు కానిది

ఏది?

ఎ. జీనుడు బి. దేహబిన్న

సి. కేవలిపుత్ర డి. శాక్యముని

28. భారత దేశంలోని బౌద్ధ విశ్వవిద్యాలయాలలో ఏ

బౌద్ధ విశ్వవిద్యాలయలను చివరిగా స్థాపించారు?

ఎ. నలందా బి. తక్షశిల

సి. నాగార్జున కొండ డి. విక్రమశిల

29. గౌతమబుద్ధుని తొలి ప్రభోదాన్ని ఏమంటారు?

ఎ. మహామోక్షపరిషత్ బి. ధర్మప్రచారం

సి. ధర్మచక్రపరివర్తనం డి. అష్టాంగమార్గం

30. సుహృల్లేఖ, రత్నావళి అను గ్రంథాలు

రచించినది ఎవరు?

ఎ. చరకుడు బి. నాగార్జునుడు

సి. కాళిదాసు డి. జీవకుడు

31. బౌద్ధమతాన్ని జాతీయ ధర్మంగా రూపొందించిన వారు ఎవరు?

ఎ) అశోకుడు బి) బిందుసారుడు

సి) హర్షుడు డి) చంద్రగుప్తుడు

32. బుద్ధుని బోధనలు ఏవి?

ఎ) త్రిపీటకాలు బి) త్రిరత్నాలు

సి) ఆర్యసత్రాలు డి) లింగాలు

33. బౌద్ధమత స్థాపకుడు?

ఎ) వర్ణమాన మహావీరుడు బి) రుషభనాథుడు

సి) గౌతమబుద్ధుడు డి) పార్శ్వనాథుడు

34. గౌతమ బుద్ధునికి బిరుదులు ఏవి?

ఎ) ప్రపంచ జ్యోతి బి) ఆసియా జ్యోతి

సి) జాతీయికరణ డి) పైవన్నీ

35. అశోకుడు 3వ బౌద్ధసంగీతిని ఏ ప్రాంతంలో

జరిపించాడు?

ఎ) రాజగృహం బి) వైశాలి

సి) పాటలీపుత్రం డి) కుందలవనం

36. భారతదేశంలో అతిపెద్ద స్థూపం?

ఎ) సాంచి బి) సారనాథ్

సి) బట్టిప్రోలు డి) ఏదీకాదు

37. హర్షాంక వంశస్థాపకుడు ఎవరు?

ఎ) బంబిసారుడు బి) శిశునాగుడు

సి) మహాపద్మనందుడు డి) చంద్రగుప్తుడు

38. షోడశమహాజనపదాలలో ఏకైక దక్షిణ

భారతదేశ రాజ్యం?

ఎ) అవంబి బి) వత్స సి) మల్ల డి) ఎవరు

39. పాటలీపుత్ర నగరాన్ని నిర్మించింది ఎవరు?

ఎ) కనిష్కుడు బి) అశోకుడు

సి) అజాత శత్రువు డి) ఉదయనుడు

40. అలెగ్జాండర్ భారత్‌పై దండయాత్ర చేసిన

సంవత్సరం?

ఎ) క్రీ.పూ.323 బి) క్రీ.పూ.325

సి) క్రీ.పూ.326 డి) క్రీ.పూ.327

41. నాటి పాటలీపుత్ర పేరు?

ఎ) ఢిల్లీ బ) లక్నో

సి) పాట్నా డి) కలకత్తా

42. అలెగ్జాండర్ చేతిలో ఓడిపోయిన భారతీయ

రాజు?

ఎ) అంబి బ) బిందుసారుడు

సి) పురుషోత్తముడు డి) మహాపద్మనందుడు

43. బౌద్ధమతస్థుల దేవాలయంను ఏమంటారు?

ఎ) చైత్యం బ) విహారం

సి) ఆరామం డి) స్థూపం

44. చంద్రగుప్త మౌర్యుని ఆస్థానాన్ని సందర్శించిన

విదేశీ రాయబారి?

ఎ) పాహియాన్ బ) హయాన్త్సాంగ్

సి) మెగస్తనీస్ డి) ఇత్సింగ్

45. అశోకుడు ఎవరి ద్వారా బౌద్ధమతాన్ని

స్వీకరించారు?

ఎ) శ్రీగుప్తుడు బ) ఉపగుప్తుడు

సి) సముద్రగుప్తుడు డి) చంద్రగుప్తుడు

46. కళింగయుద్ధం జరిగిన సంవత్సరం?

ఎ) క్రీ.పూ. 327 బి) క్రీ.పూ.324

సి) క్రీ.పూ.297 డి) క్రీ.పూ.261

47. భారతదేశంలో మొదటి సారిగా శాసనాలు

వేయించిన చక్రవర్తి ఎవరు?

ఎ) చంద్రగుప్తుడు బి) అశోకుడు

సి) రెండో చంద్రగుప్తుడు డి) హర్షుడు

48. కిందివాటిలో కౌటిల్యుడు రచించిన గ్రంథం

ఏది?

ఎ) ముద్రారాక్షసం బి) రాజతరంగిణి

సి) అర్థశాస్త్రం డి) ఇండిక

49. సుదర్శన తటాకం ఏ రాష్ట్రంలో కలదు?

ఎ) గుజరాత్ బి) మహారాష్ట్ర

సి) కర్ణాటక డి) ఆంధ్రప్రదేశ్

50. భారత రాజ్య చిహ్నాలు వీని నుండి

గ్రహించారు?

ఎ) సాంచీ బ) సారనాథ్ స్థూపం

సి) భార్గవ్ డి) మొహరొళి

సమాధానాలు

1.బి 2.ఎ 3.బి 4.ఎ 5.డి

6.సి 7.ఎ 8.బి 9.డి 10.బి

11.సి 12.డి 13.సి 14.బి 15.ఎ

16.డి 17.బి 18.సి 19.డి 20.సి

21.బి 22.ఎ 23.సి 24.బి 25.ఎ

26.సి 27.డి 28.డి 29.సి 30.బి

31.ఎ 32.ఎ 33.సి 34.డి 35.సి

36.బి 37.ఎ 38.డి 39.సి 40.డి

41.సి 42.సి 43.ఎ 44.సి 45.బి

46.డి 47.బి 48.సి 49.ఎ 50.బి

పోటి పరిక్షల ప్రత్యేకం(చరిత్ర)

1. గుప్తవంశ మూలపురుషుడు ఎవరు ?

The first two guptas, srigupta and ghatotkacha were rulers of no consequence and are known only through respectful mention by Chandragupta-1, the founder of the guptaline.

2. మొదటి చంద్రగుప్తుడు (క్రి.శ 320-335) ఎవరు ?

గుప్తవంశాల మూలపురుషుడు శ్రీగుప్తుడు. ఇతడు పాటలీపుత్రం దొని పరిసర ప్రాంతాలకు అధిపతి. ఇతని కుమారుడు ఘటోత్కచుడు. ఘటోత్కచుని కుమారుడు మొదటి చంద్రగుప్తుడు. ఇతడు లిచ్చవీరొకుమార్తె అయిన కుమారీదేవిని

వివాహమాడి, వారి సాయంతో గంగానదీ పరిసర ప్రాంతాలను జయించి, గుప్తసామ్రాజ్యానికి పునాదులు వేశాడు. ఇతడు క్రీ.శ 320 ఫిబ్రవరి 26న గుప్తశకాన్ని ప్రారంభించాడు.

By marrying a lichchhavi princess, Chandragupta-1 sought to gain in prestige, though Vaishali does not appear to have been part of his kingdom. His rule remained confined to Magadha and parts of eastern Uttar Pradesh (Saketa and Prayaga). He took 319-20 marks the beginning of the Gupta era.

3. 'నీతిసారం' గ్రంథకర్త ఎవరు ?

కౌటిల్యుని అర్థశాస్త్రానికి పూర్వార్థంలోని ఒకటో చంద్రగుప్తుని కాలంలో కామందుకుని 'నీతిసారం' అనే గ్రంథం ప్రసిద్ధి చెందింది. ఆనాటి రాజనీతి, పరిపాలనా వ్యవస్థ ఈ నీతిసారంలో ప్రతిబింబిస్తున్నాయి.

4. గుప్తవంశం - రౌజులు ఎవరు ?

- శ్రీగుప్తుడు (మూలపురుషుడు)
- ఘటోత్కచుడు
- మొదటి చంద్రగుప్తుడు (క్రి.శ 320-335)
- సముద్రగుప్తుడు (క్రి.శ 335-380)
- చంద్రగుప్త విక్రమాదిత్యుడు (క్రి.శ 380-414)
- మొదటి కుమారగుప్తుడు (క్రి.శ 414-435)
- స్కందగుప్తుడు (క్రి.శ 435-467)

నోట్ : స్కందగుప్తుడు చివరిగొప్ప గుప్త చక్రవర్తి.

అతని తర్వాత గుప్తరాజ్యం పతనం కావడం

ప్రారంభమైంది. స్కందగుప్తుని తర్వాత పురుగుప్తుడు

రాజయ్యాడు. తర్వాత 477 ఎడిలో ఋద్ధగుప్తుడు

అధికారంలోకి వచ్చాడు. ఘన దండయాత్రల వల్ల

గుప్తరాజ్యం బాగా బలహీనపడి, మూడవ

కుమారగుప్తుడు చివరి గుప్త చక్రవర్తి.

5. సముద్రగుప్తుడిని గుప్తవంశం గొప్పవోడు అని

ఎందుకు అంటారు?

గుప్తచక్రవర్తులలోనేకాక భారతీయ చక్రవర్తులలో
అగ్రగణ్యుడు సముద్రగుప్తుడు. ఇతనిని
చరిత్రకారుడు స్కిత్ 'భారతీయ నెపోలియన్' అని
అభివర్ణిస్తారు. ఇతడు గొప్ప విజేత. ఓటమి
ఎరుగనిభీరుడు. సముద్రగుప్తుని
బిగ్విజయయాత్రలను గురించి అతని మంత్రియైన
హరిసేనుడు అశోకుని స్తంభముపై రాయించిన
అలహాబాద్ ప్రశస్తి అనే శిలోశాసనం వల్ల
తెలుస్తుంది. ఇతడు తన బిగ్విజయ యాత్రలతో
గుప్తసామ్రాజ్యాన్ని ఉత్తర హిమాలయ పర్వతాల నుంచి
దక్షిణ నర్మదానది వరకూ, పడమర యమున,
చంబల్ నదుల నుంచి తూర్పు బ్రహ్మపుత్రవరకూ
విస్తరింపజేసాడు.

సముద్రగుప్తుడు బహుముఖ ప్రజ్ఞాశాలి. ఇతడు
గొప్పనాయకుడు. సంగీత విద్వాంసుడు. వీణ
వాయిస్తున్నట్లు ఉన్న అతని బంగారు నాణేలు అతని
సంగీత ప్రతిభను, సంగీతాభిమానాన్ని చాటుచున్నవి.

సముద్రగుప్తుడు గొప్పకవి. కవి, పండిత పోషకుడు.
ఇతనికి 'కవిరాజు' అనే బిరుదు ఉన్నది. ఇతని
ఆస్థానంలో 'వసుబంధుడు' అనే బౌద్ధ పండితుడు
ఉండేవాడు. From the allhabad panegyric, it

appears

that samudra gupta apart from being a
conquered

or was also a poet, musician and patron of
learning.

His love for music is attested to by his gold
coins,

which represent him as for playing the
veena.

6. సంస్కృత సాహిత్యాన్ని అభివృద్ధి చేసిన
'నవరత్నాలు' అనే కవులు ఎవరి ఆస్థానంలో
ఉన్నారు?

గుప్తచక్రవర్తులలోనే కాక భారతీయ చక్రవర్తులలో
ప్రముఖుడు రెండో చంద్రగుప్తుడు లేక చంద్రగుప్తు

విక్రమాదిత్యుడు. ఇతని పాలనాకాలం స్వర్ణయుగంగా
కీర్తికెక్కింది.

రెండో చంద్రగుప్తుడు తన తండ్రి సముద్రగుప్తుని వలే
విగ్విజయ యాత్రలు సాగించాడు. ఇందుకు మొదట
భారతదేశంలోని బలీయులైన చక్రవర్తులతో వివాహ
సంబంధాలు కలిపి, విదేశీయులైన శక్తులను
భారతదేశం నుంచి తరిమివేశాడు. ఈ విజయానికి
చిహ్నంగా చంద్రగుప్తుడు 'శకాలి', 'సాహసాంక',
'విక్రమాదిత్య' అనే బిరుదులను ధరించాడు. సింహం
బొమ్మగల బంగారు నాణేలను ముద్రించాడు.

చంద్రగుప్తుని విగ్విజయ యాత్రల వల్ల ఇతని రాజ్యం
ఉత్తర హిమాలయ పర్వతాల నుంచి దక్షిణ
నర్మదానది వరకూ, తూర్పు బెంగాలు నుంచి పశ్చిమ
వల్లభి వరకూ విస్తరించింది.

చంద్రగుప్తు విక్రమాదిత్యుని ఆదరణలో ఉజ్జయిని
గొప్ప విద్యాకేంద్రంగా విలసిల్లింది. విక్రమాదిత్యుని
ఆస్థానంలో 'నవరత్నాలు' అనే తొమ్మిదిమంది
సంస్కృత పండితులు ఉండేవారు. వారి పేర్లు...

1. కాళిదాసు 2. వరహమిహిరుడు
3. ధన్వంతరి 4. అమరసింహుడు
5. క్షిపణకుడు 6. నంకు
7. భేతాళభట్టు 8. ఘాటకర్పూరుడు
9. వరరుచి

నవరత్నాలలో కాళిదాసు అగ్రగణ్యుడు. ఈయన రచించిన అభిజ్ఞాన శాకుంతలం, మేఘసందేశం, కుమారసంభవం, మాళవికాగ్నిమిత్రం, విక్రమోర్వశీయం, రఘువంశం, ఋతుసంహారం, మేఘదూత.. మొదలైన రచనలు సంస్కృత భాషలో అత్యుత్తమమైనవి.

వరహమిహిరుడు రచనలు.. పంచసిద్ధాంతం, బృహత్ సంహిత. తన బృహత్ సంహితలో చంద్రుడు భూమిచుట్టూ తిరుగుతున్నాడని, భూమి సూర్యుని చుట్టూ తిరుగుతున్నదని చెప్పాడు. బృహత్ జాతక అనే గ్రంథాన్ని రచించాడు. ఇవి ఖగోళ, భౌతిక, వృక్ష, ప్రకృతి శాస్త్రాల విజ్ఞానసర్వస్వమని చెప్పవచ్చు.

7. రెండో చంద్రగుప్తుని కాలంలో భారతదేశాన్ని
సందర్శించిన చైనా యాత్రీకుడు ఎవరు?

చంద్రగుప్తు విక్రమాదిత్యుని కాలంలో 'పాహియాన్'
అనే చైనా యాత్రీకుడు భారతదేశాన్ని
సందర్శించాడు. ఇతడు భారతదేశంలో పది
సంవత్సరాలు ఉమ్మడి గుప్తుల పాలనను
ప్రశంసించాడు. ఇతని రచన 'లికార్డు ఆఫ్ బుద్ధిస్ట్
కింగ్డమ్స్'.

గుప్తుని కాలంలో ప్రజలపై పన్నుల భారం లేదని
పేర్కొన్నాడు. సుమారు క్రీ.శ 399-414 మధ్య
కాలంలో సందర్శించాడు.

8. గుప్తులకాలనాటి- పండితులు - రచనలు ఏవి?

- రామచంద్రుడు - నొట్వదర్పణం

- సుబంధు - వాసవదత్త
- ప్రవరసేనుడు - సేతుబంధం
- వాగ్భటుడు - పుష్పాంగ సంగ్రహం (వైద్యశాస్త్రం)
- మాఘకవి - శిశుపాలవధ
- కాస్కాస్ - క్రిష్టియన్ టోఫోగ్రఫీ
- బ్రహ్మగుప్తుడు - గురుత్వాకర్షణ శక్తి సిద్ధాంతం, బ్రహ్మసృత సిద్ధాంతం, కందకంద్యకా
- దండి - దశకుమార చరిత్ర, కావ్యదర్శు
- ఆర్యభట్టు - సూర్యసిద్ధాంతం, ఆర్యభట్టీయం
- శిఖాభద్రుడు - ముద్రరొక్షసం, దేవీచంద్రగుప్తం
- శూద్రకుడు - మృచ్ఛకటికం, మృత్స్యకటిక
- విష్ణుశర్మ - పంచతంత్రం
- భారవి - కిరొతార్జునీయం
- బాణుడు - స్వప్నవాసవదత్త, ప్రతిజ్ఞాయుగంధరాయ
- మయూరుడు - సూర్య శతకం

9. గుప్తుల కాలనాటి మంత్రిమండలి ఎలా ఉండేది?

చక్రవర్తికి పరిపాలనలో సహాయపడటానికి,
మంత్రిమండలి ఉంది. మంత్రులను మంత్రి లేదా
సచివ అని పిలిచేవారు. విశ్వాసపాత్రులైన వారిని,
ప్రతిభగలవారిని మాత్రమే మంత్రులుగా
నియమించారు.

1. సర్వోధక్ష : ఇతను మొత్తం కేంద్రపరిపాలనను
పర్యవేక్షిస్తాడు. కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆదేశాలను
గవర్నర్లకు, జిల్లా అధికారులకు చేరవేసే బాధ్యత
సర్వోధ్యక్షునిది.

2. మహాసేనాపతి : గుప్తచక్రవర్తులే సైన్యానికి
నాయకత్వం వహించి దండయాత్రలు నడిపేవారు.
అయినప్పటికీ సైనిక నిర్వహణ కోసం
మహాసేనాధిపతిని నియమించేవారు.

3. మహాదండనాయక : ఇతను న్యాయాధిపతి

4. మహాబలాధికరణ : సైనికనాభాధిపతి

5. దండోపాశిక : పోలీసునాభాధిపతి

6. మహాసంధివిగ్రహిక : విదేశాంగమంత్రి

7. భండారాధికృత : ప్రభుత్వకోశాధికారి

8. మహాప్రతిహార : ప్రభుకుటుంబ బాధ్యతలు

చూసుకునేవాడు.

10. 'విషయపతి' అంటే ఎవరు ?

రోష్ట్ర పరిపాలనా కేంద్ర పరిపాలనను పోలి ఉంది.

ప్రావిన్సులను జిల్లాలుగా (విషయ) విభజించారు.

జిల్లాధికారిని విషయపతి అంటారు. ఇతన్ని ఐదేళ్ల

కాలానికి నియమించారు. విషయ పరిపాలనా

నిర్వహణ కోసం 30 మందితో కూడిన సలహాబోర్డు

ఉండేది. ఈ బోర్డును 'విషయ మహత్తర' అంటారు.

ఈ బోర్డు సభ్యులను విషయపతి నియమిస్తాడు. ఈ

బోర్డు సభ్యులు వివిధరకాల గిల్లులు, వర్గాలకు

ప్రాతినిధ్యం వహిస్తారు.

1. సార్థవహ - వ్యాపారవాణిజ్య సంస్థాధిపతి

2. నగరశ్రేష్ఠి - గిల్లు అధ్యక్షుడు

3. ప్రథమ కాయస్త - ప్రధానలేఖనుడు

4. ప్రథమ కులిక - మొదలైనవారు జిల్లా బోర్డులో

సభ్యులుగా ఉండి, జిల్లా పరిపాలనలో విషయపతికి

సహకరిస్తారు.

నమూనా ప్రశ్నలు

1. హైందవ తర్కశాస్త్రానికి మూలపురుషుడైన ప్రాచీన భారతమేధావి - విజ్ఞాగుడు
2. గుప్తుల కాలంలో వైద్య విజ్ఞానంలో, శస్త్రచికిత్సలు చేయడంలో పేరుగాంచినవారు - శుశ్రుతుడు - శుశ్రుతసంహిత గ్రంథం రచయిత
3. నలందా విశ్వవిద్యాలయంతో సంబంధమున్న గుప్త చక్రవర్తి - కుమారగుప్తుడు
4. పాటలీపుత్రం నుంచి ఉజ్జయినికి తన రాజధానిని మార్చిన గుప్తరాజు - రెండో చంద్రగుప్తుడు
5. గుప్తుల కాలంలో 'పూగ' అనేపదం దేన్ని సూచిస్తుంది - వర్తకుల సమూహం (వడ్ల వ్యాపారులు)
6. గుప్తులకాలంలో తూర్పు తీరంలోని ఓడరేవు (ముఖ్యమైనది) - తామ్రలిప్తి
7. సముద్రగుప్తుని పరిపాలనాకాలం - క్రీ.శ 335-

8. సముద్రగుప్తుని సుప్రసిద్ధ ప్రశస్తియైన అలహాబాద్
స్తంభశాసనాన్ని రచించిన హరిసేనుడు ఏ పదవిని
నిర్వహించాడు - సేనాభిపతి

9. సముద్రగుప్తుని సైనిక విజయాలతో విశేషంగా
ఆకర్షితుడైన ఏ చరిత్రకారుడు ఇతన్ని 'ఇండియన్
నెపోలియన్'గా వర్ణించాడు - డా.వి.ఎ.స్మిత్

10. దశాంశ, సున్న విలువలను ప్రపంచానికి
ఇచ్చింది ఏ కాలపు గణిత, ఖగోళశాస్త్రజ్ఞులు -
గుప్తుల కాలనాటి

11. అజంతాలోని కుడ్యచిత్రాలలోని గుప్తులకు
సంబంధించిన గుహలు - 16,17,19

12. నిగమ అనగా - ఒక పట్టణానికి చెందిన ప్రజల
సమూహం

13. మౌర్యుల కాలనాటి కౌటిల్యుని అర్థశాస్త్రంలో
పోల్చదగిన గుప్తులకాలం నాటి గ్రంథం ఏమిటి -
కామందకుడు రచించిన నీతిసారం

14. గుప్తుల కాలంలో రచించిన నవనికేతనం ఏ
శాస్త్రానికి సంబంధించినది - వైద్యం

15. స్కందోవారాలు అనగా - మిలటరీ క్యాంపులు

DSC ~ ~ ~ చరిత్ర

1. మొదటి రాజరాజు తంజావూర్‌లో ఏ దేవాలయాన్ని నిర్మించాడు?

ఎ. దశావతారం బి. బృహదీశ్వరాలయం
సి. విష్ణుఆలయం డి. రామాలయం

2. చోళుల కాలంలో రాష్ట్రాలను ఏమని పిలిచేవారు?

ఎ. కుటుంబాలు బి. నాడులు
సి. మండలం డి. కుర్తం

3. తక్కిలం యుద్ధంలో ఏ చోళరాజును రాష్ట్ర కూటులు ఓడించారు?

ఎ. విజయాలయుడు బి. 1వ రాజేంద్రుడు
సి. 1వ కులుత్తోంగుడు డి. 1వ పరాంతకుడు

4. ప్రఖ్యాతిగాంచిన గ్రామపాలనా పద్ధతి ప్రవేశపెట్టినది ఎవరు?

ఎ. చోళులు బి. చాళుక్యులు
సి. పల్లవులు డి. రాష్ట్రకూటులు

5. కోణార్కలో సూర్యదేవాలయం నిర్మించింది ఎవరు?

ఎ. అనంతవర్మన్ బి. 1వ నరసింహ

సి. భాస్కరవర్మ డి. నందివర్మ

6. విక్రమ శిల విశ్వవిద్యాలయం స్థాపించింది ఎవరు?

ఎ. గోపాలుడు బి. దీపాంకరుడు

సి. ధర్మపాలుడు డి. కుమారగుప్తుడు

7. ఖజురహో దేవాలయాలు వీరి కాలంలో నిర్మించారు?

ఎ. పరమారులు బి. సోలంకేలు

సి. కాల చురీలు డి. చందేలులు

8. 'తురుష్కుదండి' పన్ను విధించింది ఎవరు?

ఎ. చంద్రధర బి. జయచంద్రుడు

సి. గోవిందచంద్రుడు డి. ఏదీకాదు

9. మిహిరబోజుని ఆస్థానాన్ని సందర్శించిన యాత్రికుడు?

ఎ. అబ్దుల్ రజాక్ బి. సుతీయాన్

సి. మార్కోపోలో డి. హ్యూయాన్ త్సాంగ్

10. పంచరత్నాలు అనే కవులు ఇతని కాలంలో ఉండేవారు?

ఎ. రెండవ చంద్రగుప్తుడు బి. శ్రీకృష్ణదేవరాయలు

సి. శివాజి సి. లక్ష్మణసేనుడు

11. అలంపురంలోని నవబ్రహ్మదేవాలయం వీరి కాలంలో నిర్మించారు?

ఎ. రాష్ట్రకూటులు బి. గుప్తులు

సి. చాళుక్యులు డి. శాతవాహనులు

12. భారతదేశంపై మొట్టమొదటి సారిగా ముస్లిం

దండయాత్ర జరిగిన సంవత్సరం?

ఎ. క్రీ.శ 712 బి. క్రీ.శ 713

సి. క్రీ.శ 1000 డి. క్రీ.శ 1175

13. జిజియా పన్నును మొదటిసారి భారతదేశంలో ప్రవేశ పెట్టింది ఎవరు?

ఎ. గజనిమహ్మద్ బి. మహ్మద్ ఘోరి

సి. మహ్మద్-బీన్-ఖాసీం డి. బాల్బన్

14. అరబ్బులు హిందువులను ఏమని వ్యవహరించేవారు?

ఎ. సింధులు బి. జిమ్ములు

సి. ముల్తానీలు సి. మ్లేచ్చులు

15. గజని మహ్మమ్మద్ సోమనాథ దేవాలయాన్ని ఏ సంవత్సరంలో ధ్వంసం చేసి అపార ధనరాశులను దోచుకొన్నాడు?

ఎ. క్రీ.శ 1008 బి. క్రీ.శ 1014

సి. క్రీ.శ 1019 డి. క్రీ.శ 1026

16. మహమ్మద్ ఘోరిని క్రీ.శ 1191 లో మొదటి తరైన్ యుద్ధంలో ఓడించి పంపిన ఢిల్లీ పాలకుడు?

ఎ. జయచంద్రుడు బి. పృథ్వీరాజ్ చౌహాన్

సి. దాహిర్ డి. హేమచంద్రుడు

17. కితాబ్-ఉల్-హిందూ అనే గ్రంథాన్ని రచించింది?

ఎ. ఇబన్ బటూట బి. అల్బేరూని

సి. ఫిరదౌసి డి. అబ్దుల్ ఫజల్

18. 'ది ట్రావెల్స్' గ్రంథ రచయిత?

ఎ. బర్నోసా బి. న్యూనిజ్

సి. నికేటీన్ డి. మార్కోపోలో

19. విశిష్టాద్వైతం ప్రచారంలోకి తెచ్చింది?

ఎ. శంకరాచార్యుడు బి. రామానుజుడు

సి. మధ్వాచార్యుడు డి. నింబార్కుడు

20. పంచతంత్రను రచించింది ఎవరు?

ఎ. కాళిదాసు బి. భవభూతి

సి. విష్ణువర్మ డి. హరిసేనుడు

21. తూది-ఇ-హింద్ గా పేరొందిన చిష్టి సన్యాసి ఎవరు?

ఎ. షేక్ జకారియా బి. సలీంచిష్టి

సి. నిజాముద్దీన్ బెలియా డి. షేక్ బద్రుద్దీన్

22. మద్వాచార్యులు ప్రచారంలోకి తెచ్చినది?

ఎ. అద్వైతం బి. ద్వైతం

సి. ద్వైతం-ద్వైతం డి. విశిష్టాద్వైతం

23. కువ్వత్-ఉల్-ఇస్లామ్ అనే మసీదును నిర్మించిం దెవరు?

ఎ. మహ్మద్ ఫారి బి. కుతుబుద్దీన్ ఐబక్

సి. భక్తియార్ ఖిల్జీకాకి డి. గజనీమహమ్మద్

24. కుతుబ్ మినార్ నిర్మాణాన్ని పూర్తి చేసింది ఎవరు?

ఎ. కుతుబుద్దీన్ ఐబక్ బి. ఇల్ టుట్ మిష్

సి. మహ్మద్ కులీకుత్బ్ షా

డి. నిజాం- ఉల్- ముల్క్

25. ఢిల్లీని పాలించిన మొట్టమొదటి

మహిళపాలకురాలు ఎవరు?

ఎ. రజియాదురానీ బి. నూర్జహాన్

సి. రజియాసుల్తానా డి. జహానారా

26. తనను తానే దేవుని నీడ అని ప్రకటించుకున్న ఢిల్లీ చక్రవర్తి?

ఎ. బాల్బాన్ బి. అల్లావుద్దీన్ ఖిల్జీ

సి. కైకుబాద్ సి. ముబారక్ ఖిల్జీ

27. భారత రామ చిలుక అని ఎవరికి బిరుదు?

ఎ. ఆల్యేరూని బి. అమీర్ ఖుస్రూ

సి. అబ్దుల్ ఫజల్ డి.తాన్ సేన్

28. రెండవ అలెగ్జాండర్ (సికిందర్-ఇ-సామి) అనే బిరుదు ఎవరికి కలదు?

ఎ. సముద్రగుప్తుడు బి. అశోకుడు

సి. అల్లావుద్దీన్ ఖిల్జీ డి. మహ్మద్ బీన్ తుగ్లక్

29. ఆగ్రా నగరాన్ని నిర్మించిన సుల్తాన్?

ఎ. సికిందర్ లోడి బి. ఇబ్రహీం లోడి

డి. షాజహాన్ డి. అక్బర్

30. జాగిర్దారీ వ్యవస్థను ప్రవేశపెట్టిన ఢిల్లీ చక్రవర్తి?

ఎ. మహ్మద్ బీన్ తుగ్లక్ బి. అల్లావుద్దీన్ ఖిల్జీ

సి. గియాసుద్దీన్ తుగ్లక్ డి. ఫిరోజ్ తుగ్లక్

31. ఢిల్లీ సుల్తానులు తమ రాజ్యాన్ని ఏ విధంగా విభజించారు?

ఎ. సత్రఫీలు బి. సుభాలు

సి. ఇక్తాలు డి. పరగణాలు

32. కుతుబ్ మినార్ ప్రవేశ ద్వారమును ఏమంటారు?

ఎ. అలైదర్ వాజా బి. బులంద్ దర్ వాజా

సి. లాల్ దర్ వాజా డి. ఏదీకాదు

33. మహమ్మద్ బీన్ తుగ్లక్ రాజధానిని ఢిల్లీ నుంచి దేవగిరికి ఏ సంవత్సరంలో మార్చాడు?

ఎ. క్రీ.శ 1323 బి. క్రీ.శ 1327

సి. క్రీ.శ 1329 డి. క్రీ.శ 1350

34. ఎల్లోరా, ఎలిఫెంటా మొదలైన చోట్ల ఆలయాలు నిర్మించిన వారు?

ఎ. రాజపుత్రులు బి. చోళులు

సి. రాష్ట్రకూటులు డి. పల్లవులు

35. 'ఉద్యాన వనాల రాజు' అని ఏ ఢిల్లీ సుల్తాన్ ను పిలిచేవారు?

ఎ. ముబారక్ షా బి. బాల్బన్

సి. జునాఖాన్ డి. ఫిరోజ్ షా తుగ్లక్

36. 'కితాబ్ -ఉల్-రెహ్లా' గ్రంథాన్ని రచించింది ఎవరు?

ఎ. ఆల్ మసూద్ బి. ఆర్బె రూసీ

సి. ఇబన్ బటూటా డి. అబ్దుల్ రజాక్

37. హోయసాలేశ్వర దేవాలయం ఎక్కడ ఉంది?

ఎ. ద్వార సముద్రం బి. బేళూరు

సి. మధురై డి. తంజావూర్

38. జైన రామాయణం రచించింది ఎవరు ?

ఎ. నాగచంద్రుడు బి. నేమిచంద్రుడు

సి. రాఘవాంకుడు డి. సయసేనుడు

39. హాన్మకొండలో వేయి స్తంభాల గుడిని

నిర్మించినది ఎవరు?

ఎ. మొదటి ప్రోలరాజు బి. రెండవ ప్రోలరాజు

సి. రుద్రదేవుడు డి. గణపతిదేవుడు

40. కాకతీయుల మొదటి రాజధాని నగరం?

ఎ. వరంగల్ బి. హాన్మకొండ

సి. నల్గొండ డి. రాచకొండ

41. దక్షిణ భారతదేశాన్ని పాలించిన మొదటి

మహిళా పాలకురాలు?

ఎ. ఝాన్సీ లక్ష్మీబాయి బి. చాంద్ బీబీ

సి. రుద్రమదేవి డి. రజియా సుల్తానా

42. పాలంపేటలో రామప్ప గుడిని కట్టించినది

ఎవరు?

ఎ. రుద్రమదేవి బి. రుద్రదేవుడు

సి. రేచర్ల రుద్రుడు డి. గణపతిదేవుడు

43. రుద్రమదేవి ఆస్థానాన్ని సందర్శించిన విదేశి

యాత్రికుడు?

ఎ. మార్కోపోలో బి. అబ్దుల్ రజాక్

సి. నికోలోకాంటి డి. సులేమాన్

44. తెలుగులో మొట్టమొదటి వ్యాకరణ గ్రంథం?

ఎ. ఆంధ్రభాషా భూషణం బి. విజ్ఞానేశ్వరయము

సి. నీతిసారము డి. పురుషార్థసారం

45. వరంగల్ కు గల మరొపేరు?

ఎ. ఇందూర్ బి. పాలమూర్

సి. సుల్తాన్ పూర్ డి. సచ్చినాడు

46. కాకతీయుల ఏకైక ఓడరేవు పట్టణం ఏది?

ఎ. లోధాల్ బి. కళ్యాణి

సి. ఘంటసాల డి. మోటుపల్లి

47. జయాపసేనాని రచించిన సత్యశాస్త్ర గ్రంథాలు ఏవి?

ఎ. నృత్యరత్నావళి బి. గీత రత్నావళి

సి. వాయిద్య రత్నావళి డి. పైవన్నీ

48. తిక్కన సోమయాజి తన మహాభారతాన్ని ఎవరి ఆస్థానంలో పూర్తి చేసెను?

ఎ. గణపతిదేవుడు బి. మనుమసిద్ది

డి. రెండవదేవరాయలు డి. ప్రోలయవేమారెడ్డి

49. ఇండియన్ షేక్స్ పియర్ అని ఎవరికి బిరుదు?

ఎ. బ్రహ్మగుప్తుడు బి. విశాఖదత్తుడు

సి. కాళిదాసు డి. నన్నయ్య

50. గోల్కొండను రాజధానిగా చేసుకొని పాలించిన మొదటి వంశస్థులు?

ఎ. అసఫ్ జాహీలు బి. కుతుబ్ షాహీలు

సి. నిజాం షాహీలు డి. ఎ, బి

సమాధానాలు

1. బి 2. సి 3. డి 4. ఎ 5. బి

6. సి 7. డి 8. సి 9. బి 10. డి

11.సి 12.ఎ 13.సి 14.బి 15.డి
16.బి 17.బి 18.డి 19.బి 20.సి
21.సి 22.బి 23.బి 24.బి 25.సి
26.ఎ 27.బి 28.సి 29.ఎ 30.డి
31.సి 32.ఎ 33.బి 34.సి 35.డి
36.సి 37.ఎ 38.ఎ 39.సి 40.బి
41.సి 42.సి 43.ఎ 43.ఎ 45.సి
46.డి 47.డి 48.ఎ 49.సి 50.బి

సేకరణ

GRK

TEACHER

DSC చరిత్ర పోలాట్

1. రుగ్వేద కాలంలో గ్రామీణ స్థానిక ప్రభుత్వాలను ఏమని పిలిచేవారు?
- సభ, సమితి
2. స్థానిక ప్రభుత్వాల ముఖ్య ఉద్దేశం?
- ప్రజాస్వామ్య అధికార వికేంద్రీకరణ.
3. మౌర్యుల కాలంలో గ్రామీణ పరిపాలనా సంస్థల గురించి ఏ గ్రంథంలో వివరించారు?
- కౌటిల్యుని అర్థశాస్త్రం.
4. మౌర్యుల కాలంలో గల గ్రామీణ ప్రభుత్వాలు?
- గ్రామకూట, గ్రామిక.
5. మౌర్యుల కాలంలో గ్రామాధికారి? - గ్రామిణి.
6. మౌర్యుల కాలంలో గల 10 గ్రామాల అధికారి
- దశగ్రామిణి.
7. మౌర్యుల కాలంలో గల పట్టణ స్థానిక ప్రభుత్వాల గూర్చి మెగస్తనీస్ ఏ గ్రంథంలో వివరించారు? -
ఇండికా
8. మౌర్యుల కాలంలో నగర అధికారిని ఏమంటారు?
- "నాగరిక"
9. ఆర్యుల నాగరికతను ఏమంటారు?
- గ్రామీణ నాగరికత
10. సింధు నాగరికతను ఏమంటారు?

- పట్టణ నాగరికత

11. భారతదేశంలోని ప్రాచీన గ్రామీణ సమాజాలను లిటిల్ రిపబ్లిక్స్ అని ఎవరన్నారు?

- చార్లెస్ మెట్కాఫ్.

12. చోళుల కాలంలో స్థానిక ప్రభుత్వాలు విలసిల్లాయని ఎవరు వేయించిన శాసనం ద్వారా తెలుస్తుంది?

- మొదటి పరాంతకుడు వేయించిన ఉత్తర మెరూరు శాసనం.

13. చోళుల కాలంలో స్థానిక ప్రభుత్వాలను ఏమని పిలిచేవారు?

- ఉర్, సభ, నగరం.

14. చోళుల గ్రామీణ ప్రభుత్వాలను ఏమంటారు?

- మెరుమక్కల్.

15. చోళుల పట్టణ ప్రభుత్వాలను ఏమంటారు?

- నాగనితన్.

16. స్థానిక గ్రామీణ ప్రభుత్వాలకు స్వర్ణయుగం అని ఏ కాలాన్ని పిలుస్తారు?

- చోళుల కాలం.

17. మొగలుల కాలంలో పట్టణ ప్రభుత్వాల గూర్చి అబుల్ ఫజల్ ఏ గ్రంథంలో వివరించారు?

- ఐపీ - ఇ-అక్కరీ.

18. మొగలుల కాలంలో పట్టణ ప్రభుత్వ అధికారిని ఏమని పిలుస్తారు?

- కొత్వాల్.

19. ఆంగ్లేయుల కాలంలో మొదటి మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ ఎప్పుడు ఏర్పాటు చేశారు?

- మద్రాస్ 1688 సెప్టెంబర్ 29.

20. స్థానిక సంస్థలపై లార్డ్ మోయో ఆర్థిక వికేంద్రీకరణ తీర్మానం ఏ సంవత్సరంలో ప్రవేశపెట్టారు?

- 1870

21. ఎవరు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానం స్థానిక సంస్థల మాగ్నాకార్టాగా పేర్కొంటారు?

- లార్డ్ రిప్పన్.

22. లార్డ్ రిప్పన్ తీర్మానం ప్రకారం భారతదేశంలో మొదటిసారిగా స్థానిక సంస్థలకు ఎన్నికలు ఎప్పుడు నిర్వహించారు?

- 1882 మే 18.

23. స్థానిక స్వపరిపాలన పితామహుడు ఎవరు?

- లార్డ్ రిప్పన్.

24. బ్రిటన్ ప్రభుత్వం 1907లో ఎవరి అధ్యక్షతన పరిపాలన వికేంద్రీకరణ కమిషన్ ఏర్పాటు చేశారు?

- చార్లెస్ అబ్ హౌస్.

25. 1935 చట్టం ద్వారా స్థానిక ప్రభుత్వాలను ఏ జాబితాలో చేర్చారు?

- రాష్ట్ర జాబితా.

26. 1952 సంవత్సరంలో ఏ ఫౌండేషన్

సహకారంతో ఆహార ఉత్పత్తులను పెంచడానికి కృషి చేశారు?

- ఫోర్డ్ ఫౌండేషన్.

27. 1952 అక్టోబర్ 2న సమాజ అభివృద్ధి కోసం కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏ పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టింది?

- సి.డి.పి.

28. 1953లో సమాజ వికాసం కోసం కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రవేశ పెట్టిన పథకం ఏమిటి?

- జాతీయ విస్తరణ సేవా పథకం.

29. సి.డి.పి. కార్యక్రమము ఎన్ని సంవత్సరాల కాలానికి ఏర్పాటు చేశారు?

- 3 సంవత్సరాలు.

30. సమాజ వికాస పథకాలను నిశ్శబ్ద విప్లవంగా వర్ణించింది?

- జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ.

31. బల్వంత్రారు మెహతా కమిటీని ఏ సంవత్సరంలో ఏర్పాటు చేశారు?

- 1957

32. బల్వంత్రారు మెహతా కమిటీ ఎన్ని అంచల పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థను సూచించింది?

- 3 అంచెలు.

33. గ్రామ పంచాయతీకి ప్రత్యక్ష ఎన్నికలు నిర్వహించాలని ఏ కమిటీ సూచించింది?

- 3 అంచెల కమిటీ.

34. పంచాయతీ ఎన్నికలు రాజకీయ పార్టీల ప్రమేయం లేకుండా స్వతంత్రంగా ఎంపిక జరగాలని ఏ కమిటీ సూచించింది?

-బల్వంత్రారు మెహతా కమిటీ.

35. 3 అంచెలు గల పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థను అమలు చేసిన మొదటి రాష్ట్రం?

- రాజస్థాన్.

36. 3 అంచెలు గల పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థను రాజస్థాన్‌లోని ఏ జిల్లాలో ప్రారంభించారు?

- నాగోర్.

37. 1959 నవంబర్ 1న రంగారెడ్డి జిల్లాలోని శంషాబాద్‌లో 3 అంచెల పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థను ఎవరు ప్రారంభించారు?

- జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ.

38. 4 అంచెల పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేసిన రాష్ట్రం

- పశ్చిమ బెంగాల్.

39. మొదటితరం పంచాయతీలు అని ఎవరు సూచించిన పంచాయతీలను పేర్కొంటారు?

- బల్లంతరారు మెహతా కమిటీ.

40. మోరార్జీ దేశాయి ప్రభుత్వము పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థను అధ్యయనం చేయడం కోసం ఏ కమిటీని నియమించింది?

- అశోక్ మెహతా కమిటీ.

41. అశోక్ మెహతా కమిటీ ఎన్ని అంచెల పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థను సూచించింది?

- 2 అంచెల పంచాయతీ రాజ్ వ్యవస్థ.

42. మండల పరిషత్కు ప్రత్యక్ష ఎన్నికలు నిర్వహించాలని ఏ కమిటీ సూచించింది?

- అశోక్ మెహతా కమిటీ.

43. అశోక్ మెహతా కమిటీ ఎంత జనాభా కలిగిన ప్రాంతాన్ని మండల పరిషత్గా ఉండాలని సూచించింది?

- 15 వేల నుండి 20 వేల జనాభా.

44. ఎస్సీ, ఎస్టీలకు జనాభా ప్రాతిపదికన స్థానిక పంచాయతీరాజ్ సంస్థల్లో రిజర్వేషన్ కల్పించాలని ఏ కమిటీ సూచించింది?

- అశోక్ మెహతా కమిటీ.

45. రెండంచెల పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థను అమలు చేసిన మొదటి రాష్ట్రం?

- కర్ణాటక.

46. తాలుకా స్థాయిలో ప్రణాళికలను ఏర్పాటు చేయాలని ఏ కమిటీ సిఫారసు చేసింది?

- దత్తువాలా కమిటీ.

47. జిల్లా స్థాయిలో ప్రణాళిక మండలి ఏర్పాటు చేసి, దానికి కలెక్టర్ అధ్యక్షుడిగా ఉండాలని ఏ కమిటీ సూచించింది?

- సి.హెచ్. హనుమంతరావు కమిటీ.

48. పేదరిక నిర్మూలన అభివృద్ధి కార్యక్రమాల అమలు విధానాన్ని పరిశీలించడం కోసం 1985లో ఏ కమిటీని నియమించాలి?

- జి.వి.కె. రావ్ కమిటీ.

49. భారతదేశంలో ఉద్యోగిస్వామ్యం అభివృద్ధి చెందింది. దాని స్థానంలో ప్రజాస్వామ్యం అభివృద్ధి చెందాలని ఏ కమిటీ సూచించింది?

- జి.వి.కె. రావ్ కమిటీ.

50. జిల్లా అభివృద్ధి కార్యక్రమాలలో కలెక్టర్ పాత్రను తగ్గించి జిల్లా పరిషత్ కు డి.డి.ఓ. లేదా సి.ఇ.ఓ. అనే అధికారిని నియమించాలని ఏ కమిటీ సూచించింది?

-జి.వి.కె. రావ్ కమిటీ.

51. భారతదేశంలో పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థను అధ్యయనం చేయడం కోసం 1986లో రాజీవ్ గాంధీ ప్రభుత్వం ఏ కమిటీని నియమించింది?

- ఎల్.ఎమ్. సింఘ్ కమిటీ.

52. పంచాయతీరాజ్ సంస్థలకి చట్టబద్ధత కల్పించాలని ఏ కమిటీ సూచించింది?

- ఎల్.ఎమ్. సింఘ్ కమిటీ.

53. ఎల్.ఎం. సింఘ్ కమిటీ సిఫారసుల ప్రకారం 1988లో ఏ గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి అధ్యక్షతన క్యాబినెట్ సబ్ కమిటీని రాజీవ్ గాంధీ ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసింది?

- పి.కె. తుంగన్.

54. పి.కె. తుంగన్ కమిటీ సిఫారసు ప్రకారం పంచాయతీ రాజ్ సంస్థలకి చట్టబద్ధత కల్పించడం కోసం రాజీవ్ గాంధీ ప్రభుత్వం ఎన్నో రాజ్యాంగ సవరణను ప్రవేశపెట్టింది?

- 64వ రాజ్యాంగ సవరణ.

55. పట్టణ ప్రభుత్వాలకి చట్టబద్ధత కల్పించడం కోసం రాజీవ్ గాంధీ ప్రభుత్వం ఎన్నో రాజ్యాంగ సవరణను ప్రవేశపెట్టింది?

- 65వ రాజ్యాంగ సవరణ.

56. 1989లో 64, 65 వ రాజ్యాంగ సవరణలు లోక్ సభలో ప్రవేశపెట్టగా లోక్ సభ ఆమోదించింది. కానీ రాజ్యసభ వ్యతిరేకించింది. రాజ్యసభలో ఎన్ని ఓట్ల తేడాతో బిల్లు ఆమోదం పొందలేకపోయింది?

- 2 ఓట్లు.

57. 1991లో పి.వి. నరసింహారావు ప్రభుత్వం పంచాయతీ రాజ్ సంస్థలకు చట్టబద్ధత కల్పించడం కోసం ఎన్నో రాజ్యాంగ సవరణను పార్లమెంట్ లో ప్రవేశపెట్టింది?

- 73వ రాజ్యాంగ సవరణ.

58. పట్టణ ప్రభుత్వాలకి చట్టబద్ధత కల్పించడం కోసం పి.వి. నరసింహారావు ప్రభుత్వం ఎన్నో రాజ్యాంగ సవరణను ప్రవేశపెట్టింది?

- 74వ రాజ్యాంగ సవరణ.

59. 73వ రాజ్యాంగ సవరణ చట్టం ఎప్పటి నుండి అమలులోకి వచ్చింది

- 1993 ఏప్రిల్ 24.

60. 74వ రాజ్యాంగ సవరణ చట్టం ఎప్పటి నుండి అమల్లోకి వచ్చింది?

- 1993 జూన్ 1.

సేకరణ

GRK

TEACHER

DSC-----చరిత్ర

1. ఆంధ్ర అనే పదం మొట్టమొదటి సారిగా ఎక్కడ ప్రస్తావించారు?

- ఎ) గోపథబ్రహ్మణం
- బి) ఐతరేయ బ్రహ్మణం
- సి) శతపథ బ్రహ్మణం
- డి) చాందోగ్యబ్రహ్మణం

2. శాతవాహనుల సామ్రాజ్యం ఏ నదుల మధ్య ఏర్పడింది?

- ఎ) కృష్ణ - తుంగభద్ర
- బి) గోదావరి - కావేరి
- సి) కృష్ణా - గోదావరి
- డి) గోదావరి-మంజీర

3. గుణాడ్యుడు బృహత్కథను ఏ భాషలో రచించాడు?

- ఎ) సంస్కృతం బి) తెలుగు
- సి) పాకృతం డి) కన్నడం

4. దేవి నాగనిక వేయించిన శాసనం ఏది?

- ఎ) ఐహోల్ శాసనం బి) హాతిగుంఘాశాసనం
- సి) నాసిక్ శాసనం డి) నానఘడ్ శాసనం

5. ఆచార్య నాగరునుడి బిరుదులు ఏవి?

- ఎ) ఇండియన్ ఐన్స్టిట్యూట్
- బి) ఇండియన్ మార్టిన్ లూథర్

సి) రెండవ బుద్ధుడు డి) పైవన్నీ

6. మగధ సామ్రాజ్యంలో మొదటిసారిగా

ఆంధ్రపతాకం ఎగుర వేసిన శాతవాహన రాజు?

ఎ) మొదటి పులోమావి వి) మొదటి శాతకర్ణి

సి) గౌతమీ పుత్ర శాతకర్ణి డి) యజ్ఞశ్రీ శాతకర్ణి

7. ఆంధ్రానేది దేశమని మొదటగా ప్రస్తావించిన శాసనం?

ఎ) భట్టిప్రోలు బి) మైదవోలు

సి) గుంటుపల్లి డి) ఎర్రగుడి శాసనం

8. భారతదేశంలో శకయుక ఆరంభం ఏ చక్రవర్తి

కాలం నుండి ప్రారంభమైంది?

ఎ) అశోకుడు బి) హాలుడు

సి) కనిష్కుడు డి) సముద్రగుప్తుడు

9. కుషానుల కాలంలో అభివృద్ధి చెందిన కళ?

ఎ) కుషానుల శిల్పకళ బి) అజంతాశిల్పకళ

సి) రోమన్ శిల్పకళ డి) ఏదికాదు

10. భారతదేశంలో మొదటిసారిగా బంగారు

నాణాలను ముద్రించిన రాజు?

ఎ) మినాండర్ బి) డియట్రియస్

సి) అలెగ్జాండర్ డి) మొదటి డేరియస్

11. ఆంధ్రదేశంలో అతి ప్రాచీన శైవ క్షేత్రం ఎక్కడ ఉంది?

ఎ) ద్రాక్షారామం బి) శ్రీశైలం

సి) గుడిమలం డి) వేములవాడ

12. భారతదేశంలో తొలి సంస్కృత శాసనం ఏది?

ఎ) జునాఘడ్ బి) నాసిక్

సి) జగ్గయ్యపేట డి) పెదవేణిశాసనం

13. సంగం అనగా?

ఎ) పట్టణం/ నగరం బి) గ్రామసభ

సి) వ్యాపార కేంద్రం డి) కవిపండిత పరిషత్

14. ప్రముఖ వైద్య గ్రంథం ఏది?

ఎ) జీవిక చింతామణి బి) మణిమేఖలై

సి) తాల్కపీయం డి) శిలప్పాధికారం

15. సంగం యుగంలోని ప్రముఖ ఇతిహాసాలు ఏవి?

ఎ) శిలప్పాధికారం- మణిమేఖలై

బి) తాల్కపీయం- మణిమేఖలై

సి) జీవిక చింతామణి- తాల్కపీయం

డి) శిలప్పాధికారం- జీవిక చింతామణి

16. ఎర్రచీర అనే బిరుదు ఎవరికి కదలు?

ఎ. ఎలారా బి. కరికాలులుడ

సి. నెడుంజెళియన్ డి. సంగుత్తవాన్

17. 'పాహియాన్' ఎవరి కాలంలో భారదేశాన్ని సంద

ర్శించాడు?

ఎ. కనిష్కుడు బి. హార్డుడు

సి. రెండవ చంద్రగుప్తుడు

డి. చంద్రగుప్తు మౌర్యుడు

18. సూర్య సిద్ధాంతం గ్రంథంను రచించినది ఎవరు?

ఎ. భాస్కరాచార్యుడు బి. వరహమిహిరుడు

సి. ఆర్యభట్ట డి. బ్రహ్మగుప్తుడు

19. గుప్తుల కాలంలోని శస్త్ర చికిత్సా పారంగతుడు

ఎవరు?

ఎ. ధన్వంతరి బి. చరకుడు

సి. శుశ్రుతుడు డి. వాగ్భటుడు

20. మేఘ సందేశం, అభిజ్ఞాన శాకుంతల ఎవరి

కావ్యాలు?

ఎ. అమర సింహుడు బి. కాళిదాసు

సి బాణుడు డి. దండి

21. చంద్రగుప్తు విమ్రాదిత్యుని కాలంలో ఉన్న

కవులను ఏమంటారు?

ఎ. అష్టదిగ్గజకవులు బి.పంచకవులు

సి. అష్టప్రధానులు సి. నవరత్నాలు

22. ఇండియన్ నెపోలియన్ అని ఎవరిని పిలుస్తారు?

ఎ. మొదటి చంద్రగుప్తుడు

బి. చంద్రగుప్త మౌర్యుడు

సి. సముద్రగుప్తుడు

డి. రెండవ గుప్తుడు

23. నలంద విశ్వవిద్యాలయంను నిర్మించింది ఎవరు?

ఎ. ధర్మపాలుడు

బి. హర్షవర్ధనుడు

సి. కుమార గుప్తుడు

డి. ఆచార్య నాగార్జునుడు

24. గుప్తుల కాలంలో రాష్ట్రాన్ని ఏ విధంగా విభజించారు?

ఎ. నాడులు బి. భక్తులు

సి. విషయాలు డి. ఆహారాలు

25. దశావతార దేవాలయం ఎక్కడ కలదు?

ఎ. కాశీ బి. వారణాసి

సి. దేవ్ ఘర్ డి. సింహళం

26. హర్షుడు మహామోక్ష పరిషత్ నిర్వహించిన ప్రదేశం?

ఎ. స్థానేశ్వరం బి. ప్రయాగ

సి. కనోజ్ డి. నలంద

27. సూర్యశతక కర్త?

ఎ. మయూరుడు బి. బాణుడు

సి. హర్షుడు డి. భర్తృహరి

28. హర్షుడు రాసిన సంస్కృత నాటకాలు ఏవి?

ఎ. రత్నావళి బి. నాగానందం

సి. ప్రియదర్శిని డి. పైవన్నీ

29. పల్లవుల రాజ్యవంశం స్థాపకుడు?

ఎ. సింహవిష్ణుప్రభు బి. మహేంద్రవర్మ

సి. వీరకుర్చవర్మ డి. జయసింహవల్లభుడు

30. మహేంద్ర వర్మ రచించిన వ్యంగ్య నాటకం?

ఎ. కిరుతార్జునీయం

బి. మత్తవిలాస ప్రహాసనం

సి. మహాభాష్యం డి. ముద్రారాక్షసం

31. పల్లవుల కాలం నాటి సుప్రసిద్ధ విద్యాలయం?

ఎ. తక్షశి బి. వల్లభి

సి. కాంచీపురం డి. తాంజావూర్

32. రెండవ పులకేశి విజయముల గూర్చి తెలిపే శాసనం ఏది?

ఎ. మదుబన్ బి. బస్కేరా

సి. హతిగుంఫా డి. ఐహోలు

33. అశ్వారుల ఏ మతాన్ని ప్రచారం చేశారు?

ఎ. బౌద్ధం బి. జైనం

సి. శైవం డి. వైష్ణవం

34. అమరేశ్వర ఆలయం ఏ నగరంలో ఉంది?

ఎ. అమరావతి బి. ద్రాక్షారామం

సి. పాలకొల్లు డి. ఏదీకాదు

35. కన్నడంలో రత్నయంత్రంగా పేరుపొందినది ఎవరు?

ఎ. రన్న బి. పొన్న

సి. పంప డి. పైవారందరు

36. నాగవర్మ రచించిన గ్రంథం ఏమిటి?

ఎ. గదాయుద్ధం బి. శాంతపురాణం

సి. చందోబుద్ధి డి. భీమ విజయం

38. అంగోకోర్వాట్ ఆలయాన్ని నిర్మించింది ఎవరు?

ఎ. సూర్యవర్మ బి. సూర్యవర్మ-2

సి. నరసింహవర్మ డి. యశోవర్మ

37. పాండ్యుల రాజధాని నగరం ఏది?

ఎ.వంజి బి.మధురై

సి.కాంచీపురం డి. కన్యాకుమారి

39. విక్రమశిల విశ్వవిద్యాలయం ఎక్కడ ఉంది?

ఎ. కంబోడియా బి. శ్రీలంక

సి.చైనా డి.సుమిత్రా

40. గుప్తుల కాలం నాటి ఉక్కు స్తంభం ఎక్కడ

ఉంది?

ఎ. లక్నో బి. పాట్నా

సి. కలకత్తా డి. ఢిల్లీ

41. కిందివాటిలో కనిష్కుని బిరుదు ఏది?

ఎ. దేవానాంప్రియ బి. దేవపుత్ర

సి. దక్షిణాపథపతి డి. శకాలి

42. ప్రపంచంలో కెల్లా అతి పెద్ద బౌద్ధస్థూపం ఎక్కడ

ఉంది?

ఎ. కంబోడియా

బి. జావోలో బోరోబుదుర్

సి. ధారులాండ్

డి. కంపూజియాలో అంగోర్ వాట్

43. నేటి ఇరాన్ పూర్వ నామం?

ఎ. మెసపటోమియా బి.సిరియా

డి.పర్షియా డి.సిలోన్

44. హర్షుని ఓడించిన పశ్చిమ చాళుక్యరాజు?

ఎ. జయచంద్రుడు బి.కనిష్కుడు

సి. పృథ్వీరాజ్ డి) రెండవపులకేశి

45. అశోకుడి శాసనాలలో ఉన్న లిపి ఏమిటి?

ఎ) బ్రహ్మీ ఖరోష్టి బి) ఖరోష్టి

సి) బ్రహ్మీ డి) దేవనాగర

46. విక్రమ శకం ప్రారంభించిన సంవత్సరం ఏది?

ఎ) క్రీ.పూ 58 బి) క్రీ.పూ 78

సి) క్రీ.శ 58 డి) క్రీ.శ. 78

47. మణి మంగళ యుద్ధం జరిగిన సంవత్సరం?

ఎ) క్రీ.శ. 606 బి) క్రీ.శ. 632

సి) క్రీ.శ. 642 డి) క్రీ.శ. 647

48. మొదటి నరసింహవర్మ నిర్మించిన రేవు పట్టణం?

ఎ) కాంచీపురం బి) మైసోలియా

సి) బ్రోచ్ డి) మహాబలిపురం

49. ఆంధ్ర శాతవాహనుల గురించి ఎవరు రచనలు చేశారు?

ఎ) పాహియాన్ బి) హ్యూయాన్త్సాంగ్

సి) మొగస్తనీస్ డి) ఇత్సింగ్

50. సంస్కృతంలో తొలి చారిత్రక గ్రంథం?

ఎ) పంచతంత్రం బి) అమరకోశం

సి) అర్థశాస్త్రం డి) రాజతరంగిణి

సమాధానాలు

1.బి 2.సి 3.సి 4.డి 5.డి

6.ఎ 7.బి 8.సి 9.ఎ 10.ఎ

11.సి 12.ఎ 13.డి 14.ఎ 15.ఎ

16.డి 17.సి 18.సి 19.సి 20.బి

21.డి 22.సి 23.సి 24.బి 25.సి

26.బి 27.డి 28.డి 29.ఎ 30.బి

31.సి 32.డి 33.సి 34.ఎ 35.డి

36.సి 37.బి 38.బి 39.డి 40.డి
41.బి 42.బి 43.సి 44.డి 45.ఎ
46.ఎ 47.సి 48.డి 49.సి 50.డి

సేకరణ

GRK

TEACHER

షాటి పరిక్షల ప్రత్యేకం(చరిత్ర)

• మరొక రాజ్య స్థాపన

శివాజీ

మహారాష్ట్రలో మరొక రాజ్యాన్ని స్థాపించింది శివాజీ. ఇతడు క్రీ.శ. 1627లో శివనేర్ దుర్గంలో షాజీ బోంస్లే, జిజియాబాయిలకు జన్మించాడు. చిన్నతనం నుంచి పుణెలో పెరిగాడు. తల్లి బోధనలతో స్ఫూర్తి పొందాడు. నిరక్షరాస్యురాలైన తల్లి దగ్గర రామాయణం, మహాభారతం గాథలను నేర్చుకొన్నాడు. శివాజి తన సంరక్షకుడైన దాదాజీ కొండదేవ్ వద్ద యుద్ధ విద్యలు నేర్చుకొన్నాడు. ఇతనికి ఆధ్యాత్మిక గురువు సమర్థ రామదాస్. రామదాస్ 'దశబోధ' అనే గ్రంథాన్ని రచించాడు. మహారాష్ట్రలో భక్తి ఉద్యమకారుడైన తుకారాంతో శివాజీకి సన్నిహిత సంబంధం ఉండేది.

శివాజి ఆక్రమణలు

క్రీ.శ. 1647లో శివాజీ మొదటి ఆక్రమణ తోరణదుర్గం. ఆ తరవాత కొండొనా, పురంధర్ ప్రాంతాలను ఆక్రమించాడు. 1656లో శివాజీ, జావళి కోట ఆక్రమణను గొప్పదిగా చెబుతారు 1659లో శివాజీ ఆక్రమణలకు అడ్డుకట్ట వేయడానికి బీజాపూర్ సుల్తానులు అష్టల్ఖాన్‌ను పంపారు. కానీ ఇతనిని శివాజీ మాయోపాయంతో విషపు పులిగోళ్లను ధరించి చంపేశాడు. క్రీ.శ. 1660-63లో శివాజీని బంధించుటకు ఔరంగజేబు తన మేనమామ షయిస్తా ఖాన్‌ను పంపగా అతడు కూడా పరాజితుడయ్యాడు.

శివాజి పరాజయం

క్రీ.శ.1665లో మరోసారి శివాజీని అణచివేసేందుకు ఔరంగజేబు, రాజా ఔసింగ్ ఆధ్వర్యంలో పెద్ద సైన్యాన్ని పంపాడు. ఔసింగ్, శివాజీని చిన్న చిన్న యుద్ధాల్లో ఓడించాడు. పరాజితుడైన శివాజీ 1665లో రాజా ఔసింగ్‌తో పురంధర్ సంధి చేసుకొన్నాడు. ఈ సంధి ప్రకారం శివాజీ తన అధీనంలో ఉన్న 23 కోటలను మొగలులకు ఇచ్చాడు.

కుమారుడు నంభాజీతో కలసి ఔరంగజేబు ఆస్థానాన్ని దర్శించడానికి ఒప్పుకొన్నాడు. సుబ్బి ప్రకారం ఔరంగజేబు ఆస్థానానికి వెళ్లిన శివాజీని మొగలులు బంధించి ఆగ్రా కోటలో ఉంచారు. ఈ కోట నుంచి శివాజీ తప్పించుకొన్నాడు.

శివాజి విజయ పరంపర

మొగలుల చెర నుంచి తప్పించుకొన్న శివాజీ పైర విహారం చేసి తాను పొగొట్టుకున్న కోటలన్నింటినీ ఆక్రమించుకొన్నాడు. 1672లో సూరత్ ను కొల్లగొట్టాడు. 1674లో మహారాష్ట్రలోని రాయగఢ్ ను రాజధానిగా చేసుకొని గాగభట్టు అనే పండితుని ఆధ్వర్యంలో అక్కడే పట్టాభిషిక్తుడై చత్రపతి బిరుదు పొందాడు. శివాజి పట్టాభిషేకాన్ని చూడడానికి ఆక్స్ ఫర్డ్ అనే ఆంగ్లేయుడు వచ్చాడు. క్రీ.శ 1676లో శివాజీ, గోల్కొండ నవాబు తానీషా మధ్య గోల్కొండ ఒప్పందం జరిగింది. మహారాష్ట్ర సామ్రాజ్య నిర్మాతగా పేరొందిన శివాజీ 1680లో మరణించాడు.

శివాణీ పరిపాలనా విధానం

శివాణీ రాజ్యానికి స్వరాజ్యమని పేరు. అష్ట ప్రధానులు అనే ఎనిమిది మంది మంత్రులుండేవారు. చౌత్ (1/4 వంతు), సర్దేన్ముఖ్ (1/10 వంతు) అనే పన్నులు విధించాడు. శివాణీ రాజ్యాన్ని నాలుగు రాష్ట్రాలుగా విభజించాడు. వీటినే సుభాలు అంటారు. సుభాకు అధిపతి సుభేదార్. సుభాలను పరిగణాలుగా, పరిగణాలను తరఫులుగా విభజించాడు. 2/5 వంతు వరకు భూమి శిస్తు వసూలు చేశాడు. పటేల్, కులకర్ణి అనే గ్రామాధికారులు ఉండేవారు. కొలాబా అనే ప్రాంతం వద్ద నౌకా నిర్మాణ కేంద్రాన్ని ఏర్పాటు చేశాడు.

శివాణీ ఆస్థానంలో అష్ట ప్రధానులు

- పీష్వా ప్రధాని
- అమాత్య (మజందార్) ఆర్థిక మంత్రి
- సుమంత్ (దొబీర్) విదేశాంగ మంత్రి
- మంత్రి (వకియానావిస్) నిఘా, స్వదేశీ వ్యవహారాలు

- (హోం నౌఖి మంత్రి) సచివ్ (సుర్నవిష్) లేఖల సూపరింటెండెంట్ (ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు)
- సేనాపతి (సాలినోబత్) సైన్యాధిపతి
- పండిత్ రావ్ (సదర్) మతాధిపతి
- న్యాయాధిష్ న్యాయమూర్తి

శంభాజి (1680 - 89)

శివాజీ కుమారుడు శంభాజి. ఔరంగజేబు దక్కన్ విధానంలో భాగంగా ఇతనిని మొగల్ సేనాని ముకాలిచ్ ఖాన్ చంపి అతని కుమారుడైన షాహును, ఔరంగజేబు ఆస్థానంలో బంధించాడు. షాహుకు ఔరంగజేబు కుమార్తె జెబురున్నీసా విద్యను బోధించేది.

రాజారాం (1689 - 1700)

శంభాజీ తరవాత మహారాష్ట్రులకు నాయకత్వం వహించాడు. షాహు చెప్పలను సింహాసనంపై ఉంచి పరిపాలన కొనసాగించాడు. 1700లో ఆకస్మికంగా మరణించాడు. దీనితో అతని భార్య తారాబాయి తన

కుమారుడైన మూడో శివాజీకి సంరక్షకురాలిగా ఉంటూ మహారాష్ట్రకు నాయకత్వం వహించింది.

తారాబాయి (1700 - 1708)

తారాబాయి తన కుమారుడైన మూడో శివాజీ పేరు మీదుగా రాజ్య పాలన చేసింది. ఔరంగజేబు మరణం తరువాత మొగల్ చక్రవర్తి అయిన బహదూర్ షా - ఐ, కోటలో బందీగా ఉన్న షాహును విడుదల చేశాడు. దీనితో మరాఠా రాజ్యంలో వారసత్వ యుద్ధం జరిగింది. ఈ యుద్ధంలో షాహు విజయం సాధించి మరాఠాలకు నాయకత్వం వహించాడు.

షాహు (1708 - 1749)

షాహు సతారాలో పట్టాభిషేకం చేసుకొన్నాడు. ఇతనికి వారసత్వ యుద్ధంలో సహాయం చేసిన బాలాజి విశ్వనాథ్‌ను పీష్వాగా నియమించుకొన్నాడు. ఇతని కాలం నుంచే మరాఠా రాజుల ప్రాధాన్యం తగ్గి పీష్వాల ఆధిపత్యం ప్రారంభమైంది. క్రమంగా పీష్వలు పరిపాలనను తమ అధీనంలోకి తెచ్చుకొన్నారు.

DSC

ప్రత్యేకం

చరిత్ర

1. ఈ కింది వాటిలో ఏ ప్రదేశంలో వ్యవసాయక వర్గాలు ప్రారంభమైనట్లు రుజువు లభిస్తుంది?

ఎ. ఖేత్రి బి. మొహర్ గడ్

సి. బలుచిస్థాన్ డి. హరప్పా

2. వైదిక కాలంలో "ఇనుపగొడ్డలి" సాక్ష్యం లభించిన ప్రదేశం ఏది?

ఎ. నోV్ా బి.జలంధర్

సి. కాట్పాలన్ డి. భగవాన్ పురా

3. 'ది పర్సనాలిటీ ఆఫ్ ఇండియా' గ్రంథ రచయిత ఎవరు?

ఎ. స్టవర్ట్ ఫిగ్గట్ బి. ఎస్.సి . మాలిక్

డి. బి.సుబ్బారావు డి. ఆర్.ఎస్.శర్మ

4." ఆరుంబాక శాసనం" వేయించిన వారు ఎవరు?

ఎ. రాజరాజనరేంద్రుడు బి. బాడవుడు

సి. శక్తివర్మ డి. మాదవ వర్మ

5. "వేంగి చాళక్యులు రాజ్యంలోని విషయాల సంఖ్యను గుర్తించండి?

ఎ. 10 బి. 20 సి.30 డి. 40

6. వరదరాజస్వామి దేవాలయం ఏ జిల్లాలో కలదు?

ఎ. రంగారెడ్డి బి. మెదక్

సి. కరీంనగర్ డి. మహబూబ్ నగర్

7. ఈ కింది వాటిలో కుషాణులకు సంబంధించిన ఆధార గ్రంథం ఏది?

ఎ. మహావిభాషసూత్రం

బి. అర్థశాస్త్రం

సి. ముద్ర రాక్షసం

డి. దేవీ చంద్రగుప్తం

8. "సాకేత్" అనే సాహిత్య గ్రంథాన్ని రచించినది ఎవరు?

ఎ. చంద్ బర్తారు బి. మైథిలీ గుప్త

సి. కవికులేష్ డి. నీలేష్ మిశ్రా

9. "తబకత్-ఇ-నాసిరి" అనే గ్రంథం ఎవరి దండ యాత్రల గూర్చి తెలుపుతుంది?

ఎ. బాల్బాన్ బి. గజనీ మహ్మద్

సి. అల్లావుద్దీన్ ఖిల్జీ డి. ఘోరీ

10. ఈ కింది వారిలో ఢిల్లీ సుల్తానుల కాలం నాటి గ్రామీణ జీవనాన్ని ఆర్థికస్థితిగతులను వివరించిన చరిత్రకారుడు ఎవరు?

ఎ. ఇర్ఫాన్ హబీబ్

బి. యూసుఫ్ హుస్సేన్

సి. సతీష్ చంద్ర

డి. పై వారందరు

11. తెలంగాణలో పర్యటించి హైదరాబాద్లో ఒక్క కమ్యూనిస్ట్ ను కూడ ఉండనివ్వనని పేర్కొన్న వారు ఎవరు?

ఎ. నెహ్రూ బి. ఇందిరాగాంధీ

సి. వల్లభారుపటేల్ డి. బల్ దేవ్ నాయర్

12. "చరిత్ర కేవలం ఒక పాఠ్యాంశం మాత్రమే కాదు, సమస్త అధ్యయనాల నిలయం" అని అభిప్రాయ పడిన వారు ఎవరు?

ఎ. ట్రావెలియన్ బి. అరిస్టాటిల్

సి. సిసిరో డి. హెరడోటస్

13. వాస్కోడిగామా సముద్రమార్గం కనుగొనడంలో సహాయపడిన అబ్దుల్ మజిద్ ఏ ప్రాంత వాసీ?

ఎ. బర్మా బి. ఉత్తరప్రదేశ్

సి. గుజరాత్ డి. రాజస్థాన్

14. మహిళా ఆర్య సమాజాన్ని ఎక్కడ స్థాపించారు?

ఎ. కాన్పూర్ బి. కలకత్తా

సి. పూణే డి. ఇండోర్

15. "పాలిటిక్స్" గ్రంథ రచయిత ఎవరు?

ఎ. అరిస్టాటిల్ బి. ప్లేటో

సి. మాంటెస్క్యూ డి. మాకియవెల్లి

16. ఎవరి ఉత్తర్వులను అనుసరించి బ్రిటీష్ ప్రభుత్వం 1823లో పత్రికా చట్టాన్ని ప్రవేశపెట్టింది?

ఎ. చార్లెస్ వుడ్ బి. థామస్ మన్రో

సి. మెకాలే డి. హేస్టింగ్స్

17. 1957 ఎన్నికలలో రావినారాయణ రెడ్డి ఎక్కడి నుండి పోటీ చేశారు?

ఎ. భువనగిరి బి. మునుగోడు

సి. దేవరకొండ డి. నల్గొండ

18. 1969 తెలంగాణ ఉద్యమంలో చనిపోయిన మొదటి అమరుడు ఎవరు?

ఎ. సైదులు బి. శంకర్

సి. రాజు డి. జానయ్య

19. చివరి నిజాం బసచేసే భవనాన్ని ఏమని పిలిచేవారు?

ఎ. నజ్రిబాగ్ బి.చత్రిబాగ్

సి. ఖానాబాగ్ డి. చోటి మహల్

20. "నౌబత్" అనగా అర్థమేమి?

ఎ. రంగులు అద్దడం బి. ఢంకాలాయించడం

సి. ఎత్తైన ప్రదేశం డి. ప్రశాంత వాతావరణం

21. "వృషభపురాణం" రచయిత ఎవరు?

ఎ. ఎన్.గోపి

బి. పేర్వారం నరసింహారెడ్డి

సి. పేర్వారం జగన్నాథం

డి. కె.శివారెడ్డి

22. కాకతీయ రుద్రదేవుడు ఏసంవత్సరంలో సార్వభౌ మత్వాన్ని ప్రకటించుకున్నాడు?

ఎ. 1161 బి.1163

సి.1171 డి.1158

23. షేర్షా వివాహం చేసుకున్న వితంతువు ఎవరు?

ఎ. హమీదాబాను బి. మహంఅంగా సి.లాడ్మాలిక

డి. రూపమతి

24. అంబేద్కర్ తల్లిపేరు ఏమిటి?

ఎ. జిజియబారు బి. భీమాబాయి

సి. రమాబారు డి. శాంతాబారు

25. భారతదేశంలో తొలి ఉపాధ్యాయురాలిగా ఎవరిని కీర్తిస్తారు?

ఎ. సరోజిని నాయుడు బి. సరళాదేవి

సి. స్వరూపరాణి డి. సావిత్రిబాయిపూల్

26. వందేమాతరం ఉద్యమంలో యువకుల కోసం

వీరాష్ట్రమి ఉత్సవాన్ని నిర్వహించింది ఎవరు?

ఎ. సరళాదేవి బి. మేడం కామా

సి. విద్యావతి డి. కాదంబినీ గంగూలీ

27. ఆనంద్పూర్ సాహెబ్ తీర్మానంతో సంబంధం

గల ఉద్యమం ఏది?

ఎ. సహాయనిరాకరణ బి. ద్రవిడస్థాన్

సి. ఖిలిస్థాన్ డి. క్విట్ ఇండియా

28. కేంద్ర సాంఘిక సంక్షేమ మండలి ఎవరి కృషి ఫలితంగా ఏర్పడింది?

ఎ. జానకీదేవి

బి. జయప్రకాష్ నారాయణ్

సి. దురాబారుదేశ్ముఖ్

డి. సరోజినీదేవి

29. "కర్మభూమి" గ్రంథాన్ని ఎవరు రచించారు?

ఎ. దేవేంద్రనాథ్ ఠాగూర్

బి. అనిబిసెంట్

సి. గాంధీ

డి. స్వామీ వివేకానంద

30. "ది హిందూ ఫ్యామిలీ ఫండ్" అనే సంస్థను ప్రారంభించిన వారు ఎవరు?

ఎ. డిరాజియో బి. ఈశ్వరచంద్రసాగర్

సి. నరేంద్ర దత్తా డి. జిడ్డు కృష్ణమూర్తి

31. ఈ కింది వారిలో ఎవరి సమాధిని " గార్డెన్ ఆఫ్ రిమంబరెన్స్" అని అంటారు?

ఎ. అనిబిసెంట్ బి. అంబేద్కర్

సి. లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి

డి. సర్వేపల్లి రాధకృష్ణన్

32. "అకడమిక్ అసోసియేషన్ పేరుతో

విద్యార్థులను బృందంగా ఏర్పరచి వారిలో

హేతువాద భావాలను పెంపొందించినవారు?

ఎ. రాజారామ్మోహన్ రారు

బి. హెన్రీ డిరోజియో

సి. శారాదాదేవి

డి. బద్రుదుద్దీన్ త్యాజీ

33. నిజాం రాజ్యాంలోని మహారాష్ట్ర ప్రాంతంలో కమ్యూనిస్ట్ పరిషత్‌ను నెలకొల్పినవారు ఎవరు?

ఎ. చంద్రగుప్త చౌదరి

బి. దేవులపల్లి శ్రీనివాసరావు

సి. చారు మజుందారు

డి. ఎవరూ కాదు

34. ఏ ముఖ్యమంత్రి కాలంలో ఇంద్రవెల్లి కాల్పులు సంఘటన జరిగింది?

ఎ. జలగం వెంగళరావు

బి. కాసు బ్రహ్మానందరెడ్డి

డి. టంగుటూరి అంజయ్య

డి. ఎన్.టి. రామారావు

35. రాష్ట్రాలు స్వరూప స్వభావాలలో సమతుల్యం ఉండాలని అంబేద్కర్ ప్రతిపాదించిన కొలమానం ఏది?

ఎ. జనాభా బి. భౌగోళిక విస్తీర్ణం

సి. ఆర్థిక స్వావలంబన డి. పైవన్నీ

36. "జనత" పత్రిక ఎవరికి సంబంధించింది?

ఎ. అంబేద్కర్

బి. వివేకానంద

సి. తిలక్

డి. లాల లజపతిరారు

37. "కంపెనీ అక్బర్"గా పేరుగాంచిన బ్రిటీష్ గవర్నర్ జనరల్ ఎవరు?

ఎ. కానింగ్ బి. వెల్లెస్లీ

సి. డల్హౌసి డి. కారన్‌వాలీస్

38. ఆత్మ గౌరవ ఉద్యమం ఎక్కడ ప్రారంభం అయ్యింది?

ఎ. తమిళనాడు బి. కలకత్తా

సి. ముంబారు డి. బిహార్

39. ఫ్రెంచ్ వర్తక స్థావరమైన "యానాం"కు గల మరోపేరు?

ఎ. కోజికోడ్ బి. దబోలి

సి. కళ్యాణపురం డి. దేశీయ వాలిపురం

40. "సాధుజన పరిపాలనా సంఘం"ను ఎవరు స్థాపించారు?

ఎ. నారాయణగురు బి. అయ్యంకాళి

సి. విలియంజోన్స్ డి. దయానంద సరస్వతి

41. "ధర్మ తృతియ రత్న" గ్రంథకర్త ఎవరు?

ఎ. జోతిబాపులే బి. గాంధీ

సి. అంబేద్కర్ డి. స్వామి వివేకానంద

42. న్యాయ స్థానాల్లో మాతృభాషలో వాదనలు జరపడాన్ని ప్రారంభించిన బ్రిటీష్ గవర్నర్ జనరల్ ఎవరు?

ఎ. లిన్లిత్ గో బి. విలియం బెంటిక్

సి. వేవేల్ డి. ఇర్విన్

43. స్వర్ణదేవాలయానికి బంగారు పూత వేయించినవారు ఎవరు?

ఎ. దిలీప్ సింగ్ బి. అర్జున్ సింగ్

సి. రంజిత్ సింగ్ డి. గురుగోవింద్ సింగ్

44. బెంగాల్ చివరి గవర్నర్ జనరల్ ఎవరు?

ఎ. రాబర్ట్ క్లైవ్ బి. కానింగ్

సి. వారెన్ హేస్టింగ్ డి. బెంటెంక్

45. బ్రహ్మసమాజం తొలి కార్యదర్శి ఎవరు?

ఎ. తారాచంద్ బి. యోగేశ్వర్

సి. విద్యావాగిష్ డి. దేవేంద్రనాథ్ ఠాగూర్

46. ఈ కింది వారిలో ఎవరికి వ్యతిరేకంగా వహబీ

ఉద్యమం నిర్వహించారు?

ఎ. ముస్లీం బి. సిక్కులు

సి. బౌద్ధులు డి. జైనులు

47. "ఈ కింది ఏ ప్రాంతంలో" శ్వేత తిరుగుబాటు (1808) జరిగింది?

ఎ. బిహార్ బి. కలకత్తా

సి. ఉత్తరప్రదేశ్ డి. తమిళనాడు

48. రాజా బహుదూర్ వెంకట రామిరెడ్డి ఏ జిల్లాకు చెందినవారు?

ఎ. వరంగల్ బి. నల్గొండ

సి. మహబూబ్ నగర్ డి. రంగారెడ్డి

49. ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం మొదటి ప్రెసిపాల్ ఎవరు?

ఎ. మౌలానా హబీబుర్ రహ్మాన్ షేర్వాణి

బి. హెచ్.కె. షేర్వాణి

సి. అఘోరనాథ్ డి. సలీం రహమాన్

50. ఔరంగబాద్లోని "మిలింద్ కాలేజీ"ని స్థాపించిన వారు ఎవరు?

ఎ. వల్లభారుపటేల్ బి. గాంధీ

సి. అంబేద్కర్ డి. నెహ్రూ

సమాధానాలు

1. బి 2. ఎ 3. సి 4. బి 5. సి

6. బి 7. ఎ 8. బి 9. డి 10. డి

11. సి 12. ఎ 13. సి 14. సి 15. ఎ

16. బి 17. ఎ 18. బి 19. ఎ 20. బి

21. సి 22. బి 23. సి 24. బి 25. డి

26. ఎ 27. సి 28. సి 29. డి 30. బి

31. ఎ 32. బి 33. ఎ 34. సి 35. డి

36.ఎ 37.బి 38.ఎ 39.సి 40.బి
41.ఎ 42.బి 43.సి 44.సి 45.ఎ
46.బి 47.ఎ 48.సి 49.ఎ 50.సి

- షేక్ సయ్యద్ మియా
ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం
ఫోన్: 9652748580

సేకరణ

GRK

TEACHER

పోటీ

పరీక్షల ప్రత్యేకం

1. నిర్మాణ పరంగా" మినీ హారప్పా'లేదా 'మినీ మొహంజదారో'గా పిలిచిన ప్రాంతం ఏది?

ఎ. లోథాల్ బి. రంగాపూర్

సి. కాళిభంగన్ డి. డోలవీర

2. ఆసియా మైనర్ లోని భోగజ్ ఖోరు శాసనంలో రుగ్వేదం లోని ఏ దేవతల పేర్లు కన్పించెను?

ఎ. నసత్య బి. వరుణ

సి. ఇంద్ర డి. పైవన్నీ

3. జైన మంతంలో " పోసద" అంటే ఏమిటి?

ఎ. పాప పరిహారానికి జైనులు విధించుకునే శిక్షలు

బి. జైనులు నూతన సభ్యుడ్ని చేర్చుకోవడం

సి. జైనులు పూర్ణ చంద్రుని రోజున ఉపవాసం

చేయటం

డి. ఏదీ కాదు

4. బుద్ధుని జన్మస్థలం అయిన లుంబిని వద్దగల

అశోకుని శాసనం ఏది?

ఎ. రుమ్మిందై బి. బేస్ నగర్ సి. 13వ శిలాశాసనం డి.

ఏదీకాదు

5. కల్లాణుడి రాజ తరంగిణి ప్రకారం చంద్రగుప్త

మౌర్యుని తండ్రి పేరేమిటి?

ఎ. దుండి రాజు బి. శకుని

సి. వీర దత్త డి. అహిజతకుడు

6. ఆంధ్రీ అనునది ఏ ప్రాంతంలో కలదు?

ఎ. మధ్యప్రదేశ్ బి. ఆంధ్రప్రదేశ్

సి. మహారాష్ట్ర డి. రాజస్థాన్

7. విదిశలో విష్ణువుకు గోపురాన్ని నిర్మించినవారు ఎవరు?

ఎ. హెలియోడోరస్ బి. కాడోఫైసెస్

సి. కనిష్కుడు డి. వాసుదేవుడు

8. క్రీ.శ 6వ శతాబ్దం నుంచి సామంతుడుగా ప్రాచుర్యంలోకి వచ్చిన "సామంత" అను "శబ్దం" అర్థం ఏమిటి?

ఎ. విదేశీయుడు బి. పొరుగువాడు

సి. బానిస డి. దుకాణందారుడు

9. సంగం యుగంలో రాజుకు సహకరించే అధికారులకు సంబంధించి సరికానిది ఏది?

ఎ. దూతార్-దూత

బి. అమై చేరార్-మంత్రి

సి. ఓరార్- సైనికాధికారి

డి. పురోహితార్- పురోహితుడు

10. సకల సంగీత శాస్త్రాల పారంగతుడైన గుప్తరాజు ఎవరు?

ఎ. సముద్రగుప్తుడు బి. కూమార గుప్తుడు

సి. రెండో చంద్రగుప్తుడు డి. రామగుప్తుడు

11. వాకాటకులు తమని ఏమని పిలుచుకున్నారు?

ఎ. శైవపుత్ర బి. హారిపుత్ర

సి. సత్యపుత్ర డి. కృష్ణపుత్ర

12. మైత్రకులకు చెందిన తొలి భూదాన శాసనం ఎవరికి చెందింది?

ఎ. నాల్గవ ధృవసేన బి. భట్టిరకుడు

సి. ద్రోణసింహుడు డి. మయూరుడు

13. కుల వ్యవస్థపై హుణ దండయాత్ర ప్రభావం ఏమిటి?

ఎ. సరళీకృతమైంది

బి. కరుడుగట్టింది/ కఠినమైనది

సి. పతనమైనది డి. మార్పులేదు

14. ఈ కింది వారిలో "విలుకాడు" రకానికి బంగారు నాణేలు మాత్రమే జారీ చేసిన వారు ఎవరు?

ఎ. పురుగుప్తుడు బి. కుమార గుప్త-1

సి. రెండవ పులకేశి డి. రెండో కీర్తివర్మ

15. సింధు గుజరాత్‌లపై అరబ్బు దండయాత్రలను తిప్పికొట్టిన రాష్ట్ర కూట రాజు ఎవరు?

ఎ. కర్ణ బి. రెండవ కృష్ణుడు

సి. ధృవుడు డి. రెండవ గోవిందుడు

16. శంకర దేవుడు ఏ ప్రాంతీయ భాషను ప్రాచుర్యం లోకి తెచ్చెను?

ఎ. అస్సామి బి. గుజరాత్

సి. బెంగాలీ డి. బ్రిజ్‌భిష

17. "రుక్మిణీ పరిణయం" గ్రంథాన్ని రచించింది ఎవరు?

ఎ. మధ్వాచార్యులు

బి. ఉంపతి ఉపాధ్యాయ

సి. విద్యాపతి రాకూర్

డి. తులసీదాసు

18. ఆగేయ ఆసియాకు భారతీయులు

వలసపోవడానికి గల ముఖ్య కారణం ఏమిటి?

ఎ. మత ప్రచారం

బి. సాహసాలు చేయాలన్న ఆసక్తి

సి. వాణిజ్యం డి. జనాభా పెరుగుదల

19. జావాలో మత నిర్మాణాలను ఏ పేరుతో పిలిచేవారు?

ఎ. దమ్మ బి. పగోడ

సి. దండి డి. స్థూప చైత్య

20. అగ్రవర్ణాలకు ప్రాదాన్యం ఇచ్చే "కులీనిజాన్ని" ప్రారంభించిన సేవావంశ పాలకుడు ఎవరు?

ఎ. బల్లాలసేనా బి. లక్ష్మణ సేన

సి. విజయసేన డి. మహేశ్వరసేన

21. ఈ కింది వాటిలో "భారతీయ వారసత్వ విలువలు ఏవి?

ఎ. విలువలు బి. ఆధ్యాత్మికత

సి. నిస్పృక్తికత డి. శాస్త్రీయ దృక్పథం

22. 'పని' 'అనుభవం'ను ప్రతిపాదించిన కమిటీ ఏది?

ఎ. కొఠారీ కమిషన్

బి. యశ్పాల్ కమిషన్

డి. సార్జెంట్ కమిషన్

డి. హంటర్ కమిషన్

23. ఈ కింది వారిలో లౌకిక విద్యా విధానాన్ని అవలభించిన వారు?

ఎ. షేర్షా బి. అక్బర్

సి. ఔరంగజేబు డి. బాల్బన్

24. దేశంలో తొలి మహిళా పట్ట భద్రురాలు ఎవరు?

ఎ. కాదంబిని గంగూలీ

బి. అరుణా అసఫ్ ఆలీ

సి. దీపా మేఘన

డి. చంద్రముఖీ బసు

25. ఈ కింది వాటిలో భారతీయ వారసత్వ సంపదల ను గుర్తించండి?

ఎ. సత్యం బి. దయ

సి. ప్రేమ డి. పైవన్నీ

26. హాన్స్ మెహతా కమిటీ దేనికి సంబంధించింది?

ఎ. స్త్రీ విద్య బి. మైనారిటీల విద్య

డి. వికలాంగుల విద్య డి. రైతుల విద్య

27. "ఇనుప కండరాలు, ఉక్కు నరాలు కలిగిన యువతే నా జాతీ ఔన్నత్యానికి తార్కాణం" అని అన్నది ఎవరు?

ఎ. గాంధీ బి. వల్లభాభావు పటేల్

సి. వివేకానంద డి. సి.ఆర్. దాస్

28. నేషనల్ సివిల్ డిఫెన్స్ కళాశాల ఉన్న స్థలం ఏది?

ఎ.కాన్పూర్ బి. ఉత్తరాఖండ్

సి. బెంగళూర్ డి. నాగపూర్

29. ఆధునిక భారతీయ విద్యా విధానానికి పితామహుడి గా ఎవర్ని పేర్కొంటారు?

ఎ. హంటర్ బి. చార్లెస్ ఫుడ్స్

డి. విలియం బెంటెంక్ డి. కొఠారీ

30. భారత దేశంలో "స్టేట్ ఎడ్యుకేషన్ సిస్టమ్"కు నాంది పలికిన చట్టం ఏది?

ఎ. 1813 చట్టం బి. 1833 చట్టం

సి. 1861 చట్టం డి. 1919 చట్టం

31. ఈస్టిండియా కంపెనీ ఆధ్వర్యంలో

సైనికులకోసం, ఆంగ్లో ఇండియన్, కుటుంబాల పిల్లల కోసం ఏ సంవత్సరంలో మద్రాస్లో ఒక పాఠశాలను స్థాపించారు?

ఎ. 1711 బి. 1715 సి. 1782 డి. 1773

32. ఈ కింది వారిలో ఇజ్రాయిల్ లోని బహిరంగ ప్రదేశాల్లో పేలుళ్లు చేపట్టడానికి ఆత్మాహుతి

దళాలను ఏర్పాటు చేసిన వారు ఎవరు?

ఎ. సుకర్నో బి. క్యామెనేక్కుమ

సి. గమల్ అబ్దుల్ నాసర్ డి. జోసెఫ్

33. ఈ కింది వాటిలో సరైనది ఏది?

ఎ. హర్యానా-జాట్ బి. బీహార్ - కోయిరి

సి. మధ్య ప్రదేశ్-లోథ్ డి. పైవన్నీ సరైనవే

34. "హాలక్ బందీ పాఠశాలలు స్థాపించిన ప్రాంతం ఏది?

ఎ. ఆగ్రా బి. మద్రాస్

సి. ముంబయి డి. హౌరా

35. 19వ శతాబ్దంలో పాఠశాలల్లోని

ఉపాధ్యాయులకు ఇచ్చే గౌరవ భృతి అతి

తక్కువగా వుండేదని తెలిపిన నివేదిక ఏది?

ఎ. టోల్ నివేదిక బి. ఆడమ్స్ నివేదిక

సి. వుడ్స్ నివేదిక డి. హంటర్ నివేదిక

36. ఈ కింది వాటిలో సరికానిది ఏది ?

ఎ. తబ్బీ- వైద్య విద్య

బి. రియాజీ- విజ్ఞాన శాస్త్రం

సి. ఇలాహీ- ఆధ్యాత్మిక చర్య

డి. పైవన్నీ సరైనవి

37. 1952 సాధారణ ఎన్నికలలో భారత జాతీయ

కాంగ్రెస్ గెలుపొందిన స్థానాల సంఖ్య?

ఎ. 362 బి. 364

సి. 374 డి. 402

38. సరిహద్దు వివాదం విషయంలో చైనా-గెలు

పొందిన యుద్ధం జరిగిన సంవత్సరం?

ఎ. 1960 బి. 1972

సి. 1962 డి. 1952

39. బిజేపీ నాయకుడైన ఎల్.కె అద్వానీ తన

"రథయాత్ర"ను ఎక్కడ నుండి ప్రారంభించెను?

ఎ. సోమనాథ్ బి. అయోధ్య

సి. సబర్మతి డి. ఆహ్మదాబాద్

40. అధికార భాషా చట్టాన్ని ఆమోదించిన సంవత్సరం ఏది?

ఎ. 1963 బి.1968 సి. 1973 డి.1978

41. నెహ్రూ అవలంబించిన అలీనోద్యమంతో సంబంధం లేని దేశం ఏది?

ఎ. ఇండోనేషియా బి. ఇజ్రాయిల్

సి. ఈజిప్ట్ డి. యుగోస్లేవియా

42. ' ఆలీనోద్యమ మొదటి సమావేశం ఎక్కడ జరిగింది?

ఎ. బెల్గ్రేడ్ బి. బీజింగ్

సి. ఢిల్లీ డి. కైరో

43. జెరూసలేం ఎవరి పవిత్ర స్థలం?

ఎ. యూదులు బి. ముస్లింలు

సి. క్రైస్తవులు డి.పైవారందరు

44. ఏ నివేదిక ఆధారంగా 1956 సం||లో

పార్లమెంట్ రాష్ట్రాల పున:వ్యవస్థీకరణ చట్టాన్ని ఆమోదించింది?

ఎ. ఫజల్ ఆలీ బి. దేబర్

సి. రాధాకృష్ణన్ డి. థార్ కమిషన్

45. ప్రాచీన హైందవ విద్య వీటి ద్వారా అందించారు?

ఎ. ఆరామాలు బి. మఠాలు

సి. సంఘాలు డి. అగ్రహారాలు

46. 1955లో బాండూంగ్ సమావేశంలో పాల్గొన్న దేశాల సంఖ్య?

ఎ. 29 బి.27 సి.34 డి. 49

47. బౌద్ధ విద్యా విధానంలో శిష్యురికం స్వీకరించిన వారిని ఏమని వ్యవహరించేవారు?

ఎ. సమయోగులు బి. సమానేరులు

సి. ఉపనేరులు డి. వాసి పుత్రులు

48. మన దేశంలో "మక్తబ్" అనే ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలను ఏర్పాటు చేసినవారు ఎవరు?

ఎ. గజనీ మహ్మద్

బి.బాబర్

సి. మహ్మద్ ఘోరీ

డి. మహ్మద్ బిన్ ఖుసీం

49. ఈ కింది వాటిలో బాబాసాహెబ్ అంబేద్కర్ స్థాపించిన రాజకీయ సంస్థలు ఏవి?

ఎ. ఇండిపెండెంట్ లేబర్ పార్టీ

బి. రిపబ్లిక్ పార్టీ ఆఫ్ ఇండియా

సి. షెడ్యూల్డ్ క్యాస్ట్ ఫెడరేషన్

డి. పైవన్నీ

50. ఈ కింది వారిలో "జమిందారీ రద్దు" కమిటీకి చైర్మన్ ఎవరు?

ఎ. సర్దార్ వల్లభాభాయ్ పటేల్

బి. జయ ప్రకాష్ నారాయణ

సి. బి.జి పంత్

డి. టి. కృష్ణమాచారి

51. మొట్ట మొదటి కాంగ్రెసేతర ప్రభుత్వం ఏ రాష్ట్రంలో ఏర్పడింది?

ఎ. పశ్చిమ బెంగాల్ సి. కేరళ

సి. బీహార్ డి. రాజస్థాన్

52. భారతీయ సమాజంలోని విశిష్ట లక్ష్యం ఏది?

ఎ. సహనం బి. హింస

సి. ఏకత్వంలో భిన్నత్వం డి. ఆవేశం

సమాధానాలు

- 1.ఎ 2.డి 3.సి 4.ఎ 5.బి
- 6.సి 7.ఎ 8.బి 9.సి 10.ఎ
- 11.బి 12.సి 13.బి 14.ఎ 15.సి
- 16.ఎ 17.బి 18.డి 19.సి 20.ఎ
- 21.బి 22.ఎ 23.బి 24.డి 25.డి
- 26.ఎ 27.సి 28.డి 29.బి 30.ఎ
- 31.బి 32.సి 33.డి 34.ఎ 35.బి
- 36.డి 37.బి 38.సి 39.ఎ 40.ఎ
- 41.బి 42.ఎ 43.డి 44.ఎ 45.డి
- 46.ఎ 47.బి 48.సి 49.డి 50.సి
- 51.బి 52.ఎ

GRK

TEACHER

గ్రూప్స్, ఇతర పోటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం

- మధ్యయుగ భారతదేశ చరిత్ర

1. రాజపుత్రుల్లో ప్రపథమంగా విజృంభించినవారు ?

- గుర్జారాప్రతిహారులు

2. మిహిరఖోజుడు (836-85) కాలంలో ప్రతీహార వంశ ప్రతిష్ఠ పరాకాష్ఠనందుకుంది ?

- గొప్పవాడు

3. ప్రతీహార రాజ్యస్థాపకుడు ?

- నాగభటుడు (మొదటి రాజధాని - భీస్మల్ (జోధ్పూర్),

మలిరాజధాని - కనోజ్)

4. మిహిరఖోజుడు కాలంలో సందర్శించిన యాత్రికుడు ఎవరు ?

- సులేమాన్ (క్రీ.శ 851) అరబ్బు

5. ప్రతీహార సామ్రాజ్య శిథిలాలపై ఏర్పడిన నాలుగు రాజపుత్ర వంశాలు ?

ఎ. ప్రతీహారులు - దక్షిణ రాజస్థాన్

బి. చౌహానులు - తూర్పు రాజస్థాన్

సి. సోలంకీలు (చాళుక్యులు) - కథియవార్

డి. పర్మారాలు (పవార్లు) - మాల్యా (ఇండోర్)

6. గహద్వాలులు/ రాఠోరులు వంశ మూలపురుషుడు ?

- చంద్రదేవుడు

7. గహద్వాలుల వంశంలో పేరుపొందినవాడు జయచంద్రుడు.

ఇతనికి రాణి సంయుక్త అనే కుమార్తె ఉన్నదని, ఆమె

పృథ్వీరాజును ప్రేమించిందని, ఈ ప్రేమ వ్యవహారం

జయచంద్రునికు ఇష్టంలేక రాణి సంయుక్త స్వయంవరానికి

పృథ్వీరాజును పిలవలేదని, పృథ్వీరాజు రాణి సంయుక్తను

తీసుకొని వెళ్లి పెండ్లి చేసుకున్నాడనీ, దీనికి కోపించి

జయచంద్రుడు పృథ్వీరాజును సర్వనాశనం చేయదలచి

మహమ్మద్ ఘోరీని మనదేశంపై దండెత్తి రావాల్సిందిగా

ఆహ్వానించాడని ఏ గ్రంథంలో రాసివుంది ?

- చాంద్ బిరదారు రాసిన పృథ్వీవరాజ్ రాసో (హిందీభాష)

8. గహద్వాల వంశీయుల మూలపురుషుడు ?

- గోవిందచంద్రుడు (ఇతడు ఆర్థికబలం కోసం

తురుష్కుడండ అనే పన్ను విధించాడు.

9. క్రీ.శ 1191లో ఏ యుద్ధంలో పృథ్వీవరాజ్, ఘోరీ

మహ్మద్ ను ఓడించాడు ?

- మొదటి తరైనా యుద్ధం (స్థానేశ్వర్ యుద్ధం)

10. ఘోరీ చేతిలో పృథ్వీవరాజ్ ఓడిపోయిన రెండో తరైన్

యుద్ధం ఎప్పుడు జరిగింది ?

- క్రీ.శ 1192

11. చోళులకాలంలో జైన ఆలయాలను ఏ పేరుతో పిలిచేవారు ?

- పల్లి

12. చోళులకాలంలో పరిపాలనా విధానంలో రెవెన్యూ

డిపార్ట్ మెంట్ ను ఏమని పిలిచేవారు ?

- వారి

13. చోళులకాలంలో వ్యవసాయానికి పనికిరానటువంటి

అటవీభూములను ఏమని పిలిచేవారు ?

- కడు

14. చోళులకాలంలో వ్యాయతార్ అనేది ఏమిటి ?

- న్యాయసంబంధమైన ఉపసంఘం

15. చోళుల కాలంలో ప్రభుత్వానికి పన్నులు చెల్లించే సాధారణ గ్రామంలోని సభను ఏమనేవారు ?

- ఊర్ (రైతులతో కూడిన మండలి)

16. చోళులకాలంలో వారిమమ్ అనగా ?

- ఉపసంఘం

17. చోళుల కాలంలో మండలాల సంఖ్య ?

- 6/8 (ఆరు లేదా ఎనిమిది)

18. చోళుల కాలంలో ప్రతి గ్రామంలో వృత్తిపరంగా ఏర్పడిన కులాలు మొత్తం ఎన్ని ?

- 18

19. చోళులకాలంలో కురి, పెరుంగురీ అనే పదాలు వేటిని సూచిస్తాయి ?

- సభ మరియు మహాసభ

20. చోళులకాలంలో నాదగొడ లేదా దేశగ్రాముక్తులు అంటే ఎవరు ?

- రెవెన్యూ అధికారులు

21. రాష్ట్రకూటుల రాజ్యంలో స్థానిక మార్కెట్లను ఏమని అంటారు ?

- హిత్తకలు

22. రాష్ట్రకూటుల రాజ్యంలో భూమిశిస్తును ఏమని అనేవారు ? - ఉద్రంగ, భోగకర (1/4 వంతు)

23. రాష్ట్రకూటుల రాజ్యం విషయాలలో రెవెన్యూ అధికారులను ఏమంటారు ?

- నాడ్గొండలు, దేశాగ్రముక్తులు

24. రాష్ట్రకూటుల రాజ్యం విషయాలలో 'విషయపతి', భోగాలలో 'భోగపతి' రాష్ట్రాలలో 'రాష్ట్రపతి' ఏం చేస్తారు ?

- రాజ్యానికి సంబంధించిన విధులు నిర్వహిస్తారు

25. రాష్ట్రకూటుల రాజ్యంలో వంశపారంపర్య రెవెన్యూ అధికారులు ?

- నాడగుండాలు లేదా దేశగ్రామకూట వంటి వారు భూమిశిస్తు వసూలులో సహాయ పడతారు.

26. రాష్ట్రకూటుల రాజ్యంలో పట్టణాల్లోనూ, పట్టణ పరిసరాల్లోనూ శాంతి భద్రతల నిర్వహణకు ఎవరు ఉండేవారు ?

- కొప్పపాల లేక కొత్వాలు

27. రాష్ట్రకూటులు కేంద్రం తరపున సామంతుల కొలువులో ఎవరిని నియమించేవారు ?

- రెసిడెంట్లను (ఎందువల్లనంటే సామంతులు తిరుగుబాటు చేయకుండా వారి చర్యలను గమనించడానికి)

28. త్రిపక్ష పోరాటంలో పాల్గొన్నవారు ?

- గూర్జరప్రతిహారులు, రాష్ట్రకూటులు, పాలవంశం

29. 8వ శతాబ్దం మధ్యలో రాష్ట్రకూటులలో ముఖ్యుడైన దంతిదుర్గుడు చాళుక్య ప్రభువును తొలగించి ఏ సంస్కారవిధి నిర్వహించాడు ?

- హిరణ్యగర్భ

30. ఏ సంవత్సరాల మధ్య భారతదేశంలోని వివిధ ప్రాంతాలలో

పెద్దసంఖ్యలో రాజ్యాలు అవతరించాయి ? - క్రీ.శ 400-1200

31. అప్పటి గ్రామాలు ఎవరి నియంత్రణలో ఉండేవి ?

- భోగపతులు

32. భోగపతుల సహాయంతో గ్రామపెద్దలు వేటిని వసూలు చేసేవారు ?

- వివాహసుంకం, తోటలపైసుంకం, చేపలపెంపకంపై పన్ను వసూలు చేసేవారు

33. ఎపిలోని ముఖ్యంగా దక్షిణ ప్రాంతంలోని ఏ జిల్లాలలో సభలతో కూడిన గ్రామాలపాలన ఉండేది ?

- నెల్లూరు, చిత్తూరు

34. రాష్ట్రకూటులు ప్రస్తుతం ఏ రాష్ట్రంలోని ప్రాంతాలను పరిపాలించారు ?

- మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక, ఎపి, తమిళనాడు

35. భోగపతులను ఎన్ని గ్రామాలకు అధిపతులుగా నియమించేవారు ?

- 10 నుంచి 40 గ్రామాలకు

36. 20 నుంచి 25 గ్రామాలను కలిపి దేనిగా ఏర్పాటు చేసేవారు ?

- ఒకనాడుగా (అనగా గ్రామాల సముదాయం)

37. బ్రాహ్మణులకు పోషణార్థం రాజులు వేటిని బహుమతులుగా ఇచ్చేవారు ?

- భూములు, గ్రామాలు

38. రాణా, రావత్, రాకూర్ అనేవి ?

- యువరాజులకు ఇచ్చే బిరుదులు

39. బ్రాహ్మణులు గౌరవప్రదంగా జీవించేవారు, ఎందుకంటే.?

ఎ. మతపరమైన, పాలనా సంబంధమైన

బి. విద్యా సంబంధమైన

సి. జ్ఞాన సంబంధమైన విషయాల్లో ప్రావీణ్యం కలిగి ఉండటంవల్ల

40. అడవుల్లోవేట, ఆహారసేకరణ చేస్తూ పంటలు పండిస్తూ

చిన్న చిన్న జనపదాలలో నివసించే తెగలవారు ?

- శభర, అభీర, భిల్లులు

41. నవీన చోళయుగం నాటి 'కడగం' అంటే ?

- చోళుల సైనిక శిబిరం (ప్రదయవీడు)

42. చోళుల గ్రామపాలనా పద్ధతిని తెలిపే శాసనం ఏది ?

- పరాంతకుని ఉత్తరమేరూర్ శాసనం

43. చోళుల కాలంలో గ్రామపెద్దల సభను ఏమంటారు ?

- పెరుంగూరు

44. చోళుల కాలంలో 'తారేకుర్రం' అంటే ఏమిటి ?

- పురపాలక సంఘం

45. శైవుల పవిత్రగ్రంథం ఏమిటి ?

- పెరియపురాణం

46. చోళుల కాలంలో 'ఉదన్కుట్టమ్' అనేది ఏమిటి ?

- మంత్రిమండలి

47. చోళుల పరిపాలనావ్యవస్థలో ఉన్నతాధికారులను,

దిగువస్థాయి అధికారులను ఏమని పిలిచేవారు ?

- పెరుందరమ్

- ఉన్నతాధికారులు, సిరుందరమ్-దిగువస్థాయి అధికారులు

48. ఆనాడు ఏ సముద్రాన్ని చోళ సరస్సుగా వర్ణించేవారు ?

- బంగాళాఖాతం

49. అడవులపైన, నీటి వనరులపైన వసూలు చేసే పన్నును ఏమంటారు ?

- వళుక్కునీర్పట్టం

50. చోళుల కాలంలో గ్రామసభల కోసం ఎక్కడ సమావేశమయ్యేవారు ?

- దేవాలయం

51. పరమార పాలకులలో గొప్పవాడు ?

- భోజరాజు (భోజపుర నగర నిర్మాత)

52. ఖజురహో ఆలయాలు నిర్మించినది ?

- చందేలులు

53. బుందేల్ఖండ్కు ప్రాచీన నామము ?

- జాజకభుక్తి

54. విక్రమశిల విశ్వవిద్యాలయాన్ని స్థాపించినది ?

- ధర్మపాలుడు

55. 'గీతగోవిందము' రచించిన జయదేవుడు ఎవరి ఆస్థానంలో ఉండేవాడు ?

- లక్ష్మణసేనుడు (సేనవంశం)

56. రాజపుత్ర కాలంలో భూమిశిస్తు ఎంతగా ఉంది ?

- పంటలో 1/3 వంతు

57. రాజపుత్ర స్త్రీలకు ప్రాణము కంటే మానాభిమానాలు ఎక్కువ. వారు తమ గౌరవానికిగానీ, మానమునకుగానీ ప్రమాదం సంభవించిన వీరోచితంగా అగ్నిలోకి దూకి జోహార్ అనేవారు. చిత్తూర్ రాణి పద్మిని కొన్నివేల మంది రాజపుత్ర స్త్రీలతో సామూహికంగా అగ్నిలోకి దూకి (జోహార్) ప్రాణత్యాగం చేసింది.

58. రాజతరంగిణి రచించినది ?

- కల్లుణుడు (కాశ్మీర్ రాజుల గురించి)

59. 'సిద్ధాంత శిరోమణి' అనే ఖగోళశాస్త్ర గ్రంథకర్త ఎవరు ?

- భాస్కరాచార్యుడు

60. వైద్యశాస్త్రంపై 'అష్టాంగసంగ్రహ' గ్రంథకర్త ఎవరు ?

- వాగ్భటుడు

61. సంగీతశాస్త్రంపై 'సంగీత రత్నాకరం' గ్రంథకర్త ఎవరు ?

- సారంగదేవుడు

62. వాయిద్యాలలో ప్రాచీనమైనది ఏది ?

- వీణ

63. భారతదేశంపై మొదటిసారి దండయాత్ర చేసిన ముస్లింలు ?

- అరబ్బులు

64. క్రీ.శ 712లో సింధ్ ప్రాంతాన్ని ఆక్రమించిన అరబ్బుల నాయకుడు ?

- మహమ్మద్ బీన్ ఖాసిం

65. మహమ్మద్ బీన్ ఖాసింను పంపిన అరబ్బు రాజు ?

- హజాజ్

66. మతస్వేచ్ఛ కోసం అరబ్బులు హిందువులపై వేసిన పన్ను ?

- జిజియా

67. భారతదేశంపై దాడిచేసిన మొదటి టర్కిష్ వంశస్తుడు ?

- గజనీ మహమ్మద్

68. గజినీ క్రీ.శ. 1025లో గుజరాత్‌లోని సోమనాథ దేవాలయాన్ని దోచుకుని, లింగాన్ని నాశనం చేశాడు. ఇది భారత్‌పై ఎన్నోదాడి ?

- 15వ దాడి

69. భారత్‌లో మొదటిబానిస సుల్తాను ?

- మమెలక్ వంశ స్థాపకుడు (కుతుబుద్దీన్ ఐబక్-1206-1290)

70. కుతుబుద్దీన్ ఐబక్ బిరుదు ?

- లాఖ్‌బక్స్ (లక్షలుదానం చేసేవాడు)

71. భారత్‌లో టర్కీపాలనను వాస్తవంగా పటిష్టం చేసిన వ్యక్తి ?

- ఇల్‌టుట్‌మిష్

72. ఇల్‌టుట్‌మిష్ రాజ్యాన్ని ఎలా విభజించాడు ?

- ఇక్తాలుగా (సైనిక రాష్ట్రాలు)

73. వెండి 'టంకా' నాణాలు, 'జిలాల్' అనే రాగి నాణాలను ఎవరు విడుదల చేశారు ?

- ఇల్‌టుట్‌మిష్

74. లాహోర్ నుంచి ఢిల్లీకి రాజధానిని మార్చినది ?

- ఇల్టుట్మిష్

75. 40 మంది తురుష్కు సర్దారుల కూటమి పేరు ?

- చిహాల్గని

76. బాల్బన్ ఆస్థానంలో అమీర్ ఖుస్తూ అనే కవి

పండితుడుండేవాడు ?

- సితార్(సంగీత వాయిద్యం ఖుస్తూ కనుగొన్నాడు. ఖుస్తూకు

'పారట్ ఆఫ్ ఇండియా' అనే బిరుదులున్నాయి.

ద్వైతసిద్ధాంతము ప్రతిపాదించిన మధ్వాచార్యులను బాల్బన్

తన ఆస్థానానికి ఆహ్వానించాడు. బాల్బన్ నారోజీ పండుగను

ప్రవేశపెట్టాడు.

77. బాల్బన్ నియమించిన గూఢచారుల పేరు ?

- బరీద్

78. మేవాటీలనే దొంగలను అణచివేసింది ?

- బాల్బన్

79. ధగ్గులు (బందిపోట్లు)ను అణచివేసిన ఖిల్జీ ?

- జలాలుద్దీన్ ఖిల్జీ

80. జమిందార్ జాగీర్దార్ విధానాన్ని రద్దు చేసింది ?

- అల్లాయుద్దీన్ ఖిల్జీ

81. ప్రభుత్వాన్ని మతం నుంచి వేరుచేసినది ఎవరు ?

- అల్లాయుద్దీన్ ఖిల్జీ

82. అధికారులకు, సైనికులకు భూములకు బదులు జీతాలిచ్చింది ?

- అల్లాయుద్దీన్ ఖిల్జీ

83. అల్లాయుద్దీన్ తన నాణేలపై ఏ పేరును ముద్రించుకున్నాడు ?

- రెండో అలెగ్జాండర్

84. అల్లాయుద్దీన్ - సంస్కరణలు - కచ్చితమైన ధరల నియంత్రణ, భూమిని సర్వే చేయించాడు ?

- దాగ్ అని గుర్రాలకు గుర్తులు వేయించాడు, భూమి శిస్తును 50% పెంచాడు. సైనికుల గురించి వివరించే 'చహ్నూను'

ప్రవేశపెట్టాడు.

85. సిరి అని కొత్త నగర నిర్మాత ?

- అల్లాయుద్దీన్ ఖిల్జీ

86. మౌలికకపూర్ అసలు పేరు ?

- హజర్దినారి (హిందువు)

87. పన్ను బకాయిలు వసూలు చేయడానికి అల్లాయుద్దీన్ పెట్టిన శాఖ ?

- దివాని-ఇ-ముస్తఖజ్

88. అల్లాయుద్దీన్ రెవెన్యూశాఖను సంస్కరించి ఏర్పాటు చేసిన నూతన శాఖ ?

- దివాన్-ఇ-ముస్తక్రాజ్

89. అల్లాయుద్దీన్ -యుద్ధమంత్రి ?

- అంజ్-ఇ-ముమాలిక్

90. అల్లాయుద్దీన్ - ప్రత్యేక పోలీసు దళాన్ని ఏర్పాటు చేసి, ప్రతినగరంలో శాంతి భద్రతల నిర్వహణ బాధ్యతను ఎవరికి అప్పగించాడు ?

- కొత్వాల్

91. అల్లాయుద్దీన్ మార్కెట్ ధరల నియంత్రణ కోసం దివాన్ -
ఎ-రియాసత్, షహనారు-ఎ-మండి అనే ఉద్యోగులను
నియమించాడు.

92. అల్లాయుద్దీన్ ఢిల్లీలో స్థాపించిన ప్రభుత్వ
మార్కెట్ పేరు ?

- సరాయి అదిల్

93. అల్లాయుద్దీన్ వర్తకులపేర్లను దేనిలో నమోదు చేయించాడు
?

- దఫ్తర్లో

94. అల్లాయుద్దీన్ - జమిందారీ, జాగీర్దారీ విధానాన్ని
రద్దుచేశాడు.

95. అల్లాయుద్దీన్ - ప్రభుత్వాన్ని మతం నుంచి వేరుచేశాడు.

96. అల్లాయుద్దీన్ సమయంలో - ఒక టంకా- 48-50 జితాల్లకు
సమానం.

97. మతపోషణకు దానం ఇచ్చిన భూములను ఏమంటారు ?

- వక్రభూములు

98. మహ్మద్బీన్ తుగ్లక్ - వ్యవసాయశాఖ పేరు ?

- దివాన్-ఇ-కోహి

99. 'నాణేల ముద్రణా యువరాజు' అని ఎవరిని పిలుస్తారు ?

- మహ్మద్బీన్ తుగ్లక్

100. మహ్మద్బీన్ తుగ్లక్ కాలంలో ఏ బంగారునాణెం, ఏ వెండినాణెం చలామణిలో ఉండేవి ?

- దీనార్ (బంగారునాణెం), ఆదలి (వెండినాణెం)

పోటీ పరిక్షల ప్రత్యేకం (హిస్టరీ)

మొగల్ చక్రవర్తి షాజహాన్ పాలనలోనే ఈస్టిండియా కంపెనీ బెంగాల్ లోని పుర్ణీ, కాశింబజార్ ఒరిస్సాలోని బాలసోర్, హరిహరపురంలలో వర్తక స్థావరాలను ఏర్పాటు చేసుకుంది. క్రీ.శ. 1651లో రహదారి పన్ను లేకుండా వర్తకం ప్రారంభించింది.

ఔరంగజేబు కాలంలో (క్రీ.శ.1672) బెంగాల్ గవర్నర్ షుబుస్త ఖాన్ ఆంగ్లేయుల నుంచి దిగుమతి సుంకం వసూలు చేశాడు. దీన్ని ఆంగ్లేయులు వ్యతిరేకించి బెంగాల్ లో విధ్వంసం సృష్టించారు. బెంగాల్ లో బ్రిటిష్ వారి దౌర్జన్యాన్ని ఔరంగజేబు అణచివేసి వారి వ్యాపారాన్ని స్తంభింపజేశాడు. ఆ తరువాత ఆంగ్లేయులు సంధి చేసుకున్నారు. ఫలితంగా కలకత్తాను పొంది అక్కడ పోర్ట్ విలియం కోటను నిర్మించారు.

ఔరంగజేబు మరణించిన తరువాత వచ్చిన చక్రవర్తుల అసమర్థతను ఆసరాగా తీసుకొని బెంగాల్ గవర్నర్ అలీవర్ణీఖాన్ స్వాతంత్రం ప్రకటించుకొని బెంగాల్ ను ఆక్రమించాడు. క్రీ.శ.1740-56 వరకు బెంగాల్ ని

పాలించాడు. తరవాత అతని 23 ఏళ్ల మనుమడు
సిరాజుద్దౌలా బెంగాల్ నవాబు అయ్యాడు.

సిరాజుద్దౌలా (మిర్జా మహ్మద్) బాధ్యతలు స్వీకరించిన
తరవాత అక్కడ ఆంగ్లేయుల కార్యకలాపాలను అదుపు
చేయడానికి చర్యలు తీసుకున్నాడు. అందుకు కారణం
సిరాజ్ కు నత్తువైన అమీన్ చంద్ కు ఢాకా రాణి
గస్తీబేగం సలహాదారు కుమారుడైన కృష్ణదాస్ కు
ఆంగ్లేయులు కలకత్తాలో ఆశ్రయం కల్పించడం. వెంటనే
సిరాజ్ 1756లో కాశింబజార్, కలకత్తా, విలియం
కోటలపై దాడి చేసి వాటిని ఆక్రమించాడు.

కలకత్తా నల్లగది (చీకటి గది) విషాదం

సిరాజుద్దౌలా కలకత్తాను ముట్టడించిన సమయంలో
అక్కడ ఉన్న 146 మందిని (ఒక మహిళ సహా) విలియం
కోటలోని ఒక చిన్న చీకటి గదిలో బంధించాడు. వారిలో
123 మంది ఊపిరాడక మరునాడు మరణించారని
'హాల్ వెల్' పేర్కొన్నాడు. ప్రాణాలతో బయటపడిన 23
మందిలో ఈ హాల్ వెల్ ఒకడు. దీన్నే చరిత్రకారులు
కలకత్తా నల్ల గది (చీకటి గది) విషాదం (బ్లాక్ హౌస్

ట్రాజిడి) అంటారు. కానీ సిరాజ్‌ను అప్రతిష్ట
పాలుచేయడానికి హాల్‌వెల్ చీకటి గది కథను
సృష్టించాడన్నది ఆధునిక చరిత్రకారుల ఆభిప్రాయం.

చీకటి గది విషాదం వార్త మద్రాస్‌కు చేరిన వెంటనే
రొబర్ట్ క్లయివ్, వాట్సన్(నౌకాదళం) నేతృత్వంలో
ఆంగ్లేయులు బెంగాల్‌కు వెళ్లారు. అక్కడ బ్రిటిష్
పైన్యాల సిరాజ్‌ను ఓడించి 1757 జనవరి 2న
కలకత్తాను తిరిగి ఆక్రమించుకున్నాయి. సిరాజ్ బ్రిటిష్
వారితో అలీనగర్ ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నాడు. క్లయివ్
ఫ్రెంచివారి చంద్రనగర్‌ను ఆక్రమించాడు.

ప్లాసీ యుద్ధం (క్రీ.శ 1757 జూన్ 23)

బెంగాల్ నవాబు సిరాజుద్దౌలాకు ఆంగ్లేయులకు మధ్య
విర్పడిన ఘర్షణలు తీవ్ర స్థాయిలో చేరి చారిత్రాత్మకమైన
ప్లాసీ యుద్ధానికి దారీ తీశాయి. చంద్రనగర్ నుంచి
వచ్చిన ఫ్రెంచి వారికి సిరాజ్ ఆశ్రయం కల్పించడం బ్రిటిష్
వారి ఆగ్రహానికి మరింత ఆజ్యం పోసింది. ఎలాగైనా
సిరాజుద్దౌలాను అధికారం నుంచి దూరం చేయాలన్న
సంకల్పంతో బ్రిటిష్ వారు క్లయివ్ ఆధ్వర్యంలో వ్యూహాన్ని

రచించారు. ఇందులో సిరాజ్ ఉద్యోగులు భాగస్వాములయ్యారు. వారు మీర్జాఫర్ (సిరాజ్ సేనాభిపతి - మీర్బక్షి), అమీన్ చంద్ (ఆంగ్లేయులు, మీర్జాఫర్, జగత్సేతుల మధ్యవర్తి- వ్యాపారి). మిగతా పనిని రోబర్ట్ క్లయివ్ పూర్తి చేశాడు. బ్రిటిష్ వారికి క్లయివ్ అందించిన విజయాలను చూసిన విలియం పిట్ అచ్చెరవందాడు. 'స్వర్గాన జన్మించిన సైనిక వీరుడు' అని క్లయివ్ను అభివర్ణించాడు. ప్లాసీ యుద్ధంలో విజయం తరవాత క్లయివ్ ఇంగ్లండ్ వెళ్ళాడు. దీనితో అతని స్థానంలో వాన్ సిత్తార్ (1760 - 65) బెంగాల్ గవర్నర్గా వచ్చాడు.

బక్సర్ యుద్ధం (క్రి.శ 1764)

బెంగాల్ నవాబైన మీర్జాఫర్తో అభిప్రాయ భేదాలు రావడంతో వాన్ సిత్తార్ అతన్ని పదవి నుంచి తొలగించాడు. మీర్జాఫర్ అల్లుడైన మీర్ ఖాసింను (1760 - 63) బెంగాల్ నవాబుగా నియమించాడు. అందుకు ప్రతిఫలంగా మీర్ ఖాసిం ఆంగ్లేయులకు బుర్హాన్, మిర్జాపూర్, చిట్టగాంగ్ ప్రాంతాలను ఇచ్చాడు. మీర్ ఖాసిం తన పరిపాలనలో బ్రిటిష్ వారి జోక్యం ఉండకూడదని రాజధానిని ముర్షిదాబాద్ నుంచి

మొంగీర్ కు మార్చాడు. బ్రిటిష్ వర్తకులతోపాటు భారతీయ వర్తకులకు కూడా కస్టమ్స్ సుంకాలు తీసివేసాడు. దీంతో బ్రిటిష్ వారు మీర్జాసింను పదవి నుంచి తొలగించి తిరిగి మీర్జాఫర్ ను బెంగాల్ కు నవాబుగా నియమించారు.

మీర్జాఫర్ అయోధ్య వెళ్లి నవాబైన ఝజా ఉద్దౌలా, మొగల్ చక్రవర్తి షా ఆలం - 2 తో మంతనాలు జరిపి మిత్ర కూటమిగా ఏర్పడి 1764లో యుద్ధానికి సిద్ధమయ్యారు. మిత్ర కూటమికి ఆంగ్లేయులకు మధ్య జరిగిన బక్కార్ యుద్ధంలో మిత్ర కూటమి ఓడిపోయింది. మొగల్ చక్రవర్తి అంతటివాడే బ్రిటిష్ వారి చేతిలో ఓడిపోవడంతో భారతదేశంలో ఆంగ్లేయుల ఆధిపత్యం కొనసాగింది.

బక్కార్ యుద్ధంతో బెంగాల్ శాశ్వతంగా ఆంగ్లేయుల వశమైంది. అప్పుడు రోబర్ట్ క్లయివ్ రెండోసారి బెంగాల్ గవర్నర్ జనరల్ గా వచ్చాడు. బక్కార్ యుద్ధంలో ఓడిపోయిన షా ఆలం-2 ఆంగ్లేయులతో అలహాబాద్ సంధి కుదుర్చుకొన్నాడు. ఈ సంధి ప్రకారం బెంగాల్ (బెంగాల్, బీహార్, ఒరిస్సా)లో శిస్తు వసూలు చేసుకొనే

దివానీ అధికారాన్ని ఆంగ్లేయులకు, పరిపాలన పరమైన నిజామత్ అధికారాన్ని నవాబుకు ఇచ్చారు. బీన్నే ద్వంద్వ ప్రభుత్వం అంటారు. ఈ ద్వంద్వ ప్రభుత్వాన్ని బెంగాల్ లో రోబర్ట్ క్లయివ్ ప్రవేశపెట్టాడు.

అలహాబాద్ సంభి పర్యవసానం

ఉత్తర సర్కారులపై ఆంగ్లేయుల అధికారాన్ని మొగల్ చక్రవర్తి గుర్తించాడు. కారా, అలహాబాద్ ప్రాంతాలను అయోధ్య నుంచి విడదీసి మొగల్ చక్రవర్తికి ఇచ్చారు. బెంగాల్ నవాబుకు సాలుకి రూ.50 లక్షల పెన్షన్ ఇచ్చారు. క్లయివ్ బెంగాల్ లో ప్రవేశపెట్టిన ద్వంద్వ ప్రభుత్వం అరాచకానికి దారితీసింది.

బ్రిటిషర్ల ఆధిపత్యం

క్లయివ్ (1765 - 67) తరువాత బెంగాల్ గవర్నర్లుగా వెర్లెష్ (1767 - 69), కార్లయర్ (1769 - 72), వారన్ హేస్టింగ్స్ (1772 - 73) పని చేశారు. వారన్ హేస్టింగ్స్ చివరి బెంగాల్ నవాబు నజీముద్దౌలాతో బెనారస్ సంభి చేసుకోవడంతో క్రీ.శ 1772 నాటికి బ్రిటిష్ వారు బెంగాల్ పై సర్వ హక్కులు పొందారు.

1. "అమృతం ప్రాకృత కావ్యం" అని ఏ యుగాన్ని పేర్కొంటారు?

- ఎ. శాతవాహన యుగం బి. కాకతీయ యుగం
సి. వేదయుగం డి. గుప్త యుగం

2. ఈ కింది వారిలో రెడ్డిరాజుల "కులదైవం" ఎవరు?

- ఎ. అంకాలమ్మ బి. మూలగూరమ్మ
సి. పోలేరమ్మ డి. ముత్వాలమ్మ

3. ఈ కింది వారిలో "ఛూరికాసహాయ ప్రజాపరిచిత" అనే బిరుదాంకితుడు ఎవరు?

- ఎ. కుమారగిరి రెడ్డి బి. అనపోతారెడ్డి
సి. అనవేమారెడ్డి డి. ప్రోలయవేమారెడ్డి

4. సంగీత చింతామణి గ్రంథంలో 'పారాశికమత్తలి' అనే విదేశీ నాట్యాన్ని ప్రస్తావించినవారు?

- ఎ. బట్టభానుడు బి. సూరమాంబ
సి. శ్రీనాథుడు డి. పెదకోమటి వేమారెడి

5. ఓంకార్ ఆలయం ఏ రాష్ట్రంలో కలదు?

- ఎ. మధ్యప్రదేశ్ బి. ఆంధ్రప్రదేశ్
సి. ఉత్తరప్రదేశ్ డి. రాజస్థాన్

6. శివాలయాల రాష్ట్రంగా ప్రసిద్ధిగాంచిన రాష్ట్రం ఏది?

- ఎ. ఉత్తరప్రదేశ్ బి. తమిళనాడు

సి. ఆంధ్రప్రదేశ్ డి. మేఘాలయ

7. "బీచ్ఛూమి" అనేది ఎవరి పవిత్ర స్థలం?

ఎ. శైనులు బి. పార్సీలు

సి. బౌద్ధులు డి. క్రిష్టియన్స్

8. నాగాలాండ్‌లో అంగామి గిరిజన జాతి ప్రధానంగా

జరుపుకునే పండగ ఏది?

ఎ. మక్రేనీ బి. డోక్రిని సి. నాక్రేని డి. సెక్రేనీ

9. పాకిస్తాన్ అనే పదం ఎక్కడ నుండి అభికారికంగా

ప్రకటించబడింది?

ఎ. లండన్ బి. లాహోర్

సి. పంజాబ్ డి. ముల్తాన్

10. అగ్రవర్ణాలు, అంటరానివారి మధ్య సమానత్వ భావాలను

ప్రచారం చేయడానికి "సమతాసంఘం" ను

స్థాపించినవారు?

ఎ. జ్యోతిబాపులే బి. అంచేద్కర్

సి. వల్లభారుపటేల్ డి. ఇ.వి. రామస్వామి

11. "ఇండియన్ సోషియాలజిస్ట్" అనే పత్రికను ప్రారంభించిన వారు ఎవరు?

ఎ. అరబింద్ ఘోష్ బి. గాంధీ

సి. శ్యాంజీకృష్ణవర్మ డి. శశిర్ కుమార్ ఘోష్

12. "గదర్ పార్టీ" అసలు పేరేమిటి?

- ఎ. లండన్ అసోసియేషన్ ఆఫ్ బ్రిటన్
- బి. న్యూయార్క్ అసోసియేషన్ ఆఫ్ అమెరికా
- సి. వాషింగ్టన్ అసోసియేషన్ ఆఫ్ అమెరికా
- డి. హింద్ అసోసియేషన్ ఆఫ్ అమెరికా

13. వి.డి. సావర్కర్ రాజకీయ గురువు ఎవరు?

- ఎ. తిలక్ బి. నౌరోజీ
- సి. గాంధీ డి. హెన్రీ డిరోజియో

14. గదర్ పార్టీ పత్రికైన "గదర్" లినాదం ఏది?

- ఎ. జైహింద్ బి. ఆంగ్రేజీరాజ్ కా దుష్కన్
- సి. ముస్లింకాదుష్కన్ డి. ఏబీకాదు

15. "జోసెఫ్ మాజినీ-బయోగ్రఫీ అండ్ పాలిటిక్స్" గ్రంథకర్త ఎవరు?

- ఎ. మాజినీ బి. దొమోదర్ చాపేకర్
- సి. వి.డి.సావర్కర్ డి. బి.పి. అరుండేట్

16. మహారాష్ట్రలో పార్టీ సంస్కరణల కోసం జోతీరఱ

తీవటశీతీవ ఱరరశీషణఱ ంఱణశీఅ ను స్థాపించిన వారు ఎవరు?

- ఎ. సురేంద్రనాథ్ బెనర్జీ
- బి. దొదొబాయి నౌరోజీ
- సి. ఆనంద్ మోహన్ దాస్

డి. ఫిరోజ్ షా మెహతా

17. సురేంద్రనాథ్ బెనర్జీ "ఇండియన్ అసోసియేషన్" ను ఏ ప్రదేశంలో స్థాపించారు?

ఎ. ముంబాయి బి. కలకత్తా

సి. మద్రాస్ డి. లక్నో

18. లాలా లజపతిరారును "ప్రమాదకరమైన వ్యక్తిగా "

అభివర్ణించిన వారు ఎవరు?

ఎ. లార్డ్ మింటో బి. కర్జన్

సి. డల్హౌసి డి. లిప్పన్

19. ఈ కింది వారిలో భారతదేశానికి కిరీటం లేని రాజగా భ్యోతిగాంచిన వారు?

ఎ. నారోజీ బి. నెహ్రూ

సి. తిలక్ డి. లాల లజపతిరారు

20. "నా జీవిత కాలం నాటి జ్ఞాపకాలు" గ్రంథరచయిత ఎవరు?

ఎ. బిపిన్ చంద్రపాల్ బి. భగత్ సింగ్

సి. కేశవనారాయణ డి. నారాయణగురు

21. పి.సి.రే కలకత్తాలో బెంగాల్ స్వదేశీ కెమికల్ ప్లాంట్ ను స్థాపించడానికి అతనికి సహాయం చేసిన వారు ఎవరు?

ఎ. గాంధీ బి. రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్

సి. హేగ్డేవార్ డి. జాన్మిల్లన్

22. వందేమాతరం పత్రికలో "సాత్విక నిరోధ సిద్ధాంతం" అను పేరుతో వ్యాసాలు ప్రచురించినవారు ఎవరు?

ఎ. అరబిందోఫోష్ బి. రాజారామ్మోహన్ రావు

సి. అనిబసెంట్ డి. ఎవరూకాదు

23. బెంగాల్ విభజన సమయంలో ప్రజల ఐక్యతకు చిహ్నంగా "ఫెడరేషన్ హాల్" కు పునాది వేసిన నాయకుడు ఎవరు?

ఎ. అబ్దుల్ గఫార్ ఖాన్ బి. ఆనందమోహన్ బోస్

సి. రాస్ బిహారీ బోస్ డి. వినాయకరావు

24. దేశంలో స్థాపించిన మొదటి ట్రేడ్ యూనియన్ ఏది?

ఎ. ముంబాయి ట్రేడ్ యూనియన్

బి. A × ిసఖజ

సి. మద్రాస్ ట్రేడ్ యూనియన్

డి. కలకత్తా ట్రేడ్ యూనియన్

25. "గురువు లేకుండా సత్యంను సాధించుట" అనే

సిద్ధాంతం ఎవరికి సంబంధించింది?

ఎ. వింశేల్ బి. మేడం బికాజీ

సి. కేశవచంద్రసేన్ డి. జిడ్డు కృష్ణమూర్తి

26. "బెంగాల్ విభజనను 'మోసంగా' అభివర్ణించిన వ్యక్తి ఎవరు?

ఎ. సయ్యద్ ఆహ్లాద్ఖాన్ బి. అబ్దుల్ గఫార్ ఖాన్

సి. మహ్మద్ అలీ జిన్నా డి. టంగుటూరి

27. కాంగ్రెస్ పార్టీ, ముస్లిం లీగ్ పార్టీలు లక్షో ఒప్పందంతో కలిసిపోయాయి. అయితే ఈ ఒప్పందం కుదరడానికి

మధ్యవర్తిత్వం వహించిన వారు ఎవరు?

ఎ. జిన్నా బి. తిలక్

సి. అనిబెసెంట్ డి. పై వారందరూ

28. గాంధీ వర్జీజనాజ=×వీజనూ డె×సిన సు=ఖున

అను గ్రంథంను ఏ భాషలో రచించారు?

ఎ. హిందీ బి. ఇంగ్లీష్

సి. గుజరాతీ డి. సంస్కృతం

29. ఈ కింది వారిలో 'ఎవరిని' "హిందూ దేశ సింహం" అని పిలుస్తారు?

ఎ. వల్లభాభాయ్ పటేల్ బి. గాంధీ

సి. కామరాజ్ నాథర్ డి. దయానంద సరస్వతి

30. ఏ సంఘటన ఆధారంగా సహాయ నిరాకరణ ఉద్యమం దేశవ్యాప్తంగా ప్రారంభించారు?

ఎ. రౌలత్ చట్టం

బి. జలియన్ వాలాబాగ్ సంఘటన

సి. మాంటేగ్ ఛేమ్సఫర్డ్ సంస్కరణలు

డి. పైవన్నీ

31. సి.ఆర్.దాస్ స్వరాజ్ పార్టీని స్థాపించాలన్న ప్రతిపాదనను వ్యతిరేకించిన వారు ఎవరు?

ఎ. రాజేంద్రప్రసాద్ బి. రాజగోపాలచారి

సి. వల్లభారుపటేల్ డి. పైవారందరూ

32. మొదటి రౌండ్ టేబుల్ సమావేశానికి ముస్లింలీగ్ ప్రతినిధి వర్గం తరఫున హజరై లండన్లో మరణించిన వారు ఎవరు?

ఎ. మహ్మద్ఆలీ బి. ఆగాఖాన్

సి. మహ్మద్జాఫర్ డి. మహ్మదాలీ జిన్నా

33. కేంద్ర-రాష్ట్ర సంబంధాలపై నివేదిక ఇవ్వడం కోసం బ్రిటీష్ ప్రభుత్వం నియమించిన కమిషన్ ఏది?

ఎ. ఫ్రేజర్ కమిషన్ బి. హంటర్ కమిటీ

సి. బట్లర్ కమిషన్ డి. హార్డాక్ కమిషన్

34. భారతదేశ చరిత్రలో 'నాయకులు లేని ఉద్యమం' గా పిలిచిన ఉద్యమం ఏది?

ఎ. సహాయ నిరాకరణ ఉద్యమం

బి. దండి సత్యాగ్రహం

సి. క్విట్ ఇండియా ఉద్యమం

డి. మహర్ ఉద్యమం

35. క్విట్ ఇండియా ఉద్యమ కాలంలో నెహ్రూను అరెస్ట్ చేసి

నిర్భంభించిన శైలు ఏది?

ఎ. ఆల్ మోరా బి. పూణె-ఎర్రవాడ

సి. లాహోర్ శైలు డి. తీహర్ శైలు

36. ఈ కింది వాటిని కాలక్రమానుసారంగా అమర్చండి?

1. మొదటి రౌండ్ టేబుల్ సమావేశం

2. రెండవ రౌండ్ టేబుల్ సమావేశం

3. గాంధీ-ఇర్విన్ ఒప్పందం

4. భగత్ సింగ్ ఉరితీత

ఎ. 1, 2, 3, 4 బి. 4, 3, 2, 1

సి. 1, 3, 4, 2 డి. 1, 4, 3, 2

37. చార్లెస్ విల్కిన్స్ చే ఆంగ్లంలోకి అనువదించిన భగవద్గీతకు ముందుమాట రచించిన బ్రిటిష్ గవర్నర్ జనరల్ ఎవరు?

ఎ. కార్న్ వాలీస్ బి. లిప్పన్

సి. డల్హౌసి డి. వారెన్ హేస్టింగ్స్

38. గ్రామ పంచాయితీ వ్యవస్థను రద్దు చేసిన బ్రిటిష్ గవర్నర్ జనరల్ ఎవరు?

ఎ. నార్త్ బ్రూక్ బి. కార్న్ వాలీస్

సి. మేయో డి. మౌంట్ బాటన్

39. క్రిమినల్ ప్రొసిజ్యూర్ కోడ్ జూజ్ చట్టం చేసిన సంవత్సరం

ఏది?

ఎ. 1860 బి. 1859 సి. 1869 డి. 1861

40. యాత్రికుల పన్నును రద్దు చేసిన బ్రిటిష్ గవర్నర్ జనరల్ ఎవరు?

ఎ. లిట్టన్ బి. లార్డ్ ఆక్లాండ్

సి. లార్డ్ లారెన్స్ డి. కాలింగ్

41. ఆదాయపు పన్నును రద్దు చేసిన బ్రిటిష్ వైస్రాయ్ ఎవరు?

ఎ. లార్డ్ నార్త్ బ్రూక్ బి. లార్డ్ లిడింగ్

సి. లార్డ్ వేవేల్ డి. లార్డ్ వెలింగ్టన్

42. విక్టోరియా రాణి పాలనా కాలానికి చెందిన స్వర్ణోత్సవ వేడుక ఏ వైస్రాయ్ కాలంలో జరిగింది?

ఎ. లిన్ లిత్ గో బి. చార్లెస్ మేట్ కాఫ్

సి. వెల్లస్లీ డి. లార్డ్ డిఫిన్

43. న్యూఢిల్లీలోని ఇండియా గేట్ పేరంపై అమర్ జ్యోతిని ఏ సంవత్సరంలో ఏర్పాటు చేశారు?

ఎ. 1977 బి. 1971 సి. 1973 డి. 1961

44. మొదటి భారతీయ టాక్ చిత్రం "ఆలంఆరా" సినిమాకు దర్శకత్వం వహించింది ఎవరు?

ఎ. అర్జేల్ డి. ఇరాని

బి. భూండ్ రి. గోవింద్ ఫాల్కే

సి. భీరేన్ గంగూలీ డి. హిరాలాల్ సేన్

45. లోక్ సభకు ఎన్నికైనటువంటి తొలి భారతీయ సిస్ట్రీ నటుడు ఎవరు?

ఎ. ఎమ్.జి.రామచంద్రన్ బి. కొంగర జగ్గయ్య

సి. అమితాబ్ బచ్చన్ డి.ఎన్.టి. ఆర్

46. భారతదేశంలో క్రైస్తవ మత ప్రచారానికి వచ్చిన తొలి విదేశీ వ్యక్తి ఎవరు?

ఎ. ఇగెషియోస్ లయోలా బి. కోలంబస్

సి. ఫ్రాన్సిస్ జేవియర్ డి. సెయింట్ థామస్

47. భిమోడర్ బేక్ ఏ కళాశాలకు ప్రిన్సిపాల్ గా పనిచేశారు?

ఎ. ఆలీఘర్ కళాశాల బి. నిజాం కళాశాల

సి. వి.ఆర్.కళాశాల డి. నాంతినికేతన్ కళాశాల

48. ఈ కింది వాటిలో "నవాబుల నగరంగా" ప్రసిద్ధి గాంచిన ప్రాంతం ఏది?

ఎ. హైదరాబాద్ బి. అలహాబాద్

సి. లక్నో డి. ఔరంగాబాద్

49. ఈ కింది వాటిలో మొదటి బెంగాలీ వచన గ్రంథం ఏది?

ఎ. లిపిమాల బి. రాజప్రతిపాదిత్య చరిత్ర

సి. బత్రిన సింహస్సన డి. రాజబలి

50. స్వామి వివేకానంద బెంగాలీ రచన ఏది?

ఎ. పరివ్రాజక బి. మాధవీకంకణ

సి. కాంచనమాల డి. దుర్గేశనంబిని

51. రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్, శాంతినికేతన్ విద్యాసంస్థను ఎక్కడ స్థాపించారు?

ఎ. పుట్టి బి. బెలారీపూర్

సి. బెలారీపూర్ డి. దక్షిణేశ్వర్

సమాధానాలు

1.ఎ 2.బి 3.సి 4.డి 5.ఎ 6.బి 7.సి 8.డి 9.ఎ 10.బి 11.సి

12.డి 13.ఎ 14.బి 15.సి 16.బి 17.బి 18.ఎ 19.సి 20.ఎ

21.బి 22.ఎ 23.బి 24.సి 25.డి 26.బి 27.డి 28.సి 29.బి

30.డి 31.డి 32.ఎ 33.సి 34.సి 35.ఎ 36.సి 37.డి 38.బి

39.డి 40.బి 41.ఎ 42.డి 43.బి 44.ఎ 45.బి 46.డి 47.ఎ

48.సి 49.బి 50.ఎ 51.సి

అచ్చయంత్రం

-మధ్యయుగ యూరప్ లో గ్రంథ ముద్రణ తోలు కాగితాల మీద జరిగేది. ఇందుకోసం ప్రత్యేకించి రోసే వారిని నియమించాల్సి వచ్చేది. అది చాలా ప్రయాస, కాలయాపనలతో కూడిన పని. ఒక ఉదాహరణ చెప్పాలంటే ఇటలీలో కాసిమోమెడిసి తన వ్యక్తిగత గ్రంథాలయంలో 200 గ్రంథాలను కూడబెట్టాలనుకున్నాడు. అందుకోసం 45 మంది లేఖకులను నియమించగా, వారు రెండేండ్లు శ్రమిస్తే ఆ పని పూర్తయింది. ఆ తర్వాత కాలంలో నొర నుంచి, పత్తి నుంచి తయారయ్యే కాగితాలు డమాస్కస్, ఈజిప్టుల నుంచి 15వ శతాబ్ది నాటికి యూరప్ వారికి పరిచయమయ్యాయి. చైనా దేశస్థులు మొదట కాగితంపై అచ్చులతో ముద్రణను అభివృద్ధి చేశారు. 1455లో జర్మనీకి చెందిన జాన్ గూటెన్ బర్గ్ (మెయింజ్ నగరవాసి), జోహాన్ ఫస్ట్, పీటర్ స్కాఫర్ అనే అనుచరుల సహాయంతో మొదట కదిలే అచ్చు యంత్రాన్ని తయారుచేశాడు.

తర్వాత విలియం కాక్స్ ఐంగ్లాండ్ లో ముద్రణాలయాన్ని స్థాపించాడు. అచ్చు యంత్రాలపై జాన్ గూటెన్ బర్గ్ పాపపరిహార పత్రాలను, తర్వాత బైబిల్ ను అచ్చువేయగా, మతాధికారులు, పండితులు హర్షామోదాలు ప్రకటించారు. చేతితో బైబిల్ ఒక నకలు ప్రతిరోసే సమయంలో అతడు 150 పుస్తకాలు ముద్రించాడు. ఈ కొత్త సాంకేతిక విజ్ఞానం పండిత ప్రపంచాన్ని మార్చేసింది. ముద్రణ యంత్రం గ్రంథ ప్రచురణను సులభతరం, నిర్లిప్టం చేసింది. చదువుకోవడానికి వీలైన, కుదురైన గుండ్రని అక్షరాలతో గ్రంథాలు లభ్యమయ్యాయి.

ఎరోస్ట్రస్ గ్రంథం ఒకే సంవత్సరంలో 24 వేల ప్రతులు అచ్చయింది. అలాగే తక్కువ రోజుల్లో ఎక్కువ గ్రంథాలు అచ్చయి పాఠకులకు అందుబాటులోకి వచ్చాయి. ఉపాధ్యాయులు ఇచ్చే నోట్స్ మీద మాత్రమే ఆధారపడే పరిస్థితి విద్యార్థులకు తప్పిపోయింది. ఈవిధంగా ముద్రిత పుస్తకాల కారణంగా పఠనా వ్యాపకం, రచనా వ్యాసంగం, ముద్రణా వ్యాపారంతో ప్రజల జ్ఞానాభివృద్ధి, వ్యక్తిత్వ సంస్కారం పెంపొందాయి.

మహిళల ఆకాంక్షలు

వ్యక్తిత్వం, పౌరసత్వం ఉన్న కొత్త భావనలు మహిళలను విస్ఫురించాయి. కులీన కుటుంబాల పురుషులు ప్రజా జీవనంలో ముఖ్యపాత్ర పోషించేవాళ్లు. తమ కుటుంబాల్లో వాళ్లే నిర్ణయాలు తీసుకొనేవాళ్లు. కుటుంబ వ్యాపారాల్లో, ప్రజా జీవనంలో తమకు వారసులుగా తమ కొడుకులకు చదువు చెప్పించేవాళ్లు. కొన్ని సందర్భాల్లో చిన్న కొడుకులను చర్చిలో చేర్చించేవాళ్లు. మహిళలు తెచ్చిన కట్నాన్ని కుటుంబ వ్యాపారంలో ఉపయోగించుకునేవాళ్లు. కానీ తమ భర్తలు ఆ వ్యాపారాలను ఎలా నడపాలనే దాంతో వాళ్లకు సంబంధం లేదు. వ్యాపార సంబంధాలను బలోపేతం చేసుకోవడానికి వివాహాలు తరుచూ ఉపయోగపడేవి. కూతుళ్ల పెండ్లికి చాలినంత కట్నం సమకూర్చలేకపోతే అవివాహితగా దేవుడికి అంకితమైన జీవనాన్ని గడపడానికి వారిని కొన్నిసార్లు కాన్వెంట్లకు పంపించేవాళ్లు. ప్రజా జీవనంలో మహిళల పాత్ర పరిమితంగా ఉండేది. గృహ సంరక్షకులుగానే వాళ్లను చూసేవాళ్లు. అయితే, వ్యాపార కుటుంబాల్లోని మహిళల పాత్ర కొంత తేడాగా ఉండేది. దుకాణదారులకు దుకాణం నడపటంలో వాళ్ల భార్యల

సహకారం ఉండేది. కుటుంబంలోని పురుషులు ఇతర పనుల మీద బయటకు వెళ్లినప్పుడు వ్యాపార, బ్యాంకర్ల కుటుంబాల్లో భార్యలు వ్యాపారాలను చూసుకునేవాళ్లు. ఒక వ్యాపారి చిన్న వయస్సులోనే చనిపోతే అతని భార్య ప్రజా జీవనంలో అతడి పాత్ర పోషించేది. కులీన వర్గాల కుటుంబాల పరిస్థితి ఇలా ఉండేది కాదు.

మానవతావాద విద్య ప్రాముఖ్యంపై కొంతమంది మహిళలు మేధోపరంగా ఎంతో సృజనాత్మకంగా, సున్నితత్వంతో ఉండేవాళ్లు. సాహిత్య అధ్యయనం వల్ల మహిళలకు ఎలాంటి లాభం, గౌరవం లభించకపోయినప్పటికీ ప్రతి ఒక్క మహిళ వీటిని తప్పనిసరిగా చదవాలి అని వెనిస్కి చెందిన కస్టాంట్ ఫెడిల్ (1465-1558) రొసింది. మానవతావాద పండితుల లక్షణాలను అందుకొనే సామర్థ్యం మహిళలకు లేదన్న భావనను ప్రశ్నించిన మహిళల్లో ఆమె ఒకరు. గ్రీకు, లాటిన్ భాషల్లో ప్రావీణ్యతకు ఫెడిల్ ప్రఖ్యాతిగాంచింది. నడువ విశ్వవిద్యాలయంలో ఉపన్యాసాలు ఇవ్వమని ఆమెకు ఆహ్వానాలు వచ్చేవి. ఆ కాలంలో చదువుకున్న గౌరవాన్ని ఫెడిల్ రచనలు చాటాయి. స్వేచ్ఛ అంటే చాలా పరిమితమైన నిర్వచనాన్ని ఇచ్చి, స్త్రీల అభిప్రాయాల కంటే పురుషుల అభిప్రాయాలకు ప్రాధాన్యం ఇచ్చినందుకు గణతంత్రాన్ని విమర్శించిన వెనిస్ మహిళా రచయిత్తుల్లో ఆమె ఒకరు.

-మరొక చెప్పుకోదగ్గ మహిళ మాంచెసా ఆఫ్ మంటువాగా పిలిచే ఇసాబెల్లా డి ఎస్టె (1474-1539). భర్త లేని సమయంలో ఆమె దేశాన్ని పరిపాలించింది. చిన్న దేశమైనా మంటువాలోని సభ ప్రతిభకి

ప్రఖ్యాతిగాంచింది. పురుషాభిపత్య ప్రపంచంలో తాము గుర్తింపు పొందాలంటే తమకు విద్య, ఆస్తి, ఆర్థిక శక్తి ఉండాలనే దృఢాభిప్రాయాన్ని మహిళల రచనలు వ్యక్తపర్చాయి.

కైస్తవ మతంలో సంస్కరణలు

-మధ్యయుగంలో ప్రజల మతపర, సాంస్కృతిక జీవితం మీద కాథలిక్ చర్చి ఆభిపత్యం వహించింది. కైస్తవులందరు తమ చర్చిలో సభ్యులుగా ఉండాలని, దొనికి డబ్బులు ఇవ్వాలని, తన ఆదేశాలను పాటించాలని కాథలిక్ చర్చి చెప్పేది. రాజులు కూడా తమకు లోబడి ఉండి, తమ ఆదేశాలను పాటించాలని చర్చి ఆదేశించింది. ప్రజలకు తమ సొంత విధానంలో ఆచరించే స్వేచ్ఛ లేదు. కైస్తవులు ఏడు ముఖ్యమైన సంప్రదాయాలను పాటించాలని, వీటిని చర్చిలోని మతగురువు మాత్రమే నిర్వహిస్తారని చాటేవాళ్లు. ఇంకో మాటలో చెప్పాలంటే మతగురువు జోక్యం లేకుండా ఎవరూ మతజీవనం గడపడానికి లేదు. 15, 16వ శతాబ్ద ఆరంభంలో ఉత్తర యూరప్ విశ్వవిద్యాలయాల్లో పండితులు, చర్చి సభ్యులు మానవతావాద భావనలపై ఆకర్షితులయ్యారు. ఎరాస్మస్ వంటి మానవతావాదులు తమ మతంలోని పురాతన గ్రంథాల్లో రొసిన ప్రకారం కైస్తవులు మతాన్ని ఆచరించడాన్ని ప్రోత్సహించారు. ఒక సాదాసీదా మతానికి తర్వాత జోడించిన అనవసర సంప్రదాయాలన్నింటినీ విడిచిపెట్టాలని ప్రజలను కోరారు.

మానవులు స్వేచ్ఛ, హేతుబద్ధ జీవులని సొంతంగా ఆలోచించగలరని

వొళ్లు నమ్మేవొళ్లు. ఆ తర్వాత కాలంలో తొత్తికులు దూరంగా ఉన్న దేవుడు మనిషిని సృష్టించి ఇక్కడ, ఇప్పుడు ఆనందాన్ని అన్వేషిస్తూ స్వేచ్ఛగా జీవితాన్ని గడిపే స్వాతంత్ర్యాన్ని ఇచ్చాడన్న భావనతో స్ఫూర్తి పొందారు. ఇంగ్లండ్‌లో థామస్ మూర్, హాలెండ్‌లోని ఎరాగ్నస్ వంటి క్రైస్తవ మానవతావాదులు చర్చి అత్యాశకు సంస్థగా మారిందని భావించసాగారు. ఈ మానవతావాదులు బైబిల్‌ని ప్రాంతీయ భాషలలోకి అనువదించి, పెద్ద సంఖ్యలో ముద్రించారు. ప్రజలు వీటిని చదివి చర్చి పేర్కొంటున్న అనేక అంశాలకు బైబిల్‌లో మూలాలు లేవని గ్రహిస్తారని వొళ్లు ఆశించారు. చర్చిపై మానవతావాదుల విమర్శకు సాధారణ ప్రజలు, రాజులలో సైతం మద్దతు లభించింది. మతం పేరుతో చర్చిచేసే వసూళ్లు సామాన్యులకు భారమయ్యాయి. అనేక దేశాలలో ప్రజలు తమ ఆదాయంలో 10 శాతం వరకు చర్చికి విరోధంగా ఇవ్వొచ్చి వచ్చేది. అంతేకాకుండా వివిధ దేశాల రాజులు పోప్‌కి పెద్ద మొత్తంలో డబ్బులు చెల్లించాల్సి వచ్చేది. అంతేకాకుండా ప్రజల నుంచి డబ్బు వసూలు చేయడానికి పోప్‌లు కొత్త పద్ధతిని కనిపెట్టారు. ప్రజలు తాము చేసిన పాపభారం నుంచి విముక్తి పొందడానికి చర్చి అమ్మే పాపపరిహార పత్రాలను కొనుక్కుంటే సరిపోతుంది. అయితే, పెద్ద పెద్ద సామ్రాజ్యాలను నిర్మిస్తున్న కొత్త రాజులు కూడా బిషప్‌ల రాజకీయ జోక్యాన్ని, తమపై పోప్‌ల నియంత్రణని వ్యతిరేకించసాగారు.

-మార్టిన్ లూథర్ (1483- 1546): 1483లో శొన్న్‌ఫెల్డ్‌లోని ఎస్టిలింగ్‌లో రైతు కుటుంబంలో పుట్టిన మార్టిన్ లూథర్ న్యాయశాస్త్రాన్ని, క్రైస్తవ బిషప్‌శాస్త్రాన్ని ఆక్స్‌ఫర్డ్ విశ్వవిద్యాలయంలో

అభ్యసించాడు.

-1517లో ఇతను కాథలిక్ చర్చికి వ్యతిరేకంగా ఉద్యమాన్ని మొదలు పెట్టాడు. మొదటగా చర్చి అమ్మే పాప పరిహార పత్రాలను కొనడం ద్వారా మనుషులు తమ పాపాలను కడిగేసుకోవచ్చన్న భావనను వ్యతిరేకించసాగాడు.

-1511లో రోమ్ యాత్రకు లూథర్ వెళ్ళాడు. అక్కడ కనిపించిన దృశ్యాలు కాథలిక్ చర్చిపై లూథర్ మనస్సును మార్చివేశాయి. పోప్ జీవిన విధానం అతడిని బిగ్బాంతుణ్ణి చేసింది. పోప్ చెప్పేదొకటి చేసేది మరొకటిగా కనిపించింది.

-పాపపరిహార పత్రాలు విక్రయించడాన్ని అసహ్యించుకున్న లూథర్ వీటి గురించి తన అభిప్రాయాలను లాటిన్ భాషలో 95 అంశాలు అనే శీర్షికతో రాసి విటెన్బర్గ్ చర్చి ద్వారానికి అందించాడు. వాటి విషయమై ఎవరితోనైనా చర్చకు తాను సిద్ధమేనని ప్రకటించాడు.

-1520లో చర్చి నుంచి లూథర్ని పోప్ బహిష్కరించాడు. అయితే, జర్మనీకి చెందిన చాలా మంది యువజనాలు లూథర్కి మద్దతు ఇవ్వడంతో అతడిపై చర్యలు తీసుకోలేకపోయారు.

-ఇతను వైట్ జార్జ్ అనే పేరుతో అజ్ఞాతవాసం చేస్తూ బైబిల్ ను జర్మన్ భాషలోకి అనువదించాడు.

-చర్చికి వ్యతిరేకంగా నిరసన (ప్రోటెస్ట్) తెలిపిన కారణంగా ఈ ఉద్యమాన్ని ప్రోటెస్టంట్ సంస్కరణంగా పేర్కొన్నాడు.

మార్టిన్ లూథర్ (1483- 1531)

-పోప్ అధికారాన్ని తిలస్కరిస్తూ మత, నైతిక విషయాల్లో బైబిల్ మాత్రమే ఏకైక ప్రమాణమని ప్రకటించాడు.

-ఈయన తన వాదనను, బోధనను 67 అంశాల పట్టికగా జరిచ్ లో ప్రచురించాడు. అదే జిప్సింగ్స్ మతానికి సిద్ధాంత మూలమైంది.

జాన్ కాలిన్ (1509- 1564)

-ఇతను ఫ్రాన్స్ లో జన్మించాడు. కాలిన్ క్రైస్తవ సంస్థలు అనే గ్రంథంలో తన భావాలను పొందుపర్చాడు.

-ఇతను క్రైస్తవుడు, ప్రొటెస్టెంట్ పోప్ అని పేరు పొందాడు.

-విస్తృతంగా ప్రచారం పొందిన కాలినిజాన్ని యూరప్ లో సంస్కరించిన మతం అని, ఇంగ్లండ్, స్కాట్లండ్ లలో ప్రెస్బిటేరియానిజమ్స్ అని పిలిచారు. ఫ్రాన్స్ లో కాలినిస్టులను ష్యూజినాట్స్ అని వ్యవహరించారు.

-జర్మనీలో ఆనాబాప్టిస్ట్ల వంటి ఇతర సంస్కరణ ఉద్యమాలు మరింత తీవ్రవాద స్వరూపాన్ని కలిగి ఉండేవి. మనుషులందరినీ దేవుడు సమానులుగా సృష్టించారని వాళ్లు వాదించారు. కాబట్టి ప్రజలకు పన్ను కట్టాల్సిన పని లేదు. తమ మత గురువులను ఎంచుకునే స్వేచ్ఛ ప్రజలకు ఉండాలని వాళ్లు ప్రచారం చేశారు. ఆ కాలం నాటి పాలకులకు ఈ భావన నచ్చకపోవడంతో ఆనాబాప్టిస్ట్లను క్రూరంగా అణచివేశారు. రోమన్ చక్రవర్తి అయిన చార్లెస్- V 30 వేలకు పైగా ఆనాబాప్టిస్ట్లను సజీవంగా దహన చేశాడు.

1. 'నేను దేవుడి నీడను' అని ప్రకటించుకున్న ఢిల్లీ సుల్తాన్ ఎవరు?

ఎ. మహమ్మద్ బిన్ తుగ్లక్ బి. సికిందర్ లోడి

సి. బాల్బన్ డి. ఫిరోజ్ షా తుగ్లక్

2. మాధవీ ముద్గల్ ఏ నాట్యంలో ప్రసిద్ధి?

ఎ. కూచిపూడి బి. భరతనాట్యం

సి. మణిపూరి డి. ఒడిస్సీ

3. మహమ్మద్ ఆదిల్ షా సమాధి 'గోల్ గుంభజ్' ఎక్కడ ఉంది?

ఎ. మైసూర్ బి. బీజాపూర్

సి. త్రివేంద్రం డి. లక్నో

4. ఆధునిక ఆంధ్ర చిత్ర కళాకారులకు ఆది గురువు ఎవరు?

ఎ. పారిట్టర్ బి. ఫెర్నాసెస్

సి. గ్రిఫెత్ డి. ఆస్వాత్ జెన్నింగ్ కూల్చే

5. 'తెయ్యం' ఏ రాష్ట్రానికి చెందిన నృత్యం?

ఎ. రాజస్థాన్ బి. గుజరాత్

సి. కేరళ డి. కశ్మీర్

6. సర్దార్ వల్లభ్ భారూ పటేల్ అతిపెద్ద విగ్రహాన్ని ఏ నదీ తీరాన

నిర్మిస్తున్నారు?

ఎ. తపతి బి. కావేరి సి. నర్మద డి. జేలం

7. డొక్టర్ జివరామ కారంత్ దేనిలో ప్రసిద్ధి?

ఎ. కథక్ బి. నౌతంకి

సి. తమాషా డి. యక్షగానం

8. కింది వాటిలో స్వామి వివేకానందుడి స్మారక రొతి నిర్మాణం ఎక్కడ

ఉంది?

ఎ. గోవా బి. మహాబలిపురం

సి. కన్యాకుమారి డి. కటక్

9. 'పేదవారి కథాకళి' అని ఏ నృత్యాన్ని పేర్కొంటారు?

ఎ. ఒట్టంధుల్లాల్ బి. చకియార్ కోతు

సి. ఒజపాలి డి. స్వాంగ్

10. 'శివుడికి, శివ భక్తుడికి భేదం లేదు' అని చెప్పే సిద్ధాంతం?

ఎ. విశిష్టాద్వైతం బి. వీరశైవం

సి. ద్వైతాద్వైతం డి. శుద్ధాద్వైతం

11. 'త్రా బి ఐస్ ఆఫ్ ఎ పెయింటర్' చిత్ర దర్శకుడెవరు?

ఎ. అవనీంద్రనాథ్ తాగూర్ బి. ఎం.ఎఫ్. హుస్సేన్

సి. సతీష్ గుజ్రాల్ డి. అమృతా షెర్లిల్

12. కాకతి అంటే?

ఎ. మామిడికాయ బి. కాకరకాయ

సి. గుమ్మడికాయ డి. కొబ్బరికాయ

13. కింది వాటిలో సరైన జత?

ఎ. ఎస్.వి రామారావు-చిత్రకళ

బి. ఆంధ్ర వైటింగేట్ - ఈలపాట రాఘవయ్య

సి. ఫిలిగ్రీ-వెండి నగిషీ కళ

డి. పైవన్నీ సరైనవే

14. స్థానం నరిసింహారావు ఏ రంగానికి చెందిన వారు?

ఎ. చిత్రకళా రంగం బి. నాటక రంగం

సి. అవధాన ప్రక్రియ డి. వైద్య రంగం

15. జెమినీ రారు ఏ రాష్ట్రానికి చెందిన చిత్ర కారుడు?

ఎ. పశ్చిమబెంగాల్ బి. పంజాబ్

సి. కేరళ డి. కర్ణాటక

16. తమిళనాడులోని అడయార్లో బివ్యజ్ఞాన సమాజ కేంద్రాన్ని
వప్పుడు ఏర్పాటు చేశారు?

ఎ. 1869 బి. 1872

సి. 1886 డి. 1883

17. ఆలిండియా కాంగ్రెస్లో చేరిన తొలి తెలుగు సభ్యురాలు?

ఎ. దువ్వూరి సుబ్బమ్మ బి. యామినీ పూర్ణతిలకం

సి. మాగంటి అన్నపూర్ణమ్మ డి. పొణకా కనకమ్మ

18. దమయంతీ జోషికి ఏ నాట్యంతో సంబంధం ఉంది?

ఎ. మణిపురి బి. కథక్

సి. ఒడిస్సీ డి. రాసలీల

19. 'బోడో' భాష ఏ రాష్ట్రానికి చెందింది?

ఎ. మహారాష్ట్ర బి. అసోం

సి. గుజరాత్ డి. పంజాబ్

20. భారత పురావస్తు సర్వే సంస్థను వప్పుడు స్థాపించారు?

ఎ. 1858 బి. 1861

సి. 1868 డి. 1872

21. కథక్ నృత్యాన్ని ఆదరించిన నవాబ్ వజీర్ అలీ షా ఏ ప్రాంత
పాలకుడు?

ఎ. లక్నో బి. జైపూర్

సి. సంబల్పూర్ డి. ఉదరుపూర్

22. సంస్కృతిని వాస్తవికత, సామాజిక, విలువల సంస్కృతి అని
మూడు రకాలుగా విభజించిన వారెవరు?

ఎ. పారిట్టర్ బి. సర్విలియం జోన్స్

సి. మాక్స్ ముల్లర్ డి. క్రోబర్

23. ఆకాశవాణిలో ఏ సంగీత సాధనాన్ని కొద్దికాలం నిషేధించారు?

ఎ. హార్మోనియం బి. మృదంగం

సి. వయోలిన్ డి. నాదస్వరం

24. మిర్జాగాలిబ్ ఏ భాషలో పండితుడు?

ఎ. పంజాబీ బి. ఉర్దూ

సి. గుజరాతీ డి. అస్సామీ

25. ఆర్యుల జన్మభూమి 'ఆర్కటిక్ ప్రాంతం' అని పేర్కొన్నవారు?

ఎ. గోపాలకృష్ణ గోఖలే

బి. నేతాజీ సుభాష్ చంద్రబోస్

సి. బాల గంగాధర తిలక్

డి. మహాత్మాగాంధీ

26. కింది వాటిలో సరైన జత ఏది?

ఎ. శంభుక వధ-త్రిపురనేని రామస్వామి చౌదరి

బి. ఋడుగు-ముళ్ళపూడి వెంకటరమణ

సి. చెల్వరాల భాగయ్య - యక్షగానం

డి. పైవన్నీ సరైనవే

27. గురుముఖి లిపిని రూపొందించినవారు?

ఎ. గురునానక్ బి. గురు అగండ్

సి. గురు అర్జున్ డి. గురుతేజ్ బహదూర్

28. హిందూ నాటక సమాజాన్ని చిలకమర్తి లక్ష్మీ నర సింహం ఎక్కడ ఏర్పాటు చేశారు?

ఎ. రాజమండ్రి బి. విశాఖపట్నం

సి. బొబ్బిలి డి. తిరుపతి

29. వాయవ్య భారతదేశంలో అశోకుడి శాసనాలు ఏ లిపిలో

ఉన్నాయి?

ఎ. బ్రాహ్మి బి. దేవనాగరి

సి. గురుముఖి డి. ఖరోష్ఠి

30. విష్ణువు దశావతారాల్లో వామనావతారం ఎన్నది?

ఎ. 4 బి. 5 సి. 6 డి. 7

31. 'విజ్ఞానేశ్వరీయం'ను తెలుగులో రాసిన వారెవరు?

ఎ. వేమన బి. మారన

సి. కేతన డి. గౌరన

32. 'కలియుగార్జున' అనేది ఎవరి బిరుదు?

ఎ. కోడి రామమూర్తి బి. ఎ. రామమూర్తి

సి. సి.కె. నాయుడు

డి. జొన్నవిత్తుల శేషగిరిరావు

33. అతిపెద్ద తిరువళ్ళవార్ విగ్రహం ఎక్కడ ఉంది?

ఎ. మధురై బి. కోయంబత్తూర్

సి. చెన్నై డి. కన్యాకుమారి

34. రామప్ప దేవాలయాన్ని ఏ సంవత్సరంలో నిర్మించారు?

ఎ. 1162 బి. 1196

సి. 1213 డి. 1206

35. 'హిందూ రిఫార్మర్' పత్రికను ఎవరు స్థాపించారు?

ఎ. మన్నవ బుచ్చయ్య పంతులు

బి. రాయసం వెంకటశివుడు

సి. అడవి బాపిరాజు

డి. సురవరం ప్రతాపరెడ్డి

36. గౌతమ బుద్ధుడు మహా పరినిర్వాణం చెందిన ప్రాంతం ఏది?

ఎ. అమరావతి బి. కుశీనగర్

సి. బోధగయ డి. పావాపురి

37. ప్లేగు వ్యాధి నిర్మూలనకు చిహ్నంగా కట్టిన నిర్మాణం ఏది?

ఎ. చార్లినార్ బి. ఖుదాద్ మహల్

సి. మక్కామస్జిద్ డి. దాద్ మహల్

38. టిప్ప సుల్తాన్ రాజధాని ఏది?

ఎ. తిరుచినాపల్లి బి. శ్రావణ బెళగోళ

సి. శ్రీరంగ పట్నం డి. మంగళూరు

39. కింది వాటిలో సరైన జత ఏది?

ఎ. దాశరథి రంగాచార్యులు- చిల్లర దేవుళ్ళు

బి. ఈమని శంకరశాస్త్రి- వీణ

సి. దండమాడి సుమతి -మృదంగం

డి. పైవన్నీ సరైనవే

40. కింది వాటిలో గోదావరి నదీ తీరాన ఉన్న దేవాలయం ఏది?

ఎ. కాళేశ్వరం శైవక్షేత్రం

బి. ధర్మపురి వైష్ణవక్షేత్రం

సి. భద్రాచలం రామాలయం డి. పైవన్నీ

41. కింది వాటిలో దేవుడికి మేక మాంసాన్ని వైవేధ్యంగా సమర్పించే దేవాలయం ఏది?

ఎ. జడల రామలింగేశ్వర స్వామి ఆలయం (తెలంగాణ)

బి. ఖండోబా ఆలయం (మహారాష్ట్ర)

సి. ముక్తేశ్వరాలయం (తమిళనాడు)

డి. అమర లింగేశ్వరాలయం (ఆంధ్రప్రదేశ్)

42. కుతుబ్ మినార్ నిర్మాణాన్ని కుతుబ్ ఉద్దీన్-ఐబక్ ఎప్పుడు

ప్రారంభించాడు?

ఎ. క్రీ.శ. 1199 బి. క్రీ.శ. 1202

సి. క్రీ.శ. 1204 డి. క్రీ.శ. 1206

43. 'జైపూర్ కాలు' (కృత్తిమ పాదం)ను రూపొందించిన వారెవరు?

ఎ. రాజ్ బీప్ సర్దే నారు బి. యల్లాప్రగడ సుబ్బారావు

సి. ప్రమోద్ కరణ్ సేథ్ డి. ఎన్.పి. రాజేంద్రన్

44. కిందివాటిలో సరైన జత ఏది?

ఎ. రాజా రవివర్మ - కేరళ

బి. మధుబని చిత్రకళ - బహార్

సి. ఏటికొప్పాక-లక్కజొమ్మలు

డి. వైవన్నీ సరైనవే

45. కింది వాటిలో ఏది అభికంగా లభించడం వల్ల భారతదేశాన్ని

'జంఝా బీప్' అని పిలుస్తారు?

ఎ. మామిడి బి. నేరేడు

సి. సీతాఫలం డి. సపోటా

46. కింది వారిలో మృదంగ వాయిద్యంలో పేరొందిన వారెవరు?

ఎ. హరిప్రసాద్ చౌరాసియా బి. షేక్ చిన మౌలానా

సి. భీంసేన్ జోషి

డి. పాల్టాట్ టి.ఎస్.మణి అయ్యర్

47. ఏకవీర దేవి ఆలయం ఎక్కడ ఉంది?

ఎ. మన్యం కొండ బి. అవంతీపురం

సి. మెగిలిచర్ల డి. పాలంపేట

48. పురాణాల ప్రకారం అరుంధతి ఎవరి భార్య?

ఎ. అత్తి బి. వశిష్ఠుడు

సి. విశ్వామిత్ర డి. మరీచి

49. కింది వాటిలో వేద కాలంనాటి ప్రేమ వివాహం ఏది?

ఎ. గాంధర్వ వివాహం బి. అసుర వివాహం

సి. బ్రహ్మ వివాహం డి. దైవ వివాహం

50. 'సూర్యుడు తప్పిపోయాడు' అనేది ఎవరి రచన?

ఎ. అనిశెట్టి రజిత బి. మంధరపు హైమావతి

సి. ఆదూరి సత్యవతి దేవి డి. ఓల్గా

51. ద్వంద్వ జోతిర్లింగాల్లో మొదటిది ఏది?

ఎ. అమర్నాథాలయం బి. సోమనాథాలయం

సి. బద్రినాథాలయం డి. పరశురామేశ్వరాలయం

52. 'నీలగిరి యాత్ర' గ్రంథకర్త ఎవరు?

ఎ. ఆడిదం సూరకవి

బి. ఏనుగుల వీరస్వామి

సి. సురవరం ప్రతాపరెడ్డి

డి. కోలాశేషాచల కవి

53. భారతీయ పురావస్తు శాస్త్ర పితామహుడు ఎవరు?

ఎ. సర్ అలెగ్జాండర్ కన్నింగ్ హామ్

బి. సర్ విల్కిన్స్

సి. సర్ విలియం జోన్స్

డి. సర్ మాక్స్ ముల్లర్

54. ప్రాచీన భాషా శాస్త్రాల అధ్యయనాన్ని ఏమంటారు?

ఎ. ఎపిగ్రఫీ బి. ఫిలాలజీ

సి. లిమ్నాలజీ డి. పాలియోగ్రఫీ

55. కింది వాటిలో విష్ణువుకు అంకితమైన నిర్మాణం ఏది?

ఎ. జంతర్ మంతర్ బి. మెV్కోకారాల్ ఇనుప స్తంభం

సి. సారానాథ్ స్తూపం డి. తీర దేవాలయాలు

56. చతుర్ముఖ బ్రహ్మాలయం ఏ ప్రాంతంలో ఉంది?

ఎ. పానగల్లు బి. మన్యం కొండ

సి. చేబ్రోలు డి. మంగళగిరి

57. బద్దినాథ్ క్షేత్రం ఏ నదీతీరంలో ఉంది?

ఎ. అలకనంద బి. సరయు

సి. గోమతి డి. వంశధార

58. కింది వాటిలో స్త్రీ సంక్షేమం కోసం స్థాపించిన పత్రిక ఏది?

ఎ. వృత్తాంతిని బి. దేశాభిమాని

సి. సౌందర్యవల్లి డి. దేశమాత

సమాధానాలు

1.సి 2.డి 3.బి 4.డి 5.సి 6.సి 7.డి 8.సి 9.ఎ 10.డి 11.బి 12.సి

13.డి 14.బి 15.ఎ 16.సి 17.డి 18.బి 19.బి 20.బి 21.ఎ

22.డి 23.ఎ 24.బి 25.సి 26.డి 27.బి 28.ఎ 29.డి 30.బి 31.సి

32.బి 33.డి 34.సి 35.ఎ 36.బి 37.ఎ 38.సి 39.డి 40.డి

41.బి 42.ఎ 43.సి 44.డి 45.బి

46.డి 47.సి 48.బి 49.ఎ 50.బి

51.బి 52.డి 53.ఎ 54.బి 55.బి 56.సి 57.ఎ 58.సి

1. తాను వీణ వాయిస్తున్నట్లుగా బంగారు నాణేలను
జాల్ చేసిన రాజు?

ఎ) కుమార గుప్తుడు

బి) చంద్రగుప్తు విక్రమాదిత్యుడు

సి) సముద్ర గుప్తుడు డి) శ్రీ గుప్తుడు

2. 'క ప్త చరితం' గ్రంథాన్ని రచించిన గుప్తురాజు?

ఎ) సముద్ర గుప్తుడు బి) నరసింహ గుప్తుడు

సి) మొదటి చంద్రగుప్తుడు డి) రెండో చంద్రగుప్తుడు

3. అశ్వమేధ నాణేలు జాల్ చేసిన గుప్తురాజు?

ఎ) విష్ణు గుప్తుడు బి) సముద్ర గుప్తుడు

సి) కుమార గుప్తుడు డి) బి, సి

4. కింది వాటిలో గుప్తుల రాజధానిగా వర్ణించిన నగరం
ఏది?

ఎ) పాటలీపుత్రం బి) ఉజ్జయిని

సి) ఎ, బి డి) పైవేవికాదు

5. గుప్తువంశ మూల పురుషుడు ఎవరు?

ఎ) శ్రీగుప్తుడు బి) చంద్రగుప్తుడు

సి) సముద్రగుప్తుడు డి) కుమారగుప్తుడు

6. కింది వాటిని జతపరచండి.

గ్రూపు - ఎ గ్రూపు - బి

1. గుప్తానకం ప్రారంభకులు

a. మొదటి చంద్రగుప్తుడు

2. గుప్తుల్లో అగ్రగణ్యుడు b. సముద్రగుప్తుడు

3. నలందా విశ్వవిద్యాలయ స్థాపకుడు

ష. కుమారగుప్తుడు

4. 'నవరత్నాలు' అనే కవులను పోషించినవారు

స. రెండో చంద్రగుప్తుడు

5. గుప్తవంశ చివరి పాలకుడు

వ. విష్ణుగుప్తుడు

ఎ) 1-a, 2-b, 3-ష, 4-స, 5-వ

బి) 1-వ, 2-స, 3-ష, 4-b, 5-a

సి) 1-ష, 2-a, 3-స, 4-వ, 5-b

డి) 1-b, 2-వ, 3-స, 4-ష, 5-a

7. కింది వాటిలో సరైనది ఏది?

ఎ) గుప్తుల రాజభాష 'సంస్కృతం'

బి) గుప్తుల రాజముద్రిక 'గరుడ'

సి) గుప్తుల అధికారిక న్యాయపుస్తకం 'యజ్ఞవల్క్యస్మృతి'

డి) పైవన్నీ

8. గుప్తుల కాలం నాటి ప్రముఖ ఖగోళ శాస్త్రవేత్త ఎవరు?

ఎ) ఆర్యభట్ట బి) బ్రహ్మగుప్త

సి) ఎ, బి డి) ఎవరూ కాదు

9. రెండో చంద్రగుప్తుడి కాలంలో గుప్త సామ్రాజ్యాన్ని

సందర్శించిన విదేశీ యాత్రికుడు ఎవరు?

ఎ) పాహియాన్ బి) హుయాన్ త్సాంగ్

సి) స్ట్రాబో డి) మార్కోపోలో

10. కింది వాటిలో సముద్రగుప్తుడి బిరుదు ఏది?

ఎ) కవిరాజు బి) పరాక్రమాంక

సి) ఇండియన్ నెపోలియన్ డి) పైవన్నీ

11. సెల్యూకస్ నికేటర్ కు ఏనుగులను బహూకరించిన

భారత రాజు?

ఎ) అశోకుడు బి) అజాతశత్రువు

సి) చంద్రగుప్తుడు డి) శ్రీక షణ్డేవరాయలు

12. పాండుల్లో గొప్పరాజు?

ఎ) నెడుంజెజియాన్ బి) కలికాలుడు

సి) తొండైమాన్ చక్రవర్తి డి) సెంగుత్తువాన్

13. 'సంగం' సమ్మేళనాలు ఎక్కడ జరిగేవి?

ఎ) కన్యాకుమారి బి) కాంచీపురం

సి) మధురై డి) వజ్రకరూర్

14. 'గోపుడు' అంటే?

ఎ) గోవులను జాగ్రత్తగా చూసుకునేవారు

బి) భూమిశిస్తును వసూలు చేసేవారు

సి) గణాంకాధికారి

డి) వ్యవసాయాధికారి

15. మధురైను రాజధానిగా పాలించిన వారు?

ఎ) పాండ్యులు బి) చోళులు

సి) పల్లవులు డి) రోష్ట్రకూటులు

16. అలెగ్జాండర్ భారతదేశంపై దండయాత్ర ఎప్పుడు చేశాడు?

ఎ) క్రీ.పూ. 298 బి) క్రీ.పూ. 303

సి) క్రీ.పూ. 302 డి) క్రీ.పూ. 327

17. మగధను మౌర్యులు పాలించిన వెంటనే పాలించిన వారెవరు?

ఎ) కుషాణులు బి) పాండ్యులు

సి) శాతవాహనులు డి) సుంగులు

18. ఏ రాజవంశం అత్యంత ప్రాచీనమైంది?

ఎ) గుప్పులు బి) కుషాణులు

పి) మౌర్యులు డి) శాతవాహనులు

19. 'ముద్రరక్షసం' అనే గ్రంథాన్ని రాసినవారు?

ఎ) కాళీదాసు బి) శూద్రకుడు

డి) వరాహమిషురుడు సి) విశాఖదత్తుడు

20. పురాతన భారత భవన నిర్మాణ రంగంలో 'ఖరోష్ఠి'

అనే పదాన్ని ఏ దేశంతో పరిచయ ఫలితంగా

ఉపయోగించారు?

ఎ) చైనా బి) మధ్య ఆసియా

సి) ఇరాన్ డి) గ్రీస్

21. అశోకుడి శాసనాల్లో తనకు తాను ఏమని

సంబోధించు కున్నాడు?

ఎ) ధర్మకీర్తి బి) ధర్మవేద

సి) చక్రవర్తి డి) ప్రియదర్శి

22. సంగం యుగంలో రచించిన ప్రముఖ తమిళ నీతి

కావ్యం?

ఎ) మణిమేఖలై బి) తిరుక్కురల్

సి) జీవక చింతామణి డి) ఇండికా

23. శ్రీనగర్ నగర నిర్మాత?

ఎ) అక్బర్ బ) అనోకుడు

సి) చంద్రగుప్తుడు డి) షాజహాన్

24. అర్థశాస్త్ర రచయిత ఎవరు?

ఎ) నాగార్జునుడు బ) మెగస్తనీస్

సి) ప్లినీ డి) కాటిల్యుడు

25. అలెగ్జాండర్ భారత శైత్రయాత్రలో విజయం

పొందడానికి ఆయనకు అనుకూలించిన అంశం?

ఎ) స్వదేశీ రాజుల మధ్య అవైక్యత

బ) అంభి అనే రాజు లొంగిపోవటం

సి) పురుషోత్తముడు ఓడిపోవటం

డి) అలెగ్జాండర్ గొప్ప పైన్వొన్ని కలిగి ఉండటం

26. గంగా-సోన్ నదుల మధ్య ఉండి 'జలదుర్గం'గా

ప్రసిద్ధి చెందిన పట్టణం?

ఎ) పాటలీపుత్రం బ) రాజగ పా

సి) వైశాలి డి) వారణాసి

27. గుప్తుల కాలనాటి అధికారులను సరిగా

జతపరచండి?

అ) టిలుపతి 1) గజదళ అధ్యక్షుడు

ఆ) పుష్టపాల 2) భూవిక్రయాల లికార్డులు

ఇ) దివిర 3) లేఖకుడు

ఈ) శౌర్క 4) సుంకాల వసూలుఅధికారి

అ ఆ ఇ ఈ

ఎ) 1 2 3 4

బ) 2 1 4 3

సి) 4 3 2 1

డి) 3 4 1 2

28. నవరత్నాలు ఏ రాజ దర్బారులో ఉండేవారు?

ఎ) అయోధ్య బ) పాటలీపుత్ర

సి) ఉజ్జయినీ డి) ప్రయాగ

29. గుప్తుల కాలంలో గుజరాత్ నుంచి మాందసోర్కు

వలస వెళ్లిన వ్యాపార సంఘం ఏ వ త్రికి సంబంధం

చింది?

ఎ) కుండల తయారీ బ) సిల్క్ తయారీ

సి) దంతపు వస్తువుల తయారీ

డి) ఇనుప వస్తువుల తయారీ

30. సుదర్శన తటాకాన్ని వివిధ కాలాల్లో మరమ్మతు

చేసిన మహారాజులు వారి రాష్ట్ర పాలకు(గవర్నర్) ల్లో

సరైన సమాధానాన్ని గుర్తించండి?

ఎ) మౌర్య చంద్రగుప్తుడు - యవన రాజ తుషస్త్రి

బి) అనోకుడు - చక్రపాణి

సి) రుద్ర దమనుడు - పుష్యగుప్తుడు

డి) స్కందగుప్తుడు - పార్థదత్తుడు

31. గుప్తుల అధికార భాష?

ఎ) సంస్కృతం బి) ప్రాకృతం

సి) పాళీ డి) మాగధి

32. గుప్తుల అధికారిక చట్టంగా భావించిన స్మృతి?

ఎ) నారద స్మృతి బి) పరాశర స్మృతి

సి) యాజ్ఞవల్క్య స్మృతి డి) బహస్పతి స్మృతి

33. కాళిదాసు రచించిన గ్రంథం?

ఎ) మేఘదూతం బి) కుమార సంభవం

సి) రఘువంశం డి) కిరాతార్జునీయం

34. బహుజ్ఞాతక గ్రంథకర్త?

ఎ) బ్రహ్మగుప్తుడు బి) వరాహమిహిరుడు

సి) ఆర్యభట్టుడు డి) భేదుడు

35. నలంద విశ్వవిద్యాలయ నిర్మాత?

ఎ) కుమార గుప్తుడు బి) సముద్ర గుప్తుడు

సి) ఋధ గుప్తుడు డి) విష్ణు గుప్తుడు

36. చంద్రగుప్తు, కుమారదేవి నాణేలు లభించని ప్రాంతం?

ఎ) మధుర బి) లక్నో

సి) మగధ డి) బయానా

37. గుప్తు రాజులు - వారి రాణులను సరిగా జతపర్చండి?

అ) చంద్రగుప్తు-1 1) దత్తాదేవి

ఆ) సముద్రగుప్తుడు 2) కుమార దేవి

ఇ) చంద్రగుప్తు-2 3) మహాదేవి

ఈ) కుమారగుప్తు-1 4) ధ్రువాదేవి

అ ఆ ఇ ఈ

ఎ) 2 1 4 3

బి) 1 2 3 4

సి) 2 1 3 4

డి) 4 3 2 1

38. రెండో చంద్రగుప్తుడి ఆస్థానంలోని నవరత్నాల్లో తేలివారు?

ఎ) కాళిదాసు బి) శుశ్రుతుడు

సి) వరరుచి డి) చరకుడు

39. మొట్టమొదటి పాణుల దొడి ఏ రొజు కాలంలో

జరిగింది?

ఎ) మొదటి కుమార గుప్తుడు

బి) రెండో చంద్రగుప్తుడు

సి) స్కంద గుప్తుడు డి) నరసింహ గుప్తుడు

40. కింద పేర్కొన్న నకాలు - ప్రారంభమైన సంవత్స

రాలను జతపర్చండి?

అ) గాంగ నకం 1) క్రీ.న. 606

ఆ) అభీర నకం 2) క్రీ.న. 498

ఇ) గుప్తు నకం 3) క్రీ.న. 249

ఈ) హర్ష నకం 4) క్రీ.న. 319/320

అ ఆ ఇ ఈ

ఎ) 4 2 3 1

బి) 2 3 1 4

సి) 2 3 4 1

డి) 1 3 2 4

41. గుప్తుల కాలంనొటి పరిపాలనా విభాగాలను సరైన

క్రమంలో గుర్తించండి?

ఎ) భుక్తి- విషయ- విధి- గ్రామ

అ) విషయ- విధి -భుక్తి- గ్రామ

సి) గ్రామ- విధి -భుక్తి- విషయ

డి) విధి- విషయ- గ్రామ -భుక్తి

42. కింది వాటిలో వ్యాకరణంపై రాయని గ్రంథం?

ఎ) కాతంత్రం అ) ప్రాక త ప్రకాశం

సి) కాశిక వ్రిత్తి డి) పంచ సిద్ధాంతిక

43. గుప్తుల కాలంలో విదేశీ వాణిజ్య క్షీణతకు కారణం కానిది?

ఎ) రోమ్ సామ్రాజ్య పతనం

అ) ఎగుమతి అయ్యే వస్తువుల నాణ్యతలో క్షీణత

సి) నౌకా నిర్మాణంలో అరబ్బులు, చైనీయుల పోటీ

డి) స్థూతి గ్రంథాల్లో సముద్రయానంపై నిషేధం విధించడం

44. 'ఆర్య మంజుశ్రీ మూలకల్ప' ప్రకారం బౌద్ధులను

హింసించిన గుప్తురాజు?

ఎ) సముద్ర గుప్తుడు అ) కచ గుప్తుడు

సి) నరసింహ బాలాదిత్యుడు

డి) విష్ణు గుప్తుడు

45. భూమిపై ఉన్న సమస్త రాజులను ఏడించినట్లు ఎరాన్

ప్రశస్తిలో పేర్కొన్న రాజు?

ఎ) మొదటి చంద్రగుప్తుడు

బి) రెండో చంద్రగుప్తుడు

సి) సముద్రగుప్తుడు డి) స్కంద గుప్తుడు

46. గుప్తుల అధికారిక చిహ్నం?

ఎ) పులి బి) గరుడ

సి) పీఠ డి) సింహం

సమాధానాలు

1.సి 2.ఎ 3.డి 4.సి 5.ఎ

6.ఎ 7.డి 8.సి 9.ఎ 10.డి

11.సి 12.ఎ 13.సి 14.బి 15.ఎ

16.డి 17.డి 18.సి 19.డి 20.సి

21.డి 22.బి 23.బి 24.డి 25.ఎ

26.ఎ 27.ఎ 28.సి 29.బి 30.డి

31.ఎ 32.సి 33.డి 34.బి 35.ఎ

36.సి 37.ఎ 38.డి 39.ఎ 40.సి

41.ఎ 42.డి 43.బి 44.బి 45.సి

46.బి

1. ఈ కింది వాటిలో "పట్టాభిషేక మహోత్సవ ప్రదేశం" ఎక్కడ
బయల్పడినది?

ఎ. డోలవీర బి. కాళిభంగన్

సి. చన్నదొరో డి. అమై

2. ఆర్యులు మధ్య భారతదేశానికి చెందిన వారని అభిప్రాయ
పడినవారు ఎవరు?

ఎ. ఎ.సి దాస్ బి. మాక్స్ముల్లర్

సి. రాజ్ బాలి పాండే డి. నెహరంగ్

3. కింది వారిలో చార్వాకుల గురువు ఎవరు?

ఎ. మైత్రేయ నాథుడు బి. కళింగనాథుడు

సి. బృహస్పతి డి. అజిత కేశ కంబళిన్

4. కింది వారిలో గురు శిష్యుల మధ్య వుండొల్లిన సంబంధం
గూర్చి పేర్కొనే ఉపనిషత్తు ఏది?

ఎ. మండకోపనిషత్తు బి. చాందోగ్య ఉపనిషత్తు

సి. బృహదారణ్యకోపనిషత్తు డి. కేనోపనిషత్తు

5. చరిత్రలో మహాభారత యుద్ధం జరిగిన ప్రదేశం ఏది?

ఎ. శమంతక పంచకం బి. క్షత్రియ పంచకం

సి. తటమయగూడెం డి. ఏదీ కాదు

6. కింది వాటిలో శాతవాహనుల గురించి తెలియచేయు
పురాణాలు ఏవి?

ఎ. విష్ణుపురాణం బి. భాగవతపురాణం

సి. మత్స్య పురాణం డి. పైవన్నీయు

7. రెండవ జైన పరిషత్తును నిర్వహించిన రాజ వంశం ఏది?

ఎ. పాలవంశం బి. మైత్రేయ వంశం

సి. జ్ఞాత్రిక వంశం డి. క్షత్రియ వంశం

8. ఋద్ధుని శిష్యులతో అధిక ధనవంతుడైన శిష్యుడు ఎవరు?

ఎ. అనంత పిండక బి. కౌండిన్యుడు

సి. శాలిపుత్ర డి. కన్యపుడు

9. కింది వాటిలో ఆచార్య నాగార్జునికి సంబంధించని రచన ఏది?

ఎ. ఆరోగ్యమంజరి బి. మూల మాధ్యమిక కాలిక

సి. సృష్ట్యల్లేఖ డి. మూల మాధ్యమిక వృత్తి

10. కింది వాటిలో "పంచకళ్యాణాలు చెక్కబడిన స్థూపంగా"

ప్రసిద్ధి గాంచిన స్థూపం ఏది?

ఎ. అమరావతి బి. భట్టిస్తోలు

సి. సాంచీ డి. బౌద్ధుత్

11. కింది వారిలో భారతేదనంలో మొట్టమొదటగా

బౌద్ధమతాన్ని స్వీకరించినది ఎవరు?

ఎ. అశాత శత్రువు బి. అశోకుడు

సి. బిందుసారుడు డి. బిందిసారుడు

12. కింది వారిలో 'నక్ష - ఇ - రుస్తుం' నాసనం వేయించిన

వారు ఎవరు?

ఎ. సైరస్ బి గ్రేట్ బి. మొదటి డేలియస్

సి. రెండవ డేలియస్ డి. మూడవ డేలియస్

13. "అలెగ్జాండర్ తూర్పు- పశ్చిమ దేశాల మధ్య

అడ్డుగోడలు తొలగించాడు" అని అభిప్రాయపడిన చరిత్ర

కారుడు ఎవరు?

ఎ. రోబర్ట్స్ సెవిల్ బి. ఆర్.సి. మంజుదార్

సి. బిపిన్ చంద్ర డి. వి.ఎ స్మిత్

14. భూమిని సర్వే చేయించిన మొదటి భారతీయ పాలకుడు

ఎవరు?

ఎ. అనోకుడు బి. మౌర్య చంద్రగుప్తుడు

సి. అక్బర్ డి. షేర్షా

15. వాయువ్య భారతదేశాన్ని పరిపాలించిన రాజవంశాలు

ఏవి?

ఎ. పార్థియన్స్ బి. శకులు

సి. కుషాణులు డి. బాక్టీరియన్ గ్రీకులు

1. 1,2 2. 3,1 3. 1,2,3 4. 1,2,3,4

16. పాలనా కాలం ఆధారంగా గుప్తరాజుల వరుస క్రమంను

గుర్తించండి?

ఎ. బుధగుప్తుడు బి. పుర గుప్తుడు

సి. రామ గుప్తుడు డి. కుమారగుప్తుడు

1. 1,2,3,4 2. 4,3,2,1

3. 3,4,2,1 4. 3,4,1,2

17. కింది వాటిలో సరైనది కానిది ఏది?

ఎ. మహా ప్రతీకార-గూఢాచార యంత్రాంగం

బి. మహా బలాబీకృత - సేనాపతి

సి. రాజస్తానీయ- విదేశీ వ్యవహారాలు

డి. కూటక- న్యాయ శాఖాధికారి

18. మూడవ సంగమ పరిషత్ జరిగిన ప్రదేశం ఏది?

ఎ. కటకపురం బి. వల్లభి

సి. మధురై డి. పాటలీపుత్రం

19. పల్లవుల కాలం నాటి రాజనర్తకి ఎవరు?

ఎ. శవసత్తే బి. రంగపతీక

సి. భార్గవి డి. నీలవేణి

20. "తంజావూరు బృహదీశ్వరాలయ విమానం భారతీయ

శిల్పకళకు గీటురాయి" అని ?

ఎ. పెర్సీబ్రౌన్ బి. కె.ఆర్. శ్రీనివాసన్

సి. ఆర్.డి. బెనర్జీ డి. సతీష్ చంద్ర

21. ఐహోలులో నిర్మించిన ఏ దేవాలయం గజ పృష్ఠా కారంలో

వుంది?

ఎ. లాడ్ఖాన్ ఆలయం బి. మేగుటి శైవ ఆలయం

సి. పట్టడకల్ డి. దుర్గాదేవీ ఆలయం

22. మొరొకో యాత్రికుడైన "ఇబన్ బటుటా" ఎవరి కాలంలో

విజయనగర రాజ్యాన్ని సందర్శించెను?

ఎ. మొదటి బుక్కరాయలు

బి. మొదటి హరిహరాయలు

సి. రెండవ దేవరాయలు

డి. రెండవ బుక్కరాయలు

23. శ్రీకృష్ణ దేవరాయలు "గోవా" సంధి చేసుకోవడానికి గల కారణం ఏది?

ఎ. బహమనీలను అణచడానికి

బి. పోర్చుగీసు వ్యాపారాల కోసం

సి. వర్తక వ్యాపారాల కోసం డి.పైవన్నీయు

24. "తల్లి కోట యుద్ధం"ను బన్ని హట్టి యుద్ధం" అని పిలిచినది ఎవరు?

ఎ. హెచ్.కె. షేర్వాణి బి. నీలకంఠ శాస్త్రి

సి. పి.బి దేనాంబు డి. రాబర్ట్ సూయల్

25. పరమారులలో చివరివాడు ఎవరు?

ఎ. విద్యాధరుడు బి. రెండవ విక్రమ వర్మ

సి. మహ్లాక్ దేవుడు డి. కర్ణదేవుడు

26. ప్రపంచంలో అధిక ముస్లిం జనాభా గల దేశం ఏది?

ఎ. పాకిస్తాన్ బి. సౌదీ అరేబియా

సి. ఇరాన్ డి. ఇండోనేషియా

27. "స్మారక సమాధుల నిర్మాణ పిత"గా ప్రసిద్ధి చెందిన ఢిల్లీ

సుల్తాన్ ఎవరు?

ఎ. కుతుబుద్దీన్ ఐబక్ బి. అల్లావుద్దీన్ ఖిల్జీ

సి. ఇల్ టుట్ మిష్ డి. ఆరాంషా

28. రెడ్ ప్యాలస్ అనేది ఎవరి ఆస్థానం పేరు?

ఎ. రజియా సుల్తాన బి. ఫిరోజ్ షా తుగ్లక్

సి. బాల్ఫన్ డి. మక్రాన

29. జలాలిద్దీన్ ఖిల్జీ ఏ ప్రదేశం వద్ద పట్టాభిషిక్తుడై

ఖిల్జీవంశాన్ని స్థాపించెను?

ఎ. కారా బి. కిలోఖరి

సి. జాలతాబాద్ డి. మక్రాన

30. "రాజ్య ప్రతి తప్ప బంధు ప్రీతి లేని వాడిగా"

ప్రసిద్ధిగాంచిన ఢిల్లీ సుల్తాన్ ఎవరు?

ఎ. ముబారక్ ఖిల్జీ బి. మాలిక్ కపూర్

సి. అల్లావుద్దీన్ ఖిల్జీ డి. నాసీరుద్దీన్ ఖుస్రూ

31. భారతదేశంలో "వృద్ధాప్య పెన్షన్"లు ప్రవేశపెట్టిన ఢిల్లీ

సుల్తాన్ ఎవరు?

ఎ. అల్లావుద్దీన్ ఖిల్జీ బి. ఫిరోజ్ షా తుగ్లక్

సి. బాల్ఫన్ డి. ఖిజిర్ ఖాన్

32. ఢిల్లీ సుల్తాన్ల నాటి సమాజంలో జరిగిన సతీస హాగమనం

గురించి పేర్కొన్నది ఎవరు?

ఎ. ఇబన్ బటూట బి. అమీర్ ఖుస్రూ

సి. బదౌని డి. అబుమాలిక్

33. హన్మకొండలో వేయి స్తంభాల గుడిని నిర్మించిన వారు ఎవరు?

ఎ. రుద్రదేవుడు బి. గణపతిదేవుడు

సి. రుద్రమదేవి డి. రేచర్ల రుద్రుడు

34. కాకతీయుల కాలం నాటి ప్రముఖ శైవ కేంద్రంను గుర్తించండి?

ఎ. షోధన్ బి. వేములకొండ

సి. పొట్ల చెరువు డి. పైవన్నీ

35. కేంబ్రిడ్జి విశ్వవిద్యాలయం తరహా విద్యా విధానం లో విద్యను భారత్ లో అభివృద్ధి పరచాలని సూచించిన కమిటీ ఏది?

ఎ. హంటర్ కమిటీ బి. సార్జెంట్ కమిటీ

సి. ఉడ్స్ కమిటీ డి. రౌలత్ కమిటీ

36. ఈ కింది వాటిని జతపరచండి?

సంస్థ వ్యక్తులు

పి. హిందూ అర్బన్ లిలిఫ్ ఆర్గనైజేషన్

1. మేడం కామా

క్యూ. పాలిస్ ఇండియా సొసైటీ

2. దాదాబారు నారోజీ

ఆర్. న్యూడిండియా అసోసియేషన్

3. లోలో లజపతిరారు

ఎస్. పారిస్ రిఫామ్ అసోసియేషన్

4. వి.డి. సావర్కర్

ఎ. 1, 2, 3, 4 బి. 4, 3, 2, 1

సి. 3, 1, 4, 2 డి. 3, 2, 1, 4

37. పేదవారి కథాకళిగా ప్రఖ్యాతి గాంచిన నృత్యం ఏది?

ఎ. బట్టూమ్ బి. యక్షగానం

సి. కూచిపూడి డి. టిప్పాణి

38. గ్రహబలాల ఆధారంగా పైన్వ్యాన్ని విభజించిన మొగల్ పాలకుడు ఎవరు?

ఎ. బాబర్ బి. హమాయూన్

సి. అక్బర్ డి. ఔరంగజేబు

39. షేర్షా కాలంలో "పద్మావత్" అను గ్రంథాన్ని హిందీ లో రచించినది ఎవరు?

ఎ. అబ్దుల్ లతీఫ్ బి. అబ్దుల్ ఫజల్

సి. అబ్దుల్ హైదీ డి. మాలిక్ మహ్మద్ జైసి

40. నాణాలపై రొముడు, సీత బొమ్మలను ముద్రించిన మొగల్ చక్రవర్తి ఎవరు?

ఎ. అక్బర్ బి. ఔరంగజేబు

సి. షాజహాన్ డి. రెండవ అక్బర్

41. శివాజీ యుద్ధనౌక పేరును గుర్తించండి?

ఎ. షివార్ బి. మంచుకో

సి. ఘల్లీషాట్ డి. పైవన్నీ

42. భక్తి అనే పదాన్ని మొదటిసారిగా పేర్కొన్న ఉపనిషత్ ఏది?

ఎ. శ్వేతా శ్వేతా ఉపనిషత్ బి. చాందోగ్య ఉపనిషత్

సి. తైతలయా ఉపనిషత్ డి. మైత్రాయణి ఉపనిషత్

43. ప్లాసీ యుద్ధాన్ని "భారతదేశానికి అంతులేని నిరాశను

పరచిన రాత్రి"గా పేర్కొన్న బెంగాల్ కవి ఎవరు?

ఎ. మాలెసన్ బి. రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్

సి. నవీన్ చంద్రసేన్ డి. భూపేంద్ర హజారికా

44. శ్రీరంగపట్టణంలోని రంగనాథ ఆలయానికి భూదానాలను

చేసిన రాజు ఎవరు?

ఎ. హైదరాబి బి. టిప్పసుల్తాన్

సి. ఫతేజింగ్ డి. మహ్మద్షా

45. భారత గవర్నర్ జనరల్స్ లో అతి పిన్న వయస్కుడు

ఎవరు?

ఎ. కర్చన్ బి. ఇల్వన్ సి. డల్హౌసి డి. మేమో

46. బ్రిటిష్ సైన్యంలో భారత సిపాయిల నియామకం

ప్రారంభమైన సం॥ ఏది?

ఎ. 1857 బి. 1746 సి. 1566 డి. 1646

47. "భారతదేశం తన విలువైన పుత్రుణ్ణి కోల్పోయి నది" అని

కేనవ చంద్రసేన్ మరణం గురించి వ్యాఖ్యానించింది ఎవరు?

ఎ. బిపిన్ చంద్రపాల్

బి. రఘుపతి వెంకయ్యనాయుడు

సి. మాక్స్ ముల్లర్ డి. ఆర్.జి భండార్కర్

48. శారదా సదస్కి గల మరొక పేరు ఏది?

ఎ. లక్ష్మీ సదస్ బి. రుహిన్య సదస్

సి. విముక్తి సదస్ డి. ముక్తి సదస్

49. భారతదేశంలో ప్రప్రథమ మహిళ విశ్వవిద్యాలయం ఏక్కడ స్థాపించారు?

ఎ. ముద్రాస్ బి. ముంబారు

సి. కలకత్తా డి. కాన్పూర్

50. లక్ష్మలొబి మంది ప్రజలు ఆకలితో, అజ్ఞానంతో

అలమటించినంత కాలం మనలోని ప్రతి ఒక్కరిని ద్రోహిగానే భావిస్తాను" అని అన్నది ఎవరు?

ఎ. వివేకానందుడు బి. పట్టాభి సీతారామయ్య

సి. మహాత్మాగాంధీ డి. సుభాష్ చంద్రబోస్

51. "క్రిసెంట్" అను పత్రిక సంపాదకుడిగా నియమించిన వారు ఎవరు?

ఎ. చిట్టాంకర్ బి. శశిరకుమార్ ఘోష్

సి. హర్లే డి. ఆనందమోహన్ బోస్

52. "జాతీయ కాంగ్రెస్ ప్రజా రాజ్యంలో ఒక నలుసు" అని అభివర్ణించింది ఎవరు?

ఎ. డబ్ల్యూ.సి. బెనర్జీ బి. డిఫిన్

సి. పి. ఆనంద చార్వలు డి. వెడ్డర్ బర్న్

సమాధానాలు

1.ఎ 2.సి 3.సి 4.డి 5.ఎ

6.డి 7.బి 8.ఎ 9.డి 10.ఎ

11.డి 12.సి 13.డి 14.బి 15.డి

16.సి 17.ఎ 18.సి 19.బి 20.ఎ

21.డి 22.బి 23.డి 24.ఎ 25.సి

26.డి 27.సి 28.సి 29.బి 30.సి

31.బి 32.ఎ 33.ఎ 34.డి 35.బి

36.సి 37.ఎ 38.బి 39.డి 40.ఎ

41.డి 42.ఎ 43.సి 44.బి 45.సి

46.బి 47.సి 48.డి 49.బి 50.ఎ

51.సి 52.బి

పోటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం

(మధ్యయుగ భారతదేశ చరిత్ర)

1. జివాజీ పరిపాలనా విధానంలోని కేంద్ర ప్రభుత్వం గురించి రాయండి ?

జివాజీ గొప్ప యోధుడేగాక అంతకుమించిన పాలనాధక్షుడు. జివాజీ మహారాష్ట్ర జాతి నిర్మూత. అంతేగాక మధ్యయుగ భారతదేశ చరిత్రలోకెల్లా గొప్ప పరిపాలనాధక్షుడని జె.ఎన్ సర్కార్ ప్రశంసించాడు. పరిపాలనాధక్షతలో జివాజీని ఫ్రాన్సు రాజైన మొదటి నెపోలియన్ తో పోల్చవచ్చని హెచ్.జి.రాప్పన్ వ్యాఖ్యానించాడు. న్యాయ, ప్రజాసంక్షేమమే లక్ష్యాలుగా సుభిక్ష పాలన చేసిన మహనీయుడు.

కేంద్ర ప్రభుత్వం : జివాజీ పూర్వపు హిందూ పరిపాలనా విధానాలను పునరుద్ధరించి ఛత్రపతి అనే బిరుదు ధరించాడు. ఛత్రపతి సర్వాధికారి, కవి, ప్రజారంజకుడు, ప్రజా సంక్షేమానికే జివాజీ అగ్రతాంబూలం ఇచ్చాడు. పాలనా నిర్వహణలో తనకు సాయపడటానికి, సలహాలు ఇచ్చేందుకు ఎనిమిది మంది

మంతులుగల "అష్ట ప్రధానులు" అనే మంత్రి మండలిని ఏర్పాటు చేశారు.

1. పీష్వా : ప్రధానమంత్రి లేక ముఖ్య ప్రధాని. మిగిలిన మంతులపై అజమాయిషి పాలనా పర్యవేక్షణ ఇతని ముఖ్యాధికారాలు. ఛత్రపతి లేని సమయంలో అతని విధులను పీష్వాయే నిర్వహించేవారు.

2. అమాత్యుడు : ఆర్థిక మంత్రి లేక గణకుడు. ప్రభుత్వ శాఖ లెక్కలను అనగా రొబడి, ఖర్చులను తనిఖీ చేయడం అతని ముఖ్య విధి.

3. మంత్రి : అంతరంగిక వ్యవహారాల శాఖా మంత్రి. అనగా ఛత్రపతి దిన చర్యలు దర్బారులో నిత్యం జరిగే కార్యకలాపాలను లికార్డు చేయడం అతని విధులు.

4. సచివ : ఛత్రపతి తరపున ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరుపుతాడు.

5. సేనాపతి : సర్ నౌబత్ సైన్యమునున్న అన్ని శాఖలకు అధ్యక్షుడు.

6. పండిత్ రావ్ : మతపరమైన సంస్థల నిర్వహణ. అజమాయిషి అనగా దేవాలయాల శాఖా మాత్యుడు.

7. సుమంత : విదేశీ వ్యవహారాల మంత్రి

8. న్యాయాధీశ : న్యాయశాఖాధిపతి

ఈ మంతులలో పరడితరావ్, న్యాయాధీసుడు తప్ప మిగిలినవారందరూ పైన్యములు నడుపుతూ యుద్ధాలలో పాల్గొనేవారు. మంతుల పదవులు వంశపారంపర్యం కాదు. వారికి జాగీరులకు బదులు నగదునే వేతనాలుగా చెల్లించేవారు. గూఢాచారి వ్యవస్థ శివోజీ నిర్వహించాడు.

2. శివోజీ యొక్క భూమి శిస్తు విధానం ఏమిటి ?
శివోజీ స్వరాజ్యంలో సారవంతమైన భూములు చాలా తక్కువ. అందుబాటులో ఉన్న భూములను సమర్థవంతంగా వినియోగించుకున్నారు. రెవెన్యూ పరిపాలనలో శివోజీ కొన్ని ముఖ్యమైన చర్యలు తీసుకున్నాడు. అవి..

1. జాగీర్దారీ వ్యవస్థను, వేతనాలకు బదులు భూములను ఇవ్వడాన్ని రద్దు చేశాడు.

2. 'కాఠి' అనే పరికరంతో భూమిని కొలిచి, ప్రతి రైతు భూమిని లికార్డు చేశాడు.

3. భూమినిస్తును మొదట 30 నాతం నిర్ణయించాడు. తర్వాత కాలంలో 40 నాతానికి పెంచి, ఇతర పన్నులను రద్దు చేశాడు.

4. రైతులు తమ ఇష్టప్రకారం ద్రవ్యరూపంలోగానీ, ధాన్యరూపంలోగానీ నిస్తు చెల్లించవచ్చు.

5. బంజరు భూములను సేద్యంలోకి తీసుకురావల్సిందిగా రైతులను ప్రోత్సహించాడు. క్షామం ఏర్పడినప్పుడు రుణం, ధాన్యం ఇచ్చేవారు. వాయిదాల పద్ధతిలో తిరిగి ప్రభుత్వానికి చెల్లించాలి.

The system of payment in cash was enforced throughout the kingdom. The land was measured by KATHI or measuring rod and a record was kept of the fields and annual kabuliyats were taken from them.

The state demand was the first at 30%. But later it was raised to 40% of shivaji, when all other taxes and cesses had been abolished. The peasant knew what he had to pay. The accounts were carefully kept and examined by officers under the kings personal control.

Agriculture was encouraged and in times of famine. Grain and money for buying seed were advanced to the peasants and this amount was realised in instalments according to the means of the debtor.

Chauth and sardeshmukhi

These were two most important taxes in the maratha taxation system. The chauth was a military contribution in lieu of protection against foreign invasions or maratha soldiers interference.

The sardeshmukhi was an additional levy of 10% which Shivaji demanded on the basis of a legal fiction that he was the hereditary sardeshmukh (chief head man) of Maharashtra. The sardeshmukh stood above several desais or deshmukhs and his duty was to take after the work of the latter. He was paid for his services and this payment was called sardeshmukhi.

3. Foundation of Swarajya by Shivaji Treaty of Purandhar:

(1665) షా యిష్టాఖాన్ ఓటమి తర్వాత ఔసింగ్ నాయకత్వాన ఔరంగజేబు పెద్ద సైన్యాన్ని దక్కన్ కు పంపించి శివాజీని లొంగదీయాలనిగా ఆజ్ఞాపించాడు. ఔసింగ్ తెలివిగా శివాజీ శత్రువులందరినీ తనవైపు తిప్పుకున్న తర్వాత శివాజీకి చెందిన బలమైన పురందర్ దుర్గమును ముట్టడించాడు. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో ఔసింగ్ కు వ్యతిరేకంగా యుద్ధం కొనసాగించడం నిప్పుయోజనమని గ్రహించి శాంతి ఒప్పందం కోసం సన్నాహాలు ప్రారంభించాడు. ఈ విధంగా ఔసింగ్ శివాజీ మధ్య పురందర్ ఒప్పందం కుదిరింది. ఈ ఒప్పందంలోని ముఖ్యాంశాలు..

1. జివాజీ సంపాదించిన 35 దుర్గలలో 23 దుర్గలను వాటి చుట్టూ ఉన్న ప్రాంతాల నుంచి నాలుగు లక్షల 'షుణు'ల ఆదాయాన్నిచ్చే ప్రాంతాలను మొఘలులకు అప్పగించాలి.

2. బీజపూర్ - కొంకణ్ మధ్యవున్న నాలుగు లక్షల షుణుల ఆదాయం వచ్చే బాలాఘాట్ ప్రాంతం జివాజీకి ఇవ్వాలి. దీనికి ప్రతిగా 40 లక్షల షుణులు వాయిదా పద్దతి ద్వారా జివాజీ మొఘలులకు చెలించాలి.

3. జివాజీ మైనర్ కుమారుడు శంబాజీకి 5000 మునసబ్ ర్యాంక్ ఇవ్వడం, జివాజీ మొఘల్ దర్బారు సందర్భించాలి. ఈ పురందర్ ఒప్పందం జైసింగ్ గొప్ప దౌత్య విజయానికి తార్కాణం. ఇతను తెలివిగా బీజపూర్ కొంకణ్ ప్రాంతాలను జివాజీకి అప్పగించి ఔరంగజేబు, జివాజీల మధ్య శతృత్వం సృష్టించాడు.

జైసింగ్ ఒత్తిడివల్ల జివాజీ ఆగ్రాలో ఉన్న ఔరంగజేబును సందర్భించాడు. కాని ఆగ్రాలో జివాజీకి తగిన గౌరవ మర్యాదలు లభించనందువల్ల తీవ్ర అవమానంగా భావించి ఔరంగజేబును

దూషించాడు. దీంతో సుల్తాన్ ఆగ్రహం చెంది శివాజీని నిర్భంబించాల్సిందిగా ఆజ్ఞాపించాడు. కాని శివాజీ అతని కుమారుడు నంబాజీ తెలివిగా ఆగ్రా దుర్గం నుంచి తప్పించుకున్నారు. శివాజీ తన రాజ్యానికి చెరుకున్న తర్వాత తిరిగి మొఘలులతో పోరాడాడు.

పురందర్ ఒప్పందం వల్ల కోల్పోయిన 23 దుర్గాలను తిరిగి శివాజీ సంపాదించాడు. శివాజీ మొఘల్ ప్రాంతాలైన బీరర్, ఖాండోష్‌లను, బీజపూర్ ప్రాంతాలైన పన్నాల, సతార మొదలైన వాటిని ఆక్రమించాడు. 1674లో శివాజీ వేద మంత్రాలతో సాంప్రదాయరీత్యా 'రాయఘర్'లో పట్టాభిషిక్తుడయ్యాడు. మొఘలులు వాయవ్య భారత్‌లో ఆఫ్ఘన్‌లతో తనమునకలై ఉన్నందువల్లనే శివాజీ తన కోల్పోయిన దుర్గాలను తిరిగి సంపాదించగలిగాడు.

4. 1674 shivaji arranged his grand coronation according to vedic rites at his capital raigars. On this occasion he announced the formation of his sovereign state. He also introduced a new era of his own, dating from his coronation.

4. maratha rulers after shivaji

The maratha rulers after shivaji were

- sambhaji (1680-1689)
- Raja Ram (1689-1700)
- Tarabai (1700-1707)
- Balaji vishwanath (1713-1720)
- Peshwa Bajirao (1720-1740)
- Peshwa Balaji Bajirao or Nana Saheb (1740-1761)
- Peshwa Madhavrao -1 (1761-1772)

5. ఛత్రపతి - శివాజీ చేపట్టిన సంక్షేమ కార్యక్రమాలేవి ?

ప్రజా సంక్షేమం కోసం శివాజీ అనేక ప్రజోపయోగ పనులు చేపట్టాడు.

- సత్రాలు, రోడ్లు, బావులు, వంతెనలు నిర్మించాడు.
- మద్యపానం నిషేధించాడు.

- బలవంతపు వివాహాలను నిషేధించాడు.
- వితంతువివాహాలను ప్రోత్సహించాడు.
- వివాహ సమయంలో వరకట్నం నిషేధించాడు.
- బలవంతపు చాకిరి (వెట్టిచాకిరి) నిషేధించాడు.
- మరొలీల కాలంలో పౌరసత్వం ప్రాంతీయత ఆధారంగా ఉంది. మొఘల్, బ్రిటీష్వారి కాలంలో మతం, జాతి ఆధారంగా పౌరసత్వం ఉంది.
- యోగ్యత సమర్థత ఆధారంగానే ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలు ఇచ్చారు. కుల, మత, జాతి భేదాలు లేవు. ఇదే శివాజీ రాజకీయ వ్యవస్థలోని గొప్ప లక్షణాలు.

నమూనా ప్రశ్నలు

1. సమర్థరామదాసు రచించిన గ్రంథం ఏది ? - దశబోధ
2. శివాజీ మొట్టమొదట కైవసం చేసుకున్న కోట ? - తోర్నా
3. శివాజీ గురువు ? - సమర్థరామదాసు (శివాజీకి హిందూమత ప్రాశస్త్యాన్ని ప్రబోధించాడు)
4. శివాజీకి యుద్ధ విద్యలు నేర్పింది ? - దాదాజి కొండదేవ్ (పూనా జాగీరును చూసేవాడు)
5. శివాజీ హిందూమత ఉద్ధరణకు జాతి రాజకీయ స్వాతంత్ర్యం అవసరమని గ్రహించి కొండ జాతీయలైన ఎవరికి గెరిల్లా సైనిక

శిక్షణ ఇచ్చాడు ? - మావళీలకు

6. అష్టల్ఖాన్ ఎవరు ? - బీజాపూర్ సుల్తాన్ సైనిక అధికారి

7. 1658లో శివాజీ బీజాపూర్కు చెందిన ఏసేనానిని తెలివిగా పులిగొరుతో చంపాడు ? - అష్టల్ఖాన్

8. 1663లో శివాజీ చేతిలో ఓడిపోయిన ఔరంగజేబు మామపేరు ? - షాయిస్తాఖాన్

9. ఔరంగజేబు పంపిన అంబర్ రాజ రాజాజయసింగ్కు శివాజీకి జరిగిన పురంధరసంధి ఎప్పుడు జరిగింది ? -

1665 (శివాజీ కొనిన దుర్గాలను మొగలులకు అప్పజెప్పాడు)

10. జస్వంతసింగ్ సలహాపై శివాజీకి రాజా అనే బిరుదును ఔరంగజేబు ఎప్పుడు ఇచ్చాడు ? - 1667

11. శివాజీ మంత్రిమండలి పేరు ? - అష్టప్రధానులు

12. శివాజీ ఓడరేవు పేరు ఏమిటి ? - కోలాబా

13. కోత్వాల్ ఎవరు ? - పట్టణాల పరిపాలనా నిర్వహణ

బాధ్యతలను చూసుకునేవారే కోత్వాల్

14. శివాజీ విధించిన పన్నులు ఏవి ? - చౌత్, సర్దే శిముఖి
(1/4, 1/10)

15. రాయఘడ రాజధానిగా ఛత్రపతి అనే బిరుదుతో శివాజీ పట్టాభిషేకం ఎప్పుడు జరుపుకున్నాడు ? - 1674

పోటిపర్షిక్ల ప్రత్యేకం (చరిత్ర)

1. ఈ కింది వాటిలో ఏ ప్రదేశంలో వ్యవసాయక వర్షాలు ప్రారంభమైనట్లు రుజువు లభిస్తుంది?

ఎ. ఖేత్తి బి. మొహర్ గడ్

సి. బలుచిస్థాన్ డి. హరప్పా

2. వైదిక కాలంలో "ఇనుపగొడ్డలి" సాక్ష్యం లభించిన ప్రదేశం ఏది?

ఎ. నోహా బి.జలంధర్

సి. కాట్పాలన్ డి. భగవాన్ పురా

3. 'ది పర్షియాలో ఆఫ్ ఇండియా' గ్రంథ రచయిత ఎవరు?

ఎ. స్ట్రావర్ట్ ఫిగ్గట్ బి. ఎస్.సి . మాలిక్

డి. బి.సుబ్బారావు డి. ఆర్.ఎస్.శర్మ

4. " ఆరుంబాక శాసనం" వేయించిన వారు ఎవరు?

ఎ. రాజరాజనరేంద్రుడు బి. బొడవుడు

సి. శక్తివర్మ డి. మాదవ వర్మ

5. "వేంగి చాళక్యులు రాజ్యంలోని విషయాల సంఖ్యను గుర్తించండి?

ఎ. 10 బి. 20 సి. 30 డి. 40

6. వరదరాజస్వామి దేవాలయం ఏ జిల్లాలో కలదు?

ఎ. రంగారెడ్డి బి. మెదక్

సి. కలీంగర్ డి. మహబూబ్ నగర్

7. ఈ కింది వాటిలో కుషాణులకు సంబంధించిన ఆధార గ్రంథం ఏది?

ఎ. మహావిభాషసూత్రం

బి. అర్థశాస్త్రం

సి. ముద్ర రొక్షసం

డి. దేవీ చంద్రగుప్తం

8. "సాకేత్" అనే సాహిత్య గ్రంథాన్ని రచించినది ఎవరు?

ఎ. చంద్ బర్ధూరు బి. మైథిలీ గుప్త

సి. కవికులేష్ డి. నీలేష్ మిశ్రా

9. "తబకత్-ఇ-నాసిరి" అనే గ్రంథం ఎవరి దండ

యాత్రల గూర్చి తెలుపుతుంది?

ఎ. బొల్హన్ బి. గజనీ మహ్మద్

సి. అల్లావుద్దీన్ ఖిల్జీ డి. ఘోరీ

10. ఈ కింది వారిలో ఢిల్లీ సుల్తానుల కాలం నాటి

గ్రామీణ జీవనాన్ని ఆర్థికస్థితిగతులను వివరించిన

చరిత్రకారుడు ఎవరు?

ఎ. ఇర్ఫాన్ హాబీబ్

బి. యాసుఫ్ హుస్సేన్

సి. సతీష్ చంద్ర

డి. పై వారందరు

11. తెలంగాణలో పర్యటించి హైదరాబాద్ లో ఒక్క కమ్యూనిస్టును కూడ ఉండనివ్వనని పేర్కొన్న వారు ఎవరు?

ఎ. నెహ్రూ బి. ఇందిరాగాంధీ

సి. వల్లభారూపటేల్ డి. బల్ దేవ్ నాయర్

12. "చరిత్ర కేవలం ఒక పార్వోంశం మాత్రమే కాదు, సమస్త అధ్యయనాల నిలయం" అని అభిప్రాయ పడిన వారు ఎవరు?

ఎ. ట్రావెలియన్ బి. అరిస్టాటిల్

సి. సిసిరో డి. హెరడోటస్

13. వాస్కోడిగామా సముద్రమార్గం కనుగొనడంలో సహాయపడిన అబ్దుల్ మజిద్ ఏ ప్రాంత వాసి?

ఎ. బర్మా బి. ఉత్తరప్రదేశ్

సి. గుజరాత్ డి. రాజస్థాన్

14. మహిళా ఆర్య సమాజాన్ని ఎక్కడ స్థాపించారు?

ఎ. కాన్పూర్ బి. కలకత్తా

సి. పూణే డి. ఇండోర్

15. "పాలిటిక్స్" గ్రంథ రచయిత ఎవరు?

ఎ. అరిస్టాటిల్ బి. ప్లేటో

సి. మాంబెస్కూ డి. మాకియవెల్లి

16. ఎవరి ఉత్తర్వులను అనుసరించి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం

1823లో పత్రికా చట్టాన్ని ప్రవేశపెట్టింది?

ఎ. చార్లెస్ వుడ్ బి. థామస్ మన్రో

సి. మెకాలే డి. హేస్టింగ్స్

17. 1957 ఎన్నికలలో రావినారాయణ రెడ్డి ఎక్కడి

నుండి పోటీ చేశారు?

ఎ. భువనగిరి బి. మునుగోడు

సి. దేవరకొండ డి. నల్గొండ

18. 1969 తెలంగాణ ఉద్యమంలో చనిపోయిన మొదటి

అమరుడు ఎవరు?

ఎ. సైదులు బి. శంకర్

సి. రాజు డి. జానయ్య

19. చివరి నిజాం బసచేసే భవనాన్ని ఏమని

పిలిచేవారు?

ఎ. నజ్రిబాగ్ బి. ఛత్రిబాగ్

సి. ఖానాబాగ్ డి. చోటి మహల్

20. "నాబత్" అనగా అర్థమేమి?

ఎ. రంగులు అద్దడం బి. ఢంకాలొయించడం

సి. ఎత్తైన ప్రదేశం డి. ప్రశాంత వాతావరణం

21. "వృషభపురాణం" రచయిత ఎవరు?

ఎ. ఎన్.గోపి

బి. పేర్వారం నరసింహారెడ్డి

సి. పేర్వారం జగన్నాథం

డి. కె.శివారెడ్డి

22. కాకతీయ రుద్రదేవుడు ఏసంవత్సరంలో సార్వభౌ
మత్వాన్ని ప్రకటించుకున్నాడు?

ఎ. 1161 బి.1163

సి.1171 డి.1158

23. షేర్షా వివాహం చేసుకున్న వితంతువు ఎవరు?

ఎ. హమీదాబాను బి. మహంఅంగా సి.లోడమాలిక డి.
రూపమతి

24. అంచేడ్కర్ తల్లిపేరు ఏమిటి?

ఎ. జిజియబారు బి. భీమాబాయి

సి. రమాబారు డి. శాంతాబారు

25. భారతదేశంలో తొలి ఉపాధ్యాయురాలిగా ఎవరిని
కీర్తిస్తారు?

ఎ. సరోజిని నాయుడు బి. సరళాదేవి

సి. స్వరూపరాణి డి. సావిత్రిబాయిపూల్

26. వందేమాతరం ఉద్యమంలో యువకుల కోసం

వీరోష్టమి ఉత్సవాన్ని నిర్వహించింది ఎవరు?

ఎ. సరళాదేవి బి. మేడం కామా

సి. విద్యావతి డి. కాదంబనీ గంగూలీ

27. ఆనంద్‌పూర్ సాహెబ్ తీర్మానంతో సంబంధం గల ఉద్యమం ఏది?

ఎ. సహాయనిరాకరణ బి. ద్రవిడస్థాన్

సి. ఖిలస్థాన్ డి. క్విట్ ఇండియా

28. కేంద్ర సాంఘిక సంక్షేమ మండలి ఎవరి కృషి ఫలితంగా ఏర్పడింది?

ఎ. జానకిదేవి

బి. జయప్రకాష్ నారాయణ్

సి. దుర్గోబారుదేన్ ముఖ్

డి. సరోజినీదేవి

29. "కర్మభూమి" గ్రంథాన్ని ఎవరు రచించారు?

ఎ. దేవేంద్రనాథ్ తాగూర్

బి. అనిబసెంట్

సి. గాంధీ

డి. స్వామీ వివేకానంద

30. "బి హిందూ ఫ్యామిలీ ఫండ్" అనే సంస్థను

ప్రారంభించిన వారు ఎవరు?

ఎ. డిరోజియో బి. ఈశ్వరచంద్రనాగర్

సి. నరేంద్ర దత్తా డి. జిడ్డు కృష్ణమూర్తి

31. ఈ కింది వారిలో ఎవరి సమాఖ్యని " గార్డెన్ ఆఫ్ లిమంబరెన్స్ " అని అంటారు?

ఎ. అనిబసెంట్ బి. అంచేడ్కర్

సి. లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి

డి. సర్వేపల్లి రాధకృష్ణన్

32. "అకడమిక్ అసోసియేషన్ పేరుతో విద్యార్థులను బృందంగా ఏర్పరచి వారిలో హేతువాద భావాలను పెంపొందించినవారు?

ఎ. రాజారామ్మోహన్ రావు

బి. హెన్రీ డిరోజియో

సి. శారదాదేవి

డి. బద్రుదుద్దీన్ త్యాజ్

33. నిజాం రాజ్యాంలోని మహారాష్ట్ర ప్రాంతంలో కమ్యూనిస్ట్ పరిషత్ ను నెలకొల్పినవారు ఎవరు?

ఎ. చంద్రగుప్త చౌదరి

బి. దేవులపల్లి శ్రీనివాసరావు

సి. చారు మజందారు

డి. ఎవరూ కాదు

34. ఏ ముఖ్యమంత్రి కాలంలో ఇంద్రవెల్లి కాల్పులు సంఘటన జరిగింది?

ఎ. జలగం వెంకటరావు

బి. కాసు బ్రహ్మానందరెడ్డి

డి. టంగుటూరి అంజయ్య

డి. ఎన్.టి. రామారావు

35. రొష్ట్రాలు స్వరూప స్వభావాలలో సమతుల్యం

ఉండాలని అంచేడ్కర్ ప్రతిపాదించిన కొలమానం ఏది?

ఎ. జనాభా బి. భౌగోళిక విస్తీర్ణం

సి. ఆర్థిక స్వావలంభన డి. పైవన్నీ

36. "జనత" పత్రిక ఎవరికి సంబంధించింది?

ఎ. అంచేడ్కర్

బి. వివేకానంద

సి. తిలక్

డి. లాల లజపతిరారు

37. "కంపెనీ అక్టర్"గా పేరుగాంచిన బ్రిటీష్ గవర్నర్

జనరల్ ఎవరు?

ఎ. కాలింగ్ బి. వెల్లస్లీ

సి. డల్హౌసి డి. కార్న్‌వాలీస్

38. ఆత్మ గౌరవ ఉద్యమం ఎక్కడ ప్రారంభం అయ్యింది?

ఎ. తమిళనాడు బి. కలకత్తా

సి. ముంబారు డి. బహార్

39. ఫ్రెంచ్ వర్తక స్థావరమైన "యానాం"కు గల మరోపేరు?

ఎ. కోజికోడ్ బి. దబాలి

సి. కళ్యాణపురం డి. దేశాయ్ వాలిపురం

40. "సాధుజన పరిపాలనా సంఘం"ను ఎవరు స్థాపించారు?

ఎ. నారాయణగురు బి. అయ్యంకాళి

సి. విలియంజోన్స్ డి. దయానంద సరస్వతి

41. "ధర్మ తృతియ రత్న" గ్రంథకర్త ఎవరు?

ఎ. జోతిబాపులే బి. గాంధీ

సి. అంచేడ్కర్ డి. స్వామి వివేకానంద

42. న్యాయ స్థానాల్లో మాతృభాషలో వాదనలు జరపడాన్ని ప్రారంభించిన బ్రిటిష్ గవర్నర్ జనరల్ ఎవరు?

ఎ. లిన్లిత్ గో బి. విలియం బెంటిక్

సి. వేవేల్ డి. ఇర్విన్

43. స్వర్ణదేవాలయానికి బంగారు పూత వేయించినవారు ఎవరు?

ఎ. బిల్డిప్ సింగ్ బి. అర్జున్ సింగ్

సి. రంజితసింగ్ డి. గురుగోవింద్ సింగ్

44. బెంగాల్ చివరి గవర్నర్ జనరల్ ఎవరు?

ఎ. రోబర్ట్ క్లైవ్ బి. కానింగ్

సి. వారెన్ హేస్టింగ్ డి. బెంటెంక్

45. బ్రహ్మసమాజం తొలి కార్యదర్శి ఎవరు?

ఎ. తారాచంద్ బి. యోగేశ్వర్

సి. విద్యావాగిష్ డి. దేవేంద్రనాథ్ ఠాగూర్

46. ఈ కింది వారిలో ఎవరికి వ్యతిరేకంగా వహాబీ ఉద్యమం నిర్వహించారు?

ఎ. ముస్లిం బి. సిక్కులు

సి. బౌద్ధులు డి. జైనులు

47. "ఈ కింది ఏ ప్రాంతంలో" శ్వేత తిరుగుబాటు (1808) జరిగింది?

ఎ. బహార్ బి. కలకత్తా

సి. ఉత్తరప్రదేశ్ డి. తమిళనాడు

48. రాజా బహుదూర్ వెంకట రామిరెడ్డి ఏ జిల్లాకు చెందినవారు?

ఎ. వరంగల్ బి. నల్గొండ

సి. మహబూబ్ నగర్ డి. రంగారెడ్డి

49. ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం మొదటి ప్రిన్సిపాల్

ఎవరు?

ఎ. మౌలానా హాబీబుర్ రహ్మాన్ షేర్వాణీ

బి. హెచ్.కె. షేర్వాణీ

సి. అఖ్టార్ నాథ్ డి. సలీం రహమాన్

50. ఔరంగబాద్ లోని "మిలిండ్ కాలేజీ" ని స్థాపించిన

వారు ఎవరు?

ఎ. వల్లభారూపవేల్ బి. గాంధీ

సి. అంబేద్కర్ డి. నెహ్రూ

సమాధానాలు

1. బి 2. ఎ 3. సి 4. బి 5. సి

6. బి 7. ఎ 8. బి 9. డి 10. డి

11. సి 12. ఎ 13. సి 14. సి 15. ఎ

16. బి 17. ఎ 18. బి 19. ఎ 20. బి

21. సి 22. బి 23. సి 24. బి 25. డి

26. ఎ 27. సి 28. సి 29. డి 30. బి

31. ఎ 32. బి 33. ఎ 34. సి 35. డి

36. ఎ 37. బి 38. ఎ 39. సి 40. బి

41. ఎ 42. బి 43. సి 44. సి 45. ఎ

46. బి 47. ఎ 48. సి 49. ఎ 50. సి

పోటీ పరిక్షల ప్రత్యేకం (జాగ్రఫీ)

భారతదేశం మొత్తం విస్తీర్ణం 32,87,263 చ.కి.మీ. అందులో సుమారు 18.5% భూమి కొండలు, గుట్టలతోను, 10.6 శాతం పర్వతాలతోను, 27.7 శాతం పీఠభూములతోను, 43.2 శాతం మైదానాలతోను విస్తరించి ఉంది.

పర్వతాలు, కొండలు

సముద్ర మట్టం కంటే 900 మీ ఎత్తులో తక్కువ వైశాల్యం, ఎక్కువ వాలు, ఎత్తైన శిఖరాలతో ఉండే భూ స్వరూపాలనే పర్వతాలు అంటారు. అంతకంటే తక్కువ ఎత్తులో పై లక్షణాలతో ఉండే స్వరూపాలను కొండలు, గుట్టలు అంటారు.

పీఠభూములు

సముద్ర మట్టం కంటే ఎక్కువ ఎత్తులో ఉపరితలభాగం
ఇంచుమించు సమతలంగా ఉండే ఎత్తైన భూ
స్వరూపాలనే పీఠభూములు అంటారు. సాధారణంగా ఇవి
ఒకవైపు పర్వతాలతో, మరో వైపు మైదానాలు లేదా
సముద్రాలతో నిండి ఉంటాయి.

మైదానాలు

సముద్ర మట్టానికి ఇంచుమించు సమంగా ఉండే భూ
స్వరూపాలనే 'మైదానాలు' అంటారు. వీటిలో ఇసుక,
రొతి, ఒండ్రు మైదానాలుంటాయి. నదీ పరీవాహక
ప్రాంతంలో ఏర్పడే ఒండ్రు మైదానాలను నాగరికతకు
పుట్టిల్లుగా పేర్కొంటారు. దేశంలోని వైసర్లిక స్వరూపాలను
అధ్యయనం చేయడానికి సౌలభ్యంగా ఉండేందుకు ఆరు
రకాల పర్వత ప్రాంతాలను పేర్కొనవచ్చు. అవి.. ఉత్తర
పర్వత ప్రాంతాలు, ఉత్తర మైదాన ప్రాంతాలు, దక్కన్
పీఠభూమి, తూర్పు పశ్చిమ కనుమలు, తూర్పు - పశ్చిమ
తీర మైదానాలు, బీవులు.

హిమాలయ పర్వత ప్రాంతాలు

హిమాలయాలు నేనొకటి ఉత్తర భాగంలో వాయవ్యం నుంచి ఈశాన్య ప్రాంతం వరకు అర్ధ చంద్రాకారంలో సుమారు 2400 కిమీ పొడవున విస్తరించి ఉన్నాయి. వీటి వెడల్పు 150 కిమీ నుంచి 400 కిమీ వరకు ఉంటుంది. వీటి విస్తీర్ణం 5 లక్షల చ.కిమీ ఉంటుంది.

హిమాలయాలు 'టెలియల్' కాలంలో ఉద్భవించాయి. ఇవి ప్రపంచంలోకెల్లా అత్యంత ఎత్తైన, అత్యధిక ప్రాంతాల్లో విస్తరించిన నవీన ముడుత పర్వతాలు.

హిమాలయాల ఆవిర్భావం

దక్షిణ ప్రాంతంలోని గోండ్వానా భూమిలో భాగంగా ఉన్న 'ద్వీపకల్ప భారతదేశం', ఉత్తర ప్రాంతంలోని అంగారా / లారెన్షియా భూభాగం ఒకదానికొకటి అభిముఖంగా రొవడంతో మధ్యలో ఉన్న 'టెలిస్' సముద్రం సంపీడన బలాలకు గురై హిమాలయ ముడుత పర్వతాలు ఏర్పడ్డాయి.

విర్పడిన విధానాలను బట్టి హిమాలయాలను రెండు రకాలుగా విభజించారు. అవి.. హిమాలయ ఊర్ధ్వ వర్గీకరణ, హిమాలయాల క్షితిజ సమాంతర వర్గీకరణ

హిమాలయ ఊర్ధ్వ వర్గీకరణ

వీటిని నవీ ప్రవాహాల ఆధారంగా వర్గీకరించారు.

పంజాబ్ / కశ్మీర్ హిమాలయాలు: సింధు, సట్లెజ్ నదుల మధ్య విస్తరించాయి. వీటి వెడల్పు సుమారు 560 కిమీ.

కుమయాన్ హిమాలయాలు: సట్లెజ్, కాళీ నదుల మధ్యలో విస్తరించాయి. వీటి వెడల్పు 320 కిమీ

నేపాల్ హిమాలయాలు: కాళీ, తీస్తా నదుల మధ్య విస్తరించాయి. వీటి వెడల్పు 800 కిమీ

అసోం హిమాలయాలు: తీస్తా, బ్రహ్మపుత్ర నదుల మధ్య విస్తరించాయి. వీటి వెడల్పు 720 కిమీ

క్షితిజ సమాంతర వర్గీకరణ

క్లితిజ సమాంతరంగా హిమాలయాలను మూడు వర్గాలుగా విభజించవచ్చు. అవి హిమాద్రి/ ఉన్నత హిమాలయాలు, హిమాచల్ / నిమ్న హిమాలయాలు, శివాలిక్ కొండలు/ బొహ్య హిమాలయాలు. హిమాద్రి, హిమాచల్ మధ్య ప్రాంతాల్లో పీర్ పాంజల్, ధవళధర్, నాగతిబ్బ, ముస్సోరి, మహాభారత్, డొర్జిలింగ్ వంటి చిన్న పర్వత పంక్తులు విస్తరించి ఉన్నాయి.

కారాకోరం

కారాకోరం అంటే సంస్కృతంలో భ్రాక్ గ్రావెల్ (నల్లని పర్వతాలు) అని అర్థం. భారతదేశానికి ఉత్తరగ్ర భాగాన ఉన్న పర్వతాలనే 'కారాకోరం'గా పిలుస్తారు. ఇవి ట్రాన్స్ హిమాలయాల్లో భాగంగా ఉన్నాయి. వీటినే టిబెట్ ప్రాంతంలో 'కృష్ణగిరి' పర్వతాలు, ఆBackbone of high Asia అని కూడా అంటారు. భారతదేశంలో కెల్లా ఎత్తైన పర్వత శిఖరం ఓ2 / గాడ్విన్ ఆస్టిన్ ఈ పర్వతాల్లోనే ఉంది. దీనితోపాటు హిడెన్ పీక్, బ్రాడ్ పీక్ వంటి ఎత్తైన శిఖరాలు కూడా ఇక్కడే ఉన్నాయి.

సియాచిన్, హిస్సార్, బాల్టారా వంటి ప్రధాన హిమనీ నదాలన్నీ కారాకోరం పర్వత ప్రాంతాల్లోనే ఉన్నాయి. వీటిలో సియాచిన్ భారతదేశంలోనే పెద్దది. ఇది సుబ్రాలోయలోకి విస్తరించి ఉంది.

కారాకోరం పర్వత ప్రాంతాల్లో అనేక మైదానాలు ఉన్నాయి. వాటిలో సోడా, ఆక్సాయ్చిన్, లింజ్జీ, దోన్షాంగ్ వంటి ప్రధానమైనవి.

ఈ పర్వత ప్రాంతాల్లోనే డస్కర్, లడక్, హిందూకుష్, కున్లున్ వంటి పర్వత శ్రేణులున్నాయి.

లడక్ పర్వత ప్రాంతంలో 'ఖర్దుంగ్ లో కనుమ' ఉంది.

DSC. చరిత్ర. ప్రత్యేకం

1858-1947 వరకు భారతదేశంలో
రాజప్రతినిధులుగా పనిచేసినవారు

1. కానింగ్ (క్రీ.శ. 1858-62)
2. ఎల్జిన్-1 (క్రీ.శ. 1862-63)
3. సర్జాన్ లారెన్స్ (క్రీ.శ. 1864-69)
4. మేయో (క్రీ.శ. 1869-72)

5. నార్ట్రా బ్రూక్ (క్రీ.శ. 1864-69)
6. లిట్టన్ (క్రీ.శ. 1876-80)
7. లార్డింగ్ రిప్టన్ (క్రీ.శ. 1880-84)
8. డిప్లీ (క్రీ.శ. 1884-88)
9. లార్డ్ డౌన్ (క్రీ.శ. 1888-84)
10. ఎల్జిన్-2 (క్రీ.శ. 1893-99)
11. కర్జన్ (క్రీ.శ. 1899-1905)
12. మింట్ (క్రీ.శ. 1905-1910)
13. హార్డింజ్ (క్రీ.శ. 1910-1916)
14. ఛామ్బర్లెన్ (క్రీ.శ. 1916-1921)
15. రిడ్డింగ్ (క్రీ.శ. 1921-1925)
16. ఇర్విన్ (క్రీ.శ. 1926-1931)
17. విలింగ్టన్ (క్రీ.శ. 1931-1936)
18. లిన్లిత్గో (క్రీ.శ. 1936-1943)

19. వేవెల్ (క్రీ.శ. 1944-1947)

20. మౌంట్ బాటన్ (1947-1948 జూన్)

వైస్రారు కానింగ్ (క్రీ.శ. 1858-62)

1. ఈస్టిండియా కంపెనీ చివరి గవర్నర్ జనరల్?

- కానింగ్

2. భారతదేశపు తొలి వైస్రారు? - కానింగ్

3. కానింగ్ బిరుదు? - దయ కలిగిన కానింగ్

4. మెకాలే రూపొందించిన ఇండియన్ పీనల్ కోడ్ కు చట్ట ప్రతిపత్తిని కల్పించినవారు? - కానింగ్

5. కానింగ్ కాలంలో 1861లో చేసిన చట్టం?

- 1861 సివిల్ సర్వీస్ చట్టం

6. ఉద్యోగాల వయోపరిమితి 23 నుండి 21కి తగ్గించిన చట్టం? - 1861 సివిల్ సర్వీస్ చట్టం

7. (1853 చార్టర్ చట్టం ప్రకారం పోటీపరీక్షల ద్వారా ఉద్యోగాల నియామకానికి శ్రీకారం చుట్టి వయోపరిమితి 18 నుండి 23 సంవత్సరాలుగా నిర్ణయించారు)

8. (ఇంపీరియల్ సివిల్ సర్వీస్ (xజూ) పదవిని పొందిన తొలి భారతీయుడు?

- 1863, సత్యేంద్రనాథ్ ఠాగూర్)

మొదటి ఎల్జిన్ (క్రీ.శ. 1862-63)

1. భారతదేశానికి రెండవ వైస్రారు? - ఎల్జిన్-1

2. భారతదేశాన్ని దార్-ఉల్-ఇస్లాంగా మార్చాలని ప్రయత్నించిన ముస్లిం ఉద్యమం? - వహాబి

3. 'దార్-ఉల్-ఇస్లాం' అనగా అర్థం ఇస్లాం మత రాజ్యం

4. ఆంగ్ల వ్యతిరేకోద్యమమైన ముస్లిం ఉద్యమం? -

వహాబి

5. వాయువ్య ప్రాంతంలో వహాబి ఉద్యమాన్ని అణచివేసిన వైస్రారు? - ఎల్జిన్-1

సర్జాన్ లారెన్స్ (క్రీ.శ. 1864-69)

1. రాజప్రతినిధిగా నియమితులైన తొలి సివిల్ ఉద్యోగి?

- సర్ జాన్ లారెన్స్

2. కరువు, క్షామ నివారణలకోసం జాన్ లారెన్స్ నియమించిన కమిషన్? - క్యాంప్ బెల్ కమిషన్

3. క్యాంప్ బెల్ కమిషన్ నియమించిన సంవత్సరం? -1866

4. లారెన్స్ కాలంలో వచ్చిన ప్రధాన చట్టం?

- హైకోర్టుల చట్టం

5. హైకోర్టుల చట్టం వచ్చిన సంవత్సరం? -1865

6. 1865 హైకోర్టుల చట్టం ప్రకారం ఏర్పడిన హైకోర్టులు?

- కలకత్తా, మద్రాస్, బొంబాయి హైకోర్టులు

7. భూటాన్ పై యుద్ధం చేసి విజయం సాధించిన వైస్రారు?

- జాన్ లారెన్స్

8. భూటాన్ యుద్ధం జరిగిన సంవత్సరం? - 1865

9. భూటాన్ యుద్ధానికి ముగింపు పలికిన సంధి?

- సింఛులా సంధి

మేయో (క్రీ.శ. 1869-72)

1. మొదటిసారి జనాభా లెక్కల సేకరణ జరిగిన సంవత్సరం? - 1871

2. మొదటిసారి జనాభా లెక్కల సేకరణ జరిగిన

కాలం నాటి వైస్రారు? - మేయో

3. ఇండియా-ఇంగ్లాండుల మధ్య ఎర్రసముద్రం గుండా జలాంతర్గామి కేబుల్ మార్గం ఏర్పడిన కాలం నాటి వైస్రారు? - మేయో

4. హత్యకు గురైన ఏకైక వైస్రారు? - మేయో

5. మేయో హత్యకు గురైన ప్రాంతం?

- అండమాన్లోని పోర్ట్ బ్లెయర్

6. పోర్ట్ బ్లెయర్ జైలులో మేయోను హత్య చేసిన ఆప్షన్ ఖైదీ?

- షేర్ ఆలీ

నార్త్ బ్రూక్ (క్రీ.శ. 1872-76)

1. నార్త్ బ్రూక్ రాజీనామాకు కారణం?

- సాలిన్ బరోతో విభేదాలు

లిట్టన్ (క్రీ.శ. 1876-80)

1. లిట్టన్ కాలంలో తీవ్ర క్షామం ఏర్పడిన ప్రాంతాలు:

1. మద్రాస్ 2. బొంబాయి

3. హైదరాబాద్ 4. మైసూర్

2. కరువు నివారణ కోసం లిట్టన్ ఏర్పరచిన కమిషన్?

- రిచర్డ్ స్ట్రాచీ కమిషన్

3. క్షామనిధి ఏర్పరిచిన వైస్రారు? - లిట్టన్

4. నూలు వస్త్రాల మీద దిగుమతి సుంకాలను రద్దు చేసి భారత వస్త్ర పరిశ్రమకు తీవ్ర నష్టం కలిగించినవాడు?

- లిట్టన్

- లిట్టన్

- లిట్టన్

5. ఇంగ్లాండు పార్లమెంట్ 1877లో ఆమోదించిన చట్టం?

- రాయల్ టైటిల్స్ యాక్ట్

- రాయల్ టైటిల్స్ యాక్ట్

6. రాయల్ టైటిల్స్ యాక్ట్ ద్వారా ప్రకటించిన

అత్యున్నత పురస్కారం/బిరుదు? - కైజర్-ఎ-హింద్

7. కైజర్-ఎ-హింద్ను స్వీకరించిన తొలివ్యక్తి?

- ఇంగ్లాండ్ రాణి విక్టోరియా

8. ఇంగ్లాండ్ రాణి కైజర్-ఎ-హింద్ బిరుదును స్వీకరించిందని లిట్టన్ ప్రకటించిన దర్బారు?

- ఢిల్లీ దర్బారు, 1877

9. 1878లో లిట్టన్ జారీ చేసిన 3 వివాదాస్పద చట్టాలు...

-1. ప్రాంతీయ భాషా పత్రికల చట్టం, 1878

2. ఆయుధాల చట్టం, 1878

3. సివిల్ సర్వీస్ చట్టం, 1878

10. లిట్టన్ చేసిన ప్రాంతీయ భాషా పత్రికల చట్టం ప్రకారం ప్రాంతీయ భాషలలో వెలువడే పత్రికలపై ఆంక్షలు విధించారు.

11. లిట్టన్ చేసిన 1878 ఆయుధాల చట్టం ప్రకారం భారతీయులు ఆయుధాలు కలిగి వుండాలంటే ప్రభుత్వ అనుమతి తప్పనిసరి అయ్యింది. (కానీ ఈ చట్టం భారతదేశంలో నివసించే ఆంగ్లేయులకు వర్తించదు.)

12. లిట్టన్ చేసిన 1878 సివిల్ సర్వీస్ చట్టం ప్రకారం ఉద్యోగాల వయోపరిమితి 21 సంవత్సరాల నుండి 19 సంవత్సరాలకు కుదించారు.

13. రెండవ ఆప్షన్ యుద్ధం చేసిన వైస్రాయ్? - లిట్టన్

14. రెండవ ఆప్షన్ యుద్ధం జరిగిన కాలం?

- క్రీ.శ. 1878-79

15. రెండవ ఆప్షన్ యుద్ధానికి ముగింపు పలికిన సంధి?

- గండమక్ సంధి

(రెండవ ఆప్షన్ యుద్ధంలో ఆంగ్లేయులు విజయం

సాధించినా తీవ్ర నష్టం వాటిల్లింది)

వైస్రారు లార్డ్ రిప్పన్ (క్రీ.శ. 1880-84)

1. ఇంగ్లాండ్లోని గ్లాడ్స్టన్ యుగానికి చెందిన ఉదారవాది?

- రిప్పన్

2. భారతదేశంలో తొలి ఫ్యాక్టరీల చట్టాన్ని/ కర్మాగారాల చట్టాన్ని జారీ చేసిన వైస్రారు? - రిప్పన్

3. తొలి ఫ్యాక్టరీల చట్టం చేసిన సంవత్సరం? - 1881

4. 9 సంవత్సరాల లోపు పిల్లలు కర్మాగారాలలో పనిచేయరాదని పేర్కొన్న చట్టం?

-1881 కర్మాగారాల చట్టం

5. రిప్పన్ కాలంలో అధికారికంగా జనాభా లెక్కల సేకరణ జరిగిన సంవత్సరం? - 1881

6. లిట్టన్ చేసిన ప్రాంతీయ భాషా పత్రికల చట్టాన్ని రద్దు చేసిన వైస్రారు? - రిప్పన్

7. స్థానిక స్వపరిపాలనా సంస్కరణలు చేసిన తొలి వైస్రారు? - రిప్పన్

8. రిప్పన్ స్థానిక స్వపరిపాలనా సంస్కరణలు చేసిన సంవత్సరం? - 1882

9. 'ఫాదర్ ఆఫ్ లోకల్ సెల్ఫ్ గవర్నమెంట్/స్థానిక స్వపరిపాలనా పిత' అని ప్రశంసలు అందుకున్న వైస్రారు- రిప్పన్ (1864-68 మధ్య కాలంలో స్థానిక సంస్థలు ఏర్పడినా అవి పన్నుల వసూలుకు మాత్రమే పనిచేసినవి. వాటిలో ప్రజల ప్రాతినిధ్యం లేదు)

10. భారతీయ న్యాయాధికారులకు యూరోపియన్ నేరస్థులను విచారించే అధికారం కల్పిస్తూ రిప్పన్ ఆమోదించిన చట్టం? - ఇల్ బర్ట్ బిల్లు

11. ఇల్ బర్ట్ బిల్లును రూపొందించిన వైస్రారు

కొన్ని సభ్యుడు? - సి.బి. ఇల్బర్ట్

12. ఇల్బర్ట్ బిల్లు రూపొందించిన సంవత్సరం? -
1883

13. కలకత్తా హైకోర్టు తాత్కాలిక ప్రధాన
న్యాయమూర్తిగా రిప్పన్ చేత నియమితులైన
భారతీయ న్యాయాధికారి?

- రమేష్ చంద్ర మిట్టర్

14. రిప్పన్ కు విద్యా సంస్కరణలలో సహకరించిన
వాడు?

- ఐ.ఐ. హంటర్

15. ఆప్టనిస్టాన్ అమీర్ గా రిప్పన్ చేత గుర్తింపు
పొందినవారు? - అబ్దుల్ రహమాన్

16. ఎగువ బర్మాతో విభేదాలు వచ్చినా యుద్ధం
చేయని వైస్తారు? - రిప్పన్

17. హైదరాబాద్ నిజాం మహబూబ్ ఆలీకి
మైనారిటీ తీరిన తర్వాత అధికారాన్ని అప్పగించిన
వైస్తారు? - రిప్పన్

18. మహబూబ్ ఆలీకి అధికారం అప్పగించడానికి
స్వయంగా హైదరాబాద్ కు విచ్చేసిన వైస్తారు?
- రిప్పన్

19. బెంటింక్ స్వీకరించిన మైసూరు పాలనా
బాధ్యతలను వడయార్ వంశస్థులకు అప్పగించిన
వైస్తారు?

- రిప్పన్

20. రిప్పన్ చేత మైసూర్ పాలకుడిగా
నియమితులైన వడయార్ వంశస్థుడు? - చామ
రాజేంద్ర వడయార్

21. మైసూర్ ను పాలించిన వడయార్ వంశస్థులలో
ప్రముఖుడు? - జయ చామరాజేంద్ర వడయార్

22. మైసూర్ రాజ్యంలో భద్రావతి వద్ద ఇనుము ఉక్కు కర్మాగారాన్ని స్థాపించిన పాలకుడు?

- జయ చామ రాజేంద్ర వడయార్

23. జయ చామ రాజేంద్ర వడయార్ కు సేవలు

అందించిన ప్రముఖ ఇంజనీర్? -మోక్షగుండం

విశ్వేశ్వరయ్య

24. కర్నూలు జిల్లాకు చెందిన మోక్షగుండం

విశ్వేశ్వరయ్య నీటి సాగులో ప్రవేశపెట్టిన పద్ధతి? -

బ్లాక్ పద్ధతి

25. మైసూర్ లోని కృష్ణరాజసాగర్ డ్యాం రూపకర్త?

-మోక్షగుండం విశ్వేశ్వరయ్య

26. మూసీ నది వరదల నుండి హైదరాబాద్ ను

కాపాడిన ఇంజనీర్? - మోక్షగుండం విశ్వేశ్వరయ్య

27. మోక్షగుండం విశ్వేశ్వరయ్యకు భారతరత్న

లభించిన సంవత్సరం? - 1955

వైస్రారు డిఫిన్ (క్రీ.శ. 1884-88)

1. భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ స్థాపన నాటి వైస్రారు?

- డిఫిన్

2. భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ స్థాపించిన సంవత్సరం?

- 1885

3. మూడో బర్మా యుద్ధం చేసిన వైస్రారు? - డిఫిన్

4. మూడో బర్మాయుద్ధం జరిగిన సంవత్సరం? -

1885

5. మూడో బర్మాయుద్ధం ద్వారా ఎగువ బర్మాను/

బర్మానంతటిని ఆక్రమించిన వైస్రారు?

- డిఫిన్

6. బ్రిటిష్ రాణి విక్టోరియా 25వ పట్టాభిషేక

వేడుకలు (రజతోత్సవం) జరిగిన కాలం నాటి

వైస్రారు?

- డిఫిన్

7. బ్రిటిష్ రాణి విక్టోరియా 25వ పట్టాభిషేక వేడుకలు (రజతోత్సవం) జరిగిన సంవత్సరం?

-1887

వైస్రూ లాన్సెడోన్ (క్రీ.శ. 1883-93)

1. రెండో కర్మాగారాల చట్టం చేసిన వైస్రూ? -

లాన్సెడోన్

2. రెండో కర్మాగారాల చట్టం చేసిన సంవత్సరం? -

1891

3. 1892 శాసనసభల చట్టం ప్రవేశపెట్టిన కాలం

నాటి వైస్రూ? - లాన్సెడోన్

4. ఇండియా-ఆప్టనిస్టాన్ల మధ్య లాన్సెడోన్

కాలంలో ఏర్పడిన సరిహద్దు రేఖ? - డ్యూరాండ్ రేఖ

5. ఇండియా-ఆప్టనిస్టాన్ల మధ్య డ్యూరాండ్

సరిహద్దు రేఖ ఏర్పడిన సంవత్సరం? - 1893

సేకరణ

GRK

TEACHER

DSC. చరిత్ర ప్రత్యేకం

1. శివాజి ఎక్కడ జన్మించాడు?

ఎ. పురంధర్-క్రీ.శ 1625

బి. శివనేర్-1627

సి. రారుఘర్-క్రీ.శ 1627

డి. పూనా-క్రీ.శ 1625

2. కింది వారిలో శివాజీ సంరక్షుడిగా పేరుగాంచిన వారు ఎవరు?

ఎ. షాజీ బి. షాజీభోంస్లే

సి. రామదాసు డి. దాదాజి కొండదేవ్

3. తన తండ్రి నుంచి శివాజీ వారసత్వంగా పొందిన జాగీరు ఏది?

ఎ. పూనా బి. కొల్హాపూర్

సి. జావళి డి. తోరణ

4. శివాజీ జావళి కోటను ఎవరి నుంచి జయించాడు?

ఎ. నిజాంషాహీలు బి. జాదవ్ రావ్

సి. చంద్రరావు మోరే డి. ఆదిల్షాహీ

5. మొగలులపై శివాజి చేసిన మొట్టమొదటి దాడి ఏది?

ఎ. సూరత్పైదాడి

బి. షయిస్తాఖాన్పై దాడి

సి. అష్జల్ ఖాన్పై దాడి

డి. మొగల్ జిల్లాలైన ఆహ్మద్నగర్, జున్నార్లపై దాడి

6. సూరత్ పై శివాజీ మొదటిసారి దండయాత్ర ఎప్పుడు చేసెను?

ఎ. జనవరి 1664 బి.ఫిబ్రవరి 1664

సి. మార్చి 1665 డి.ఏప్రిల్ 1665

7. పురంధర్ సంధి ఏసంవత్సరంలో జరిగింది?

ఎ. 1666 బి.1665

సి.1664 డి.1663

8. పురంధర్ సంధి ఎవరెవరి మధ్య జరిగింది?

ఎ. శివాజీ- కారన్ వాలిస్

బి. శివాజీ- షయిస్తాఖాన్

సి. శివాజీ- రాజా జైసింగ్

డి. శివాజీ- డచ్చివారికి

9. బీజాపూర్ రాజ్యంలోని కర్నాటక ప్రాంతాలను ఆక్రమించడానికి శివాజీ ఎవరితో ఒప్పదం కుదుర్చుకున్నాడు?

ఎ. ఆహ్మద్ నగర్- నిజాం షాహీ బి. మొగలులు

సి. పెనుగొండ-అరవీటి వంశం

డి. గోల్కొండ-కుతుబ్షాహీ

10. "పర్వత రాజు"గా చరిత్రకారులు ఎవరిని పేర్కొంటారు?

ఎ. రాణాసంగా బి. శివాజీ

సి. పృథ్వీరాజ్ డి. మహారాణ ప్రతాప్

11. శివాజీ ఏ సంవత్సరంలో మరణించెను?

ఎ.1687 బి.1682

సి.1680 డి.1689

12. శాంతాజీ గోర్పొడే, ధనాజీ జాదవ్‌లు ఎవరి సేనానులు?

ఎ. రాజారాం బి. శివాజీ

సి. శాంభాజీ డి. సాహు

13. ఈ కింది వాటిలో సరికాని దానిని గుర్తించండి?

ఎ. ఇండోర్-హోల్కర్ బి. నాగ్‌పూర్-భోంస్లే

సి. గ్వాలియర్-గైక్వాడ్ డి. పూనా-పీష్వా

14. కింది వారిలో "సేనాకర్త" అని ఎవరిని వ్యవహరిస్తారు?

ఎ. బాలాజీ విశ్వనాథ్ బి. బాజీరావు

సి. బాలాజీ బాజీరావు డి. మాధవరావు

15. రాజారాం పరిపాలనా కాలంలో మరాఠాల రాజధాని ఏది?

ఎ. పూనా బి. సతారా

సి.నాగ్‌పూర్ డి. ఇండోర్

16. నానాసాహెబ్ అని పిలిచిన మరాఠా పీష్వా ఎవరు?

ఎ. బాజీరావు-2

బి.నారాయణ రావు

సి. బాలాజీ విశ్వనాథ్

డి. మాధవ నారాయణ రావు

17. మరాఠా పరిపాలనలో గ్రామాలలో

న్యాయాధికారిని ఏమని పిలిచేవారు?

ఎ. రెడ్డి బి. పటేల్

సి.పట్వారీ డి.జగ్గా

18. పిష్టాల పరిపాలనా విధానంలో లెక్కలు లేదా అకౌంటింగ్ విభాగాన్ని ఏమని పిలిచేవారు?

ఎ. ఎల్ బెరీజ్ దప్టార్

బి. కొత్వాల్

సి. ఆల్ బరీద్

డి. ఎల్ సుల్తాన్ బెరీజ్

19. రాష్ట్రాలను శివాజీ ఏ విధంగా విభజించెను?

ఎ. ప్రాంతాలు బి. తరఫ్లు

సి. మౌజాలు డి. పైవన్నీ

20. శివాజీకి రెవిన్యూ సంస్కరణలు

ప్రవేశపెట్టడంలో సహాయపడిన వారు ఎవరు?

ఎ. అన్నాజీ దత్తు బి. కొండదేవ్

సి. రాజామాన్సింగ్ డి.షేర్వా

21. ఎవరి సలహాపై శివాజీకి

ఔరంగజేబు "రాజా" అను బిరుదును ఇచ్చెను?

ఎ. ముకరం ఖాన్ బి. జైసింగ్

సి. జస్వంత్సింగ్ డి. యశ్వంత్సింగ్

22. శివాజీ అష్ట ప్రధానులకు సంబంధించి సరైన

జత ఏది?

ఎ. పండితరావు-న్యాయమూర్తి

బి. సుమంత్-ధానధర్మాల మంత్రి

సి. అమాత్య-ప్రధాన మంత్రి

డి. సేనాపతి-సైన్యాధ్యక్షుడు

23. చత్రపతి అనే బిరుదుతో శివాజీ పట్టాభిషేకం

ఎక్కడ జరుపుకొనెను?

ఎ. పూనా బి. రారుఘడ్

సి. శివనేర్ డి. పురంధర్

24. 1761లో జరిగిన మూడవ పానిపట్టు

యుద్ధంలో మహారాష్ట్రులు ఎవరి చేతిలో

ఓడిపోయారు?

ఎ. మొగలులు బి. బ్రిటీష్లు

సి. ఆహ్మద్షా అబ్దాలీ డి.షేర్ ఆఫ్ఘన్షా

25. శివాజీ పాలనా కాలంలో ప్రభుత్వంలో భూములను కొలవడానికి ఏ కొలబద్ధను ఉపయోగించేవారు?

ఎ. కథీ బి. జరీ సి. దత్తీ డి. కడప

26. శివాజీ ఖడ్గం పేరేమిటి?

ఎ. మణిహార్ బి. చంద్రహాస్

సి. తల్వార్ డి. విహార్వాస్

27. హింద్ పద్పాద్ షాహీ ఆదర్శంను మొదటగా చాటిన పీష్వా ఎవరు?

ఎ. శివాజీ బి. బాలాజీ విశ్వనాద్

సి. బాలాజీ నారాయణ

డి. మొదటి బాజీరావు/బాజీరావు -1

28. శివాజీ పట్టాభిషేకానికి హాజరైన బ్రిటీష్ ప్రతినిధి ఎవరు?

ఎ. గర్లభట్టు బి. అలెన్ ఎలక్స్

సి. అక్సిండన్ డి. జాన్లారెన్

29. శివాజీ నౌకాదళం గల ప్రదేశం ఏది?

ఎ. పూనా బి. బాంద్రా

సి. జావళి డి. కొలాబా

30. శివాజీ గౌరవార్థం శత్రు రాజ్యాలు చెల్లించే పన్ను ఏది?

ఎ. చౌత్ బి. సర్దేశ్ ముఖి

సి. నఖాపాణి డి. ఆనెక్స్

31. అష్ట ప్రధానులకు అదనంగా "రాజాజ్ఞ" అనే నూతన పదవిని ఏర్పాటు చేసిన వారు ఎవరు?

ఎ. మాధవరావు

బి. 2వ బాజీరావు

సి. బాలాజీ విశ్వనాథ్

డి. బాలాజీ బాజారావు

32. కింది వారిలో "సూరత్ యుద్ధంలో నిజాం ఉల్ ముల్క్"ను ఓడించిన వారు ఎవరు?

ఎ. మొదటి బాజీరావు బి. బాలాజీ బాజీరావు

సి. బాలాజీ విశ్వనాథ్ డి. నారాయణ రావు

33. 3వ పానిపట్టు యుద్ధంలో క్షతగాత్రులైన సైనికుల ను రక్షించిన ఔట్ నాయకుడు ఎవరు?

ఎ. సూరజ్ మల్ బి. షాఆలం

సి. తుర్రెబాజ్ డి. తోడర్ మల్

34. క్షయ వ్యాధితో మరణించిన పీష్వా ఎవరు?

ఎ. 2వ మాధవరావు బి. మాధవరావు

సి. బాలాజీ నారాయణరావు డి. ఏదీకాదు

35. పీష్వా పదవిని రద్దు చేసిన బ్రిటీష్ గవర్నర్ ఎవరు?

ఎ. విలియం బెంటింక్ బి. రాబర్ట్ క్లైవ్

సి. వెల్లస్లీ డి. లార్డ్ హెస్టింగ్స్

36. రెండవ ఆంగ్లో-మరాఠా యుద్ధం ఎప్పుడు ప్రారంభం అయింది?

ఎ. 1809 బి. 1803

సి. 1775 డి. 1817

37. కింది వాటిలో సాల్వేసంధికి సంబంధించి సరికానిది ఏది?

ఎ. 2వ మాధవరావు పీష్వాగా గుర్తింపు

బి. రఘోబాకు ఏటి 3లక్షల భరణం

సి. సాల్వేట్టి దీవి బ్రిటీష్ వారికి లభించడం

డి. మరాఠాలకు- బ్రిటీష్ వారికి మధ్య 10సంవత్సరాల శాంతి ఒప్పందం

38. మొదటి ఆంగ్లో- మరాఠా యుద్ధం కాలం నాటి పీష్వా ఎవరు?

ఎ. 2వ మాధవరావు

బి. 2వ నారాయణ రావు

సి. 2వ బాజీరావు

డి. బాలాజీ విశ్వనాథ్

39. 3వ ఆంగ్లో-మరాఠా యుద్ధానంతరం పీష్వాకు భరణంగా లభించిన ప్రాంతం?

ఎ. లాతూర్ బి. బిత్తూర్

సి. సతారా డి. పూనే

40. సంగమేశ్వర్ యుద్ధం ఎప్పుడు జరిగింది?

ఎ. క్రీ.శ 1680 బి. క్రీ.శ 1682

సి. క్రీ.శ 1689 డి. క్రీ.శ 1687

41. శివాజీ గుర్తం పేరేమిటి?

ఎ. కళ్యాణి బి. మణిహార్

సి. భవానీ డి. విజయ

42. శివాజీ సైన్యంలో అతి చిన్న యూనిట్ ఏమిటి?

ఎ. 15 మంది సైనికులు బృందం

బి. 10 మంది సైనికుల బృందం

సి. 8 మంది సైనికులు బృందం

డి. 9 మంది సైనికుల బృందం

43. "డోక్తా దమరో" అనే సంప్రదాయ లోహ తయారీ దారులు ఏరాష్ట్రంలో కలరు?

ఎ. మహారాష్ట్ర బి. పశ్చిమబెంగాల్

సి. కేరళ డి. ఢిల్లీ

44. కింది వాటిలో సరైన దానిని గుర్తించండి?

ఎ. దాశరథి రంగాచార్య-జీవనయానం

బి. సామల సదాశివ-యాది

సి. గడియారం రామకృష్ణ శర్మ- శతపత్రము

డి. పైవన్నీ

45. కింది వాటిలో సరికానిది ఏది?

ఎ. బొబ్బిలి యుద్ధం-1757

బి. తుమ్మపాళెం యుద్ధం-1756

సి. చందూర్ యుద్ధం|1760

డి. కొండూర్ యుద్ధం -1759

46. కింది వాటిలో "రంజన్ కుండల"రే ప్రసిద్ధి గాంచిన తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని జిల్లా ఏది?

ఎ. అదిలాబాద్ బి. నల్గొండ

సి. నిజామాబాద్ డి.వరంగల్

47. కేంద్ర సాహిత్య అకాడమి "యువ"

పురస్కారంను సాధించిన తొలి తెలంగాణీయుడు ఎవరు?

ఎ. పసునూరి రవీందర్

బి. పసునూరి దయాకర్

సి. జూలూరి గౌరీశంకర్

డి. పసునూరి మహేందర్

48. కింది వాటిలో తెలంగాణ నిర్మాతల తొలి సినిమా ఏది?

ఎ. మూగ మనుషులు

బి. మా ఇంటి మహాలక్ష్మి

సి. భోజకాళిదాసు డి. ఆదర్శం

49. భారతదేశంలో మాతృభాషలో విద్యను

బోధించాలని ఆజ్ఞాపించిన మొగల్ చక్రవర్తి ఎవరు?

ఎ. అక్బర్ బి. జహంగీర్

సి. ఔరంగజేబు డి.హుమాయూన్

50. ఉడ్స్ నివేదిక భారతీయ విద్యా విధానంలో

మాగ్నా కార్టా లాంటిదని అభివర్ణించింది ఎవరు?

ఎ. హెచ్.ఆర్ జేమ్స్ బి. హెచ్.ఆర్ హుక్స్

సి. విలియం బెంటింక్ డి. జాన్ విక్లెప్

51. భారతదేశంలో ఇంజనీరింగ్ విద్యకు అత్యంత ప్రాముఖ్యం ఇచ్చిన ఇంజనీరింగ్ విద్యకై ఎంతో కృషి చేసిన ఆంగ్లేయుడు ఎవరు?

ఎ. జాన్ ఎరాస్మస్ బి. జార్విన్

సి. కెండీ డి. ఎర్విన్

సమాధానాలు

1.బి 2.డి 3.ఎ 4.సి 5.డి

6.ఎ 7.బి 8.సి 9.డి 10.బి

11.సి 12.ఎ 13.సి 14.ఎ 15.బి

16.ఎ 17.బి 18.ఎ 19.డి 20.ఎ

21.సి 22.డి 23.బి 24.సి 25.ఎ

26.బి 27.డి 28.సి 29.డి 30.బి

31.సి 32.ఎ 33.ఎ 34.బి 35.డి

36.బి 37.డి 38.ఎ 39.బి 40.సి

41.ఎ 42.డి 43.బి 44.డి 45.సి

46.ఎ 47.ఎ 48.డి 49.సి 50.ఎ

51.బి

సేకరణ

GRK

TEACHER

పోటీ పరీక్షలచరిత్ర ప్రత్యేకం

రెండో తైలపుడు క్రీ.శ. 973లో చివరి రాష్ట్రకూట రాజైన కర్క రాజును ఓడించి మళ్ళీ చాళుక్య రాజ్యాన్ని స్థాపించడంలో మరొక అధ్యాయం ప్రారంభమైంది. ఇంచుమించు ఇదే కాలంలో చోళ రాజ్యంలో రాజరాజు రాజ్యానికి వచ్చాడు. అతని రాకతో చోళ వంశానికి మహర్దశ పట్టింది.

ఉభయవంశాలు దక్షిణ భారతదేశ సార్యభౌమాధికారానికి పోటీపడ్డాయి. పల్లవుల వారసులుగా చోళులు, బాదామి చాళుక్యులు, రాష్ట్రకూటుల వారసులుగా కళ్యాణీ చాళుక్యులు ఇదే సంఘర్షణ కనుగుణంగా నిలిచారు. వీరి సంఘర్షణ ప్రభావం ఆంధ్ర, తెలంగాణపై పడింది. కృష్ణా, తుంగభద్రా నదుల మధ్య ప్రాంతమైన రట్టపాడి, వేంగి రాజ్యాలపైన ఆధిపత్యానికి ఈ రెండు వంశాలు భయంకర యుద్ధాలకు దిగాయి. దీని ఫలితంగా వేంగి రాజ్యం నిర్వీర్యమైపోయింది. అంతకుపూర్వం దక్షిణ భారతదేశ వంశాలలో మేటి అయిన రాష్ట్రకూట వంశాన్ని నిలువరించి నిలదొక్కుకున్న వేంగి చాళుక్య వంశం పరిస్థితి ఈ యుగంలో అతి దయనీయంగా మారింది. వేంగి చాళుక్యులు తమ రాజ్యాన్ని రక్షించుకోలేక చోళులపై

ఆధారపడాల్సి వచ్చింది. జటాచోడ భీముడు మరణించిన తర్వాత సింహాసనం అధిష్టించిన శక్తివర్మ కాలం నుంచి వేంగి రాజ్యానికి ఇలాంటి దుస్థితి పట్టింది. ఈ సంఘర్షణకు పూర్తిగా బలైపోయిన వాడు రాజరాజు నరేంద్రుడు. కళ్యాణి చాళుక్య రాజ్య స్థాపకుడైన తైలపుడు తాను పూర్వపు బాదిమి చాళుక్య వంశానికి చెందిన వాడినని చెప్పుకున్నాడు. రెండో తైలపుని పూర్వీకుడు భీమపరాక్రముడు. అతడు క్రీ.శ 734-747 సంవత్సరాల మధ్య పాలించిన బాదామి చాళుక్య రెండో విక్రమాదిత్యుని సోదరుడు. అతడు భీమా నది ప్రాంతంలో తీర్థవాడి 1000 ప్రాంతాన్ని పాలించి ఉండవచ్చునని భావించారు. రెండో కీర్తివర్మ తర్వాత ప్రధాన వంశం పోయినప్పటికీ భీమ పరాక్రముడు రాష్ట్రకూటులకు సామంతుడిగా తీర్థవాడిని పాలించాడు. అతని వంశస్తులు తీర్థవాడి పాలకులుగా కొనసాగారు.

భీమపరాక్రముని తర్వాత అతని కుమారుడు మూడో కీర్తివర్మ, అతని కుమారుడు మొదటి తైలపుడు, అతని కుమారుడు విక్రమాదిత్యుడు, అతడి కుమారుడు భీమరాజు, అతని కుమారుడు అయ్యణ వరుసగా పాలించారు. అయ్యణ రాష్ట్రకూట రెండో కృష్ణుని కుమార్తెను వివాహ మాడాడు. వారి కుమారుడు రెండో తైలపుడు. అయ్యణ కాలం నుంచి చాళుక్య వంశం క్రమంగా బలపడుతూ రాష్ట్రకూట సామంతులతో ప్రముఖ రాజ్యంగా మారింది. రాష్ట్రకూట సామ్రాజ్యం బలహీనపడు తుండగా ఆ అవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకుని రెండో తైలపుడు స్వతంత్రం

ప్రకటించాడు.

రాష్ట్రకూటులను అంతం చేసి దక్కన్లో అధికారానికి వచ్చిన కళ్యాణి చాళుక్య బాదామి చాళుక్య వంశంలో ఒక శాఖ వారు. రాష్ట్రకూటులు బాదామీ చాళుక్య సామ్రాజ్యాన్ని ఆక్రమించిన తర్వాత ఈ శాఖ వారు తాండివాడి ప్రాంతంలో చిన్న రాజ్యం ఏర్పాటు చేసుకొని రాష్ట్రకూటుల సామంతులుగా కొనసాగారు. వీరి రాజధాని కళ్యాణి. అందువల్ల వారిని కళ్యాణి చాళుక్యులని పిలిచేవారు. బాదామి చాళుక్యులలా వీరిని పశ్చిమ చాళుక్యులు అంటారు. ఈ వంశస్తులు రెండు శతాబ్దాలు వైభవంగా విశాల సామ్రాజ్యాన్ని పాలించారు. వారి సామ్రాజ్యం ఉత్తరాన నర్మదా నది నుంచి దక్షిణాన కావేరీ నది వరకూ విస్తరించి ఉండేది. తెలంగాణ, రాయలసీమ ప్రాంతాలు వీరి సామ్రాజ్యంలో కలిసి ఉండేవి. కాబట్టి వీరి చరిత్ర తెలంగాణ చరిత్రతో ముడిపడి ఉంది. వాస్తవానికి బాదామి చాళుక్య, రాష్ట్రకూట, కళ్యాణి చాళుక్య సామ్రాజ్యాలు కర్ణాటక, మహారాష్ట్ర సామ్రాజ్యాలు. తెలంగాణ రాయలసీమ ప్రాంతాలు వారి ఏలుబడిలో ఉన్నాయి కాబట్టి తెలంగాణ చరిత్రలో వారి చరిత్ర కూడా అధ్యయనం చేయాల్సి ఉంటుంది.

రెండో తైలపుడు : కాల్యాణి సామ్రాజ్య స్థాపకుడు. ఇతడు క్రీ.శ. 965 సంవత్సరంలో తాండివాడి రాజ్యాధిపతి అయ్యాడు. రాష్ట్రకూటులపై పరమార శీయకుడు దాడిచేసి రాష్ట్ర కూట సామ్రాజ్యాన్ని బలహీన పరిచాడు. దాంతో సామంతులు

తిరుగుబాట్లు చేశారు. ఆ అవకాశాన్ని
 సద్వినియోగం చేసుకున్న రెండో తైలపుడు
 స్వాతంత్ర్యాన్ని ప్రకటించుకొన్నాడు. తన రాజ్యాన్ని
 సుస్థిరం చేసుకోవడానికి పరమార ముంజతో
 యుద్ధం చేసి అతన్ని ఖైదు చేశాడు. ముంజని
 వధించడంతో ఉత్తరాది నుండి ఎవరూ అతని
 రాజ్యంపై దండెత్తడానికి సాహసించలేదు. తర్వాత
 కొంకణ ప్రాంతాన్ని జయించి మహారాష్ట్ర మొత్తాన్ని
 తన ఆధీనంలోకి తెచ్చుకున్నాడు. కాకర్త్య గుండన
 ముదిగొండ చాళుక్య రాజ్యాన్ని ఆక్రమించాడు.
 దాంతో ముదిగొండ చాళుక్యులు రెండో తైలపుని
 సాయం కోరగా తైలపుడు తన సేనాధిపతిని పంపి
 కాకర్త్య గుండనను వధించాడు. ముదిగొండ
 చాళుక్యులను తమ సామంతులుగా చేసుకున్నాడు.
 అంతేకాకుండా కాకర్త్య గుండన కుమారుడు బేత
 పసివాడు కావడంతో జాలిపడి, బేతను
 కొరవిసీమకు అధిపతిని చేశాడు. దాంతో కాకతీయ
 వంశం తైలపునికి సామంతులై చివరి వరకూ
 కాకతీయులు కళ్యాణి చాళుక్యులను కొలిచారు.
 సత్యాశ్రయుడు (క్రీ.శ. 997-1008): సత్యాశ్రయుడు
 యువరాజుగా తండ్రి సాగించిన యుద్ధంలో పాల్గొని
 యుద్ధనైపుణ్యం సంపాదించాడు. అతడు తండ్రి
 కాలంలో శిలాహారులతో, ఘూర్జరులతో పోరాడాడు.
 రాజ్యాధికారాన్ని చేపట్టిన తర్వాత శ్రీశైలం వరకూ
 జయించాడు. తెలంగాణ ప్రాంతం మొత్తం అతని
 అధీనంలోనే ఉంది. వేంగిపై చోళుల ఆధిపత్యాన్ని
 సహించలేక వేంగిపై దండెత్తి దన్నాడ యనమదల
 కోటలను ఆక్రమించాడు. వేంగిని కాపాడటానికి
 సత్యాశ్రయుని వెనక్కు రప్పించడానికి చోళ రాజరాజు

కుమారుడు రాజేంద్రుడు చాళుక్య రాజ్యంపై దండెత్తి
కృష్ణా, తుంగభద్ర ప్రాంతాన్ని బనవాస కొల్లిపాకను
ఆక్రమించి బీజాపూరు ప్రాంతంలోని దోనూరు వరకు
వచ్చాడు. సత్యాశ్రయుడు చోళ దండయాత్ర నుండి
రాజ్యాన్ని కాపాడుకోవడానికి వేంగినుండి వచ్చి తన
రాజ్యాన్ని రక్షించుకున్నాడు. ఇతనికి అకళంక చరిత్ర,
ఇరివ, బెండగ అనే బిరుదులు ఉన్నాయి. క్రీ.శ.

1008లో మరణించాడు.

నాల్గో విక్రమాదిత్యుడు: సత్యాశ్రయునికి పిల్లలే లేని
కారణంగా అతని సోదరుడు యశోవర్మ కుమారుడు
నాల్గో విక్రమాదిత్యుడు రాజ్యానికి వచ్చాడు. ఇతడు
జైన మతాభిమాని. ఉదార స్వభావం కలిగిన వాడు.
పెక్కు దానాలు చేశాడు. అతనికి అక్కదేవి అనే
సోదరి ఉండేది. ఇతని కాలంలో వేంగిలో క్రీ.శ.

1011లో శక్తివర్మ మరణించాడు. విమలాదిత్యుడు
సింహాసనాని కి వచ్చాడు. అది అదనుగా చూసుకొని
వేంగిపై దండెత్తి విమలాదిత్యుని ఇబ్బంది పెట్టాడు.
కాని చోళులు వేంగిని కాపాడుకున్నారు. ఏడేళ్లు
పాలించిన తర్వాత క్రీ.శ. 1015లో మరణించాడు.
నాల్గో విక్రమాది త్యుడికి త్రిభువనమల్ల అనే బిరుదు
ఉంది.

అయ్యణ(క్రీ.శ.1015)

విక్రమాదిత్యుని తర్వాత అతని తమ్ముడు
అయ్యణ రాజ్యానికి వచ్చి కొన్ని వారాలు
పాలించాడు. ఇతని కాలంలో రాజేంద్రచోళుడు
చాళుక్య రాజ్యంపై దండెత్తి కొల్లిపాకను
ఆక్రమించాడు.

రెండో జయసింహుడు: అయ్యణ తర్వాత అతని
తమ్ముడు రెండో జయసింహుడు రాజ్యానికి

వచ్చాడు. విక్రమాదిత్యుడు అయ్యణ
జయసింహుడు ముగ్గురూ యశోవర్మ కుమారులు
జయసింహుడు రాజ్యానికి రాగానే చోళులతో
పోరాడి కొలనుపాకను కాపాడుకున్నాడు. ఇతడు
రాజ్యానికి వచ్చిని మూడో సంవత్సరంలో
విమలాదిత్యుడు మరణించాడు. విజయాదిత్యుడు
జయసింహుని సహాయం కోరాడు. దాంతో
చోళులతో మళ్ళీయుద్ధం వచ్చింది. ఈ యుద్ధంలో
రాజేంద్రచోళుడు జయసింహుడిని ఓడించి క్రీ.శ.
1022లో రాజరాజ నరేంద్రుడిని వేంగి రాజుగా
చేశాడు. ఈ తర్వాత జయసింహుడు వేంగి
రాజకీయాలలో ప్రకటించాడు. భోజుడు ఇతనికి
సమకాలినుడు. భోజుడు చాళుక్య రాజ్యంపై దండెత్తి
నాసిక్ ప్రాంతాలను జయించాడు. జయసింహుడు
క్రీ.శ. 1019-1022లో అతనితో పోరాడి తరిమి తన
రాజ్యాన్ని కాపాడుకున్నాడు. ఇతనికి మల్లికామోద,
జగదేకమల్లు అనే బిరుదులున్నాయి. క్రీ.శ.1042లో
ఇతను మరణించాడు.

మొదటి సోమేశ్వరుడు (క్రీ.శ. 1042-1068)

జయసింహుని మరణానంతరం అతని కుమారుడు
సోమేశ్వరుడు రాజ్యానికి వచ్చాడు. ఇతడు
కళ్యాణినగరాన్ని నిర్మించి రాజధానిని
చేసుకున్నాడు. ఇతనికి ఆవాహమల్ల, త్రైలోక్యమల్ల
బిరుదులు ఉన్నాయి. ఇతడు కాలంలో రాజరాజ
నరేంద్రుడి మరణించాడు. అతని కుమారులైన
రాజాధిరాజు, రాజేంద్రుడు, వీర రాజేంద్రుడు
వరుసగా రాజ్యాన్ని పాలించాడు. వీరికి ఈయన
సమకాలీకుడు. వేంగి రాజకీయాల్లో జోక్యం
చేసుకుని వారి ముగ్గురితో పోరాటాలు చేసి

అనేకసార్లు ఓటమి చెందాడు. క్రీ.శ. 1067లో ఆరో విక్రమాదిత్యుడు చోళ రాజ్యంపై దండెత్తి కంచి, తంజావూరు, గంగైకొండ, చోళపురాలను కొల్లగొట్టాడు.

బిట్స్

1. తైలపుని భార్య పేరు? - జాకవ్వు

2. తైలపుని కుమారులు ఎవరు?

- సత్యాశ్రయుడు, యశోవర్మ

3. తైలపుని తర్వాత రాజ్యానికి వచ్చినవారు ఎవరు?

- సత్యాశ్రయుడు

4. సత్యాశ్రయుడి బిరుదులు? - అకళంక, ఇరివ బెడెంగ

5. సత్యాశ్రయుడు ఏ సంవత్సరంలో మరణించాడు?

- క్రీ.శ. 1008

6. సత్యాశ్రయుని తర్వాత రాజ్యపాలన చేసిన అతని సోదరుడు యశోవర్మ కుమారుడు?

- 5వ విక్రమాదిత్యుడు

7. ఐదవ విక్రమాదిత్యుని బిరుదు ఏమిటి? -

త్రిభువనమల్ల

8. 5వ విక్రమాదిత్యుని రాయించిన శాసనం పేరేమిటి?

- కౌదెమ్ శాసనం

9. విక్రమాదిత్యుని తర్వాత రాజ్యాన్ని పాలించిన అతని సోదరుడు పేరేమిటి? - అయ్యణ

10. అయ్యణ పరిపాలనా కాలం ? - క్రీ.శ. 1015

11. అయ్యణ తరువాత రాజ్యానికి ఎవరు రాజ్యానికి వచ్చారు?

- అయ్యణ తమ్ముడు రెండో జయసింహుడు
- 12. రెండో జయసింహుడు సమకాలికుడు ఎవరు?
- పరమార భోజుడు
- 13. జయసింహుడు ఎప్పుడు భోజునితో పోరాడి తన రాజ్యాన్ని కాపాడుకున్నాడు? - క్రీ.శ. 1019-1022
- 14. జయసింహుడు ఎప్పుడు శైవదీక్ష పుచ్చుకున్నాడు? - క్రీ.శ. 1034
- 15. జయసింహుని యుద్ధ మంత్రి? - మాచిరాజు
- 16. జయసింహుడు ఆదరించిన కవి? - చంద్రరాజు
- 17. చంద్రరాజు కవి రాసిన కావ్యం? - మదన తిలక
- 18. జయసింహునికి ఉన్న బిరుదులు?
- మల్లికామోద, జగదేకమల్లు
- 19. జయసింహుడు ఏ సంవత్సరంలో మరణించారు? - క్రీ.శ. 1042
- 20. జయసింహుని మరణానంతరం రాజ్యపాలన కొనసాగించినవాడు? - మొదటి సోమేశ్వరుడు
- 21. మొదటి సోమేశ్వరుని బిరుదులు ఏమిటి?
- అహవమల్లు, త్రైలోక్యమల్లు
- 22. మొదటి సోమేశ్వరుడి సామంత రాజ్యం? - వేంగీ
- 23. సోమేశ్వరుని కుమారులు?
- రెండో సోమేశ్వరుడు, ఆరో విక్రమాదిత్యుడు, జయసింహుడు
- 24. రెండో సోమేశ్వరునికి ఉన్న బిరుదు?
- భువనైక మల్లుడు
- 25. కళ్యాణి చాళుక్యలలో గొప్పవాడుగా ఎవరిని పేర్కొంటారు? - 6వ విక్రమాదిత్యుడు
- 26. ఆరవ విక్రమాదిత్యుని పారిపాలనా కాలం ?

- క్రీ.శ. 1076-1126

27. ఆరో విక్రమాదిత్యుడి బిరుదు? - త్రిభువనుమల్ల

28. త్రిభువనుమల్ల బిరుదుతో సింహాసనం అధిష్టించి తన పేరుతో 6వ విక్రమాదిత్యుడు ప్రారంభించిన శకం?

- చాళుక్య విక్రమ శకం

29. వేంగీ రాజ్యం కళ్యాణి చాళుక్య సామ్రాజ్యంలో భాగంగా ఎంతకాలం ఉంది?

- క్రీ.శ. 1118 నుంచి 1138 వరకూ

30. 6వ విక్రమాదిత్యుని సేనాధిపతులు ఎవరు?

- దండనాయక అనంతపాలుడు, లక్ష్మణదండనాయకుడు

31. కళ్యాణి సామ్రాజ్య స్థాపకుడు ఎవరు?

- రెండో తైలపుడు

32. కళ్యాణి చాళుక్యులు ఏ ప్రాంతంలో రాజ్యాన్ని ఏర్పాటు చేసుకొని రాష్ట్రకూటులు సామంతులుగా కొనసాగారు? - తాండివాడి

33. కళ్యాణి చాళుక్యుల రాజధాని? - కళ్యాణి

34. రెండో తైలపుడు ఎవరి సామంతుడుగా

ఉన్నాడు? - రాష్ట్రకూట చక్రవర్తి మూడో కృష్ణుడు

35. తైలపుడు రాజ్యానికి వచ్చిన కాలంలో ఖమ్మం జిల్లాలో ఎవరి పాలన కొనసాగింది? - ముదిగొండ

చాళుక్యులు

36. తైలపునికి ఉన్న బిరుదులు?

- చాళుక్యరామ, అహవమల్ల సత్యాశ్రయ తిలక, రణరంగ భీమ

సేకరణ

GRK

TEACHER

డి.ఎస్.సి.(చరిత్ర-ఫ్రెంచ్ విష్టవం)

16వ లాయా (1774-92)

-ఇతడు ఉత్తముడు, స్నేహశీలి అయినా చురుకుదనం, స్థిరచిత్తం లేనివాడు. నాటి పరిస్థితుల్లో దేశాన్ని పాలించగల రాజకీయ అనుభవం, సమర్థత అతనికి లేవు. తన శిరసు మీద ఉంచిన కిరీటాన్ని భూగోళమంత భారంగా భావించాడు. అతనికి పరిపాలనపై ఆసక్తి లేదు. అతని భార్య మేరీ ఆంటోనెట్ ఆస్ట్రియా మహారాణి, రోమన్ సామ్రాజ్యాధినేత మెరియా థెరిసా కుమార్తె. ఆమెకు రాజకీయ అనుభవం లేకపోయినా రాజకీయాల్లో జోక్యం కలిగించుకుంది. ప్రజలంటే ఎప్పడూ తనను పరివేష్టించి ఉండి పొగడ్తలతో ముంచే భూస్వాములేనని భావించింది. ఆమె విదేశీ వనితగా, శత్రురాజ్యమైన ఆస్ట్రియా రాకుమార్తెగానే ప్రజల మనసుల్లో ముద్రితమైంది.

-విప్లవానికి ముందు ఫ్రెంచ్ పరిపాలనా వ్యవస్థ అవకతవలతో నిండి ఉంది. నిరంకుశత్వం, అరాచకం అన్ని రంగాలకు విస్తరించింది. రాజకుటుంబం నివసించే వర్సేకోట్ విందులు విలాసాలకు నిలయమైంది. కోట్లలో ఉండే 18 వేల మందిలో 16 వేల మంది చక్రవర్తి, అతని

కుటుంబానికి వ్యక్తిగత సేవలకు ఉద్దేశించినవారే వారిలో
 ఒక్క రోజు సేవకే 500 మందిని ఉపయోగించేవారు.
 -రాచకుటుంబ విహారాలకు 200ల వాహనాలుండేవి.
 రాజు ఉపయోగించే టేబుల్ ఖరీదు ఒకటిన్నర మిలియన్
 డాలర్లు. ఈ కారణంగా వచ్చే రాజప్రసాదాన్ని దేశం మీద
 నిర్మించిన సమాధిగా వర్ణించారు. విప్లవానికి ముందు
 దేశమంతా ఒకేవిధమైన పరిపాలనా విభాగాలు లేవు.
 న్యాయ వ్యవస్థ అన్యాయ వ్యవస్థగా ఉండేది. న్యాయ
 విభాగాల్లో పార్లమాలు అనే న్యాయస్థానాలుండేవి. వాటిలో
 పాలిస్ పార్లమా ఉన్నతమైనది. అయినా దేశమంతా ఒకే
 న్యాయస్మృతి లేదు. వివిధ రకాల శిక్షాస్మృతులు ఉండేవి.
 శిక్షలు కఠినంగా ఉండేవి. లెటర్ డి కాచెట్ అనే
 ఆజ్ఞాపత్రం ద్వారా ఎవరిచైనా, కారణం తెలుపకుండా
 నిర్బంధించే అధికారం రాజుకు ఉండేది. న్యాయమూర్తి
 పదవులు అమ్మకానికి ఉండేవి. వాటిని కొన్నవారు
 నేరస్తులపై భారీగా జరిమానాలు విధించి డబ్బు వసూలు
 చేసేవారు. దేశంలో ఒకే విధమైన తూనికలు, కొలతలు
 లేవు. ఫైంచ్ సైన్యం అవసరంలేని హోదాలను
 అధికారాలకు నిలయంగా ఉండేది. సైన్యంలో మొత్తం
 1,35,000 మంది ఉండగా వారిలో అధికారులు 35

వేల మంది. అందులో 3,500 మంది మాత్రమే అవసరం.
వీరందరికీ ఏడాదికి 46 మిలియన్ల డాలర్లు ఖర్చయ్యేవి.

సాంఘిక కారణాలు

-ఫ్రెంచ్ విప్లవం రొచరిక నిరంకుశత్వానికి వ్యతిరేకంగా
జరిగిందనడంకంటే సాంఘిక అసమానతలకు
వ్యతిరేకంగా సంభవించిందనడం సముచితం. ఫ్రెంచ్
సమాజం ప్రధానంగా రెండు వర్గాలుగా చీలిపోయింది.
అవి.. ఉన్నతవర్గం, సామాన్యవర్గం.

-ఉన్నతవర్గం తిరిగి మతాధికారులు, భూస్వాములుగా
పునర్వ్యభింపబడగా, సామాన్యవర్గం మధ్యతరగతి,
సామాన్యులుగా విడిపోయింది.

-ఉన్నత వర్గానికి చెందిన క్రైస్తవ మతాచార్యులు
విలోసవంతమైన జీవితం గడిపారు. 24 మిలియన్లు ఉన్న
ప్లాన్స్ జనాభాలో వీరి సంఖ్య 1,35,000. విశాలమైన
భూభాగాలు చర్చి ఆధీనంలో ఉండటంవల్ల వీరు
సంపన్నులయ్యారు. ప్రజలు ప్రత్యేకంగా చర్చికి పన్నులు
చెల్లించాల్సి ఉండటంతో వారి ఆదాయం
ఇబ్బడిముబ్బడిగా పెరిగింది. ఫలితంగా మతాచార్యులు
కోటలు, ప్రసాదాలు సమకూర్చుకుని సుఖాలకు

అలవోటుపడి ఆధ్యాత్మిక జీవనానికి దూరమయ్యారు.

సమాజం, ప్రభుత్వంలో కొన్ని ప్రత్యేక హక్కులు,

అవకాశాలు వీరి సొంతమయ్యాయి. కాగా, కింది స్థాయి

మతాచార్యులు సామన్యవర్గం నుంచి రొవడంతో మత

కార్యకలాపాలను శ్రద్ధతో నిర్వహించేవారు. ఉన్నతవర్గ

మతాచార్యవర్గ కార్యకలాపాలను వీరు వ్యతిరేకించారు.

అందుకే విప్లవం వచ్చినప్పుడు వీరు దొన్ని సమర్థించి

సామాన్యుల్లో కలిసిపోయారు.

-ఉన్నతవర్గంలో రెండో స్థానం భూస్వాములది. ఫ్రెంచ్

జనాభాలో వీరి సంఖ్య 1,50,000. వినోలమైన

భూములతోపాటు వీరు కోటలో పైన్యాలు, న్యాయస్థానాలు

కలిగి ఉండేవారు. ప్రభుత్వం, సైన్యం, చర్చిలో ఉన్నత

పదవులన్నీ వీరి కోసమే అన్నట్టుండేవి. చర్చి,

థియేటర్లో ముందువరస సీట్లన్నీ వీరికే

కేటాయించబడేవి. వీరు ఎక్కువకాలం వర్సే

రోజుప్రసాదంలోనే గడుపుతూ రోజు నుంచి ప్రయోజనాలు

ఆశిస్తుండేవారు. యుద్ధకాలంలో తమ పైన్యాలతో రోజుకు

సహకరించేవారు. తమలో తాము ఘర్షణ పడుతూ

నొంతికి విఘాతం కలిగించారు. అయితే మతాచార్యుల్లో

మాదిరిగానే భూస్వాముల్లో కూడా సామాన్య భూస్వామ్య

వర్గం ఉండేది. ఇది కూడా విష్ణవకాలంలో విష్ణవకారుల పక్షమే వహించింది. ఫ్రెంచ్ జనాభాలో కేవలం ఒక శాతం మాత్రమే ఉన్న ఈ వర్గం దేశ సంపదలో 40 శాతం సొంతం చేసుకుని ఉండగా, మిగిలిన 99 శాతం జనాభా ఉన్న సామాన్యవర్గం వద్ద 60 శాతం సంపద మాత్రమే ఉండేది. ఈ వ్యత్యాసం చాలదన్నట్టు ఉన్నతవర్గానికి అన్నిరకాల పన్నుల నుంచి మినహాయింపు లభించింది. ఈ ప్రత్యేకమైన అవకాశమే వీరిని సామాన్యవర్గం నుంచి వేరుచేసింది.

-సామాన్యవర్గంలో కూడా రెండు తరగతులుండేవి. ఎగువ తరగతిలో ప్రభుత్వ అధికారులు, బ్యాంకర్లు, వర్తకులు, న్యాయవాదులు, వైద్యులు ఉండేవారు. వీరిని మధ్యతరగతి (బూర్జువా) అనవచ్చు. తమతమ వృత్తుల్లో రొణించి ఆర్థికంగా మెరుగైన స్థితిని చేరుకున్నారు. సామాన్యులుగానే వర్తకరించబడ్డారు. రాజకీయాల్లో, ప్రభుత్వంలో తగిన ప్రాతినిధ్యం లభించలేదని భావించారు. ఫ్రెంచ్ విప్లవాన్ని విశేషంగా ప్రభావితం చేసిన మేథావివర్గం వీరినుంచే ఆవిర్భవించింది. మేథావుల ఆలోచనలతో ప్రభావితమైన ఈ వర్గమే అంతిమంగా విప్లవానికి నాయకత్వం వహించి

అధికారాన్ని చేజిక్కించుకుంది.

-సామాన్యవర్గం దిగువతరగతిలో రైతులు, సేద్య బొనిసలు ఉన్నారు. కొద్దిపాటి సొంతభూములున్నప్పటికీ రైతుల పరిస్థితి సేద్య బొనిసల కంటే భిన్నంగా ఉండేవికాదు. వీరు తమకు నచ్చిన పంట పండించుకునే అవకాశం లేదు. వీరి పంట పొలాలను భూస్వామి పెంపుడు జంతువులు నాశనం చేస్తున్నా వాటిని అదిరించే అధికారం లేదు. వీరు భూస్వామికి వెళ్లి చేయాలి. కోటలు, రహదారులు, భవనాలను ఉచితంగా నిర్మించి ఇవ్వాలి. వారంలో కొన్ని రోజులు భూస్వామి పొలంలో ప్రతిఫలం లేకుండా పనిచేయాలి. ప్రభుత్వం నడపడానికి అవసరమైన పన్నులన్నీ మధ్యతరగతితో కలిసి వీరే చెల్లించాలి. రోజుకు, భూస్వామికి, చల్లకి పన్నులు చెల్లిస్తారు. వీటిలో డెయిలీ అనే భూమిపన్ను, టైటి, పీటర్ పెన్స్ అనే చల్ల పన్నులు, విండ్ టీమ్ అనే ఆదాయ పన్ను, గాచెల్లె అనే ఉప్పు పన్ను, కార్వీ అనే రహదారి పన్నులు ఉన్నాయి. వీటి నుంచే ఫ్రాన్స్ లో భూస్వాములు యుద్ధాలు చేశారు. మతాచార్యులు ప్రార్థనలు చేశారు. ప్రజలు పన్నులు కడతారు అనే మధ్యయుగ నానుడి ఆవిర్భవించింది. ఈ పన్నులన్నీపోగా ఫ్రాన్స్ రైతుకు

పండించిన పంటలో 20 శాతం మాత్రమే మిగిలేది. అది కనీసం అవసరాలకు ఏ మాత్రం సరిపోలేదు. కాయలు, దుంపలు తిని ఆకలి తీర్చుకోవాల్సి వచ్చేది. అందుకే విప్లవానికి ముందు ఫ్రాన్స్‌లో 90 శాతం మంది తిండిలేక మరణించగా మిగిలిన 10 శాతం తిన్నదరగక మరణించారని వ్యాఖ్యానించారు.

వైజ్ఞానిక కారణాలు

-17, 18 శతాబ్దాల్లో ఐరోపాలో నూతన పరిశోధనలు జరిగి శాస్త్రీయ విజ్ఞానం కొత్తపుంతలు తొక్కింది. డెకార్ట్, రోబర్ట్ బాయల్ భౌతిక, గణితశాస్త్రాల్లో నూతన సిద్ధాంతాలు రూపొందించారు. భౌతిక ప్రపంచం ప్రకృతి సూత్రాల ఆధారంగా నడుస్తుందని న్యూటన్ సిద్ధాంతీకరించాడు. ఫలితంగా ప్రజల్లో హేతువాద దృష్టి ప్రబలి సంప్రదాయక భావనలపై నిరసన ఏర్పడింది. శాస్త్రవేత్తలు, మేధావులు బైబిల్ వంటి మత గ్రంథాలను విశ్వసించక హేతువాద దృష్టితో భౌతిక శక్తుల ప్రాధాన్యతను గుర్తించారు. ఈ సిద్ధాంతాన్ని డేవిజమ్ అని, దీన్ని అనుసరించిన వారిని డేవిస్ట్‌లని అంటారు. డేవిజమ్

రాజకీయ, సాంఘిక, ఆర్థిక రంగాలను కూడా ప్రభావితం చేయడంతో రాచరికం దైవదత్తమనే సిద్ధాంతం, సామాజిక, ఆర్థిక అసమానతలు భగవంతుని సృష్టి అని నిర్దేశం చేసే భావనలకు కాలం చెల్లినట్లయ్యింది. రాజకీయ, సామాజిక రంగాలను కూడా శాసించేవి భౌతిక సూత్రాలేనని నిర్ధారణ అయ్యింది. ఈ నేపథ్యంలో డేవిడ్స్ లు అయిన ఫ్రెంచ్ తత్వవేత్తలు తమ నూతన రాజకీయ, ఆర్థిక సిద్ధాంతాల ప్రతిపాదన ద్వారా విప్లవానికి అవసరమైన భౌతిక వాతావరణాన్ని రూపొందించారు. ఐరోపాలోని అన్ని రాజ్యాల్లో ఒకేవిధమైన పరిస్థితులున్నప్పటికీ విప్లవం ఫ్రాన్స్ లోనే సంభవించడానికి ఫ్రెంచ్ మేధావులు, తత్వవేత్తలు నిర్వహించిన పాత్రే ప్రధానకారణం. వీరిలో మాంటెస్క్యూ, వోల్టేర్, రూసోలు ప్రముఖులు.

మాంటెస్క్యూ

-ఇతడు రాచరికవాది. క్యాథలిక్ న్యాయమూర్తి అయిన రాచరిక వ్యవస్థను తీవ్రంగా ఖండించారు. చర్చిలోని లోపాలను దుయ్యబట్టాడు. ఫ్రెంచ్ రాచరిక, మత సంప్రదాయాలను విమర్శించాడు.

-బి స్పిలిట్ ఆఫ్ లాస్ అనే తన గ్రంథంలో బ్రిటిష్ వ్యవస్థ స్థిరంగా ఉండటానికి ఆ దేశంలో శాసన నిర్మాణ, కార్యనిర్వహక, న్యాయశాఖల మధ్య అభికార విభజన జరగడమే కారణమని అభిప్రాయపడ్డాడు. బ్రిటన్ లోని ఉదారవాదం, ఫ్రాన్స్ లోని నిరంకుశత్వాల మధ్య ఉన్న తేడాను స్పష్టం చేశాడు.

వోల్టేర్

-యూరప్ ను తన పద్యాలు, నాటకాలు, వ్యాసాలు, చరిత్ర, తత్వకథలు, వ్యంగ్యంతో ముంచెత్తిన మహారచయిత, తత్వవేత్త వోల్టేర్. రాజులు, భూస్వాములు, మతాచార్యుల దుశ్చర్యలను ఖండించిన వోల్టేర్ రాజ్యాంగబద్ధ రాచరికాన్ని ప్రాజ్ఞ నిరంకుశత్వాన్ని సమర్థించాడు. ఇతడు సహజ హక్కుల సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదించి, డేయిజమ్ కు సరైన భాష్యం చెప్పాడు. శాస్త్ర విజ్ఞానంపై గట్టినమ్మకం ఉన్న వోల్టేర్, విశ్వసించాల్సింది భగవంతున్ని కానీ మత గ్రంథాలను కాదని, అవి మానవ కల్పితాలని అందులో

అద్భుతాలన్నీ శ్రమలని అన్నాడు. వోల్టేర్ రచనల ప్రభావం
ఫ్రెంచ్ విప్లవం మీద అమితంగా పడింది.

1. గౌతమ బుద్ధుడు ఏ భాషలో తన ప్రవచనాలను బోధించాడు?

1) హిందీ 2) మరాఠీ

3) పాళీ 4) మాగధి

2. కింది వాటిలో బౌద్ధ నిర్మాణం కానిదేది?

1) సంఘం 2) స్థూపం

3) విహారం 4) చైత్యం

3. బాక్రియన్ రాజ మినాండర్ ఏ బౌద్ధ సన్యాసితో జరిపిన చర్చల సారాంశం మిళిందపన్వ గ్రంథంలో ఉంది?

1) నాగభట్టుడు 2) కుమారిలభట్టుడు

3) నాగసేనుడు 4) నాగార్జునుడు

4. రుగ్వేదంలో ఏ తీర్థంకరుడి గురించి ప్రస్తావన ఉంది?

1) పార్శ్వనాథుడు 2) మహావీరుడు

3) రుషభనాథుడు 4) దేవదత్తుడు

5. ఏ సంవత్సరంలో బుద్ధుడి మహాపరినిర్వాణం జరిగి 2500 ఏళ్లు పూర్తి అయ్యాయి?

1) 1950 2) 1959

3) 1956 4) 1955

6. దక్షిణ భారతదేశంలో ఉన్న బుద్ధుడి అస్థికలు గల తొలి మహాస్థూపం ఏది?

1) భట్టిప్రోలు 2) అమరావతి

3) నాగార్జున కొండ 4) పైవేవీ కాదు

7. బుద్ధుడి జీవితంలో జరిగిన నాలుగు ముఖ్య సంఘటనలతో ప్రమేయం లేని ప్రదేశం ఏది?

1) సంఖ్యస 2) రుమిందై

3) కాసియా

4) ఇసిపటాన వద్ద జింకల వనం

8. నాలుగో బౌద్ధ సంగీతి ఏ నగరంలో జరిగింది?

1) వైశాలి 2) పాటలీపుత్రం

3) కశ్మీర్ 4) కురుక్షేత్ర

9. గౌతమబుద్ధుడు కుశినారలో మరణించేటప్పుడు అతడి పక్కన

ఉన్న శిష్యుడు ఎవరు?

1) నాగసేన 2) ఆనంద

3) అంబపాలి 4) సాలిపుత్ర

10. యోగాచార లేదా విజ్ఞానవాద సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదించిన

తత్వవేత్త ఎవరు?

1) వసుబంధు 2) అసంగ

3) మైత్రేయనాథ 4) వత్తగామిని

11. మహాయాన బుద్ధిజంలో 'బోధిసత్తియ అవలో కితేశ్వర' కు

మరొక పేరు?

1) పద్మపాణి 2) వజ్రపాణి

3) మంజుశ్రీ 4) మైత్రేయ

12. శైవతత్వానికి గల మరొక పేరు?

1) సమాచారి 2) స్వాదవాద

3) సంఖ్య 4) పుద్గల

13. జ్ఞానం ద్వారా మోక్షం పొందవచ్చని తెలిపింది?

1) భగవద్గీత 2) ఇతిహాసాలు

3) ఉపనిషత్తులు 4) వేదాలు

14. శైవమత సాంప్రదాయ ప్రకారం మొత్తం తీర్థంకరుల సంఖ్య?

1) 23 2) 22 3) 24 4) 21

15. జైనమత పవిత్ర గ్రంథాలు?

1) త్రిపీఠకాలు 2) వేదాలు

3) అంగాలు 4) భగవద్గీత

16. తెలంగాణలో ఏకైక జైన క్షేత్రం?

1) కొలనుపాక 2) బోధన్

3) ఉదయగిరి 4) రామతీర్థం

17. సింధూ నాగరికత భారతదేశంలో ఏ ప్రాంతాల్లో విస్తరించింది?

1) ఉత్తర ప్రాంతం 2) తూర్పు ప్రాంతం

3) పశ్చిమ ప్రాంతం 4) 1, 3

18. మొహంజోదారోను స్థానిక ప్రజలు ఏమని పిలుస్తారు?

1) పూర్వీకుల దేవాలయం 2) క్రిడా ప్రాంగణం

3) మ తుల దిబ్బ 4) ఏవీకాదు

19. హరప్పా నాగరికత ఏ సంవత్సరంలో బయటపడింది?

1) క్రీ.శ. 1912 2) క్రీ.శ. 1921

3) క్రీ.శ. 1922 4) క్రీ.శ. 1925

20. సింధు ప్రజలకు ఇష్టమైన జంతువు?

1) ఎద్దు 2) ఒంటె 3) గుర్రం 4) ఏనుగు

21. గుజరాత్ లో జరిగిన తవ్వకాల్లో కొత్తగా బయట పడిన హరప్పా నగరం ఏది?

1) ధోలవీర 2) ఖాండియ

3) కుంటాసి 4) మాండో

22. సింధూ ప్రజల ప్రధాన రేవు పట్టణం లోథాల్ ఏ రాష్ట్రంలో ఉంది?

1) గుజరాత్ 2) మహారాష్ట్ర

3) పంజాబ్ 4) రాజస్థాన్

23. సింధూ ప్రజలు ముద్రికలను దేనితో తయారు చేశారు?

1) చెక్క 2) కంచు

3) స్టియటైట్ 4) మట్టి

24. సింధూ నగరాల్లో గ హ నిర్మాణానికి ఏ వస్తువులను

ఉపయోగించారు?

1) కార్చిన ఇటుకలు 2) వెదురు

3) చెక్క 4) గ్రానైట్

25. హరప్పా సంస్కృతి నిర్మాతలెవరు?

1) సుమేరియన్లు 2) ఆర్యులు

3) ద్రావిడులు 4) ఆస్ట్రాలాయిడ్లు

26. హరప్పా, మెసపటోమియాల మధ్య వర్తక కేంద్రం గా ఉన్న ప్రాంతమేది?

1) మెలూహా 2) సుమేరియా

3) చమ్పాదారో 4) కాళీభంగన్

27. సింధూ ప్రజల వస్త్రాల మాటను ఏ మెసపటోమియా నగరంలో కనుగొన్నారు?

1) ఉర్ 2) కిష్ 3) బెల్ 4) ఉమ్మా

28. ప్రపంచంలో మొట్టమొదటిసారిగా పత్తిని పండించిన నాగరికత ఏది?

1) మెసపటోమియా 2) చైనా

3) సింధూ 4) పర్షియా

29. గుర్రం అవశేషాలు బయటపడిన సింధూ ప్రాంతం?

1) సుర్కొటడా 2) లోథాల్

3) చమ్బుదారో 4) బన్వోలీ

30. ఓంటె ఆనవాళ్లు లభ్యమైన సింధూ నగరం ఏది?

1) కాళీభంగన్ 2) లోథాల్

3) హరప్పా 4) మొహంజోదారో

31. హరప్పా ప్రజలకు తెలిసిన లోహాలేవి?

1) రాగి 2) లెడ్ 3) టిన్ 4) అన్నీ

32. అమ్మతల్లి ఆరాధకులైన సింధూ ప్రజలు పూజించిన పురుష దేవుడెవరు?

1) ఇంద్రుడు 2) విష్ణువు

3) బ్రహ్మ 4) పశుపతి

33. లోథాల్, చమ్బుదారో పట్టణాలు ఏ పరిశ్రమకు ప్రసిద్ధి చెందాయి?

1) నౌకా నిర్మాణం 2) పూసల తయారీ

3) నేత పరిశ్రమ 4) లోహ పరిశ్రమ

34. హరప్పా తవ్వకాల్లో బయటపడిన ఆయుధం?

1) ఖడ్గం 2) ఈటె

3) గొడ్డలి 4) బల్లెం

35. సింధూ లిపితో పాలికలు గల భారతీయ లిపి?

1) పాళీ 2) బ్రాహ్మీ

3) ద్రవిడియన్ 4) ఖరోష్టి

36. సింధూ ప్రజల కళాభవేనాన్ని ప్రతిఫలించే నాట్యకత్తె కాంస్య విగ్రహం ఎక్కడ లభించింది?

- 1) మొహంజోదారో 2) హరప్పా
- 3) చన్దుదారో 4) కాళీభంగన్

37. సింధూ లోయ నాగరికత ఏ కాలానికి చెందింది?

- 1) క్రీ.పూ. 3000 2) క్రీ.పూ. 4000
- 3) క్రీ.పూ. 1000 4) క్రీ.పూ. 4500

38. హరప్పా సంస్కృతికి చెందిన కాళీభంగన్ ఏ రాష్ట్రంలో ఉంది?

- 1) గుజరాత్ 2) రాజస్థాన్
- 3) హర్యానా 4) ఉత్తరప్రదేశ్

39. మహాస్నాన వాటిక ఏ నగరంలో ఉంది?

- 1) హరప్పా 2) లోథాల్
- 3) మొహంజోదారో 4) చన్దుదారో

40. హరప్పా ప్రజల ప్రధాన వృత్తి?

- 1) పశుపోషణ 2) వ్యవసాయం
- 3) వ్యాపారం 4) మత్స్య గ్రహణం

41. సింధూ ప్రజలకు తెలియని జంతువు?

- 1) కుక్క 2) ఆవు 3) ఎద్దు 4) గుర్రం

42. అతిపెద్ద ధాన్యగారం ఎక్కడ ఉంది?

- 1) హరప్పా 2) లోథాల్
- 3) ధోల్వీర 4) రంగాపూర్

43. హరప్పా ప్రజలు ఆరోధించింది?

- 1) అమ్మతల్లి 2) పశుపతి, లింగం
- 3) జంతువు, సర్పాలు, చెట్లు 4) అన్నీ

44. సింధూ ప్రజల విషి?

- 1) ప్రాక తం 2) సంస్కృ తం
- 3) బొమ్మల 4) ద్రావిడ

45. వీటిలో తొలి నగరీకరణగా వేరు పొందింది?

- 1) ఆర్య నాగరికత 2) సింధూ నాగరికత
- 3) షాడూన జనపదాలు 4) మగధ రాజ్య స్థాపన

సమాధానాలు

- 1)3 2)1 3)3 4)1 5)3
- 6)1 7)1 8)3 9)2 10)3
- 11)1 12)2 13)2 14)3 15)3
- 16)1 17)4 18)3 19)2 20)1
- 21)1 22)1 23)3 24)1 25)3
- 26)1 27)4 28)3 29)1 30)1
- 31)4 32)4 33)2 34)1 35)3
- 36)1 37)1 38)2 39)3 40)2
- 41)4 42)1 43)4 44)3 45)2

1. చంద్రగుప్తు మౌర్యుని ప్రధాన మంత్రి?

కౌటిల్యుడు

2. చంద్రగుప్తుడు ఏ నంద వంశపు రాజును ఓడించి మౌర్య సామ్రాజ్యాన్ని పూ..కీ)322)స్థాపించాడు?

ధనవంతుడు

3. చంద్రగుప్తునితో ఓడిపోయి సంభి చేసుకున్న విదేశీ రాజు?

సెల్యుకస్ నికేటర్

4. మౌర్యసామ్రాజ్యంలో తన రాయబారిగా సెల్యుకస్ నికేటర్ ఎవరిని నియమించాడు?

మొగస్తనీస్

5. 'అర్థశాస్త్రాన్ని' రచించిన వాడు ?

కౌటిల్యుడు

6. మొగస్తనీస్ రచించిన గ్రంథం ? ిస్ ఇండికా

7. సుదర్శన తటాకాన్ని తవ్వించినవాడు?

చంద్రగుప్తుడు

8. చంద్రగుప్తుడు సల్లెఖన వ్రతం ఆచరించి (ఉపవసం) ఎక్కడ మరణించాడు?

శ్రౌవణ బెళగొళ

9. చంద్రగుప్తుడు అవసాన దశలో నమ్మిన మతం?

జైనమతం

10. అనోకుడు కలింగ రాజ్యంతో ఎక్కడ యుద్ధం చేశాడు?
థాలీబరిస్సా), క్రీ.పూ..261)

11. అనోకుని బౌద్ధమత గురువు?

ఉపగుప్తుడు

12. అనోకుడు బౌద్ధమతం స్వీకరించడానికి కారణం?

కలింగ యుద్ధంలోని హింస

13. అనోకుడు ధర్మప్రచారం కోసం ప్రత్యేకంగా నియమించిన
ఉద్యోగులు?

ధర్మమహామాత్యులు

14. అనోక చక్రవర్తి బిరుదులు ?

దేవనాంప్రియా, ప్రియదర్శిని

15. కాశ్మీర్ రాజధానికి శ్రీనగర్ ను నిర్మించినవారు?

అనోకుడు

16. గంగనది సంగమం వద్ద అతి సోన్-పెద్ద రాజ ప్రాసాదాన్ని

అనోకుడు ఏ నగరంలో నిర్మించాడు?

పాటలీపుత్ర

17. భారత ప్రభుత్వం రాజ చిహ్నంగా గ్రహించిన నాలుగు సింహాల

బొమ్మ అనోకుడు చెక్కించిన స్థూపం ఏది?

సారనాథ్

18. పాటలీపుత్రంలో బౌద్ధమహాసభను నిర్వహించిన వారు?

అశోకుడు

19. మౌర్యవంశపు చివరిరాజు ?

బృహద్రదుడు

20. 'ముద్రారాక్షసం' గ్రంథకర్త?

విశాఖదత్తుడు

21. చంద్రగుప్తుడు తవ్వించిన సుదర్శన తటాకం ఎక్కడ ఉంది?

గుజరాత్

22. అశోకుడు చెక్కించిన స్థూపాల్లో మిక్కిలి ప్రసిద్ధి గాంచింది?

సాంచీ 'స్థూపం'

23. పాటలి పుత్రాన్ని వర్ణించిన గ్రీకు రచయిత?

మెగస్తనీస్ (ఇండికా)

24. శాతవాహన రాజ్యాన్ని స్థాపించినవాడు?

శ్రీముఖ శాతవాహనుడు

25. శ్రీముఖుడు ఏ మగధ రాజును ఓడించి శాతవాహన రాజ్యాన్ని

నెలకొల్పాడు?

సుశర్మ కన్వ

26. శాతవాహనుల రాజధానులు?

ప్రతిష్ఠానపురం(పైఠాన్),

ధాన్యకటకం(అమరావతి)

27. 'నానాఘాట్ శాసనం' ఏ శాతవాహన రాజును ఎక్కువగా ప్రస్తావించింది?

మొదటి శాతకర్ణి

28. మొదటి శాతకర్ణి బిరుదు?

దక్షిణ పథాపతి

29. సారస్వత వికాసం ఏ శాతవాహన రాజు కాలంలో జరిగింది?

హాలుడు

30. హాలుడు రచించిన గ్రంథం ?

గాథా సప్తశతి

31. శర్వవర్మ రచించిన వ్యాకరణ గ్రంథం?

కాలంత్రం

32. గుణాడుడు రచించిన 'బృహత్కథ' ఏ భాషలో ఉంది?

ప్రాకృత భాష

33. 'నాసిక్ శాసనం' ఎవరి విజయాలను కీర్తించింది?

గౌతమీపుత్ర శాతకర్ణి

34. శాతవాహనులు ఎక్కువ పన్నులను ప్రజల నుంచి ఏ రూపంలో వసూలు చేసేవారు?

ధన రూపంలో

35. శాతవాహనులు తమ సామ్రాజ్యాన్ని ఆహారాలు విభజించారు .

ఆహారానికి అభిపత్తి?

మహామాత్రుడు

36. " ఆరోగ్య మంజరి' అనే గ్రంథాన్ని రచించినవారు?

నాగార్జునుడు

37. పశ్చిమ తీరంలో శాతవాహనుల ముఖ్యరేవు పట్టణాలు?

భరుకచ్యం, సోపార, కళ్యాణి

38. తీర్పుతీరంలోని శాతవాహనుల ముఖ్యరేవు పట్టణాలు?

మైసోలియామ)చిలీపట్నం(, ఘంటసాల

39. ఆంధ్రుల గురించి మొదటగా పేర్కొన్న గ్రంథం?

ఐతరేయబ్రాహ్మణం

40. నానాఘాట్ శాసనాన్ని వేయించినవారు?

నాగనిక

41. శాతవాహన రాజ్యం ప్రధాన ఆదాయ వనరు?

భూమిశిస్తు

42. శాతవాహనుల మొదటి రాజధాని?

ప్రతిష్ఠానపురం(పైథాన్)

43. శాతవాహనుల కాలంలో గ్రామ పాలనను నిర్వహించిన వారు?

గ్రామికుడు

44. పారశీకులు అంటే?

ఇరొసీయన్లు

45. వాయువ్య భారతదేశాన్ని మొదటిగా జయించిన పర్షియన్ చక్రవర్తి?

సైరస్

46. అలెగ్జాండర్ భారత దండయాత్ర చేసిన సంవత్సరం?

క్రీ.పూ.327

47. మాసిడోనియా రాజు అయిన అలెగ్జాండర్ ఏ దేశస్థుడు ?

గ్రీకు

48. ఏ ప్రాంతాలను జయించాలని అలెగ్జాండర్ భారత దండయాత్ర చేశాడు?

ఆసియామైనర్

49. అలెగ్జాండర్ కు లొంగిపోయిన తక్షశిల రాజు ?

అంభి

50. అలెగ్జాండర్ తో వీరోచితంగా పోరాడి ఓడిన రాజు?

పురుషోత్తముడు(పోరస్)

51. అలెగ్జాండర్ ఎక్కడ చనిపోయాడు?

బాబిలోనియా(పూ.క్రీ)324)

52. అలెగ్జాండర్ మరణం తర్వాత స్వతంత్రం ప్రకటించు కున్న గ్రీకు పైనిక సేనాని ?

సెల్యుకస్ నికేటర్

53. పురుషోత్తముని రాజ్యం ఏ ఏ నదుల మధ్య ఉంది?

జీలం, చీనాబ్

54. పాటలీపుత్రాన్ని ప్రస్తుతం ఏమని పిలుస్తారు?

పాట్నాబీహార)

55. 'షాడోశ మహా జనపదాల్లోని ఏ రాజ్యం విలీనమవడం వల్ల మగధ

బలమైన రాజ్యంగా ఏర్పడింది?

కోసల

56. మొదటి మగధ రాజుని నగరం ?

రాజగృహ(గిరి వ్రజపురం)

57. నూతన రాజుని 'పాటలీపుత్రం'ను నిర్మించిన వారు?

అశోకత్రువు

58. హర్ష్యాంక వంశం పేరుతో మగధ సింహాసనాన్ని

అధిష్టించినవారు?

బింబిసారుడు

59. గౌతమ బుద్ధుడి సమకాలీకుడైన మగధ రాజు?

బింబిసారుడు

60. వైశాలి నగరాన్ని రాజధానిగా మార్చి మగధను పాలించిన వారు?

కాలాశోకుడు

61. ఉగ్రసేనుడనే బిరుదు కలవారు?

మహాపద్మానందుడు

62. 'తమిళకం' అంటే ?

చేర, చోళ, పాండ్య రాజ్యాల ప్రాంతాలు

63. పాండ్యుల రాజధాని ?

మధురై

64. 'నగరం' అంటే ?

పాండ్యుల రాజులు మధురైలో

విర్పొట్టు చేసిన కవి పండిత పరిషత్

65. చేరరాజుల్లో ప్రసిద్ధుడు ?

సెంగుత్తవాన్

66. 'ఎర్రచేర' అనే బిరుదు ఉన్న చేరరాజు ?

సెంగుత్తవాన్

67. చేరరాజ్యం రాజధాని?

వంజికరూర్/

68. చేరరాజ్యం వర్ణిల్లిన ప్రాంతం?

కేరళ

69. ప్రాచీన చోళ వంశ స్థాపకుడు ?

ఎలార

70. చోళ వంశీయుల్లో గొప్పవాడు ?

కలికాలుడు

71. సెంగుత్తవాన్ విజయాల గురించి వర్ణిస్తున్న గ్రంథం?

శిలపాఠికారం

72. చేర, పాండ్య రాజ్యాలను ఓడించిన వారు?

కలికాల చోళ

73. కావేరీ నదికి ఆనకట్టలు నిర్మించి వ్యవసాయాభివృద్ధికి కృషి చేసినవారు?

కలికాలుడు

74. పాండ్యుల్లో గొప్పరాజు ?

నెడుంజెలిమాన్

75. తొల్కప్పియర్ రాసిన తమిళ వ్యాకరణ గ్రంథం?

తొల్కప్పియం

76. ప్రముఖ తమిళ ఇతిహాస గ్రంథాలు, రచయితలు?

శిలపాఠికారంఇలొంగో) అండిగిల్(,

మణిమేఖలై(సుత్తిలై సత్తనార్)

77. 'జీవన చింతామణి' అనే వైద్య గ్రంథాన్ని రచించినవారు?

తిరుత్తక్కదేవార్

78. కుషాణుల్లో గొప్పవాడు?

కణిష్కుడు

79. మధ్య ఆసియాలోని మూచీ తెగకు చెందినవారు?

కుషాణులు

80. శకయుగ ప్రారంభకుడు ?

కనిష్కుడు

81. కనిష్కుడి రాజధాని ?

పురుషపురం(పెషావర్)

82. ఏ దేశంపై సాధించిన విజయం తర్వాత కనిష్కుడికి 'దైవపుత్ర'

అనే బిరుదు లభించింది?

చైనా

83. కుషాణ రాజ్యంలో గ్రామపాలనను పర్యవేక్షించిన వారు?

గ్రామీక, భద్రపాల

84. ఏ బౌద్ధ పండితుడి ప్రభావం వల్ల కనిష్కుడు పరమత సహనం

కలవాడిగా మారాడు?

అశ్వగోషుడు

85. కనిష్కుడు ఆచరించిన బౌద్ధమత శాఖ?

మహాయానం

86. అశ్వగోషుడు రచించిన కావ్యాలు?

బుద్ధచరితం, సౌందర్యోనందం

87. చరక సంహితను రచించిన వాడు?

చరకుడు

88. కనిష్కుడి ఆస్థానంలోని పండితులు?

నొగార్జునుడు, వసుమిత్తుడు, పార్శ్వకుడు

జ) అక్బర్.

12) అక్బర్ కాలంలో ప్రముఖ సంగీత విద్వాంసుడు ఎవరు?

జ) తాన్ సేన్.

13) జహంగీర్ ఎవరిని హత్య చేశాడు?

జ) అబుల్ ఫజల్.

14) నూర్జహాన్ ఎవరి భార్య?

జ) జహంగీర్.

15) తాజ్ మహల్ ణు ఎవరు నిర్మించారు?

జ) షాజహాన్.

16) తాజ్ మహల్ నిర్మించడానికి ఎంతకాలం పట్టింది?

జ) 22 యేళ్ళు (22వేల మంది కార్మికులు)

17) తాజ్ మహల్ నిర్మాణానికి ఎంత ఖర్చు అయినది?

జ) 3 కోట్లు.

18) ఎర్రకోటను ఎవరు నిర్మించారు?

జ) హమీద్

19) షాజహాన్ ఆస్థానంలో ఉన్న వ్రజం ఏది ?

జ) కోహినూర్ వజ్రం.

20) ప్రపంచంలోనే పెద్ద మసీదు ఏది?

జ) జామా మసీదు.

21) కోహినూర్ వజ్రం ఎవరు ఇచ్చారు?

జ) మీర్ జామ్నా

22) షాజహాన్ ను ఏమని పిలిచేవారు?

జ) ఢిల్లీ నగర స్థాపకుడు, ఇంజనీర్ కింగ్.

23) ఔరంగజేబు పూర్తి పేరు ఏమిటి?

జ) ముజఫర్ మెహిఉద్దీన్ మహ్మద్ ఔరంగజేబు.

24) ఔరంగ జేబు బిరుదులు ఏంటి?

జ) అలంగీర్, జిందా పీర్, దార్వేష్.

25) జిజియా పన్నును ఎవరు ప్రవేశపెట్టారు?

జ) ఔరంగజేబు.

26) నాణేలపై ఏ శ్లోకాలను ఔరంగజేబు తొలగించాడు?

జ) ఖురాన్

27) అక్బర్ పరిపాలనలో భూమిశిస్తు విధానాన్ని ఎవరు ప్రవేశపెట్టారు?

జ.తోడర్ మల్

28) మొగలుల కాలంలో ఏ పరిశ్రమ అభివృద్ధి చెందినది?

జ) నేత పరిశ్రమ.

29) మొగల్ సామ్రాజ్యాన్ని ఎవరు స్థాపించారు?

జ) బాబర్.

30) హూమాయున్ ను షేర్షా ఏ యుద్ధంలో ఓడించాడు?

జ) చౌసా యుద్ధంలో

31) అక్బర్ సంరక్షకుడు ఎవరు?

జ) జైరాంఖాన్.

32) అక్బర్ ఆక్రమించిన చివరి కోట ఏది?

జ.ఆసిర్వాడ్ కోట.

33) అక్బర్ ఆస్థానకవి ఎవరు?

జ) అబుల్ ఫజల్.

34) అక్బర్ ఆస్థాన విదూషకుడు ఎవరు?

జ) బీర్బల్.

35) ఆగ్రా కోటను ఎవరు నిర్మించారు?

జ) అక్బర్.

36) తన ఆస్థానంలో బంగారు గంటను ఏర్పాటు చేసినది ఎవరు?

జ) జహంగీర్.

37) షాజహాన్ అసలు పేరేమిటి?

జ) ఖుర్్రం.

38) షాజహాన్ కాలంలో మొగలులు కోల్పోయిన ప్రాంతం ఏది?

జ) కాందహార్

39) ఎర్రకోటలోని ముఖ్యమైన కట్టడం ఏది?

జ) రంగ్ మహల్.

40) ఔరంగజేబు గోల్కొండ కోటను ఎప్పుడు ఆక్రమించాడు?

జ) క్రీ.శ.1687.

41) ఫిరంగి దళాన్ని మొదట ఏర్పాటు చేసింది ఎవరు?

జ) బాబర్.

42) గణిత, వైద్య శాస్త్రాలను బాగా ప్రోత్సహించిన మొగల్ చక్రవర్తి ఎవరు?

జ) అక్బర్.

43) మొగలుల కాలంలో గొప్ప చిత్రకారుడు ఎవరు?

జ) జహంగీర్.

44) తాన్ సేన్ హిందూస్థానీ సంగీతంలో కనిపెట్టిన కొత్త రాగం ఏది?

జ) హుస్సేనీ

45) షాజహాన్ ఆస్థానంలో ప్రముఖ సంగీత విద్వాంసుడు ఎవరు?

జ) రామదాసు.

46) ట్రావెన్ కోర్ రాజ్యాన్ని ఎవరు స్థాపించారు?

జ) రాజా మార్తాండవర్మ

47) జాగీర్ లు ఇచ్చే పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టింది ఎవరి కాలంలో ?

జ: మొగలుల కాలంలో

48) మొగలుల కాలంలో సైనిక శాఖాధిపతిని ఏమని పిలిచేవారు ?

జ: మీర్ భక్ష్

49) అక్బర్ తన సామ్రాజ్యాన్ని రాష్ట్రాలుగా విభజించాడు. వాటిని ఏమనేవారు ?

జ: సుబాలు (జిల్లాలు - సర్కారులు)

50) మొగలుల కాలంలో ముహూర్ అనే బంగారు నాణెం ఎన్ని రూపాయలకు సమానం ?

జ: తొమ్మిది రూపాయలు

51) మొగలుల కాలంలో గోడలకు అంటించే వృక్ష సంబంధిత డిజైన్లను ఏమని పిలిచేవారు ?

జ: పీత్రా - డ్యూరా

52) అయిన్ ఇ అక్బర్, అక్బర్ నామా రాసినది ఎవరు ?

జ: అబుల్ ఫజల్

53) మహాభారతాన్ని పర్షియా భాషలోకి ఏ పేరుతో అనువదించారు ?

జ: రజ్మీ నామా

GRK

TEACHER

ఫ్రెంచి విప్లవం - పరిణామాలు

-1787లో 16వ లూయీ 145 మంది ఉన్న ప్రముఖుల సభను వర్యేలో సమావేశపరిచి ఆర్థిక సమస్యను పరిష్కరించడానికి.. మినహాయింపు లేకుండా ఉన్నతవర్గాలపై కూడా పన్నులు విధించడం తప్ప మరో మార్గం లేదని, అందుకు అంగీకరించమని అభ్యర్థించాడు. ప్రముఖుల సభ దొన్ని తిరస్కరించడమే కాకుండా, ఉన్నతవర్గాలపై పన్నులు విధించే అధికారం ఒక్క ఎస్టేట్స్ జనరల్ కు మాత్రమే ఉందని ప్రకటించింది. ఫలితంగా ఎస్టేట్స్ జనరల్ కు ఎన్నికలు జరిపి సమావేశపర్చడం తప్ప దొరిలేదని స్పష్టమైంది.

-ఎస్టేట్స్ జనరల్ సమావేశం 1789: ఎస్టేట్స్ జనరల్ సమావేశమే విప్లవానికి తెరలేపింది. ఫ్రాన్స్ దేశపు పార్లమెంటునే ఎస్టేట్స్ జనరల్ అంటారు. 1614

నుంచి అంటే 175 ఏండ్లపాటు ఎస్టేట్స్ జనరల్
 సమావేశం జరగలేదు. ఎస్టేట్స్ జనరల్లో ఉన్న
 మాడు సభలను ఎస్టేట్స్ అంటారు. మొదటి ఎస్టేట్లో
 మతాచార్యుల ప్రతినిధులు 300 మంది, రెండో
 ఎస్టేట్లో భూస్వాముల ప్రతినిధులు 300 మంది,
 మూడో ఎస్టేట్లో సామాన్యుల ప్రతినిధులు 600 మంది
 ఉంటారు. గతంలో ఎస్టేట్స్ జనరల్ సమావేశాలు
 జరిగినప్పుడు ఒక్కొక్క సభ్యుడికి ఒక ఓటు కాకుండా,
 ఎస్టేట్కు అంతటికీ కలిపి ఒక ఓటు ఉండేది.
 ఫలితంగా 300 మంది సభ్యుల చొప్పున ఉన్న
 మొదటి, రెండు ఎస్టేట్లకు ఒక్కొక్క ఓటు ఉండగా,
 600 మంది ఉన్న మూడో ఎస్టేట్కు కూడా ఒకే ఓటు
 ఉండేది.

మాడు ఎస్టేట్లు ఒకే చోట కాక, విడివిడిగా
 సమావేశమై నిర్ణయాలు తీసుకునేవి. ఏదైనా అంశం
 మీద చక్రవర్తి ఎస్టేట్ జనరల్ అభిప్రాయం
 కోరినప్పుడు ఒకే విధమైన ప్రయోజనాలున్న మొదటి,

రెండు ఎస్టేట్లు ఒకవైపు ఓటు చేయగా, మూడో
ఎస్టేట్ అందుకు ఇన్నంగా ఓటువేసి ప్రతిసారి 2-1
తేడాతో ఓడిపోతుంది. ఈ నమ్మకంతోనే
మినహాయింపు లేకుండా పన్నులు విధించాలని
లూయీ కోలినప్పడు ప్రముఖుల సభ ఎస్టేట్స్ జనరల్
సమావేశాన్ని డిమాండ్ చేసింది. 1789లో ఎస్టేట్స్
జనరల్కు ఎన్నికలు జరిగాయి. 1789లో ఎన్నికైన
మూడో ఎస్టేట్ సభ్యులకూ 1614 నాటి సభ్యులకు
పోలికే లేదు. 1789 నాటి సభ్యులు విప్లవ భావాలతో
ప్రేరేపితులయ్యారు. తత్వవేత్తల రచనలతో
ప్రభావితులయ్యారు. రొజ్యాంగ మార్పును
కోరుకుంటున్న ప్రజల ద్వారా ఎన్నికయ్యారు.

ఎన్నికల ముందు ప్రజలు రూపొందించిన
కాహియార్లు అనే కరపత్రాలతో ప్రతిఘటించిన ప్రజల
అభీష్టాలను నెరవేర్చడానికి సంసిద్ధులయ్యారు.
సభ్యుల్లో అధిక సంఖ్యాకులైన న్యాయవాదులు,
న్యాయమూర్తులు, మేధావులు.. ఇంగ్లండ్లోని

రోజ్యోంగబద్ధ రోచరికంపట్ల సానుభూతి ఉన్నవారు. వీరిలో మిరొబు, సయీసేలు ముఖ్యులు. వీరు జన్మతః ఉన్నతవర్గానికి చెందినవారైనా మాడో వస్టేట్ కు ప్రాతినిధ్యం వహించడానికి ముందుకు వచ్చారు. అయితే కాహియార్లలో ప్రజలు రోచరికంపట్ల వ్యతిరేకతను కనబర్చిన దొఖలాలు మచ్చుకైనా లేవు. ప్రభుత్వంలో సమాజంలో మౌలికమైన, విప్లవాత్మకమైన సంస్కరణలు మాత్రమే వారు కోరుకున్నారు. సామాజిక అసమానతలు పోవాలని దేశం ఐక్యంగా, పటిష్టంగా ఉండాలని కాంక్షించారు.

1789 మే 5న లూయీ వస్టేట్ జనరల్ ను వర్సే కోటలో విడివిడిగా సమావేశపర్చాడు. ప్రజాభీష్టం ప్రతిఫలించాలంటే మాడు వస్టేట్ లు ఒకేచోట సమావేశం కావాలని, వస్టేట్ కు ఒక ఓటు కాకుండా సభ్యునికి ఒక ఓటు ఉండాలని, మాడో వస్టేట్ సభ్యులు వాదించారు. తద్వారా వస్టేట్స్ జనరల్

జాతీయ లక్షణాన్ని సంతరించుకుంటుందని
 ఆశించారు. మొదటి, రెండు వ్వేట్లు ఈ
 ప్రతిపాదనను అంగీకరించలేదు. ప్రతిష్ఠంభన
 ఏర్పడింది. సమస్య పరిష్కారానికి ప్రభుత్వం
 చొరవచూపలేదు. కాహియార్ల పరిశీలనకానీ,
 శాసన ప్రతిపాదనకాని జరగలేదు. చివరకు 1789
 జూన్ 17న మూడో వ్వేట్ తనను జాతీయసభగా
 ప్రకటించుకుంది. జాతీయ సభలో విలీనమై జాతీయ
 సమస్యల పరిష్కారానికి కృషి చేయాల్సిందిగా మొదటి,
 రెండు వ్వేట్లను ఆహ్వానించింది. వారిలో కొందరు
 అనుకూలురు జాతీయ సభలో చేరారు. మూడో వ్వేట్
 జాతీయసభగా ప్రకటించుకోవడంతో విప్లవం
 ఆరంభమైంది.

-బొస్టిల్ పతనం :

జాతీయసభ 1789 జూలై 8న నూతన రాజ్యాంగ
 రచన కోసం జాతీయ రాజ్యాంగ పరిషత్తును

రూపొందించింది. రాజ్యాంగ పరిషత్తు తన
 కార్యక్రమాలను ప్రారంభించకముందే వాటిని
 అడ్డుకునేందుకు లాయీ సరిహద్దుల నుంచి
 సైన్యాలను పారిస్ కు తరలించడం ప్రారంభించాడు.
 20 వేల సైన్యం పారిస్ ను చుట్టుముట్టింది. సైన్యాన్ని
 ఉపసంహరించొల్పిందిగా జాతీయసభ చేసిన
 విజ్ఞప్తిని లాయీ ఖాతరు చేయలేదు. పారిస్ ప్రజలు
 తమ ప్రయోజనాలు జాతీయసభతో ముడిపడి
 ఉన్నాయని తెలుసుకున్నారు. ఈలోగా
 జాతీయసభకు అనుకూలంగా ఉన్నాడన్న కారణంతో
 ఆర్థికమంత్రి నెక్కర్ ను లాయీ మళ్ళీ తొలగించాడు.
 ఆగ్రహించిన ప్రజలు వీధుల్లోకి చేరి నెక్కర్ ఘాటోను
 ప్రదర్శిస్తూ..

జూలై 11, 12 తేదీల్లో పారిస్ నగర వీధుల్లో
 ఆందోళనలు జరిపారు. ప్రజలు సైనికులను తరిమేసి
 జూలై 14న పారిస్ కు తూర్పున ఉన్న బాస్టిల్ కోట మీద
 దాడి చేశారు. బాస్టిల్ రాజకీయ ఖైదీలను

నిర్బంధించి ఉంచే జైలు. ఒక చీకటి కుహరం.
 ఋర్బన్ రాజుల నిరంకుశత్వానికి ప్రతీక. జైలు రక్షణ
 దళాలు బాస్టిల్ను కాపాడుకోలేకపోయాయి.
 బాస్టిల్ను ప్రజలు స్వాధీనం చేసుకొని ఏండ్ల తరబడి
 నిర్బంధంలో మగ్గుతున్న ఖైదీలను విడుదల చేశారు.
 బాస్టిల్ పతనం విప్లవ విజయ తొలి సంకేతం. బాస్టిల్
 పతనాన్ని రాచరిక నిరంకుశ పతనంగా
 చరిత్రకారులు గుర్తించారు. ఈ సంఘటనతో ప్రజలు
 రాజును సమర్థించడం లేదని వారు జాతీయసభ
 పక్షాన నిలుస్తున్నారని స్పష్టమైంది. పారిస్ నగరాన్ని
 పూర్తిగా స్వాధీనం చేసుకున్న ప్రజలు ఎస్టేట్స్
 జనరల్కు సభ్యులను ఎన్నుకున్న పారిస్ నగర
 ప్రజాప్రతినిధులతో పారిస్లో మున్సిపల్ ప్రభుత్వాన్ని
 ఏర్పర్చారు.

దొని రక్షణ కోసం 48 వేల మంది యువకులతో
 జాతీయ సైనిక దళాన్ని రూపొందించారు. పారిస్లో
 ఋర్బన్ తెల్లజెండా స్థానంలో మాడు రంగుల

విప్లవశైలిలో ఎగిరింది. బెయిల్ నగర మేయర్ కాగా,
 లఫాయేట్ జాతీయ రక్షణ దళాధిపతి అయ్యాడు.
 తప్పని పరిస్థితుల్లో లూయీ ఈ పరిణామాలను
 అంగీకరించాడు. బాప్టిస్ట్ పతన స్ఫూర్తి దేశం
 నలుమూలలకు పాకింది. గ్రామాల్లో కర్షకులు
 తిరుగుబాటుచేసి భూములను స్వాధీనం
 చేసుకున్నారు. భూస్వాముల కోటలు
 నేలమట్టమయ్యాయి. జూలై 14 ను ఫ్రెంచ్
 జాతీయదినంగా పరిగణించారు.

-పారిస్ మహిళల ఆకలియాత్ర:

1789 అక్టోబర్ నాటికి పారిస్ నగరం తీవ్ర ఛామానికి
 గురైంది. తిండిలేక, ఆకలి తీరక ప్రజలు
 అలమటించారు. ఈ నేపథ్యంలో రొని మేరి
 ఆంటోనెట్ ప్రభావంతో లూయీ జాతీయ సభను
 నిరోధించడానికి మళ్ళీ సేనలను పిలిపించాడు. సేనల

గౌరవార్థం అక్టోబర్ 1న వర్సెలో పెద్ద విందు
 ఇచ్చాడు. ప్రజలు ఆకలితో అల్లాడుతుంటే రాజు
 విందులు చేసుకోవడం ఆగ్రహానికి కారణమైంది. రాణి
 మేలి జాతీయ విప్లవ పతాకాన్ని, అవమానపర్చిందనే
 వార్తలు కూడా అందాయి. అక్టోబర్ 5న పారిస్
 నగరంలో ఒక విలక్షణ ఫ్రెంచి విప్లవం -
 పరిణామాలుద్యుక్త్యం ఆవిష్కృతమైంది. ఆకలిగొన్న
 పారిస్ మహిళలు కర్రలు, ఆయుధాలతో ఇళ్ల నుంచి
 బయటకు వచ్చి గుంపులుగుంపులుగా పారిస్
 నుంచి వర్సెకు బయలుదేరి మాకు బ్రెడ్డు కావాలి
 అంటూ నిరదిష్టా పన్నెండు మైళ్ల పొడవునా
 మహాప్రస్థానం చేశారు. ఆ నిరదంతో ఆర్తనాదం కలిసి
 ఉంది.

లఫాయతే నాయకత్వంలోని జాతీయ రక్షణ దళం
 వారి వెంట అండగా నడిచింది. వర్సె చేరుకున్న
 మహిళలు రాజభవనాన్ని చుట్టుముట్టారు. రాజు
 అంగరక్షక దళం విఫలం కావడంతో రాజును రక్షించే

బౌద్ధ్యత లఘాయతే తీసుకోవాల్సి వచ్చింది. తెల్లవారొక
 రాజును, రాణిని, వారి పిల్లలను కోచ్ మీద
 కూర్చోబెట్టుకొని మహిళల ఊరేగింపు పారిస్ కు
 తరలింది. ఈసారి బ్రెడ్డు తయారీదారుని, అతని
 భార్యను, వారికి సహకరించే పిల్లలను తెస్తున్నాం
 అంటూ నినదించారు. పారిస్ చేర్చిన రాజు
 కుటుంబాన్ని ట్వెలవీ భవనంలో ఉంచారు. నాటి
 నుంచి రొచ కుటుంబం ప్రజల బంధీ అయింది.
 రాజ్యాంగ పరిషత్ కూడా రాజును అనుసరించి పారిస్
 చేరుకోవడంతో పారిస్ నగరం ఫ్రాన్స్ రాజధాని
 అయింది.

ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు రాజు, జాతీయ సభల్లో ఎవరి
 ఆజ్ఞలు పాటించాలో అర్థం కాలేదు. ప్రభుత్వ
 ఉద్యోగులు ఉద్యోగాలు కోల్పోయారు. న్యాయవ్యవస్థ
 స్తంభించింది. రాజ్య యంత్రాంగం కుప్పకూలింది.
 విప్లవం గ్రామాలకు విస్తరించింది. కర్షకులు, ప్రజలు..
 భూస్వాములు, మతాధికారుల ఇంట్లపై దొడులుచేసి

విధ్వంసం సృష్టించారు. వారి ఇళ్లను లాటీ చేసి
కొందరు భూస్వాములను హత్య చేశారు.
భూస్వాముల్లో కొందరు తమ ఆస్తులను స్వచ్ఛందంగా
ప్రజలకు సమర్పించగా, మరికొందరు దేశం విడిచి
పారిపోయారు. ఫ్రాన్స్ లో పురాతన వ్యవస్థ పతనమైంది.
నూతన వ్యవస్థకు అంకురార్పణ జరిగింది.

టెన్నిస్కోర్డు శపథం

జాతీయసభ కార్యకలాపాలను నిరోధించడానికి
సంకల్పించిన లూయీ మూడో వస్టేట్ సభ్యులు
సమావేశమయ్యే భవనాన్ని మూసేసి పైనికులను
కాపలా ఉంచాడు. జాతీయ సభ తన తొలి సమావేశం
నిర్వహించడానికి 1789 జూన్ 20న అక్కడికి
చేరుకున్నప్పుడు అది మూసి ఉండటం గమనించిన
సభ్యులు ఆగ్రహంతో సమీపంలోనే ఉన్న
టెన్నిస్కోర్డులో సమావేశమై చేతులు పైకెత్తి దేశానికి
నూతన రాజ్యాంగం వచ్చేవరకు విడిపోం. ఎప్పుడు
అవసరమైతే అప్పుడు సమావేశమవుతాం అంటూ

శపథం చేశారు. ఇది టెన్నిస్కోర్లు శపథంగా ప్రసిద్ధికెక్కింది.

ఈ చరిత్రాత్మక సమావేశానికి బెయిల్ అధ్యక్షత వహించాడు. మిరాబు, లఫాయతే, మీరా, డాంటన్, రాజ్ స్పియర్ వంటి విప్లవ నాయకులు నాయకత్వం వహించారు. టెన్నిస్కోర్లు శపథాన్ని విప్లవ ఆరంభంగా పరిగణిస్తారు. రాజ అనుమతి లేకుండా అతని అభిమతానికి విరుద్ధంగా మాడో ఎస్టేట్ జాతీయసభగా ప్రకటించుకొని రాజ్యాంగాన్ని రూపొందించాలని నిర్ణయించడం రాచరిక నిరంకుశ అధికారాన్ని సవాలు చేసినట్లయింది. గత్యంతరంలేని పరిస్థితిలో నాలుగురోజుల తర్వాత లూయీ మాడు ఎస్టేట్ల సంయుక్త సమావేశానికి అంగీకరించాడు. ఎస్టేట్ జనరల్ జాతీయసభగా పరిణామం చెందింది.

గుప్త సామ్రాజ్యం

1. తాను వీణ వాయిస్తున్నట్లుగా బంగారు నాణేలను జారీ చేసిన రాజు?

- ఎ) కుమార గుప్తుడు
- బి) చంద్రగుప్తు విక్రమాదిత్యుడు
- సి) సముద్ర గుప్తుడు డి) శ్రీ గుప్తుడు

2. 'కఙ్క్ష చరితం' గ్రంథాన్ని రచించిన గుప్తరాజు?

- ఎ) సముద్ర గుప్తుడు బి) నరసింహ గుప్తుడు
- సి) మొదటి చంద్రగుప్తుడు డి) రెండో చంద్రగుప్తుడు

3. అశ్వమేధ నాణేలు జారీ చేసిన గుప్తరాజు?

- ఎ) విష్ణు గుప్తుడు బి) సముద్ర గుప్తుడు
- సి) కుమార గుప్తుడు డి) బి, సి

4. కింది వాటిలో గుప్తుల రాజధానిగా వర్ధిల్లిన నగరం ఏది?

- ఎ) పాటలీపుత్రం బి) ఉజ్జయిని
- సి) ఎ, బి డి) పైవేవీకాదు

5. గుప్తవంశ మూల పురుషుడు ఎవరు?

- ఎ) శ్రీగుప్తుడు బి) చంద్రగుప్తుడు
- సి) సముద్రగుప్తుడు డి) కుమారగుప్తుడు

6. కింది వాటిని జతపరచండి.

గ్రూపు - ఎ గ్రూపు - బి

1. గుప్తశకం ప్రారంభకులు

a. మొదటి చంద్రగుప్తుడు

2. గుప్తుల్లో అగ్రగణ్యుడు b. సముద్రగుప్తుడు

3. నలందా విశ్వవిద్యాలయ స్థాపకుడు

ష. కుమారగుప్తుడు

4. 'నవరత్నాలు' అనే కవులను పోషించినవారు

స. రెండో చంద్రగుప్తుడు

5. గుప్తువంశ చివరి పాలకుడు

వ. విష్ణుగుప్తుడు

ఎ) 1-a, 2-b, 3-ష, 4-స, 5-వ

బి) 1-వ, 2-స, 3-ష, 4-b, 5-a

సి) 1-ష, 2-a, 3-స, 4-వ, 5-b

డి) 1-b, 2-వ, 3-స, 4-ష, 5-a

7. కింది వాటిలో సరైంది ఏది?

ఎ) గుప్తుల రాజభాష 'సంస్కృతం'

బి) గుప్తుల రాజముద్రిక 'గరుడ'

సి) గుప్తుల అధికారిక న్యాయపుస్తకం 'యజ్ఞవల్క్యస్మృతి'

డి) పైవన్నీ

8. గుప్తుల కాలం నాటి ప్రముఖ ఖగోళ శాస్త్రవేత్త ఎవరు?

ఎ) ఆర్యభట్ట బి) బ్రహ్మగుప్తు

సి) ఎ, బి డి) ఎవరూ కాదు

9. రెండో చంద్రగుప్తుడి కాలంలో గుప్తు సామ్రాజ్యాన్ని సందర్శించిన విదేశీ యాత్రికుడు ఎవరు?

ఎ) పాహియాన్ బి) హుయాన్ త్సాంగ్

సి) స్ట్రాబో డి) మార్కోపోలో

10. కింది వాటిలో సముద్రగుప్తుడి బిరుదు ఏది?

ఎ) కవిరాజు బి) పరాక్రమాంక

సి) ఇండియన్ నెపోలియన్ డి) పైవన్నీ

11. సెల్యూకస్ నికేటర్ కు ఏనుగులను బహూకరించిన భారత రాజు?

- ఎ) అశోకుడు బి) అజాతశత్రువు
సి) చంద్రగుప్తుడు డి) శ్రీకృష్ణదేవరాయలు

12. పాండ్యుల్లో గొప్పరాజు?

- ఎ) నెడుంజెళియాన్ బి) కరికాలుడు
సి) తొండైమాన్ చక్రవర్తి డి) సెంగుత్తువాన్

13. 'సంగం' సమ్మేళనాలు ఎక్కడ జరిగేవి?

- ఎ) కన్యాకుమారి బి) కాంచీపురం
సి) మధురై డి) వజ్రకరూర్

14. 'గోవుడు' అంటే?

- ఎ) గోవులను జాగ్రత్తగా చూసుకునేవారు
బి) భూమిశిస్తును వసూలు చేసేవారు
సి) గణాంకాధికారి
డి) వ్యవసాయాధికారి

15. మధురైను రాజధానిగా పాలించిన వారు?

- ఎ) పాండ్యులు బి) చోళులు
సి) పల్లవులు డి) రాష్ట్రకూటులు

16. అలెగ్జాండర్ భారతదేశంపై దండయాత్ర ఎప్పుడు చేశాడు?

- ఎ) క్రీ.పూ. 298 బి) క్రీ.పూ. 303
సి) క్రీ.పూ. 302 డి) క్రీ.పూ. 327

17. మగధను మౌర్యులు పాలించిన వెంటనే పాలించిన వారెవరు?

- ఎ) కుషాణులు బి) పాండ్యులు
సి) శాతవాహనులు డి) సుంగులు

18. ఏ రాజవంశం అత్యంత ప్రాచీనమైంది?

- ఎ) గుప్తులు బి) కుషాణులు
సి) మౌర్యులు డి) శాతవాహనులు

19. 'ముద్రరాక్షసం' అనే గ్రంథాన్ని రాసినవారు?

ఎ) కాళీదాసు బి) శూద్రకుడు

డి) వరాహమిహురుడు సి) విశాఖదత్తుడు

20. పురాతన భారత భవన నిర్మాణ రంగంలో 'ఖరోష్టి' అనే పదాన్ని ఏ దేశంతో పరిచయ ఫలితంగా ఉపయోగించారు?

ఎ) చైనా బి) మధ్య ఆసియా

సి) ఇరాన్ డి) గ్రీస్

21. అశోకుడి శాసనాల్లో తనకు తాను ఏమని సంబోధించు కున్నాడు?

ఎ) ధర్మకీర్తి బి) ధర్మవేద

సి) చక్రవర్తి డి) ప్రియదర్శి

22. సంగం యుగంలో రచించిన ప్రముఖ తమిళ నీతి కావ్యం?

ఎ) మణిమేఖలై బి) తిరుక్కురల్

సి) జీవక చింతామణి డి) ఇండికా

23. శ్రీనగర్ నగర నిర్మాత?

ఎ) అక్బర్ బి) అశోకుడు

సి) చంద్రగుప్తుడు డి) షాజహాన్

24. అర్థశాస్త్ర రచయిత ఎవరు?

ఎ) నాగార్జునుడు బి) మెగస్తనీస్

సి) ప్లీనీ డి) కౌటిల్యుడు

25. అలెగ్జాండర్ భారత జైత్రయాత్రలో విజయం పొందడానికి ఆయనకు అనుకూలించిన అంశం?

ఎ) స్వదేశీ రాజుల మధ్య అనైక్యత

బి) అంభి అనే రాజు లొంగిపోవటం

సి) పురుషోత్తముడు ఓడిపోవటం

డి) అలెగ్జాండర్ గొప్ప సైన్యాన్ని కలిగి ఉండటం

26. గంగా-సోన్ నదుల మధ్య ఉండి 'జలదుర్గం'గా

ప్రసిద్ధి చెందిన పట్టణం?

ఎ) పాటలీపుత్రం బి) రాజగఃహ

సి) వైశాలి డి) వారణాసీ

27. గుప్తుల కాలంనాటి అధికారులను సరిగా జతపరచండి?

అ) టీలుపతి 1) గజదళ అధ్యక్షుడు

ఆ) పుష్టపాల 2) భూవిక్రయాల రికార్డులు

ఇ) దివిర 3) లేఖకుడు

ఈ) శౌల్క 4) సుంకాల వసూలుఅధికారి

అ ఆ ఇ ఈ

ఎ) 1 2 3 4

బి) 2 1 4 3

సి) 4 3 2 1

డి) 3 4 1 2

28. నవరత్నాలు ఏ రాజ దర్బారులో ఉండేవారు?

ఎ) అయోధ్య బి) పాటలీపుత్ర

సి) ఉజ్జయినీ డి) ప్రయాగ

29. గుప్తుల కాలంలో గుజరాత్ నుంచి

మాందసోర్కు వలస వెళ్ళిన వ్యాపార సంఘం ఏ

వఃత్తికి సంబంధించింది?

ఎ) కుండల తయారీ బి) సిల్క్ తయారీ

సి) దంతపు వస్తువుల తయారీ

డి) ఇనుప వస్తువుల తయారీ

30. సుదర్శన తటాకాన్ని వివిధ కాలాల్లో మరమ్మతు

చేసిన మహారాజులు వారి రాష్ట్ర పాలకు(గవర్నర్)

ల్లో సరైన సమాధానాన్ని గుర్తించండి?

ఎ) మౌర్య చంద్రగుప్తుడు - యవన రాజ తుషస్సు

బి) అశోకుడు - చక్రపాణి

సి) రుద్ర దమనుడు - పుష్యగుప్తుడు

డి) స్కందగుప్తుడు - పార్ణదత్తుడు

31. గుప్తుల అధికార భాష?

ఎ) సంస్కృతం బి) ప్రాకృతం

సి) పాళీ డి) మాగధి

32. గుప్తుల అధికారిక చట్టంగా భావించిన స్మృతి?

ఎ) నారద స్మృతి బి) పరాశర స్మృతి

సి) యాజ్ఞవల్క్య స్మృతి డి) బృహస్పతి స్మృతి

33. కాళిదాసురచించని గ్రంథం?

ఎ) మేఘదూతం బి) కుమార సంభవం

సి) రఘువంశం డి) కిరాతార్జునీయం

34. బృహజ్ఞాతక గ్రంథకర్త?

ఎ) బ్రహ్మగుప్తుడు బి) వరాహమిహిరుడు

సి) ఆర్యభట్టుడు డి) భేదుడు

35. నలంద విశ్వవిద్యాలయ నిర్మాత?

ఎ) కుమార గుప్తుడు బి) సముద్ర గుప్తుడు

సి) బుధ గుప్తుడు డి) విష్ణు గుప్తుడు

36. చంద్రగుప్త, కుమారదేవి నాణేలు లభించని

ప్రాంతం?

ఎ) మధుర బి) లక్నో

సి) మగధ డి) బయానా

37. గుప్త రాజులు - వారి రాణులను సరిగా

జతపర్చండి?

అ) చంద్రగుప్త-1 1) దత్తాదేవి

ఆ) సముద్రగుప్తుడు 2) కుమార దేవి

ఇ) చంద్రగుప్త-2 3) మహాదేవి

ఈ) కుమారగుప్త-1 4) ధ్రువాదేవి

అ ఆ ఇ ఈ

ఎ) 2 1 4 3

బి) 1 2 3 4

సి) 2 1 3 4

డి) 4 3 2 1

38. రెండో చంద్రగుప్తుడి ఆస్థానంలోని నవరత్నాల్లో లేనివారు?

ఎ) కాళిదాసు బి) శుశ్రుతుడు

సి) వరరుచి డి) చరకుడు

39. మొట్టమొదటి హూణుల దాడి ఏ రాజు కాలంలో జరిగింది?

ఎ) మొదటి కుమార గుప్తుడు

బి) రెండో చంద్రగుప్తుడు

సి) స్కంద గుప్తుడు డి) నరసింహ గుప్తుడు

40. కింద పేర్కొన్న శకాలు - ప్రారంభమైన సంవత్సరాలను జతపర్చండి?

అ) గాంగ శకం 1) క్రీ.శ. 606

ఆ) అభీర శకం 2) క్రీ.శ. 498

ఇ) గుప్త శకం 3) క్రీ.శ. 249

ఈ) హర్ష శకం 4) క్రీ.శ. 319/320

అ ఆ ఇ ఈ

ఎ) 4 2 3 1

బి) 2 3 1 4

సి) 2 3 4 1

డి) 1 3 2 4

41. గుప్తుల కాలంనాటి పరిపాలనా విభాగాలను సరైన క్రమంలో గుర్తించండి?

ఎ) భుక్తి- విషయ- విధి- గ్రామ

బి) విషయ- విధి -భుక్తి- గ్రామ

సి) గ్రామ- విధి -భుక్తి- విషయ

డి) విధి- విషయ- గ్రామ -భుక్తి

42. కింది వాటిలో వ్యాకరణంపై రాయని గ్రంథం?

ఎ) కాలంత్రం బి) ప్రాకృత ప్రకాశం

సి) కాశిక వ్రిత్తి డి) పంచ సిద్ధాంతిక

43. గుప్తుల కాలంలో విదేశీ వాణిజ్య క్షీణతకు కారణం కానిది?

ఎ) రోమ్ సామ్రాజ్య పతనం

బి) ఎగుమతి అయ్యే వస్తువుల నాణ్యతలో క్షీణత

సి) నౌకా నిర్మాణంలో అరబ్బులు, చైనీయుల పోటీ

డి) స్మృతి గ్రంథాల్లో సముద్రయానంపై నిషేధం

విధించడం

44. 'ఆర్య మంజుశ్రీ మూలకల్ప' ప్రకారం బౌద్ధులను హింసించిన గుప్తురాజు?

ఎ) సముద్ర గుప్తుడు బి) కచ గుప్తుడు

సి) నరసింహ బాలాదిత్యుడు

డి) విష్ణు గుప్తుడు

45. భూమిపై ఉన్న సమస్త రాజులను ఓడించినట్లు ఎరాన్ ప్రశస్తిలో పేర్కొన్న రాజు?

ఎ) మొదటి చంద్రగుప్తుడు

బి) రెండో చంద్రగుప్తుడు

సి) సముద్రగుప్తుడు డి) స్కంద గుప్తుడు

46. గుప్తుల అధికారిక చిహ్నం?

ఎ) పులి బి) గరుడ

సి) వీణ డి) సింహం

సమాధానాలు

1.సి 2.ఎ 3.డి 4.సి 5.ఎ

6.ఎ 7.డి 8.సి 9.ఎ 10.డి

11.సి 12.ఎ 13.సి 14.బి 15.ఎ

16.డి 17.డి 18.సి 19.డి 20.సి

21.డి 22.బి 23.బి 24.డి 25.ఎ

26.ఎ 27.ఎ 28.సి 29.బి 30.డి
31.ఎ 32.సి 33.డి 34.బి 35.ఎ
36.సి 37.ఎ 38.డి 39.ఎ 40.సి
41.ఎ 42.డి 43.బి 44.బి 45.సి
46.బి

సేకరణ

GRK

TEACHER

దక్షిణభారత రాజవంశాలు

దక్షిణ భారత రాజ వంశాలు

1. కింది వాటిలో సరైంది ఏది?

ఎ) పుష్యభూతి వంశ పాలకుల్లో అగ్రగణ్యుడు- హర్షుడు

బి) పుష్యభూతి వంశ రాజధానులు- స్థానేశ్వరం, కనోజ్

సి) హర్షుడి సామ్రాజ్యాన్ని సందర్శించిన చైనా యాత్రికుడు- హుయాన్ త్సాంగ్

డి) పైవన్నీ

View Answer

సమాధానం: డి

2. కింది వాటిలో హర్షుడు రచించిన గ్రంథం ఏది?

ఎ) నాగానందం

బి) ప్రియదర్శిక

సి) రత్నావళి

డి) పైవన్నీ

View Answer

సమాధానం: డి

3. అలంపూర్లో నవబ్రహ్మేశ్వర ఆలయాన్ని ఎవరు నిర్మించారు?

ఎ) బాదామి చాళుక్యులు

బి) చోళులు

సి) పల్లవులు

డి) రాజపుత్రులు

View Answer

సమాధానం: ఎ

4. హర్షుణ్ణి ఓడించిన ప్రముఖ దక్షిణ భారత పాలకుడు ఎవరు?

ఎ) నరసింహ వర్మ

బి) రెండో పులకేశి

సి) రెండో కీర్తివర్మ

డి) కుబ్జ విష్ణువర్ధన

View Answer

సమాధానం: బి

5. హర్షుడు ఏ ప్రాంతంలో ఐదేళ్లకోసారి మహామోక్ష పరిషత్ నిర్వహించి దానధర్మాలు చేసేవాడు?

ఎ) కాశీ

బి) గయ

సి) ప్రయాగ

డి) కనోజ్

View Answer

సమాధానం: సి

6. కింది వాటిలో హర్షుడి ఆస్థానకవి 'బాణుడు' రచించిన గ్రంథం ఏది?

- ఎ) హర్ష చరిత్ర
- బి) కాదంబరి
- సి) చండీ శతకం
- డి) పైవన్నీ

View Answer

సమాధానం: డి

7. హర్షుడు, రెండో పులకేశి ఏ నదిని వారి రాజ్యాలకు సరిహద్దుగా నిర్ణయించారు?

- ఎ) నర్మద
- బి) తపతి
- సి) కృష్ణా
- డి) పెన్నా

View Answer

సమాధానం: ఎ

8. రెండో పులకేశి విజయాల గురించి తెలిపే

'ఐహోలు' శాసనకర్త ఎవరు?

- ఎ) రవికీర్తి
- బి) మంగలేశుడు
- సి) హరిసేనుడు
- డి) ధనుంజయుడు

View Answer

సమాధానం: ఎ

9. రెండో పులకేశిని మణిమంగళ యుద్ధంలో ఓడించి, తర్వాత వధించిన పల్లవ రాజు ఎవరు?

- ఎ) మహేంద్ర వర్మ
- బి) మొదటి నరసింహ వర్మ
- సి) రెండో నరసింహ వర్మ
- డి) హస్తి వర్మ

View Answer

సమాధానం: బి

10. బాదామి చాళుక్య పాలనను అంతం చేసి స్వతంత్ర పాలన ఏర్పాటు చేసినవారు?

- ఎ) రాష్ట్రకూటులు
- బి) కల్యాణి చాళుక్యులు
- సి) వేంగీ చాళుక్యులు
- డి) చోళులు

View Answer

సమాధానం: ఎ

11. బాదామి చాళుక్యుల కాలంలో 'సర్పకరి పరిహారం' అనే పదం దేన్ని సూచిస్తుంది?

- ఎ) పన్ను పెంపు
- బి) భూమి శిస్తు
- సి) పన్ను మినహాయింపు
- డి) న్యాయ విధానం

View Answer

సమాధానం: సి

12. కింది వాటిలో సరైంది ఏది?

- ఎ) బాదామి చాళుక్యుల వాస్తు నిర్మాణ శైలి-వేసర శైలి
- బి) పల్లవుల వాస్తు నిర్మాణ శైలి-ద్రవిడ శైలి
- సి) ఎ, బి
- డి) పైవేవీకావు

View Answer

సమాధానం: సి

13. 'మత్తవిలాస ప్రహసనం' గ్రంథంలో జైన, బౌద్ధ, శైవ శాఖలను వ్యంగ్యంగా విమర్శించిన పల్లవరాజు ఎవరు?

- ఎ) మహేంద్ర వర్మ

- బి) నరసింహ వర్మ
- సి) జయసింహ
- డి) పరమేశ్వర వర్మ

View Answer

సమాధానం: ఎ

14. ప్రముఖ కవులు, వారిని పోషించిన పల్లవరాజులకు సంబంధించి కిందివాటిలో సరైన జత ఏది?

- ఎ) భారవి - మొదటి నరసింహ వర్మ
- బి) దండి - రెండో నరసింహ వర్మ
- సి) పెరందేవర - మూడో నంది వర్మ
- డి) పైవన్నీ

View Answer

సమాధానం: డి

15. కవులు, వారు రచించిన గ్రంథాలకు సంబంధించి కింది వాటిని జతపరచండి.

గ్రూప్-ఎ

గ్రూప్-బి

1) భారవి

ఎ) కిరాతార్జునీయం

2) దండి

బి) దశకుమార చరిత్ర

3) పెరుందేవర

సి) తమిళ మహాభారతం

4) బిల్వణుడు

డి) విక్రమాంకదేవ చరిత్ర

5) మహేంద్రవర్మ

ఇ) భగవదజ్ఞాక, పరివాదిని

ఎ) 1-ఎ, 2-బి, 3-సి, 4-డి, 5-ఇ

బి) 1-ఇ, 2-డి, 3-సి, 4-బి, 5-ఎ

సి) 1-సి, 2-డి, 3-ఎ, 4-ఇ, 5-బి

డి) 1-డి, 2-ఇ, 3-డి, 4-ఎ, 5-సి

View Answer

సమాధానం: ఎ

16. రెండో నరసింహ వర్మకు సంబంధించి కింది వాటిలో సరైంది ఏది?

ఎ) కంచిలో ప్రఖ్యాత కైలాసనాథ ఆలయాన్ని నిర్మించాడు

బి) 'రాజసింహ' అనే బిరుదుతో ప్రఖ్యాతి వహించాడు

సి) మామల్లపురంలో తీరదేవాలయాన్ని నిర్మించాడు

డి) పైవన్నీ

View Answer

సమాధానం: డి

17. పల్లవుల్లో సుదీర్ఘకాలం (65 ఏళ్లు) పాలించిన రాజు ఎవరు?

ఎ) పరమేశ్వర వర్మ

బి) మొదటి నంది వర్మ

సి) రెండో నంది వర్మ

డి) మహేంద్ర వర్మ

View Answer

సమాధానం: సి

18. మహాబలిపురంలో ప్రపంచ ప్రఖ్యాత పంచ పాండవ రథాలను నిర్మించిన రాజవంశం ఏది?

ఎ) పల్లవులు

బి) రాష్ట్రకూటులు

సి) చోళులు

డి) చాళుక్యులు

View Answer

సమాధానం: ఎ

19. పల్లవుల కాలంలో 'ఘటికలు' అంటే?

- ఎ) గ్రామసభలు
- బి) దేవాలయాలు
- సి) సంస్కృత విద్యాలయాలు
- డి) న్యాయ సభలు

View Answer

సమాధానం: సి

20. రాజవంశాలు, వాటి మూల పురుషులకు సంబంధించి కింది వాటిని జతపరచండి.

గ్రూప్-ఎ

గ్రూప్-బి

1) ప్రాచీన పల్లవులు

ఎ) సింహ వర్మ

2) నవీన పల్లవులు

బి) సింహ విష్ణు

3) రాష్ట్రకూటులు

సి) దంతిదుర్గుడు

4) బాదామి చాళుక్యులు

డి) జయసింహ

5) చోళులు

ఇ) విజయాళయ

ఎ) 1-ఎ, 2-బి, 3-సి, 4-డి, 5-ఇ

బి) 1-ఇ, 2-డి, 3-సి, 4-బి, 5-ఎ

సి) 1-డి, 2-సి, 3-ఎ, 4-ఇ, 5-బి

డి) 1-సి, 2-బి, 3-సి, 4-ఎ, 5-డి

View Answer

సమాధానం: ఎ

21. హుయాన్ త్సాంగ్ సందర్శించిన రాజ్యాలు, వాటి రాజులకు సంబంధించి కింది వాటిలో సరైన జత?

ఎ) బాదామి చాళుక్య - రెండో పులకేశి

బి) పల్లవ - మొదటి నరసింహ వర్మ

సి) వేంగి చాళుక్య - కుబ్జ విష్ణువర్ధన

డి) పైవన్నీ

View Answer

సమాధానం: డి

22. దక్షిణ భారత వాస్తురీతికి జన్మస్థానంగా ప్రసిద్ధి చెందిన నగరం ఏది?

ఎ) మహాబలిపురం

బి) కంచి

సి) ఐహోల్

డి) తంజావూర్

View Answer

సమాధానం: ఎ

23. 'సులేమాన్' అనే అరబ్బు యాత్రికుడు ఎవరి పాలనా కాలంలో రాష్ట్రకూట రాజ్యాన్ని సందర్శించాడు?

ఎ) ధ్రువుడు

బి) దంతిదుర్గుడు

సి) అమోఘవర్షుడు

డి) నాలుగో ఇంద్ర

View Answer

సమాధానం: సి

24. స్థానిక స్వపరిపాలనకు అత్యంత ప్రాముఖ్యం ఇచ్చిన రాజవంశం ఏది?

ఎ) చోళులు

- బి) చాళుక్యులు
- సి) రాజపుత్రులు
- డి) రాష్ట్రకూటులు

View Answer

సమాధానం: ఎ

25. ప్రపంచ ప్రఖ్యాతి చెందిన ఎల్లోరాలో కైలాస నాథ ఆలయాన్ని నిర్మించిన రాష్ట్ర కూట రాజు ఎవరు?

- ఎ) మొదటి కృష్ణుడు
- బి) మొదటి గోవిందుడు
- సి) దంతిదుర్గుడు
- డి) మూడో గోవిందుడు

View Answer

సమాధానం: ఎ

26. కింది వాటిలో త్రిరాజ్య సంఘర్షణలో పాలుపంచుకున్న రాజవంశం ఏది?

- ఎ) రాష్ట్రకూటులు
- బి) ప్రతీహారులు
- సి) పాలవంశీయులు
- డి) పైవన్నీ

View Answer

సమాధానం: డి

27. రాజవంశాలు, వాటి రాజధానులకు సంబంధించి కింది వాటిని జతపరచండి.

1) పశ్చిమ చాళుక్యులు

ఎ) బాదామి/వాతాపి

2) పల్లవులు

బి) కంచి

3) రాష్ట్రకూటులు

సి) ఎల్లోరా, మాన్యఖేట్

4) చోళులు

డి) తంజావూర్, గంగైకొండ చోళపురం

5) తూర్పు చాళుక్యులు

ఇ) వేంగి

ఎ) 1-ఎ, 2-బి, 3-సి, 4-డి, 5-ఇ

బి) 1-డి, 2-డి, 3-సి, 4-బి, 5-ఎ

సి) 1-సి, 2-ఇ, 3-ఎ, 4-బి, 5-డి

డి) 1-డి, 2-ఎ, 3-ఇ, 4-సి, 5-బి

View Answer

సమాధానం: ఎ

28. కింది వాటిలో అమోఘవర్షుడికి సంబంధించి సరైంది ఏది?

- ఎ) మాన్యఖేటమనే నూతన నగరాన్ని నిర్మించాడు
- బి) కన్నడ భాషలో 'కవిరాజ మార్గం' అనే గ్రంథాన్ని రచించాడు
- సి) అమోఘవర్షుడి బాల్యంలో 'కర్ణ' అనే సంరక్షకుడు ఉన్నాడు
- డి) పైవన్నీ

View Answer

సమాధానం: డి

29. పాండ్య, కేరళ పాలకులను ఓడించి, దానికి గుర్తుగా రామేశ్వరంలో విజయ స్తంభం నాటిన రాష్ట్రకూట పాలకుడు?

- ఎ) రెండో అమోఘవర్షుడు
- బి) మూడో కృష్ణుడు
- సి) రెండో గోవిందుడు
- డి) రెండో ఇంద్ర

View Answer

సమాధానం: బి

30. తంజావూరులో బృహదీశ్వరాలయాన్ని నిర్మించిన చోళరాజు ఎవరు?

- ఎ) మొదటి రాజరాజు
- బి) రాజేంద్రుడు
- సి) అధిరాజేంద్రుడు
- డి) ఆదిత్య చోళ

View Answer

సమాధానం:ఎ

31. రాజవంశాలు, వాటి చివరి రాజులకు సంబంధించి కింది వాటిని జతపరచండి.

- 1) ప్రాచీన పల్లవులు
- ఎ) నంది వర్మ
- 2) నవీన పల్లవులు
- బి) అపరాజిత వర్మ
- 3) బాదామి చాళుక్యులు
- సి) రెండో కీర్తి వర్మ
- 4) రాష్ట్రకూటులు

డి) రెండో కర్ణ

5) చోళులు

ఇ) అధిరాజేంద్రుడు

ఎ) 1-ఎ, 2-బి, 3-సి, 4-డి, 5-ఇ

బి) 1-ఇ, 2-డి, 3-సి, 4-బి, 5-ఎ

సి) 1-సి, 2-ఇ, 3-ఎ, 4-డి, 5-బి

డి) 1-డి, 2-ఎ, 3-ఇ, 4-బి, 5-సి

View Answer

సమాధానం: ఎ

32. దక్షిణ భారత నెపోలియన్ గా కీర్తి గడించినవారు?

ఎ) రెండో పులకేశి

బి) రాజరాజ చోళ

సి) రాజేంద్ర చోళ

డి) పల్లవ నరసింహ వర్మ

View Answer

సమాధానం: సి

33. కుళోత్తుంగ చోళుడికి సంబంధించి కింది వాటిలో సరైంది?

ఎ) చోళ, వేంగి చాళుక్య ప్రాంతాలను రెండో

రాజేంద్రుడు 'కుళోత్తుంగ చోళ' పేరుతో పాలించాడు
బి) అనవసర పన్నులను రద్దు చేసి 'సుంగం తివర్త'
అని కీర్తి గడించాడు
సి) ఆస్థానకవి జయంగొండా రచించిన
'కళింగప్పట్టుపరణి' గ్రంథం 'కుళోత్తుంగ
చోళ' విజయాలను తెలియజేస్తుంది
డి) పైవన్నీ

View Answer

సమాధానం: డి

34. చోళుల కాలానికి చెందిన 'ఉత్తర మేరూర్
శాసనం' ప్రత్యేకత ఏమిటి?
ఎ) స్థానిక స్వపరిపాలన
బి) న్యాయ వ్యవస్థ
సి) శిక్షలు
డి) సైనిక వ్యవస్థ

View Answer

సమాధానం: ఎ

35. నౌకా యుద్ధాలు చేసిన ఏకైక దక్షిణ భారత
రాజవంశం ఏది?
ఎ) పల్లవులు
బి) రాష్ట్రకూటులు
సి) చోళులు
డి) చాళుక్యులు

View Answer

సమాధానం: సి

36. తమిళ రామాయణాన్ని రచించిన 'కంబన్' ఎవరి ఆస్థాన కవి?

- ఎ) కుళోత్తుంగ చోళ
- బి) వీర రాజేంద్ర
- సి) మూడో కుళోత్తుంగ
- డి) రాజేంద్ర

View Answer

సమాధానం: సి

37. రాజపుత్రులపై విశేష పరిశోధనలు చేసి 'ఆనల్స్ ఆఫ్ రాజస్థాన్' (రాజస్థాన్ కథావళి) గ్రంథాన్ని రచించిన వారు ఎవరు?

- ఎ) కల్నల్ టాడ్
- బి) సి.వి. వైద్య
- సి) భండార్కర్
- డి) క్రూక్స్

View Answer

సమాధానం: ఎ

38. రాజపుత్రుల వంశం గురించి ఎక్కువ మంది

చరిత్రకారులు అంగీకరించిన విషయం?

ఎ) స్వదేశీయులు

బి) విదేశీయులు

సి) స్వదేశీ, విదేశీ తెగల మిశ్రమం

డి) ఏదీకాదు

View Answer

సమాధానం: సి

39. మహమ్మద్ ఫెరీతో తరైన్ యుద్ధాలు చేసిన రాజపుత్ర వీరుడు ఎవరు?

ఎ) జయచంద్ర

బి) పృథ్వీరాజ్ చౌహాన్

సి) చంద్రదేవ

డి) భోజరాజు

View Answer

సమాధానం: బి

40. ఖజురహో దేవాలయాలను నిర్మించిన రాజపుత్ర వంశం ఏది?

ఎ) చంధేలులు

బి) ప్రతీహారులు

సి) పరామారులు

డి) గహద్వాలులు

View Answer

సమాధానం: ఎ

41. మహమ్మద్ ఘోరీని ఎదిరించిన సోలంకీ రాజమాత ఎవరు?

- ఎ) కుమార దేవి
- బి) నాయకీ దేవి
- సి) రేవా
- డి) రాణి సంయుక్త

View Answer

సమాధానం: బి

42. ఢిల్లీ నగరాన్ని నిర్మించిన రాజపుత్ర వంశం ఏది?

- ఎ) తోమారులు
- బి) సోలంకీలు
- సి) చౌహాన్లు
- డి) ప్రతీహారులు

View Answer

సమాధానం: ఎ

43. పృథ్వీరాజ్ చౌహాన్ ఆస్థానకవి, 'పృథ్వీరాజ్ రాసో' గ్రంథ రచయిత ఎవరు?

- ఎ) హరిశ్చంద్ర
- బి) చాంద్ బర్దాయ్
- సి) మిహిరకుల

డి) మహీపాల

View Answer

సమాధానం: బి

44. ప్రఖ్యాత కవి రాజశేఖరుడు ఎవరి ఆస్థానంలో ఉండేవాడు?

ఎ) మహీపాల

బి) మహేంద్రపాల

సి) మిహిర భోజ

డి) రెండో నాగభటుడు

View Answer

సమాధానం: ఎ

45. రాజపుత్ర వంశాలు, వారి రాజధానులకు సంబంధించి కింది వాటిని జతపరచండి.

1) ప్రతీహారులు

ఎ) కనోజ్

2) చందేలులు

బి) ఖజురహో

3) చహమానులు

సి) శాకాంబరి

4) పరామారులు

డి) ధారానగరం

5) తోమారులు

ఇ) దౌళికా నగరం

ఎ) 1-ఎ, 2-బి, 3-సి, 4-డి, 5-ఇ

బి) 1-ఇ, 2-డి, 3-సి, 4-బి, 5-ఎ

సి) 1-సి, 2-ఎ, 3-బి, 4-డి, 5-ఇ

డి) 1-డి, 2-ఇ, 3-సి, 4-ఎ, 5-బి

[View Answer](#)

సమాధానం: ఎ

46. రాజపుత్రయుగంలోని కవులు, వారి గ్రంథాలకు సంబంధించి కింది వాటిలో సరైంది?

ఎ) రాజశేఖరుడు - కావ్యమీమాంస, కర్పూర మంజరి

బి) విశాలదేవుడు - హరికేళి

సి) జయనక - పృథ్వీరాజ విజయం

డి) పైవన్నీ

[View Answer](#)

సమాధానం: డి

47. ధారా నగరంలో సరస్వతి ఆలయాన్ని నిర్మించిన, సుమారు 24 గ్రంథాలు రచించిన పరామార రాజు ఎవరు?

- ఎ) ముంజరాజు
- బి) భోజరాజు
- సి) ఉపేంద్రుడు
- డి) ఎవరూ కాదు

View Answer

సమాధానం: బి

48. ఏ సోలంకీ రాజు కాలంలో మహమ్మద్ గజనీ ప్రఖ్యాత సోమనాథ ఆలయాన్ని ధ్వంసం చేశాడు?

- ఎ) మొదటి భీమ
- బి) కర్ణ
- సి) జయసింహ సిద్ధరాజు
- డి) కుమారపాల

View Answer

సమాధానం: ఎ

49. కింది వాటిలో జయసింహ ఆస్థానంలోని ప్రముఖ కవి హేమచంద్ర రచన ఏది?

- ఎ) పరశిష్టపర్వన్

- బి) విధశాల భంజిక
- సి) సిద్ధహేమచంద్ర
- డి) పైవన్నీ

View Answer

సమాధానం: డి

50. పృథ్వీరాజ్ చౌహాన్‌ను ప్రేమ వివాహం చేసుకున్న రాణి సంయుక్త గహద్వాళకు చెందిన ఏ పాలకుడి కుమార్తె?

- ఎ) గోవిందచంద్ర
- బి) జయచంద్ర
- సి) విజయచంద్ర
- డి) హరిశ్చంద్ర

View Answer

సమాధానం: బి

51. కింది వాటిలో జయచంద్రుడి ఆస్థానకవి అయిన శ్రీహర్షుడి రచన ఏది?

- ఎ) నైషధ చరిత్ర
- బి) ఖండ ఖండన ఖధ్య
- సి) శ్రీవిజయ ప్రశస్తి
- డి) పైవన్నీ

View Answer

సమాధానం: డి

52. కింది వాటిలో 'జాజ్ నగర్'గా పిలిచే ప్రాంతం ఏది?

- ఎ) ఒరిస్సా
- బి) బెంగాల్
- సి) బిహార్
- డి) పంజాబ్

View Answer

సమాధానం: ఎ

53. ప్రజలు ఎన్నుకున్న పాలవంశ రాజు ఎవరు?

- ఎ) గోపాలుడు
- బి) మహీపాలుడు
- సి) ధర్మపాలుడు
- డి) దేవపాలుడు

View Answer

సమాధానం: ఎ

54. విక్రమశాల విద్యాలయాన్ని ఎవరు స్థాపించారు?

- ఎ) మహీపాల
- బి) ధర్మపాల
- సి) దేవపాల
- డి) గోపాల

View Answer

సమాధానం: బి

55. కింది వాటిలో కాశ్మీర్ ప్రాంతాన్ని పాలించిన ప్రముఖ రాజవంశం ఏది?

ఎ) కర్కోట

బి) ఉత్పల

సి) లోహార

డి) పైవన్నీ

View Answer

సమాధానం: డి

సేకరణ

GRK

TEACHER

ఆంగ్లో-ఫ్రెంచ్ యుద్ధాలు

వివిధ ప్రాంతాలను, ప్రజలను, మతాలను దృష్టిలో ఉంచు కొని భారతదేశాన్ని రాజ్యాంగంలో 'రాష్ట్రాల యూనియన్'గా రాజ్యాంగవేత్తలు పేర్కొన్నారు. అయితే బలహీన మైన కేంద్ర వ్యవస్థ ఎన్నో అనర్థాలకు దారి తీస్తుందని గత అనుభావాల, దేశ పరిస్థితుల దృష్ట్యా కేంద్ర ఆధికారాన్ని పెంచుతూ సమాఖ్య లక్షణాలు గల ఏక కేంద్ర వ్యవస్థను ఏర్పరిచారని చెప్పవచ్చు. క్రీ.పూ 326 సంవత్సరంలో భారత్పై దండెత్తడానికి వచ్చిన మాసిడోనియా రాజైన అలెగ్జాండర్ కు దేశద్రోహిగా పేర్కొన్న 'అంబి' (తక్షశిలరాజు) సహాయం చేయడం, మొగల్ వంశస్థుడైన బాబర్ కు భారత్పై దండెత్తవలసిందిగా ఆహ్వానాలు పంపిన దౌలత్ ఖాన్ లోడి (పంజాబ్), ఆలంఖాన్ లోడలీ, ఇక ఆధునిక యుగంలో ప్రాంతీయ రాజ్యాలలో ఐకమత్యం లేకపోవడాన్ని గమనించిన యూరోప్ వర్తకులైన ఇంగ్లీష్, ఫ్రెంచ్ వారు పరిస్థితులను తమకు అనుకూలంగా మలచుకొని వారిని కీలుబొమ్మలుగా చేసి ఆడించేవారు. ప్రాంతీయ రాజ్యాలు కూడా పై వారి రక్షణకై ఎదురుచూసేవి. ఈ పరిస్థితులలో తమ తమ ఆధిపత్యాన్ని నిలుపుకోవడా నికి ఫ్రెంచ్, ఆంగ్లేయులు పోటీ పడ్డారు. ఆ పోటీలో భాగమే

ఆంగ్లో-ఫ్రెంచ్ యుద్ధాలు(1744-1763).

ఫ్రెంచ్ ఈస్టిండియా కంపెనీ

ఫ్రాన్స్ లో బూర్బన్ తొలి వంశరాజులు స్వదేశీ వ్యాపారాన్ని, పరిశ్రమల్ని వృద్ధి చేశారు. ప్రధాని 'కార్డినల్ రిష్ల్యూ' 1642లో భారత్ కి ఒక వర్తక సంఘాన్ని పంపాడు.

1656లో 'ఫ్రాంకాయిస్ బెర్నియర్ భారతదేశ పరిస్థితులకు తెలుసుకోవడానికి, మొఘల్ చక్రవర్తి 'షాజహాన్' నుండి వర్తకానికి అనుమతి పొందడానికి వచ్చాడు. ఇతడు సూరత్ లో దిగినప్పుడే వారసత్యయుద్ధం మొదలైంది.

1664లో 14వ లూయి ఆర్థికమంత్రి 'జీన్ బాప్టిస్ట్ కోల్బర్ట్' 'ల కంపెనీ డెస్ ఇండిస్' అనే పేరుతో ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యంలో నడిచే వర్తక కంపెనీని స్థాపించాడు.

1667లో ఫ్రెంచ్ కంపెనీ 'ఫ్రాన్సిస్ కారన్' నాయకత్వాన సూరత్ లో ఒక స్థావరాన్ని ఏర్పరచింది. 1669లో మచిలీపట్నం వద్ద మరొక స్థావరం ప్రారంభించి, గోల్కొండ నవాబైన 'అబ్దుల్లా కుతుబ్ షా' నుండి ఎగుమతులు, దిగుమతులపై శిస్తు మినహాయింపుని పొందాడు.

1672లో 'మార్టిన్' ఫ్రెంచ్ స్థావరాలకు డైరెక్టర్ జనరల్ గా నియమితుడైనాడు. ఇతడే భారత్ లో ఫ్రెంచ్ అధికార స్థాపకుడు, మూల పురుషుడు, 'బెల్లాండి వెస్సినీ' అనే ఫ్రెంచ్ ఉద్యోగి బీజాపూర్ సుల్తాన్ అనుమతితో తంజావూరు వద్ద నున్న వాలికోండాపురాన్ని సంపాదించాడు. మార్టిన్ అక్కడే పాండిచ్చేరి(1774) అనే పట్టణాన్ని నిర్మించాడు.

ఇదే తదుపరి ఫ్రెంచ్ స్థావరాలకు కేంద్రమైంది.

తుదుపరి కాలాలలో బెంగాల్‌లోని చంద్రనాగుర్' ఖాసిం బజార్' ఒరిస్సాలోని 'బాలాసోర్, బీహార్‌లోని పాట్నా గుజరాత్‌లోని సూరత్ వద్ద ఫ్యాక్టరీలు నిర్మించారు.

మార్టిన్ తర్వాత లెనాయర్, డ్యూమాస్, డూప్లేలు వచ్చారు. పాండిచ్చేరి గవర్నర్‌గానున్న డ్యూమాస్ (1735 -42) మొఘల్ చక్రవర్తి మహ్మద్షా నుంచి 'నవాబ్' అనే బిరుదుని, 'మన్‌సబ్' హోదాను పొందాడు.

జోసఫ్ ఫ్రాంకాయిస్ డూప్లే (1741-54)

పాండిచ్చేరిలో డైరెక్టర్ జనరల్‌గా

నియమితుడైనాడు. అంతకు ముందు చందర్

నగర్‌కు అధిపతిగా ఉండి ఆనగరాన్ని కీలక వ్యాపార కేంద్రంగా మార్చి లాభాలు ఆర్జించి పెట్టాడు.

ఇతర గవర్నర్లుగా కాకుండా ఇతడు ఫ్రెంచ్ రాజకీయ

అధికారాన్ని స్థాపించాలన్న తలంపుతో సైనిక

సమీకరణ చేశాడు. భారత్‌లో దక్కన్‌లో ఐరోపాలో

జరుగుతున్న సంఘటనలను గమనించి రాబోయే

యుద్ధాలకు సన్నాహాలు మొదలు పెట్టాడు.

భారతీయులకు శిక్షణనిచ్చి, సముద్రం వదిలి

భూమిమీద యుద్ధం చేసిన వారిలో ప్రథముడని

ఐరోపా వారి చేతిలో భారతీయుల ఓటమి ఉన్నదని

గ్రహించిన వారిలో ప్రథముడని చరిత్రకారుల

అభిప్రాయం. అతనిపై భార్య 'జోనాథి ఆల్బర్ట్'

ప్రభావం ఎక్కువ. పాండిచ్చేరిలో

ఈమె 'బేగమ్‌జోనాగా' ప్రసిద్ధి కెక్కింది.

ఫ్రెంచ్‌వారికి గాని, ఆంగ్లేయులకు గాని 1740 వరకూ

కూడా వలస రాజ్యస్థాపన చేసే ఉద్దేశ్యం లేదు. అయితే దక్షిణాది రాజకీయ పరిస్థితులు, ఐరోపాలో సంఘటనలు చరిత్ర గతిని మార్చడమే గాకుండా భారతదేశం మరొక మారు విదేశీ కబంధహస్తంలో చిక్కుకోవడానికి సిద్ధమైంది.

దక్షిణాది పరిస్థితులు

దూర దక్షిణ ప్రాంతానికే కర్ణాటకమని పేరు. తదుపరి కాలాల్లో ఈ ప్రాంతంలో అధికారం కోసం జరిగిన యుద్ధాలను కర్ణాటక యుద్ధాలని, వాటినే 'ఆంగ్లో-ఫ్రెంచ్ యుద్ధాలు' అని కూడా అంటారు.

జౌరంగజేబు కాలంలో బీజాపూర్, గోల్కొండ రాజ్యాల పతనంతో వారి ఆధీనంలోనున్న కర్ణాటక ప్రాంతాలు కూడా మొఘల్ ప్రాంతాలయ్యాయి.

తదుపరి సంక్రమించిన ప్రాంతాలను కూడా కలిపి 'కర్ణాటక' ప్రాంతం అనే పేరు పెట్టారు. దీనికి ఆర్కాట్ పాలనా కేంద్రం.

సాదుతుల్లాఖాన్ మరణం తర్వాత 'దోస్త్ ఆలీ' కర్ణాటకకి అధిపతికాగా దానిపై ఆధిపత్యం కోసం పీష్వా బాజీరావ్, నిజాం ఉల్ముల్క్ ప్రయత్నించసాగారు.

ఫ్రెంచ్ గవర్నరైన 'డ్యూమాస' విన్నపంతో 'దోస్త్ ఆలీ' అల్లుడు 'చందాసాహెబ్' తంజావూర్ పై దండెత్తి కర్నేకాల్ ని సంపాదించాడు. తంజావూరు అభ్యర్థనతో ఛత్రపతి షాహు దామల చెరువు యుద్ధంలో దోస్త్ ఆలీని చంపి, చందాసాహెబ్ ని బందీగా మహారాష్ట్రకు పంపాడు.

దోస్త్ ఆలీకుమారుడు సఫ్దర్ ఆలీ కర్ణాటకకు నవాబ్ గా ఉండగా, నిజాం ఉల్ముల్క్ కర్ణాటకాన్ని జయించి అన్వ రుద్దీన్ నవాబ్ గా నియమించాడు.

నిజాంకి వ్యతిరేకంగా అతని అధికారాన్ని
తుదముట్టించడం కోసం చందాసాహెబ్ను
మహారాష్ట్రులు విడుదల చేశారు.

ఐరోపాలో పరిస్థితులు

ఐరోపా చరిత్రలో 18వ శతాబ్ది ప్రాజ్ఞ నిరంకుశ
యుగమని ప్రసిద్ధిగాంచింది. ఐరోపా అంతటా
నిరంకుశ రాజరికాలు నెలకొన్నాయి. ప్రఖ్యాతేలిన
రెండో ఫ్రెడరిక్ (1740-86) ప్రసిద్ధి గాంచిన
'హాహంజోలెరన్ రాజవంశీయుడు' . ఇతడు

'ఆస్ట్రియా సింహాసనానికి

'మెరియాథెరిసా' (1740-80) వారసత్వాన్ని

తిరస్కరించాడు.

ఒడర్నదికి ఎగువనున్న సైలీషియా ఆస్ట్రియాలో

ఇనుప ఖనిజం లభ్యమయ్యే ప్రాంతం. తన

పూర్వీకుల కాలం నాటి హక్కులు తిరగదోడి రెండో

ఫ్రెడరిక్ సైన్యాన్ని పంపి సైలీషియా రాజధాని

'బ్రెస్లా'ని స్వాధీనం చేసుకున్నాడు. ఈ యుద్ధం

(1740-48)లో ఫ్రాన్స్ ప్రఖ్యాకు, ఇంగ్లాండ్

ఆస్ట్రియాకు సహాయపడి తమ వలస రాజ్యాలైన

ఇండియా, అమెరికాల్లో కూడా యుద్ధాలు చేశాయి.

రెండో ఫ్రెడరిక్ సైలీషియాని నిలుపుకోవడానికి మళ్ళీ

యుద్ధం(1756-63) చేశాడు. ఏడు సంవత్సరాలు

సాగినందున ఈ యుద్ధాన్ని 'సప్తవర్షసంగ్రామం'

అంటారు. ఈ యుద్ధాలలో కూడా ఇంగ్లాండ్,

ఫ్రాన్సులు పాల్గొన్నాయి.

మొదటి కర్ణాటక యుద్ధం (క్రీ.శ.1744-48)

ఐరోపాలో ఆస్ట్రియా వారసత్వ యుద్ధ కారణంగా

భారతదేశంలో మొదటి కర్ణాటక యుద్ధం జరిగింది.

'కమెడోర్ బార్నెట్ 'నాయకత్వంలో బ్రిటీష్

నౌకాదశం భారత్కి చేరి 'నాగపట్టణ' తీరానున్న ఫ్రెంచ్ నౌకలను పట్టుకోవడంతో యుద్ధం 1746లో ప్రారంభమైంది. ఫ్రెంచ్ డైరెక్టర్ జనరల్ డూప్లే 'మహాడిలబోర్డినె' సహాయంతో 21 సెప్టెంబర్, 1746న మద్రాస్లోని సెయింట్ డేవిడ్ కోటని ఆక్రమించాడు. మద్రాస్ కర్ణాటక నవాబ్ 'ఆన్వరుద్దీన్' ఆధీనంలో ఉండటంతో మద్రాస్ గవర్నరైన మోర్స్ అభ్యర్థనని మన్నించి డూప్లేని వెనుతిరగమని ఆజ్ఞాపించాడు.

డూప్లే ఆన్వరుద్దీన్ ఆజ్ఞాని పాటించకపోవడంతో ఆర్కాట్ సేనలు మద్రాస్ని ముట్టడించాయి. 'కెప్టెన్ ప్యారడైజ్' సేనాని నాయకత్వంలో ఫ్రెంచ్ సేనలు మద్రాస్ అడయార్ నది తీరంలో 'శాంధోం' వద్ద ఆన్వరుద్దీన్ సేనలను ఓడించాయి.

1748లో ఐరోపాలో ఆస్ట్రియా వారసత్వ యుద్ధం 'ఎక్స్లాషాపెల్' సంద్ధితో ముగిసింది. దాని ప్రకారం మద్రాస్ని తిరిగి ఇంగ్లీష్వారికి, ప్రతిఫలంగా అమెరికాలో లూయిస్బర్గ్ను ప్రాన్ను పొందింది.

ఈ యుద్ధం ద్వారా రెండు విషయాలు చాలా ముఖ్యమైనవిగా చెప్పవచ్చు. ఒకటి యూరోపియన్ కంపెనీల మధ్య జరుగుతున్న పోటీలో నౌకాదళాలు ఎంత ప్రాముఖ్యాన్ని సంతరించుకున్నాయో తెలుస్తుంది. రెండు ఐరోపా సేనల ముందు భారతీయ సేనలు ఎంత బలహీనమైనవో తెలిసింది.

రెండో కర్ణాటక యుద్ధం (1749-54)

రెండో కర్ణాటక యుద్ధానికి ప్రధాన కారణం కర్ణాటక వ్యవహారాలు ముఖ్యంగా డూప్లే రాజ్యకాంక్ష, బ్రిటీష్ పలుకుబడి తగ్గించడానికి ఇతడు స్థానిక రాజుల

ఆంతరంగిక విషయాలలో జోక్యం చేసుకున్నాడు. చందాసాహెబ్ ఆర్కాట్లో అన్వరుద్దీన్ను తొలగించి, ఆపదవిని తాను దక్కించుకోవడం కోసం ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాడు.

1748లో హైదరాబాద్ నిజాం మరణంతో కుమారుడైన నాసిర్ జింగ్కు, మనవడైన 'ముజఫర్జింగ్' కు మధ్య వారసత్వ తగాదా మొదలైంది. ఇది అవకాశంగా తీసుకొని చందాసాహెబ్కి, ముజఫర్జింగ్కి సహాయం చేయతలపెట్టాడు.

ఆగస్టు 3, 1749లో డూప్లే తన సేనలను 'డి అతుల్ నాయకత్వంలో పంపగా, వారితో ముజఫర్ జింగ్, చందాసాహెబ్లు కలిసి అన్వరుద్దీన్ను 'అంబూరు' వద్ద ఓడించి చంపారు. యుద్ధఫలితంగా చందాసాహెబ్ ఆర్కాట్ నవాబ్ అయ్యాడు. దానికి ప్రతిఫలంగా ఫ్రెంచి వారికి మచిలీపట్నం, దివి ఓడరేవులు ఇచ్చాడు.

బ్రిటీష్ వారి మద్దతుతో 'నాసిర్జింగ్' ఆర్కాట్ని ముట్టడిం చాడు. తదుపరి ఇతని మరణంతో 'ముజఫర్జింగ్' హైదరాబాద్(దక్కన్) సుబేదార్ అయ్యాడు. దీనికి ప్రతిఫలంగా కృష్ణానది దక్షిణానున్న ప్రాంతానికి డూప్లేని గవర్నర్గా చేసి, పాండిచ్చేరికి చేరువగా నున్న 'విల్లియనల్లూర్' అనే గ్రామాన్ని ఇచ్చాడు. 'డూప్లే సాహెబ్' అనే బిరుదునిచ్చాడు.

ఫ్రెంచ్ సేనాని 'బుస్సీ' రక్షణలో ముజఫర్జింగ్ హైదరాబాద్ కి వస్తున్న మార్గంలో కడప సమీపంలో రాయచోటి దగ్గర నవాబ్ల చేతిలో హతమయ్యాడు. బుస్సీ నిజాం కుమారుడైన 'సలబత్జింగ్'ని రాజుగా

చేసి రాజధానికి చేర్చినాడు. ప్రతిఫలంగా ఇతడు బుస్సీకి 'ఉత్తరసర్కారులు'(ముస్తఫానగర్, ఏలూరు, రాజమండ్రి, చికాకోల్) బహూకరించాడు. దీంతో ఫ్రెంచ్ అధికారం విస్తరించింది.

మహ్మదాలీ మద్రాస్ గవర్నర్ సాండర్స్ ని ఆహ్వానించాడు. సైనిక బాధ్యతల్ని 'క్లెవ్'కి అప్పగించాడు. ఆరణి, కావేరీపాక్ యుద్ధాలలో ఇతడు ఆర్కాట్ సేనల నోడించాడు. ఆర్కాట్ లో డూప్లే నిర్మించిన విజయస్తం భాన్ని పడగొట్టాడు. చందాసాహెబ్ వధించడం జరిగింది. క్లెవ్ ఆర్కాట్ (1751) వీరునిగా ప్రసిద్ధి గాంచాడు.

ఫ్రెంచ్ కంపెనీ డైరెక్టర్లు 1754లో డూప్లేని తొలగించి గాడెహ్యూని డైరెక్టర్ జనరల్ గా నియమించారు. ఇతడు బ్రిటన్ తో సంధి చేసుకున్న ఫలితంగా సలబత్ సంగ్ హైదరాబాద్ నిజాంగా మహ్మదాలి ఆర్కాట్ నవాబ్ గా స్థిరపడ్డారు.

మూడో కర్ణాటక యుద్ధం(1756-63)

సప్తవర్ష సంగ్రామం ఐరోపాలో ప్రారంభమైన సందర్భంలో బ్రిటీష్, ఫ్రెంచ్ వర్తక సంఘాల మధ్య కూడా ప్రారంభమూ మూడో కర్ణాటక యుద్ధానికి ప్రధాన కారణం.

భారత్ లో బ్రిటీష్ ప్రాబల్యాన్ని తుదముట్టించడానికి ధృడ నిశ్చయంతో ఫ్రెంచి ప్రభుత్వం 1754 ఏప్రిల్ 'కౌంట్ డిలాలి' నాయకత్వంలో ఫ్రెంచి నౌకదళాన్ని పంపింది. ఇతడు 'ఫోర్ట్ డేవిడ్' (కడలూరు)ని ఆక్రమించి, మద్రాస్ ని ఆక్రమింప తలపెట్టి హైదరాబాద్ లోని బుస్సీని రమ్మని ఆదేశించాడు. బుస్సీ వెళ్ళగానే బ్రిటీష్ వారు ఉత్తర సర్కారులను ఆక్రమించారు. ఫలితంగా బెంగాల్ నుంచి మద్రాస్

వరకు బ్రిటీష్ వారికి సరాసరి మార్గం ఏర్పడింది. 'బెస్ట్' హైదరాబాద్లో సైనిక ఆదివాసిగా బ్రిటీష్వారు నియమించారు. 1758 నవంబర్ 17న ఆంగ్లేయులకు విజయనగరం రాజుకి సంధి కుదిరింది. దీని ప్రకారం కోస్తా ప్రాంతంలో పైంచి స్థావరం రద్దయింది. ఆంగ్లేయులు ఉత్తర సర్కారులు పొందారు.

1760 జనవరి 22న వందవాశి వద్ద జరిగిన యుద్ధంలో బ్రిటీష్ సైన్యాధిపతి 'సర్ ఐర్ కూట్' బుస్సీ, లాలీలను ఓడించగా, 1761లో పాండిచ్చేరిని ఆక్రమించాడు.

1763లో సప్తవర్ష సంగ్రామం పారిస్ సంధితో అంతమైంది. కర్ణాటక యుద్ధాలు కూడా సమాప్తమైనవి. దాని ప్రకారం పాండిచ్చేరి ఫ్రెంచ్ వారికి కేటాయించారు. కోటలు కట్టకుండా, కేవలం వర్తకం చేయడానికి మాత్రమే అనుమతించారు. కోస్తా ప్రాంతమంతా ఆంగ్లేయులకు వశమైంది. మహ్మదాలీ ఆర్కాట్ నవాబ్గా, సలబత్జింగ్ హైదరాబాద్ నిజాంగా నిలబడినారు.

ఫ్రెంచ్ ఓటమికి కారణాలు వర్తకాభివృద్ధి లక్ష్యంగా ఆంగ్లేయులు బొంబాయి, మద్రాస్, కలకత్తాను వృద్ధి చేయగా ఫ్రెంచ్వారు పాండిచ్చేరిని మాత్రమే వృద్ధి చేసి ఆర్థికంగా వెనుకబడ్డారు.

నౌకబలంలో ఆంగ్లేయులే సమర్థులని నిరూపించు కున్నారు.

పాండిచ్చేరి కేంద్రంగా ఉంటే అలెగ్జాండర్, నెపోలియన్ వంటి యోధులు కూడా ఇండియాని జయించడం దుర్లభం' అని చరిత్రకారులు

అభిప్రాయం.

డూప్లీ, డీలాలీల దుందుడుకు స్వభావం.

ఫ్రెంచి కంపెనీ ప్రభుత్వ పరం కావడంతో అవసరానికి ఆదుకోలేకపోవడం.

సేకరణ

GRK

TEACHER

యూరోపియన్ల రాక

ప్రాచీన కాలం నుంచి భారతదేశానికి తూర్పు, పశ్చిమ దేశాలతో వర్తక సంబంధాలుండేవి. ముఖ్యంగా మధ్యయుగ కాలంలో ఆసియాకు సంబంధించిన వ్యాపారం అరబ్బులు, మధ్యదరా తీర ప్రాంతానికి, యూరప్ కు సంబంధించి ఇటాలియన్ల చేతుల్లో ఉండేది. వీరు ఎప్పుడూ వాణిజ్య అంశాలపైన దృష్టి నిలిపేవారు. అయితే మధ్యయుగ చివరి దశలో మన దేశానికి యూరోపియన్ వర్తకుల రూపంలో పెనుముప్పే వచ్చింది. కేవలం వర్తకం మీదనే దృష్టి నిలపకుండా దేశ రాజకీయాలలో జోక్యం చేసుకునేవి. వాటిలో వర్తకం ద్వారా బలంగా స్థిరపడిన ఇంగ్లండ్ దేశం భారతదేశాన్ని సుమారు 347 సంవత్సరాలు పాలించింది. ఈ విశేషాలు తెలుసుకునేముందు ఎందుకు యూరోపియన్లు భారతదేశానికి వచ్చారు? వారి విధానాలేమిటి?.. లాంటి ఎన్నో ముఖ్యమైన అంశాలను తెలుసుకుందాం....

- క్రైస్తవులకు, మహ్మదీయులకు మధ్య జరిగిన చివరి మత యుద్ధం (క్రూసేడ్)లో " కాన్స్టాంటిన్ ౪x" రాజు (బైజాంటిన్ రాజ్యం) ని ఒటోమాన్ టర్కుల రాజు "మహ్మద్ xx" క్రీ.శ. 1453లో ఓడించి వారి ప్రధాన రాజధాని నగరమైన "కాన్స్టాంటిన్పోలిస్"ని

ఆక్రమించారు. ఫలితంగా తూర్పు, పశ్చిమ దేశాల మధ్య వర్తక మార్గాలు టర్కుల చేతుల్లోకి వచ్చాయి. కాన్స్టాంటినోపిల్ మార్గంగా తూర్పు దేశాలకు వెళ్లడాన్ని నిషేధించారు.

వర్తక వాణిజ్యాల మార్గం మూసుకుని పోవడం, ఆర్థికంగా యూరప్ దేశాలకు నష్టం రావడమే గాకుండా నిత్యం ఆహారంలో వాడే ఉప్పు, మిరియం (నల్లబంగారం) లాంటి సుగంధ ద్రవ్యాల కొరత వారిని వేధించేది.

15వ శతాబ్దంలో నౌకా నిర్మాణంలో, నౌకాయాన సాంకేతిక విజ్ఞానంలో అద్భుత ప్రగతిని స్పెయిన్, పోర్చుగీస్ దేశాలు చూపించాయి. తదుపరి ఇంగ్లండ్, ఫ్రాన్స్ లు కూడా రంగంలోకి దిగాయి. ఐరోపాలో సంభవించిన పారిశ్రామిక విప్లవ ఫలితంగా కర్మాగారాలకు కావాలిసిన ముడి సరుకు సరఫరా ప్రాధాన్యత పెరిగింది.

మధ్యయుగం వరకు తూర్పు- పశ్చిమ దేశాల మధ్య వాణిజ్య మార్గాలు:

భారత వాయువ్య సరిహద్దు కనుమల గుండా పోయి, మధ్య ఆసియా, రష్యాలను దాటి బాల్టిక్ సముద్ర తీరాన్ని చేరడం; ఎర్ర సముద్రం గుండా ప్రయాణం చేసి భూ మార్గాన ఈజిప్టు లోని అలెగ్జాండ్రీయా రేవు చేరుకుని అక్కడి నుండి సముద్ర మార్గంలో వెనిస్, జెనోవాలను చేరడం; మరొక మార్గం పర్షియన్ సింధూ శాఖ వెంబడి సముద్ర మార్గం, అక్కడ నుండి ఇరాక్, టర్కీల గుండా భూ మార్గం, తదుపరి సముద్ర మార్గం ద్వారా వెనిస్, జెనోవాలను చేరుకోవడం.

సముద్ర మార్గ అన్వేషకులు- భారత్ కి రాక

నల్లసముద్రం మధ్యదరా సముద్రంపై కొత్తగా నెలకొన్న తురుస్కు ఆధిపత్యాన్ని సవాలు చేసే బాధ్యతను స్పెయిన్, పోర్చుగీస్ స్వీకరించగా భారతదేశ, తూర్పు దేశాల సిరిసం పదలపై వ్యామోహంతో వ్యాపార నిమిత్తం పోర్చుగల్, డచ్ (నెదర్లాండ్), ఇంగ్లాండ్, ఫ్రాన్స్, డేన్ (డెన్మార్క్) దేశాలు భారత్కు వచ్చాయి.

1. పోర్చుగీస్

తూర్పు దేశాలకు భౌగోళిక విషయాలు కనిపెట్టడానికి పోర్చుగీసు ప్రభుత్వ ప్రోద్బలం చాలా ముఖ్యమైంది. దాని పాలకుడైన "డామ్ హెన్రీ" నౌకాయానంపై ఉత్సాహంతో ఒక నావికా పాఠశాలను ప్రారంభించాడు. ఇతనికి "హెన్రీది నేవిగేటర్" అనే బిరుదు ఉంది. అతని తదుపరి రాజు "రెండో జాన్" ప్రోత్సాహంతో "బార్తులోముడైస్" క్రీ.శ. 1487 లో ఆఫ్రికా దక్షిణ కొనవరకు వెళ్ళి తుఫానుల అగ్రం (కేప్ ఆఫ్ గుడ్ హోప్)ని కనుగొన్నాడు. క్రీ.శ. 1494లో స్పెయిన్ దేశస్థుడు కొలంబస్ భారత దేశానికి చేరుకోవాలని బయలుదేరి అమెరికా ఖండాన్ని కనుగొన్నాడు.

పోర్చుగీసు వారు తూర్పు దేశాలతో వ్యాపార హక్కులను గుర్తిస్తూ క్రైస్తవ మతాధినేత (పోప్) క్రీ.శ. 1493లో చార్లర్ జారీ చేశారు.

పోర్చుగీసీయుడైన "వాస్కోడిగామా" పోర్చుగల్లోని "లిస్బన్" నుంచి బయలుదేరి ఆఫ్రికా పశ్చిమ తీరం వెంబడి ప్రయాణించి గుడ్ హోప్ అగ్రాన్ని చుట్టాడు. తర్వాత హిందూ సముద్రం ద్వారా ప్రయాణించి గుజరాత్కు చెందిన "అబ్దుల్ మజీద్" అనే నావికుని మార్గదర్శకంలో ప్రయాణించి 1498 మే 17న భారత

పశ్చిమ తీరంలో ఉన్న కాలికట్ రేవులో అడుగుపెట్టాడు. ఆ ప్రాంత పాలకుడు "జమోరిన్" వాస్కోడిగామాను సాధరంగా ఆహ్వానించాడు. మొట్టమొదటిగా సముద్ర మార్గాన వచ్చి భారతీయులను కలిసిన యూరోపియన్ వ్యక్తిగా చరిత్రలో నిలిచాడు. అమెరికాకి మార్గం, భారతదేశానికి గుడ్ హోప్ అగ్రం మీదుగా నూతన సముద్ర మార్గాన్ని కనిపెట్టడం అనేది " మానవ జాతి చరిత్రలో నమోదైన రెండు అత్యంత ప్రధానమైన, మహత్తర సంఘటనలు" గా ప్రముఖ ఆర్థికవేత్త "ఆడంస్మిత్" వర్ణించారు.

క్రీ.శ. 1500 లో కాబ్రల్, 1503లో మళ్ళీ వాస్కోడిగామా రావడం జరిగింది. మహ్మదీయ వర్తకులు వ్యాపారం చేయకూడదని వాస్కోడిగామా జామోరిన్ ని కోరగా, అతడు తిరస్కరణతో కాలికట్ పై కాల్పులు జరిపి, లొంగదీసుకుని కోటని అక్కడే నిర్మించాడు. పోర్చుగీస్ వర్తకులు హిందూ సముద్రంపై ఆధిపత్యం, వర్తక నిమిత్తం సముద్ర వర్తక సంఘానికి "ఎస్టాడో ద ఇండియా"గా నామకరణం చేశారు.

డి.ఆల్మీడా (1505-09)

భారతదేశంలో పోర్చుగీసు స్థావరాలను కాపాడుటకు డి. ఆల్మీడా రాజప్రతినిధిగా వచ్చారు. కొచ్చిన్ లో కాబ్రల్ నిర్మించిన కోటను బలిష్టం చేయడంతో పాటు, లన్నూర్ దగ్గర కోటను నిర్మించాడు. 1509లో డయ్యూ వద్ద జరిగిన యుద్ధంలో విజయం సాధించి హిందూ సముద్రంపై అరబ్బుల పలుకుబడి ని అంతరింప చేసి పోర్చుగీసు ప్రాబల్యాన్ని పెంచాడు. సముద్రం మీద తమ

అధికారాన్ని స్థాపిస్తే గానీ భూమి మీద తమ
అధికారానికి స్థానం ఉండదని తలచి బలమైన నౌకా
దళాన్ని నిర్మించాడు. దానినే "బ్లూ వాటర్ పాలసీ"
అంటారు.

అప్పాన్-సో-డి- ఆల్బుకర్క్ (1509-1515)
పోర్చుగీసు పాలకులలో గొప్పవాడు. పోర్చుగల్
అధికారాన్ని మన దేశంలో స్థాపించి వారి
స్థావరాలను వృద్ధి పరిచాడు. అందుకే ఇతనిని
"పోర్చుగీసు వలస సామ్రాజ్య నిర్మాత" అని పేరు
ఉన్నది. వర్తకానికి అనువైన స్థలాలను, ఆత్మ
రక్షణలను, భౌగోళికంగా అనువైన స్థలాలను
ఆక్రమించడం, స్వాధీన పరుచుకోవడం, వర్ణ సంకర
వివాహాల ద్వారా వలసలను ఏర్పాటు చేయడం
ఇతని విధానాలు. ఇతను విజయనగర రాజైన
శ్రీకృష్ణ దేవరాయలతో స్నేహం చేశాడు. 1510
సంవత్సరంలో బీజాపూర్ సుల్తాన్ యూసఫ్
ఆదిల్షా సైన్యాన్ని ఓడించి గోవా తీర పట్టణాన్ని
ఆక్రమించి కేంద్ర స్థానంగా చేశాడు. ఇతని తదుపరి
వచ్చిన "నినోడోక్కున్హా" 1534లో గుజరాత్ సుల్తాన్
అయిన బహదూర్షా నుండి బేసిన్ ను; 1537లో
బేరెట్ డయ్యూను; డామన్, సాల్ సెట్టి మొదలగు
ప్రాంతాలను వశపరుచుకున్నారు.

భారతదేశ రాజులతో సంబంధాలు

1515 - 1560 సంవత్సరాల మధ్య అధికారం
చురుకుగా విస్తరించడంతో వీరి రాయబారులు
భారతదేశంలోని వివిధ రాజ్యాలకు వెళ్ళారు.
విజయనగర ఆస్థానంలో "మాల్యుకస్ పామేస్",
"న్యూనిజ్"లు ఉన్నారు. గుజరాత్ సుల్తాన్ వీరి
సహాయంతో ఫిరంగి దళాన్ని సమకూర్చుకున్నాడు.

అక్బర్ రాజ్యానికి వచ్చేటప్పటికి భారతదేశంలో ఒక్క పోర్చుగీసు వారు మాత్రమే ఉన్నారు. 1601లో క్రైస్తవ మతంలోకి మహ్మదీయులను మార్చటానికి పోర్చుగీసులకు అనుమతి పత్రం ఇవ్వడంతో పాటు, "జెరోం జేవియర్" రాసిన "పవిత్రతకు అర్థం" (మిర్తర్ ఆఫ్ హోలినెస్), 'మెసయా జీవితం' అనే గ్రంథాలను పారశీకంలోకి తర్జుమా చేయించాడు. ఇబదత్ ఖానాలో చర్చలకు రోడోల్ఫ్ అక్వానివా, ఆంటోని మాన్సరత్, ఫ్రాన్సిస్ హెన్రిక్లను పోర్చుగీసు వారు సంపాదించారు. మక్కాకు పోయే యాత్రికులకు పోర్చుగీసు వారి మూలంగా ఇబ్బంది రాకూడదని, దక్షిణ దేశంలో వీరి అధికారాన్ని అంతం చేయడానికి అక్బర్ సంబంధాలు ఏర్పరుచుకున్నాడు.

అధికార వ్యాప్తి

దక్షిణ చైనాలోని మకావో పట్టణంలో స్థావరాలను నెలకొల్పి, జపాన్లో కూడా వర్తక సంబంధాలు ఏర్పాటు చేసుకున్నారు. 1518లో కొలంబోలో కోట; 1538లో డామన్ తూర్పు ప్రాంతంలో నాగ పట్టణం, సాంథోరు, చిట్టగాంగ్, హుగ్లీలను సంపాదించారు. వీరికి పశ్చిమ తీరంలో రాజకీయంగా పలుకుబడి పెరిగింది. గోవా ఆక్రమణతో బీజాపూర్ తో విభేదం ఏర్పడగా, విజయనగర (సాళువ, తులువ వంశాలు), గుజరాత్, ఆశిర్షుర్ అధికారులతో స్నేహం కొనసాగింది. 1605 వరకు మొగలులతో సత్సంబంధాలున్నా బ్రిటీష్ వారి రాకతో ఆధిక్యం నశిస్తూ వచ్చింది.

పాలనా విధానం

పోర్చుగీసు రాజు వలసల మీద సర్వాధికారి. వలసలకు వైస్రాయి ఆధ్వర్యంలో పాలన ఉండేది.

ఇతడి క్రింద వెడాల డి. ఫసెండా అనే ఉద్యోగి, సైనికులు, ఓడరేవులు, టంకశాల ఉంటాయి. క్రైస్తవ మత వ్యాప్తి కారణంగా రోమన్ చర్చి పోర్చుగీస్ "జెషూట్యట్" మతాచార్యులకు అనేక హక్కులు ఇచ్చింది. సర్ఫ్రాన్సిస్ జేవియర్ "గోవా"లో కాలుపెట్టిన మొదటి క్రైస్తవ మతాచార్యుడు. గోవాలో క్రైస్తవులు అధికులై క్రైస్తవులు కానివారిని తప్పకుండా ఆదివారం ప్రార్థనలో పాల్గొనాలని నిర్బంధించేవారు.

పతనం: దక్షిణ అమెరికాలో బ్రెజిల్ని కనుగొన్న తరువాత వారి దృష్టి పశ్చిమ దేశాలవైపు మళ్లింది. 1580లో పోర్చుగల్ స్పెయిన్లో విలీనం కావడంతో దాని స్వతంత్ర ప్రతిపత్తి కోల్పోయింది. 1565లో తళ్ళి కోటయుద్ధంలో విజయనగర సామ్రాజ్యం నాశనం కావడంతో వీరికి సాయం ఆగిపోగా, బహుమనీలు చెలరేగారు.

3. వర్ణ సంకరానికి పాల్పడటం మరియు బలవంతంగా క్రైస్తవ మతంలోకి మార్చడంతో భారతీయులలో వారిపట్ల ద్వేషం కలిగింది.

4. డచ్, ఇంగ్లీష్, ఫ్రెంచ్ దేశాల ధాటికి తట్టుకోలేక పోయింది. ఫలితంగా 17వ శతాబ్దం ప్రారంభం నాటికి సగానికిపైగా స్థావరాలు కోల్పోయి గోవా, డయ్యూ, డామన్ లు మాత్రమే మిగిలాయి. వీటిని స్వతంత్ర భారతదేశం సైనిక చర్య ద్వారా 1961లో విలీనం చేసుకుంది.

2. డేన్లు

1620 లో డెన్మార్క్ వర్తక సంస్థ స్థాపించారు.

ట్రాంక్విబార్ (తంజావూర్), 1676లో శ్రీరాంపూర్ (బెంగాల్) లోనూ స్థావరాలు ఏర్పాటు చేసింది.

అయితే భారత్ లో వ్యాపార లాభాలు రాక 1845లో వలస స్థావరాలను ఆంగ్లేయులకు అమ్మివేసింది.

3. డచ్:

హాలండ్ దేశస్తులైన వీరు 1572-80 వరకు నెదర్లాండ్ లో పౌరులుగా ఉండి తరువాత స్పెయిన్ వారి ఆధీనంలో నుంచి బయటపడి స్వాతంత్ర్యం ప్రకటించుకున్నారు. ఐరోపాకు తూర్పు నుంచి వాడుకలో ఉన్న సముద్ర వర్తక మార్గాలు పోర్చుగల్ ఆధీనంలో ఉన్నందువల్ల వీరు పడమటి నుంచి ఇండియాకు సముద్ర మార్గాన్ని కనుగొని 1595 నుండి 1602 వరకు 15 సార్లు భారత్ ను సందర్శించారు. పోర్చుగీసుకు వ్యతిరేకంగా ఇంగ్లీష్ వారితో కలిసారు.

డచ్ వారందరూ కలిసి 1602లో "డచ్ ఈస్టిండియా కంపెనీ" గా ఏర్పడి భారత్ లో తూర్పు సముద్ర మార్గాలపై వర్తకాన్ని సాగించారు.

భారతదేశ వ్యాపారం కంటే తమకు ఆగేయాసియా దేశాలతో వ్యాపారం మంచిదని సుగంధ ద్వీపాలపై (మలయ, జావా, సుమత్రా) తమ అధికారాన్ని స్థాపించ వలెనని ఆశించారు. 1605లో

అంబాయి నాను, పోర్చుగీసు తో పోరాడి మలయాద్వీపకల్పం (ఆర్చిపెలాగో)లోని మలక్కాను, సింహళాన్ని ఆక్రమించారు.

డచ్ వారికి ఆంగ్లేయులకు మొదట స్నేహ సంబంధాలు న్నాయి. తర్వాత 17వ శతాబ్దం

ఆరంభంలో ఇంగ్లండ్ ను పాలించిన స్టూవర్ట్ చక్రవర్తులు స్పెయిన్ మద్దతు విధానం

అనుసరించడంతో డచ్ వారికి, ఆంగ్లేయులకు మనస్పర్థలు పెరిగాయి. 1623లో డచ్ గవర్నరైన

వాన్స్పెల్ట్ అంబా యినా లోని పది మంది ఆంగ్ల వర్తకులను వధింపచేశారు. ఫలితంగా ఆంగ్లేయులు తూర్పు దీవులపై ఆశ వదులుకుని భారత్పైన దృష్టిని నిలిపారు.

భారతదేశంలో డచ్వారు ఎక్కువగా వస్తూ పరిశ్రమ వైపు దృష్టి సారించారు. యూరోపియన్ వర్తకాన్ని సుగంధ ద్రవ్యాల నుంచి ఇతర వస్తువుల మీదకు మళ్ళించిన ఘనత వీరికే దక్కుతుంది.

1604-05లలో గోల్కొండ నవాబు అనుమతితో మచిలీపట్నం వద్ద; 1608-09 జింజి దగ్గరున్న గంగపట్నం; పులికాట్లోను (1610); భీముని పట్నం (1641)లోనూ వర్తక స్థావరాలను ఏర్పాటుచేసు కున్నారు. జహంగీరు నుంచి వర్తకానికి 1653లో అనుమతి పొంది "చిన్నరా" (బెంగాల్) తో వర్తక స్థావరాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. 1690లో ప్రధాన వర్తక కేంద్రాన్ని పులికాట్ నుంచి 'నాగపట్టణానికి' మార్చారు.

కంపెనీ పాలనా విధానం

డచ్ కంపెనీ వాటాదారులంతా కలిసి ఆరు విభాగాలుగా ఏర్పడి ఆరు ప్రధాన పట్టణాల్లో వర్తక కేంద్రాన్ని ఏర్పాటు చేసుకున్నారు. వీటిని చాంబర్స్ అంటారు. ఒక్కొక్క చాంబర్కు పాలన కోసం ప్రత్యేకంగా ఒక కౌన్సిల్ ఉండేది. ఆరు కౌన్సిల్లు కలిపి డచ్ ఈస్టిండియా కంపెనీ అనే ప్రధాన పాలక వర్గంగా ఏర్పడింది. వారు 17 మంది సభ్యులున్న సభని ఎన్నుకుంటారు. వారిని "డైరెక్టర్స్" అంటారు. డచ్ దేశస్థులు ఇంగ్లాండ్ ఫ్రాన్స్ దేశస్థుల కంటే బలహీనులు. మొదటి నుంచి వీరి ఆసక్తి ఆగేయాసియా మీదనే. కాబట్టి భారతదేశ

వ్యాపారాల మీద శ్రద్ధ చూపలేదు. వీరు 1759 సంవత్సరంలో బెడెరా యుద్ధంలో బ్రిటీష్ వారి చేతిలో ఓడిపోయారు. సుశిక్షితులైన ఫ్రాన్స్, ఇంగ్లండ్ సేనల ముందు వీరి సేనలు నిలవలేకపోయాయి.

సేకరణ

GRK

TEACHER

ఆర్య సంస్కృతి

- వేదం అనగా జ్ఞానం అని అర్థం. వేదం అనే పదం విద్ అనే సంస్కృత పదం నుంచి జనినించింది.
- వేదాలను సంహితలు అని పిలుస్తారు.
- వేదాలు నలుగురు:
  - 1) ఋగ్వేదం 2) యజుర్వేదం 3) సామ వేదం 4) అధర్వణ వేదం
- ఆర్యుల రాకతోనే భారత దేశంలో చారిత్రక యుగం ప్రారంభమైనట్లు వాంగ్మయ ఆధారాలను బట్టి తెలుస్తుంది
- లిఖిత పూర్వ అధరాలు లభించిన కాలాన్ని చారిత్రక యుగం అని, లిఖిత పూర్వక ఆధారాలు లభించటానికి ముందస్తు కాలాన్ని చారిత్రక పూర్వ యుగం(శీలా యుగం) అని పిలుస్తారు.
- ఆర్యుల జన్మ స్థానం ఇక్కడనే ప్రశ్నకు చరిత్రకారులు భిన్న అభిప్రాయాలను వేలిబుచ్చారు. కానీ నేటికీ ఆర్యులు దేశీయులు లేదా విదేశీయులు అనే ప్రశ్నకు సరైన సమాధానం లేదు.
- ఆర్యులు స్వదేశీయులు, సప్త సింధు ప్రాంతానికి చెందిన వారు అని ఎ.పి. డాస్ పేర్కొన్నారు.
- సింధు, జీలం , చినాబ్, రావి, సట్లెజ్, బియాస్, సరస్వతి నదుల ప్రాంతాన్ని కలిపి సప్త సింధు ప్రాంతం అని అంటారు.
- ముల్తాన్ లోని 'దేవిక నది ప్రాంతం ' కు చెందిన వారు అని పేర్కొన్నవారు- డి. ముస్ త్రివేది.
- కాశ్మీర్, హిమాలయ ప్రాంతమని పేర్కొన్నది - ఎల్. డి. కళా
- విరి వాదన ప్రకారం రుగ్వేదంలో పేర్కొన్న భౌగోళిక ప్రాంతం సప్తసింధు అని, ఆర్యులు భారత దేశం పై దండెత్తి రాలేదని ..ఆర్యులు, దాసదస్యుల వైరం కేవలం మతపరమైనది విరు వాదించారు.
- ఆర్యుల జన్మ స్థానం ఆర్కిటిక్ ప్రాంతం - బాల గంగాధర్ తిలక్
- బాల గంగాధర్ తిలక్ తన వాదాన్ని బలపరుస్తూ రాసిన గ్రంథం : ది ఆర్కిటిక్ హోమ్ అఫ్ అర్యన్స్.
- ఆర్యుల జన్మ స్థానం పర్షియ అన్నది - రోడ్స్
- పామిర్ పీట భూమి అని పేర్కొన్నది : లాసేన్
- టిబెట్ ప్రాంతం అని అన్నది : దయానంద సరస్వతి
- జర్మని ప్రాంతం అని అన్నది : పి.సి.లెంక
- ఆర్యుల జన్మ స్థానం మధ్య ఆసియా (యురేషియ) అని వదిన్పినది - మాక్స్ ముల్లర్.
- మాక్స్ ముల్లర్ వాదాన్ని బలపరిచినది : రోడ్స్, లాసేన్, కిత్

- ఈశాన్య సిరియాలో లభించిన 'కాసైట్ శాసనం' ఇరాన్ లో లభించిన 'మిటని శాసనం' అష్టనిస్తాన్ లో లభించిన 'బో గజ్కోయి' శాసనాల ఆధారంగా ఆర్యులు మధ్య ఆసియాకు చాందిన వారు అని మాక్స్ ముల్లర్ బలపరిచాడు.
- ఆర్యుల సంస్కృతి, జీవన శైలి ఆధారంగా ఆర్య నాగరికత ను రండు దశలుగా విభజించ వచ్చు.
- 1) తొలి వేద/ ఋగ్వేద నాగరికత (క్రీ.పూ.1500 – 1000)
- 2) మలి వేద నాగరికత (క్రీ.పూ 1000 – 600)
- వేదాలను ఆంగ్లంలోకి అనువదించడానికి కారణమైన వ్యక్తి – మాక్స్ ముల్లర్
- The scarced books of east అనే పేరుతో వేదం గ్రంథాలను తర్జుమా చేసారు.
- సంస్కృత భాషను మొదటగా అధ్యయనం చేసినది : విలియం జోన్స్
- అభిజ్ఞానశాకుంతలం, గీత గోవిందం, మనుస్మృతి అనే గ్రంథాలను ఆంగ్లంలోకి అనువదించినది- విలియం జోన్స్
- భగవత్ గీత, హితోపదేశ అనే గ్రంథాలను ఆంగ్లంలోకి అనువదించినది- చార్లెస్ విల్కిన్సన్
- వేదాలకు మరో పేరు అపౌరుషేయాలు. అనగా మానవునితో సృష్టించబడలేదు, అంటే సృష్టికర్తచే మానవునికి అందజేయబడినవి.
- వేదాలకు మరో పేరు శృతి సాహిత్యం.
- ప్రతి వేదానికి అనుబంధంగా ఉండేవి సంహితలు, బ్రహ్మనాలు, అరణ్యకాలు, ఉపనిషత్తులు.

ఋగ్వేదం:

- రుగ్వేదమ్ క్రీ.పూ. 1500 -1000 మధ్య రచించబడి ఉండవచ్చని అభిప్రాయపడినది : వింటర్ నిట్జ్
- తొలివేదం నాగరికతకు ప్రధానమైన ఆధారం – ఋగ్వేదం.
- వేదాల్లో అతి ప్రచులమైన గ్రంథం – ఋగ్వేదం
- ప్రపంచంలోనే అతి ప్రాచీనమైన గ్రంథం – ఋగ్వేదం
- అందుకే ఋగ్వేదం ను ఆది గ్రంథం అని కూడా పిలుస్తారు
- ఋగ్వేదం 10 మండలాలుగా విభజించబడింది. దీనిలోని మొత్తం శ్లోకాల సంఖ్య 1028.
- ఋగ్వేదం సంస్కృత భాషలో దేవనాగరి లిపిలో రాయబడింది. ఐతే ఋగ్వేదం మలివేద కాలంలో గ్రంథస్థం చేసినట్లు తెలుస్తుంది.
- రుగ్వేదంలోని 2వ మండలం నుంచి 7వ మండలం వరకు సప్త ఋషులకు సంబంధించినవి.

- 1,2,8,10 మండలాలు ఋగ్వేదానికి తర్వాతి కాలంలో చేర్చబడినట్లు తెలుస్తుంది.
- ఋగ్వేదం లోని మండలాలు:
  - 1) కాన్వ 2) గీత సముడ 3) విశ్వ మిత్ర (మూడో మండలంలోనే గాయత్రీ మంత్రం ఉంది.) 4) వాసుదేవ
  - 5) అత్రి 6) భరద్వాజుడు 7) వశిష్ఠుడు 8) అగ్రకన్వ 9) కాన్వసోమ 10) కాన్వ పురుష సుక్త
- 10 వ మండలంలోని పురుష సూక్తంలో చతుర్ వర్ణ వ్యవస్థ గురించి ప్రస్తావించబడింది.
- మొట్ట మొదటి సారిగా శూద్ర అనే పదం పురుష సుక్తంలో కనపడింది

యజుర్వేదం:

- యజ్ఞ యాగాదులను క్రతువుల నిర్వహణలో అనుసరించాల్సిన పద్ధతులను గురించి యజుర్వేదం తెలుపుతుంది.
- ఇది రెండు భాగాలూ

INDIAN HISTORY

1. ఎవరి పరిపాలన కాలంలో మేగాస్తనిస్ ఇండియా ను సందర్శించాడు
1) హర్ష 2) కాన్వ 3) ఆశోక 4) చంద్ర గుప్తా మౌర్య
2. క్రీ.పూ. 450 లో ఈజిప్ట్ లో కనుగొనబడిన లెక్కించు సాధనం
1) ఎనాలిటికల్ ఇంజన్ 2) అబాకస్ 3) పూసలు 4) నాపియర్ ఎముకలు
3. సాలార్జంగ్ మ్యూసియం కు ఎవరి పేరు పెట్టారు
1) సాలార్జంగ్- I 2) సాలార్జంగ్ - II 3) సాలార్జంగ్ - III 4) సాలార్జంగ్ - IV
4. బృందావన్లో గోవింద దేవా దేవాలయాన్ని నిర్మించింది
1) ఔరంగా జేబ్ 2) అక్బర్ 3) జహాంగీర్ 4) షాజహాన్
5. గోపాల కృష్ణ గోకల్ స్థాపించిన సంస్థ
1) దివ్య జ్ఞాన సమాజం 2) ఇండియన్ సోషల్ కాన్ఫెరెన్స్ 3) సేవ సమితి 4) సర్వెంట్స్ ఆఫ్ ఇండియన్ సొసైటీ
6. ఎవరి కాలంలో కలకత్తా, ముంబై, మరియు మద్రాస్ విశ్వ విద్యాలయాలు ఏర్పడ్డాయి
1) లార్డ్ లిటన్ 2) లార్డ్ మేయో 3) లార్డ్ కానింగ్ 4) లార్డ్ లారెన్స్
7. పదవిలో ఉండగా హత్య కు గురైన ఏకైక వైస్రాయి
1) లార్డ్ మేయో 2) లార్డ్ లిటన్ 3) లార్డ్ ఎల్జిన్ 4) లార్డ్ నార్త్ బ్రూక్
8. ఎవరి కాలంలో భారతీయ పురాతత్వ సర్వేక్షణ ఏర్పడింది
1) లార్డ్ ఇర్విన్ 2) లార్డ్ రీడింగ్ 3) లార్డ్ కర్జన్ 4) లార్డ్ డఫ్రిన్
9. ఒకే ఒక ఇండియన్ గవర్నర్ జనరల్ ఎవరు
1) C. రాజగోపాలాచారి 2) పట్టాభి సితరామయ్య 3) రాజేంద్ర ప్రసాద్ 4) పట్టేల్
10. భారత దేశ స్వాతంత్రానికి ఆధారమైన ప్రణాళిక
1) క్రీప్స్ ప్రణాళిక 2) వేవెల్ ప్రణాళిక 3) మౌంట్ బటన్ ప్రణాళిక 4) పై ఏవి కావు
11. రవీంద్రనాథ్ టాగోర్ దేనిని నిరసిస్తూ తనకి ఇచ్చిన నైట్ హుడ్ బిరుదును వదులుకున్నారు
1) బెంగాల్ విభజన 2) 1910 పైస్ చట్టం 3) ఉప్పు ఉత్తాలను 4) జలియన్ వాలబాగ్ సంఘటన
12. 1933 లో పాకిస్తాన్ అనే మాటను ఎవరు రూపొందించారు

- 1) చౌదరి రహ్మాత్ అలీ 2) అలీ జిన్నా 3) ఇక్బాల్ 4) సుప్రవర్ది
13. 365 రోజుల క్యాలెండర్ ను తాయారు చేసింది ఎవరు
- 1) బాబిలోనియన్లు 2) గ్రీకులు 3) రోమన్లు 4) ఈజిప్షియన్లు
14. ముఖ్యమైన వైదిక ఆచార క్రియలు
- 1) అశ్వ మేధం 2) వాజపేయి 3) రాజసుయ 4) పైవన్నీ
15. అలేగ్జాండర్ ఇండియా పై ఎప్పుడు దండెత్తుడు
- 1) క్రీ.పూ. 316 2) క్రీ.పూ. 326 3) క్రీ.పూ. 336 4) క్రీ.పూ. 346
16. సంగం పాలన యుగానికి చెందిన ప్రముఖ గ్రంథం
- 1) తోల్కపియం 2) జీవికా చింతామణి 3) కురళ 4) పైవన్నీ
17. ఎవరితో అక్బర్ మత చర్యలు చేసేవారు
- 1) పురుషోత్తమ దాస్ 2) మహా రాజి రానా 3) హరివిజయ 4) పై వారందరితో
18. క్రింది వానిలో ఎవరు జహంగీర్ ఆస్థానాన్ని సందర్శించారు
- 1) కెప్టెన్ హాకిన్స్ 2) సర్ థామస్ రో 3) పిట్ర వల్లి 4) పై వారందరూ
19. మొగల సామ్రాజ్యంలో ఎవరి పాలనను స్వర్ణ యుగం గా వర్ణిస్తారు
- 1) షాజహాన్ 2) జహంగీర్ 3) అక్బర్ 4) బాబర్
20. మొగల పాలకుల సైనిక వ్యవస్థ
- 1) జాగిర్దారి వ్యవస్థ 2) ఇజార్దారి వ్యవస్థ 3) మునుసుబ్దారి వ్యవస్థ 4) తాలుక దారి వ్యవస్థ
21. మొదటి మహిళా డిల్లీ సుల్తాన్
- 1) చాంద్ బిబి 2) రజియా సుల్తన 3) నూర్జహాన్ 4) ముంతాజ్ మహల్
22. శివాజీ వారసుడు
- 1) శివాజీ - 2 2) రాజారం 3) శంబాజి 4) షాహు
23. రజియ సుల్తన తన భర్త తో యుద్ధంలో మరణించింది ఆ భర్త పేరు ఏదీ
- 1) యాకుద్ 2) కబీర్ కాన్ 3) అల్టనియ 4) పై ఏవి కావు
24. తిరుక్కురళ్ గ్రంథా రచయిత
- 1) తోలక్కపియం 2) తిరువల్లువార్ 3) ఆదిగళ్ 4) కంబన్
25. వాత్సయునుడు రాసిన కామసూత్ర లో ఎన్ని కళలు ప్రస్తావిన్నాడు
- 1) 36 2) 64 3) 72 4) 24

26. ఎవరి పాలన కాలంలో ఆర్యభట్ట ఒక ప్రసిద్ధ పండితుడు అయ్యాడు
 1) మౌర్యులు 2) గుప్తులు 3) హర్ష వర్షనుడు 4) పై ఏవికావు
27. విక్రమ శీలా విశ్వ విద్యాలయ స్థాపకుడు
 1) దేవపాల 2) నారాయణ పాల 3) ధర్మ పాల 4) మధన పాల
28. న్యాకరణం లో ప్రసిద్ధ గ్రంథం “ మహా భాష్య “ రచయిత
 1) భవభూతి 2) కల్లణుడు 3) పతంజలి 4) హర్షుడు
29. హరప్పా నాగరకత కనుగొన్న కాలం
 1) 1920 - 21 2) 1964 - 65 3) 1910 - 11 4) 1900- 02
30. హరప్పా నాగరికత ను ఏమని ప్రస్తావిస్తారు
 1) సువర్ణ యుగ నాగరికత 2) ఇనుప యుగ నాగరికత 3) రాగి యుగ నాగరికత 4) కంచు
 యుగ నాగరికత
31. వేదం అంటే
 1) భగవంతుడు 2) పూజ 3) జ్ఞానం 4) పైవి ఏవి కావు
32. కనిక్కుడు ఏ మతా అభిమాని
 1) హిందూ మతం 2) జైన మతం 3) బౌద్ధ మతం 4) పైవన్నీ
33. పౌండ్య రాజ్య ముఖ్య పట్టణం
 1) మదురై 2) శ్రీరంగం 3) నాగపట్టణం 4) పుద్దుచేరి
34. ఆత్మ దైర్యం ,ఆత్మ గౌరవం మరియు ఆత్మ త్యాగం పిరికోల్పెండ్లుకు కాళి మరియు దుర్గ మతాల ఉపయోగించిన
 వారు ఎవరు
 1) అరవింద్ ాష్ 2) లజపతి రాయ్ 3) బిపిస్ చంద్రపాల్ 4) బాల గంగదార్ తిలక్
35. కాంగ్రెస్ సోషలిస్ట్ పార్టీ ఏర్పాటు ఐన సంవత్సరం
 1) 1930 2) 1932 3) 1934 4) 1936
36. మూడవ రౌండ్ టేబుల్ సమావేశం జరిగిన సంవత్సరం
 1) జనవరి 1932 2) మర్చి 1932 3) జూలై 1932 4) నవంబర్ 1932
37. వైశ్రాయి అంటే రాజ్యదిపతి యొక్క వ్యక్తిగత
 1) సేవకుడు 2) ప్రతినిధి 3) సహాయకుడు 4) పరిపాలకుడు
38. ఇండియా లో ప్రభుత్వ సేవ వ్యవస్థ ను ప్రవేశపెట్టాడు

1) హాస్టింగ్ 2) బెంటింగ్ 3) లిట్టాన్ 4) కారన్ వాలిస్

39. జ్యోతి బా పులే అసలు పేరు

1) జ్యోతి రావు మహర్ 2) జ్యోతిరావు పిండే 3) జ్యోతిరావు ప్రదాన్ 4) జ్యోతిరావు పులే

40. నూర్జహాన్ మొదటి భర్త పేరు

1) షేర్ ఖాన్ 2) షేర్ సయ్యద్ 3) షేర్ పఠాన్ 4) షేర్ అఫ్ఘన్

41. హైదరాబాద్ నగరాన్ని మరియూ చార్మినార్ ను నిర్మించింది ఎవరు

1) నిజాం షా 2) ఆలి ఆదిల్ షా 3) ఇబ్రహీం కుతుబ్ షా 4) కూలి కుతుబ్ షా

42. గురు గోవింద్ సింగ్ ని ప్రభావితం చేసిన హిందూ దేవుడు ఎవరు

1) శివ, రామ 2) గణేశ్, రామ 3) శివ, విష్ణు 4) రామ, కృష్ణ

43. నిజాం- ఉల్- ముల్క్ ఏ సంవత్సరం లో హైదరాబాద్ రాష్ట్రాన్ని ఏర్పాటు చేశాడు

1) 1720 2) 1722 3) 1724 4) 1726

44. రాడికల్ డెమోక్రటిక్ పార్టీ స్థాపకుడు ఎవరు

1) M.N.రాయ్ 2) సుభాష్ చంద్రబోస్ 3) జయప్రకాష్ నారాయణ 4) మధు లిమాయి

45. భారత దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చినపుడు కాంగ్రెస్ అద్యక్షుడు ఎవరు

1) పట్టాబి 2) రాజేంద్ర ప్రసాద్ 3) జె.బి.కృపలానీ 4) ఆజాద్

46. దేనితో 1854 ఉడ్స్ డిస్పాచ్ కి సంబంధం ఉంది

1) పాలన సంస్కరణలు 2) ఆరోగ్య సేవలు 3) విద్య 4) పోలీస్

47. “ నాకు రక్తాన్ని ఇవ్వండి .... మీకు నేను స్వాతంత్ర్యం ఇస్తాను “ అన్ని అన్నది

1) సి.అర్.దాస్ 2) జవహర్ లాల్ నెహ్రూ 3) ఆజాద్ 4) సుభాష్ బోస్

48. లార్డ్ మెకాలే ఏ సంస్కరణలకు పేరు పొందాడు

1) ఆర్థిక సంస్కరణలు 2) పాలన సంస్కరణలు 3) విద్య సంస్కరణలు 4) మత సంస్కరణలు

49. ఇంగ్లీష్ వారు మొదట భారత దేశం లో ఏ వస్తువులతో వ్యాపారం చేసారు

1) ఇండిగో 2) టీ 3) ఉప్పు 4) పత్తి

50. మహాత్మా గాంధీ ని “నగ్న పకిర్ “ అన్నది ఎవరు

1) అట్లీ 2) క్రిప్స్ 3) చర్చిల్ 4) వేవెల్

1.4	2.2	3.1	4.2	5.4
6.3	7.1	8.3	9.1	10.3
11.4	12.1	13.1	14.4	15.2
16.4	17.4	18.4	19.1	20.3
21.2	22.3	23.3	24.2	25.2
26.2	27.3	28.3	29.1	30.4
31.3	32.3	33.1	34.1	35.3
36.4	37.2	38.4	39.4	40.4
41.4	42.4	43.3	44.1	45.3
46.3	47.4	48.3	49.1	50.3

INDIAN HISTORY

1. నాణేల అధ్యయన శాస్త్రం
  - 1) ఫిలియోగ్రఫీ 2) ఎపిగ్రఫీ 3) న్యూమిస్ మాటిక్స్ 4) పైవిఎవి కావు
2. గుప్త పాలకులు ఎక్కువగా ఏ నాణాలను జారీ చేసారు
  - 1) బంగారం, సీసం 2) వెండి, సీసం 3) బంగారం, రాగి 4) బంగారం, వెండి
3. "జెండ్ అవెస్టా" ఎవరి పవిత్ర గ్రంథం
  - 1) పార్సీలు 2) హిందువులు 3) బౌద్ధులు 4) ముస్లింలు
4. తొలి రాతి యుగ సంస్కృతికి ఆదరమైన ఆర్థిక వ్యవస్థ
  - 1) పారిశ్రామిక ఆర్థిక వ్యవస్థ
  - 2) వ్యవసాయ ఆర్థిక వ్యవస్థ
  - 3) పశు పోషణ ఆర్థిక వ్యవస్థ
  - 4) పైవి అన్ని
5. 1806-1818 మధ్య కాలం లో భారత దేశాన్ని దర్శించకుండా భారతదేశ చరిత్ర పై ఆరు పుస్తకాలూ రాసినవారు ఎవరు
  - 1) వి.ఎ.స్మిత్ 2) జేమ్స్ విల్ 3) మాక్స్ ముల్లర్ 4) వోల్టర్
6. క్రింది వానిలో ఎవరు భారత మార్క్సిస్ట్ చరిత్ర కారులు
  - 1) ఆర్.ఎస్.శర్మ 2) రొమిల్ థాపర్ 3) ఇర్వాన్ హబీబ్ 4) పై వారందరూ
7. తొలి బౌద్ధ సాహిత్యం మొదట ఏ భాషలో రాయబడింది
  - 1) సంస్కృతం 2) ప్రాకృత 3) పాలి 4) పైవన్నీ
8. ఏ వంశాల రాజులను మరియు రాజ్యాలను సంగం సాహిత్యం వర్ణించింది
  - 1) ఉత్తర భారత 2) పశ్చిమ భారత 3) దక్షిణ భారత 4) తూర్పు భారత

9. మహాబలిపురం లో ఉన్న రథ దేవాలయం నిర్మించినది ఎవరు
 1) విష్ణు గోపె 2) మహేంద్ర వర్ధన్ 3) నరసింహ వర్మన్ - I 4) నంది వర్మన్
10. చంద్రగుప్త-II కాలంలో ఇండియా కి వచ్చిన విదేశీయుడు
 1) ఫాహియాస్ 2) వసుమిత్ర 3) హుయాస్ సంగ్ 4) ఇత్సింగ్
11. "రాజ తరంగిణి " గ్రంథ కర్త
 1) అల్-బెరూని 2) కల్టణుడు 3) కాళిదాసు 4) రాజశేఖర్
12. "ఎపియోటిక్ సొసైటీ అఫ్ బెంగాల్ " స్థాపించిన సంవత్సరం
 1) 1901 2) 1682 3) 1784 4) 1848
13. భారత దేశ ప్రథమ బ్రిటిష్ వైశ్రాయ
 1) లార్డ్ కానింగ్ 2) లార్డ్ బెంటింగ్ 3) లార్డ్ కారాస్ వాలిస్ 4) లార్డ్ వేల్లస్లి
14. తుగ్లక్ రాజవంశ స్థాపకుడు
 1) పియోసుద్దీన్ తుగ్లక్ 2) మహమ్మద్ బిన్ తుగ్లక్ 3) ఫిరోజ్ శ తుగ్లక్ 4) పైవారు కాదు
15. ఏ ప్రణాళిక ఆదారంగా ఇండియన్ ఇండిపెండెన్స్ బిల్-1947 ను బ్రిటిష్ పార్లమెంట్ ఆమోదించింది
 1) ఇండియన్ కాంగ్రెస్ ప్రణాళిక
 2) సప్తా ప్రణాళిక
 3) వేవెల్ ప్రణాళిక
 4) మౌంట్ బాటన్ ప్రణాళిక
16. లండన్ వ్యాపారాలు కొందరు కలిసి ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీ ని ఎప్పుడు స్థాపించారు
 1) 31 డిసెంబర్ 1600
 2) 31 జనవరి 1601
 3) 30 నవంబర్ 1600
 4) 31 అక్టోబర్ 1600
17. ఏ రాగి యుగం స్థలం లో రాతి తో తయారు చేసిన ఇళ్ళలో నివసించేవారు
 1) ఇనాంగ్ అస్ 2) అహర్ 3) కొల్లివ 4) గుఫ్ క్రాల్

18. హరప్పా కాలం లో "శిలజట" అన్న మాట అర్థం ఏమిటి

- 1) వెండి ముక్క 2) బంగారం ముక్క 3) రాగి ముక్క 4) బొగ్గు ముక్క

19. మానవుని మనుసు నుండి యుద్ధం మొదలవతుంది అని ఏ వేదం లో చెప్పబడింది

- 1) అధర్వణ వేదం 2) సామ వేదం 3) యజు ర్వేదం 4) ఋగ్వేదం

20. వాసుదేవ కృష్ణుడు ఏ జైన తిర్థంకరునికి బంధువు అని జైనులు పరిగానించిరి

- 1) రిషభానాథ 2) పార్శ్వనాథ 3) నేమినాథ 4) అరిష్ట నేమి

21. లిచ్చవి రాజధాని

- 1) శ్రవస్తి 2) కౌశాంబి 3) వైశాలి 4) రాజపురా

22. క్రింది వానిలో ఏ శాసనంలో "సతి" గురించి వ్రాయబడింది

- 1) ఏరాస్ 2) నానేఘాట్ 3) జనాగేట్ 4) కళింగ

23. "సత్య-పీర్ కల్ట్" ను స్థాపించిన వారు ఎవరు

- 1) జైన్-ఉల్-అరబిన్ 2) రామదాస్ 3) హుస్సేన్ షా 4) అబ్దుల్ ఫజల్

24. మధ్యయుగ భారతకార్ల మార్క్స్ అని ఎవరిని అనేవారు

- 1) రామానుజ 2. రామదాసు 3. చైతన్య 4. కబీర్

25. ఇండియా అతి ముఖ్యమైన డేస్స్ పరిష్కారం ఏది

- 1) చంద్ర నాగురు 2) పులికాట్ 3) సేలంపూర్ 4) మచిలీపట్టణం

26. వాస్కోడిగామా కి మడగాస్కర్ నుంచి కాలికాట్ కి చేరడానికి ఎవరు దారి చూపించారు

- 1) అబ్దుల్ మాజిద్ 2) అల్బుకర్క్ 3) ప్రానిస్కో - డి- అల్మోడ 4) కెప్టెన్ హాకిన్

27. దివాన్ అఫ్ బెంగాల్, బిహార్, ఒడిస్స అ సంధి ద్వారా బ్రిటిష్ వారికి లభించింది

- 1) అలహాబాద్ సంధి 2) బక్సర్ సంధి 3) లక్నో సంధి 4) ఆలీనగర్ సంధి

28. జనరల్ సర్విస్ ఎస్ లిస్టు మెంట్ ఆక్ట్ 1856 ను ఎవరు ప్రవేశపెట్టారు

- 1) లార్డ్ డల్ హౌసి 2) ఆక్లాండ్ 3) లార్డ్ మేయో 4) లార్డ్ కానింగ్

29. స్థానిక స్వతంత్ర ప్రభుత్వమునకు తండ్రి పేరు గావించిన వారు

- 1) లార్డ్ మేయో 2) లార్డ్ మింట్ 3) లార్డ్ రిప్పన్ 4) లార్డ్ దప్రీస్

30. స్వరాజ్ అన్న పిలుపును ముస్లిం లీగ్ ఏ సంవత్సరంలో ఇచ్చినది
1) 1911 2) 1912 3) 1913 4) 1914
31. ఇండియాలో మొట్ట మొదట మాతృ భాషలో ప్రచురించిన పత్రిక పేరు
1) నిల్ దర్వన్ 2) ది పత్రియాట్ 3) సమాచార డైలీ 4) సమాచార దర్వన్
32. లండన్ లో జనరల్ ఓ డయ్యర్ ను చంపినా వారు
1) ఉద్దం సింగ్ 2) భగత్ సింగ్ 3) చంద్ర శేకర్ ఆజాద్ 4) సోహాస్ సింగ్
33. పూర్ణ స్వరాజ్ ను లక్ష్యంగా ప్రకటించిన లాహోర్ కాంగ్రెస్ మహా సభకి అధ్యక్షత వహించింది ఎవరు.
1) నెహ్రూ 2) గాంధీ 3) రాజేంద్ర ప్రసాద్ 4) సరోజినీ నాయుడు
34. ఏ సంవత్సరంలో గాంధీ బెల్గాం లో జరిగిన కాంగ్రెస్ మహా సభ కు అధ్యక్షత వహించాడు
1) 1922 2) 1923 3) 1924 4) 1925
35. 1948లో జైపూర్ లో జరిగిన కాంగ్రెస్ మహా సభకి అధ్యక్షత వహించింది ఎవరు.
1) రాజేంద్ర ప్రసాద్ 2) అబ్దుల్ కలాం ఆజాద్ 3) జె.బి. కృపలానీ 4) పట్టాభి సీతారామయ్య
36. గాంధీ సబర్మతి ఆశ్రమాన్ని ఆహ్మోదబద్ లో ఎప్పుడు స్థాపించారు
1) 1914 2) 1915 3) 1916 4) 1917
37. క్రింది వారిలో మూడు రౌండ్ టేబుల్ సమావేశానికి హాజరయ్యారు
1) అంబేద్కర్ 2) పటేల్ 3) గాంధీ 4) మాలవ్యా
38. ద్రాక్ష రామం మరియు సామర్ల కోటలోని బిమేశ్వర దేవాలయాలు ఎవరి కాలంలో నిర్మించారు
1) యుద్ధ మల్ల - 1 2) గునగ విజయాదిత్య 3) చాళుక్యభీమ- 1 4) రాజరాజనరేంద్ర
39. మార్కోపోలో తెల్పిన రేవు పట్టణం
1) కంటక శీలా 2) మైసోలియా 3) మెట్టుపల్లి 4) కోడూరు
40. ఎవరి పరిపాలన కాలంలో పలంపెటలోని రామప్ప దేవాలయం నిర్మించబడింది
1) రుద్రమ దేవి 2) గణపతి దేవా 2) ప్రతాపరుద్ర - 2 4) రుద్రదేవ
41. విజయనగర ఆస్థానంలో ఎవరి పాలనలో శ్రీనాథునికి కనకాభిషేకం జరిగింది
1) దేవర-2 2) కృష్ణదేవరాయ 3) సాలువ నరసింహ 4) హరి హరిరావు

42. హంపి లోని హజార రామదేవాలయం నిర్మించింది

- 1) హరి హరి - 1 2) దేవరాయ - 2 3) శ్రీ కృష్ణ దేవరాయ 4) అచ్యుతరాయ

43. ఇబ్రహీం కుతుబ్ షా వద్ద పోశాకత్వాన్ని పొందిన రచయిత

- 1) ఎర్రన్న 2) కందుకూరిరుద్రయ్య 3) కంకాటి పాపరాజు 4) పుష్పగిరి తిమ్మన్న

44. సుభద్ర కళ్యాణం రచించిన వారు

- 1) రంగమ్మ 2) మధుర వాని 3) మోహనాంగి 4) తాళ్ళపాక తిమ్మక్క

45. నిజాం రాష్ట్ర కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ ఎప్పుడు ఏర్పడింది

- 1) 1929 2) 1931 3) 1940 4) 1932

46. శ్రీ శ్రీ ఈ ప్రకారంగా ప్రసిద్ధి చెందారు

- 1) మహాకవి 2) భావ కవి 3) శృంగార కవి 4) దిగంబర కవి

47. 1948 లో హైదరాబాద్ విచ్ఛేదన భారత ప్రభుత్వ ముఖ్య ప్రతినిధి

- 1) జనరల్ చౌదరి 2) A.L రాషిద్ 3) మున్షి 4) పై వారు కారు

48. ఆంధ్ర మహా సభ మొదటి సమావేశం జరిగిన చోటు

- 1) గుంటూరు 2) బాపట్ల 3) తెనాలి 4) విజయవాడ

49. హైదరాబాద్ స్టేట్ కాంగ్రెస్ ను ప్రారంభించిన వారు

- 1) హయగ్రీవ చారి 2) రామానందతీర్థ 3) రామచంద్ర రెడ్డి 4) పై వారు ఎవరు కారు

50. 1935 లో మొట్ట మొదటి కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ శాక స్థాపించిన చోటు

- 1) కరీంనగర్ 2) కాకినాడ 3) వరంగల్ 4) విజయ వాడ

1.3	2.4	3.1	4.2	5.3
6.4	7.3	8.3	9.3	10.1
11.2	12.3	13.1	14.1	15.4
16.1	17.1	18.4	19.1	20.4
21.3	22.1	23.3	24.4	25.3
26.1	27.1	28.4	29.3	30.3
31.4	32.1	33.1	34.3	35.4
36.2	37.1	38.3	39.3	40.2
41.1	42.3	43.2	44.4	45.3
46.1	47.3	48.2	49.2	50.2

వైదిక నాగరికత

తొలి వేద కాలంలో ఆర్యులు ప్రధానంగా సప్తసింధూ ప్రాంతానికి పరిమితమయ్యారు. తూర్పున యమునా నదిని దాటి విస్తరించలేదు. అందుకే తొలివేద కాలానికి చెందిన రుగ్వేదంలో సింధూ, దాని ఐదు ఉపనదులతో పాటు సరస్వతిని అధికంగా ప్రస్తావించారు. కాని మలివేద కాలానికి ఆర్యులు యమునను దాటి గంగామైదాన ప్రాంతానికి విస్తరించారు. ఈ భౌగోళిక విస్తరణతో పాటే మలివేద కాలం నాటికి ఆర్యుల ఆర్థిక, సామాజిక, రాజకీయ, మత వ్యవస్థల్లో అనేక మార్పులు చోటు చేసుకున్నాయి.

వైదిక నాగరికత లక్షణాలు :

సామాజిక వ్యవస్థ : ఆర్యులు భారత దేశంలో వర్ణ వ్యవస్థను ప్రవేశపెట్టారు. సమాజాన్ని నాలుగు వర్ణాలుగా విభజించారు. ఇందులో మొదటి మూడు వర్ణాలైన బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ, వైశ్యులను ద్విజులుగా పరిగణించారు. నాలుగో వర్ణమైన శూద్రులు ఋగ్వేద కాలం చివరలో కనిపిస్తారు. అయితే ఈ వర్ణ వ్యవస్థ అంత కఠినంగా లేదు.. ఎ వర్ణం వారైనా ఎ వృత్తినైనా చేపట్టవచ్చు వర్ణ అంతర వివాహాలు అధికంగా జరిగేవి. అయితే అనులోమ వివాహాల సంఖ్య అధికంగా ఉంది. ఆనాటి సమాజంలో పైన పేర్కొన్న నాలుగు వర్ణాలతో పాటు దస్యులు అనే మరో వర్ణం ఉండేది. విరు ఆర్యుల చేతిలో ఓడిపోయిన స్థానిక ప్రజలు. వాస్తవంగా “వర్ణం” అనే పదానికి “రంగు” అని అర్థం. నలుపు వర్ణంలో ఉన్న స్థానిక ప్రజలను సూచించడానికి దిన్ని వాడారు. నాటి సమాజంలో స్త్రీలకు గౌరవప్రదమైన స్థానం ఉండేది. పాలనా సభల్లో కుడా మహిళలకు ప్రాతినిధ్యం ఉండేది. స్త్రీలకు భర్తతో పాటు యజ్ఞ యాగాది క్రతువుల్లో పాల్గొనేవారు. తమ జీవిత భాగస్వామి ఎంచుకోవటంలో స్వేచ్ఛ ఉండేది. వీరికి విద్యా హక్కు కుడా ఉండేది. ఉన్నత విద్య ను అభ్యసించిన 20 మంది మహిళా మేధావుల ప్రస్తావన రుగ్వేదంలో కనిపిస్తుంది. బాల్య వివాహాలు, సతిసహగమనం వంటి దురాచారాలకు తావు లేదు. వితంతు పునర్వివాహాలకు, నియోగ వివాహాలకు అవకాశం ఉండేది. ఆపాల, విశ్వసర, ౨ ాష మొదలైన బ్రహ్మ వదినులూ ,,జీవితాంతం వివాహం లేకుండా విద్య వర్ణనకే తమ జీవితాలను అంకితం చేసినట్లు తెలుస్తుంది. ఋగ్వేదంలోని చాల శ్లోకాలను మహిళలే రచించారని చరిత్రకారుల అభిప్రాయం. బృహదారణ్యక ఉపనిషత్తులో గార్గి అనే బ్రహ్మవాదినికి యజ్ఞవల్క్య మహర్షికి మధ్య జరిగిన తాత్విక చర్చల ప్రస్తావన ఉంది.

మలివేద కాలం నాటి చాతుర్వర్ణ వ్యవస్థ బాగా స్థిరపడింది. వర్ణ వ్యవస్థ కఠినంగా మారింది. దీనికి తోడు వర్ణాశ్రమ ధర్మ సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదించారు. దిని ప్రకారం జీవితాన్ని బ్రహ్మచర్యం, గృహహస్తం, వానప్రస్థం, సన్యాసం అనే నాలుగు దశలుగా విభజించారు. ఒకే వర్ణానికి చెందిన వారి మధ్య మాత్రమే వివాహాలను అనుమతించేవారు. గోత్ర సంప్రదాయం అమలులోకి వచ్చింది. ఒకే గోత్రానికి చెందిన వారి మధ్య వివాహాలను అనుమతించేవారు కాదు. వర్ణాంతర వివాహాలను నిషేధించిన అవి ఆగలేదు. అందుకే వర్ణ సంకర సిద్ధాంతాన్ని రూపొందించారు.

ఈ కాలంలోనే అష్ట వివాహ పద్ధతి ప్రాచుర్యంలోకి వచ్చింది. ఇందులో బ్రహ్మ, దైవ, అర్చ, ప్రజా పత్య, గాంధర్వ, అసుర, రాక్షస, పైశాచ అనే 8 రకాల పద్ధతులున్నాయి. వీటిలో గాంధర్వ, రాక్షస వివాహాలకు క్షత్రియులను అనుమతించారు. వర్నంతర వివాహాల వల్ల సమాజంలో అనేక మిశ్రమ కులాలు వచ్చి చేరాయి. రుగ్వేద కలంతో పోలిస్తే స్త్రీల గౌరవ మర్యాదలు క్షీనించాయి. వారిపై అనేక రకాల ఆంక్షలను విధించారు. స్త్రీలకు సంభందించి అనేక సామజిక దురాచారాలు ప్రారంభమయ్యాయి. బాల్య వివాహాలు, సతి సహగమనం, వితంతు వివాహాలను నిషేదించారు. వేదద్యయానం చేసే అవకాశం స్త్రీలకు లేదు. పున్నమ నరకాన్ని తప్పించేవాడు అని పుత్ర సంతానానికి ప్రాధాన్యం పెరిగింది. సభ, సమితి వంటి వాటిలోనూ స్త్రీలకు సభ్యత్వం లేకుండా పోయింది.

ఆర్థిక వ్యవస్థ :

ఋగ్వేద ఆర్యుల ప్రధాన వృత్తి పశుపోషణ. కాబట్టి గోవులకు అమిత ప్రాధాన్యం ఇచ్చేవారు. రుగ్వేదంలో “ గోష్ ” అనే పదాన్ని 176 సార్లు ప్రస్తావించారు. విరి సంపదకు మూలం పశువులే. కాబట్టి పశువుల దొంగతనం ? ార అపరాధంగా పరిగణించేవారు. ఈ నేరానికి కటినమైన శిక్షలు ఉండేవి. ఈ కాలంలో “పాణిలు” అనేవారు పశువుల దొంగతనాలకు పాల్పడేవారు. పశు సంపదను రక్షించడం రాజు యొక్క ముఖ్య విధి. కాబట్టి రాజును “గోవ” “గోవతి” అనే పేర్లతో పిలిచేవారు. సంపన్న వ్యక్తిని “గోమత” అని పిలిచేవారు. “గనిస్థి” అంటే గోవుల గురించి చేసే యుద్ధం లేదా గోవుల కోసం వెదకటం అని అర్థం. ఈ విధంగా విరి ఆర్థిక వ్యవస్థలో సమస్త పదాలు గోవులతో ముడిపడి ఉండడం చూస్తే పశువులు రుగ్వేదర్యుల ఆర్థిక వ్యవస్థలో ముఖ్య స్థానం ఆక్రమించినట్లు తెలుస్తుంది. పశుపోషణ తర్వాత ఆర్యుల ప్రధాన వృత్తి వ్యవసాయం. ఇంకా స్థిర జీవనం ఏర్పడినందున వ్యవసాయాన్ని పరిమితంగానే చేపట్టారు. విరి ముఖ్య పంటలు గోధుమ, బార్లి. తొలి వేదం కాలంలో అనేక రకాల చేతివృత్తుల వారున్నారు. చేతి వృత్తులలో రథాలను తాయారుచేసే రాతకరులకు(వడ్రంగులు) ప్రముఖ స్థానం ఉండేది..

ఇంకా ఇతర వృత్తులలో వస్త్రాలు, కుండలు, చర్మ వస్తువుల తయారీ మొదలైనవి పేర్కొనదగినవి. లోహాన్ని “ ఆయాస్ ” అని పిలిచేవారు. లోహ వస్తువులను తాయారు చేసేవారిని “ కర్మారా ” అనేవారు. ఆ కాలంలో రాగి లేదా కంచును అధికంగా ఉపయోగించేవారు. తొలివేద కాలంలో పరిమిత స్థాయిలో వ్యాపార వాణిజ్యాలు జరిగాయి. రుగ్వేదంలో “నిష్క” అనే నిర్దిష్ట విలువ కలిగిన బంగారు ఆభరణం గురించి ప్రస్తావన ఉంది. దిన్ని నాణెం గా ఉపయోగించారని కొందరి అభిప్రాయం. అయినప్పటికీ వాణిజ్యం ప్రధాన వస్తు మార్పిడి పద్ధతిలో జరిగేది. వేదాల్లో “ ఫణి ” అనార్య జాతికి చెందిన వ్యాపారస్తుల ప్రస్తావన ఉంది.

మలి వేదం కాలాన్ని ఆర్యుల ఆర్థిక జీవనంలో పెనుమార్పులు సంభవించాయి. దీనికి ప్రధాన కారణం విరు సప్త సింధు నుంచి ప్రపంచంలోనే అత్యంత సారవంతమైన గంగా నదికి విస్తరించడమే. ఈ విస్తరణకు ఇనుప పరిజ్ఞానం తోడై ఆర్యుల ఆర్థిక వ్యవస్థ వ్యవసాయధారా ఆర్థిక వ్యవస్థగా మారడానికి కారణం అయింది. ఇనుమును వీరు “ కృష్ణ ఆయా ” లేదా “ శ్యామ ఆయా ” అని పిలిచేవారు. శతపథ బ్రాహ్మణంలో వివిధ రకాలైన వ్యవసాయ కార్యకలాపాల గురించి

ప్రస్తావన ఉంది.. గోధుమ, బర్లితో పటు వరి ప్రధాన పంటగా రూపొందింది. ఈ వ్యవసాయ అభివృద్ధి వల్ల ఆర్యుల సంచార జీవితం అంతమై స్థిర జీవితం ప్రారంభమైంది. తొలి వేద కాలంతో పోలిస్తే వృతుల సంఖ్య కుడా పెరిగింది. ఈ అభివృద్ధి అంత కలసి చిన్నచిన్న పట్టణాలు ఏర్పడటానికి దారి తీసింది. మలివేద గ్రంథాలలో కనిపించే “నగరం” అనే పదాన్ని ఈ పట్టణాలకు సంకేతంగా భావించవచ్చు. అయితే వాస్తవంగా పట్టణాలు ఏర్పడింది మాత్రం మలివేద యుగం చివరిలో మాత్రమే. మలి వేదం గ్రంథాలలో పేర్కొన్న కొన్ని ముఖ్య పట్టణాలు... కాశి, కౌశాంబి, వైదేహ, అయోధ్య, హస్తినాపూర్ , ఇంద్రప్రస్థ మొదలైనవి. విస్తృత వ్యవసాయం, స్థిరమైన జీవన విధానం, పట్టణ జీవితం, చేతి వృతులు ఇవన్నీ కలసి వ్యాపార వాణిజ్యాలకు దోహదపడ్డాయి. దీంతో వ్యాపార నిర్వహణకు వ్యాపారస్తులు “ శ్రేణులు” లేదా “గణ” లుగా ఏర్పడ్డారు. ఋగ్వేద కాలపు నిష్క తోపాటు అనేక రకాలైన నాణేలు ఏర్పడ్డాయి. అవి....శతమాన, కృష్ణాల, సువర్ణ, హిరణ్య పిండ మొదలైనవి. బృహ దారణ్యక ఉపనిషత్ లో “పడ” అనే నాణెం ప్రస్తావన ఉంది. అయితే వాస్తవంగా క్రీ.పూ. 6వ శతాబ్దంలో ప్రారంభమయ్యాయి. అవే విద్దంక నాణేలు. అధర్వణ వేదం సంతల గురించి, సందడిని గురించి ప్రస్తావిస్తుంది. ఈ కాలంలో వడ్డీ వ్యాపారం కుడా ఒక వృత్తిగా గుర్తింపు పొందింది. వడ్డీ వ్యాపారిని “ కుసిదీస్” అని పిలిచేవారు.

రాజకీయ వ్యవస్థ:

ఋగ్వేద కాలం:

ఋగ్వేద కాలంలో పుర్తి స్థాయి రాచరిక వ్యవస్థ ఏర్పడలేదు. పాలక వర్గాలను రాజన్య అని పిలిచేవారు. ఈ వర్గాల నుంచే రాజస్ ను ఎన్నుకునేవారు. రాజస్ ను రాజుగా కంటే తెగ నాయకుడిగా పరిగణించడమే సబబుగా ఉంటుంది. రాజస్ యొక్క ముఖ్య విధి ప్రజలను కాపాడడంతో పాటు వారి ప్రధాన సంపద అయిన గోవులను దొంగిలింప కుండా కాపాడటం. దీని కోసం గుడచారులను నియమించేవారు. ఇంకా పురోహితుడు, సేనాపతి, ప్రజా పతి మొదలైన వారు రాజుకు సహాయకులుగా ఉండేవారు. ప్రజాపతి” ముఖ్య విధి గడ్డి మైదానాల పరిరక్షణ. ఋగ్వేద కాలంలో వశిష్ఠుడు, విశ్వమిత్రుడు ప్రసిద్ధి చెందినా పురోహితులు. దాశరాజ యుద్ధానికి విరు పరోక్ష కారకులు. ఋగ్వేద కాలంలో కుటుంభాన్ని “కుల” అనేవారు. కుటుంభ పెద్దను ‘కులప’ అనేవారు. కొన్ని కులాల కలయికతో ఏర్పడేదే గ్రామం. దీనికి “గ్రామిని” అధిపతి గా ఉండేవాడు. కొన్ని గ్రామాల కలయికను “విస్” అనేవారు. దీనికి విస్తృతి అధిపతిగా ఉండేవాడు. ఇలాంటి విస్ ల సముదాయంతో ‘జన’ లేదా ‘తెగ’ ఏర్పడుతుంది. దీనికి నాయకుడే “రాజస్”. అయితే ఋగ్వేద కాలంలో రాజస్ అధికారం అపరిమితమైంది కాదు. సభ, సమితి, విధాత, గణ అనే ప్రజా సభలు రాజస్ అధికారాన్ని నియంత్రించేవి. రుగ్వేదంలో బలి, భాగ అనే పన్నుల ప్రస్తావన ఉంది. ఇవి వాస్తవంగా పన్నులు కాదు. “బలి” అనేది పజలు రాజు ఇచ్చే కానుక. “భాగ” అనేది యుద్ధంలో కొల్లగొట్టిన సంపదలో రాజు వాటా.

మలివేద కాలం :

మలివేద కాలానికి ఆర్యులు స్థిర జీవనానికి అలవాటు పడ్డారు.. కాబట్టి ఋగ్వేద కలం నాటి తేగల ఆధారిత పాలనా వ్యవస్థ స్థానంలో ప్రదేశం ఆధారిత పాలనా వ్యవస్థ ఏర్పడింది. వీటినే “జానపదాలు” అంటారు. ఈ కాలంలో రాజు గోవులను రక్షించే గోపతి మాత్రమే కాదు...సుశిక్షిత సైన్యాన్ని కలిగి ఉండి పక్క రాజ్యాలను ఆక్రమించే స్థాయికి ఎదిగాడు . దీనికోసం రాజనుయ, అశ్వమేధ, వాజపేయ వంటి యజ్ఞ, యాగాలూ ప్రారంభమయ్యాయి. రాజు పై నియంత్రనదికరమున్న సభలు క్షిణించి సభ, సమితులు మాత్రమే మిగిలాయి. అవి కుడా నామమాత్రపు సలహా మండల్లుగా మారిపోయాయి. దీనివల్ల సభలతో ఎంపికయ్య రాజు పదవి వంశపారంపర్య పదవిగా మారిపోయింది. ఈ కాలంలో రాజుకు సహాయ సహకారాలు అందించేందుకు. “ ద్వాదశ రాత్విన్” అనే మంత్రి మండలి ఏర్పడింది. వీరిలో ప్రధాన పురోహితుడు, పట్ట మనిషి, సీనాన, సుతా, సంగ్రాహితి, భాగాదుగా, అక్షావన, గోవికర్తన, గ్రామిని మొదలైనవారు. సభ్యులుగా ఉండేవారు. బాలి, బాగా అనేవి పూర్తిస్థాయి పన్నులుగా మారిపోయాయి. వాటి పనులకు బాగాదుఘ అనే అధికారి ఉండేవాడు. అయినప్పటికీ ఈ కాలానికి పూర్తి స్థాయి అధికార యంత్రాంగం మాత్రం ఏర్పడలేదు.

మత వ్యవస్థ:

ఋగ్వేద కాలం :

ఋగ్వేద కాలపు ఆర్యులు ప్రకృతి శక్తులను అర్థం చేసుకోలేకపోవడంతో వాటికి దైవత్వాన్ని ఆపాదించారు. మనవ రూపమిచ్చి పూజించేవారు. రుగ్వేదంలో మొత్తం 33 దేవతల ప్రస్తావన ఉంది, విరందరిలో అతి ముఖ్యమైన దేవుడు ఇంద్రుడు లేదా పురంధరుడు. ఇతడు యుద్ధ దేవత. రెండవ అతి ముఖ్యమైన దైవం అగ్ని. ఇతడిని మానవులకు, దేవతలకు మధ్య వారధిగా భావించారు. వరణుడు ప్రకృతి ని క్రమభాద్ధికరించే దేవత. ఇంకా సోమ, ఉషస్, అదితి, పృథ్వీ, అరణ్యాని మొదలైన దేవతల ప్రస్తావన ఉంది. విరి పూజ విధానంలో భక్తి కి ప్రాధాన్యం ఉండేది. భక్తి శ్లోకాలను ఆలపించడం, కానుకలను సమర్పించడం ద్వారా దేవతలను ప్రసన్నం చేసుకునేందుకు ప్రయత్నించారు. తమకు ప్రీతి పాత్రమైన సోమ, సుర అనే పనియల్ని నైవేద్యంగా సర్పించేవారు. విరు ప్రధానంగా సంతానం, పశుసంపద కోసం దేవతలను ప్రార్థించారు.

మలివేద కాలపు మత వ్యవస్థ :

మలివేద కాలానికి రుగ్వేదపు ప్రధాన దేవతల ప్రాధాన్యత తగ్గిపోయింది. ఇంద్రుడు, అగ్నిని వంటి దేవతల ప్రాధాన్యత తగ్గిపోయింది. ఇంద్రుడు,,అగ్ని వంటి దేవతల స్థానాన్ని త్రిమూర్తులు ఆక్రమించారు. రుగ్వేదపు ప్రధాన దేవతల అష్టదిక్పలకులుగా మారిపోయారు. సృష్టి కర్త అయిన ప్రజాపతి ప్రధాన దేవతగా, రుద్రుడు, విష్ణువు మొదలైనవారు. ముఖ్య దేవతలుగా అవతరించారు. ఈ కాలంలో వచ్చిన మరో ముఖ్యమైన మార్పు వర్ణాల వారిగా దేవతలు ఏర్పడటం. ఈ విధంగా ఏర్పడిన దేవతే “పుష్యాస్” అనే శూద్రుల దేవత. ఆర్యుల పూజా విధానంలో మార్పులు సంభవించాయి. భక్తి ప్రాధాన్యత పెరిగింది. విపరీతమైన జంతు బలుల వల్ల పశు సంపదకు పెద్ద నష్టం వాటిల్లింది. మోక్ష మార్గం సంక్లిష్టం, వ్యయభారితం అవడమే కాకుండా శూద్రులు, స్త్రీలు వంటి కొన్ని వర్ణాలకు మోక్ష మార్గాన్ని

నిరాకరించారు. మలివేద కాలంలో మత వ్యవస్థలో చోటు చేసుకున్న ఈ పరిమనాలన్ని కలసి వైదిక యుగం చివరినాటికి అంటే క్రీ.పూ. 6 వ శతాబ్దం నాటికి వైదిక మతం పై తిరుగుబాటు అనేక మత ఉద్యమాలు రావడానికి కారణమయ్యాయి.

మాదిరి ప్రశ్నలు :

1. వైదిక యుగ పాలనా విభాగాలను సరైన ఆరోహణ క్రమము లో అమర్చండి.
  - 1) రాష్ట్ర, జన, విష్, గ్రామ, కుల
  - 2) జన, రాష్ట్ర, గ్రామ, కుల , విష్
  - 3) కుల, గ్రామ, విష్, జన, రాష్ట్ర
  - 4) కుల, గ్రామ, విష్, రాష్ట్ర, జన
2. దాశరాజ యుద్ధానికి దారకుడైన పురోహితుడు?
  - 1) దుర్యోధనుడు 2) విశ్వ మిత్రుడు 3) యజ్ఞ వల్క్య 4) సుదాసు
3. వీటిలో సరైన జతను గుర్తించండి
  - 1) కులాల - కుండలు చేసేవారు
  - 2) విషాద - చేపలు పట్టేవారు
  - 3) కైవర్త - బుట్టలు అల్లేవారు
  - 4) వేణ - వేటాడేవారు
4. వేదం కాలంలో ఏ వృత్తి వారికీ ఉపనయనం ధరించే అర్హతను కల్పించారు
  - 1) స్వర్ణ కారులు 2) రాతకారులు 3) చర్మ కారులు 4) లోహకారులు
5. వైదిక యుగంలోని ఏ సభలను ప్రజాపతి(బ్రహ్మ) పుత్రికలుగా భావిస్తారు
  - 1) సభ, సమితి ౨) సమితి, విధాత ౩) విధాత, గణ 4) గణ, పరిషత్
6. వీరిలో పురోహితుల దైవం
  - 1) ఇంద్రుడు 2) అగ్ని ౩) వరణుడు 4) సూర్యుడు
7. వీటిలో తప్పుగా జత పరిచిన దానిని గుర్తించండి
  - 1) గోమన - అతిథి
  - 2) దౌహిత్రి - కూతురు
  - 3) గోప - పశుకాపరి
  - 4) గనిష్ఠి - యుద్ధం

8. ఋగ్వేదం లో వ్యవసాయదారుని ఏ పేరుతో సూచించారు?

1) కినాస 2) శూద్ర 3) క్షేత్రిక 4) కర్షక

9. వేద కాలంనాటి “పాణిలు” అంటే?

1) నాణేలు 2) సైనిక వర్గం 3) వ్యాపారాలు 4) పశువుల దొంగలు

1. 3	2. 2	3. 1	4. 2
5. 1	6. 2	7. 3	8. 1
9. 4			

ఆధునిక భారత రాజ్యంగ నిర్మాణం

- రేగ్యులటింగ్ చట్టం -- 1773
- పిట్స్ ఇండియా -- 1784
- చార్టర్ చట్టం -- 1793
- చార్టర్ చట్టం -- 1813
- చార్టర్ చట్టం -- 1833
- చార్టర్ చట్టం -- 1853
- భారత ప్రభుత్వ చట్టం -- 1858
- ఇండియన్ కౌన్సిల్ చట్టం -- 1861
- ఇండియన్ కౌన్సిల్ చట్టం -- 1892
- ఇండియన్ కౌన్సిల్ చట్టం -- 1909
- భారత ప్రభుత్వ చట్టం -- 1919
- భారత ప్రభుత్వ చట్టం -- 1935
- భారత స్వతంత్ర చట్టం -- 1947

రేగ్యులటింగ్ చట్టం - 1773

- ఈ చట్టం తూర్పు ఇండియా కంపెనికి భారత్ లో వ్యాపారం చేసుకునేందుకు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం ప్రత్యేక హక్కులు కల్పించింది.
- 1765 లో ఈ కంపెని దివాన్ (రేవన్యూ వసూలు హక్కు) పొందడంతో పాటు భుబాగం పై అధికారం కుడా పొందింది.

1773 చట్టంలోని ప్రధాన అంశాలు ;

- బెంగాల్ గవర్నర్ ను గవర్నర్ జనరల్ ఆఫ్ బెంగాల్ గా మార్పు చేసారు.
- బెంగాల్ మొదటి గవర్నర్ జనరల్ గా వారెన్ హేస్టింగ్స్ నియమితులయ్యారు.
- బంబాయి, మద్రాసు గవర్నర్లును బెంగాల్ గవర్నర్ జనరల్ కు ఆదిన అధికారులుగా మార్చారు.
- ఈ చట్టం ద్వారా పోర్ట్ విలియం (కోల్ కత్తా) లో సుప్రీం కోర్ట్ ను 1774 ఏర్పాటు చేశారు.

పిట్స్ ఇండియా చట్టం - 1784

- 1773 రేగ్యులేటింగ్ చట్టంలోని లోపాలను సరిదిద్దేందుకు ఈ చట్టం రూపొందింది.
- పిట్స్ ఇండియా చట్టంను బ్రిటిష్ ప్రధాని విలయం పిట్స్ పేరు మీదుగా పిలవటం జరిగింది.
- పిట్స్ ఇండియా చట్టం ద్వారా భారత ప్రభుత్వ వ్యవహారాలు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వ ప్రత్యక్ష నియంత్రణ లోకి వెళ్ళాయి.
- ఈ చట్టం కోర్ట్ ఆఫ్ డైరెక్టర్స్ పై నియంత్రణ బోర్డ్ ఆఫ్ కంట్రోల్ ను ఏర్పాటు చేశారు.
- కంపెని భూబాగాలను “ బ్రిటిష్ ప్రోపర్టీ ఇన్ ఇండియా” గా పేర్కొనడంతో ఈ చట్టం ప్రాముఖ్యత సంతరించుకుంది.
- 6గురు సభ్యులతో బోర్డు ఆఫ్ కంట్రోల్ ఏర్పాటు అయ్యింది. వీరిని బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం నియమిస్తుంది.

చార్టర్ చట్టం - 1793 :

- ఈ చట్టం ఇండియా లో కంపెని వాణిజ్య గుత్తాధిపత్యాన్ని మరో 20 సంవత్సరాలు పొడగించింది.
- భారత్ ఆదాయం నుంచే బోర్డ్ ఆఫ్ కంట్రోల్ ఖర్చులు భరించేందుకు ఈ చట్టం ద్వారా విలు కల్పించారు.

చార్టర్ చట్టం - 1813 :

- ఈ చట్టం భారత్ లోని కంపెని వ్యాపార గుత్తాధిపత్యాన్ని అంతం పలికింది.
- ఇండియాలో క్రైస్తవ మత ప్రచారానికి, పాశ్చాత్య విద్యా వ్యాప్తికి మిషనరీలకు అనుమతి ఇచ్చింది.

చార్టర్ చట్టం - 1833 :

- కంపెని కార్య కలాపాలను ఈ చట్టం రద్దు చేసింది.
- బెంగాల్ గవర్నర్ జనరల్ హోదాను గవర్నర్ జనరల్ ఆఫ్ ఇండియా గా మార్చింది.
- గవర్నర్ జనరల్ కు 1833 చట్టం ద్వారా అన్ని మిలిటరీ మరియు సాధారణ అధికారాలు కల్పించారు.
- భారత దేశపు మొట్ట మొదటి గవర్నర్ జనరల్ ఆఫ్ ఇండియాగా విలియం బెంటిక్ నియమితులయ్యారు.
- గవర్నర్ జనరల్ కౌన్సిల్ లో ఒక న్యాయ సంబంధ సభ్యుడిని చేర్చింది.
- ఈ కౌన్సిల్ లో మొదటి లా మెంబర్ మొకాల్.

- కౌన్సిల్ ఆఫ్ ప్రీసిడేన్సిల సంఖ్య ను 3 నుండి 2 కు తగ్గించింది.
- భారతీయుల పట్ల అన్ని రకాల వివక్షతను ఈ చట్టం రద్దు చేసింది.
- మతం, కులం, రంగు, పుట్టుక ప్రాతిపదికన అధికారం, ఉద్యోగం] కల్పించడాన్ని నిషేధించింది.
బహిరంగ పోటీ పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టింది.
- బాంబే, మద్రాసు ప్రభుత్వాలకు గల శాసన అధికారాలను ఈ చట్టం ద్వారా తొలగించింది.
- భారత దేశంలో బ్రిటిష్ కార్యకలాపాలను కేంద్రీకరణకు మొదటి మెట్టుగా 1833 చట్టాన్ని పేర్కొనవచ్చు.
- ఈ చట్టం ద్వారా ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీ యొక్క వాణిజ్య కార్యకలాపాలను నియంత్రించటం జరిగింది.

చార్టర్ చట్టం - 1853 :

- గవర్నర్ జనరల్ కౌన్సిల్ సభ్యుల సంఖ్య 12 కు పెంచింది.
- ఇండియాలో సివిల్ సర్వీస్ ఏర్పాటు చేసేందుకు నియామకాలు పోటీ పరిక్షల ద్వారా చేపట్టేందుకు విలు కల్పించింది.
- ఈ చట్టం ద్వారా గవర్నర్ జనరల్ యొక్క శాసన, కార్యనిర్వాహక అధికారాలను వేరుచేయటం జరిగింది.
- ఈ చట్టం సివిల్ సర్వీస్ ఉద్యోగులకు నియామకాల కోసం మెరిట్ ఆధారిత విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టింది.

భారత ప్రభుత్వ చట్టం - 1858 :

- 1858 ను గుడ్ గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా గా పిలుస్తారు.
- 1858 భారత ప్రభుత్వ చట్టం ద్వారా ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీ నుండి బ్రిటిష్ రాచరికానికి భూబాగాలను, ఆదాయాలను, అధికారాలను బడలయించటం జరిగింది.
- బ్రిటిష్ రాణి అధికారాలను సెక్రటరీ ఆఫ్ స్టేట్ (భారత రాజ్య కార్యదర్శి) ద్వారా నిర్వహించటం జరుగుతుంది.
- సెక్రటరీ ఆఫ్ స్టేట్ కు భారత ప్రభుత్వ కార్య కలాపాలను నియంత్రించటంలో 15 మంది గల కార్య నిర్వాహక మండలి సహాయపడుతుంది.

- సెక్రటరీ ఆఫ్ స్టేట్ భారత ప్రభుత్వ వ్యవహారాలపై పూర్తి నియంత్రణ కలిగి ఉంటాడు. సెక్రటరీ ఆఫ్ స్టేట్ కు గవర్నర్ జనరల్ ఏజెంట్ గా వ్యవహరిస్తాడు.
- భారత దేశపు మొదటి సెక్రటరీ ఆఫ్ స్టేట్ సర్ చార్లెస్ ఉడ్.
- గవర్నర్ జనరల్ అఫ్ ఇండియా ను “వైస్రాయ్ అఫ్ ఇండియా గా పేరు మార్చారు.
- భారత దేశపు మొట్ట మొదటి వైస్రాయి “ లార్డ్ కానింగ్”

ఇండియన్ కౌన్సిల్ చట్టం - 1861 :

- 3 గురు భారతీయులను లేజిస్టివ్ కౌన్సిల్ కు నియమించారు.
- వారు 1) బెనారస్ రాజు 2) పాటియాలా మహారాజు 3) సర్ దినకర్ రావు

ఇండియన్ కౌన్సిల్ చట్టం 1892 : ఈ చట్టం ఉద్దేశ్యం లేజిస్టివ్ కౌన్సిల్ లో భారతీయులకు సరైన ప్రాధాన్యం కల్పించారు.

ఇండియన్ కౌన్సిల్ చట్టం 1909 :

- ప్రాతినిధ్యం, ప్రజామోదం పొందిన వ్యవస్థను ప్రవేశ పెట్టేందుకు జరిగిన తొలి ప్రయత్నమే ఈ చట్టం.
- దీనిని మింటో మార్లే సంస్కరణలుగా పేర్కొంటారు.
- వైస్రాయి లార్డ్ మింటో, అప్పటి విదేశాంగ మంత్రి (భరత్) లార్డ్ మార్లే ల్ పేరిట ప్రాచుర్యం పొందాయి.
- 1909 చట్టం లోని అంశాలు :
- గవర్నర్ జనరల్ కౌన్సిల్ లో ఒక భారతీయ సభ్యుడిని చేర్చుకునేందుకు ఈ చట్టం విలు కల్పించింది.
- జనరల్ ఎక్జి క్యుటివ్ కౌన్సిల్ లో చేరిన మొదటి భారతీయుడు : S P. సిన్హా
- ఈ చట్టమ మత పరమైన ప్రాతినిధ్యానికి అవకాశ కలిపించింది.

భారత ప్రభుత్వ చట్టం - 1919 :

- దీనిని మాంటేగ్ - చేమ్స్ ఫర్డ్ సంస్కరణలు అంటారు..
- అప్పటి భారత్ దేశ కార్యదర్శి మాంటేగ్, భారత వైస్రాయి చేమ్స్ ఫర్డ్ ఈ సంస్కరణలను రూపకల్పన చేసారు.

- 1919 భారత ప్రభుత్వ చట్టం రాష్ట్రాల్లో “ద్వంద్వ ప్రభుత్వం” ప్రవేశ పెట్టింది.
- కేంద్ర శాసన సభలో కౌన్సిల్ ఆఫ్ స్టేట్స్, లోజ్ స్టిప్ అసెంబ్లీ ఉంటాయి.
- శాసన సభ కాలపరిమితి 3 సంవత్సరాలు.
- కౌన్సిల్ ఆఫ్ స్టేట్స్ కాలపరిమితి 5 సంవత్సరాలు.
- పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ ఏర్పాటు చేయాలని ఈ చట్టం ఆదేశించింది.
- 1926 లో సెంట్రల్ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ నియమించారు.

భారత ప్రభుత్వ చట్టం - 1935 :

- 1930 లో సైమన్ కమిషన్ చేసిన సిఫార్సుల ఆధారంగా ఈ చట్టం ఏర్పడింది.
- ఈ సిఫార్సుల పై చర్చించేందుకు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం నిర్వహించిన 3 రౌండ్ టేబుల్ సమావేశాలు, అణగారిన తరగతుల నేతలకు మధ్య కుదిరిన పూనా ఒప్పందం కుడా ఈ చట్టానికి ఆధారం.
- బ్రిటిష్ ఇండియాలోని అన్ని రాష్ట్రాలు, స్వదేశి సంస్థానాలతో అఖిల భారత సమాఖ్య ను ఏర్పాటు చేయాలని చట్టం నిర్దేశించింది.
- స్వదేశి సంస్థానాలతో అఖిల భారత సమాఖ్యను ఏర్పాటు చేయాలని చట్టం నిర్దేశించింది.
- స్వదేశి సంస్థానాల సమాఖ్య చేరలేదు.
- 59 అంశాలను సమాఖ్య జాబితాలో 54 అంశాలు రాష్ట్ర జాబితాలో 36 అంశాలు ఉమ్మడి జాబితాలో చేర్చారు.
- అప్పడు ఉన్న మొత్తం 11 రాష్ట్రాల్లో 6 రాష్ట్రాల్లో ద్వంద్వ సభలు ఉండేవి. అవి బెంగాల్, బాంబే, మద్రాస్, UP, బీహార్, అస్సాం.
- మిగిలిన 5 రాష్ట్రాల్లో (పంజాబ్, సెంట్రల్ ప్రావిన్స్, నార్త్ వెస్టర్న్ ప్రావీన్స్, ఒరిస్సా, సింధ్) కేవలం ఒకే సభ ఉండేది.

పాలిటి

1. ఎ నిభందన ప్రకారం పార్లమెంట్ రాష్ట్ర జాబితాలోని అంకంపై చట్టం చేసింది. ?
  - 1) 229
  - 2) 239
  - 3) 249
  - 4) 259
2. క్రింది వానిలో రాజ్యంగ ప్రవేశికలో లేని అంకం ఏది?
  - 1) ఆలోచించే స్వేచ్ఛ
  - 2) భావా వ్యక్తీకరణ స్వేచ్ఛ
  - 3) నమ్మకాల అములు చేసే స్వేచ్ఛ
  - 4) ఆర్థిక స్వేచ్ఛ
3. భారత రాజ్యంగ ప్రవేశిక లో లేని అంకం ఏది?
  - 1) రాజ్యంగం అమలులోకి వచ్చినప్పటి నుండి ఉన్నాయి
  - 2) 42 వ రాజ్యంగ సవరణ ద్వారా చేర్చారు
  - 3) 44 వ రాజ్యంగ సవరణ ద్వారా చేర్చారు
  - 4) సుప్రీం కోర్టు జడ్జిమెంట్ ఆధారంగా రాజ్యాంగంలోకి చేర్చారు
4. లోక్ సభ సీట్లను వీరికి రిజర్వు చేయరు
  - 1) షెడ్యూల్డ్ కులాలు
  - 2) షెడ్యూల్డ్ తెగలు
  - 3) అస్సాంలోని స్వయం పాలిత ప్రాంతాల షెడ్యూల్డ్ తెగలు
  - 4) ఆంగ్లో ఇండియన్లు
5. మన దేశంలోని జాతీయ అత్యవసర పరిస్థితి ఇంతవరకు ఎన్ని సార్లు విధించారు?
  - 1) 2 సార్లు
  - 2) 3 సార్లు
  - 3) 4 సార్లు
  - 4) 5 సార్లు

6. కింది వానిలో ఏ భాగంలో కింది ఆస్తి హక్కును నిర్వహించుకోవచ్చు?
- 1) చట్ట బద్ధ హక్కు
  - 2) మానవ హక్కు
  - 3) ప్రాథమిక హక్కు
  - 4) సహజ హక్కు
7. హాంగ్ పార్లమెంట్ గురించి కింది వాటిలో సరిగా నిర్వహించేది ఏది?
- 1) పార్లమెంట్లో కోరం లేకపోవడంతో బిజినెస్ జరగక పోవడం
  - 2) పార్లమెంటు రద్దు చేయకుండా ప్రధాన మంత్రి రాజీనామా చేసినప్పుడు
  - 3) పార్లమెంట్ లో ఏ పార్టీకి మెజారిటీ రానప్పుడు
  - 4) లెం డక్ సెషన్
8. స్పీకర్ తన పదవి రాజీనామా చేయాలనుకున్నప్పుడు తన రాజీనామా ఎవరికీ పంపిస్తారు?
- 1) ప్రధాన మంత్రి
  - 2) రాష్ట్రపతి
  - 3) ఉపరాష్ట్రపతి
  - 4) డిప్యూటీ స్పీకర్
9. లోక్ సభకు ఎవరిని సంరక్షకుడు అని పిలుస్తారు.?
- 1) ప్రధాన మంత్రి
  - 2) ప్రతి పక్ష నాయకుడు
  - 3) అధికార పార్టీ చీఫ్ విప్
  - 4) స్పీకర్
10. పార్లమెంట్ ఉభయ సభల సంయుక్త సమావేశానికి ఎవరు అధ్యక్షత వహిస్తారు?
- 1) రాష్ట్రపతి
  - 2) ఉప రాష్ట్రపతి
  - 3) ప్రధాన న్యాయమూర్తి
  - 4) స్పీకర్
11. ప్రాథమిక హక్కుల వివాదానికి సంబంధించిన కేసు ఏది?
- 1) స్టేట్ ఆఫ్ బాంబే వర్సెస్ బలసారా (1951)
  - 2) శర్మ వర్సెస్ కృష్ణ (1959)

3) స్టేట్ ఆఫ్ వెస్ట్ బెంగాల్ వర్సెస్ కేంద్ర ప్రభుత్వమ్ (1963)

4) గోలాక్ నాథ్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ పంజాబ్ (1967)

12. లోక్ సభ కాలపరిమితి ఎ సమయంలో పెంచవచ్చు?

1) అత్యవసర పరిస్థితి

2) సుప్రీం కోర్టు ఉత్తర్వు ద్వారా

3) ప్రధాన మంత్రి ఉత్తర్వు ద్వారా

4) రాష్ట్ర పతి ద్వారా

13. రాజ్యాంగంలో భావా వ్యక్తికరణ స్వేచ్ఛ పై పరిమితులను ఈ విధంగా విధించవచ్చు?

1) సార్వ భౌమత్వ మరియు సమగ్రత పరిరక్షణకు

2) ప్రధాన మంత్రి కార్యాలయ హోదా కాపాడటానికి

3) రాజ్యాంగ బద్ధంగా పనిచేసే విషయంలో

4) కేంద్ర మంత్రుల, కేంద్ర ప్రభుత్వ హోదా పరిరక్షించటానికి

14. కింది వానిలో మత స్వేచ్ఛలో భాగం కానిది?

1) పౌరులకు తనకు నచ్చిన మతం అవలంబించటం

2) పరభుత్వ మత వృద్ధి కై పన్నులు విధించ వచ్చు

3) మతపరమైన, సామాజిక సంస్థల నిర్వహణ

4) ఏది కాదు

15. కింది వానిలో ప్రాథమిక విధి కానిది ఏది?

1) జాతీయ గీతాన్ని గౌరవించటం

2) మత్తు పదార్థాల నిరోధానికి కృషి చేయటం

3) జాతీయ వారసత్వ సంపదను, కట్టడాలను పరిరక్షించటం

4) పర్యావరణ పరిరక్షనకు కృషి చేయటం

16. ప్రవేశిక ఇంతవరకు ఎన్ని సార్లు సవరణ చేశారు?

1) 2

2) 3

3) 4

4) 1

17. ఎ పంచ వర్ష ప్రణాళిక కాలంలో పంచాయత్ వ్యవస్థ ను మొదటి సారి అమలు చేశారు?

1) మొదటి పంచ వర్ష ప్రణాళిక

- 2) 2వ పంచవర్ష ప్రణాళిక
- 3) 3వ పంచ వర్ష ప్రణాళిక
- 4) 4వ పంచ వర్ష ప్రణాళిక

18. 11వ నిబంధన ప్రకారం ప్రాథమిక హక్కులను రాష్ట్ర పతి ఎప్పుడు సస్పెండ్ చేయవచ్చు?

- 1) రాష్ట్ర పతి ఎప్పుడు అవసరమనుకుంటే అప్పుడు నిబంధన
- 2) 356వ నిబంధన ప్రకారం అత్యవసర పరిస్థితి అమల్లో ఉన్నప్పుడు
- 3) 352 వ నిబంధన ప్రకారం అత్యవసర పరిస్థితి అమల్లో ఉన్నప్పుడు
- 4) 360 వ నిబంధన ప్రకారం అత్యవసర పరిస్థితి అమల్లో ఉన్నప్పుడు

19. ప్రాథమిక హక్కులను అమలుచేయటానికి రిట్ ఎవరు జారి చేస్తారు?

- 1) జిల్లా కోర్టు
- 2) రాష్ట్ర పతి
- 3) సుప్రీం కోర్టు
- 4) సుప్రీం కోర్టు, హై కోర్టులు

20. లిబరల్ డెమోక్రసీ అనగా?

- 1) ప్రభుత్వాన్ని మెజారిటీ ఆధారంగా నడపడం
- 2) ప్రజలచే నడపబడే ప్రభుత్వం
- 3) ప్రజల అవసరాలకు అనుగుణంగా నడపబడే ప్రభుత్వం
- 4) కొద్ది మంది మెజారిటీ వారి ప్రభుత్వం

1. 3	2. 4	3. 2	4. 3	5. 2
6. 1	7. 3	8. 4	9. 4	10. 4
11. 4	12. 1	13. 2	14. 1	15. 2
16. 4	17. 2	18. 2	19. 4	20. 3

పాలిటి

1. జాతీయ సమైక్యత మండలి ఎప్పుడు చేశారు?
  - 1) 1980
  - 2) 1986
  - 3) 1990
  - 4) 1994
2. త్రి భాషా సుత్రాన్ని పాటించాలని సూచించిన కమిటి
  - 1) సర్కారియా కమిషన్
  - 2) రాజమన్నార్ కమిటి
  - 3) అశోక్ మెహత కమిటి
  - 4) బల్వంతరాయ్ కమిటి
3. అధికార భాషల గురించి వివరించే రాజ్యాంగంలోని భాగం
  - 1) 8వ షెడ్యూల్
  - 2) 7వ షెడ్యూల్
  - 3) 10వ షెడ్యూల్
  - 4) 5వ షెడ్యూల్
4. లోక్ సభలో గుర్తించ బడిన మొదటి ప్రతి పక్ష నాయకుడు ఎవరు?
  - 1) వై.బి. చవాన్
  - 2) ఇందిరా గాంధీ
  - 3) కమలాపతి త్రిపాటి
  - 4) మొరార్జీ దేశాయ్

5. ఇండియన్ ఫారెస్ట్ సర్వీస్ ను ఏర్పాటు చేసిన సంవత్సరం
- 1) 1962
  - 2) 1964
  - 3) 1966
  - 4) 1968
6. దామోదర్ వ్యాలీ కార్పొరేషన్ ఏర్పాటు చేసిన సంవత్సరం
- 1) 1947
  - 2) 1948
  - 3) 1949
  - 4) 1950
7. ఇండియాలో సాధారణ బడ్జెట్ నుంచి రైల్వే బడ్జెట్ ను ఇప్పుడు వేరు చేశారు?
- 1) 1915
  - 2) 1921
  - 3) 1925
  - 4) 1932
8. ఎ రాష్ట్రంలో జీరో బేస్ట్ బడ్జెట్ ను ప్రవేశపెట్టాడు.
- 1) ఆంధ్ర ప్రదేశ్
  - 2) తమిళనాడు
  - 3) మహారాష్ట్ర
  - 4) గోవా
9. జీరో బేస్ట్ బడ్జెట్ ను తొలిసారి ఏ దేశంలో తయారు చేశారు?
- 1) ఫ్రాన్స్
  - 2) అమెరికా
  - 3) బ్రిటన్

4) కెనడా

10. జిల్లాలో ప్రధాన ఎన్నికల అధికారి?"

- 1) జిల్లా మంత్రి
- 2) జిల్లా కోర్టు
- 3) జిల్లా కలెక్టర్
- 4) జిల్లా మెజిస్ట్రేట్

11. అడ్మినిస్ట్రేటివ్ స్టాఫ్ కాలేజి ఎక్కడ ఉంది?

- 1) హైదరాబాద్
- 2) ముస్సోరీ
- 3) విశాఖపట్నం
- 4) డిల్లీ

12. భారత పరిపాలన సంస్కరణల సంఘం మొదటి అధ్యక్షుడు?

- 1) దేబర్
- 2) మొరార్జీ దేశాయ్
- 3) శివ శంకర్
- 4) రాజ మన్నార్

13. కలెక్టర్ అధికారాలు తగ్గించిన నిబంధన?

- 1) 62
- 2) 53
- 3) 50
- 4) 72

14. కలెక్టర్ వ్యవస్థను భారత దేశంలో ప్రవేశపెట్టిన వారు?

- 1) కానింగ్
- 2) విలియం బెంటిక్
- 3) కర్జన్
- 4) వారెన్ హేస్టింగ్స్

15. ఇండియా సమాఖ్య ఈ దేశంను పోలి ఉంటుంది?

- 1) అమెరికా
- 2) రష్యా
- 3) కెనడా
- 4) ఐర్లాండ్

16. ఎ సవరణ ద్వారా విద్యను ఉమ్మడి జాబితాలోకి మార్చారు?

- 1) 24వ సవరణ
- 2) 25 వ సవరణ
- 3) 44 వ సవరణ
- 4) 42 వ సవరణ

17. శాసన సమావేశానికి కావలసిన కనీస సభ్యుల సంఖ్య (కోరం)?

- 1) 1/10 వ వంతు
- 2) 1/5 వ వంతు
- 3) 50 మంది
- 4) 45 మంది

18. రెండు పార్లమెంట్ సమావేశాల మధ్య ఉండే గరిష్ట కాలం?

- 1) 3 నెలలు
- 2) 6 నెలల 6 వారాలు
- 3) 9 నెలలు
- 4) 5 నెలలు

19. పెళ్ళికి ముందే వదువరులిద్దరికి ఎయిడ్స్ పరీక్ష తప్పనిసరి చేస్తూ నిర్ణయం తీసుకున్న తొలి రాష్ట్రం

ఏది?

- 1) కేరళ
- 2) గోవా
- 3) తమిళనాడు
- 4) హర్యానా

20. రాష్ట్ర పతి పదవికి పోటీచేసి అభ్యర్థిని ఎంతమంది సమర్థించాలి?

- 1) 25
- 2) 30
- 3) 50
- 4) 100

1. 2	2. 1	3. 1	4. 1	5. 3
6. 2	7. 2	8. 1	9. 2	10.3
11.1	12.2	13.3	14.4	15.3
16.4	17.1	18.2	19.2	20.3

అస్థిపంజర వ్యవస్థ

- ఎముకల గురించి అధ్యయనం చేయు శాస్త్రం : ఆస్టియాలజీ (Osteology)
- ఎముకలను ఏర్పరచు కణముల పేరు : ఆస్టియోబ్లాస్ట్.
- మానవుని అస్థిపంజరంలోని ఎముకల సంఖ్య : 206
- మానవుని అస్థిపంజరంను రెండు భాగాలుగా విభజించవచ్చు , అవి :
  - 1) అక్షాస్థిపంజరం (Axial skeleton)
  - 2) అనుబంధాస్థి పంజరం (appendicular skeleton)
- అక్షాస్థిపంజరంలోని భాగాలూ : పుర్రె, వెన్నెముక, ఉరోస్థి, ప్రక్కటెముకలు (మొత్తం ఎముకలు)
- 1)పుర్రె :
  - పుర్రె లోని మొత్తం ఎముకల సంఖ్య : 29/22
  - కపాలంలోని ఎముకల సంఖ్య : 8
  - నుదుటి ఎముక : 1
  - పెరైటేల్ ఎముకలు (పుర్రె పైన భాగాన) : 2
  - ఆక్సిపిటల్ ఎముక (పుర్రె వెనుక భాగాన) : 1
  - తెంపొరల్ పుర్రె ఎడమ, కుడి భాగాలూ : 2
  - ఎథమాయిడ్ మృదులాస్థి ఎముక : 1
  - స్పినాయిడ్ ఎముక (గబ్బిలాకరమ్) : 1
  - ముకంలోని ఎముకల సంఖ్య : 14
  - నాసల్ ఎముకలు : 2
  - ఒమర్ ఎముక (నాసిక కుహర మధ్య భాగం) : 1
  - ఇన్ఫ్రియర్ టర్మినేట్డ్ స్ప్రింగ్ లాంటి ఎముకలు : 2
  - లక్రిమల్ ఎముకలు (నేత్ర కూటర కింది భాగాన : 2
  - ఫలటల్ ఎముకలు (నాలుక వెనుక భాగం) : 2
  - మాక్సిల్లరీ ఎముకలు (పై దవడ కుడి, ఎడమ) : 2
  - జైగోమాటిక్ ఎముకలు (నేత్ర కూటర కింది భాగం) : 2

- మండిబుల్(కదిలే క్రింది దవడ ఎముక): 1
- ప్రతి చెవిలో ఉండే ఎముకలు 3, మొత్తం 6 :
- మలియాస్ : 2
- ఇంకాస్ : 2
- స్టేపిస్ : 2
- 2)వెన్నెముక :
- దీనిని 5 భాగాలుగా విభజించారు.
- ఎదిగిన మానవుని వెన్నెముకలోని ఎముకల సంఖ్య: 26
- శిశువు లోని వెన్నెముక లోని ఎముకల సంఖ్య : 33
- వెన్నెముకలోని మొదటి వెన్నుపూస : అట్లాస్
- వెన్నెముకలోని చివరి వెన్నుపూస: కాకిక్స్
- 3) రొమ్ము ఎముక :
- మొత్తం ఎముకల సంఖ్య : 1
- ఎముక పొడవు 6-7 అంగుళాలు కలిగి కత్తి లాంటి ఆకారాన్ని కలిగి ఉంటుంది.
- 4) రిబ్స్(ప్రక్క టేముకలు):
- 12 జతలు / 24జతలు
- తోరసిక్ వర్జిబ్ర లోలోని(8-19) వెన్నుపూసల మధ్యన 12 జతల ప్రక్కటిముకలు విస్తరించి ఉంటాయి.
- మొదటి 7 జతలు : నిజమైన ప్రక్కటిముకలు : ఉరోస్థికి అతుకబడి ఉంటాయి.
- తరువాత 3 జతలు అబద్ధపు ప్రక్కటిముకలు : స్పైర్లంతో సంబంధం లేకుండా వాటి చివరలు మృదులాస్థి చే ఒకదాని కొకటి కలసి ఉంటాయి.
- మిగిలిన చివరి 2 జతలు ఉరోస్థి కానీ, మిగిలిన రిబ్స్ తో కానీ సంబంధం లేకుండా తేలియాడుతూ ఉంటాయి. కావున వీటిని - తెలియదే ప్రక్కటిముకలు అంటారు.
- అనుభందస్థి పంజరం లోని భాగాలూ :
- ఉరో మేఖల, శ్రోణి మేఖల, చేతి ఎముకలు, కాల్చి ఎముకలు.
- A)ఉరో మేఖల :
- దిని లోని ఎముకలు : 4
- ప్రతి అర్థ భాగంలో: స్కాప్యులా/అంసఫలకం : 1+1 = 2

జత్రుక / కలర్పొన్ : 1+1 = 2

- B) చేతి ఎముకలు :
- ఒక చేతి లోని ఎముకల సంఖ్య : 30 (30+30 = 60)
- ముంజేతి లోని పొడవైన ఎముక : దండ ఎముక : $1 \times 1 = 2$
- మోచేతి లోని బొటన వేలు వైపు : రత్తి పెద్దది : $1 \times 2 = 2$
- మోచేతి లోపలి వైపు : అరత్తి చిన్నది : $1 \times 2 = 2$
- మణిబంధకస్తులు : కార్పల్స్ : $8 \times 2 = 16$
- అరచేతిలో : కర బాస్టికలు : $5 \times 2 = 10$
- చేతి వేళ్లు: అంగుల్యస్తులు : $14 \times 2 = 28$
- మొత్తం : $30 \times 2 = 60$
- C) శ్రోణి మేఖల :
- ఇది 2 తింటి ఎముకల కలయిచే నిర్మితమైనది.
- ప్రతి తుంటి ఎముకలో 3 ఎముకలు కలిగి ఒక ఎముకగా మారింది. అవి
  - ఇలియం
  - ఇస్కియం
  - ప్యూబిస్
- D) కాలి ఎముకలు :
- ఒక కాలు లోని ఎముకలు : 30 (30 + 30 = 60)
- ముందుకాలు/ తోడ ఎముక : $1 \times 2 = 2$
- మోకాలు బొటన వేలు వైపు ఎముక : $1 \times 2 = 2$
- మోకాలు లోపలి వైపు ఎముక : $1 \times 2 = 2$
- చిల మండల ఎముక : $7 \times 2 = 14$
- అరికాలు ఎముకలు : $5 \times 2 = 10$
- అంగుల్యస్తులు : $14 \times 2 = 28$
- మొత్తం : $30 \times 2 = 60$
- కాలి వెళ్ళను Tos అంటారు. బొటన వేలును great toe అంటారు.

- అక్షాస్థిపంజరం లోని ఎముకల సంఖ్య : 80
- అను బంధస్థి పంజరం లోని సంఖ్య : 126
- చిల మండల ఎముకల సంఖ్య : 7
- మణిబంధకాస్తులు : 8
- శరీరం లోని గట్టి ఎముక : తోడ ఎముక (ఫీమర్)
- ముఖంలో బలమైన ఎముక : మండిమల్
- ఆస్థి పంజరం లోని అతి చిన్న ఎముక : స్టెపిన్(మధ్య చెవిలో ఉండును)
- ఆస్థి పంజరం లోని అతి పొడవైన ఎముక : ఫీమర్
- ఎముకను బాహ్యంగా ఆవరించి ఉన్న పోర : పెరి అస్టియం (లేదా) పర్యస్థిరం
- ఎముక లోపలి వైపు మజ్జా కుహరాన్ని ఆవరించి ఉన్న పోరా : ఎండస్టియం / అంతరస్థి స్థరం.
- ఎముక సంఘటన శాతం : 50% నిరు, 33.5% కాల్షియం పాస్ఫేట్ + కాల్షియం కార్బోనేట్ ,16.5% కణ పదార్థాలు.
- ఎముకల కొనల వద్ద ఉండే స్పంజి వంటి పదార్థం : ఎపిఫైసిస్
- ఎముక చివర గుజ్జ లో ఎపి ఫైసిస్ కాన్ భాగం : డయా ఫైసిస్
- ఎముక లోపల సంధాయక కణజాలంతోను , రక్త కణాలతోను ఏర్పడినది : మజ్జ
- ఎర్ర రక్త కణాల ఉత్పత్తి కేంద్రం : ఎరుపు మజ్జ
- అధిక మొత్తంలో క్రోవు పదార్థాలు కలిగినది : పసుపు మజ్జ
- ఎముకలో చిన్నచిన్న నాళాల చుట్టూ చట్రాల వాల్ ఉన్న నిర్మాణాలు : లమేల్ల (లిక్వినులు)
- ఎముకను , ఎముక కీలు వద్ద కలుపునది : లిగమెంట్ (స్నాయు రజ్జువు)
- ఎముక చివరి భాగాన్ని కప్పి ఉంచునది : మ్యుదులాస్థి
- మ్యుదులాస్థి లోని కణాలు : కాండ్రొయోబ్లాస్ట్

జీర్ణ వ్యవస్థ(DIGESTIVE SYSTEM)

- సంక్లిష్ట అణువుల రూపంలో గ్రహించబడిన ఆహార పదార్థాలను ఎంజైమ్ సమక్షంలో జల విశ్లేషణ చర్యకు లోనై రక్తం చేత గ్రహించే శోషణ పదార్థాలను మార్పు చెందడాన్ని “ జీర్ణ క్రియ “ అంటారు.
- మానవుని జీర్ణ వ్యవస్థ ని రెండు భాగాలుగా విభజించారు అవి :
  - జీర్ణ నాళం
  - జీర్ణ గ్రంధులు
- జీర్ణ నాళం/ ఆహార నాళం లోని భాగాలు:
  - నోరు
  - గ్రసని
  - ఆస్యకుహరం
  - ఆహార వాహిక
  - జీర్ణాశయం
  - చిన్న ప్రేగులు
  - పెద్ద ప్రేగులు
- అస్య కుహరం లోని జీర్ణ క్రియ:
- ఆహారం ని నోటి లోకి తీసుకొనుట “ అంతర గ్రహణము” అంటారు.
- నోటిలోని ఆహార పదార్థాలను నమలడానికి సహకరించునవి : దంతాలు
- దంతాలు నలుగు రకాలు. అవి కుంతకాలు రదనికలు అగ్ర చర్వనకాలు చర్వణకాలు
- మానవుని దంత విన్యాసం :
- మొత్తం దంతాల సంఖ్య:
- పల దంతాల సంఖ్య :
- దవడ లోపలి దంత భాగం : మూలం
- దంతం యొక్క పై పోరా : ఎనామిల్
- ఆహార పదార్థాల గ్లైండ్ చేయబడే భాగం : నోటిలోని దంతాలతో
- మనవ శరీరం లో కల్ల గట్టి పదార్థం : డెంటిన్

నాలుక :

- నోటిలోని ఆహార పదార్థాలను దంతాల మధ్యకు త్రోయునది: నాలుక
- నాలుక ముందు భాగాన్ని : అపెక్స్ అంటారు.
- ఆహార పదార్థాల యొక్క రుచులను గుర్తించు జ్ఞానకణాలు: టెస్టిబెండ్స్
- నాలుకను కప్పి ఉన్న ఉపరితల పోరా : పపిల్లా, దీని లోని టెస్టిబెండ్స్ సంఖ్య :
- ఇది గ్రసని నుంచి కార్డియాక్ కావటం వరకు విస్తరించబడి ఉంటుంది.
- ఆహార వాహికకు జీర్ణశాయానికి మధ్య గల అనియంత్రిక కావటం : కార్డియాక్ కావటం
- కార్డియాక్ కావటం వలయాకారంలో ఉంది సంవరని కండరముచే నిర్మిత మై పెరిస్టాలిక్ చలనాల ద్వారా జీర్ణాశయం లోకి తెరుచుకొనును.

జీర్ణాశయంలో జీర్ణ క్రియ :

- జీర్ణాశయం చేరిన ఆహార పదార్థాలు యాంత్రిక రసాయనిక మార్పులకు లోనవును.
- జీర్ణాశయంలో ఆహారం 2-4 గంటల వరకు ఉంటుంది.
- జీర్ణాశయంలో అనియంత్రిక కండరాలైన వర్తుల, ఆయతమ, అవనమ కండరాల యొక్క సంకోచాలు, వ్యాకోచాల వలన ఆహారం బాగా చిలకబడును.
- జీర్ణాశయం ఉదారవితానము క్రిందుగా కొంచెం ఎడమవైపు భాగంలో ఉంటుంది.
- జీర్ణాశయంలోని భాగాలూ :
  - 1) హార్షిక జీర్ణాశయం (కార్డియాక్ జీర్ణ శయం)
  - 2) పండిక్ జీర్ణాశయం (మధ్య భాగం)
  - 3) జటరనిర్గమని జీర్ణాశయం(పైలోరిక్ జీర్ణాశయం)
- జీర్ణాశయం శ్లెష్ముస్థరం నందు జటర గ్రంధులు కలవు. వీటి నుంచి రసం స్రవించబడును.
- జటర రసం ను స్రవించు గ్రంధులు : జటర గ్రంధులు
- జటర రసంలో ఉండు ఎంజైమ్ లు : హైడ్రోక్లోరిక్ ఆమ్లం , పెప్సినోజన్ , రేనిన్, మ్యుకస్.
- ఆహారం లేనపుడు కూడా జీర్ణాశయంలో మీ.లి. జటర రసం ఉండును. దీనిని ఫాస్టింగ్ జ్యూస్ అంటారు.
- జటర గ్రంధులు :
  - 1) పెరైటిల్(కుడ్య కణాలు) : హైడ్రో క్లోరిక్ ఆమ్లం

2) జైమోజన్ (ముఖ్య కణాలు) : పెప్పినోజన్

3) మ్యుకస్(శ్లేష్మ కణాలు) ; మ్యుకస్

- జటర రసం పలుచగా, పారదర్శకంగా ,ఆమ్ల ధర్మాన్ని కలిగి ఉంటుంది.
- జటర రసంలోని హైడ్రో క్లోరిక్ ఆమ్లం పెప్పినోజన్ ను చైతన్య వంతమైన పెప్పిన్ గా మార్చును .
- హైడ్రో క్లోరిక్ ఆమ్లం ఆహారంతో పటు, జిర్ణశాయంలోకి వచ్చిన బ్యాక్టీరియా సంహరించును.
- పెప్పిన్ ప్రోటీన్ లపై చర్య జరిపి పెప్టోన్ లుగా జీర్ణం చేయును.
- రేనిన్ పాలలోని కేసిన్ జన్ పై చర్య జరిపి పెరుగుగా మార్చును.
- చిన్న పిల్లల జటర రసం లో ఉండే ప్రధాన మైన ఎంజైమ్ : రేనిని
- రేనిన్ పెద్దవారిలో పూర్తిగా అంతరించి పోవును (12 సంవత్సరాల తరువాత)
- ప్రతి రోజు జీర్ణశాయంలో ఉత్పత్తి చేయబడును హైడ్రోక్లోరిక్ ఆమ్లం :1.5లి. నుంచి 2 లి.
- టిస్టిబిడ్స్ లో నాలుగు(4) రకాల రుచులను గుర్తించును : అవి :

1)స్వీట్ : నాలుక ముందు భాగం

2)సాల్ట్ : నాలుక మధ్య భాగం

3)పులుపు : ఇరుపపక్కల

4)చేదు : నాలుక మధ్య- వెనుక వైపు

లాలాజల గ్రంధులు :

- మానవుని లో లాలాజల గ్రంధులు : మూడు(3) జతలు
- 1)అధో జిహ్వక గ్రంధులు : ఇవి నాలుక క్రింది నోరు వైపు ఉంటాయి.
- 2)అధో జుబిక గ్రంధులు : ఇవి క్రింది దవడ అంచు వెంబడి ఉంటాయి.
- 3)పెరోటిడ్ గ్రంధులు : చెవి వెనుక భాగంలో, దవడ ఎముక మేడతో కలిసే ప్రాంతం లో ఉండి మిగిలిన వాటికన్నా పరిమాణంలో పెద్దవి.
- లాలాజలంలో చిక్కగా ఉన్న దానిని మ్యుకస్ అంటారు.
- మ్యుకస్ శ్లేష్మం ఆహార పదార్థాలను మేత్తబారుచుటను బోలాస్ అంటారు.
- లాలాజలం లో టయలిన్ అను ఎంజైమ్ కలదు.
- టయలిన్ ఎంజైమ్ పిండి పదార్థాల పై చర్య జరిపి కొంత వరకు జీర్ణం చేసి మాల్టోజ్ లుగా మార్చును.
- లాలాజలం యొక్క PH విలువ 6 నుంచి 7.6 వరకు ఉండును.

- లాలాజలం నందు నిరు, ఆకర్షణ పద్ధాధాలు, శ్లేష్మం, ఎంజైమ్ లు కలవు.
- ఆహారంను మేత్తబరచి బోలాస్ గా మార్చును.
- లాలాజలం నోటిని తియ్యగా చేసి టిస్టిబడ్స్ ను చైతన్యం చేయును.
- పాలి శాకరైడ్ వంటి పిండి పదార్థాలను, డై శాఖరైడ్ గ మార్చును.
- బ్యాక్టీరియ ను సంహరించుటలో సహాయపడును : లైసోసోమ్.

గ్రసని:

- బోలాస్ గా మారిన ఆహార పదార్థాలు గ్రసని ద్వారా ఆహార వహికలోకి నెట్టి వేయబడును.
- ఈ సమయంలో వాయునాలంలోకి ఆహార రేణువులు పోకుండా ఎపిగ్లాటిస్ అదుపు చేయును.
- ఆహార పదార్థాలు గ్రసని, ఆహార వాహిక ద్వారా జీర్ణాశయంలోకి ప్రవేశించుటను : డి గ్లుటినేషన్ (మింగుట)
- గ్రసని ఆహారవహికలో జీర్ణ గ్రంధులు ఉండవు.

ఆహార వాహిక :

- ఇది ఆహార పదార్థాలను జీర్ణ శాయంలోకి చేరవేయును.
- ఆహార వాహిక సుమారుగా 10 అంగుళాలు పొడవు ఉంటుంది.
- ఈ విధంగా జీర్ణాశయంలో అసంపూర్తిగా జీర్ణమైన ఆహారాన్ని అమాషయపాకం (కైమ్) అంటారు.
- జీర్ణ శయంలో ఆహారం మార్పులు చెందుతున్నంత వరకు జటర నిర్గమన సంవరని / పైలోరిక్ కావటం మూసుకొని ఉంటుంది.
- జీర్ణాశయంలో ఆహారం అమల స్థితిని కలిగి ఉంటుంది.
- జీర్ణాశయంలో కండరాలు జరిపే చలనాలు : పెరిస్టాలిక్ చలనాలు.
- చిన్న ప్రేగులోని చలనాలు : స్కెంటల్ చలనలు / పెండ్యలం చలనాలు.
- పైలోరిక్ కావటం సడలించబడి అంత్రములంలోకి కొద్దికొద్దిగా ఆహారాన్ని విడుదల చేయును.
- అంత్రములం చేరిన ఆహారం తిరిగి జిర్న శాయానికి చేరకుండా నియంత్రించేది : ఫిలోరిక్ కావటం.

అంత్రములంలో జీర్ణ క్రియ:

- అసంపూర్తిగా జీర్ణమైన ఆహారం అంత్రములం చేరగానే మూడు రకాల జిర్ణ రసాలు కలుస్తాయి. అవి.

1) పైత్య రసం

2) క్లోమ రసం

3) ఆంత్త రసం

కాల్‌యం :

- శరీర మండలి గ్రంధుల అన్నింటిలో కెల్కా అతి పెద్ద గ్రంధి.
- కాల్‌యం నుంచి ఉత్పత్తి చేయబడిన పైత్య రసం, పైత్య రస నాళాల ద్వారా అంతర మూలం చేరును.
- పైత్య రసం పితౄశయం / గల్ బ్లాడర్ నిల్వ ఉంటుంది.
- అంతర్నిర్మనం:
- కాల్‌యం 5 లబ్ధికలతో ఏర్పడునటువంటి ముదురు గోధుమ రంగును కలిగినది.
- కాల్‌యం 1.5 kg (1500 మీ.గ్రా) బరువును కలిగి ఉంటుంది.
- దీని యందలి కణజాలంను మిసైన్ ఖైమా కణజాలం అని అంటారు.
- కాల్‌యం లోని లంబికలు చాల లఘు లంబికలను కలిగి ఉండును.
- ప్రతి లఘు లంబిక బహు భుజకారంలో ఉంది సంయోజక కణజాలంతో ఏర్పడి ఆంత్తయోజకం అను పొరచే ఆవరించబడి ఉండును. దీనిని గ్లిస్సెస్ గుళిక అంటారు.
- గ్లిస్సెస్ గుళిక యందు బహు భుజాకృతి గల గ్రంధి కణాలు క్రమ పద్ధతి లో అమర్చబడి ఉంటాయి.
- గ్లిస్సెస్ గుళిక మధ్యలో ఉన్న అంతరాలంబిక సిరా నుంచి అన్ని వైపులకు ఏకకణ మందంలో తంతువులు కిరణ ప్రసార పద్ధతిలో అమర్చబడి ఉంటాయి. వీటిని కాల్‌య ఫలకాలు అంటారు.
- ఈ తంతువుల మధ్యలో రక్తంతో నింపబడిన ప్రదేశాలు కలవు. వీటిని సైనునైడ్స్ అంటారు.
- కాల్‌యంలోని చని పోయిన కణాలను, భక్షించే భక్షక కణాలు - కుఫర్ కణాలు.

పైత్య రస సంఘటన శాతం :

- రోజుకు 500 మీ.లి. - 1000 మీ.లి. ప్రవినిస్తబడును.
- పైత్య రసం పలుచగా ఉంది క్షార ధర్మాన్ని కలిగి రుచికి చేదుగా ఉండును.
- ఇది పసుపు పచ్చని మరియు గోధుమ రంగు మిశ్రమ రంగు లేదా లేత ఆకుపచ్చ రంగులో ఉండును.
- దీనిలో 98% నిరు, 2% ఇతర పదార్థాలు ఉండును.
- పైత్య రస లవణాలు కొవ్వులను అతి సూక్ష్మమైన రేనువులుగా మార్చుటకు - ఏమల్సిఫికేషన్ అంటారు.
- లైపేజ్ కొవ్వుల మిద చర్య జరపడానికి ఏమల్సిఫికేషన్ సహాయపడును.

- పైత్య రస లవణాలు సోడియం గ్లైకోనేట్ మరియు సోడియం టారోకోలేట్
- ఈ లవణాలు క్షార కలిగి ఏ, డి, ఇ, కె అను కొవ్వుల యందు కరిగే విటమిన్ శోషిస్తాయి
- పైత్య రసంలోని వర్ణకాలు బైలురుబిన్, బైలువర్డిన్ రూపంలో ఉంది పైత్య రంగును కలుగజేయును.
- క్షీనించిన ఎర్రరక్త కానాల హిమోగ్లోబిన్ ను విచ్ఛేదనం వలన ఈ వర్ణకాలు తయారగును.
- ఆకర్షాన లవణాలు క్లోరైడ్ మరియు బైకార్బోనేట్ రూపంలో ఉంది పైత్య రసానికి క్షార ధర్మాన్ని కలిగించును.

కాల్షియం విధులు:

- పైత్య రసం కొవ్వులను తటస్థీకరింపజేసి సులభంగా జిర్ణయ్యేటట్లు చేయును.
- గల బ్లాడర్ ప్రేరణ కలిగించు హార్మోన్ : సేక్రటిన్
- విటమిన్ ఏ, డి లను నిల్వ చేయును.
- పైత్య రసంలో ఎంజైమ్లు లేవు.
- రక్త ఫలకీకలలో చనిపోయిన వానిని నిర్మూలించును.
- ఇది శోష రసం ఏర్పడుటకు ప్రధాన కేంద్రం.
- ఎక్కువగా ఉన్న గ్లోకోజ్ ను గ్లైకోజేన్ రూపంలోకి మార్చి నిల్వ చేయును.
- రక్తంలో చెక్కర శాతం తగ్గినపుడు గ్లైకోజేన్ విడగొట్టబడి గ్లూకోజ్ గ మరి రక్తంలోకి పంపించును.
- రక్తం ఘనిభావించుటకు కారణమైన ఫిబ్రినోజేన్ & ప్రోత్రింబిన్ వంటివి తయారగును.
- రక్త హీనత (ఎనిమియా) ను నివారించును.
- శరీరం యొక్క ఉష్ణోగ్రత కాపాడుటలో సహాయపడును.
- రక్తం గడ్డ కట్టుటలో సహాయపడటమే కాకా హెపారిన్ ద్రవానికి సహాయ కరిగా ఉండును.
- ప్రతి రోజు విడుదలయ్యే రసం : 500 – 1000 మీ.లీ.
- పైత్య రస నాళ పరిమాణం : 12 మీ.మీ.
- గల్ బ్లాడర్ పరిమాణం : 8 – 10 సెం.మీ.

క్లోమం:

- ఇది మానవుని దేహంలో రెండో అతి పెద్ద గ్రంధి.
- రక్తంలోని కొలిసిస్టోకైనిక్ అను హార్మోన్ క్లోమ గ్రంధిని ప్రేరేపించుట వలన క్లోమ రసం స్రవించబడును.
- ప్రతి రోజు విడుదలయ్యే క్లోమ రసం : 1.5 లీ.

- ఇది లేత పసుపు వర్ణం ను కలిగిన చాల చిక్కని ద్రవం.
- క్లోమ గ్రంథిలో 2 ప్రధాన భాగాలూ కలవు.అవి.
  1. బాహ్య ప్రావక భాగం
  2. అంతప్రావక భాగం
- బాహ్య ప్రావక ఎక్కువగా విస్తరించి ఎసిన్ అనే సుక్ష్మ లఘు లంబికతో ఏర్పడును.
- దీనిలో గ్రంథి సంబంధ కణాలు కలవు.
- అంతస్ప్రావక భాగాన్ని లంగర్ హాస్ పుటికలు అంటారు.
- లంగర్ హాస్ పుటికలలో ఆల్ఫాకణాలు , బీటా కణాలు.

క్లోమ రసం సంఘటనం:

- ఇది క్షార సంబంధమైన జీర్ణరసం.
- దీనిలో 98% నిరు, మరియు 2% కర్బన, ఆకర్షాన పదార్థాలు ఉంటాయి.
- ఆకర్షాన పదార్థాలలో సోడియం బై కార్బోనేట్ మరియు డై సోడియం హైడ్రోజెన్ ఫాస్ఫేట్ ముఖ్యమైనవి.
- క్లోమ రసంలో ఎంజైమ్ లు కలవు. అని.
  - 1) త్రిప్సినోజేన్
  - 2) కైమో త్రిప్సినోజేన్
  - 3) ఎమైలేజ్
  - 4) లైపేజ్
- పెప్సిన్ ద్వారా జీర్ణాశయంలో పాక్షికంగా జీర్ణమైన ప్రోటీన్లు : పెప్టోన్లు
- క్లోమ రసంలోని త్రిప్సిన, కైమో త్రిప్సిన : పెప్టోన్లను , పెప్టైడ్ లుగా మార్చును.
- మంసకకృతులను జీర్ణం చేయుటలో అమోఘమైన పాత్ర వహించు ఎంజైమ్ : త్రిప్సిన
- చైతన్య రహితమైన పెప్సినోజేన్ ను పెప్సింగా మార్చుటకు జీర్ణాశయంలో అవసరమైనది: హైడ్రోక్లోరిక్ ఆమ్లం.
- పిండి పదార్థాలను జీర్ణం చేయుటలో లేద నోటిలో అసంపూర్తిగా జీర్ణమైన పిండి పదార్థాలను మల్టోజ్ లుగా మార్చు ఎంజైమ్ : అమైలేజ్
- క్రొవును, క్రొవు అమ్లలుగా మార్చునది, గ్లిసరాల్ గా మార్చునది : లైపేజ్.
- క్రొవులపై చివరి సరిగా పని చేయు ఎంజైమ్ : స్ట్రెప్టోస్టెరిన్.

ఆంధ్ర గ్రంధులు:

- ఇవి చిన్న పెగులోని శ్లేష్మ స్థరంలో కలవు.
- లిబర్కాన్ పుటికలు, సక్రాన్ ఎంటరికాన్ గ్రంధులు, ఆంధ్ర రసం ను స్రవిస్తాయి.
- ఆంధ్రరసం చిక్కగా వర్ణరహితమై 98% నిరు, 1.6% ఇతర ఆకర్షణ పదార్థాలు ఉంటాయి.
- ఆంధ్ర రసంలో ఉండే ఎంజైమ్ లు : ఎరిప్పన్, ఇన్ వర్టేజ్, మల్టోజ్, స్ట్రీయాప్సిన్.

శోషణం :

- పెగు లోపల సుక్ష్మమైన వెళ్ళవంటి నిర్మాణాలను - ఆంధ్ర చూషకాలు అంటారు.
- ప్రతి ఆంధ్ర చుశకం మధ్యలో నిలువుగా ఒక శోష రస నాలిక ఉంటుంది. దీనిని లాక్టియేల్ అంటారు.
- అమినో ఆమ్లాలు, చేక్కేరలను శోషణ గావించు నిర్మాణాలు : రక్త కేశ నాలికలు.
- క్రొవ్వు పదార్థాలను శోషణం గావించు నిర్మాణాలు : లాక్టియేల్స్.
-

- దైహిక కణాలకు ఉదా: కండర కణాలు, నాడి కణాలు, గ్రంది కణాలు, రక్త కణాలు.
- బీజ కణాలకు ఉదా: శుక్ర కణాలు , అండాలు.
- కండర కణాలు నిర్మితమైన అవయవాలు : ఉపరితిత్తులు, మూత్రపిండాలు, హృదయం.
- మానవునిలో అతి పెద్ద కణం : అండ్ర(0.1 m.m)
- మానవుని లో అతి చిన్న కణం : శక్ర కణం (0.05 m.m)

కేంద్రకం (NUCLEUS):

- కణ కేంద్రాన్ని కనుక్కొని దానికి కేంద్రకం అని పేరు పెట్టిన వ్యక్తి : రాబర్ట్ బ్రౌన్.
- కేంద్రకం చుట్టు రెండు పొరల త్వచం ఉంటుంది. దీనిని కేంద్రక త్వచం అంటారు.
- అన్ని కనంగాలలో ముఖ్యమైనది : కేంద్రకం.
- కేంద్రకం లో ఉండు ద్రవం : కేంద్రక రసం (Nucleoplasm)
- కేంద్రక పదార్థం మరియు కాణ పదార్థానికి మధ్య వారధిగా ఉండు నిర్మాణం : కేంద్రక త్వచం .
- కేంద్రక రసంలో తేలుతూ ఉన్న సన్నని , సున్నితమైన దారపు పోగుల వంటి నిర్మాణాలను క్రోమటిన అంటారు.
- క్రోమటిన DNA (డీ ఆక్సి రైబో న్యూక్లిక్ ఆసిడ్) మరియు ప్రోటీన్లచే నిర్మితమైంది.
- కణ విభజన సమయంలో క్రోమటిన పోగులు మార్పు చెంది క్రోమోసోమ్ లుగా మారును.
- DNA జన్య పదార్థం. ఇది ప్రోటీన్ నిర్మాణానికి కావలసిన సమాచారాన్ని కలిగి ఉంటుంది.
- జన్య పదార్థంలోని సుక్ష్మ ప్రమాణాలు : జన్యవులు.
- DNA కనుగొనిన వారు : క్రిక్ & వాట్సన్.
- ఒక క్రోమోసోమ్ లోని జన్యవుల సంఖ్య : 2500-3000.
- కేంద్రకాంశం RNA తో తయారగును.
- కేంద్రకాంశం, రైబోసోమ్ సంశ్లేషణలో పాల్గొనును.
- జీవి మనుగడకు కారణమైన 2 సంక్లిష్ట అణువులు – DNA & RNA.

కణత్వచం (plasma membrane):

- కణత్వచం కనుగొనిన వారు : నగేలి (1855)
- కణత్వచం, ప్లాస్మాల్మా అని పేరు పెట్టిన వ్యక్తి : గ్లోవే.
- కణత్వచం లైపోప్రోటీన్ లచే తయారగును .
- కణత్వచాన్ని కొన్ని పదార్థాల ప్రవేశాన్ని, నిష్క్రమనాన్ని నియంత్రించును.

మైటోకాండ్రీయా :

- మైటోకాండ్రీయా ను కనుగొనిన వారు : బెండ (1898)
- మైటోకాండ్రీయా అనగా అర్థం : దారపు కనిక
- మైటోకాండ్రీయాకు గల మరో పేరు : సార్కోజోమ్.
- మైటోకాండ్రీయాలో ఉండే పదార్థ స్వభావం : అర్థ ఘన పదార్థం (semi solid steam)
- కణజీవ ద్రవ్యం లో కడ్డెలు (లేదా) స్తుపాకార (లేదా) పాదం ఆకారం లో ఉండు నిర్మాణాలు : మైటోకాండ్రీయా.
- మైటోకాండ్రీయా వెలుపలి త్వచం ముడుతలు లేకుండా ఉండును.
- లోపలి త్వచం లో ముడుతలు కలిగిన భాగాలను క్రిస్టీ అంటారు.
- మాత్రక మరియు క్రిస్టీ అను అను ముడుతలు కలిగిన త్వచం : మైటోకాండ్రీయా లోపలి త్వచం.
- కణ శ్వాస క్రియ కేంద్రంగా పని చేయు కనంగం: మైటోకాండ్రీయా (క్రిస్టీ)
- మైటోకాండ్రీయా శక్తి జనించినప్పుడు విడుదలైన మాలిన పదార్థాలు నిల్వచేయబడు ప్రదేశం : మాత్రక.
- ఆహార పదార్థాలను అక్సికరణం చేసి శక్తి విడుదల చేయుట వలన మైటోకాండ్రీయాను “ power house of the cell (లేదా) కణ శక్త్యా గారాలు అని అంటారు.
- కణంలో జీవ క్రియల ఫలితంగా వెలువడిన శక్తి నిల్వ చేయబడు భాగం : మైటోకాండ్రీయా
- ఎనర్జీ కరెన్స్ అనగా ATP (ఎడినోసిన్ ట్రి ఫాస్ఫేట్) : శక్తి భండాగారం.
- ఆక్సిజన్ రక్తం నుంచి గ్రహించి మైటోకాండ్రీయాలోకి పంపునది: మయో గ్లోబిన్ ప్రోటీన్.
- కణంలోకి శక్తి రూపాలు: ATP.
- ఒక ATP అణువు విచ్ఛిన్నం వలన లభించే శక్తి : 7.2 k.cal.

రైబోసోమ్:

- రైబోసోమ్ అని పేరు పెట్టిన వ్యక్తి : పలాడి.
- రైబోసోమ్లు గోళాకారంలో గాని, హృదయ కారంలో గాని ఉండి , చుట్టు త్వచం ఉండును.
- ఇవి RNA & ప్రోటీన్లచే నిర్మితమైతాయి.
- కణజీవ ద్రవ్యంలో రైబోసోమ్ లు స్వతంత్రంగా లేదా అంతర్జీవ ద్రవ్య జాలకానికి అంటి పెట్టుకొని గుంపులుగా ఉండును. గుంపులను ఫాలిసోమ్ లు అంటారు.
- మాంసకృతులు(ప్రోటీన్స్) సంశ్లేషణలో ఉపయోగపడునవి : రైబోసోమ్ లు.
- మాంసకృతుల కర్మాగారంగా పిలువబడునవి : రైబోసోమ్ లు.
- జంతు కణాలలో రైబోసోమ్ రకం : 80 S
- కణద్రవ్యంలో కనిపించే రైబోసోమ్ జన్మ స్థానం : కేంద్రకాంశం

సెంట్రోసోమ్:

- సెంట్రోసోమ్ కనుగొనినవారు : వాన్ చెక్ డన్
- కణ జీవ ద్రవ్యంలో కేంద్రకానికి దగ్గరగా ఉండే గోళకార నిర్మాణము : సెంట్రోసోమ్
- సెంట్రోసోమ్ లో ఉండే ప్రత్యేకమైన కణ పదార్థం : సెంట్రోస్పైయర్
- సెంట్రోసోమ్ లో ఒక జత సెంట్రీయోల్ లు ఉంటాయి.
- కణవిభజన సమయం లో కండే పరికరాన్ని లేదా ఆకర్షణ కేంద్రాన్ని ఏర్పరచునది : సెంట్రీయోల్
- కణవిభజన సమయం లో మరియు క్రోమోసోమ్లు కదలికలకు సహాయ పడు భాగం : సెంట్రోసోమ్.
- ప్రతి సెంట్రీయోల్ లో 11 సుక్కు నాళికలు ఉంటాయి.

లైసోసోమ్ లు :

- లైసోసోమ్ ను కనుగొనిన వారు - క్రిస్టియన్ డిడువే.
- ఎంజైమ్ లతో నిండి ఉన్న గోళకార సుక్కు కనంగాలను లైసోసోమ్ లు అంటారు.
- ఆహార పదార్థాలు జీర్ణం కావడానికి తోడ్పడే కనంగం : లైసోసోమ్
- హానికారక బ్యాక్టీరియ, వైరస్ , విష పదార్థాల నుంచి కణాలకు రక్షణ కల్పించేది : లైసోసోమ్
- కణంలో చనిపోయిన వివిధ కనంగాలను విచ్ఛిన్నం చేయుటకు(లేదా) కణాలు స్వయం విచ్ఛిత్తికి తోడ్పడుట వలన వినిని “ఆత్మ హత్య కణాలు / స్వయం విచ్ఛిత్తి కణాలు“ అంటారు.
- బహురూపకతను ప్రదర్శించే కనంగం : లైసోసోమ్
- పిండి పదార్థాల, ప్రోటీన్ , కేంద్రక ఆవూల జీర్ణ క్రియ లో తోడ్పడుతుంది : లైసోసోమ్.

అంతర్జీవ ద్రవ్య జాలకం :

- అంతర్జీవ ద్రవ్య జాలకం ను కనుగొనిన వారు : కే.ఆర్.పోర్టర్.
- కణద్రవ్యం లో లైసో ప్రోటీన్ త్వచం చే ఆవరించబడి ఉన్న సుక్కు నాళాల వ్యవస్థను “అంతర్జీవ ద్రవ్య జాలకం” అని అంటారు.
- ఇవి కణంలో నాలం వంటి నిర్మాణాలు.
- ఇవి రెండు రకాలు.
- 1) గరుకు అంతర్జీవ ద్రవ్య జాలకం: ఇది రైబోసోమ్ లను అతుక్కొని ఉంటుంది. ఇది ప్రోటీన్ల సంశ్లేషణలో తోడ్పడును.
- 2) నునుపు అంతర్జీవ ద్రవ్య జాలకం: ఇది లిపిడ్ ల సంశ్లేషణలో దోహద పడును.
- కండర కణంలో అంతర్జీవ ద్రవ్య జాలకంను - సార్కో ప్లాస్మిక్ రెటిక్యులం అంటారు.

గాల్జీ సంక్లిష్టం:

- గాల్జీ సంక్లిష్టం ను కనుగొనిన వారు: కేమేల్లో గాల్జీ.
- గాల్జీ సంక్లిష్టం ప్రోటీన్, లిపిడ్స్ ను నిల్వ చేయును.
- ఇది కణ చలనాన్ని నియంత్రించుట, స్రవించుట ఉత్పత్తులను బయటకు పంపే ప్రావక ప్రక్రియను నిర్వర్తించును.
- గాల్జీ సంక్లిష్టంలో 3 రకాల నిర్మాణాలు కనిపించును.
- బల్ల పరుపు సంచులు (platened sacs)
- రిక్తికలు (Vacules)
- సుక్ష్మ ఆశయాలు (small viscles)

రిక్తికలు :

- కణ పదార్థంలో విసర్జన విధులను నిర్వర్తించునవి : రిక్తికలు
- ఆహార పదార్థములను కూడా భద్ర పరుచునవి : రిక్తికలు.
- మానవునిలో రక్తం లో కణాలు ప్రతి సేకనుకు 30 లక్షల కణాలు నశిస్తు వాటి నుంచి 30 లక్షల కణాలు ఉత్పత్తి చేయబడతాయి.
- మానవుని మెదడులో కణాలు ఒకసారి జీవాన్ని కోల్పోతే తిరిగి జనించవు. కావున పక్ష వాతనికి అవయవాలు గురవుతాయి.

అక్షాంశాలు – రేఖాంశాలు

- “భూగోళ శాస్త్రం” అనే పదాన్ని మొదటగా ఉపయోగించింది & భూమి చుట్టూ కొలతను మొదటగా లెక్కించిన శాస్త్రవేత్త : ఎరటోస్థనిస్.
- భూగోళ శాస్త్ర పితామహుడు : హీకాటియాస్
- అక్షాంశాలు రేఖాంశాలు మొదటగా గుర్తించిన శాస్త్రవేత్త : హిప్పార్కుస్.
- అక్షాంశాలను గుర్తించడానికి హిప్పార్కుస్ రూపొందించిన పరికరం : ఆస్ట్రోబ్.

అక్షాంశాలు (Latitudes):

- భూమికి అడ్డంగా భూమి చుట్టూ గీయబడిన ఉహారేఖలు “అక్షాంశాలు”
- అక్షాంశాలు అనేవి వృత్తాకార రేఖలు , వీటిని “సమాంతర రేఖలు “ అని పిలువవచ్చు. కారణం ఉత్తర, దక్షిణ ద్రువాలలో భూమధ్య రేఖను సమాంతరంగా గుర్తించబడిన ఉన్నాయి.
- భూమి పై అక్షాంశాల అన్నింటిలో అతి పెద్దది “భూమధ్య రేఖ”. అందువలన దిన్ని “great circle” అని పిలుస్తారు. ఇది భూమిని అడ్డంగా రెండు సమాన అర్ధ భాగాలుగా విభజిస్తుంది. దీనికి ఉత్తరంగా ఉన్న అర్ధ భాగాన్ని “ఉత్తరార్ధ గోళం” అని, దక్షిణంగా ఉన్న అర్ధ భాగాన్ని “దక్షిణార్ధ గోళం” అని పిలుస్తారు.
- భూమధ్య రేఖతో కలిపి మొత్తం అక్షాంశాల సంఖ్య 181 (90 + 90 + 1) .
- భూమధ్య రేఖ నుండి ద్రువాల వైపు వేల్చేకోలది అక్షాంశాల పరిమాణం క్రమంగా తగ్గుతుంది. వీటి విలువలు క్రమంగా పెరుగుతాయి.
- ఎ రెండు అక్షాంశాల మధ్య దూరమైనా దాదాపు స్థిరంగా ఉంటుంది. అది 111 km. అయితే భూమధ్య రేఖ ప్రాంతంలో పోలిస్తే ద్రువాల వద్ద రెండు అక్షాంశాల మధ్య దూరం కొద్దిగా ఎక్కువగా ఉంటుంది. కారణం ద్రువాల వద్ద భూమి అణచబడి ఉంటుంది.
- శీతోష్ణస్థితి ప్రాముఖ్యతను అనుసరించి కొన్ని అక్షాంశాలను ప్రత్యేక పేర్లతో పిలుస్తారు. అవి;
- 0° - భూమధ్య రేఖ
- 23 1/2° N - కర్కట రేఖ/ ఉత్తరాయణ రేఖ (Tropic ca. cer)
- 23 1/2° S - మకర రేఖ / దక్షిణాయన రేఖ
- 66 1/2° N - ఆర్కిటిక్ వలయం

- 661/2° S - అంటార్కిటిక్ వలయం
- 90° N - ఉత్తర ద్వీపం
- 90° S - దక్షిణ ద్వీపం
- అక్షాంశాలను బట్టి ఒక ప్రాంత శీతోష్ణస్థితులను తెలుసుకోవచ్చు.
- రెండు అక్షాంశాల మధ్య దూరం 111 km.

రేఖాంశాలు (Lo. gitudes) :

- భూ మధ్య రేఖను ఖండిస్తూ ఉత్తర దక్షిణ ద్రువాల గుండా భూమికి నిలువుగా భూమి చుట్టూ గీయబడిన ఉహారేఖలె “రేఖాంశాలు “ ఇవి అర్ధవృత్తాలు.
- మొత్తం రేఖాంశాల సంఖ్య 360.
- లండన్ లోని థేమ్స్ నది తీరాన గల గ్రీనిచ్ ప్రాంతం గుండా వెళ్ళే రేఖాంశాన్ని “0° రేఖాంశం” (లేదా) “గ్రీనిచ్ రేఖాంశం “ (లేదా) అంతర్జాతీయ ప్రామాణిక రేఖాంశం” అని పిలుస్తారు.
- గ్రీనిచ్ రేఖాంశం భూమిని నిలువుగా రెండు సమాన భుజాలుగా విభజిస్తుంది. దీనికి తూర్పుగా అర్ధ భాగం “పూర్వార్ధ గోళం” పశ్చిమంగా అర్ధ భాగం “పశ్చిమార్ధ గోళం” అని పిలుస్తారు.
- పూర్వార్ధ గోళంలో 179 తూర్పు రేఖాంశాలు, పశ్చిమార్ధ గోళంలో 179 పశ్చిమ రేఖాంశాలు ఉంటాయి.
- 180° తూర్పు, పశ్చిమ రేఖాంశాలు రెండు ఒక్కటే. దీనినే “ఇంటర్నేషనల్ డేట్ లైన్” అని పిలుస్తారు.
- భూమధ్య రేఖ నుంచి ద్రువాల వైపు వేల్చేకొలది రెండు రేఖాంశాల మధ్య దూరం క్రమంగా తగ్గుతూ ద్రువాల వద్ద 0 గా ఉంటుంది.
- భూమధ్య రేఖ వద్ద రెండు రేఖాంశాల మధ్య దూరం 111.4 km. గ్రీనిచ్ రేఖాంశం నుంచి తూర్పు, పశ్చిమ దిశలలో 180° రేఖాంశం వైపు వేల్చేకొలది రేఖాంశాల పరిమాణం స్థిరంగా ఉంది వాటి విలువలు పెరుగుతాయి.

అంతర్జాతీయ దిన రేఖ:

- 180° రేఖాంశమే “అంతర్జాతీయ దిన రేఖ” గా పిలువబడును. కాని ఖచ్చితంగా చెప్పాలంటే 180° రేఖాంశాన్ని అనుసరిస్తూ గీచిన వక్రరేఖను “అంతర్జాతీయ దిన రేఖ” అంటారు.
- ఇది పసిఫిక్ సముద్రం లోని బేరింగ్ జల సంధి, ఎలుషియాస్, ఫిజి, కిరిబితి & టోంగా దీవుల గుండా పోవుచున్నది.

- దిన్ని అంతర్జాతీయ దిన రేఖ అని పిలువడానికి కారణం దీనికి ఓక వైపున ఒక రోజు ఉంటే మరోవైపున ఇంకొక రోజు ఉంటుంది.
- స్థానిక సమయం : ఏదైనా ఒక రేఖాంశం పై సూర్య కిరణాలు నిట్ట నిలువుగా పడే సమయాన్ని మధ్యాహ్నం 12 గం లుగా తీసుకొని లెక్కించుకునే కాలాన్ని “స్థానిక సమయం” అంటారు. అయితే ఒక దేశ భూభాగం గుండా ఒకటి కంటే ఎక్కువ రేఖాంశాలు పోవుచున్నందున ఎక్కువ స్థానిక సమయాలు నమోదు అవుతాయి.
- ఒక దేశ భూభాగంలో ఒకటి కంటే ఎక్కువ స్థానిక సమయాలు ఉన్నప్పుడు ఆ దేశంలో జరిగిన అంతర్జాతీయ భూగోళ సదస్సులో ఒక నూతన భావాన్ని రూపొందించినారు. దీనినే “ప్రామాణిక సమయం “ అని అంటారు.
- ప్రామాణిక సమయం అనగా “ఏదైనా ఒక దేశ భూభాగం గుండా వెళ్ల రేఖాంశాల మధ్య రేఖాంశాన్ని తీసుకొని దాని పై గల స్థానిక సమయాన్ని ఆ దేశంలోని అన్ని ప్రాంతాలకు అనువర్తించే విధంగా గడియారంలో సవరించుకొనే కాలం.
- భారత దేశ ప్రామాణిక సమయాన్ని “82 తూర్పు రేఖాంశం “ ఆధారంగా నిర్ధారిస్తారు. ఇది దేశంలోని 5 రాష్ట్రాలు, ఒక కేంద్రపాలిత పరిపాలన విభాగం గుండా పోవుచున్నది.
- అవి : 1. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ - కాకినాడ
- 2. ఒరిస్సా - కోరాపుట్
- 3. ఛత్తీస్ ఘడ్ - రాయ్ పూర్.
- 4. మధ్యప్రదేశ్ - జబల్ పూర్
- 5. ఉత్తర్ ప్రదేశ్ - అలహాబాద్, వారణాసి, మిర్జాపూర్
- 6. పాండిచ్చేరి - యానం
- “82 1/2⁰ తూర్పు రేఖాంశం” ను భరత్ తో పాటు నేపాల్, శ్రీలంక కుడా ప్రామాణిక రేఖాంశాలుగా తీసుకోవడం జరిగింది.
- భారత దేశ ప్రామాణిక సమయం గ్రీనిచ్ స్థానిక సమయానికి 5 1/2 గం. ముందు ఉంటుంది.
- అంతర్జాతీయ ప్రామాణిక సమయాన్ని గ్రీనిచ్ స్థానిక సమయమం ఆధారంగా సవరించడం జరుగుచున్నది.
- ప్రపంచంలో ఎక్కువ ప్రామాణిక సమయాలు గల దేశం : రష్యా (11)
- ఇటీవల దిన్ని 9 కు తగ్గించారు.
- భూమి తన చుట్టూ తాను ఒకసారి తిరగడానికి అనగా 360 రేఖాంశాల దూరం తిరగడానికి 24 గం సమయాన్ని తీసుకుంటే ఓకే రేకంశాం దురాన్ని తిరగడానికి 4నిమిషాలను తీసుకుంటుంది. దిని ప్రకారం భూగోళాన్ని 15

రేఖాంశాల అంతరంతో మొత్తం 24 కాలమండలాలుగా విభజించడమైనది. ఏ రెండు కాల మండలాల మధ్య నైనా కాల వ్యత్యాసం ఒక గంట ఉంటుంది.

- ఏదైనా ఒక స్థానిక సమయం నుండి తూర్పునాకు వెళ్ళే కొలది ఒక రేఖాంశం కదలడానికి పట్టే 4నిమిషాల సమయాన్ని ఆ స్థానిక సమయాన్ని కలుపుకోవాలి. అదే విధంగా పశ్చిమానికి వెళ్ళేకొలది ప్రతి రేఖాంశం కదలడానికి పట్టే 4 నిమిషాల సమయాన్ని ఆ స్థానిక సమయం నుండి తీసేవేయాలి.

భూచలనాలు

- భూమికి రెండు రకాల చలనాలు ఉన్నాయి. అవి .
- 1. భూ భ్రమణం
- 2. భూ పరిభ్రమణం
- 1. భూ భ్రమణం : భూమి తన అక్షాన్ని ఆధారంగా చేసుకొని పడమర నుండి తూర్పుకు జ్ఞంట్కు దాదాపు 1635 km వేగంతో తన చుట్టూ తాను తిరుగుటయే “భూ భ్రమణం”
- భూమి ఒక భ్రమణం చేయుటకు పట్టు కాలం : 23 గం 56 నిమిషాల 4.09 సెకండ్స్.
- అక్షము అనగా ఉత్తర దక్షిణ ద్రువాలను కలుపుతూ భూమి యొక్క కేంద్రం గుండా పోయే రేఖ.
- భూ బ్రమాణం వల్ల కలిగి ఫలితాలు :
- రాత్రి బవళ్ళు ఏర్పడటం
- పోటు పాటులు సంభవించడం
- పవనాల దిశలోనూ, సముద్ర ప్రవాహాల దిశలోనూ మార్పులు చోటు చేసుకోవడం
- కోరియాలిస్ ప్రభావం : భూ భ్రమణం వల్ల జనించే అపకేంద్ర బలాల ప్రభావం వల్ల ఉత్తరార్ధ గోళంలో సహజ సిద్ధ మార్గంలో వీచే పవనాలు కొంత కుడివైపునకు, దక్షిణార్ధ గోళంలో కొంత ఎడమ వైపునకు అపవర్తనం చెంది ప్రయాణిస్తాయి. ఈ ప్రభావాన్నే “కోరియాలిస్ ప్రభావం” లేదా “ఫెరల్స్ సూత్రం “అంటారు.
- సూర్యుడు రోజులో వివిధ సమయాలలో భూమికి వివిధ ఎత్తులలో ఉండటం.
- భూ పరి భ్రమణం : భూమి తన కక్ష్య మార్గంలో తన చుట్టూ తను తిరుగుతూ సూర్యుని చుట్టూ కొంత స్థాన భ్రంశం చెందుటయే “భూ పరిభ్రమణం “ అని అంటారు.
- భూమి ఒక పరిభ్రమణం చేయుటకు పట్టు కాలం : 365 రోజులు, 6గం, 10 సెకనులు.
- సాధారణంగా సంవత్సరమునకు 365 రోజులను లెక్కిస్తారు. మిగిలిన 6 గంటలకు ప్రతి 4 సంవత్సరాలకు ఒకసారి కలుపుతారు. 366 రోజులు గల ఆ సంవత్సరాన్ని “లీపు సంవత్సరం “ అని అంటారు.
- భూ పరభ్రమణం వల్ల భూమి కలిగి మార్పులు :
- రాత్రి, పగటి సమయాల్లో తేడాల్పడడం.
- ఋతువులు ఏర్పడటం.

- పై రెండు మార్పులు భూ పరిభ్రమణ సమయంలో భూమి పై ఏర్పడటానికి కారణం:
- 1) భూ అక్షం 23 కోణంతో సూర్యుని వైపు లేదా సూర్యునికి దూరంగా వాలి ఉంటుంది. (లేదా) భూ అక్షం తన సమతల కక్ష్య తలంతో 66 కోణం చేస్తుంది.
- 2) భూ మధ్య రేఖ నుండి ద్రువాలవైపు వెళ్ళే కొలది భూమి చుట్టూ కొలత తగ్గడం.(లేదా) భూమధ్య రేఖ నుండి ద్రువాల వైపు వెళ్ళే కొలది అక్షాంశాల పరిమాణం తగ్గడం.
- భూమి తన కక్ష్యా మార్గంలో సూర్యుని చుట్టూ పరిభ్రమించే టప్పుడు క్రింద తెలిపిన 4 ప్రత్యేక స్థానాలను పరిశీలించుట ద్వారా ఋతువులు ఏర్పడే విధానం తెలుసుకోవచ్చు.
- 1. విషవత్తులు(Equi. oxis):
- వీటి ప్రత్యేకత ఇవి సంభవించిన రోజున భూమి పై అన్ని ప్రాంతాలలో సూర్య కిరణాలూ నిలువుగా పడుటవలన రాత్రింబవళ్లు సమానంగా ఉంటాయి. కారణం ఈ రోజుల్లో భూ అక్షం నిట్ట నిలువు స్థానానికి వస్తుంది.
- ఇవి సంవత్సరంలో రెండు రోజుల్లో సంభవిస్తాయి. అవి:
- మార్చి 21 : దిన్ని వసంతకాలపు విషవత్తు
- సెప్టెంబర్ 22/23 - శరత్కాలపు విషవత్తు.
- శితాకాలపు ఆయనాంతం : ఇది "డిసెంబర్ 22న సంభవిస్తుంది.
- ఈ రోజున సూర్య కిరణాలు "మకర రేఖ పై" నిట్ట నిలువుగా పడటం వలన దక్షిణార్ధ గోళంలో దీర్ఘమైన పగలుం ప్రాస్వమైన రాత్రులు ఏర్పడుతాయి.
- ఈ రోజునే "ఉత్తరాయన ప్రారంభం" అని పిలుస్తారు.
- వేసవి ఆయనాంతం :
- ఇది జూన్ 21 న సంభవిస్తుంది. ఈ రోజున కర్కట రేఖ పై సూర్య కిరణాలు నిట్ట నిలువుగా పడటం వలన ఉత్తరార్ధ గోళంలో దీర్ఘమైన పగలు, ప్రాస్వమైన రాత్రులు ఏర్పడుతాయి.
- ఈ రోజునే దక్షిణాయన ప్రారంభం అని అంటారు.
- ఉత్తరార్ధ గోళంలో వేసవి ఋతువు ఉండే కాలం : మార్చి 21 - 22/23
- ఇదే సమయంలో దక్షిణార్ధ గోళంలో శితాకాలం ఉంటుంది.
- దక్షిణార్ధ గోళంలో వేసవి ఋతువు ఉండే కాలం : సెప్టెంబర్ 22/23 - మార్చి 21
- ఇదే సమయంలో ఉత్తరార్ధ గోళంలో శితాకాలం ఉంటుంది.
- ఉత్తర ద్యవం పై సూర్యుడు ఉదయించే రోజు : మార్చి 21, అస్తమించే రోజు : సెప్టెంబర్ 22/23
- దక్షిణ ద్యవం పై సూర్యుడు ఉదయించే రోజు : సెప్టెంబర్ 22/23.

GEOGRAPHY

1. .ఇండియా లో ఎక్కువగా చక్కర ను ఉత్పత్తి చేసే రాష్ట్రము
1) ఉత్తరప్రదేశ్ 2) బీహార్ 3) మహారాష్ట్ర 4) తమిళనాడు
2. వజ్రాల గనులు ఉన్న రాష్ట్రము
1) ఉత్తర ప్రదేశ్ 2) కర్ణాటక 3) మధ్య ప్రదేశ్ 4) గుజరాత్
3. 2011 జనగణన ప్రకారం అత్యల్ప జనాభా గల రాష్ట్రం
1) సిక్కిం 2) మిజోరం 3) నాగాలాండ్ 4) అరుణాచలం
4. 2011 జనగణన ప్రకారం ఆంధ్రప్రదేశ్ లో అత్యల్ప జనాభా గల జిల్లా
1) ఆదిలాబాద్ 2) నిజామాబాద్ 3) శ్రీకాకుళం 4) విజయనగరం
5. భారతదేశం ఎన్ని రాష్ట్రాలతో సరిహద్దులు కలిగి ఉంది.
1) 6 2) 7 3) 8 4) 9
6. బంగ్లాదేశ్ ఏర్పడిన సంవత్సరం
1) 1989 2) 1971 3) 1991 4) 1992
7. 2011 జనగణన ప్రకారం ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కుటుంబాల సంఖ్య
1) 2,00,28,534 2) 2,00,32,534 3) 2,10,24,534 4) 2,09,41,534
8. అత్యంత కనివంత మైన గ్రహం
1) ఇంద్రుడు 2) అంగారకుడు 3) గురుడు 4) శుక్రుడు
9. ప్రపంచం లో అత్యంత పొడవైన నది
1) నైలు 2) గంగ 3) అమెజాస్ 4) బ్రహ్మపుత్ర
10. "ప్రపంచపు చక్కర గిన్నె " అని దేశాన్ని అంటారు.
1) బెల్జియం 2) ఆస్ట్రేలియా 3) క్యూబా 4) చైనా
11. ఆస్ట్రేలియా లో అత్యంత పొడవైన నది ఏది
1) రైస్ 2) ముర్రే 3) దాన్యుబ్ 4) డార్లింగ్

12. భారత దేశం లో రైల్వే శిక్షణ సంస్థలు ఎన్ని ఉన్నాయి
1) 3 2) 4 3) 5 4) 6
13. 2011 జనగణన ప్రకారం ఇండియా లోని మొత్తం జనాభా లో పట్టణ జనాభా శాతం ఎంత?
1) 31.36% 2) 32.36% 3) 33.36% 4) 34.36%
14. 2011 జనగణన ప్రకారం ఇండియా లో అత్యంత జనాభా గల రాష్ట్రము
1. పశ్చిమ బెంగాల్ 2) మహారాష్ట్ర 3) మధ్య ప్రదేశ్ 4) ఉత్తర ప్రదేశ్
15. సౌర వ్యవస్థలో అతి చిన్న గ్రహం
1) బుధుడు 2) గురుడు 3) శుక్రుడు 4) ఇంద్రుడు
16. అతి ముఖ్యమైన ప్రకృతి సిద్ధ కాంతి వనరు
1) విద్యుత్ దీపం 2) కిరోసిన్ నునే దీపం 3) సూర్యుడు 4) పైవేవి కావు
17. 2011 జనాభా లెక్కల ప్రకారం ఇండియా లో అత్యంత జనసాంద్రత గల పట్టణం
1) ముంబై 2) కోలుకత 3) డిల్లీ 4) బెంగళూర్
18. 2011 జనగణన ప్రకారం భారతదేశ జనాభా
1) 1,21,01,93,422 2) 1,20,01,92,422 3) 1,18,01,91,422 4) 1,24,01,94,42
19. 2011 జనగణన ప్రకారం ఇండియా లో అక్షరాస్యత రేటు
1) 74.04% 2) 72.04% 3) 70.04% 4) 68.04%
20. క్రింది వానిలో ముస్లిం జనాభా అత్యధిక ఉన్న దేశం
1) ఇండోనేషియా 2) ఇండియా 3) పాకిస్తాన్ 4) సౌదిఅరేబియా
21. ఇండియా లో నునే గింజలను అత్యధికంగా ఉత్పత్తి చేసే రాష్ట్రము
1) మధ్యప్రదేశ్ 2) మహారాష్ట్ర 3) కర్ణాటక 4) ఉత్తర ప్రదేశ్
22. ప్రపంచ దేశాల్లో అత్యధికంగా రాగి నిలువ ఉన్న దేశం
1) మెక్సికో 2) చిలీ 3) పెరు 4) జాంబియా
23. ఏ రాష్ట్రము లో కావేరి అత్యంత పొడవైన నది
1) కేరళ 2) తమిళనాడు 3) మధ్యప్రదేశ్ 4) ఆంధ్రప్రదేశ్

24. 2011 లో భారత దేశ జనాభా

- 1) 121 కోట్లు 2) 124 కోట్లు 3) 98 కోట్లు 4) 110 కోట్లు

25. 2011 భారత దేశం జనసాంద్రత

- 1) 324 2) 362 3) 375 4) 382

26. 2011 లో ఆంధ్రప్రదేశ్ జనాభా

- 1) 8 కోట్ల 46 లక్షలు 2) 9 కోట్ల 56 లక్షలు 3) 10 కోట్ల 42 లక్షలు 4) 7 కోట్ల 96 లక్షలు

27. 2011 లో భారత దేశ మహిళా జనాభా

- 1) 58 కోట్ల 64 లక్షలు 2) 62 కోట్ల 37 లక్షలు 3) 64 కోట్ల 25 లక్షలు 4) 37 కోట్ల 27 లక్షలు

28. 2011 లో జనాభా పరంగా ఇండియా లో 5 వ పెద్ద రాష్ట్రం

- 1) పశ్చిమ బెంగాల్ 2) బీహార్ 3) ఆంధ్రప్రదేశ్ 4) మహారాష్ట్ర

29. 2011 లో క్రింది భారతదేశ రాష్ట్రాలలో అత్యల్ప జనాభా గల రాష్ట్రం

- 1) మిజోరం 2) జార్ఖండ్ 3) గోవా 4) సిక్కిం

30. భూమికి అత్యంత దగ్గర ఉన్న గ్రహం

- 1) బుధుడు 2) గురుడు 3) శుక్రుడు 4) అంగారకుడు

31. ఇండియా యొక్క సిలికాన్ వ్యాలి ఎక్కడ ఉంది

- 1) బెంగుళూర్ 2) బరోడా 3) హైదరాబాద్ 4) పూణే

32. కొలకత్తా ఏ నది ఒడ్డున ఉంది.

- 1) హుగ్లీ 2) గంగా 3) గోమతి 4) సరయు

33. నాసిక్ ఏ నది ఒడ్డున ఉంది

- 1) గోమతి 2) గోదావరి 3) నర్మదా 4) తపతి

34. ఇండియా లో రైల్వే జోన్ల సంఖ్య

- 1) 15 2) 16 3) 17 4) 20

35. 2011 లో భారతదేశం లో స్త్రీలు మరియు పురుషుల నిష్పత్తి

- 1) 980 : 1000 2) 920 : 1000 3) 930 : 1000 4) 940 : 1000

36. 2011 లో భారతదేశం లో మహిళల అక్షరాస్యత శాతం

1) 63.46% 2) 44.46% 3) 65.46% 4) 74.04%

37. భారతదేశం లోని జిల్లాల సంఖ్య

1) 640 2) 650 3) 660 4) 665

38. 2011 లో భారతదేశం లో రెండవ అత్యధిక జనాభా కలిగిన రాష్ట్రం

1) ఉత్తరప్రదేశ్ 2) బీహార్ 3) పశ్చిమ బెంగాల్ 4) మహారాష్ట్ర

39. ప్రపంచం లో అత్యంత ఎత్తైన నౌకాయన యోగ్య సరస్సు ఏది

1) టిటికాకా (సౌత్ అమెరికా) 2) విక్టోరియా (ఆఫ్రికా) 3) మిచిగాను(నార్త్ అమెరికా) 4) టోరెస్సు (ఆస్ట్రేలియా)

40. దక్షిణ అమెరికా వాతావరణ ప్రదేశాలలో ఎక్కడ అన్ని వాతావరణాల (సీజన్లు) లో వర్షపాతం ఉంటుంది.

1) ఉత్తర ప్రాంతం 2) అమెజోనియాస్ ప్రాంతం 3) ఉత్తర-తూర్పు ప్రాంతం 4) తూర్పు కోస్తా ప్రాంతం

41. క్రింది వానిలో అత్యంత సమైక్య ఉష్ణోగ్రతలు గల ఖండం ఏది

1) ఆఫ్రికా 2) ఆస్ట్రేలియా 3) యూరోప్ 4) దక్షిణ అమెరికా

42. జమ్మూ మరియు కాశ్మీరులోని పంపొరు ఏ పంట పండించడంలో ప్రఖ్యాతి చెందింది

1) ఆపిల్ 2) ఆలివు 3) కుంకుమపువ్వు 4) గోధుమలు

43. ఈ క్రింది ఏ ప్రోక్షను లో లక్ష్మీద్రోము చిహ్నాలు ఉంటాయి

1) బొంబే 2) ఇంటర్నేషనల్ 3) గాళ్స్ 4) మేర్కటర్

44. క్రింది వానిలో ఏ చిత్రపటం ద్వారా సిటీ జనాభాను చూపించడానికి వీలవుతుంది.

1) క్యూబ్ పటం 2) గుండ్రం పటం 3) రింగు పటం 4) పై డయగ్రాం

45. జోగ్ ఫాల్స్ వచ్చే నది

1) షారావతి 2) పేరియార్ 3) వైగ 4) పెన్నేరు

46. సముద్రం లోపల భూకంపాల వల్ల వచ్చేది

- 1) అగ్ని పర్వతం 2) ల్యాండ్ స్లైడ్లు (భూపాతాలు) 3) సునామీలు 4) వరదలు

47. భౌతిక శైతిల్యం ఏ మార్పుల వల్ల కలుగును

- 1) వర్షాలు 2) ఉష్ణోగ్రతలు 3) గాలి దిశ 4) తేమ

48. కెనడా తీరాలలో ఏ తీరంలో ప్రపంచంలో అది ఎత్తైన అలలు ఉంటాయి

- 1) బేమ్స్ బే 2) ఉంగవా బే 3) ఫాన్సి బే 4) హడ్సన్ బే

49. ప్రయరీ ప్రాంతం , కెనడాలో గోధుమ ఉత్పత్తి ప్రపంచ గోధుమ ఉత్పత్తి(పంట) లో సుమారు ఎంత శాతం ఉంటుంది.

- 1) 10 2) 20 3) 30 4) 40

50. కాలిఫోర్నియాలోని యస్సిమైట్ లోయలు దేనికి ఉదాహరణ

- 1) ఫాల్ట్ వేలి (లోయ) 2) స్ట్రక్చరల్ లోయ 3) వేలాడుతున్న లోయ 4) లోయలో లోయ

1.1	2.3	3.1	4.4	5.2
6.2	7.3	8.4	9.1	10.3
11.2	12.4	13.1	14.4	15.1
16.3	17.1	18.1	19.1	20.1
21.2	22.2	23.1	24.1	25.4
26.1	27. 1	28.3	29.4	30.1
31.1	32.1	33.2	34.3	35.4
36.3	37.1	38.4	39.1	40.3
41.3	42.4	43.4	44.2	45.1
46.3	47.2	48.3	49.1	50.3

GEOGRAPHY

1. ఉత్తర అమెరికాలోని ఉన్న రాతి పర్వతములు ఎటువంటివి
1) పర్వత రీతి 2) పర్వత గొలుసు 3) పర్వత శ్రేణి 4) కోర్డిల్లెరా
2. ఈ క్రింది పీటభూములలో అగ్ని పర్వత పగుళ్ల విస్తోటనం వల్ల తయారైన భాగాలు లేవు
1) ఇథియోపియన్ పీటభూమి 2) డ్రాకెన్స్ బర్గ్ పీటభూమి 3) దక్కన్ పీటభూమి 4) టిబెటన్ పీటభూమి
3. క్రింది వానిలో ఆఫ్రికాలో అతి పెద్ద చెరువు ఏది
1) విక్టోరియా 2) ఆల్బర్ట్ 3) న్యాసా 4) టనగానైకా
4. కుళ్ళిన (వినియోగం) సెండ్రీయ పదార్థం కోనిఫెరస్ అడవి నేలలో ఉండేది
1) A హరైజన్ 2) B హరైజన్ 3) C హరైజన్ 4) O హరైజన్
5. దక్షిణ ఆస్ట్రేలియా రేడియం పర్వతం నుంచి వచ్చేది
1) ఇనుప ధాతువు 2) బొగ్గు 3) యురేనియం 4) రాతినార (ఆస్పెస్టస్)
6. సర్దార్ సరోవర్ ఆనకట్ట ఏ నది మీద ఉంది
1) నర్మద 2) తపతి 3) క్రిష్ణా 4) సట్లేజ్
7. చేపల ఉత్పత్తి ముందు స్థానంలో ఉన్న భారత దేశం లోని రాష్ట్రం
1) తమిళనాడు 2) కేరళ 3) ఆంధ్రప్రదేశ్ 4) పశ్చిమబెంగాల్
8. 2011 జనాభా లెక్కల ప్రకారం ఇండియాలో పట్టణ జనాభా శాతం
1) 34.36% 2) 31.16% 3) 32.36% 4) 33.36%
9. పోర్ట్ బ్లెయిర్ ఉన్న చోటు
1) దక్షిణ అండమాన్ 2) ఉత్తర అండమాన్ 3) మధ్య అండమాన్ 4) చిన్న అండమాన్
10. క్రింది వానిలో ఏది వైశాల్యంలో అతి పెద్ద నదీ పరివాహక ప్రాంతం
1) నర్మదా 2) మహానది 3) కృష్ణ 4) గోదావరి
11. ఫాక్లాండ్ దీవులు ఏ సముద్రం లో ని ద్వీప సమూహం లో ఉన్నాయి
1) దక్షిణ పసిఫిక్ సముద్రం 2) ఉత్తర పసిఫిక్ సముద్రం 3) దక్షిణ ఆట్లాంటిక్ సముద్రం 4) ఉత్తర ఆట్లాంటిక్ సముద్రం

12. సూర్యుని నుండి భూమికి చేరడానికి కాంతికి ఎంత సమయం పడుతుంది
 1) 8 సెకండ్లు 2) 8 నిమిషాలు 3) 8 గంటలు 4) 8 కాంతి సంవత్సరాలు
13. ఖగోళ శాస్త్ర శాఖ
 1) ఆస్ట్రోఫిజిక్స్ 2) ఆస్ట్రోడైనమిక్స్ 3) ఆస్ట్రో బయోలాజి 4) పై వన్ని
14. గ్రహాల సూత్రాలను ప్రతిపాదించింది
 1) న్యూట్రాన్ 2) కెప్లర్ 3) గెలీలియో 4) కోపర్నికస్
15. అత్యధిక ఉపగ్రహాలను కలిగిన గ్రహం ఏది
 1) గురుడు 2) ఇంద్రుడు 3) అంగారకుడు 4) శుక్రుడు
16. సూర్యుని చుట్టూ భూమి ఒకసారి తిరగటానికి ఎంత సమయం తీసుకుంటుంది
 1) 372 రోజులు 2) 180 రోజులు 3) 30 రోజులు 4) 365 రోజులు
17. టోక్యో నగర ఏ నది ఒడ్డున ఉంది
 1) అరకావా 2) దాన్యుట్ 3) ఫోటోమాక్ 4) ఓల్గా
18. బాగ్దాద్ నగరం ఏ నది ఒడ్డున ఉంది
 1) చావో ప్రయా 2) టైగ్రిస్ 3) స్పీ 4) రైన్
19. న్యూయార్క్ నగరం ఏ నది ఒడ్డున ఉంది
 1) డెలావేర్ 2) టైబర్ 3) సియాన్ 4) హాడ్సన్
20. ప్రపంచ ఓజోన్ దినం
 1) సెప్టెంబర్ 16 2) అక్టోబర్ 16 3) నవంబర్ 16 4) డిసెంబర్ 16
21. భారతదేశ రైల్వే పటం లో జమ్మూ నగరం ఎప్పుడు కలిసింది
 1) 1963 2) 1964 3) 1965 4) 1966
22. భారతదేశం యొక్క అత్యంత ఉత్తర దిక్కులో ఉన్న రైల్వే స్టేషన్
 1) జమ్మూ తావి 2) అమ్మతసర్ 3) పరాన్ కోట్ 4) గువహతి
23. ఇండియాలో ఏ సంవత్సరంలో మొదటి రైలు ప్రారంభించబడింది
 1) 1851 2) 1852 3) 1853 4) 1854
24. కొండ ప్రాంతాలలో ఏ గేజ్ రైలు నడుస్తుంది
 1) బ్రాడ్ గేజ్ 2) మీటరు గేజ్ 3) నేరో గేజ్ 4) స్పెషల్ గేజ్
25. బ్యాంకాక్ ఏ నది ఒడ్డున ఉంది

- 1) చావో ఫ్రాయ 2) ట్రిగ్రిన్ 3) స్పీ 4) రైన్
26. టెర్రిన్ నగరం ఏ నది ఒడ్డున ఉంది
- 1) చావో ఫ్రాయ 2) ట్రిగ్రిన్ 3) స్పీ 4) రైన్
27. ప్రపంచంలో ప్రధాన సింధు శాఖ
- 1) మెక్సికో సింధు శాఖ 2) హెబ్బన్ సింధు శాఖ 3) అరేబియన్ శింధు శాఖ 4) పైవన్నీ
28. జనాభా పరంగా అత్యంత చిన్న దేశం
- 1) వాటికన్ సిటీ 2) నౌరు 3) తువాలు 4) మొనాకో
29. వైశాల్యం పరంగా అత్యంత చిన్న దేశం
- 1) వాటికన్ సిటీ 2) నౌరు 3) తువాలు 4) మొనాకో
30. 2011 జనగణన పరంగా హైదరాబాద్ నాగర జనాభా
- 1) 72.49 లక్షలు 2) 74.49 లక్షలు 3) 76.49లక్షలు 4) 77.49 లక్షలు
31. 2011 జనగణన ప్రకారం ఇండియాలో అత్యధిక అక్షరాస్యత గల రాష్ట్రం
1. కేరళ 2) మహారాష్ట్ర 3) త్రిపుర 4) గోవా
32. గ్రహాలలో అతి పెద్దది
- 1) గురుడు 2) శుక్రుడు 3) అంగారకుడు 4) ఇంద్రుడు
33. ఎర్ర గ్రహం
- 1) అంగారకుడు 2) శుక్రుడు 3) ఇంద్రుడు 4) గురుడు
34. 2011 జనాభా ప్రకారం ఇండియా లో పట్టణ జనాభా శాతం
- 1) 31.36% 2) 33.36% 3) 32.36% 4) 34.36%
35. 2011 జనాభా ప్రకారం ఇండియాలో 10 లక్షల పైన జనాభా ఉన్న పట్టణాలు
- 1) 53 2) 63 3) 43 4) 33
36. 2011 జనాభా ప్రకారం జనాభా రిజర్వ్ ఇండియాలో హైదరాబాద్ ఎన్నో స్థానం
- 1) 6వ స్థానం 2) 7వ స్థానం 3) 8వ స్థానం 4) 9వ స్థానం
37. 1951 లో ఇండియా జనాభా దదాపు
- 1) 36కోట్లు 2) 38కోట్లు 3) 39కోట్లు 4) 37 కోట్లు
38. 2011 జనాభా లెక్కల ప్రకారం ఆంధ్రప్రదేశ్ లో తక్కువ అక్షరాస్యత ఉన్న జిల్లా
- 1) మహబూబ్ నగర్ 2) కర్నూల్ 3) ఆదిలాబాద్ 4) నిజామాబాద్

39. 2011 జనాభా లెక్కల ప్రకారం హైదరాబాద్ జిల్లా అక్షరాస్యత శాతం ఎంత
1) 80.96% 2) 79.96% 3) 76.96% 4) 74.96%
40. 2011 జనాభా లెక్కల ప్రకారం మహబూబ్ నగర్ అక్షరాస్యత శాతం
1) 56.06% 2) 55.06% 3) 54.06% 4) 52.06%
41. సౌరమండల వ్యవస్థ ఎక్కడ నుండి ప్రారంభమైందని భావించబడుతుంది
1) చంద్రుడు 2) సూర్యుడు 3) గురుడు 4) శుక్రుడు
42. అన్ని గ్రహాలలో అతి పెద్దది
1) భూమి 2) గురుడు 3) శుక్రుడు 4) భుదుడు
43. 2011 జనాభా లెక్కల ప్రకారం ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఏక్కువ జనాభా ఉన్న జిల్లా
1) రంగారెడ్డి 2) హైదరాబాద్ 3) తూర్పు గోదావరి 4) కరీంనగర్
44. 2011 జనాభా లెక్కల ప్రకారం భారత దేశంలో మహిళల్లో అక్షరాస్యత శాతం ఎంత
1) 65.406% 2) 82.14% 3) 67.66% 4) 78.24%
45. బొకారో ఉక్కు కర్మాగారం ఏ దేశ సహాయంతో నిర్మించబడుతుంది
1) కెనడా ప్రభుత్వం 2) బ్రిటీష్ ప్రభుత్వం 3) జర్మన్ ప్రభుత్వం 4) రష్యా ప్రభుత్వం
46. ఏ రాష్ట్రం లో ఇండియాలో మొత్తం చక్కర ఉత్పత్తిలో 1/3 వ భాగం పైగా ఉత్పత్తి చేస్తుంది
1) మధ్య ప్రదేశ్ 2) ఉత్తర ప్రదేశ్ 3) మహారాష్ట్ర 4) కర్ణాటకా
47. ఇండియాలో ఇప్పుడు ఎన్ని ఎరువుల కర్మగారాలు ఉన్నాయో
1) 55 2) 56 3) 58 4) 57
48. ఆయిల్ అండ్ నేచురల్ గ్యాస్ కమిషన్ ఏ సంవత్సరంలో స్థాపించబడింది
1) 1954 2) 1955 3) 1956 4) 1957
49. ఖాసి మరియు గారో తెగలు ప్రధానంగా నివసించేది
1) కేరళ 2) మేఘాలయ 3) చోటా నగపూర్ 4) నాగాలాండ్

50. భూమికి అత్యంత దగ్గరగా ఉన్న రహం

1) బుదుడు 2) శుక్రుడు 3) అంగారకుడు 4) గురుడు

1.4	2.4	3.1	4.4	5.3
6.1	7.4	8.2	9.1	10.4
11.3	12.2	13.4	14.2	15.1
16.4	17.1	18.2	19.4	20.1
21.3	22.1	23.3	24.3	25.1
26.3	27.4	28.1	29.1	30.4
31.1	32.1	33.1	34.1	35.1
36.1	37.1	38.1	39.1	40.1
41.2	42.2	43.1	44.1	45.4
46.2	47.2	48.3	49.2	50.1

GENERAL SCIENCE

1. పసుపుకి వృక్ష శాస్త్ర పేరు?

1) కురకుమా 2) పైపర్ నిగ్రం 3) మెంతా పైపిరిట 4) కాప్పికం ఎన్నం

2. ఇనుము,క్రోమియం,నికెల్ మరియు కార్బన్ ల మిశ్రమం

1) కంచు 2) ఇత్తడి 3) గన్ మెటల్ 4) స్టైన్ లెస్ స్టీల్

3. సున్నపు నీటికి రసాయన పేరు

1) కాలిష్యం హైడ్రాక్సైడ్ 2) కాలిష్యం ఆక్సైడ్ 3) కాలిష్యం కార్బోనేట్ 4) సోడియం కార్బోనేట్

4. మానవ శరీరం లో అత్యంత పొడవైన కణం

1) నరం యొక్క కణం 2) ఎముక యొక్క కణం 3) గుండె కండరాల కణం 4) పైవి ఏవి కావు

5. విద్యుత్ మరియు అయస్కాంత శక్తి కి దగ్గర సంబంధం ఉన్నదని మొదట కనుగొన్నది ఎవరు?

1) ఎడిసన్ 2) మాక్స్ వెల్ 3) ఫారడే 4) న్యూటన్

6. అంటుకొని వంట పాత్రలను దేనితో పూత పూస్తారు?

1) పి.వి.సి. 2) గ్రాఫైట్ 3) టేఫ్లన్ 4) సిలికాన్

7. అంత సులభంగా లభ్యం కానీ లోహం

1) స్ట్రాన్షియం 2) పాదరసం 3) రేడియం 4) వెండి

8. జవహర్ లాల్ నెహ్రూ సెంటర్ ఫర్ అడ్వాన్సెడ్ సైంటిఫిక్ రిచర్చ్ ఉన్న చోటు

1) బెంగుళూర్ 2) మైసూర్ 3) బైపూర్ 4) భోపాల్

9. దూరపు వస్తువులను స్పష్టంగా చూడలేని వారికి ఏ కంటి వ్యాధి ఉన్నట్లు

1) హైపర్ మెట్రోపియ 2) మయోపియ 3) ఆస్టిగ్ మాటిజం 4) పైవి ఏవి కావు

10. నైట్రోజన్ కనుగొన్నది ఎవరు

1) డేనియల్ రూథర్ ఫర్డ్ 2) ఎఫ్.హేబర్ 3) జె.వాలర్ 4) బ్రకాడ్

11. ఐయోడిన్ కనుగొన్నది

1) బి.కుర్ట్వియిన్ 2) బెర్లిలియాస్ 3) ఫ్రెడరిక్ వాల్టన్ 4) జె.ప్రిస్టాలి

12. టూత్ పేస్ట్ తయారీలో వాడబడే రసాయనం ఏది?

- 1) అమోనియం కార్బోనేట్ 2) క్లోరిన్ డై ఆక్సైడ్ 3) సూపర్ పాస్ఫేట్ 4) పొటాషియం కార్బోనేట్

13. భోపాల్ వాయు విస్తోటనం లో వెలువడిన వాయువు ఏది

- 1) మిథైల్ ఐసో సైనైట్ 2) మిథైల్ ఐసో సైనేట్ 3) మిథైల్ ఐసో క్లోరైట్ 4) మిథైల్ ఐసో క్లోరేట్

14. భేకింగ్ సోడా రసాయన నామం

- 1) సోడియం బై కార్బోనేట్ 2) సోడియం హైడ్రాక్సైడ్ 3) కాలిష్యం కార్బోనేట్ 4) సోడియం క్లోరైట్

15. సున్నపు రాయి రసాయన నామం

- 1) కాలిష్యం కార్బోనేట్ 2) సోడియం క్లోరైడ్ 3) కాలిష్యం సల్ఫేట్ 4) కాపర్ సల్ఫేట్

16. ఇత్తడి వేటి మిశ్రమం

- 1) రాగి మరియు జింకు 2) రాగి మరియు టిన్ 3) రాగి మరియు నికెల్ 4) రాగి మరియు అల్యూమినియం

17. ఆహార పదార్థాలను నివల చేయడానికి ఉపయోగించే పదార్థం ఏది

- 1) సోడియం కార్బోనేట్ 2) టార్టారిక్ ఆమ్లం 3) అసిటిక్ ఆమ్లం 4) బెంజోయిక్ ఆమ్లం

18. పెట్రోలియం ఉత్పత్తులను ఏ రకం వక్రలను తాయారు చేయడానికి ఉపయోగిస్తారు

- 1) రేయాస్ 2) టేర్టీస్ 3) నైలాస్ 4) కాటన్

19. అనిమోమీటార్ దేనిని కొలుస్తుంది

- 1) గాలి తేమను 2) గాలి వేగాన్ని 3) సముద్రం ఎత్తును 4) సముద్రం లోతును

20. ఎలక్ట్రిక్ బల్బు లోని ఫిలమెంట్ ని దేనితో కొలుస్తారు

- 1) టాంగ్ స్టన్ 2) ఇనుము 3) నిక్రోమ్ 4) కార్బన్

21. ఎంత ఉష్ణోగ్రత వద్ద నీటి సాంద్రత అధికంగా ఉంటుంది

- 1) 0° c 2) 32° c 3) -4° c 4) 4° c

22. క్రింది వానిలో విద్యుత్ కి అత్యల్పమ వాహకం

- 1) వెండి 2) రాగి 3) బంగారం 4) సీసం

23. క్రింది వానిలో ఏవి ప్రాథమిక రంగులు

- 1) ఎరుపు, ఆకుపచ్చ, నీలం
- 2) నీలం, పసుపుపచ్చ, ఆకుపచ్చ
- 3) ఎరుపు, మేజంట, పసుపుపచ్చ, పసుపుపచ్చ
- 4) పసుపుపచ్చ, వైలెట్, నీలం

24. అప్టికల్ ఫైబర్ ప్రధానంగా దేనికి వాడుతారు

- 1) ప్రసారాలు 2) నేత 3) సంగీత పరికరాలు 4) ఆహార పదార్థాలు

25. స్ట్రాంజర్ గ్యాస్

- 1) ఆర్గాన్ 2) నియాన్ 3) గ్లినాన్ 4) నైట్రస్ ఆక్సైడ్

26. గ్లాస్ దేని మిశ్రమం తో తయారవుతుంది

- 1) క్వార్ట్ మరియు మైకా 2) ఇసుక మరియు ఉప్పు 3) ఇసుక మరియు సిలికేట్ 4) పైవి ఏవి కావు

27. క్రింది వానిలో దేనిలో వెండి ఉండదు

- 1) హార్న్ సిల్వర్ 2) జర్మ్ సిల్వర్ 3) రూబీ సిల్వర్ 4) రేర్ సిల్వర్

28. క్రింది వానిలో దేనిలో చర్మం శ్వాసక్రియకు ఉపయోగపడుతుంది

- 1) బొద్దింక 2) కప్ప 3) సొర చేప 4) తిమింగలం

29. నిద్ర సమయం లో మానవుని రక్తపోటు

- 1) పెరుగుతుంది 2) తగ్గుతుంది 3) ఒకే రకంగా ఉంటుంది 4) మారుతూ ఉంటుంది

30. ఫలాల ఆద్యయన శాస్త్రం

- 1) పోమలజి 2) ఫిలాలజి 3) పిసి కల్చర్ 4) కాలోలాజి

31. రక్త ప్రవహం జరిగే మార్గం

- 1) హృదయ వ్యవస్థ 2) శ్వాస క్రియ వ్యవస్థ 3) మూత్ర వ్యవస్థ 4) హృదయ నాళిక వ్యవస్థ

32. కాంతి వేగం అతి తక్కువగా ఏ మాధ్యమంలో ఉంటుంది

- 1) శూన్యం 2) గాజు 3) నీరు 4) రవ్వలు (డైమండు)

33. అన్ని జీవ రసాయన సమ్మేలనాలలో అత్యవసరమైన మౌలిక మూలకం ఏది?

1) హైడ్రోజన్ 2) నైట్రోజన్ 3) కార్బన్ 4) సల్ఫర్

34. వాహనాల నుంచి విడుదలవు ప్రధాన కాలుష్య వాయువు ఏది ?

1) కార్బన్ డై ఆక్సైడ్ 2) కార్బన్ మోనాక్సైడ్ 3) కార్బన్ ట్రి ఆక్సైడ్ 4) కార్బన్ పెంటాక్సైడ్

35. విమానాల ట్రిగ్లలో నింపడానికి ఉపయోగించే గ్యాసు ఏది?

1) హైడ్రోజన్ 2) హీలియం 3) నైట్రోజన్ 4) నియాన్

36. బయోగ్యాస్ యొక్క ముఖ్య పదార్థం ?

1) మిథేన్ 2) ఈథేన్ 3) ప్రొపేన్ 4) బ్యూటేన్

37. సాధారణమైన రబ్బరు ఏ పాలిమర్?

1) ఇతిలిన్ 2) అసిటిలిన్ 3) వినైల్ క్లోరైడ్ 4) ఐసోప్రీన్

38. లవంగములు అ కోవకు చెందినవి?

1) పండు 2) పెరిగిన మొగ్గ 3) ఎండిపోయిన పువ్వు మొగ్గ 4) విత్తనము

39. క్లోరోఫిల్ లో ఉన్న మెటాలిక్ ఆయన్ ఏది?

1) మెగ్నీషియం 2) ఇనుము 3) జింక్ కోబాల్ట్

40. క్రింది వానిలో కిరణ జన్య సంయోగ క్రియ లో మొక్క అ గ్యాసును తీసుకుంటుంది ?

1) హైడ్రోజన్ 2) ఆక్సిజన్ 3) కార్బన్ డై ఆక్సైడ్ 4) నైట్రోజన్

41. జన్యు ఉత్పరివర్తన వ్యవస్థ ఎక్కడ జరుగును ?

1) DNA 2) RNA 3) క్రోమోజోమ్లు 4) రైబోసోమ్ లు

42. కణాల ఆత్మ హత్య సంచి అని ఈ క్రింది వానిలో వేటిని అంటారు.?

1) లైసోసోమ్స్ 2) రైబోసోమ్స్ 3) న్యుక్లియోసోమ్స్ 4) గల్జీ బాడి

43. మనవ శరీరంలో ఉండే అతి పొడవైన కణం?

1) రాడ్స్ మరియు కోస్స్ 2) ఎర్ర రక్తకణం 3) నాడి కణం 4) తెల్ల రక్త కణం

44. సులభంగా పడిపోతున్న వస్తువులకు స్థిరంగా ఉండేది

1) త్వరణం 2) గమనం 3) ద్రవ్య వేగం 4) బలం

45. ద్వని అలలు వాళ్ళ వచ్చే ప్రతి ధ్వనికి కారణం ?

- 1) ద్వని రేఫ్లెక్షన్ 2) ద్వని రిఫ్రాక్షన్ 3) ద్వని విడిపోవడం 4) ద్వని దగ్గరగా రావడం

46. ద్వని యొక్క స్థాయి దేని మీద ఆధార పడుతుంది ?

- 1) స్వభావం 3) తరంగ డైరెక్షన్ 3) పౌణ పున్యం 4) గమనం

47. ఈ క్రింది వాటిలో అతి శక్తివంతమైనది

- 1) సిలికాన్ 2) నికెల్ 3) ఇనుము 4) పసుపు కాంతి

48. I.C చిప్ మీద ఉన్న పోరా దేనితో తయరవుతుంది?

- 1) సిలికాన్ 2) నికెల్ 3) ఇనుము 4) రాగి

49. బీర్ లో ఆల్కహాల్ శాతం

- 1) 3 -6 % 2) 6-9 % 3) 9 - 12% 4) 12-15 %

50. ముఖ్యమైన సింథటిక్ ఫైబర్ లేదా కృత్రిమ ఫైబర్?

- 1) నైలాన్ 2) రేయాన్ 3) పాలిస్టర్ 4) పైవన్నీ

1.1	2.4	3.1	4.1	5.3
6.3	7.3	8.1	9.2	10.1
11.1	12.4	13.2	14.1	15.1
16.1	17.4	18.3	19.2	20.1
21.4	22.1	23.1	24.1	25.3
26.3	27.2	28.2	29.2	30.1
31.4	32.4	33.3	34.2	35.2
36.1	37.4	38.3	39.1	40.3
41.1	42.1	43.3	44.1	45.1
46.3	47.1	48.1	49.1	50.4

గ్రహణములు(Eclipses)

- ఏదైనా ఒక వస్తువు నిదా మరొక వస్తువు పై పడటాన్ని “గ్రహణం” అని అంటారు. గ్రహణాలు ఏర్పడుటకు ప్రధాన కారణం సూర్యుడు, చంద్రుడు, భూమి అనే 3 ఖగోళ వస్తువులు ఒకే సరళ రేఖ మీదకు రావడం. భూమి పరంగా ఏర్పడే “గ్రహణం” అనే ఖగోళ దృగ్విషయం. రెండు రకాలుగా విభజించవచ్చు.

1. సూర్య గ్రహణం :

- సూర్యుడు, చంద్రుడు, భూమి ఇదే వరుస క్రమంలో ఒకే సరళ రేఖ మీదకు వచ్చినపుడు లేదా సూర్యునికి, భూమికి మధ్య చంద్రుడు అడ్డొచ్చినపుడు లేదా చంద్రుని ప్రచ్ఛాయ భాగంలోకి వచ్చినపుడు ఏర్పడే దృగ్విషయం.
- ప్రచ్ఛాయ అనగా చంద్రుని లేదా భూమి యొక్క చీకటి భాగానికి వెనక ఉన్న చీకటి ప్రాంతం.
- పాక్షిక ఛాయా/ ఉపచ్ఛాయ అనగా ప్రచ్ఛాయ కు ఇరువైపులా పాక్షిక వెలుతురు గల ప్రాంతం.
- సూర్య గ్రహణాలు అమావాస్య రోజుల్లో పగటి సమయాలలో ఏర్పడుతాయి. అయితే అన్ని అమావాస్య రోజులలో ఏర్పడవు. కారణం భూ కక్ష్య, చంద్రుని కక్ష్యల మధ్య $5^{\circ} 9'$ కోనియ దూరం వ్యత్యాసం ఉండటమే.

2. చంద్ర గ్రహణం :

- సూర్యుడు, భూమి, చంద్రుడు ఒక సరళ రేఖ మీదకు వచ్చినపుడు లేదా భూమి యొక్క ప్రచ్ఛాయ భాగంలోకి చంద్రుడు వచ్చినపుడు లేదా సూర్యునికి చంద్రునికి మధ్య భూమి వచ్చినపుడు ఏర్పడే దృగ్విషయం.
- చంద్ర గ్రహణం పౌర్ణమి రోజులలో రాత్రి వేళల్లో సంభవిస్తుంది.
- అయితే అన్ని పౌర్ణమి రోజులలో సంభవించడు. కారణం చంద్రుని కక్ష్య, భూ కక్ష్య మధ్య $5^{\circ} 9'$ కోనియ దూరం వ్యత్యాసం ఉండటమే.

• సూర్య గ్రహణంతో ముడి పడి ఉన్న ద్రుగ్విషయాలు:

• 1) బెయిలిస్ బిడ్స్:

- సూర్యకాంతి చంద్రుని ఉపరితలంపై గల నది లోయల పై పడి పరావర్తనం చందినపుడు ఆ నది లోయలు పూసలతో గుచ్చిన పూలదండ వాలే కనిపిస్తాయి.
- ఈ దృగ్విషయాన్ని తొలిసారిగా “బెయిలి” అను శాస్త్ర వేత్త గుర్తించినందున దిన్ని “ బెయిలిస్ బిడ్స్” అని పిలుస్తారు.

• 2) డైమండ్ రింగ్:

- సూర్య గ్రహణం అంతర్జాతీయ ప్రారంభ సమయంలో కరోనా ప్రానాథం డైమండ్ రింగ్ ఆకారంలో ప్రకాశవంతంగా కనిపిస్తుంది.
- దీన్నే “డైమండ్ రింగ్” అని పిలుస్తారు.
- చంద్ర గ్రహణంతో ముడి పడి ఉన్న దృగ్విషయం:
- బ్లూ మూన్ : ఒక నెలలో అరుదుగా ఏర్పడే రెండవ పౌర్ణమి “బ్లూ మూన్”.
- సాధారణంగా సంవత్సరమునకు 7 గ్రహణాలు ఏర్పడుతాయి. వీటిలో 5 సూర్య గ్రహణాలు, 2 చంద్ర గ్రహణాలు (లేదా) 4 సూర్య గ్రహణాలు , 3 చంద్ర గ్రహణాలు ఉండవచ్చు.
- ప్రతి సంవత్సరం 10 రోజుల క్రితం గ్రహణాలు ఏ వరుస క్రమంలో ఏర్పడాయో అదే వరుస క్రమంలో తిరిగి పునరావృతం అవుతుంది.
- గ్రహణాన్ని ప్రత్యక్షంగా చూడరాదు. కారణం గ్రహణ సమయంలో ప్రమాదకర అతినిలలోహిత కిరణాలు ఎక్కువగా భూమిని చేరి జీవుల శరీరం పై పడి కంటి చూపు వోవడం, అంగవైకల్యం గల శిశు జననాలు సంభవించు ప్రమాదం కలదు.

GENERAL SCIENCE

1. ఎలక్ట్రాన్ కనుగొన్నది
1) జె.జె. థామ్సన్ 2) చాడ్విక్ 3) రూథర్ ఫర్డ్ 4) మోస్లే
2. ఎల్లో ఫివేర్ వ్యాధి ప్రధానంగా ఎక్కడ ప్రబలుతుంది
1) లాటిన్ అమెరిక 2) దక్షిణ ఆఫ్రికా 3) ఉత్తర ఆఫ్రికా 4) ఉత్తర అమెరిక
3. కీటకాల అధ్యయన శాస్త్రం
1) ఆస్టియోలజి 2) హైడ్రోపతి 3) ఎపిడమియోలజి 4) ఎంటమాలజి
4. న్యూటన్ కనుగొన్నది
1) జె.జె. థామ్సన్ 2) చాడ్విక్ 3) రూథర్ ఫర్డ్ 4) మోస్లే
5. ఆధునిక ఆవర్తన పట్టిక కనుగొన్నది
1) జె.జె. థామ్సన్ 2) చాడ్విక్ 3) రూథర్ ఫర్డ్ 4) మోస్లే
6. ఏ మొక్క ని హెర్బల్ ఇండియన్ డాక్టర్ అంటారు
1) ఉసిరియా కాయ 2) మామిడి కాయ 3) తులసి 4) వేప
7. భూమి మిద జీవించి ఉన్న అతి పెద్ద పక్షి
1) ఈము 2) అస్త్రిచ్ 3) ఆల్ బట్రాస్ 4) సైబ్రియన్ క్రేస్
8. గడ్డి అధ్యయన శాస్త్రం
1) పోమలజి 2) ఇతలజి 3) కంకోలజి 4) ఆగ్రో స్టాలజి
9. విషం అధ్యయన శాస్త్రం
1) మార్పలజి 2) అస్టియోలజి 3) టాక్సికాలజి 4) కంకోలజి
10. మోటార్ వాహనం వెనుక భాగాన్ని చూడడానికి ఏ రకమైన అడ్డాన్ని వాడుతారు
1) సాధారణ అడ్డం 2) సాధారణ కుంభకర అడ్డం 3) పుటాకార అడ్డం 4) కుంభాకార అడ్డం
11. నీటిలోని గాలి బుడగ ఏ రకంగా పని చేస్తుంది
1) కుంభకర అడ్డం 2) పుటాకార అడ్డం 3) కుంభాకార కటకం 4) పుటాకార కటకం
12. మానవ శరీరంలో అతి పెద్ద ఎముక
1) ఫీమర్ 2) స్ట్రీపిడియాస్ 3) లింఫో సైట్స్ 4) స్టెప్స్

13. నిటి ఉపరితలం పై ఏర్పడిన అలలు దేనికి ఉదాహరణ
- 1) తిర్యక్అలలు 2) దీర్ఘ అలలు 3) స్థిర అలలు 4) పురోగామి అలలు
14. మెండలిఫ్ ఆవర్తన పట్టిక దేనిపై ఆధార పడుతుంది
- 1) అను భారం 2) అను సంఖ్యా 3) న్యూట్రాన్ ల సంఖ్యా 4) పై ఏవి కావు
15. పొడి ప్రదేశాల్లో పెరగడానికి అలవాటు పడ్డ మొక్కలను ఏమంటారు.
- 1) మేసోఫైట్స్ 2) హైడ్రో ఫైట్స్ 3) జెరో ఫైట్స్ 4) హాలో ఫైట్స్
16. గుహలలో నివసించే జంతువులను ఏమంటారు
- 1) ఫాసోరియాల్ 2) బర్లోవింగ్ 3) కేవర్ని కోలాస్ 4) క్రేపుస్కులార్
17. ఆక్సిజన్ కనుగొన్నది
- 1) జోసెఫ్ ప్రీస్ట్లీ 2) రూథర్ ఫర్డ్ 3) హేబర్ 4) చాడ్విక్
18. మనవ శరీరంలో వెన్నుముక నరాలు
- 1) 31 జతలు 2) 32 జతలు 3) 33 జతలు 4) 30 జతలు
19. అత్యంత పొడవైన జంతువు
- 1) జిరాఫీ 2) స్త్రెటియో 3) అర్కితోబియం 4) బాలియో నోస్టెర
20. జీవ శాస్త్ర పితామహుడు
- 1) అరిస్టాటిల్ 2) థామస్ ఎడిసన్ 3) లిన్నేయస్ 4) రాబర్ట్ హుక్
21. రక్తం మరియు రక్తం ద్వారా కలిగే వ్యాధుల అధ్యయనం
- 1) హేల్మెంతలజి 2) హెమటాలజీ 3) ఎంజైమలజి 4) ఎంటమాలజి
22. బ్యాక్టీరియా కనుగొన్నది
- 1) లామర్క్ 2) జన్నేల్ 3) కరోలస్ 4) ల్యువెన్ హుక్
23. ప్రపంచ పర్యావరణ దినం
- 1) జూన్ 5 2) జూన్ 6 3) జులై 5 4) జులై 6
24. కేంద్ర మామిడి పరిశోధన సంస్థ ఉన్న చోటు
- 1) లక్నో 2) మైసూర్ 3) డెహ్రాడూన్ 4) కాన్పూర్
25. సెంటర్ ఫర్ సెల్యులర్ అండ్ మాలిక్యులర్ బయాలజి ఉన్న చోటు
- 1) హైదరాబాద్ 2) కాన్పూర్ 3) లక్నో 4) మైసూర్
26. కేంద్ర బంగాల దుంప పరిశోధన కేంద్రం ఉన్న చోటు

1) హైదరాబాద్ 2) కాన్పూర్ 3) సిఘ్ 4) భోపాల్

27. ఆటం బాంబుని కనుగొన్నది

1) జాన్ డాల్టన్ 2) ఒట్టహాస్ 3) న్యూటన్ 4) ఐస్ స్టీన్

28. గతి సుత్రనలు కనుగొన్నది

1) జాన్ డాల్టన్ 2) న్యూటన్ 3) ఐస్ స్టీన్ 4) ఫారడే

29. న్యూక్లియర్ రియాక్టర్ ను కనుగొన్నది

1) ఫారెస్ 2) ఫెర్మి 3) ఫారడే 4) ఏండర్సన్

30. జలాంతర్గామి కనుగొన్నది

1) బుష్ నెల్ 2) కాక్ ఫ్లాస్ 3) జిల్లేట్ 4) గేటింగ్

31. కాలిక్యులేటర్ ను కనుగొన్నది

1) పాస్కల్ 2) పాల్సన్ 3) గబార్ 4) మలేట్

32. క్రోనోమీటర్ ను కనుగొన్నది

1) జాన్ హారిసన్ 2) పాకాల్ట్ 3) మలేట్ 4) పాల్సన్

33. ట్రాన్సిస్టర్ లో ఎన్సిస్టర్ గా వాడే పదార్థం

1) సిలికాన్ 2) రాగి 3) వెండి 4) బంగారం

34. డై ఐస్ కి రసాయనిక పేరు

1) ఘన కార్బన్ డై ఆక్సైడ్ 2) సోడియం క్లోరైడ్ 3) జింక్ సల్ఫేట్ 4) సోడియం
నైట్రేట్

35. ఆల్కహాల్ కి రసాయనిక పేరు

1) ఇథైల్ ఆల్కహాల్ 2) హైడ్రేటేడ్ 3) లేద్ ఆక్సైడ్ 4) కాల్షియం ఆక్సైడ్

36. జర్మన్, సిల్వర్ దేని మిశ్రమం

1) రాగి, జింక్, నికెల్ 2) రాగి, అల్యూమినియం 3) జింక్, మెగ్నీషియం, రాగి 4)
నికెల్, టిన్, సీసం

37. ఆక్సిజన్ ను కనుగొన్నది

1) షె. ప్రీస్ ట్లీ 2) బెర్జీలియస్ 3) బెలారస్ 4) వాక్ వాలిస్

38. పరిణామ సిధాంతాన్ని మొత్త రూపొందించింది

1) షె.బి.డి. లమర్క్ 2) బి. జి. కువర్ 3) చార్లెస్ డార్విన్ 4) స్పెన్సర్

39. 1665 లో కణాన్ని కనుగొన్నది
 1) రాబర్ట్ హుక్ 2) లూయీ 3) హక్లె 4) రాబర్ట్ కోచ్
40. మనవ శరీరంలో మొత్తం ఎముకల సంఖ్య
 1) 215 2) 212 3) 206 4) 218
41. విటమిన్ సి కి రసాయనిక పేరు
 1) టార్టారిక్ ఆమ్లం 2) సిట్రిక్ ఆమ్లం 3) ఎసిటిక్ ఆమ్లం 4) ఆస్కార్బిక్ ఆమ్లం
42. క్రింది వానిలో మత్తు మండు గా వాడబడేది ఏది
 1) క్లోరిన్ 2) నైట్రస్ ఆక్సైడ్ 3) హీలియం 4) కార్బన్ డై ఆక్సైడ్
43. ఆహార పదార్థాలను నిల్వ చేయడానికి వాడే పదార్థం
 1) టార్టారిక్ ఆమ్లం 2) ఎసిటిక్ ఆమ్లం 2) సోడియం కార్బోనేట్ 4) సోడియం సాల్ట్ అఫ్ బెంజోయిక్ ఆమ్లం
44. ఆమ్ల వర్షం ఆకులు , మొక్కలను నాశనం చేస్తుంది ఎందుకంటే దానిలో ఉండేది
 1) ఓజోన్ 2) సల్ఫ్యూరిక్ ఆమ్లం 3) నైట్రిక్ ఆమ్లం 4) కార్బన్ మోనాక్సైడ్
45. వైరస్ వల్ల ఈ క్రింది వానిలో మనుషులలో కలిగే వ్యాధి
 1) ఇన్ ఫ్లూయెంజా 2) మలేరియా 3) కలరా 4) అతి సారం
46. సాధారణంగా మానవునిలో ఉండే క్రోమోసోమ్ ల సంఖ్య
 1) 43 2) 44 3) 45 4) 46
47. ఏ విటమిన్ లోపం వల్ల నేత్ర శుష్కత (జిరఫ్ తల్మియా) వ్యాధి కలుగుతుంది
 1) A 2) B 3) C 4) D
48. ఎలిజ ఏ వ్యాధి గుర్తింపునకు వాడే పరీక్ష
 1) పోలియో వైరస్ 2) ఎయిడ్స్ 3) క్షయ 4) క్యాన్సర్
49. హుక్స్ లా దేనికి సంబంధించింది
 1) ద్రవ ఒత్తిడి 2) స్థితి స్థాపకత 3) అనుధర్మికత 4) పై అవి కావు
50. ఒక లైన్ ప్రింటర్ వేగం నిమిషానికి
 1) లైన్స్ 2) అక్షరాలు 3) పేజీలు 4) పై ఏవి కావు

1.1	2.2	3.4	4.2	5.4
6.1	7.2	8.4	9.3	10.4
11.4	12.1	13.1	14.1	15.3
16.3	17.1	18.1	19.1	20.1
21.2	22.4	23.1	24.1	25.1
26.3	27.2	28.2	29.2	30.1
31.1	32.1	33.1	34.1	35.1
36.4	37.1	38.3	39.1	40.3
41.4	42.1	43.4	44.2	45.1
46.4	47.1	48.2	49.2	50.1

మన విశ్వం

- అనేక నక్షత్రాల సముదాయాన్ని గెలాక్సీ అని అంటారు.
- సూర్యుడు పాలపుంత పాలపుంత గెలాక్సీ చెందిన అనేక నక్షత్రాలలో ఒకటి. అటువంటి గెలాక్సీలు విశ్వంలో వేలకొలది ఉంటాయి.
- ప్రతి గెలాక్సీ అనేక చోట్ల నక్షత్రాలు కలిగి ఉంటాయి.
- నక్షత్రాలు సూర్యుని వలే వాటి చుట్టూ తిరుగుతూ ఉండే గ్రహాల సముదాయాన్ని కలిగి ఉంటాయి.
- గ్రహాలకు మల్లి వాటి చుట్టూ తిరిగే ఉపగ్రహాలున్నాయి. విటన్నిటిని విశ్వకుటుంబం అంటాము.
- కొన్ని నక్షత్రాలు సూర్యుని కంటే పెద్దవిగా ఉంటాయి.
- భూమికి అతి సమీపాన ఉన్న నక్షత్రమైన సూర్యుడు 150,000,000,00 మీటర్లు (1.5×10^{11} మీ) దూరంలో ఉన్నాడు.
- కాంతి కిరణం ఒక సెకను కు మూడు లక్షల కిలోమీటర్ల దూరం ప్రయాణిస్తుంది.
- కాంతి ఒక సంవత్సర కాలంలో శూన్యంలో ప్రయాణించే దూరాన్ని ఒక కాంతి సంవత్సరం అని అంటారు. ఇది 9.3×10^{15} మీటర్లు.
- నిర్మలంగా ఉండే ఆకాశాన్ని రాత్రులందు పరిశీలిస్తే నక్షత్రాల కంటే ఎక్కువ ప్రకాశవంతంగా స్థిరంగా ప్రకాశించే వస్తువులను చూడవచ్చు. వాటినే గ్రహాలంటాము,
- నక్షత్రాల కన్న ఎక్కువ ప్రకాశవంతంగా కనిపిస్తున్నా గ్రహాలూ కాంతిని విడుదల చేయవు.
- అని నక్షత్రాలవలే స్వయం ప్రకాశకాలు కావు.

సూర్య కుటుంబం :

- సూర్యుడు కేంద్ర స్థానంలో ఉంటూ దాని చుట్టూ పరిభ్రమించే 8 గ్రహాలు, ఉపగ్రహాలు, ఆస్టరాయిడ్స్(లఘుగ్రహాలు), తోక చుక్కలు, ఉల్కలు, అంతర గ్రహ ధూళి వంటి అనేక ఖగోళ వస్తువుల సముదాయమే సౌరకుటుంబం.
- సూర్యుని కాంతి భూమిని చేరుటకు పట్టు కాలం 8.2 నిమిషాలు.
- సూర్యుడు భూమి కంటే 109 రెట్లు పెద్దది
- గురు గ్రహం అన్ని గ్రహాల కంటే పెద్దదిగా, మరియు బుధుడు అన్ని గ్రహాల కంటే చిన్నదిగాను ఉంటుంది.
- నెప్ట్యూన్ గ్రహం సూర్యునికి అన్నిటికంటే గరిష్ట దూరంలోను, బుధ గ్రహం కనిష్ట దూరంలోను ఉంటుంది.
- శుక్ర గ్రహం అతి దట్టమైన మేఘాలతో కప్పబడి ఉండడం వల్ల సూర్యకాంతి దాని తలాన్ని చేరలేదు.
- శని గ్రహం కిలోమీటర్ల మందంగల మంచుపోరలతో కప్పబడి ఉండటం వల్ల అతి చల్లగా ఉంటుంది.

- కుజగ్రహం ఆక్సిజన్, నిటి ఆవిరితో కూడిన వాతావరణం కలిగి ఉంటుంది. ఉష్ణోగ్రత 25° c కు , -40° కు మధ్యలో ఉంటుంది.
- ప్రతి గ్రహానికి రెండు రకాల చలనం ఉంటుంది.
- 1) పరిభ్రమణం : సూర్యుని చుట్టూ తిరుగుట
- 2) ఆత్మభ్రమణం లేక భ్రమణం : భూమి సూర్యుని చుట్టూ పరిభ్రమించడానికి 365 రోజులు పడుతుంది.
- సూర్యుని చుట్టూ తిరగడం వల్ల భూమి పై రుతువులు ఏర్పడుతున్నాయి.
- భూమి తన చుట్టూ తాను తిరగడానికి 24 గంటలు పడుతుంది.
- భూమి యొక్క ఈ ఆత్మ భ్రమణ చలనం వల్ల రాత్రి, పగలు ఏర్పడుతున్నాయి.
- చంద్రుడు భూమి యొక్క సహజ ఉపగ్రహం. చంద్రుడి యొక్క అధ్యయనం సేలినాలజి.
- శని గ్రహం అనేక వలయాకారపు నిర్మాణాలు కలిగి ఉండి, తెలిస్కోపుతో చూడడానికి బాగుంటుంది.
- నక్షత్రాలు హైడ్రోజన్, హీలియం వాయువులను ఎక్కువ పరిమాణంలోనూ, మిగిలిన వాయువులను తక్కువ పరిమాణంలోనూ కలిగి ఉంటాయి.
- ఉష్ణోగ్రత చాలా ఎక్కువగా ఉండడంవల్ల, హైడ్రోజన్ పరమాణువులు, ఒకదానికొకటి దడికోట్టుకొని, హీలియం పరమాణువుగా మారతాయి. ఈ ప్రక్రియను కేంద్రాక మేలనం (nuclear fusion) అని అంటారు.
- కేంద్రక మేలనం జరిగినపుడు ద్రవ్యరాశి నశించిపోయి శక్తిగా మారుతుంది. ఈ విధంగా కేంద్రక చర్యలు జరగడం వల్ల నక్షత్రాలు కాంతిని, శక్తిని విడుదల చేస్తాయి.

నక్షత్ర మండలాలు :

- నక్షత్ర మండలాల సముదాయాన్ని నక్షత్ర మండలాలు అంటారు.
- ప్రస్తుతానికి 88 నక్షత్ర మండలాలు ఉన్నాయి.
- ఓరియన్, కరోన బోరియాలిస్ సిగ్నస్, అర్సామైనర్, అర్సామేజర్ అనునవి కొన్ని ఉదాహరణలు.

ధ్రువ నక్షత్రం :

- భూమి స్థానంతో పోలిస్తే ధ్రువ నక్షత్రం స్థానం మారదు. ధ్రువ నక్షత్రాన్ని ఆంగ్లంలో పొలారిస్ అంటారు.
- ఇది భూమి యొక్క ఉత్తర ద్వీపానికి ఎదురుగా ఉన్నది. ధ్రువ నక్షత్ర స్థానాన్ని సప్తర్షి మండలం సహాయంతో తెలుసుకోవచ్చును.
- సప్తర్షి మండలం ను ఇంగ్లిష్ లో గ్రేట్ బేర్ అంటారు.
- ఒక సంవత్సరంలో నక్షత్రాల మధ్యగా గమించే సూర్యుడి గమన మార్గాన్ని ఎక్లిప్టిక్ అంటారు. ఆ గమన మార్గాన్ని దగ్గరగా ఉండి పట్టి లేక బెట్టే వంటి భాగాన్ని రాశి చక్రం అంటారు.
- ఈ రాశి చక్రంలోని 12 నక్షత్ర మండలాలకు 12 పేర్లు పెట్టారు. వీటినే రాశి గుర్తులు అంటారు.

ఉల్కలు :

- రాత్రులందు ఒక్కొక్కసారి, ఆకాశంలో ప్రకాశిస్తున్న వస్తువులు వేగంగా క్రిందకు పడిపోవటం చూస్తూ ఉంటాము. అవి బయటి అంతరిక్షము నుంచి పడిపోతున్న రాళ్ళు మరియు ఖనిజాల. వీటినే ఉల్కలు అంటారు.
- ఈ విధంగా భూమిపై పడే ఉల్కను ఉల్కాపాతం అంటారు.

తోక చుక్కలు :

- అంతరిక్షం నుండి పడే కొన్ని శకలాలు, సూర్యుని చుట్టూ పొడవైన దీర్ఘవృత్తాకార కక్ష్యల్లో తిరుగుతుంటాయి. వీటినే తోకచుక్కలు అంటారు.
- హెలి అనే ఖగోళ శాస్త్రజ్ఞుడు ఒక తోకచుక్కను కనుగొనగా దానికి హెలి తోక చుక్క అని పేరు పెట్టారు. ఇది 76 సంవత్సరాలకొకసారి మనకు కనిపిస్తుంది. 1986 వ సంవత్సరంలో మనం దీనిని చూశాము. మరల ఇది 2062 వ సంవత్సరంలో కనిపిస్తుంది.
- షు మేకర్ మరియు లేవి అనే ఇద్దరు ఖగోళ శాస్త్రజ్ఞులు మరియు తోక చుక్కను గుర్తించగా దానికి “షుమేకర్ - లేవి-9” అని పేరు పెట్టారు.

ఖగోళ ప్రమాణాలు :

- ఖగోళ శాస్త్రంలో అత్యధిక దూరాలను కొలవటానికి ఉపయోగించే పరిమాణాలను ఖగోళ శాస్త్రం ప్రమాణాలు అంటారు.
  - 1) ఖగోళ ప్రమాణం : సూర్యుని, భూమికి మధ్య గల దూరాన్ని AU అంటారు. $AU = 1.496 \times 10^{11}$ మీ.
  - 2) కాంతి సంవత్సరం జ: కాంతి ఒక సంవత్సర కాలంలో శూన్యంలో ప్రయాణించే దూరాన్ని కాంతి సంవత్సరం అంటారు.
  - 3) ఒక కాంతి సంవత్సరం = 9.3×10^{15} మీ. = 6.33×10^4 AU.
  - 4) పారసేక్ : ఇది దూరం యొక్క ప్రమాణాలన్నిటిలోను పెద్దది ఇది 3.26 కాంతి సంవత్సరాలకు సమానం.

విశ్వం - సౌరకుటుంబం

- 'విశ్వం' అనగా కొన్నివేల మిలియన్ల గెలాక్సీలు, నిహారికలు (నెబ్యులా) మరియు శున్య ప్రదేశాల సమూహం. విశ్వ పరిధి అనంతం.
- విశ్వం గురించి అధ్యయనం చేసే శాస్త్రం :-
- అమెరికా భాషలో - ఆస్ట్రోనమి
- రష్యన్ భాషలో - కాస్మాలజి
- భూమికి అత్యంత దగ్గరగా ఉన్న నక్షత్రం - సూర్యుడు.
- సూర్యుడు భూమి కంటే 1.3 మిలియన్ రెట్లు పెద్దది.
- సూర్యుని ఉపరితలం మరియు కేంద్రంలో ఉష్ణోగ్రతలు వరుసగా 6000 °C, 10,00,000 °C.
- సూర్యునికి అత్యంత సమీపంలో ఉన్న నక్షత్రం ప్రాగ్జిమా సెంటర్.
- సూర్యునికి అతి దగ్గరగా ఉన్న నక్షత్రం - ఆల్ఫా సెంట్యువరి.
- విశ్వంలో కనిపించే కొన్ని వేళా మిల్యన్ల నక్షత్రాల గుంపు ను గెలాక్సీ అంటారు
- సూర్యుడు ఉన్న నక్షత్రాల సమూహాన్ని (గేలక్సీ) ని పాలపుంత లేదా ఆకాశగంగ లేదా పాలవెల్లి అంటారు
- పాలపుంత గెలాక్సీ కి అతి దగ్గరగా ఉన్న మరో గెలాక్సీ - అండ్రోమీడా
- విశ్వంలో అతి పెద్ద గెలాక్సీ - హైడ్రా.
- సిరస్ నక్షత్రాన్ని 'డాగ్ స్టార్' అని కుడా అంటారు.
- భూమి గుండ్రంగా ఉందనే సిద్ధాంతాన్ని ఆరిస్టాటిల్ మొదటిసారిగా పేర్కొన్నాడు.

నక్షత్రాలు :

- స్వయం ప్రకాశక శక్తి కలిగిన ఖగోళ వస్తువులే నక్షత్రాలు .
- ఇవి స్వయం ప్రకాశకాలు కావడానికి కారణం వీటిలోని కేంద్ర సులిన చర్య.
- సూర్యుని తర్వాత మనకు కనిపించే అత్యంత ప్రకాశవంతమైన నక్షత్రం - సిరస్.
- అతి పెద్ద నక్షత్రం - బెటిల్ గెజ్స్.
- నక్షత్రాలలో అధిక శాతం గల వాయువు : హైడ్రోజన్ (71 %) , హీలియం (26.5%)

నిహారికలు (నెబ్యులా):

- విశ్వంలో వేడి వాయువులచే ఏర్పడి చలన సహితంగా ఉన్న మేఘాల్లాంటి ఖగోళ వస్తువులను హ్యుజ్జెస్స్ అనే శాస్త్రవేత్త వీటిని మొదటి సారిగా గుర్తించాడు.
- వీటిని నక్షత్రాల జన్మ స్థలంగా పేర్కొంటారు.
- దాదాపు 97% విశ్వం శూన్య ప్రదేశాలచే నిండి ఉంటుంది.
- ఖగోళ వస్తువుల మధ్య ఉన్న అత్యధిక దూరాలను కొలవడానికి ఉపయోగించే ప్రమాణాలు :
  1. కాంతి సంవత్సరం = 9.3×10^{12} km
  2. పారసేక్ = 3.26 కాంతి సంవత్సరాలు
  3. AU (ఆస్ట్రనామికల్ యూనిట్) = 149.5 మిలియన్ కి.మీ.
- భూకేంద్రక సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదించినది - టాలమి (149 A.D)
- సూర్య కేంద్రక సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదించినది. - కోపర్నికస్ ((1456 A.D)
- బిగ్ బ్యాంగ్ సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదించినది - ఇ.జార్జి అబ్బే లైమేట్రి
- నిరంతర సృష్టి సిద్ధాంతం ను ప్రతిపాదించింది - హెర్మన్ బోండి, థామస్ గోల్డ్
- డోలనా సిద్ధాంతం (pulse rating theory) - అల్స్ శాండేజ్

సౌర కుటుంబం :

- సూర్యుడు కేంద్రక స్థానంలో ఉంటూ దాని చుట్టూ పరిభ్రమించే 8 గ్రహాలు, పదుల సంఖ్యలో ఉపగ్రహాలు, ఆస్టెరాయిడ్స్, తోక చుక్కలు, ఉల్కలు & అంతర గ్రహ ధూళి వంటి అనేక ఖగోళ వస్తువుల సముదాయమే సౌర కుటుంబం.
- సూర్యుడు తన అక్షం చుట్టూ ఒకసారి తిరిగి రావడానికి దాదాపు 250 మిలియన్ సంవత్సరాల కాలం పడుతుంది. దీనినే ఒక 'కాస్మిక్ సంవత్సరం' అంటారు.
- సూర్యుడు తన చుట్టూ తను ఒకసారి తిరగడానికి పట్టు కాలం : 25 రోజులు.
- భూమికి సూర్యునికి మధ్య గల దూరాన్ని ఒక 'ఆస్ట్రనామికల్ యూనిట్' అంటారు
- భూమికి సూర్యునికి మధ్య గల సరాసరి దూరం - 149.5 మీ.కి.మీ.
- సూర్య కాంతి భూమిని చేరుటకు పట్ట కాలం - 8.2 నిమిషాలు.
- సూర్యుని వయసు దాదాపు 5 మిలియన్లు సంవత్సరాలు.

గ్రహాలు (Pla. e. ts) :

- సూర్యుని చుట్టూ పరిభ్రమిస్తున్న సూర్యుని నుండి వెలుతురూ, వేడిమిని పొందే ఖగోళ వస్తువులే “గ్రహాలు”.
- ప్రస్తుతం సౌరకుటుంబంలో గ్రహాల సంఖ్య : 8
- 2006 అక్టోబర్ 26 న ప్రేగ్ లో జరిగిన IAU సమావేశంలో ప్లాటో కు గ్రహస్థానాలు లేదని అందువల్ల క్రింది కారణాల వల్ల గ్రహాల స్థితి నుండి దానిని తొలగించడమైంది. అవి:
  1. దీని కక్ష్య మార్గం అతి దీర్ఘ వృత్తా కారంలో ఉండటం.
  2. దీనికి తగినంత గురుత్వాకర్షణశక్తి లేనందున గోళాకృతి పొందలేకపోవడం.
  3. దీనికి తగినంత అంతర్గత శక్తి లేనందున తన కక్ష్యమార్గంలోని ప్రేవేషించే ఇతర ఖగోళ వస్తువులను తొలగించాలేకపోవడం.
- భూకక్ష్య ఆధారంగా సౌరకుటుంబంలో గ్రహాలూ రెండు రకాలు :
  - నిమ్న గ్రహాలు (i. ferior) :- భూకక్ష్యకు లోపల సూర్యునికి దగ్గరగా ఉండేవి.
  - EX: బుధుడు, శుక్రుడు.
  - ఉన్నత గ్రహాలు (Superior) :- భూకక్ష్యకు వెలుపల సుర్యుకి దగ్గరగా ఉండేవి.
  - Ex: అంగారకుడు లేదా కుజుడు (Mars), బృహస్పతి లేదా గురుడు (jupitar) , శని (satur.), యురేనస్ లేదా వరణుడు , నెప్ట్యూన్ లేదా ఇంద్రుడు.
- గ్రహాల బౌతిక, రసాయన లక్షణాల ఆధారంగా 2 రకాలు :
  1. అంతర / భౌమ గ్రహాలు : -
    - శిలా నిర్మితమై, అధిక ఉష్ణోగ్రత, అధిక సాంద్రతలను కలిగి చుట్టూ ఎటువంటి వలయ నిర్మాణం లేకుండా పరిమాణంలో సాపేక్షంగా చిన్నవిగా ఉండే గ్రహాలు.
    - అవి: బుధుడు, శుక్రుడు, భూమి, కుజుడు.
  2. బాహ్య గ్రహాలు :-
    - విషపూరిత వాయువులు ద్రవిభావించగా ఏర్పడి, అల్ప ఉష్ణోగ్రత, అల్ప సాంద్రతలని కలిగి చుట్టూ వలయ నిర్మాణం కలిగి సాపేక్షంగా పరిమాణంలో పెద్దవిగా ఉండేవి.
    - అవి : బృహస్పతి, శని, యురేనస్, నెప్ట్యూన్.

గ్రహాల ప్రత్యేక లక్షణాలు :

1. బుధుడు (mercury):

- అతి చిన్న గ్రహం
- సూర్యునికి బుధునికి మధ్య గల దూరం - 57.6 మీ.కి.మీ.
- దినీ భ్రమణ కాలం 58 రోజులు. పరిభ్రమణ కాలం 88 రోజులు.
- దినీ "అపోలో" అని , "బ్లూ ప్లానెట్" అని అంటారు.
- దీనినే ఉపగ్రహ గ్రహం అని కుడా అంటారు.
- సౌరకుటుంబంలో అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత వ్యత్యాసం గల గ్రహంగా దీనిని పరిగనిస్తారు. కారణం దినీ భ్రమణ కాలం మరియు పరిభ్రమణ కాలం సమానం.
- ఉపగ్రహాలు లేని గ్రహం.

2. శుక్రుడు (ve. us) :

- దీనినే భూమి యొక్క కవల గ్రహం అని అంటారు. కారణం సాంద్రత, ద్రవ్యరాశి, పరిమాణం అనే 3 లక్షణాలు రెండింటిలో దాదాపు సమానం .
- సూర్యుడికి దీనికి మధ్య గల దూరం 107.52 మీ.కి.మీ.
- దినీ భ్రమణ కాలం 225 రోజులు, పరిభ్రమణ కాలం 243 రోజులు.
- దినీ ఆత్మ భ్రమణ కాలం , పరిభ్రమణ కాలం కన్న ఎక్కువ.
- ఇది భూమికి అతి సమీపంలో ఉన్న గ్రహం, భూమిని పోలి ఉంటుంది.
- అత్యంత గ్రీన్ హౌస్ ఎఫెక్ట్ గల గ్రహం.
- దినె "ఉదయతార", "సంధ్య తార" అని పిలుస్తారు.
- 95% ఈ గ్రహ వాతావరణం CO₂ చే ఆవరించబడి ఉంటుంది.
- అత్యంత ప్రకాశవంతమైన గ్రహం.(కాంతి పరావర్తనం చెందడం వలన)
- అత్యంత వేడి గల గ్రహం.
- గ్రీకులు దీనినే "అందమైన దేవత " గా పుజిస్తారు.
- ఇది మిగిలిన గ్రహాలకు భిన్నంగా తూర్పు నుండి పడమరకు తిరగడం వలన ఈ గ్రహం పై సూర్యుడు పడమర ఉదయించి, తూర్పున అస్తమిస్తాడు.
- ఉపగ్రహాలు లేని గ్రహం.

3. భూమి (Earth) :-

- సూర్యునికి భూమికి మధ్య దూరం స్థిరంగా ఉండక మారుతుంటుంది. కారణం దిని కక్ష్య మార్గం దీర్ఘ వృత్తాకారంలో ఉంటుంది.
- సూర్యునికి, భూమికి మధ్య గల కనిష్ట దూరం (147 మీ.కి.మీ.) ను పరిహేళి అని అంటారు. ఇది జనవరి 3 న సంభవిస్తుంది.
- సూర్యునికి, భూమికి మధ్య గల గరిష్ట దూరం (152 మీ.కి.మీ.) ను సూచిస్తుంది. ఇది జులై 4 న సంభవిస్తుంది.
- భూమిని “జీవ గ్రహం” జలయుత గ్రహం” నీలి గ్రహం” అని అంటారు.
- నక్షత్రాల నుండి కాంతి భూమికి చేరుటకు పట్టే కాలం 4.3 నిమిషాలు.
- గ్రహాలన్నింటిలో కెల్లా అత్యధిక సాంద్రత గల గ్రహం (5.2 g/cc).
- సూర్యుని నుండి దురాన్ని బట్టి 3వ గ్రహం, పరిమాణాన్ని బట్టి 5వ గ్రహం.
- భూమి పరి భ్రమణ కాలం 365 . ఆత్మ భ్రమణ కాలం 23 గం. 56 ని. 49 సే.
- దీనికి గల ఉపగ్రహాల సంఖ్య : 1 (చంద్రుడు)

• చంద్రుడు:

- భూమికి చంద్రుడికి మధ్య గల దూరం - 3,84,365 కి.మీ.
- చంద్రుడు భూమికి అతి దగ్గరగా ఉన్న సమయాన్ని పేరోజి అంటారు.
- చంద్రుడు భూమికి అత్యధిక దూరంగా ఉన్న సమయాన్ని అపోజి అంటారు.
- భూమి గురుత్వాకర్షణ శక్తి (9.8 m/sec²) లో చంద్రుని గురుత్వాకర్షణ శక్తి (1.67 m/sec²) 1/6 వ వంతు ఉంటుంది.
- చంద్రుని కాంతి భూమిని చేరే కాలం 1.3 sec.
- చంద్రుడు తన చుట్టూ తాను తిరగడానికి సుమారుగా 27 $\frac{1}{3}$ రోజులు.
- 1969 జులై 21 న అమెరికా అంతరిక్ష పరిశోధనా సంస్థ (నాసా) చంద్రుని పైకి పంపిన వాహన నౌకా : అపోలో - II.
- ఈ నౌక ద్వారా చంద్రుని పై కాలు మోపిన ఆస్ట్రోనాట్స్ : నీల్ ఆర్మ్ స్ట్రాంగ్, మైకేల్ కోలెస్, ఎడ్విన్ ఆల్డిన్
- ఈ ముగ్గురు పరిశోధనల నిమిత్తం భూమికి తీసుకువచ్చిన మట్టికి పెట్టిన పేరు : అల్మా కోలెట్.
- అపోలో II వాహన నౌక చంద్రుని పై దిగిన మారియాస్ ప్రాంతాన్ని “ప్రశాంత సముద్రం “ గా పిలుస్తారు.

- చంద్రుని మిద అత్యంత ఎత్తయిన శిఖరం : లిబ్ నిట్.
- భూ ఆవిర్భావ సిద్ధాంతాలు :
- 1. వాయు పరికల్పన సిద్ధాంతం : ఇమ్మన్యువల్ కాంట్
- 2. నిహారికా పరికల్పన సిద్ధాంతం : లాఫ్లాస్
- 3. గ్రాహకాలు పరికల్పన సిద్ధాంతం : చాంబర్లిన్ & మౌల్టన్
- 4. ద్వి నక్షత్ర సిద్ధాంతం : లిటిల్ తన & రస్సెల్
- తరంగ పరికల్పన సిద్ధాంతం : జీస్ & జేప్రీస్.

అంగారకుడు :

- దీనినే ఎరుపు / అరుణ గ్రహం.
- భూమి తర్వాత జీవి ఉండొచ్చని భావించబడుతున్న గ్రహం.
- ఉపగ్రహాల సంఖ్య 2. అవి 1) ఫోబస్ 2) డేమోస్
- బృహస్పతి :-
- పరిమాణం పరంగా సౌరకుటుంబంలో అతిపెద్దది.
- దీని కారణంగా గ్రహాన్ని “నక్షత్ర గ్రహం అంటారు.
- సౌర కుటుంబంలో అత్యధిక ఉపగ్రహాలు గల గ్రహం.
- ఉపగ్రహాల సంఖ్య - 63
- సౌరకుటుంబంలో అతి పెద్ద ఉపగ్రహం గనిమెడ దీని యొక్క ఉపగ్రహం.
- ఆత్మ భ్రమణ కాలం అతి తక్కువగా (9.45 గం.నిమిషాలు) గల గ్రహం.
- దీన్ని “ఎర్రటి మచ్చలు గల గ్రహం “ అని పిలుస్తారు.
- శని:
- పరిమాణంలో 2వ అతి పెద్ద గ్రహం.
- ఉపగ్రహాల సంఖ్య 58. ముఖ్య మైనది టైటాన్.
- అతి తక్కువ సాంద్రత గల గ్రహం.
- ఈ గ్రహం చుట్టూ మూడు అందమైన వలయాల కారణంగా దీన్ని “అందమైన గ్రహం “ గా పిలుస్తారు.
- దీన్ని “cruel planet” మరియు “golden planet” అని అంటారు.

• యురేనస్ :

- శుక్ర గ్రహం వాలే ఇది కుడా తూర్పు నుండి పడమరకు తన చుట్ట తాను తిరగడం వల్ల ఈ గ్రహం పై సూర్యుడు పడమర ఉదయించి, తూర్పున అస్తమిస్తాడు.
- దీని అక్షం ఓక వైపుకు ఎక్కువ వాలి ఉన్నందున ఈ గ్రహం సుదిర్లమైన పగలు మరియు రాత్రిళ్ళు ఏర్పడును. అందువలన దీనిని “lapsed planet” అంటారు.
- దీనిని “గ్రీన్ హౌస్” అని కుడా పిలుస్తారు.
- ఉపగ్రహాల సంఖ్య 27.

• నెప్ట్యూన్ :

- సూర్యుని అత్యంత దూరంలో గల గ్రహం.
- సౌరకుటుంబంలో అతి శీతల గ్రహం
- పరిభ్రమణ కాలం అత్యధికం (264 yrs)
- ఉపగ్రహాల సంఖ్య 13

ఆస్టరాయిడ్స్ / లఘు గ్రహాలూ :

- సౌరకుటుంబంలో గురు, అంగారక గ్రహాల మధ్య సూర్యుని చుట్టూ ధిర్ల వృత్తాకార మార్గంలో పరిభ్రమించే చిన్న చిన్న శిలాశాకలాలు.
- వీటిలో అతి పెద్ద ఆస్టరాయిడ్ : సెరాస్
- చిన్న ఆస్టరాయిడ్ : హెర్మ్

గురుత్వ కేంద్రం

- వస్తువుల స్థిరత్వం, వాటి గురుత్వ కేంద్రం యొక్క స్థానంపై ఆధారపడి ఉంటుంది.
- వస్తువు యొక్క ఏ స్థితిలోనైనా, స్థానంలోనైనా దాని బరువు యొక్క చర్యారేఖ, ఏ బిందువు గుండా పోతుందో ఆ బిందువును దాని గురుత్వ కేంద్రం లేక గరిమ నాభి అంటారు.
- ఎకరితి సాంద్రత, క్రమాకారం కలిగిన వస్తువు యొక్క జ్యమితియ కేంద్రం దాని గరిమనాభి అవుతుంది.
- అన్ని క్రమాకార వస్తువులకు జ్యమితియ కేంద్రం గురుత్వ కేంద్రం లేక గరిమనాభి అవుతుంది.
- లావు స్థూపం, రూళ్ళకర్ర కన్నా ఎక్కువ స్థిరత్వం కలిగి ఉంటుంది. కారణం లావు స్తుపానికి ఆధారవైశాల్యం ఎక్కువ.
- ఏదైనా ఒక వస్తువు స్థిరత్వం రెండు అంశాలపై ఆధారపడి ఉంటుంది. 1) ఆధారవైశాల్యం 2) గురుత్వ కేంద్రం ఎత్తు
- వస్తువుల స్థిరత్వం, ఆధార వైశాల్యంతో పెరిగి, గురుత్వ కేంద్రం ఎత్తులో తగ్గుతుంది.

నిశ్చల స్థితి లేక సమతా స్థితి :

- వస్తువులకు మూడు రకాల నిశ్చల స్థితులు ఉన్నాయి. 1) స్థిర నిశ్చల స్థితి 2) అస్థిర నిశ్చల స్థితి 3) తటస్థ నిశ్చల స్థితి
- ఏదైనా వస్తువును కొంచెంగా కదిపితే పడిపోయి, మరల తోలిస్తే తిరిగి రాకపోతే, ఆ వస్తువు యొక్క స్థితిని అస్థిర నిశ్చల స్థితి అంటారు.
- ఉదా: నిలబెట్టిన స్థితిలో ఉన్న ఆట బొమ్మను, తక్కువ వైశాల్యంలో ఉన్న అంచువైపు నిలబెట్టిన గరాటు, నిలబెట్టిన రూళ్ళ కర్ర మొదలైనవి.
- ఏదైనా ఒక వస్తువుపై బాహ్యబలం ప్రయోగించి కదిపితే వంగి, తిరిగి యథాస్థితికి పొందగలిగితే ఆ వస్తువు స్థితిని స్థిర నిశ్చల స్థితి అంటారు.
- ఉదా: ఆధార వైశాల్యం ఎక్కువ ఉన్న వైపు నిలబెట్టిన ఆటబొమ్మ గరాటు, లావు స్తుపం మొదలైనవి.
- ఒక వస్తువు పై బలం ప్రయోగించి కదిపితే దాని స్థానంలో మార్పు వచ్చి సమతా స్థితిలో మార్పు రాకపోతే, ఆ స్థితిని తటస్థ నిశ్చల స్థితి అంటారు. ఉదా: రూళ్ళ కర్ర

అనువర్తనములు - ఓడ నిర్మాణం :

- స్త్రీరత్వ నియమాలననుసరించి ఓడను నిర్మిస్తారు. ఓడ యొక్క ఆధార వైశాల్యం సాధ్యమైనంత ఎక్కువగా, గురుత్వ కేంద్ర ఎత్తు సాధ్యమైనంత తక్కువగాను ఉండేటట్లు దానిని నిర్మిస్తారు.
- తుఫాన్లు వచ్చినపుడు గాలి అత్యధిక వేగంతో వీస్తుంది. మటియు కెరటాలు అత్యధిక శక్తితో ఏర్పడతాయి. వీటివల్ల ఓడ ప్రక్కకు ఒరిగినా, తిరిగి యథాస్థితిని పొందుతుంది. అందువల్ల అది స్థిర నిశ్చల స్థితిని కలిగి ఉంటుంది.

పదార్థం

- పదార్థం స్థితి అణువుల అమరికపై ఆధారపడి ఉంటుంది.
- పదార్థం ఘన, ద్రవ, వాయు స్థితులలో ఉంటుంది.
- ప్లాస్మా అనునది పదార్థం యొక్క నాలుగవ స్థితి, ఇది అత్యధిక ఉష్ణోగ్రతల వద్ద మాత్రమే సాధ్యం.
- పదార్థంలోని అతి చిన్న, విభజించలేని కణాలను పరమాణువులు అంటారు.
- పరమాణువుల కలయిక వలన ఏర్పడునది అణువు.
- సజాతి పరమాణువులచే ఏర్పడిన అణువులు కలిగిన పదార్థాలను మూలకాలు అంటారు.
- ఇప్పటి వరకు కనుగొనబడిన మూలకాలు 118.
- 11 మూకాలం ఎలిమెంట్ 112.
- సోడియం, సల్ఫర్, ఫాస్ఫరస్ మొదలైనవి ఘన స్థితి యందు ఉండును.
- పాదరసం, బ్రోమిన్, గాలియంలు గది ఉష్ణోగ్రత వద్ద ద్రవ రూపంలో ఉండే మూలకాలు.
- విజాతి పరమాణువుల కలయికతో ఏర్పడిన అణువులు కలిగి ఉండు పదార్థాలను సమ్మేళనం అంటారు.
- ఉదా: హైడ్రోజెన్, క్లోరిన్, పరమాణువుల కలయిక వలన ఏర్పడు హైడ్రోజెన్ క్లోరైడ్ అణువు.
- హైడ్రోజెన్, ఆక్సిజన్, నైట్రోజెన్, క్లోరిన్ మొదలైనవి వాయుస్థితిలోని మూలకాలు.
- నిరు కుడా ఒక సమ్మేళనమే.
- రెండు గాని అంతకంటే ఎక్కువ సంఖ్యలో ప్రక్క ప్రక్కనే ఉండి తమ సహజ ధర్మాలను కోల్పోని పదార్థాలను మిశ్రమ పదార్థాలు అంటారు, ఉదా: గాలి
- మిశ్రమం నందు కలిసి ఉన్న పదార్థాలను అందలి అంశభూతాలంటారు. ఇవి మిశ్రమం నందు ఎ నిష్పత్తి లోనైనా ఉండవచ్చు. సంఘటనములో గాని, ధర్మంలోని గాని మార్పు ఉండదు. మిశ్రమంలోని అంశభూతాలను సులభ పద్ధతి లో విడదీయవచ్చు.
- మిశ్రమంలోని అంశభూతాలను వేరు చేసే పద్ధతులు చాల రకాలగా ఉన్నాయి. అందులో ప్రధానమైనది. తెర్చుట, వడపోత, అంశిక స్వేదనం, స్పృతికీకరణ, క్రోమటోగ్రఫీ, విద్యుత్ అపసరణం, ఉత్పతనం మొదలైనవి.

మిశ్రమాలను వేరు చేసే పద్ధతులు:

- ఏ రెండు పదార్థాలకు అన్ని ధర్మాలను సమానంగా ఉండవు అనే సూత్రమే మిశ్రమాలను వేరు చేయుటకు ఆధారం. అందుకే ఏ మిశ్రమాన్నయినా ఏదో ఒక పద్ధతిలో వేరు చేయవచ్చును.
- 1) వడపోత : ఘనపదార్థం ద్రవ పదార్థంలో కలిసిఉన్న మిశ్రమాన్ని వేరు చేయడానికి ఉపయోగపడుతుంది.
- ఉదా: నితోలో ఉన్న ఇసుకను వడపోత ద్వారా వేరు చేయుట, తేయాకును డికాషన్ నుండి వేరు చేయుట.

- 2) తెర్చుట : ఇది వడపోత లాంటిదే. కాని ఇక్కడ వడపోత సాధనం వాడకుండా వేరు చేయటం అనగా తేటగా ఉన్న ద్రవాన్ని వేరు చేయటం జరుగుతుంది. ఒక దానిలో ఒకటి కలువనటువంటి రెండు ద్రావణాలను వేరు చేయుటకు ఇది చక్కగా ఉపయోగపడుతుంది.

- 3) స్వేదనం : మిశ్రమాన్ని వేడిచేసి ద్రవ పదార్థాన్ని ఆవిరగా మార్చి దానిని తిరిగి చల్లబరచి ద్రవంగా వేరు చేయటం.

- ఉప్పు : ఉప్పు ద్రావనంలోని నీటిని, ఉప్పు, స్పృతికాలను వేరు చేయటం

- అంశిక స్వేదనం: మిశ్రమంలోని అనుఘటకాల భాష్పిభావన ఉష్ణోగ్రతలో భేదం ఉన్నప్పుడు ఇది ఉపయోగపడును.

- ఉదా: ముడి చమురు నుండి పెట్రోల్, కిరోసిన్ మొదలగు వివిధ అనుఘటకాలను వేరు చేయటం.

- గురుత్వాకర్షణ ఆధారంగా : మిశ్రమం లోని వివిధ పదార్థాల సాంద్రతలు వేరుగా ఉన్నప్పుడు ఉపయోగించే పద్ధతి.

ఉదా: పంట మార్పిడి, చెత్తతో కూడిన గోదుమలను గాలిలో పై నుండి కకిందకు పోయటం వలన చెత్త దూరంగా పడును, ధాన్యం దగ్గరగా పడును. డిటర్జెంట్ నుండి మురికిని తొలగించే ప్రక్రియ.

- అయస్కాంత పద్ధతి : ఇనుము వంటి అయస్కాంత పదార్థాలను అయస్కాంత పదార్థాల నుండి వేరు చేయడం.

ఉదా: ఇసుక నుండి ఇనుప రజను వేరు చేయడం

- ఉత్పతనం : ఘన పదార్థాన్ని ద్రవంగా మార్చుకుండా వాయు పదార్థంగా మార్చి వెంటనే తిరిగి చల్లార్చి ఘన పదార్థంగా మార్చి వేరు చేసే పద్ధతి

ఉదా: అయోడిన్, ఇసుకుల మిశ్రమం; కర్పూరం, ఉప్పుల మిశ్రమం; అమ్మోనియ క్లోరైడ్, ఇసుకు మిశ్రమం

- స్పటికీకరణ : అతి సంతృప్త ద్రావణం నుండి అధికంగా కరిగిన ఘన పదార్థాన్ని వేరు చేయడం. ఉదా: కర్పన సమ్మేళనాలు శుద్ధి చేయడం

- సెడిమెంటేషన్ : ద్రవంలో అవలంబితమైన కణాలు పాత్ర అడుగు భాగంలో నిల్వ అగునట్లు చేసి ద్రవాన్ని ఘన పదార్థం నుండి వేరు చేసే పద్ధతి.

ఉదా: బురద నిరు నుండి తేట నీటిని వేరు చేయడం

- సంకేతం అనునది ఒక మూలకం యొక్క పేరును, ఆ పదార్థం యొక్క ఒక పరమాణువును తెలియజేయును.

- ఏదైనా పదార్థం యొక్క సాంకేతిక పదార్థం యొక్క పేరును, దాని ఒక అణువు నందుండు పరమాణువులు ఎయె ములకములకు చెందినది, ఏయే మూలక పరమాణువులు ఎన్నెన్ని ఉన్నవి తెల్పుతుంది.

- ఒక మూలకం పరమాణువు ఎన్ని హైడ్రోజెన్ పరమాణువులతో సంయోగం చెందగాలదో దానిని ఆ పరమాణువు యొక్క సంయోగ సామర్థ్యం లేదా సంయోజనియత అంటారు.

- హైడ్రోజెన్ పరమాణువు యొక్క సంయోజనియత ఒకటి.

- పదార్థ సంఘటనము నందు మార్పు లేకుండా పదార్థం యొక్క రంగు, స్థితి, ఆకారములు అను బౌతిక ధర్మముల యందు మాత్రమే కలుగు తాత్కాలిక మార్పు 'బౌతిక మార్పు' అంటారు.
- ఉదా: మైన కరుగుట, నిరు ఆవిరిగా మారటం లాంటివి
- బౌతిక మార్పు చెందిన పదార్థం నుండి మొదటి పదార్థంను సులభ విధానముల వలన పొందే వీలవుతుంది.
- పదార్థ సంఘటనం పూర్తిగా మారి కొత్త పదార్థాలు ఏర్పడు శాశ్వత మార్పును. రసాయానికి మార్పు అంటారు.
- రాసాయన మార్పులో శక్తి గ్రహించబడును లేదా జనించబడును.
- గోడలకు వెల్ల వేసిన తర్వాత కొంత సేపటికి గోడలు తెల్లగా మారుట రసాయన మార్పు. దీనికి కారణం గోడలకు సున్నపు తేట పూసినపుడు అది గాలిలోని కార్బన్ డయాక్సైడ్ వాయువుతో చర్య నొంది కాల్షియం కార్బోనేట్ అనే తెల్లని పదార్థం ఏర్పరుస్తుంది. దిని వల్లనే గోడలు తెల్లగా కనిపిస్తాయి.
- తేమ గాలిలో ఉంచిన ఇనుము తుప్పు పట్టుట కుడా రసాయన మార్పు. ఇనుము తెమగాలితో చర్య జరిపి పెరిక్ ఆక్సైడ్ మరియు పెరిక్ హైడ్రాక్సైడ్ అనే పదార్థాన్ని ఏర్పరుస్తుంది. ఈ చర్యల వల్ల ఇనుం బరువు పెరుగుతుంది.
- కొన్ని పదార్థాలను వేడి చేసినపుడు ఘన రూపంలో నుండి నేరుగా వాయు రూపంలోకి మారుతాయి. ఈ ప్రక్రియ 'ఉత్పతనం' అంటారు. ఈ వాయువులను చల్లర్చితే నేరుగా ఘన పదార్థం ఏర్పడును. ఉదా: అయోడిన్, అమ్మోనియం క్లోరైడ్, కర్పూరం మొదలైనవి.
- లెడ్ ఆక్సైడ్ వేడి చేయగా పసుపు నుండి జేగురు రంగుగా మారడం, జింక్ ఆక్సైడ్ ను వేడిచేయగా తెలుపు నుండి పసుపు రంగుకు మారడం, ఇనుమును ఆయస్కాంతికరించడం, అయోడిన్ ఉత్పతనం మొదలగునవి బౌతిక మార్పులు.
- రసాయన మార్పు శాశ్వతమైనది.
- పరమాణువులు లేదా అణువులు ఎలక్ట్రానులు పొందటం వల్ల గాని, కోల్పోవడం వల్ల గాని అయానులు లేదా ప్రతిపాదికలు ఏర్పడుతాయి.
- ఎలక్ట్రానులు కోల్పోవడం వల్ల ఏర్పడిన ప్రాతిపదికను 'ధనాత్మక ప్రాతిపదిక' లేదా 'కార ప్రాతిపదిక' అంటారు. అలాగే ఎలక్ట్రానులు పొందటం వల్ల ఏర్పడిన ప్రాతిపదికన 'ఋనాత్మక ప్రాతిపదికన' లేదా 'ఆమ్ల ప్రాతిపదిక' అంటారు.
- ద్రవ్య నిత్యత్వ నియమం ప్రకారం ద్రవ్యరాశిని నశింపచేయడం గాని సాధ్యం కాదు.

రసాయన బంధం

- అణువులోని పరమాణువు మధ్య ఆకర్షణ బలాలుంటాయి. ఈ ఆకర్షణ బలాలనే రసాయన బంధం అంటారు.
- పరమాణువులు బాహ్య కర్పరంలో 8 ఎలక్ట్రానులును ఉంచుకోవడానికి ప్రయత్నించే ప్రవృత్తి వలన రసాయన సంయోగ మరియు రసాయన బంధాలు ఏర్పడుతాయి.
- అన్ని టెకంటే బహిర్గత కక్ష్యలోని ఎలక్ట్రానుల సంఖ్యను వాల్‌న్స్ ఎలక్ట్రానులు అంటారు. రసాయన బంధం ఏర్పడడంలో వాల్‌న్స్ ఎలక్ట్రానులు పాల్గొంటాయి.
- ఎలక్ట్రానులు కోల్పోయే పరమాణువు ధనావేశ పురితమవుతుంది. ఎలక్ట్రానులును గ్రహించే పరమాణువు ఋణావేశ పురితమవుతుంది.
- ఎలక్ట్రాన్ బదిలీ వలన ఏర్పడిన బంధం విరుద్ధ విద్యుదావేశం గల అయానుల మధ్య ఉండే స్థిర విద్యుత్ ఆకర్షణ బలమే యానిక బంధం లేక ఎలెక్ట్రోవాలెంట్ బంధం అంటారు.
- ఎలక్ట్రానులను తీసివేయడం ఆక్సికరణం, ఎలక్ట్రాను చేర్చడం క్షయకరణం .
- ఎలక్ట్రాను స్వీకరించే పరమాణువు ఆక్సీకరణ, ఎలక్ట్రానులను ఇచ్చే పరమాణువు క్షయకరణి.
- ఒక చర్యలో ఆక్సికరణం, క్షయకరణం ఏకంగా కాలంలో జరుగుతుంటాయి.
- అయానిక పదార్థాల ధర్మాలు : పెలుసుగాను, గట్టిగానూ, దృఢంగా ఉంటాయి. ద్రవీభవన, బాష్పీభావన ఉష్ణోగ్రతలు ఎక్కువగా ఉండే పదార్థాలు, నిరు వంటి దృవ ద్రవనిలలో ఎక్కువగా కరుగుతాయి.
- రెండు పరమాణువులు మధ్య ఎలక్ట్రాను జంటను పంచుకోవడం వల్ల ఏర్పడిన బంధాలు సమయోజనీయ బంధాలు అంటారు.
- సమయోజనీయ పదార్థాలు మృదువుగా ఉంటాయి. ఈ పదార్థాల ద్రవీభవన, బాష్పీభవన స్థానాలు తక్కువగా ఉంటాయి. సాధారణంగా ఇవి విద్యుత్తును ప్రసరింప జేయవు.
- ఎలక్ట్రాను జంట రెండు పరమాణువులు మధ్య అసమానంగా పంచుకోబడితే ఆవిధంగా ఏర్పడిన సమయోజనీయ బంధంను ద్రువశిల సమయోజనీయ బంధం అంటారు.
- విరుద్ధ అవేశాలున్న అణువులను ధృవాణువులు అంటారు.
- అద్్రువ అనువులలోని అణువుల మధ్య బలహీన ఆకర్షణ బలాలను వాండర్ వాల్ బలాలు అంటారు.
- సమయోజనీయ పదార్థాలు నిరు వంటి దృవశిల ద్రవనిలలో కరగవు. ఇవి సేంద్రియ ద్రావణాలు లేదా అద్్రువ ద్రవనాలయిన బెంజీన్, క్లోరోఫాం, కార్బన్ టెట్రాక్లోరైడ్ వంటి ద్రావనిలలో కరుగుతాయి.

- ఆర్బిటాళ్ళ అంత్య అతిపాతం వల్ల సిగ్మా (σ) బంధం, పార్శ్వ అతిపాతం వల్ల పై (π) బంధం ఏర్పడును.
- సిగ్మా బంధం స్వతంత్రంగా ఏర్పడగలదు.
- π స్వతంత్రంగా ఏర్పడుదు. సిగ్మా బంధం ఉన్నప్పుడే పై బంధమేర్పడుతుంది.
- ఏక బంధం ఉన్న అణువులలో σ బంధాలు మాత్రమే ఉంటాయి.
- $H_2, F_2, Cl_2, Br_2, BeCl_2, HCl$ వంటి అణువులలో ఏక బంధాలుంటాయి. ఇథిలీన్ (C_2H_2), O_2, CO_2 వంటి అణువులలో ద్విబంధాలు ఉంటాయి.
- ఎసిటలిన్ (C_2H_2), N_2, HCN వంటి అణువులలో త్రిక బంధాలు ఉంటాయి.
- సమన్వయ సమయోజనీయ బంధంలో ఒకే పరమాణువు రెండు ఎలక్ట్రాన్ ల నిస్తుంది.

సాంస్కృతిక విప్లవాలు

యూరప్ లో మారుతున్న సాంస్కృతిక సంప్రదాయాలు (1300-1800)

-క్రీ.శ. 1300-1600ల మధ్య ప్రపంచవ్యాప్తంగా చోటుచేసుకున్న మార్పులకు ఒక ప్రత్యేకత ఉంది. మొదటిది వివిధ దేశాల ప్రజలు ఇతర దేశాల నుంచి నేర్చుకోవడానికి ఎంతో ఆసక్తి కనబడ్డారు. రెండోది కొత్త విషయాలు నేర్చుకోవడానికి ఎప్పుడో మరిచిపోయిన సాహిత్యాన్ని మళ్ళీ పరిశీలించసాగారు. అంతేకాకుండా ప్రతివ్యక్తి ముఖ్యమని, ప్రత్యేకమని, ప్రపంచంలో ఆ ప్రకారంగా వాళ్ళని జీవించనివ్వాలని అర్థం చేసుకోసాగారు. కళల రంగంలో చిత్రకళ, శిల్పకళలో ఒక కొత్త శైలి ఏర్పడింది. అది వ్యక్తులను, ప్రకృతిని, పరిసరాలను వాస్తవికంగా, వాళ్ళ క్షణిక అనుభూతులు హావభావాలు చిత్రీకరించడానికి ప్రయత్నించింది. ఈ కొత్త సాంస్కృతిక ప్రజలకు కొత్త విధానాల్లో ఆలోచించడానికి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని ఇచ్చింది.

కాబట్టి ఈ మార్పులు ఎంతో ముఖ్యమైనవి. క్రీ.శ. 400 వరకు రోమన్ సామ్రాజ్యం పెత్తనంలో యూరప్ ఉంది. సుదీర్ఘకాలం పాటు యూరప్, టర్కీ, ఈజిప్టులను రోమన్ సామ్రాజ్యం నియంత్రించింది. ఆ కాలంలో రోమ్, అలెగ్జాండ్రీయా వంటి అనేక మహానగరాలు ఉండేవి. గ్రీకులు అభివృద్ధి చేసిన సాంస్కృతిక విజ్ఞానం ముందుకు తీసుకెళ్లారు. గ్రీస్, రోమ్ల శిల్పకళ, చిత్రకళ, భవనాలే కాకుండా సాహిత్యం, తత్వశాస్త్రం,

విజ్ఞానశాస్త్రం వంటివి ఎంతో సుసంపన్నంగా ఉండేవి. గ్రీస్కి చెందిన గొప్ప తాత్వికులైన సోక్రటీస్, ప్లేటో, అరిస్టాటిల్, గణిత శాస్త్రవేత్తలైన యూక్లిడ్, పైథాగరస్ వంటివారు తమ చుట్టూ ఉన్న మనుషులను, సమాజాన్ని, ప్రపంచాన్ని జాగ్రత్తగా అధ్యయనం చేసి వాటిని మరింత బాగా అర్థం చేసుకోవడానికి ప్రయత్నించారు.

-భారతదేశం వంటి దూరదేశాలతో రోమన్లు వాణిజ్యం నిర్వహించేవాళ్లు. దేశంలోని అనేక పురాతన నగరాల్లో రోమన్ నాణేలు పెద్ద సంఖ్యలో కనుగొన్నారు. ఉదాహరణకు శాతవాహనుల కాలం నాటి రోమన్ నాణేలు అరికమేడు వద్ద వేలాదిగా దొరికాయి. రోమన్లు మన కళని కూడా ప్రత్యేకించి వాయవ్య ప్రాంతంలో గణనీయంగా ప్రభావితం చేశారు. గ్రీకు, రోమన్ సమాజాలు బొనిసల దోపిడీపై ఆధారపడ్డాయి. యుద్ధంలో పట్టుబడిన బంబీలను బొనిసలుగా అమ్మేవారు. ఈ బొనిసలు వ్యవసాయ భూములు, గనులు, కర్షాగారాలు, ఇళ్లల్లో పనిచేసేవాళ్లు, రోమన్ సామ్రాజ్యంలోని స్వేచ్ఛాయుత పౌరులు ఓటు ద్వారా సెనేట్ను ఎన్నుకొనేవాళ్లు. ఈ సెనేట్కి గణనీయమైన అధికారాలు ఉండేవి. క్రీ.శ. 400 తర్వాత రోమన్ సామ్రాజ్యం పతనమైంది. క్రీ.శ. 400 నుంచి 1300 వరకు మధ్యయుగ కాలం.

ఈ కాలంలో పశ్చిమ యూరప్ లో పెద్ద సామ్రాజ్యాలేమీ లేవు. నగరాలు
 క్షీణించడంతో అధిక శాతం ప్రజలు గ్రామాల్లో నివసించసాగారు.
 వాణిజ్యం చాలా తక్కువగా ఉండేది. ఈ కాలంలో యూరప్ లో
 ప్యూడలిజం అనే సామాజిక వ్యవస్థ ఆధిపత్యంలో ఉండేది. ప్యూడలిజం
 అనే వ్యవస్థలో యుద్ధ ప్రభువులైన భూస్వాములకు రాజకీయ
 అధికారం ఉండేది. గ్రామాలను, రైతాంగాన్ని నియంత్రించేవాళ్లు.
 రైతులకు స్వేచ్ఛ ఉండేది కాదు. వీరిని బానిసలుగా చూసేవాళ్లు.
 ప్రతిదానికి రైతులు తమ భూస్వాములపై ఆధారపడేవారు. వాళ్ల
 భూములను సాగు చేసేవాళ్లు. వాళ్ల కర్షాగారాల్లో పనిచేసేవాళ్లు, వాళ్ల
 కోసం యుద్ధాల్లో పోరాడేవాళ్లు. వాళ్లకి తమ సొంత భూములు కూడా
 ఉండేవి. తమ కుటుంబ పోషణకు వీటిని సాగు చేసేవాళ్లు. ప్రభువులు
 నిరంతరం ఒకరితో ఒకరు యుద్ధాలు చేస్తుండేవాళ్లు.

ఈ కారణంగా రైతాంగం తీవ్ర అభద్రతకు లోనయ్యేది. రక్షణ కోసం
 వాళ్లు తమ ప్రభువులపై ఆధారపడేవాళ్లు. చిన్న ప్రభువులు పెద్ద
 ప్రభువులకు పనులు చేయాల్సి వచ్చేది. మొదటి శతాబ్దంలో ఏర్పడిన
 క్రైస్తవ మతం రోమన్ సామ్రాజ్యంలో పాటించిన ఇతర మతాల స్థానాన్ని
 ఆక్రమించి యూరప్ లో అతి పెద్దదిగా పరిణమించింది. ప్రజల మతం,
 సంస్కృతుల మీద రోమన్ క్యాథలిక్ చర్చి ఆధిపత్యం వహిస్తూ రోమన్
 సామ్రాజ్యపు సంస్కృతి నుంచి ప్రజలను మళ్లించడానికి కృషి చేసింది.
 ప్రజలు స్వయంగా ఆలోచించడాన్ని చర్చి ప్రోత్సహించలేదు. అందుకు
 బదులు మత గురువులు చెప్పింది నమ్మమని చెప్పింది. యూరప్ లో

ఘ్యూడలిజం బలపడటంతో పురోతన కాలంలో సాధించిన సాంస్కృతికాంశాలన్ని కోల్పోయారు, మరిచిపోయారు. ఎటువంటి ప్రశ్నలు లేకుండా ప్రజలు క్రైస్తవ భావనలను విశ్వసించసాగారు. భౌతిక ప్రపంచం, మానవుల గురించి ఆలోచించడాన్ని చర్చి నిరుత్సాహపల్పింది. అందుకు బదులుగా స్వర్గం, దేవుడు, సాధువుల గురించి ఆలోచించమని ప్రోత్సహించింది.

మానవతావాదం

-1300 దానికంటే కొంత ముందుకాలం నుంచి యూరప్ కు చెందిన పండితులలో ప్రాచీన లాటిన్, గ్రీకు సాహిత్యం చదివే కొత్త అధ్యయనం మొదలైంది. వాణిజ్యం, పట్టణీకరణ, కొత్త దేశాలు ఏర్పడటం, కొత్త ఉపాధి అవకాశాలు వంటి వాటితో తలెత్తిన కొత్త సవాళ్లతో ఈ పండితులు స్ఫూర్తి పొందారు. వాళ్లు పురోతన లాటిన్ సాహిత్యం చదివారు. భాషను సరిగా, సమర్థంగా ఉపయోగించడంలో, క్రమపద్ధతిలో ఆలోచించడానికి ఇది దోహదం చేసిందని వాళ్లు భావించారు. వ్యాకరణం, తర్కం, కవిత్వం, తత్వశాస్త్రం, చరిత్రకి సంబంధించిన ఈ పురోతన పుస్తకాలను చదవడాన్ని మానవతావాదం లేదా మానవతా అధ్యయనాలుగా పేర్కొన్నారు. ఇటలీలో పెట్రార్చ్చిని తొలి మానవతావాదులలో ఒకరిగా పరిగణించేవారు. తమ దేశ ప్రజలు భాషను సరిగా ఉపయోగించడం లేదని అతడు అసంతృప్తిగా ఉండేవాడు.

సరిగా రోసే విధానాన్ని తెలుసుకోవడానికి అతడు పురాతన గ్రంథాలను అధ్యయనం చెయ్యసాగాడు. భాషను సరిగా ఉపయోగించడానికి కాకుండా ఆలోచించడానికి, ప్రపంచాన్ని అర్థం చేసుకోవడానికే మెదడుకి శిక్షణ ఇవ్వడంతో కూడా ఇవి దోహదపడుతాయన్న భావన అతడిలో క్రమేపీ బలపడసాగింది. 1453లో కాన్స్టాంటినోపుల్ నగరాన్ని ఒట్టోమాన్ సుల్తాన్ మహ్మద్-II జయించాడు. ఆ నగరంలో పెద్ద సంఖ్యలో పురాతన గ్రీకు పుస్తకాలు, వాటిని చదివిన పండితులు ఉన్నారు. వాటిని, అరబ్బీ, టర్కీ భాషలలోకి తురుష్కులు అనువదించజేశారు.

వాళ్లలో చాలా మంది తమ పుస్తకాలతో ఇటలీకి ప్రయాణించారు. ఫ్లేటో, అరిస్టాటిల్ వంటి రచయితల పురాతన గ్రీకు పుస్తకాలను చదవడం మానవతావాద అధ్యయనాల్లో ముఖ్యమైన అంశంగా మారింది. ఈ అధ్యయనం వల్ల యువతలో ఆలోచనా శక్తి కాకుండా అనువదం, ఉత్తరాలు రాయడం, ఉపన్యాసం ఇవ్వడం, న్యాయస్థానంలో వాదించడం, వాణిజ్యం లేదా దౌత్యంలో సంప్రదింపులు నిర్వహించడం వంటి వైపుణ్యాలు అభివృద్ధి చెందుతాయని మానవతావదులు నమ్మారు.

ఆసియాలో మధ్యయుగం

-ఆసియా అధిక భాగంలో పరిస్థితులు భిన్నంగా ఉండేవి. అరేబియా, పర్షియా, ఇరాక్, ఉత్తరాఫ్రికాలలో కొత్త మతం ఇస్లాం వ్యాప్తి చెందుతున్నది. కొత్త రాజకీయ శక్తులు ఆవిర్భవిస్తున్నాయి. భారతదేశంలో అనేక నగరాలతోపాటు చిన్న చిన్న రాజ్యాలు ఏర్పడ్డాయి. 13వ శతాబ్దం ఆరంభంలో ఉత్తర భారతదేశంలో తురుష్కుల పాలన ఏర్పడింది. దీని అర్థం రాజులు, సైనికులు, వ్యాపారులు, పండితులు, మతపరమైన వ్యక్తులు, కళాకారులు, చేతివృత్తుల వాళ్లు ఒక చోట నుంచి మరో చోటుకు ప్రయాణాలు చేశారు. కొత్త విషయాలు నేర్చుకుంటూ కొత్త వస్తువులు తయారుచేయసాగారు. ఇది నేర్చుకోవడానికి, సృజనాత్మకతకు ఆసియాలో ఒక మహత్తర కాలం. చైనా, భారతదేశం, ఇరాన్, ఆఫ్రికా, యూరప్ వంటి మహోన్నత సంస్కృతుల సంగమ ప్రాంతంలో అరబ్బులు తమ సామ్రాజ్యాన్ని ఏర్పర్చారు.

వీళ్లు తమతోపాటు ఈ అన్ని ప్రాంతాల నుంచి పుస్తకాలు, కొత్త ఆలోచనలు తెచ్చుకున్నారు. వీటిని అరబ్బీ భాషలోకి అనువదించారు. వాటికి కొత్త అంశాలను చేర్చారు. ఇటలీ, భారతదేశం, చైనా వంటి దూరదేశాలతో వ్యాపారం చేశారు. సరుకుల ఖండొంతర రవాణాకు వ్యవస్థ ఏర్పర్చారు. చాలా విశాల ప్రాంతాలపై వాళ్లు ఆధిపత్యం సాధించి కేంద్రీకృత రాజకీయ, పరిపాలన వ్యవస్థలను ఏర్పరిచారు. భారతదేశం, చైనా, యూరప్ లకు చెందిన పురాతన పుస్తకాలను ఉపయోగించి అరబ్బు పండితులు విజ్ఞానశాస్త్రం, తత్వశాస్త్రం,

గణితశాస్త్రం, మతం వంటి వాటిని అధ్యయనం చేశారు. 1550కి ముందు టర్కీ, ఇరాన్, భారతదేశాలలో మూడు పెద్ద సామ్రాజ్యాలు ఏర్పడ్డాయి. టర్కీలో ఒట్టోమాన్, ఇరాన్లో సఫావిద్లు, భారతదేశంలో మొగల్ సామ్రాజ్యం. ఈ నేపథ్యంలోనే యూరప్‌లో కూడా సాంస్కృతిక మార్పులు చోటుచేసుకున్నాయి.

-1300 తర్వాత ఈ పరిస్థితి మారసాగింది. కట్టుబానిసత్వాన్ని వ్యతిరేకించిన రైతాంగం భూస్వాములు, చర్చి నియంత్రణను వ్యతిరేకించ సాగింది. ఉదాహరణకు 1381లో రైతాంగం తిరుగుబాటుతో ఇంగ్లండ్‌లో కట్టుబానిసత్వం అంతమైంది. ఇతర దేశాలలో కూడా ఇలాంటి ఉద్యమాలే చోటుచేసుకున్నాయి. భూస్వాములు, చర్చి ఆధిపత్యం తగ్గి ప్రజలు మరింత స్వేచ్ఛను అనుభవించసాగారు. యూరప్ దేశాలకు చైనా, అరేబియా, భారతదేశం, ఈజిప్టు వంటి వాటితో దూరప్రాంత వాణిజ్యం పునరుద్ధరింపబడింది. ఐరోపా దేశాలలో పట్టణీకరణ, వాణిజ్యాల వల్ల అనేక కొత్త పట్టణాలు, నగరాలు ఏర్పడ్డాయి. వాటిలో వ్యాపారులు, చేతివృత్తి కళాకారులు నివసించసాగారు.

ఈ నగరాలలో అనేకం రాజకీయంగా స్వతంత్రంగా ఉంటూ నగరపాలకల ద్వారా పాలన సాగేవి. వాటిల్లో ఫ్లోరెన్స్, వెనిస్ అనే రెండు నగరాలు గణతంత్రాలు. ఇతర అనేక నగరాలను యువరాజులు పాలించేవాళ్లు. ఇటలీలో అత్యంత సజీవమైన నగరాలలో వెనిస్ ఒకటి.

జెనీవా మరొకటి. యూరప్ లోని మిగిలిన ప్రాంతాలతో పోలిస్తే ఇది
భిన్నంగా ఉండేది. ఇక్కడ చర్చి, శక్తిమంతులైన ఫ్యూడల్ ప్రభువులు
రాజకీయ ఆధిపత్యం కలిగి ఉండేవాళ్లు కాదు. నగరపాలనలో ధనిక
వ్యాపారస్తులు, బ్యాంకర్లు క్రియాశీలకపాత్ర పోషించే వాళ్లు. దాంతో
పౌరసత్వం అనే భావన ఏర్పడింది. ఇలాంటి నగర దేశాలలో
పౌరులుగా ఉండటం ప్రజలకు గర్వకారణంగా ఉండేది.

పండితులు, కళాకారులు, చేతివృత్తుల వాళ్లు ఉపాధి కోసం ధనికుల
ప్రాపకం ఆశించి కొత్తగా ఏర్పడుతున్న ఈ నగరాలకు పెద్ద సంఖ్యలో
రొసాగారు. ఈ నగరాలలోని కొత్త ధనికవర్గం కళా పోషకులుగా, భవన
నిర్మాతలుగా పేరు ప్రఖ్యాతలు పొందడానికి ప్రయత్నించారు. తమ
కోసం పనిచేయమని వాళ్లు కళాకారులను, వాస్తు శిల్పులను,
పండితులను ఆహ్వానించేవాళ్లు. ఈ పోషకులలో ముఖ్యమైన వాళ్లు
చర్చిలో ప్రధాన స్థానాలైన పాప్, కార్డినల్, బిషప్లుగా ఉండటం
ఆసక్తికరమైన విషయం. వ్యాపారులు, చేతివృత్తిదార్లు, పండితులు,
కళాకారులు ఎంతో దూరం ప్రయాణించేవాళ్లు. వాళ్లలో చాలామంది
ఈజిప్ట్, టర్కీ, పర్షియా వంటి దూర ప్రాంతాలను సందర్శించారు.
అక్కడే స్థిరపడ్డారు. వాళ్లతో సరుకులు మార్చుకోవడం, ఆలోచనలు
పంచుకోవడంతో ఆ సంస్కృతుల నుంచి ఎంతో నేర్చుకున్నారు. ఈ
విధంగా వాళ్లు అన్ని దేశాలకు కొత్త ఆలోచనలను అందించారు.

చరిత్ర(గ్రూప్స్, డియస్సి ప్రత్యేకం)

పురాతన భారతదేశ చరిత్రలో ముఖ్యంగా క్రీ.పూ.6వ శతాబ్దానికి నూతన మతోద్యమాల పరంగా చాలా ప్రాముఖ్యత ఉంది. వేదాల ప్రామాణికతను, ప్రాముఖ్యతను తిరస్కరిస్తూ , భగవంతుని ఉనికిని ప్రశ్నించిన నాస్తిక మతాలైన జైన, బౌద్ధ మతాలు ఈ కాలంలోనే ఆవిర్భవించాయి. 'మన భవిష్యత్తుకు మనమే కర్త' యని బోధించిన జైనం బౌద్ధ మతం కంటే ప్రాచీనమైంది. జైన మత ఆవిర్భావం, స్థాపకులు, సిద్ధాంతాలు లాంటి వివరాలు తెలుసుకుందాం...

ఆధారాలు: జైన మతం గురించి తెలుసుకోవడానికి సాహిత్య పురావస్తు ఆధారాలున్నాయి.

ఎ) సాహిత్య ఆధారాలు :

1) అంగబాహిరం: జైనమతంలో సాంప్రదాయకంగా వస్తున్న ఆధారాలను తెలిపేది

2) ఉత్తరార్ధ్యాయన సూత్రం, ఆచార దినకరం,

అభిదాన చింతామణి ఈ మూడు జైన మత

తీర్థంకరుల(జీవ ప్రవాహాన్ని దొటడానికి వారభిని

నిర్మించిన వారు) వర్గీకరణలను తెలుపుతాయి

3) భేద సూత్రాలు : జైన పరివ్రాజకులు ఎంత వరకు పర్యటించవచ్చునో తెలియజేసేవి.

4) కాలకాచార్యకథ : జైనం మాళ్వా ప్రాంతాల్లోకి విస్తరించిన లీతిని తెలుపుతుంది.

5) ఆవశ్యక సూత్రం : జైనమత విభజన గురించి తెలుపుతుంది.

6) ఆగమాలు : జైన సూత్రాలను వివరించారు.

1. శాసనాలు :

అ) రుద్ర సింహుని జనాఘట్ శాసనం, ఖారవేలుని హాథిగుంపా శాసనాలు సిద్ధాంత తత్వాన్ని వివరిస్తాయి.

ఆ) ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని అనంతపురంలో తొలి

శాసనాలు మూల సంఘానికి చెందిన " పుస్తగాచ్చ "కు సంబంధించిన జైనుల గురించి తెలుపుతున్నాయి.

ఇ) కళ్యాణి చాళుక్యులు, కాకతీయుల శాసనాలు

2) కట్టడాలు : అ) ఒరిస్సాలోని ఖండగిరి,

హాథిగుంపా ఉదయగిరిలలోని జైన గృహాలయాలు

ఆ) మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్, ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ

రోష్ట్రాలలో జైన దేవాలయాలు.

3) శిల్పాలు, వర్ణ చిత్రాలు : కనిష్క, గుప్తుల కాలంలో జైన తీర్థంకరుల శిల్పాలు, కర్ణాటకలోని శ్రావణ బెళగోళలో గోమతేశ్వర స్వామి విగ్రహం, విద్వో దేవతలు, నవగ్రహాలు లొంటి విగ్రహాలు, జైన తీర్థంకరుల వర్ణ చిత్రాలు.

జైన మతగ్రంథాల ప్రకారం మొత్తం 24 మంది

తీర్థంకరులు ఉన్నారు. రుగ్వేద శ్లోకాలలో

'రుషభనాథుడు' 'అరిష్టనేమి' అనే జైన తీర్థంకరుల

ప్రస్తావన ఉంది. రుషభున్ని విష్ణు, భాగవత

పురాణాల్లో 'నారాయణుని' అవతారంగా పేర్కొం

టున్నాయి. ఇతడే మొదటి జైన తీర్థంకరుడు.

కొంతమంది చరిత్రకారుల ప్రకారం జైన

సంప్రదాయం క్రీ.పూ. 2,500 సంవత్సరం నాటికే

ఉందని తెలుస్తోంది.

24 మంది జైన తీర్థంకరులలో '23'వ తీర్థంకరుడైన

పార్శ్వనాథుడు '24'వ తీర్థంకరుడైన వర్ణమాన

మహావీరుడు(పిరిద్దరే) చారిత్రక పురుషులు.

పార్శ్వనాథుడే చారిత్రకంగా జైనమత స్థాపకుడు.

వర్ణమానుని కంటే 250 సంవత్సరాలు ముందుగా
జీవించాడు. ఇతడు కాశీరాజైన అశ్వసేనుడు,
రోణివసుల కుమారుడు. 30 సంవత్సరాల వరకు
గృహస్థాశ్రమంలో ఉండి తర్వాత సన్యాసి అయ్యాడు.
100 సంవత్సరాలు జీవించిన పార్శ్వనాథుడు
బెంగాల్ లో నిర్యాణం పొందాడు. ఆయన
చనిపోయేనాటికి జైనమతాన్ని చక్కని సంస్థగా
రూపొందించాడు.

1. అహింస - ఆలోచనల ద్వారా గానీ మాటల
ద్వారాగానీ జీవహింస కూడదు.
2. సత్యం - ఎల్లప్పుడు సత్యాన్ని పలకాలి
3. అస్తేయం - దొంగతనం చేయరాదు. చెడు
కొలతలను ఉపయోగించకూడదు. వస్తువులను కత్తి
చేయకూడదు.
4. అపరిగ్రహం - ఆస్తి కలిగి ఉండరాదు. ప్రపంచ
వస్తువులపైన కోరిక ఉండకూడదు

వర్ణమామహావీరుడు (క్రీ.పూ. 540-468) వైశాలి
నగర ప్రాంతంలో 'కుంద' గ్రామాన జ్ఞాత్రిక తెగకు

చెందిన సిద్ధార్థ, త్రిశల (లిచ్చవీరాజైన చేతకుని
 చెల్లెలు) లకు జన్మించాడు. ఇతనికి జినుడు
 మహావీరుడు, నాయపుత్ర, వేహదిన్న, కేశవ,
 వెసాలియా అనే బిరుదులున్నాయి. ఇతని
 తల్లిదండ్రులు, కుటుంబసభ్యులు పార్శ్వనాథుని
 మతంలో చేరడంతో చిన్నప్పటి నుంచి పార్శ్వనాథుని
 చేత ప్రభావితుడైనాడు. 'యశోద'తో వివాహ
 ఫలితంగా 'ప్రియదర్శిని' (అణోజ్ఞి) అనే కుమార్తె
 జన్మించింది. తన మేనల్లుడైన 'జామాలి' కి తన
 కూతురినిచ్చి వివాహం చేశాడు.

తల్లిదండ్రుల మరణానంతరం అన్న 'నందివర్ధనుని'
 అనుమతితో 30వ యేటా సన్యాసం తీసుకున్నాడు.

13 నెలలు కఠోర బీక్ష అనుసరించినట్లు

"ఆచారాంగసూత్ర" తెలుపుతోంది. ఆరేళ్లు బిగంబర
 యోగిగా తపస్సు చేసి విఫలుడై "మక్కలిగోశాలు"ని
 శిష్యుడిగా ఉన్నాడు.

12 ఏళ్లు తపస్సు తర్వాత 'జ్యంబికా' గ్రామానికి
 సమీపంలో ఉన్న 'రుజపాలికా' నది ఒడ్డున సాల
 వృక్షం కింద "జీనత్వం" (జ్ఞానోదయం) పొందాడు.

జిన అంటే జయించిన వాడని అర్థం. ఇతనిని
నిర్బంధుడు(బంధాల నుంచి స్వేచ్ఛ పొందినవాడు)
అని కూడా అంటారు. తన 42వ యేటా కైవల్య స్థితిని
పొందిన తర్వాత మహావీరుడైనాడు. తదుపరి ఇతను
నిర్బంధ శాఖకు అధ్యక్షుడిగా ఉన్నాడు. ఇదే తర్వాత
కాలంలో జినుడిని అనుసరించిన వారి శాఖ లేదా
జైనుల శాఖగా మారింది.

సంస్కరంలో 8 నెలలు పర్యటిస్తూ బోధనలు ప్రచారం
చేయగా మిగిలిన 4 మాసాలు చంప, వైశాలి,
రాజగృహం, మిథిల, శ్రావస్థి మొదలైన పట్టణాల్లో
గడిపేవాడు. ఇతనికి గంధారులనే 11 మంది
శిష్యులుండేవారు. శిష్యుడు గోయమ, పార్శ్వనాథుని
అనుచరుడైన 'కేశి'తో జరిపిన చర్చల్లో చివరికి కేశి
మహావీరుని సిద్ధాంతాలు ప్రశస్తమైనవిగా భావించి
వాటిని స్వీకరించినట్లు 'ఉత్తరాధ్యాయన సూత్రం'లో
పేర్కొన్నారు. అజీవక మక్కలి గోశాలున్ని
ఓడించినట్లు భగవతే సూత్రం తెలుపుతుంది.
42 ఏళ్లు పరివ్రాజకునిగా ఉండి 72వ ఏట
'పావపురి' వద్ద హస్తిపాలుడు అనే రాజ ఇంట్లో

నిర్వాణం చెందాడు. ఇతను తదుపరి ఆర్య
సుధర్ముడు జైనమతానికి అధ్యక్షుడయ్యాడు.
జైనమత ఆచారాన్ని అనుసరించి సిద్ధాంతాలను 5
భాగాలుగా విభజించవచ్చు.

1. తీర్థంకరులు : 24 మంది

2. అర్హత్ : నిర్వాణ స్థితికై ఎదురుచూసే ఆత్మ

3. ఆచార్యులు : మర్యాదపతులు

4. ఉపాధ్యాయులు : జైన మత సిద్ధాంతాలను
బోధించేవారు.

5. సాధువులు : సన్యాసులు, ఇతరులు

జైన తీర్థంకరులు బోధించిన సిద్ధాంతాల్ని 12

అంగాలుగా క్రోడీకరించారు. ఆచరంగ,

సూత్రకృతాంగ , భగవతి సూత్రాలలో జైన సిద్ధాంతాలు
పేర్కొన్నారు.

మహావీరుడు వేదాల అధికారాన్ని, వైదిక

కర్మకాండను, బ్రాహ్మణుల ఆధిక్యతను

తిరస్కరించాడు. పవిత్రమైన జీవనం గడుపుతూ...

సన్యాసిగా తపస్సు చేసి నిర్వాణం పొందవచ్చని

బోధించాడు. జాతి, మత, కుల, వర్గ, లింగభేదాలు

లేవని చెప్పినా కులవ్యవస్థ సిద్ధాంతానికి ఇతడు
వ్యతిరేకి కాదు. భగవంతుడే ఈ ప్రపంచాన్ని
సృష్టించాడని విశ్వసించలేదు. మానవుడు విముక్తి
కోసం భగవంతుడి అనుగ్రహంపైన లేదా మరెవరి
మీదా ఆధారపడకుండా తన భవిష్యత్తుకు తానే
కర్తగా ఉండాలని బోధించాడు.

జైనమతం 'సమానత' సిద్ధాంతానికి చాలా ప్రాముఖ్యత
నిచ్చింది. అన్ని జీవులను సమానంగా చూడాలని
బోధించింది. ఈ ప్రపంచం చేతనాత్మకమైన
జీవులతోను, అచేతనాత్మకమైన అజీవులతోను
ఉండేదని తెలిపాడు.

పార్శ్వనాథుడు చెప్పిన అహింస, సత్యం, అస్తేయం,
అపరిగ్రహాలకు ఇతడు 'బ్రహ్మచర్యాన్ని' జోడించాడు.
బ్రహ్మచర్యం అంటే ఇంద్రియాలను, కోరికలను
అదుపులో ఉంచుకోవడం. ఈ వ్రతాలనే
పంచవ్రతాలు అంటారు. మనోవాక్మాయ కర్మలలో
పంచవ్రతాలను పాటించడం ద్వారా కర్మ నాశనమై
జీవి కైవల్యం పొందవచ్చు. దీనినే మోక్షమని
అంటారు.

మోక్షమనేది దుఃఖం లేని అనంతసౌఖ్యం. దీనినే
'శుద్ధశీల' లేదా 'కేవలవస్థ' అని అంటారు. చేసిన
తప్పునే ఒప్పుకోవడం, అహింసాబీజ్ పాటించడం,
త్రిరత్నాలైన సమ్యక్ చరిత్ర(పంచవ్రతాలను
నియమంగా పాటించడం), సమ్యక్
దర్శనం(తీర్థంకరుల బోధనలలో శ్రద్ధ), సమ్యక్
జ్ఞానం(బోధనలలోని సత్యాన్ని గ్రహించడం) లాంటి
వన్నీ మోక్షానికి మార్గాలు.

మానవునికి దుఃఖం, వాని కర్మల వల్లనే కలుగుతుంది.
కర్మలను కఠోర నియమాలను అనుసరించి అంతం
చేయాలి. దాంతో బంధాలన్నీ తొలగి కాయోత్సర్గం
(శరీరానికి బంధాలకు సంబంధం తొలగిపోతుంది)
జరుగుతుంది. అందుకే జైనులను 'నిర్బంధులు'
అని కూడా అన్నారు.

చరిత్ర(డియస్ట్రీ, గ్రూప్స్ ప్రత్యేకం)

1. ఇండో-సార్వనిక్ నిర్మాణశైలి అని దేనిని పిలుస్తారు?

ప్రతి నిర్మాణంలో మూడు నుంచి ఐదు తోరణాలను ఏర్పాటు చేశారు. అక్బర్ తన నిర్మాణాలను భారతీయ, పారశీక పద్ధతులను మేళవించి నిర్మించాడు. స్వదేశీ లేదా భారతీయ పద్ధతులలో రజస్థానీ నిర్మాణశైలికి పారశీక శైలిని కలిపి తన నిర్మాణాలు చేశాడు. అందువల్లనే అతని నిర్మాణాలలో పునాదులు, గోడలు పారశీక పద్ధతిలో ఉంటాయి. అలంకరణ, పైకప్పు, రొతి దూలాయి, ఇతర భాగాలు భారతీయ పద్ధతులలో కనిపిస్తాయి. ఈ విధానాన్నే 'భారతీయ పారశీక' లేదా 'ఇండో - సార్వనిక్' నిర్మాణశైలిగా పిలుస్తారు. కొంతమంది ఈ పద్ధతిని 'హిందూ-టుర్కొ-ఇరానియన్'గా పేర్కొన్నారు.

2. మధ్యయుగంలో ఢిల్లీకి చెందిన పఠాన్ వంశీయుల వృత్తాంతం అనే గ్రంథకర్త ఎవరు?

మొట్టమొదట ఎడ్వర్డ్ థామస్ అనే అతడు

శాసనాలపై విస్తృతంగా పరిశోధనలు చేశారు.

3. మొగలులు ఏ ఏ భాషల్లో శాసనాలు వేశారు?

మొగలులు మొదట అరబ్బీ భాషలో తరువాత పారశీక భాషలో తమమ శాసనాలను రచించారు.

4. షేర్షా ఏ ఏ నాణేలను ముద్రించాడు?

షేర్షా బంగారు, వెండి, రాగి నాణేలను ముద్రించాడు.

షేర్షా ముద్రించిన రూపాయి నాణెం 180 డైనుల బరువు ఉండేది. ఇందులో 175 గైనుల వెండి కలిసి ఉండేది. షేర్షా 'దామ్' అనే నాణేన్ని బంగారం, వెండి, రాగి లోహాలతో 1/2, 1/4, 3/4 భాగాల విలువలతో ముద్రించారు.

5. మొహర్ లేదా అప్రాఫ్ అంటే ఏమిటి?

మొగలులు రూపాయి నాణేన్ని వాణిజ్య కార్యకలాపాలకు, పన్నుల చెల్లింపుల చెలామణిలో ఉంచి, తాము ముద్రించిన 'మొహర్' లేదా అప్రాఫ్ అనే 169 గైనుల బరువు కలిగిన బంగారు నాణేన్ని తమ వంశ చిహ్నానికి గుర్తుగా ఉపయోగించారు.

6. కైఫీయత్తులు లేదా స్థానిక వృత్తాంతాలు అంటే ఏమిటి?

మొగలుల కాలం నుంచి లభిస్తున్న ఆధారాలు
 'కైఫీయత్తులు' లేదా స్థానిక వృత్తాంతాలు. వీటి ద్వారా
 చరిత్రను గ్రామస్థాయి నుంచి పరిశీలించి,
 విశ్లేషించవచ్చు. వీటిని మొదట కల్చిల్ కోలిన్,
 మెకంజీ అనే ఆంగ్ల అధికారి సేకరించగా తరువాత
 చార్లెస్ ఫిలిప్ బ్రౌన్ (సి.పి బ్రౌన్) అనే సుప్రసిద్ధ
 ఆంగ్లేయాధికారి కైఫీయత్తులు అనే పేరుతో అనేక
 సంపుటాలను తయారు చేయించాడు.

7. గెజెటిర్లు లేదా మాన్యువల్స్ అంటే ఏమిటి?
 చరిత్ర నిర్మాణానికి ఆంగ్లేయులు రూపొందించిన
 ఇలాంటి మరోరకం గ్రంథాలను, గెజెటిర్లు లేదా
 మాన్యువల్స్ అంటారు. ఇవి కైఫీయత్తుల లాగా
 స్థానిక సమాచారాన్ని విస్తృతంగా సమగ్రంగా
 పొందుపరిచి చరిత్ర నిర్మాణానికి ఉపకరిస్తాయి. వీటి
 మరో ప్రత్యేకత వీటిని ప్రభుత్వం అన్ని రకాల
 విషయాలు, సమాచారం సేకరించి సమగ్రంగా
 నివేదికలు అనుబంధాలతో రాయించడం.

8. 'రాజస్థాన్ కతావళి' గ్రంథకర్త ఎవరు?

- టోడ్ అనే ఆంగ్లేయుడు

9. 'మొగలు చరిత్ర' గ్రంథకర్త ఎవరు?

- మసూచి (ఇటలీ)

10. 'మొగలు సామ్రాజ్యంలో యాత్రలు' గ్రంథకర్త ఎవరు?

- బెర్నియర్ (ఫ్రెంచి యాత్రికుడు)

11. తుజక్-ఇ-బాబర్ అనే బాబర్ నామా గ్రంథకర్త ఎవరు?

- బాబర్

12. 'డిస్కవరీ ఆఫ్ ఇండియా' ఆత్మకథ గ్రంథకర్త ఎవరు?

- జవహర్లాల్ నెహ్రూ

13. 'భారత స్వాతంత్ర్య విజయం' ఇండియా విన్స్ స్ట్రీడం గ్రంథకర్త ఎవరు?

- మౌలానా అబుల్ కలాం ఆజాద్

14. తురుష్క భాషలో బాబర్ అనే పదానికి అర్థం ఏమిటి ?

- పులి

15. బాబర్ టల్కీ జాతికి చెందిన ఏ తెగకు చెందినవాడు?

- చగ్గతరు

16. కాబూల్ విజయం బాబర్ రాజకీయ జీవితాన్ని మలుపుతిప్పగా బాబర్ దీనికి చిహ్నంగా ఏ బిరుదును ధరించాడు?

- పాదుషా

17. మొదటి పానిపట్టు యుద్ధం వప్పుడు జరిగింది?

- 21-04-1526

18. 'ఖత్-ఇ-బాబర్' అనే కొత్తవిధిని కనిపెట్టినవాడు?

- బాబర్

19. 'స్వీయ చరిత్రకారుల రాజ', 'ఉద్వృనవన రాజ' అనే బిరుదులు గల మొగల రాజు ఎవరు?

- బాబర్

20. 'సూమాయాన్' అంటే ఏమిటి?

- అదృష్టవంతుడు

21. షేర్షా అసలు పేరు ఏమిటి? - ఫరీద్

22. షేర్షా సూమాయాన్‌ను బీహార్‌లో 1537లో

చూనార్ వద్ద బెంగాల్ 1539 చౌసా వద్ద

ఓడించాడు. అప్పుడు షేర్షా ఏ బిరుదును

ధరించాడు?

- షేర్లొ సుల్తాన్-ఇ-ఆబిల్ బిరుదు ధరించాడు.

23. షేర్లొ - పరిపాలనా సంస్కరణలు - కేంద్ర

ప్రభుత్వం

1. ఆర్థిక వ్యవహారాలు : బీనికి బివాన్-ఇ-విజారత్

అనే పేరు. బీని అభిపతి వజీర్. ఇతడు ప్రభుత్వ

ఆదాయ వ్యయాలను చూసేవాడు.

2. రక్షణ వ్యవహారాలు : బీనిని బివాన్-ఇ-అరిష్

అంటారు. బీని అభిపతి అరిష్-ఇ-ముమాలిక్.

పైనికుల నియామకం, శిక్షణ, జీతభత్యాలు, ఇతర
పైనిక వ్యవహారాఉ.

3. విదేశీవ్యవహారాలు : బీనికి బివాన్-ఇ-రసాలత్

అని పేరు. ఇతర రాజ్యాలతో ఉండొల్సిన సంబంధ

బాంధవ్యాలను ఇతడు చూసేవాడు.

4. దేశీయాంగ/ అంతరంగిక శాఖ : బీనికి బివాన్-

ఇ-ఇన్షా అభిపతి. రాజనాసనాలు అమలు

చేయడం, ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు నడపడం ఇతని

బాధ్యతలు. ఇతనికి దబీర్-ఇ-ఖాన్ అనే పేరు కూడా

ఉండేది.

24. షేర్స్ కాలంలో గూఢాచారి నొఖ అభిపత్తిని ఏమని పిలిచేవారు?

- గూఢాచారి నొఖ దివాన్-ఇ-బరీద్ అనే అభిపత్తులు నిర్వహించేవారు.

25. ఫాజ్ దారు అంటే ఎవరు?

- షేర్స్ ఇక్తాలుగా విభజించి వాటిపై ఫాజ్ దార్లు అనే అధికారులను నియమించాడు. ఫాజ్ దారు అంటే మిలిటరీ గవర్నర్. రాజాజ్జుకులోబడి ఇక్తాలలో నొంతి భద్రతలను కాపాడటం, సివిల్ (పౌర) పరిపాలనను చూడటం వారి బాధ్యతలు.

26. షేర్స్ కాలంలో పరగణా ముఖ్యాధికారి ఎవరు?

- షిక్ దార్ పరగణా ముఖ్య అధికారి, ఇతడు పరగణా నొంతి భద్రతలను కాపాడేవాడు. పరగణా క్రిమినల్ వ్యవహారాలు కూడా ఇతడే చూసేవాడు.

27. షేర్స్ మొదట ఏ కొలబద్దను ప్రామాణికంగా తీసుకుని సేద్యపు భూమినంతా సర్వే చేయించాడు?

- భగా

28. షేర్స్ కాలంలో పండిన పంటలో ఎన్నో వంతు శిస్తు వసూలు చేసేవాడు? - 1/3 వ వంతు

29. 'కఋణియత్' అంటే ఏమిటి?

షేర్లొ భూములను సర్వే, శిస్తు నిర్ణయం చేసిన తరువాత రైతులకు తాము సాగు చేసుకునే భూమిపై సర్వహక్కులు దృవీకరిస్తూ చట్టపరంగా 'పట్టా' అనే అధికార పత్రాన్ని మంజూరు చేశాడు. ఇందులో రైతు సాగు చేసే భూమి వివరాలు, అతడు ప్రభుత్వానికి చెల్లించాల్సిన శిస్తు వివరాలు ఉంటాయి. దీనికి ప్రతిఫలంగా రైతులు ప్రభుత్వానికి చెల్లించే అంగీకార పత్రమైన 'కఋణియత్'ను రైతుల దగ్గర నుంచి తీసుకున్నాడు. ఇది ప్రభుత్వానికి, రైతుకు మధ్య కుదిరిన చట్టపరమైన అంగీకారం.

30. ఇతర ప్రాంతాల నుంచి సరుకులు తన

రాజ్యంలోకి వచ్చినప్పుడు సరిహద్దులో వ్యాపారస్తుల నుంచి వస్తువుల ఖరీదులో ఎంత శాతం పన్నుగా వసూలు చేసేవారు?

- 2.5 శాతం (షేర్లొ కాలంలో)

31. అక్బర్ అనగా ఏమిటి?

- అక్బర్ అంటే మహ్మద్ మతానికి జాబిల్లోగా.

గొప్పవాడైన లేదా ఘనత వహించిన అని

చరిత్రకారులు అర్థం చెప్పారు.

32. అక్బర్ పట్టాభిషేకం ఎక్కడ జరిగింది?

- ఛైరాంఖాన్ ఆధ్వర్యంలో పంజాబ్ లోని

గురుదాస్ పుంగ్ కు సమీపంలో కాలనూర్ అనే చోట

1556 ఫిబ్రవరి 14న అక్బర్ కు పట్టాభిషేకం

జరిగింది.

33. రెండో పానిపట్టు యుద్ధం ఎప్పుడు జరిగింది?

- 05-11-1556

34. జహంగీర్ తన స్వయం చరిత్ర 'తుజక్-ఇ-

జహంగీర్' ఏ భాషలో రాశాడు? - పారశీక భాషలో

35. నూర్జహాన్ అసలు పేరు ఏమిటి? -

మెహరున్నీసా

నూనా ప్రశ్నలు

1. అబుల్ ముజఫర్, బహదూర్, ఆలంగీర్ అనే

బిరుదులు ఎవరికి ఉన్నాయి? - ఔరంగజేబు

2. జహంగీర్ ఆస్థానాన్ని సందర్శించిన ఆంగ్లేయుల

వర్తకులు ఎవరు? - 1608-11 సంవత్సరంలో

కెప్టెన్ డబ్ల్యూ హాకిన్స్. 1615-18 సంవత్సరంలో సర్

థామస్ రో అనే వర్తకులు జహంగీర్ ఆస్థానాన్ని

సందర్భించారు.

3. ఫతేపూర్ సిక్రిలో బలండ్ దర్వాజాను ఎవరు నిర్మించారు?

- అక్బర్

4. గుసల్ ఖానా అంటే ఏమిటి? - చక్రవర్తి

(మొగలులు) పరిపాలనా వ్యవహారాలను దివాన్-ఇ-ఆమ్ సభలోనూ, విదేశీ రాయబారులతో నిర్వహించే చర్చలూ, సమావేశాలూ దివాన్-ఇ-ఖాస్లోనూ నిర్వహించేవారు. రహస్య సమాలోచనలు గుసల్ ఖానా అనే ప్రత్యేక భవనంలో నిర్వహించారు.

5. సయూర్గళ్ అంటే ఏమిటి? - సయూర్గళ్ భూములు ముస్లిం మత చార్యులకు, పండితులకు, పాఠశాలలకు, ధర్మకర్తలకు ఇచ్చిన ఇనాంభూములు.

6. మొహంజోదారో అనే పదానికి సింధు భాషలో అర్థం ఏమిటి? - దయ్యాలబిబ్బ

7. ప్రధానంగా సింధు ప్రజల నాగరికత ఏది?

- పట్టణ నాగరికత

8. సింధు ప్రజల ప్రధాన నౌకాశ్రయం ఏది? -

లోధాల్

9. సింధు నాగరికతకు సమకాలీనమైన నాగరికతలు

వివి ?

- ఈజిప్ట్, మెసపొటోమియా, అస్సీరియా

10. కాలిబంగన్ అంటే ఏమిటి ? - నల్లగాజలు

11. సింధు ప్రజలు ఉపయోగించిన లిపి ఏది ?

- బొమ్మలిపి (సర్పలేఖనం)

విద్యా విజ్ఞాన సమాచారం గ్రూప్

చరిత్ర(డిఎస్సీ,ఆర్ఆర్ఐ,పోటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం)

1. భారతదేశంపై దొడిచేసిన మొట్టమొదటి టర్కీష్ వంశస్తుడు ఎవరు? - గజనీ ముహ్మద్
2. గజనీ ముహ్మద్కూ, హిందూషాహ్లాదుకు మధ్య బీకరయుద్ధం ఎక్కడ జరిగింది? - పెషావర్కు సమీపంలోని వైహింద్ వద్ద క్రీ.శ 1008లో భాలీ యుద్ధం జరిగింది.
3. ఏ ఏ సంవత్సరంలో గజనీ కనోజ్, సోమనాథ్లపై దొడి చేశాడు? - కనోజ్పై 1018లోనూ, గుజరాత్లోని సోమనాథ్పై 1025లోనూ గజనీముహ్మద్ దొడులు చేశాడు.
4. ముహ్మద్గోలీ (ఆఫ్ఘనిస్తాన్) అసలు పేరేమిటి? - ముయిజుద్దీన్ ముహ్మద్-బిన్-సామ్
5. మొదటి తరాయిన్ యుద్ధం ఎప్పుడు జరిగింది? - ప్యూర్బీరాజ్ చౌహాన్ నాయకత్వంలో చౌహాన్ రాజవంశం బలపడుతూవుంది. భటిండా ప్రాంతం తమకు కావాలని ప్యూర్బీరాజ్, ముహ్మద్ గోలీలు

పట్టుబట్టడంతో ఈ రెండు రోజు వంశాల మధ్య
యుద్ధం అనివార్యం అయ్యింది. క్రీ.శ 1191లో
తరాయిన్ వద్ద జరిగిన ఘోరమైన యుద్ధంలో
మహ్మద్ గోలి సైన్యం పరాజయం పాలై
చెల్లాచెదురైపోయింది.

6. రెండో తరాయిన్ యుద్ధం ఎప్పుడు జరిగింది?

- క్రీ.శ 1192వ సంవత్సరంలో పృథ్వీరెక్కాజ్-గోలి
మధ్య యుద్ధం జరిగింది. అనివార్య కారణాల వల్ల
పృథ్వీరెక్కాజ్ ఓటమి చందూడు. ఈ యుద్ధం
భారతదేశ చరిత్రనే మార్చివేసినదని చెప్పుకోవచ్చు.

7. మహ్మద్ గోలి భారతదేశపు వ్యవహారాలను

చక్కబెట్టడానికి ఎవర్ని నియమించాడు? -

కుతుబుద్దీన్ ఐబక్ అనే బానిసని

8. గోలి, జయచంద్రుడిపై యుద్ధం ఎప్పుడు
చేశాడు?

- క్రీ.శ 1194లో జయచంద్రుడిపై యుద్ధం

చేయడానికి మహ్మద్ గోలి తిరిగి భారతదేశానికి

వచ్చాడు. కనోజ్ కు సమీపంలోని చాంద్వార్ వద్ద

ఉభయసైన్యాలకు ఘోరమైన యుద్ధం జరిగింది. ఈ

యుద్ధంలో చివరకు మహ్మద్ గోలి విజయం సాధించాడు.

9. భారతదేశంలో మొట్టమొదటి ముస్లిం సామ్రాజ్యాన్ని ఎవరు ఏర్పాటు చేశారు?

- టర్కీ అధికారుల ఆమోదంతో కుతుబుద్దీన్ ఐబక్ భారతదేశంలో మొట్టమొదటి ముస్లిం సామ్రాజ్యాన్ని ఏర్పాటు చేశాడు.

10. సిజ్డా, పాయిబోస్ వంటి పద్ధతులను ఎవరు ప్రవేశపెట్టారు?

- రోజుకు గౌరవం ప్రదర్శించదలచినవారు ఆయన ముందు సాగిలబడటం (సిజ్డా). రోజు పాదాలను ముద్దుపెట్టుకోవడం (పాయిబోస్) వంటి పద్ధతులను బొల్ఘన్ ప్రవేశపెట్టాడు.

11. మేవాటులు అనే దొరిదోపిడి దొరులను ఎవరు అణచివేశారు? - బొల్ఘన్

12. చహాల్ గనీ అనగా ఏమిటి?

- రోజు నియంతృత్వ అధికారాలకు 40 కులీన టర్కీష్ కుటుంబాలు (చహాల్ గనీ) అవరోధంగా ఉన్నట్లు బొల్ఘన్ గుర్తించాడు. రోజును తమలో

ఒకడిగానే ఈ కులీనులు భావించేవారే తప్ప,
 రాజకు ఉన్నతస్థానం ఇవ్వడానికి వీరు
 తిరస్కరించారు. ఈ భిక్కారాన్ని సహించడానికి
 బొల్చన్ ఏమాత్రం సిద్ధంగా లేడు. అందువల్లనే ఈ
 కులీన వంశాల అణచివేతే ముఖ్య విధానంగా
 బొల్చన్ పెట్టుకున్నాడు.

13. సైన్యానికి క్రమం తప్పకుండా మస్తరు (హాజరు)
 ఉండాలని, గుర్తాలపై రాజముద్రలు వేసేపద్ధతి
 (డౌఘ్)ని ఎవరు ప్రవేశపెట్టారు ? - అల్లావుద్దీన్
 ఖిల్జీ

14. ఎవరు తన సైన్యానికి నగదు రూపంలో జీతం
 చెల్లించేవారు? - అల్లావుద్దీన్ ఖిల్జీ

15. సుల్తాను ధాన్యపు వ్యాపారులు ఎవరి వద్ద తమ
 పేర్లను నమోదు చేసుకోవాలి? - షానా
 (సూపరింటెండెంట్)

16. ధరలను అదుపు చేసే ఉద్యోగి ఎవరు? -
 బాలిద్లు

17. రహస్య వార్తాహారులుగా ఉన్న ఉద్యోగులు
 ఎవరు?

- ముల్లయాలు

18. టర్కిష్ రాజవంశాల నుంచి వచ్చిన పాలకుల్లో

రెవిన్యూ సంస్కరణల గురించి మొట్టమొదట

పట్టించుకున్న వ్యక్తి ఎవరు? - అల్లావుద్దీన్ ఖిల్జీ

19. 'ఖాలిసా' లేదా రాచరిక భూములు అంటే

ఏమిటి?

- గంగా, యమునా మైదాన ప్రాంతాల్లో

అంతకుముందు రాజులు అధికారులకు, కులీనులకు

ఇచ్చిన భూదానాలను సుల్తాన్ రద్దు చేశాడు.

ఇలాంటి భూములను 'ఖాలిసా' లేదా రాచరిక

భూములుగా అల్లావుద్దీన్ ప్రకటించాడు.

20. గ్రామ పెద్దను ఏమంటారు? - ముఖద్దమ్లు

21. భూమి అసలు, సిసలు విస్తీర్ణాన్ని బట్టి పన్ను

విధించిన మొట్టమొదటి ముస్లిం రాజు ఎవరు? -

అల్లావుద్దీన్ ఖిల్జీ

22. పంటను బట్టి - % పన్నులు వసూలు చేశారు?

- 50 శాతం

23. ముస్లిం చట్టం ప్రకారం, యుద్ధ సమయంలో

దోచిన డబ్బులో ఎన్నోవంతు ప్రభుత్వ ఖజానాకు

చెందుతుంది?

- 1/5వ వంతు. మిగిలిన నాలుగు పాళ్లు యుద్ధంలో పాల్గొన్న సైనికులకు పంచాలి.

24. అవినీతిని రూపుమాపేందుకు ఏర్పాటు చేసిన ప్రత్యేక శాఖ ఏది?

- అల్లావుద్దీన్ దివాన్-ఇ-ముస్తఖుజ్

25. భూమిశిస్తు వసూలు చేసే అధికారులు ఎవరు?

- అమీల్స్ కార్కున్స్

26. మంగోలులు ఎవరికాలంలో అత్యధిక సార్లు దొడులు చేశారు? - అల్లావుద్దీన్ ఖిల్జీ

27. అల్లావుద్దీన్ ఖిల్జీ పాలనకాలంలో కాకతీయ రాజ్యపాలకుడు ఎవరు?

- ప్రతాపరుద్రుడు (1308)

28. దక్కన్, దక్షిణ భారతదేశ ప్రాంతాలపై జరిగిన దండయాత్రలకు ఎవరు నాయకత్వం వహించారు?

- కపూర్ (ప్రస్తుతం మాలిక్ నాయక్ గా పేరు

మారింది), ఖ్వాజా హాజీలు నాయకత్వం వహించారు.

29. భారతదేశంలో మొట్టమొదటి టర్కీ సామ్రాజ్య

నిర్మాతగా ఎవరిని పేర్కొంటారు? - అల్లావుద్దీన్ ఖిల్జీ

30. మహ్మద్-బిన్-తుగ్లక్ తన రాజధానిని ఎక్కడ నుంచి ఎక్కడకు మార్చాడు?

- ఢిల్లీ నుంచి దౌలతాబాద్ (1327) వేవారి

31. సెంటూరియన్ అంటే ఏమిటి?

- రైతుల నుంచి భూమి శిస్తు వసూలు చేయడానికి దొడొపు పాతపద్ధతులనే వినియోగించేవారు.

అయితే బకాయిలు వసూలుకు 'సెంటూరియన్' అనే కొత్త అధికారులను సుల్తాన్ నియమించాడు.

భూమిశిస్తు ఎప్పటికప్పుడు వసూలు చేయడమే

కాకుండా, బకాయిలు పేరుకుని పోకుండా ఈ

సెంటూరియన్లు చూసేవారు. ముఖద్దమ్లు, చౌదరీల

పనిని ఈ సెంటూరియన్లు పర్యవేక్షించేవారు.

32. 'దివాన్-ఇ-కొహి' అంటే ఏమిటి?

- వ్యవసాయానికి సంబంధించిన వ్యవహారాలను

చూడటానికి సుల్తాన్ 'దివాన్-ఇ-కొహి' అనే ప్రత్యేక

నాఖను ఏర్పాటు చేశాడు.

33. 'దొకాన్' పేరుతో కొత్త నాణేన్ని ఎవరు

ప్రవేశపెట్టారు?

- మహ్మద్-బిన్-తుగ్లక్

34. వెండి టంకాతో సమానమైన విలువ ఉండే రొగి నాణేన్ని ప్రవేశపెట్టాలని మహ్లాద్-బిన్-తుగ్లక్ ఏ సంవత్సరంలో నిర్ణయించాడు? - 1330వ సంవత్సరంలో

35. ఎవరి కాలంలో విజయనగర సామ్రాజ్యం, బహమనీ సుల్తానుల రాజ్యం అవతరించాయి? - మహ్లాద్-బిన్-తుగ్లక్

36. మహ్లాద్-బిన్-తుగ్లక్ ఎవరి నుంచి 'భారత చక్రవర్తి' అనే బిరుదుని సంపాదించాడు?

- ఈజిప్టులోని అబ్బాసిద్ ఖలీఫా నుంచి

37. ఫిరోజ్ షా విధించిన పన్నులు ఏవి?

- ఖరజ్ (1/10), ఖామ్స్ (1/5), జకత్ (2 1/2/10), జిజియా

38. ఫిరోజ్ షా నీటితీరువా (ప్రబ్) ఎంత విధించాడు?

- పంటలో 10 శాతం

39. దివాన్-ఇ-ఖైరత్ అంటే ఏమిటి?

- ఫిరోజ్ అనే ప్రజాహిత కార్యాల చేపట్టే ప్రత్యేకనాఖ

40. 'పుతుహత్-ఇ-ఫిరోజ్ షాహి' గ్రంథకర్త ఎవరు?

- ఫిరోజ్ షా తుగ్లక్

నమూనా ప్రశ్నలు

1. భారతదేశ చరిత్రకు ఆధారాలైన సుప్రసిద్ధ

ఇతిహాసాలేవి ? - మహాభారతము, రామాయణము

2. లోహ శిలాయుగానికి ఉదాహరణ ఏది ?

- సింధులోయ నాగరికత

3. హరప్పా, మొహంజొదారో తవ్వకాలను తొలిసారిగా

బహిర్గతమైనది ? - 1922

4. తొలిసారిగా సింధు నదీ ప్రాంతంలో తవ్వకాలకు

నిర్వహణ బాధ్యత వహించిన పురాతనశాఖ డైరెక్టరు

ఎవరు ? - సర్ జాన్ మార్షల్

5. మొహంజొదారో ఎచ్చట కలదు ?

- సింధు రాష్ట్రంలోని లొర్కానా జిల్లా

15. మహా స్నానవాటికలు బయటపడ్డ ప్రాంతం ?

- మొహంజొదారో

16. స్నానవాటికలో వేడినీటి ఆవిరితో శరీరాన్ని

కాచుకోవడానికి దేన్ని నిర్మించారు ? - హమామ్

17. స్నానవాటికకు అడుగుభాగంలో నీరు

ఇంకకుండా ఏయే పదార్థాలు ఉపయోగించారు -

జిప్సమ్-బటూమెన్

18. మొహంజోదారోలో పౌరులు ఎన్ని జాతుల వారు

?

- నాలుగు (ఫాటో ఆప్టలొయిడ్, మెడటరేనియన్, మంగోలొయిడ్, ఆల్పినొయిడ్)

19. సింధు ప్రజల ప్రధాన దేవతను ఏమని పిలుస్తారు

?

- అమ్మతల్లి

20. సింధు ప్రజల ప్రధాన ఆహార పంటలు ఏవి ?

- గోధుమ, బొద్ది, వరి

డిఎస్సీ ప్రత్యేకం(భారతదేశ చరిత్ర)

ఆధునిక భారతదేశంలో భూస్వామ్య సంఘం (ల్యాండ్ హోల్డర్స్ సొసైటీ) మొట్టమొదటి సంఘం. ఈ సంఘాన్ని 1837 సంవత్సరంలో స్థాపించారు.

బెంగాల్, బీహార్, ఒడిశాలలో భూస్వాములు తమ వర్గప్రయోజనాలను పెంపొందించుకోవడానికి ఈ సమాజాన్ని స్థాపించారు.

1843లో సామాన్య ప్రజల ప్రయోజనాలను కాపాడడానికి బెంగాల్, బ్రిటిష్ ఇండియన్ సొసైటీని స్థాపించారు. 1851లో ఈ రెండు వ్యవస్థలు సమైక్యమై, బ్రిటిష్ ఇండియా సంఘంగా ఏర్పడింది.

2. 1866లో భారతదేశ సమస్యను చర్చించడానికి, దేశ శ్రేయస్సును పెంపొందించడానికి, బ్రిటిష్ ప్రజాభిప్రాయాన్ని ప్రభావితం చేయడానికి, దొదొబాయి నౌరోజీ లండన్లో 'ఈస్ట్ ఇండియా ఆర్గనైజేషన్'ను స్థాపించారు.

3. ఎం.విజయరౌఘవోచారి, జి.సుబ్రమణ్య అయ్యర్, ఆనందోచార్యులు మొదలైనవారు

1881లో మద్రాస్ మహాజనసభను స్థాపించారు.

4. 1885లో ముంబయి ప్రెసిడెన్సీ అసోసియేషన్ స్థాపన జరిగింది. ఫిరోజ్ షా మెహతా, కె.టి.తెలంగ్, బదుద్దీన్ త్యాజ్జీ ఈ సంఘ స్థాపకులు.

5. జస్టిస్ రనడే-పూనా సార్వజనిక సభను స్థాపించారు. దీన్ని 1867లో మహాదేవ గోవిందరనడే స్థాపించారు. ప్రభుత్వానికి, ప్రజలకు మధ్య అనుసంధానంగా పనిచేయడం దీని ముఖ్యోద్దేశం.

6. బంగళా ప్రవేశికసభ - ఇది 1836లో రాజా రామ్మోహనరారు స్థాపించారు.

7. ఇండియన్ లీగ్ - దీనిని 1875 సంవత్సరంలో జిజిర్ కుమార్ ఘోష్ స్థాపించారు. దీని ముఖ్యలక్షణం ప్రజలలో జాతీయ భావాన్ని పెంపొందించడం, రాజకీయ విద్యను అభివృద్ధి చేయడం.

8. విస్తృత భారత ప్రాతిపదికపై రాజకీయాండోళన కొనసాగించాల్సిన అవసరాన్ని 'బ్రిటిష్ ఇండియా ఆర్గనైజేషన్ గ్రహించింది. ఈ కింది డిమాండ్లను చేసింది.

- చట్టం ముందు సమానత్వాన్ని కోరింది.

- భారతీయులకు, పాశ్చాత్యులకు మధ్య ఎలాంటి తేడా చూపించకూడదని, జ్యోతి పద్ధతిలో విచారణ జరపాలని కోరింది.

- సివిల్ సర్వీసులతో సహా అన్ని అభికార పదవులకూ, ఎలాంటి వివక్ష చూపించకుండా భారతీయులకు కూడా అవకాశాలు ఇవ్వాలని కోరింది.

- ప్రజల భాగస్వామ్యాన్ని కలిగి ఉండే ప్రత్యేక శాసనసభలను ఏర్పాటుచేయాలి.

- కార్యనిర్వహక విధులు నుంచి న్యాయశాఖ విధులను వేరుచేయడం.

- ఉప్పుపన్నును, అబ్కారీ, స్టాంపు పన్నులను రద్దు చేయడం.

9. కోల్ కతా ఇండియన్ అసోసియేషన్ : 1876

సంవత్సరంలో సురేంద్రనాథ్ బెనర్జీ,

ఆనందమోహన్ బోస్ నాయకత్వంలో ఉన్న యువ

బెంగాల్ జాతీయవాదులదే ఈ అసోసియేషన్ ని

స్థాపించారు. ఇది కాంగ్రెస్ కు ముందు ఉన్న ఒక

ప్రముఖ రాజకీయ సంస్థ. ఈ

సంస్థ ముఖ్య ఆశయాలు

1. ఉమ్మడి రాజకీయ కార్యక్రమాలతో, భారత ప్రజలను సమైక్యపరచడం.
  2. హిందూ, ముస్లిం సఖ్యతను పెంపొందించడం.
  3. దేశంలో బలమైన ప్రజాభిప్రాయాన్ని సృష్టించడం.
  4. ఆనాటి ప్రజా ఉద్యమాలలో ప్రజానీకాన్ని కలుపుకోవడం.
  5. రాజకీయ సమస్యలపై ప్రజాభిప్రాయాన్ని సేకరించడం.
10. మద్రాసు మహాజనసభ : ముఖ్యమైన పరిపాలనా, శాసన నిర్మాణ చర్యల్ని విమర్శించడంపై ఈ సభ దృష్టి ఉండేది. ఈ సంఘాలన్నీ వివిధ సమస్యలపై ప్రచార కార్యక్రమాలు నిర్వహించేవారు.
1. పత్తిపై బిగుమతి సుంకం విధించడం (1875)
  2. ప్రభుత్వ సర్వీసులను భారతీయీకరణ చేయడం (1878-79)
  3. లిట్టన్ ఆఫ్ఫీన్ దొడివి వ్యతిరేకించడం.
  4. సివిల్ సర్వీస్ పరీక్షలకు కనీస వయస్సు 21 నుంచి 19కి తగ్గించడంపై

5. 1878 ఆయుధ చట్టానికి వ్యతిరేకంగా

6. ఇల్లర్ట్ బిల్లుకు మద్దతుగా

7. రాజకీయ పోరాటానికి అఖిలభారత నిధికోసం

8. భారతదేశానికి అనుకూలంగా ఉన్న రాజకీయ

పార్టీ బ్రిటన్ లో గెలవడం కోసం కృషిచేయడం వంటి

సమస్యలపై, భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ కు పూర్వం

ఉన్న రాజకీయ సంఘాలు ప్రచారం నిర్వహించేవి.

11. బెంగాల్ లోని యువ జాతీయవాదులు

ఆనందమోహన్ బోస్, సురేంద్రనాథ్ బెనర్జీల

నాయకత్వంలో 1876లో 'ఇండియన్

అసోసియేషన్' స్థాపించారు. 1883లో కోల్ కతాలో

జరిగిన మొదటి సమావేశంలో ఆనందమోహన్ బోస్

ప్రారంభోపన్యాసంలో, ఈ సమావేశాన్ని జాతీయ

పార్లమెంటు స్థాపనకు మొదటి మెట్టుగా వర్ణించారు.

12. సురేంద్రనాథ్ బెనర్జీ - ఐసిఎస్ పరీక్షలో

1871లో కృతార్థుడయ్యాడు. సిల్వాట్ లో అసిస్టెంట్

మెజిస్ట్రేట్ గా ప్రభుత్వ యంత్రాంగంలో చేరాడు.

ఇతన్ని అన్యాయంగా సివిల్ సర్వీస్ నుంచి

తొలగించారు. లిప్పన్ కళాశాలను స్థాపించాడు.

1876లో కోల్ కతా ఇండియన్ అసోసియేషన్ స్థాపించాడు. నిర్మూణాత్మక ఆందోళన ద్వారా రాజకీయ ఆనయాలను సాధించుకోడానికి జాతీయ నిధిని ఏర్పరచాలని సూచించిన మొదటి నాయకుడు. ఇతడు సమావేశపరచిన జాతీయసభ (నేషనల్ కాన్ఫరెన్స్) భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ కు మార్గదర్శకమైంది. 1895లో పూనేలోనూ, 1902లో అహ్మదాబాద్ సమావేశంలోనూ, రెండుసార్లు కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడయ్యాడు.

13. లార్డ్ రిప్పన్ పరిపాలనా కాలంలో ఇల్బర్ట్ బిల్లు వివాదం భారతీయులు - ఆంగ్లేయుల సంబంధాలను కలుషితం చేసింది. బ్రిటిష్, ఇండియన్ మేజిస్ట్రేట్ల అధికారాలలోని చట్టపరమైన అసమానతను తొలగించడానికి, వైస్రాయి కార్యనిర్వహక వర్గంలో న్యాయవ్యవహారాలను పరిశీలించే సభ్యుడు (లా మెంబర్) సర్ పెర్సీ ఇల్బర్ట్ బిల్లును ప్రవేశపెట్టాడు. ఈ వివాదం ఆంగ్లేయులు, భారతీయుల మధ్య ద్వేషాన్ని రగిల్చింది. ఆంగ్లేయుల జాతిదురహంకారాన్ని,

విచక్షణా విధానాన్ని భారతీయులు గర్హించారు.

14. జాతీయవాద కార్యకర్తలతో ఒక అఖిలభారత సంస్థని స్థాపించాలని చాలామంది భారతీయులు యోచన చేస్తూ ఉండేవారు. ఈ ఆలోచనల ఫలితంగానే భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ ఆవిర్భవించింది.

నాటి ఐఎన్‌సి నాలుగు ముఖ్య లక్ష్యాలు

1. దేశంలోని వివిధ ప్రాంతాల జాతీయవాద కార్యకర్తల మధ్య పరస్పర పరిచయం, స్నేహ సంబంధాలు పెంపొందించడం.

2. కుల, మత, రాష్ట్ర దురభిమానాలకు అతీతంగా జాతీయ సమైక్యతాభావాన్ని పెంపొందించి, దృఢపరచడం.

3. ప్రజల వాంఛలను తెలుసుకొని, వాటిని చర్చించి, వాటికి పరిణిత రూపమిచ్చి ప్రభుత్వం ముందు పెట్టడం.

4. దేశంలో ప్రజాభిప్రాయాన్ని సమీకరించి, సంఘటిత పరచడం.

ఐఎన్సి మొదటి సమావేశాన్ని పూనాలో జరపడానికి
 ప్రణాళిక సిద్ధం చేశారు. కానీ ఆ సమయంలో కలరా
 వ్యాధి ప్రబలడం వల్ల ఈ సమావేశాన్ని ముంబయికి
 మార్చారు. 1885వ సంవత్సరం డిసెంబర్ 28వ
 తేదీన మధ్యాహ్నం 12 గంటలకు, తేజపాల్ సంస్కృత
 కళాశాలలో గోకుల్ దాస్ భవనంలో మొదటి జాతీయ
 కాంగ్రెస్ సభ, ఉమేశ్ చంద్ర బెనర్జీ అధ్యక్షతన
 సమావేశమైంది. ఏ.ఓ హ్యూమ్, కెటి.తెలొంగ్
 కార్యదర్శులుగా ఎన్నికయ్యారు. భారత స్వతంత్ర
 ఉద్యమానికి నాయకత్వం వహించిన భారత
 రాజకీయ సంస్థ ఈ విధంగా ఆవిర్భవించింది.
 ప్రఖ్యాతిగాంచిన భారతీయ నాయకులందరూ ఈ
 సమావేశంలో పాల్గొన్నారు. 72 మంది ప్రతినిధులు
 ఈ సమావేశానికి హాజరయ్యారు. వారిలో ఫిరోజ్ షా
 మెహతా, దాదాబాయి నౌరోజీ, బిన్షా వాచా,
 డబ్ల్యూ.ఎస్.ఆఫ్డే, పి.రంగయ్యనాయుడు,
 పి.ఆనందాచార్యులు, సుబ్రమణ్య అయ్యర్,
 కేశవపిళ్లై... మొదలైన ఐఎన్సి ప్రతినిధులలో ఎక్కువ
 మంది న్యాయవాదులు, పాత్రికేయులు,

ఫారిన్ మికవేత్తలు, వ్యాపారులు, అధ్యాపకులు, భూస్వాములు మొదలైనవారు ఉన్నారు.

నాటి ఐఎన్ సి తీర్మానాలు

1. ఇండియా కౌన్సిల్ రద్దు

2. భారతీయ పరిపాలనా వ్యవస్థ పనితీరును పరిశీలించడానికి 'ఒక రాయల్ కమిషన్' నియమించడం.

3. పరీక్షలకు వయోపరిమితిని పెంచి, పరీక్షలు భారతదేశంలో కూడా నిర్వహించడం.

4. శాసనసభలలో ఎన్నికైన సభ్యులకు స్థానాలు కేటాయించడం.

15. రక్షక కవాట సిద్ధాంతం (స్ట్రెస్ వాల్వ్ థియరీ)

బ్రిటిష్ పాలనకు వ్యతిరేకంగా పెల్లుబికే అసంతృప్తిని ఉపశమింపజేయడానికి అనువైన సదుపాయాన్ని

కలుగజేయాలనే ఉద్దేశంతో హ్యూమ్ ఐఎన్ సి

స్థాపనకు సహాయపడ్డాడు. విద్యావంతులైన

భారతీయుల్లో పేరుకుపోయిన అసంతృప్తి

నిరపాయకరంగా వెలికిపోవడానికి ఐఎన్ సి ఒక

శాంతియుతమైన, రాజ్యాంగబద్ధమైన మార్గాన్ని
 ఏర్పరుస్తుందని హ్యూమ్ నమ్మాడు. దీనినే 'సెస్టి వాల్వ్
 థియరీ' అంటారు. కానీ ఈ సిద్ధాంతంలోని నిజం
 సముద్రంలో నీటిబొట్టంత అని చెప్పవచ్చు. ఎవరేం
 చెప్పినా భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ రాజకీయ, ఆర్థిక
 ప్రగతికోసం ఒక జాతీయ సంస్థను స్థాపించాలనే
 రాజకీయ చైతన్యం కలిగిన భారతీయుల ఆరాటానికి
 ప్రాతినిధ్యం వహించింది.

16. సంపద తరలింపు సిద్ధాంతం (డ్రైయిన్ థియరీ)
 సామ్రాజ్యవాద వ్యతిరేక విమర్శలో జాతీయవాదుల
 ప్రధాన ఆయుధం, సంపద తరలింపు సిద్ధాంతం.

భారతదేశ సంపద బ్రిటిష్ విధానం వల్ల
 ఇంగ్లాండుకు తరలిపోతుందని విమర్శించిన మొదటి
 భారతీయ నాయకుడు దాదాబాయి నౌరోజీయే అని
 చెప్పవచ్చు. ఈ సిద్ధాంతాన్ని ప్రచారం చేయడంలో
 దాదాబాయి నౌరోజీ తన జీవిత సర్వస్వాన్నీ
 ధారపోశాడు. బ్రిటిష్ పరిపాలనా దమనకాండకు
 ప్రధాన కారణం సంపద తరలింపు విధానమని
 ఆయన భావించారు. ఆయన తన అభిప్రాయాలను

'పోవర్టీ అండ్ అన్-బ్రటిష్ రూల్ ఇన్ ఇండియా'
అనే గ్రంథంలో ప్రకటించారు. భారతదేశంలో అనేక
విధాల, బాధలు పడుతోందని, పేదరికంలో
మగ్గుతోందని నారోజీ ప్రకటించారు.

17. ప్రజావెల్లువలో జాతీయభావం

పెంపొందుతున్నప్పుడు ఆనందమరం నవలలో
'వందేమాతరం' గేయాన్ని రచించిన బంకించంద్ర
చటర్జీ ఈ భావాలకు ప్రతీక మాతృదేశాన్ని కిల్లిస్తూ,
బంకించంద్ర చటర్జీ రాసిన కిర్తన 'వందేమాతరం'తో
మొదలైంది. ఈ నినాదమే ప్రజలనుత్తేజపరచి,
దేశభక్తికి, ఆత్మశ్వాగానికి పిలుపునిచ్చింది.
దేశాభిమానాన్ని, మహాశక్తి ఆరొధనల అభేద్యాన్ని
బంకించంద్రుడు చాటిచెప్పాడు. ఆనందమరం
బంకించంద్రచటర్జీ రచించిన ప్రఖ్యాత నవల.
మహాకాళివలే ఆరొధ్యమైన మాతృదేశ సంరక్షణార్థం
తమ కుటుంబాలను, గృహాలను వీడి త్యాగం చేసిన
కొందరు సన్యాసుల గాథే 'ఆనందమరం'
కథావస్తువు.

భారతదేశ చరిత్ర(పోటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం)

1. కారన్‌వాల్‌స్‌కు సంబంధించిన సరైన అంశం?

ఎ) తొలిసారిగా కలెక్టర్ పదవిని ఏర్పాటు చేశాడు

బి) 1793లో నాన్వత శిస్తు విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టాడు.

సి) కారన్‌ వాల్‌స్ కోడ్ పేరుతో రెవెన్యూ సంస్కరణలు ప్రవేశపెట్టాడు డి) పైవన్నీ సరైనవే

2. 1805 జులై - అక్టోబర్ మధ్య గవర్నర్ జనరల్‌గా పనిచేసిన వ్యక్తి?

ఎ) కారన్‌వాల్‌స్ బి) సర్ జాన్‌షార్

సి) వెల్లస్లీ డి) సర్ జార్జిబార్లో

3. కంపెనీ అక్టోబర్‌గా పేరొందిన గవర్నర్ జనరల్‌?

ఎ) కారన్‌వాల్‌స్ బి) విలియం బెంటింక్

సి) వెల్లస్లీ డి) డల్హౌసీ

4. చార్లెస్ మెట్ కాఫ్‌ను పంపించి

రంజిత్ సింగ్ తో అమృత్ సర్ సంధి(1809)

చేసుకున్నవారెవరు?

ఎ) లార్డ్ వెల్లెస్లీ బి) సర్ జార్జి బార్లో

సి) లార్డ్ మింట్లీ డి) లార్డ్ మింట్లీ

5. దుప్పరిపాలన నెపంతో సూరత్,

తంజావూరు, కర్ణాటకలను ఆక్రమించినవారు?

ఎ) వెల్లెస్లీ బి) డల్హౌసీ

సి) విలియం బెంటింక్ డి) లార్డ్ మింట్లీ

6. సామంత సంబంధ నిరోధక విధానం

అనుసరించిన గవర్నర్ జనరల్?

ఎ) వారన్ హేస్టింగ్స్ బి) కారన్ వాలీస్

సి) వెల్లెస్లీ డి) లార్డ్ హేస్టింగ్స్

7. బొనిసత్వాన్ని నిర్మూలించిన గవర్నర్

జనరల్?

ఎ) లార్డ్ ఆక్లండ్ బి) లార్డ్ అష్టరెస్ట్

సి) సర్ చార్లెస్ మెట్ కాఫ్ డి) ఎలిస్ బరో

8. పి.ఇ. రౌబర్ట్స్ అనే చరిత్రకారుడి

అభిప్రాయం ప్రకారం 'పాలిత క్షేమమే

ఆంగ్లేయుల ప్రధాన విధి' అని తలచి

పాలించిన తొలి గవర్నర్ జనరల్ ?

ఎ) లార్డ్ రిప్పన్ బి) లార్డ్ కర్జన్

సి) విలియం బెంటింక్ డి) సర్ థామస్ మన్రో

9. విలియం బెంటింక్ కాలానికి సంబంధించి సరి కానిది ఏది?

ఎ) 1835 మార్చి 7న మెకాలే కమిటీ సూచన

మేరకు ఆంగ్ల విద్యను ప్రవేశపెట్టాడు

బి) ఇంగ్లండ్, ఇండియాల మధ్య ఆవిరి నౌక

విర్పాటు చేశాడు

సి) కభియావాడ్ లో స్త్రీ, శిశు హత్యలను

నిషేధించాడు డి) థామస్ హిస్లాప్

నాయకత్వంలో ధగ్గులు అనే దొంగలను

నిర్మూలించాడు

10. సతీ సహగమన నిషేధ చట్టాన్ని విలియం

బెంటింక్ ప్రవేశపెట్టిన సంవత్సరం?

ఎ) 1828 బి) 1829 సి) 1830 డి) 1835

11. ఇండియన్ పీనల్ కోడ్ (ఐపీసీ) ను

రూపొందించిన ఆంగ్లేయుడు?

ఎ) లార్డ్ మెకాలే బి) లార్డ్ కార్న్ వాలీస్

సి) లార్డ్ ఆక్లాండ్ డి) ఎలిన్బరో

12. బారక్ పూర్ సిపాయిల తిరుగుబాటు ఏ గవర్నర్ జనరల్ కాలంలో జరిగింది?

ఎ) లార్డ్ హేస్టింగ్స్ బి) లార్డ్ అష్టరెస్ట్

సి) లార్డ్ ఆక్లాండ్ డి) ఎలిన్బరో

13. దుప్పరిపాలన నెపంతో మైసూర్ రాజ్యాన్ని ఆక్రమించినవారు?

ఎ) విలియం బెంటింక్ బి) లార్డ్ వెల్లస్లీ

సి) లార్డ్ డల్హౌసీ డి) లార్డ్ లిప్పన్

14. 1856లో వితంతు పునర్వివాహ చట్టం గురించి కృషి చేసిన భారతీయుడు?

ఎ) రాజారాంమోహన్ రారు

బి) కేశవచంద్రసేన్

సి) కందుకూరి వీరేశలింగం

డి) ఈశ్వరచంద్ర విద్వాసాగర్

12. విలియం జోన్స్ అధ్యక్షతన విషియాటిక్ సొసైటీ ఆఫ్ బెంగాల్ ఎవరి కాలంలో ఏర్పడింది?

ఎ) రాబర్ట్ క్లైవ్

బ) వారన్ హేస్టింగ్స్

సి) కారన్ వాలీస్

డి) విలియం బెంటింక్

16. వారన్ హేస్టింగ్స్ పై నేరారోపణ చేసిన భారతీయుడు?

ఎ) ఇమీచాండ్ బ) వాజిద్ అలీషా

సి) ఎలిజా ఇంఫే డి) నందకుమార్

17. 1780లో భారతదేశంలో వెలువడిన తొలి పత్రిక

ఎ) కామన్వీల్ బ) బెంగాల్ గెజిట్

సి) సత్యదూత డి) బెంగాల్ కొరియర్

18. భగవద్గీతను ఆంగ్లంలోకి అనువదించిన వారెవరు?

ఎ) అనిబసెంట్ బ) విలియం జోన్స్

సి) చార్లెస్ విల్కిన్స్ డి) మాక్స్ ముల్లర్

19. భారతీయులు అవినీతిపరులు కాబట్టి వారికి ఉన్నత ఉద్యోగాలు ఇవ్వరాదని పేర్కొన్న తొలి ఆంగ్లేయుడు?

ఎ) రాబర్ట్ క్లైవ్ బ) వారన్ హేస్టింగ్స్

సి) లార్డ్ లిట్టన్ డి) లార్డ్ కారన్ వాలీస్

20. ఆల్ ఇండియా కిసాన్ సభ మొదటి

అధ్యక్షుడు ఎవరు?

ఎ) స్వామి సహజానంద

బి) బాబా రామచంద్ర

సి) స్వామి శ్రద్ధానంద

డి) ఎన్.జి.రంగా

21. 1935 భారత ప్రభుత్వ చట్టాన్ని

బొలిసత్వ చట్టంగా విమర్శించిన వారు?

ఎ) మహాత్మాగాంధీ

బి) రాజేంద్ర ప్రసాద్

సి) జయకర్

డి) జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ

22. అఖిల భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ అధ్యక్ష

పదవిని రెండుసార్లు చేపట్టిన బ్రిటిష్

జాతీయుడు ఎవరు?

ఎ) ఎ.ఓ.హ్యూమ్ బి) జార్జ్ యాల్

సి) సర్ హెన్రీ కాటన్ డి) విలియం వెడర్ బర్న్

23. పావర్టీ అండ్ అన్ బ్రిటిష్ రూల్ ఇన్

ఇండియా పుస్తక రచయిత ఎవరు?

ఎ) ఆర్.సి. దత్త బ) జయకర్

సి) దొదొభారు నారోజీ డి) ఆర్.సి.మజుందార్

24. భారతదేశంలో కమ్యూనిస్ట్ పార్టీని ఏ

సంవత్సరంలో స్థాపించారు?

ఎ) 1929 బ) 1924

సి) 1925 డి) 1928

25. 1942 జూన్ 29 నాటలి ప్రసిద్ధి గాంచిన

'కర్నూల్ సర్క్యులర్'ను ఎవరు విడుదల

చేశారు?

ఎ) బెజవాడ గోపాలరెడ్డి

బ) కళా వెంకట్రావ్

సి) నీలం సంజీవరెడ్డి

డి) ఋద్దుల రామకృష్ణారావు

26. 'ఇండియన్ ముసల్మాన్స్ అనే గ్రంథ

రచయిత ఎవరు?

ఎ) సర్ విలియం హంటర్

బ) ఎం.ఎ.జిన్నా

సి) మౌలానా అబుల్ కలాం అజాద్

డి) వి.డి. సావర్కర్

27. ఏ నదీలోయ ప్రాంతంలో ఎక్కువ మహాజన పదాలు నెలకొన్నాయి?

ఎ) సింధూలోయ బి) నర్మదా లోయ

సి) గంగాలోయ డి) గోదావరి లోయ

28. 'అక్బర్ ఋలండ్' దర్వాజాను ఎక్కడ నిర్మించాడు?

ఎ) లాహోర్ బి) ఢిల్లీ

సి) ఆగ్రా డి) ఫతేపూర్ సిక్రీ

29. సమకాలీన భారతీయ సమాజంపై ఒక విమర్శగా వెలువడిన గులాంగిరి అనే గ్రంథ రచయిత ఎవరు?

ఎ) జ్యోతిబాపూలే బి) ప్రేమ్ చంద్

సి) ఈశ్వర చంద్ర విద్యాసాగర్

డి) ఆత్మారాం పాండురంగా

30. బొనిసకు బొనిసగా ఉన్న వ్యక్తి ఎవరు?

ఎ) బొల్బాన్ బి) కుతుబుద్దీన్ ఐబక్

సి) ఇల్ టుట్ మిష్ డి) సుల్తానా రజియా

31. ఢిల్లీ వైద్యశాలను స్థాపించిన ఢిల్లీ సుల్తాన్

ఎవరు?

ఎ) కుతుబుద్దీన్ ఐబక్

బి) మహ్మద్ బీన్ తుగ్లక్

సి) ఫిరోజ్ తుగ్లక్

డి) అల్లా ఉద్దీన్ ఖిల్జీ

32. బొనిసల సంక్షేమం కోసం ప్రత్యేక నౌఖను

నౌశ్వత అధికార సిబ్బందిని నెలకొల్పిన ఢిల్లీ

సుల్తాన్?

ఎ) ఫిరోజ్ తుగ్లక్

బి) మహ్మద్ బీన్ తుగ్లక్

సి) ఇల్ టుట్ మిష్ డి) బొల్హన్

33. విక్రమ నకం ఏ సంవత్సరంలో

ప్రారంభమైంది?

ఎ) క్రీ.పూ. 324 బి) క్రీ.పూ. 261

సి) క్రీ.పూ. 58 డి) క్రీ.పూ. 78

34. మొగలుల కాలంలో రాజభాష ఏది?

ఎ) తుర్కీ బి) అరబిక్

సి) హిందీ డి) పర్షియన్

35. సముద్రగుప్తుడి గురించి తెలియజేసే

అలహాబాద్ స్తంభ శాసనాన్ని రచించింది ఎవరు?

- ఎ) హరిసేనుడు బి) రవివర్మ
- సి) రవికీర్తి డి) భవభూతి

36. భారతదేశంపై తైమూర్ దండయాత్ర జరిగిన సంవత్సరం?

- ఎ) 1375 బి) 1385
- సి) 1398 డి) 1390

37. 'అలైదర్వాజా'ను నిర్మించిన ఢిల్లీ సుల్తాన్ ఎవరు?

- ఎ) కుతుబుద్దీన్ ఐబక్
- బి) అల్లా ఉద్దీన్ ఖిల్జీ
- సి) ఫిరోజ్ తుగ్లక్
- డి) మహ్మద్ బీన్ తుగ్లక్

38. మూడో పానిపట్టు యుద్ధం (1761)

ఎవరెవరి మధ్య జరిగింది?

- ఎ) మరొరాలు, అహ్లాద్ షా అబ్దాలీ
- బి) బ్రిటిష్ వారు, మరొరాలు
- సి) బ్రిటిష్ వారు, ఫ్రెంచివారు

డి) నిజామ్, బ్రిటీష్ వారు

39. పూనాలో భారత మహిళా

విశ్వవిద్యాలయాన్ని స్థాపించిన వ్యక్తి ఎవరు?

ఎ) ఎం.జి. రనడే బి) జ్యోతిభాపూలే

సి) దుర్గాబారు దేన్ ముఖ్ డి) డి.కె. కార్వే

40. భారతదేశ ప్రథమ రాజప్రతినిధి ఎవరు?

ఎ) వారన్ హేస్టింగ్స్ బి) లార్డ్ కాలింగ్

సి) లార్డ్ కర్జన్ డి) లార్డ్ మేయో

41. 'వీలొవతి పరిణయం' అనే ప్రాకృత

రచనలో ఏ శాతవాహన రాజు వివాహానికి

సంబంధించిన వర్ణన కనిపిస్తుంది?

ఎ) హాలుడు బి) యజ్ఞశ్రీ శాతకర్ణి

సి) గౌతమీపుత్ర శాతకర్ణి డి) మొదటి శాతకర్ణి

42. నలందా విశ్వవిద్యాలయాన్ని స్థాపించిన

గుప్త చక్రవర్తి ఎవరు?

ఎ) భానుగుప్తుడు

బి) కుమారగుప్తుడు

సి) సముద్ర గుప్తుడు

డి) చంద్రగుప్తు విక్రమాధిత్య

43. మొదటి పానిపట్టు యుద్ధం జరిగిన సంవత్సరం?

ఎ) 1526 బి) 1527

సి) 1528 డి) 1530

44. జహంగీర్ పరిపాలన కాలంలో ఏర్పాటు చేసిన కొత్త రాష్ట్రం ఏది?

ఎ) క్రీ.శ. 605 బి) క్రీ.శ. 608

సి) క్రీ.శ. 609 డి) క్రీ.శ. 610

45. జ్యోతిష్యాన్ని, గ్రహబలాన్ని విపరీతంగా నమ్మిన మొగల్ చక్రవర్తి ఎవరు?

ఎ) సుమాయున్ బి) అక్బర్

సి) జహంగీర్ డి) షాజహాన్

46. పీషా పదవి ఏ సంవత్సరంలో

రద్దయ్యింది?

ఎ) 1816 బి) 1818

సి) 1820 డి) 1824

47. వ్యవసాయం నిమిత్తం మేవాడ్‌లో

ఉదయసాగర్ అనే చెరువును తవ్వించింది

ఎవరు?

ఎ) ఫాజహాన్ బ) అక్బర్

సి) ఔరంగజేబు డి) సుమాయున్

48. బ్రాహ్మణులపై కూడా జిజియా పన్ను

విధించిన ఢిల్లీ సుల్తాన్ ఎవరు?

ఎ) ఫిరోజ్ తుగ్లక్ బ) బాల్బన్

సి) మహ్మద్ బీన్ తుగ్లక్ డి) ఇల్ టుట్ మిష్

49. శ్రీనగర్ లోని ఫాలీమార్ గార్డెన్ నిర్మాత

ఎవరు?

ఎ) బాబర్ బ) జహంగీర్

డి) అక్బర్ డి) ఔరంగజేబు

50. నొబిర్షా దండయాత్ర కాలంలో మొగల్

చక్రవర్తి ఎవరు?

ఎ) మహ్మద్ షా బ) అలంగీర్

సి) అహ్మద్ షా డి) బహుదూర్ షా-1

సమాధానాలు

1.బి 2.ఎ 3.సి 4.సి 5.ఎ

6.డి 7.డి 8.సి 9.డి 10.బి

11.ఎ 12.బి 13.ఎ 14.డి 15.బి

16.డి 17.బి 18.సి 19.డి 20.ఎ

21.డి 22.డి 23.సి 24.బి 25.బి

26.ఎ 27.సి 28.డి 29.ఎ 30.సి

31.సి 32.ఎ 33.సి 34.డి 35.ఎ

36.సి 37.బి 38.ఎ 39.డి 40.బి

41.ఎ 42.బి 43.ఎ 44.సి 45.ఎ

46.బి 47.ఎ 48.ఎ 49.బి 50.ఎ

వందేమాతర ఉద్యమం

స్వదేశీ లేదా వందేమాతర ఉద్యమం

-కాంగ్రెస్ నేతృత్వంలో జరిగిన మొదటి ప్రజా

ఉద్యమం వందేమాతర ఉద్యమం. ఒంకిం

చంద్రచటర్జీ రచించిన వందేమాతర గీతం

ఉద్యమకారులకు స్ఫూర్తినిచ్చింది. అందువల్ల దీన్ని

వందేమాతర ఉద్యమం అన్నారు. లండన్ టైమ్స్,

మాన్ చెస్టర్ గార్డ్యన్ లాంటి విదేశీ పత్రికలు కూడా

బెంగాల్ విభజనను నిరసిస్తూ వార్తలు

ప్రచురించాయి. వందేమాతర ఉద్యమం బెంగాల్ కు

పరిమితం కాకుండా దేశవ్యాప్తమైంది. మొదట్లో ఈ

ఉద్యమం సురేంద్రనాథ్ బెనర్జీ వంటి మితవాదుల

నేతృత్వంలో జరిగినా క్రమంగా అతివాద, తీవ్రవాద

నాయకత్వానికి మరలింది.

-ఈ ఉద్యమాన్ని బెంగాల్ నుంచి దేశవ్యాప్తంగా

ప్రచారం చేయడంలో బిపిన్ చంద్రపాల్ ప్రముఖ

పాత్ర పోషించాడు. ఈయన మద్రాస్, ఆంధ్ర ప్రాంతాల్లో

విస్తృతంగా పర్చటించాడు. ఈ ఉద్యమ కాలంలోనే ట్యూటికోరిన్ (మద్రాస్)లో స్వదేశీ స్టిమ్ నేవిగేషన్ కంపెనీని స్థాపించారు. అక్కడ ఈ ఉద్యమాన్ని సుబ్రమణ్య అయ్యర్, చిదంబర హెడ్జే విస్తృతం చేశారు. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో కొండా వెంకటప్పయ్య, పట్టాభి సీతారామయ్య, ముట్నూరి కృష్ణారావు నేతృత్వం వహించారు. పంజాబ్ లో భగత్ సింగ్ మేనమామ అజిత్ సింగ్ అంజమాన్ మెహబూబ్ వాటన్ అనే సంస్థను, భారతమాత అనే పత్రికను నడిపి ఉద్యమాన్ని విస్తరించారు.

-ఉద్యమంలో భాగంగా విదేశీ వస్తువులను, బ్రిటిష్ యాజమాన్యంలో ఉన్న విద్యాలయాలను బహిష్కరించారు. దేశవ్యాప్తంగా జరిగిన ఈ ఉద్యమంలో హిందువులు, ముస్లింలు ఐక్యతతో పాల్గొన్నారు. దేశంలో మొదటిసారిగా మహిళలు ఉద్యమంలో పాల్గొన్నారు. బహిష్కరణోద్యమం జరుగుతున్న సమయంలోనే నాయకులు నిర్మాణాత్మక ఆలోచనలతో స్వదేశీ ఉద్యమాన్ని

ప్రోత్సహించారు.

-వందేమాతర ఉద్యమాన్ని సమర్థవంతంగా నడిపిన

అతివాద నాయకుల్లో ముఖ్యులు బాలగంగాధర

తిలక్, బిపిన్ చంద్రపాల్, లాలా లజపతిరాయ్,

అరవింద్ ఘోష్.

బాలగంగాధర తిలక్

-1866లో పుణెలో జన్మించాడు. అతివాద

ఉద్యమాల వల్ల ఇతన్ని అనాంతి పితామహుడు అని

అన్నారు. లోబ్ క్లబ్బులు, అఖాడాలు అని పిలిచే

వ్యాయామశాలలు నెలకొల్పాడు.

-అగార్కర్, రనడే, దాదాబాయ్ నారోజీల వల్ల

ప్రభావితుడైన బాలగంగాధర తిలక్ సాంఘిక,

రాజకీయ దురాచారాలకు వ్యతిరేకంగా పోరాటాలు

కొనసాగించాడు.

-ఇతడు రనడే స్థాపించిన దక్కన్ ఎడ్యుకేషనల్

సొసైటీలో సభ్యత్వాన్ని పొందాడు. 1889లో జాతీయ

కాంగ్రెస్ లో సభ్యత్వం తీసుకున్నాడు. ప్రజల్లో

దేశభక్తిని, జాతీయతను మేల్కొల్పడానికి 1893లో
గణేష్, 1895లో శివాజీ ఉత్సవాలను
నిర్వహించాడు.

-అగార్కర్ తో కలిసి ఇంగ్లండ్ లో మరాఠ, మరాఠీలో
కేసరి అనే పత్రికలను ప్రారంభించాడు. కేసరి పత్రిక
ద్వారా ప్రజల్లో జాతీయభావాలను ప్రచారం చేశాడు.

-1896, 97ల్లో సంభవించిన కరువు వల్ల వేలకొద్ద
ప్రజలు మరణించడంతో బ్రిటిష్ ప్రభుత్వ వైఖరిని
కేసరి పత్రికలో విమర్శించి, ఉద్యమాన్ని
ప్రారంభించినందుకు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం తిలక్ కు 18
నెలల జైలుశిక్ష విధించింది.

-తిలక్ తాను రాసిన గీతా రహస్యం అనే గ్రంథంలో
కర్మ సిద్ధాంతానికి కొత్త భాష్యం చెప్పాడు.

-ఇతడు భారతదేశ చరిత్రకు సంబంధించి
ఆర్కిటిక్ షోమ్ ఆఫ్ ఆర్యన్స్ అనే పుస్తకాన్ని
రచించాడు.

-తిలక్ పుణెలో విదేశీ వస్త్ర దహన కార్యక్రమాన్ని
నిర్వహించాడు.

-స్వదేశీ వస్తు ప్రచారిణి సభకు నాయకుడిగా,
 సహకార విక్రయ కేంద్రాన్ని ప్రారంభించాడు. ఈ
 సందర్భంగా కేసరి పత్రికలో మనదేశం మహావృక్షం
 లాంటిది. స్వరాజ్యం మూలధారం, స్వదేశీ, ఆర్థిక
 బహిష్కారం కొమ్ములు అని తిలక్ పేర్కొన్నాడు.

-1908లో తిలక్ను రాజద్రోహం నేరం కింద అరెస్టు
 చేసి మాండలే జైలుకు పంపారు. దీనికి నిరసనగా
 బొంబాయి కార్మికవర్గం మొదటిసారిగా సమ్మె
 చేసింది. దీన్ని విప్లవ ప్రాముఖ్యమైనదిగా లెనిన్
 అభివర్ణించాడు. అప్పటి దినపత్రికైన మద్రాస్ టైమ్స్
 తిలక్ను అరెస్టు చేయడం జాతి విపత్తును
 సృష్టించడం అని పేర్కొన్నది.

లోలో లజపతిరాయ్

-పంజాబ్ లో స్వదేశీ ఉద్యమాలు నిర్వహించిన
 ప్రముఖ అతివాద నాయకుడు లోలో లజపతిరాయ్.

-ఈయన్ని పంజాబ్ కేసరి అని కూడా పిలుస్తారు.

1905-08 మధ్య జాతీయోద్యమంలో ప్రముఖపాత్ర

పోషించాడు.

-స్వదేశీ ఉద్యమం చివరికాలంలో దేశ

బహిష్కరణకు గురయ్యాడు. తర్వాత అమెరికా

సంయుక్త రాష్ట్రాలకు వెళ్లి అక్కడ హోమ్ రూల్

ఉద్యమాన్ని స్థాపించాడు.

-1928లో సైమన్ కమిషన్ కు వ్యతిరేకంగా

లోహోర్లో జరిగిన ఉద్యమంలో నూడర్స్ లోలో

దెబ్బలకు తీవ్రంగా గాయపడి 1928, నవంబర్

17న మరణించాడు.

కర్నక ఉద్యమాలు

భారతప్రభుత్వ చట్టం- 1935

1929 డిసెంబర్‌లో జరిగిన జాతీయ కాంగ్రెస్ సమావేశం దేశానికి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యం కావాలని తీర్మానించింది. ఈ లక్ష్య సాధనకు గాంధీజీ నాయకత్వంలో జాతీయ కాంగ్రెస్ 1930లో నాసనోల్లంఘన ఉద్యమం ప్రారంభించింది. దీంతో బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం సైమన్ కమిషన్ సమర్పించిన నివేదిక ఆధారంగా నూతన సంస్కరణలను రూపొందించడానికి లండన్‌లో అఖిలపక్ష సమావేశాలు నిర్వహించింది. ఈ సమావేశంలో వచ్చిన సూచనలు 1933లో ఒక న్వేతపత్రంగా వెలువడ్డాయి. దీని ప్రాతిపదికగా తయారైన భారత ప్రభుత్వ చట్టాన్ని బ్రిటిష్ పార్లమెంట్ 1935లో ఆమోదించింది.

చట్టం ముఖ్యాంశాలు

-ఇండియా కౌన్సిల్ రద్దు- దాని స్థానంలో ఒక సలహా సంఘం ఏర్పాటు

-కేంద్ర ప్రభుత్వంలో ద్వంద్వ పాలన

-కేంద్రం అఖిలభారత సమాఖ్యగా ఏర్పడటం

(అధికార పంపిణీ, ఫెడరల్ శాసనసభ, ఫెడరల్ కోర్టు)

-రాష్ట్రంలో ద్వంద్వ ప్రభుత్వం రద్దు- దాని స్థానంలో సంపూర్ణ స్వేచ్ఛ లేక బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వం

-కొన్ని రాష్ట్రాల్లో శాసనశాఖల్లో ద్విసభా విధానం ప్రవేశపెట్టడం

లోపాలు

-ఈ చట్టం రూపొందించిన అఖిలభారత సమాఖ్యలో అనేక లోపాలున్నాయి. ఇది అన్ని దుర్గుణాలు కలిగిన సమాఖ్య అని సీవై చింతామణి వర్ణించారు.

-ఎందుకంటే ఇందులో కార్యనిర్వహక శాఖ రాజ్యాంగం కంటే బలమైనదిగా ఉంది. రాజ్యాంగాన్ని సవరించే హక్కు ఫెడరల్ శాసనసభకు లేదు. పైగా

ఫెడరల్ శాసనసభల్లో ప్రజల నిష్పత్తిని తీసుకుంటే
స్వదేశీ సంస్థానాలకు కేటాయించిన స్థానాలు బ్రిటిష్
ఇండియా స్థానాలకంటే ఎక్కువ.

-స్వదేశీ రాజులు సమాఖ్యలో చేరడానికి
అంగీకరించకపోవడంతో ఈ అఖిలభారత సమాఖ్య
విర్పడలేదు. అందువల్ల చట్టంలోని సమాఖ్య
రాజ్యాంగం అమల్లోకి రాలేదు.

-1919 భారత ప్రభుత్వ చట్టంలో రాష్ట్రం ద్వంద్వ
ప్రభుత్వంలో, 1935 చట్టం ద్వారా కేంద్ర
ప్రభుత్వంలో విర్పడిన ద్వంద్వ ప్రభుత్వం కూడా పూర్తిగా
విఫలమైంది.

-గవర్నర్ జనరల్ కు ఇచ్చిన విస్తృత అధికారం వల్ల
కేంద్ర మంత్రిమండలి గానీ, కేంద్ర శాసనసభలు గానీ
సమర్థవంతంగా పనిచేయలేదు. ఇతడు సర్వోధికారి,
నియంత.

-ఇన్ని లోపాలుండటంవల్ల అన్ని వర్గాలవారు ఈ
చట్టాన్ని నిరాకరించారు. ఇది పూర్తిగా

కలుషితమైనదని, ఈ చట్టం ఇంజను లేని
యంత్రంగాన్ని ప్రసాదించిందని నెహ్రూ వర్ణించారు.

చట్టం ప్రాముఖ్యత

-ఈ చట్టంలో లోపాలున్నప్పటికీ రాజ్యాంగ చరిత్రలో
దీనికి ఒక విశిష్ట స్థానం ఉంది. భారత రాజ్యాంగానికి
ముఖ్య ప్రాతిపదిక 1935 చట్టం.

-సమాఖ్య రాజ్యాంగానికి మొదటిసారిగా రూపకల్పన
చేసింది 1935 చట్టమే. అందుకే స్వాతంత్ర్యం
వచ్చిన తర్వాత స్వదేశీ సంస్థానాల విలీనకరణకు ఇది
వీలు కల్పించింది.

ముఖ్యమైన రైతు, కార్మిక ఉద్యమాలు

-దేశంలో స్వాతంత్ర్యోద్యమం జరుగుతున్న కాలంలో
20వ శతాబ్దం రెండు, మూడో దశకాల్లో రైతు
ఉద్యమాలు జరిగాయి. 1856లో అయోధ్య సంస్థానం
బ్రిటిష్ వారి ఆధిపత్యంలోకి వెళ్లిన తర్వాత
తాలూక్ దొర్లుగా వ్యవహరించిన జమీందార్ల ప్రాబల్యం
అధికమైంది. వారు రైతుల నుంచి వసూలుచేసే

పన్నులు విపరీతంగా పెంచి అక్రమ పన్నులు కూడా విధించేవారు. కౌలు ఒప్పందాన్ని పునరుద్ధరించినప్పడల్లా బలవంతపు కానుకలను రొబట్టారు. తమ ఇష్టమొచ్చినట్లు రైతులను వ్యవసాయ క్షేత్రాల నుంచి తొలిగించారు. వీటితోపాటు ప్రపంచ యుద్ధ ప్రభావంవల్ల నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు విపరీతంగా పెరిగి రైతుల జీవనం దుర్భరంగా మారింది.

కిసాన్ సభ

-1918లో గౌరీశంకర్ మిశ్రా, ఇంద్రనారాయణ్ ద్వివేదీలు కిసాన్ సభను ఏర్పాటుచేశారు.

-అనతికాలంలోనే ఇది 450 శాఖలను నెలకొల్పుకునేంతగా విస్తరించింది. కిసాన్ సభ ప్రతినిధులు భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ సభల్లో పాల్గొన్నారు.

-అయోధ్య తాలూకాదాల్ గ్రామాల్లో కిసాన్ సభ సమావేశాలు తరచూ జరిగాయి.

-బాబా రామచంద్ర అనే వ్యక్తి రైతు ఉద్యమాలకు ప్రధాన కేంద్రంగా నిలిచాడు.

-మహారాష్ట్రలో జన్మించిన ఇతను చిన్నతనంలోనే ఇల్లు వదిలి దేశ విఘ్నంగా జీవిస్తూ ఫిజీ ద్వీపానికి కాంట్రాక్ట్ కూలీగా వెళ్లివచ్చి 1909లో ఫైజాబాద్ కు చేరాడు.

-తులసీదాస్ రామచరిత మానస్ నుంచి పద్యాలను పఠిస్తూ సాధువుల జీవిస్తూ రైతుల ఆదరాభిమానాలు పొందాడు.

-1920లో ఔన్ పూర్, ప్రతాప్ గఢ్ జిల్లాల రైతులు సుమారు 100 మందితో కలిసి అలహాబాద్ లో గౌరీనంకర్ మిశ్రా, నెహ్రూలను కలిశారు. ఈ సందర్భంగా రైతులు నివసిస్తున్న గ్రామాలకు వచ్చి వారి జీవన పరిస్థితులను పరిశీలించాలని కోరారు.

-అదే కాలంలో ప్రతాప్ గఢ్ జిల్లా డిప్యూటీ కమిషనర్ గా ఉన్న మెహతా రైతు సమస్యలను పరిశీలించడానికి సుముఖత చూపాడు.

-రూల్ గ్రామం కిసాన్ సభ రైతుల సమస్యలను నమోదు

చేసింది. సుమారు లక్షమంది రైతులు ఒక అణా చొప్పున చెల్లించి తమ సమస్యలను నమోదు చేయించుకున్నారు. చాలావరకు ఈ సమస్యలు బేద్ఖలీలకు సంబంధించినవే.

-ఒకవైపు సహాయ నిరాకరణోద్యమాలు మొదలుకాగా, మరోవైపు మదన్ మోహన్ మాలవీయ వంటి నేతలు రాజ్యాంగబద్ధ ఆందోళన కార్యక్రమానికే బద్ధులమని ప్రకటించారు. స్వాతంత్యోద్యమంలోని ఈ అభిప్రాయ భేదాలు కిసాన్ సభలపైకూడా ప్రభావం చూపాయి. సహాయ నిరాకరణ ఉద్యమ వాదులు అయోధ్య కిసాన్ సభను ఏర్పర్చుకున్నారు. ఇది అట్టడుగు స్థాయి కిసాన్ సభలన్నింటినీ తన సారధ్యం కింద సంఘటితపరిచింది. నెహ్రూ, గౌరీశంకర్ మిశ్రా, బాబా రామచంద్ర వంటి ప్రముఖులు దీన్ని ప్రోత్సహించారు. అయోధ్య కిసాన్ సభ అక్రమంగా రైతులను తొలిగించిన క్షేత్రాన్ని (బేద్ఖలీ) సాగుచేయవద్దని, వెట్టిచాకిలీలు (బేగార్, హలీ) చేయొద్దని, తమ వివాదాలను పంచాయత్ ద్వారా

పరిష్కరించుకోవాలని సలహా ఇచ్చారు. 1920, డిసెంబర్ 20, 21 తేదీల్లో అయోధ్యలో జరిగిన ప్రదర్శనలో కిసాన్ సభ సంఖ్యబలం ప్రస్ఫుటమైంది. దొదొపు లక్షమంది రైతులు ఇందులో పాల్గొన్నారు. రైతుల దుస్థితికి ప్రతీకగా బాబా రామచంద్ర తాళ్లతో కట్టుబడి కనిపించారు.

అయోధ్య కౌలు శాసనాలు

-1921 నాటికి రాయబరేలి, పైజాబాద్ లో ధాన్యగారాలు, ఇండ్లపై, బజారుల్లో లాటీలు జరిగాయి.

-వీటికి కిసాన్ సభ కార్యకర్తలే కాకుండా సాధువులు, సంతలు, భూమి కోల్పోయినవారు నాయకత్వం వహించారు. అయితే ఈ అలజడులను ప్రభుత్వం అణచివేసింది.

-ప్రభుత్వం చేసిన అయోధ్య కౌలు శాసనంవల్ల రైతులకు ఉపశమనం కలుగలేదు. క్రమేణా ఉద్యమం సన్నగిల్లింది.

-కొద్ది నెలలకు హరిదోయ్, బహారైచ్, సితాపూర్ జిల్లాల్లోని రైతులు పన్ను వసూలుచేసే రొకీదార్ల పీడనకు గురయ్యారు. వీరు కాంగ్రెస్, ఖిలోఫత్ కార్యకర్తలు ఇచ్చిన మద్దతుతో ఏకా ఉద్యమం మొదలైంది.

-వొస్తవంగా విభించిన పన్ను మాత్రమే చెల్లిస్తామనీ, క్షేత్రం నుంచి తొలిగించినా వదిలిపోమని, వెట్టి చాకిలీలు చేయడం, నేరస్తులకు సాయపడటం వంటివి చేయమని, వివాద సందర్భాల్లో పంచాయితీ నిర్ణయాలకు కట్టుబడి ఉంటామని ప్రకటించారు.

-ఏకా ఉద్యమం క్రమంగా అహింసా సిద్ధాంతాన్ని పాటించనివారి చేతుల్లోకి పోయింది. 1922, మార్చి నాటికి ప్రభుత్వం ఉద్యమాన్ని అణచివేసింది.

చరిత్ర బిట్ బ్యాంక్

1. నేతాజీ షోస్ 1943లో 'ఆజాద్ హింద్ ఫాజ్'ను ఎక్కడ వ్యవస్థీకరించారు?

- 1) బెల్లన్
- 2) పెకింగ్
- 3) టోక్యో
- 4) సింగపూర్

◦ సమాధానం: 4

2. కింది వాటిలో స్వదేశీ ఉద్యమం ప్రారంభ కేంద్రం ఏది?

- 1) సూరత్
- 2) కలకత్తా
- 3) మీరట్
- 4) పూనా

◦ సమాధానం: 2

3. కింది వాటిలో ఆల్ ఇండియా ముస్లిం లీగ్ తొలి అధ్యక్షుడుగా ఎన్నికైనవారు?

- 1) మౌలానా అబుల్ కలాం ఆజాద్
- 2) సలీముల్లా
- 3) మోహిసిన్ - ఉల్ - ముల్క్
- 4) ఆగాఖాన్

◦ సమాధానం: 4

4. ఉమేష్ చంద్ర బెనర్జీ అధ్యక్షత వహించిన ఐఎన్సి సమావేశం ఎక్కడ జరిగింది?

- 1) కలకత్తా (1886)
- 2) బొంబాయి (1889)
- 3) అలహాబాద్ (1892)
- 4) ఏదీకాదు

◦ సమాధానం: 3

5. కింది వాటిలో అరవింద ఫోష రచించని గ్రంథం ఏది?

- 1) సావిత్రి
- 2) భవానీ మందిర్

3) నీల్ దర్పణ్

4) డివైన్ లైఫ్

◦ సమాధానం: 3

6. ఢిల్లీ దర్బార్ ను 1911 డిసెంబర్ 11న

నిర్వహించినాడెవరు?

1) లార్డ్ మింటో

2) లార్డ్ హార్డింజ్ -2

3) లార్డ్ రీడింగ్

4) లార్డ్ కర్జన్

◦ సమాధానం: 2

7. లార్డ్ లిప్పన్ హంటర్ విద్యా కమిటీని వప్పుడు

విర్పాటు చేశాడు?

1) 1880

2) 1881

3) 1882

4) 1883

◦ సమాధానం: 3

8. 'మానవ సేవ మాధవ సేవ' అనే భక్తి భావోన్ని వ్యక్తి చేసింది?

- 1) రొమకృష్ణ పరమహంస
- 2) జోర్జ్
- 3) స్వామి వివేకానంద
- 4) పైవారందరూ

◦ సమాధానం: 4

9. లార్డ్ ఇర్విన్ 'బీహార డిక్లరేషన్'ను ఎప్పుడు చేశాడు?

- 1) 1929 ఆగస్టు 29
- 2) 1929 అక్టోబర్ 31
- 3) 1930 సెప్టెంబర్ 16
- 4) 1930 అక్టోబర్ 16

◦ సమాధానం: 2

10. భారత జాతీయ కాంగ్రెస్కు చివరిగా అధ్యక్షత వహించిన పాశ్చాత్య దేశానికి చెందిన వారెవరు?

- 1) జార్జ్ యూల్

2) సర్ హెన్రీ కాటన్

3) అనిబసెంట్

4) ఆల్ఫ్రెడ్ వెబ్

◦ సమాధానం: 3

11. 'ద విత్ ఆఫ్ హిస్టరీ' గ్రంథకర్త ఎవరు?

1) వి.వి.గిల

2) జయప్రకాష్ నారాయణ్

3) రామ్ మనోహర్ ఠాపియా

4) బిపిన్ చంద్రపాల్

◦ సమాధానం: 3

12. కింది వాటిలో సరైన జత ఏది?

1) కూకా ఉద్యమం - భగత్ జవహర్ మల్

2) వహాబి ఉద్యమం - సయ్యద్ అహ్మద్

3) ఎర్ఝావో ఉద్యమం - నారాయణగురు

4) పైవన్నీ

◦ సమాధానం: 4

13. వైకోమ్ సత్యాగ్రహం ఏ రాష్ట్రంలో జరిగింది?

- 1) మధ్యప్రదేశ్
- 2) కేరళ
- 3) ఉత్తరప్రదేశ్
- 4) ఒడిశా

◦ సమాధానం: 2

14. దొదొభాయి నారోజికి మిత్రుడైన ఆంగ్లేయుడు?

- 1) డేవిడ్ హేర్
- 2) సర్ థామస్ మన్రో
- 3) జార్జి బెర్నార్డ్ షా
- 4) హిండ్ మన్

◦ సమాధానం: 4

15. తమిళనాడులో ఇ.వి. రామస్వామి నాయకర్

‘ఆత్మగౌరవ ఉద్యమాన్ని’ ఎప్పుడు ప్రారంభించారు?

- 1) 1925
- 2) 1927

3) 1929

4) 1931

◦ సమాధానం: 1

16. కింది వాటిలో శివ నారాయణ అగ్నిహోత్రి

స్థాపించిన సంస్థ ఏది?

1) ప్రార్థనా సమాజ్

2) దేవ్ సమాజ్

3) ఆర్య సమాజ్

4) సత్యశోధక్ సమాజ్

◦ సమాధానం: 2

17. క్రీ.శ. 1610లో పులికాట్లో కోట నిర్మించిన

విదేశీయులె వరు?

1) పోర్చుగీస్‌వారు

2) డచ్చివారు

3) ఆంగ్లేయులు

4) ఫ్రెంచ్‌వారు

◦ సమాధానం: 2

18.కింది వాటిలో సరైన జత ఏది?

- 1) రాడికల్ డెమోక్రటిక్ పార్టీ - ఎం.ఎన్. రాయ్
- 2) ఫార్వర్డ్ బ్లాక్ - నేతాజీ బోస్
- 3) ఆల్ ఇండియా లేబర్ పార్టీ - డా.బి.ఆర్.

అంచేడ్కర్

- 4) పైవన్నీ

◦ సమాధానం: 4

19. వాస్కోడిగామా భారత్‌లో రెండోసారి ఎప్పుడు అడుగుపెట్టాడు?

- 1) 1502
- 2) 1504
- 3) 1506
- 4) 1508

◦ సమాధానం: 1

20. 'ఆధునిక బెంగాలీ దేశభక్తికి బైబిల్' అని ఏ గ్రంథాన్ని అంటారు?

- 1) గీతాంజలి

- 2) సత్యార్థప్రకాశిక
- 3) నీల్ దర్పణ్
- 4) ఆనందమఠ్

◦ సమాధానం: 4

21. ఢిల్లీ సుల్తాన్ బాల్బన్ ఏ సూఫీ బోధకుడి జిష్యుడు?

- 1) షేక్ సలీం చిష్టి
- 2) షేక్ నిజాముద్దీన్ ఆలియా
- 3) షేక్ బహఉద్దీన్ జకాలియా
- 4) ఖ్వాజా మెయినుద్దీన్ చిష్టి

◦ సమాధానం: 2

22. గాంధీజీ ప్రేరణతో వ్యక్తి సత్యాగ్రహం ఎప్పుడు ప్రారంభ మైంది?

- 1) 1940
- 2) 1941
- 3) 1942
- 4) 1943

◦ సమాధానం: 1

23. కింది వాటిలో త్రికూట ఆలయానికి ఉదాహరణ ఏది?

- 1) రామప్ప దేవాలయం (పాలంపేట)
- 2) రుద్రేశ్వరాలయం (హన్మకొండ)
- 3) పరశురామేశ్వరాలయం (గుడిమల్లం)
- 4) సోమేశ్వరాలయం (సోమరాజుపల్లి)

◦ సమాధానం: 2

24. 'సంగీత సాహిత్య సమరంగణ సార్వభౌమ' బిరుదాంకితుడు?

- 1) పెదకోమటి వేమారెడ్డి
- 2) శ్రీకృష్ణదేవరాయలు
- 3) సముద్రగుప్తుడు
- 4) గణపతి దేవుడు

◦ సమాధానం: 2

25. గోపాలకృష్ణ గోఖలే ఐఎన్సి టెనారస్ సమావేశానికి ఎప్పుడు అధ్యక్షత వహించారు?

- 1) 1903
- 2) 1905
- 3) 1908
- 4) 1912

◦ సమాధానం: 2

26. శివోజీ ముఖ్య నౌకాదళ కేంద్రం ఎక్కడ ఉంది?

- 1) సతారా
- 2) ప్రతాప్‌ఘడ్
- 3) రాయ్‌ఘడ్
- 4) కొలబా

◦ సమాధానం: 4

27. బల్ గ్రాం యుద్ధం ఎవరెవరి మధ్య జరిగింది?

- 1) అక్బర్, చాంద్ బీబీ
- 2) జహంగీర్, హేమా
- 3) షుమాయాన్, రాణా ప్రతాప్ సింగ్
- 4) షేర్షా, షుమాయాన్

◦ సమాధానం: 4

28. 'భారత్ మాతా సొసైటీ' సంస్థ స్థాపకుడు?

- 1) నీలకంఠ బ్రహ్మచారి
- 2) దొమోదర ఛాపేకర్
- 3) ఖుదీరొం బోస్
- 4) జె.ఎం. ఛటర్జీ

◦ సమాధానం: 4

29. షాజహాన్ వప్పుడు మరణించాడు?

- 1) 1658
- 2) 1662
- 3) 1666
- 4) 1669

◦ సమాధానం: 3

30. భోపాల్ గ్యాస్ దుర్ఘటన వప్పుడు జరిగింది?

- 1) 1984
- 2) 1986
- 3) 1987
- 4) 1992

◦ సమాధానం: 1

31. మంగళ్ పాండేను 1857 ఏప్రిల్ 8న ఎక్కడ ఉరితీశారు?

- 1) మీరట్
- 2) బారక్ పూర్
- 3) ఢిల్లీ
- 4) లక్నో

◦ సమాధానం: 2

32. రామమోహన్ రాయ్ కు 'రాజా' అనే బిరుదు ఇచ్చింది ఎవరు?

- 1) మొదటి షా ఆలం
- 2) ఫరూక్ షియర్
- 3) రెండో అక్బర్
- 4) రెండో బహదూర్ షా

◦ సమాధానం: 3

33. కింది వాటిలో సరికాని జత ఏది?

- 1) బెంజిమిన్ షుల్జ్ - తెలుగులో ఛైబల్

2) ఆంధ్ర చీపిక - మామిడి వెంకయ్య

3) రొబర్ట్ డి నోబిల్-తత్వబోధానంద స్వామి

4) హితవాది - సి.పి. బ్రౌన్

◦ సమాధానం: 4

34. ఆంధ్ర దేశంలో ఉచ్చివారి ప్రధాన కేంద్రం ఏది?

1) ఆర్కుగాం (ఆర్కుగాన్)

2) పులికాట్

3) యానాం

4) భీముని పట్నం

◦ సమాధానం: 2

35. ఆంధ్ర దేశంలో ముద్రించి వెలువడిన తొలి

తెలుగు పత్రిక?

1) వర్తమాన తరంగిణి

2) సత్యదూత

3) హితవాది

4) వృత్తాంతిని

◦ సమాధానం: 4

36. క్లెస్ట్రవ గ్రంథం 'వేదాంత రసాయనం' రొసింది ఎవరు?

- 1) మంగళగిరి ఆనందరావు
- 2) బేతపూడి సుందరాయుడు
- 3) మామిడి వెంకయ్య
- 4) ఏనుగుల వీరస్వామి

◦ సమాధానం: 1

37. ఆంధ్రదేశంలో ప్రొటెస్టంట్ క్రైస్తవన్ని తొలిసారిగా ఎవరు ప్రవేశపెట్టారు?

- 1) డచ్చివారు
- 2) పార్కుగీస్ వారు
- 3) ఫ్రెంచ్ వారు
- 4) ఆంగ్లేయులు

◦ సమాధానం: 1

38. కింది వాటిలో ఇన్నమైన వారు?

- 1) కొల్ల వెంకటాబ్రి
- 2) కాశీ వీరన్న

3) రాయసంపాపన్న

4) మురుపాక బుచ్చన్న శౌత్రి

◦ సమాధానం: 4

39. పులికాట్ లో 1610 సంవత్సరంలో వర్తక

స్థావరాన్ని ఏర్పాటు చేసుకోవడానికి అనుమతి ఇచ్చిన
రాజు?

1) సదా శివరాయలు

2) శ్రీకృష్ణదేవరాయలు

3) శ్రీరంగరాయలు

4) రెండో వెంకటపతిరాయలు

◦ సమాధానం: 4

40. మండిగల వెంకటరాయ శౌత్రి సంపాదకునిగా

వెలువడిన తెలుగు పత్రిక?

1) వర్తమాన తరంగిణి

2) వృత్తాంతిని

3) సత్యదూత

4) హితవోది

◦ సమాధానం: 2

41. ఉత్తర సర్కారులను ఆంగ్లేయులకు ఇచ్చిన మొగల్ రాజ?

- 1) మహ్లాద్ షా
- 2) రెండో బహదూర్ షా
- 3) రెండో అక్బర్
- 4) షా ఆలం - II

◦ సమాధానం: 4

42. 'మాండవ రుషి' అని ఎవరిని పిలుస్తారు?

- 1) వీనం వీరన్న
- 2) కౌష్ఠ్యన్ ఓర్
- 3) ధోమస్ మన్రో
- 4) సర్ ఆర్థర్ కాటన్

◦ సమాధానం: 3

43. ఆర్మగాన్ అను వర్తక స్థావరం నేడు ఏ జిల్లాలో ఉంది?

- 1) గుంటూరు

2) కృష్ణా

3) ప్రకాశం

4) నెల్లూరు

◦ సమాధానం: 4

44. కృష్ణా నదిపై విజయవాడ వద్ద ఆనకట్ట వప్పుడు పూర్తయింది?

1) 1849

2) 1850

3) 1855

4) 1852

◦ సమాధానం: 3

45. ఫ్రెంచ్ వారికి ఉత్తర సర్కారులను ఇచ్చిందెవరు?

1) నిజాం ఉల్ ముల్క్

2) సలాబత్ జంగ్

3) నిజాం ఆలీఖాన్

4) బసాలత్ జంగ్

◦ సమాధానం: 2

46. యానాంలో ఫ్రెంచ్ వారు ఎప్పుడు స్థావరాన్ని స్థాపించారు?

1) 1708

2) 1710

3) 1712

4) 1714

◦ సమాధానం: 1

47. రైత్వాలీ పద్ధతి అంటే?

1) జిస్తు రైతు నేరుగా ప్రభుత్వానికి చెల్లింపు

2) సమగ్ర భూసర్వే

3) రైతుకు భూ తాకట్టు హక్కు

4) పైవన్నీ

◦ సమాధానం: 4

48. ఫ్రెంచ్ వారి అధికారం పై తిరుగుబాటు చేసిన శ్రీకాకుళం ఫాజ్ దొర్?

1) వీనం వీరన్న

- 2) బసాలత్ జంగ్
- 3) జాఫర్ ఆలీ
- 4) నవాజ్ ఖాన్

◦ సమాధానం: 3

49. విజయనగర రాజుల కాలంలో సరుకులు ఒక ప్రాంతం నుంచి మరో ప్రాంతానికి చేరవేసే వారిని ఏమంటారు?

- 1) అమర నాయకులు
- 2) ఆయగాండ్లు
- 3) పెరికలు
- 4) లెంకలు

◦ సమాధానం: 3

50. కాకతీయ వంశ మూల పురుషుడు ఎవరు?

- 1) కాకర్త్యగుండ్యన
- 2) మొదటి బేత రాజు
- 3) రుద్రదేవుడు
- 4) మొదటి ప్రోలరాజు

◦ సమాధానం: 1

51. ముత్తుకూర్ యుద్ధం ఎప్పుడు జరిగింది?

- 1) క్రీ.శ. 1233
- 2) క్రీ.శ. 1565
- 3) క్రీ.శ. 1263
- 4) క్రీ.శ. 1526

◦ సమాధానం: 3

52. అక్బర్ దండయాత్రకు సవాల్ విసిరిన విజయనగర రాజు?

- 1) అచ్యుత దేవరాయలు
- 2) సదాశివరాయలు
- 3) మూడో శ్రీరంగరాయలు
- 4) రెండో వెంకటపతిరాయలు

◦ సమాధానం: 4

53. కాకతీయుల నాయంకర వ్యవస్థకు సంబంధించి సరైనది ఏది?

- 1) ఇది పైనిక వ్యవస్థ

2) ఏకామ్రనాథుని ప్రతాప చరిత్రలో 77 మంది
నాయంకరులను రెండో ప్రతాపరుద్రుడు కలిగి
ఉండెనని ఉంది

3) ఈ పదవి వంశ పారంపర్యం కాదు

4) పైవన్నీ సరైనవే

◦ సమాధానం: 4

54. 'ఉషా పరిణయం' గ్రంథాన్ని సంస్కృత భాషలో
రొసిందెవరు?

1) తిరుమలొంబ

2) పింగళి సూరన

3) శ్రీకృష్ణదేవరాయలు

4) గంగాదేవి

◦ సమాధానం: 3

55. కాకతీయుల కాలానికి సంబంధించని అంశం?

1) త్రికూటాలయాల నిర్మాణం

2) మోటుపల్లి విదేశీ వాణిజ్యానికి ప్రసిద్ధి

3) 'క్రీడాభిరామం' ని వినుకొండ వల్లభ రాయుడు

రాశారు

4) శ్రీ విరూపాక్షుని ఆరాధించారు

◦ సమాధానం: 4

56. విజయనగర రాజుల కాలంలో 'అట్టావణ వ్యవహార' శాఖ ఏ విషయాలు చూసేవి?

- 1) రెవెన్యూ విషయాలు
- 2) విద్యా విషయాలు
- 3) న్యాయ విషయాలు
- 4) సైనిక విషయాలు

◦ సమాధానం: 1

57. 'దిప్యూపుల్' అనే ఆంగ్ల వారపత్రికను స్థాపించింది?

- 1) అరవింద్ ఘోష్
- 2) బిపిన్ చంద్రపాల్
- 3) బాలగంగాధర్ తిలక్
- 4) లాలలజపతిరాయ్

◦ సమాధానం: 4

58. కింది వాటిలో సరికానిది ఏది?

- 1) ఆంధ్ర శివాజీ - పర్వతనేని వీరయ్య చౌదరి
- 2) తెలంగాణ సరిహద్దు గాంధీ - సర్దార్ జమలోపురం కేశవరావు
- 3) అన్నపూర్ణ - డొక్టర్ సీతమ్మ
- 4) ఆంధ్రరత్న - కొండా వెంకటప్పయ్య

◦ సమాధానం: 4

59. ఇందిరాగాంధీ బాల్యంలో పాల్గొన్న జాతీయ ఉద్యమం ఏది?

- 1) వందేమాతర ఉద్యమం
- 2) సహాయ నిరాకరణోద్యమం
- 3) ఉప్పు సత్యాగ్రహం
- 4) బార్డోలీ సత్యాగ్రహం

◦ సమాధానం: 3

60. మోతీలాల్ నెహ్రూ నివేదిక ఎప్పుడు తయారైంది?

- 1) 1926
- 2) 1927

3) 1928

4) 1929

◦ సమాధానం: 3

61. శిల్పి జక్కన చెక్కిన చెన్నకేశవాలయం ఎక్కడ ఉంది?

1) అమృతపుర

2) అనెగొంబి

3) హంపి

4) బేలూరు

◦ సమాధానం: 4

62. మధురై షణ్ముఖవడివు సుబ్బులక్ష్మి సంగీతానికి చేసిన సేవకు గుర్తింపుగా భారతరత్న పురస్కారం ఎప్పుడు పొందారు?

1) 1996

2) 1998

3) 1999

4) 2001

◦ సమాధానం: 2

63. 'దక్షిణ చిరపుంజి' అని ఏ ప్రాంతాన్ని పిలుస్తారు?

- 1) ఎర్నాకులం (కేరళ)
- 2) మొగిలిచర్ల (తెలంగాణ)
- 3) మహాబలిపురం (తమిళనాడు)
- 4) ఆగుంబె (కర్ణాటక)

◦ సమాధానం: 4

64. 'కాళిదాస్ సమ్మాన్ అవార్డ్'ను ఏ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అందజేస్తుంది?

- 1) మధ్యప్రదేశ్
- 2) కర్ణాటక
- 3) కేరళ
- 4) ఒడిశా

◦ సమాధానం: 1

65. కింది వాటిలో సరికాని జత ఏది?

- 1) దక్షిణ గయ - నొగార్డున కొండ

- 2) చొల్కనార్ - ఇబ్రహీం కులీ కుతుబ్ షా
- 3) గాంధీకొండ - విజయవాడ
- 4) తాశ్ మహల్ - యమునానది

◦ సమాధానం: 2

66. 'ఉప్పాడ' చీరలకు మరోపేరు?

- 1) జామదొని
- 2) ఇక్కత్
- 3) ఇల్కాల్
- 4) చింటిజ్

◦ సమాధానం: 1

67. 'మొగలుల తోట'గా పేరొందిన ప్రాంతం?

- 1) సూరత్
- 2) లాహోర్
- 3) అలహాబాద్
- 4) ఆగ్రా

◦ సమాధానం: 2

చరిత్ర

- ప్రధానంగా గిరిజన సమాజానికి ఉన్న చైతన్యం ఎంతో దృఢమైంది. చాలా వరకు గిరిజనోద్యమాలు వ్యవసాయకమైనవి మాత్రమే కాకుండా, అటవీ ఆధారితమైనవి. కొన్ని తిరుగుబాట్లు స్వాభావికంగా జాతి పోరాటాలు. అయినప్పటికీ అవి క్రమంగా స్థానిక జమీందార్ల, వడ్డీ వ్యాపారుల దోపిడికి, ప్రాంతీయేతరులైన కిందిస్థాయి ప్రభుత్వాధికారుల ఆగడాలకు వ్యతిరేకంగా నడిచాయి. గిరిజనులు తీసుకున్న అప్పులు చెల్లించలేని సమయంలో వడ్డీ వ్యాపారులు, భూస్వాములు వారి భూములను స్వాధీనం చేసుకునేవారు. ఆ విధంగా గిరిజనులు తమ భూములకు తామే కౌలుదార్లుగా మారిపోవడమే గాక, కొన్నిసార్లు నిర్బంధ కూలీలుగా ఉండొల్సి వచ్చేది. అలాంటి సందర్భాల్లో పోలీసులు గానీ, రెవెన్యూ అధికారులు గానీ గిరిజనులకు ఏ మాత్రం సహాయపడకపోవడమేకాక, దొనికి విరుద్ధంగా వారు గిరిజనులను ఎలాంటి ప్రతిఫలం ఇవ్వకుండా తమ సొంత పనులకు, ప్రభుత్వ పనులకు వెళ్ళిచాకిరి

చేయించుకునేవారు. మరోవైపు అటవీ కాంట్రాక్టర్లు, వారి ఏజెంట్లు, వ్యాపారులు, మైదాన ప్రాంతాల ప్రజల దురాశతో అటవీ భూములను, ఉత్పత్తులను, గిరిజనుల సంపదను బలవంతంగా తరలించుకుపోయేవారు. ఇవన్నీ హైదరాబాద్ రాజ్యంలో గిరిజనుల తిరుగుబాట్లకు తక్షణ కారణాలయ్యాయి.

- హైదరాబాద్ రాజ్యంలో మొదటిసారిగా సాలార్జంగ్ కాలంలో 1857లో అటవీనాఖ ప్రారంభమైంది. ఆ తర్వాత 1890, 1900ల్లో అటవీ విధానం ప్రకటించారు. దీంతో అటవీ సంపదపై ప్రభుత్వాధికారం పెరిగింది. కానీ, వేల ఏండ్లుగా అడవిపై ఆధారపడిన గిరిజనుల సాంప్రదాయక హక్కులు రద్దయ్యాయి. అటవీ ప్రాంతాలను ప్రభుత్వం లిజర్వ్డ్, అన్ లిజర్వ్డ్ అనే రెండు భాగాలుగా విభజించింది. లిజర్వ్డ్ ఫారెస్ట్లో గిరిజనులు పోడు వ్యవసాయం చేసుకోవడం, అటవీ ఉత్పత్తులను సేకరించడం నిషేధించారు. తత్ఫలితంగా గిరిజనులు సామాజిక, ఆర్థికస్థితుల్లో పెనుమార్పులు చోటుచేసుకున్నాయి.

- ముఖ్యంగా పై చట్టాల వల్ల విసిగి వేసాలిన నిజాం రాజ్యంలోని ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో గల గోండులు... గిరిజనేతరుల, అటవీ అధికారుల అనవసర ప్రమేయాన్ని, ఆధిపత్యాన్ని, ప్రభుత్వ దమననీతిని వ్యతిరేకిస్తూనే ప్రకృతిపై, వారు నివసించే ప్రాంతాలపై తమ స్వయంప్రతిపత్తిని కాపాడుకోవడానికి తమ నాయకులైన రొంజీగోండు, కుమ్మం భీమ్ల నాయకత్వంలో పోరాటాలను సాగించారు.

రొంజీగోండు తిరుగుబాటు (1857- 1860)

- మొగల్ చక్రవర్తి ఔరంగజేబ్, ఆనాటి దక్కన్ వైస్రాయికి ఇతర ఐదు సుభాలతోపాటు బెరార్ పరిపాలనా అధికారాన్ని కూడా అప్పగించాడు. 1769లో దక్కన్ రాజధాని ఔరంగాబాద్ నుంచి హైదరాబాద్ కు మారిన తర్వాత వారి రాజ్యాన్ని హైదరాబాద్ రాష్ట్రమని, దక్కన్ ప్రాంతమని వ్యవహరించడంతోపాటు ఆ రాజులను అసఫ్ జాహీలని, నిజాములని పిలిచేవారు. ఆనాడు బెరార్ సుభాలో ఆదిలాబాద్ జిల్లా ఉండేది. మొదటగా పలు రాజకీయ పరిణామాలను ఆసరాగా చేసుకుని

గోండులు, మణిక్గర్ కోటను హస్తగతం చేసుకున్నారు. ఇది రాజ్యానికి వ్యతిరేకంగా గోండులు సాధించిన మొదటి విజయం. ఫలితంగా గోండు రాజుల పూర్వ స్థానమైన సిరిపూర్ ప్రత్యక్షంగా అసఫ్జాహీ నిజాం పాలకుల చేతుల్లోకి వెళ్ళింది. అయితే, 1853లో నిజాంకు, బ్రిటిష్ వారికి జరిగిన సంధి ప్రకారం బెరార్ సుభా బ్రిటిష్ పాలనలోనికి వచ్చింది. ఈ ఒప్పందం ప్రజలకు, హైదరాబాద్ రాజ్య ప్రధాని సిరాజ్ - ఉల్ - ముల్క్ కు కూడా నచ్చలేదు. ఈ సమయంలోనే అంటే 1853 నుంచి 1860 మధ్య ఆదిలాబాద్ జిల్లాలోని నిర్మల్ తదితర ప్రాంతాల్లోని గోండులు అనే గిరిజనులు, రోహిల్లాలు అనే ముస్లింలు, రాంజీ గోండు- హాజీ రోహిల్లాల నాయకత్వంలో తిరుగుబాటును ప్రారంభించారు. ఆనాడు వీరికి తాంత్రియాతోపే వంటి జాతీయ నాయకుల సలహాలు, సహాయ సహకారాలు కూడా అందేవి. దానితో రామ్జీగోండు- హాజీరోహిల్లాలు బ్రిటిష్ పాలనకు వ్యతిరేకంగా 1857 నాటికి మరాఠా, తెలుగు, రోహిల్లా, గోండు పైన్యాలను తయారుచేసి,

వారికి సాయుధ శిక్షణ ఇచ్చి ఆదిలాబాద్ తోపాటు దొని చుట్టు పక్కల గల ప్రాంతాలను విముక్తి చేసి నిర్మల్ రోజునగా కొద్దికాలంపాటు స్వతంత్రంగా పరిపాలించారు. దొనికితోడు 300 మంది గోండు సైనికులు, 200 మంది రోహిల్లా సైనికులు, 500 మంది తెలుగు, మరాఠా సైనికులతో పటిష్ఠమైన సైన్యాన్ని కూడా ఏర్పర్చుకున్నారు.

- అయితే, వెంటనే బ్రిటిష్ వారు తమ సైన్యాన్ని, నిజాం సైన్యాన్ని పెద్ద సంఖ్యలో కల్నల్ రోబర్ట్ అనే సైనికాధికారి నాయకత్వంలో నిర్మల్ ప్రాంతానికి పంపించి, గోండులను, రోహిల్లాలను వేటాడటం, వేధించడం వంటి హింసాత్మక చర్యలు పాల్పడ్డారు. కానీ, గెరిల్లా యుద్ధ వైపునకు ఉన్న రొంజీగోండు సైన్యాలు మొదట కొంతమంది ఆంగ్లేయ సైన్యాలను పలుచోట్ల ఓడించి చంపినప్పటికీ బ్రిటిష్, నిజాం సైన్యాల సంఖ్య, ఆయుధ సంపత్తి అధికం కావడంతో గోండుల సైన్యం విరోచితంగా షారాడినా ఓడిపోయారు. నిజాం, బ్రిటిష్ సైన్యాలు రొంజీగోండు, హాజీ రోహిల్లాలతోపాటు వారి అనుచరులైన దొదాపు

1000 మంది గెరిల్లా సైనికులను బంధించాయి. చేతికి చిక్కిన వారందరినీ రొంజీగోండుతో సహా బ్రిటిష్ అధికారులు నిర్మల్లోని ఖజానాచెరువు గట్టున దొదొపు 1000 ఊడలు గల పెద్ద మర్రిచెట్టుకు ఊడకొక్కరి చొప్పున 1000 ఊడలకు 1000 మంది గోండు, రోహిల్లా, తెలుగు, మరాఠా గెరిల్లా సైనికులను నిర్దోషిణ్యంగా ఉరితీశారు. ఆనాటి నుంచి ఆ చెట్టును 1000 ఉరుల మర్రి అని నిర్మల్ ప్రాంత ప్రజలు పిలుస్తుంటారు. ఇంకా, ఆ చెట్టును రొంజీగోండు-హాజీరోహిల్లా, వారి అనుచరుల స్మృతి చిహ్నంగా నేటికీ అక్కడి ప్రజలు గౌరవ సూచకంగా పూజిస్తారు.

- ఇక్కడ గమనించాల్సిన విషయం ఏమిటంటే, ఒక నిర్దిష్టమైన ఆధారం ప్రకారం 1857, ఏప్రిల్ 9న రొంజీగోండును ఉరితీశారు. ఇదే నిజమైతే 1857 నాటి సిపాయి తిరుగుబాటులో తొలి ఘట్టాన్ని నిర్వహించింది రొంజీగోండు అని చెప్పాలి. అయితే, సిపాయిల తిరుగుబాటు రెండో ఘట్టంలో రొంజీగోండు మరణానంతరం, ఆయన అనుచరులు 1860 వరకు

తిరుగుబాటును విజయవంతంగా సాగించి ఉంటారని కొంతమంది చరిత్రకారుల అభిప్రాయం. ఏదేమైనా రొంజీగోండు సాగించిన విరోచితమైన తిరుగుబాటు, సిపాయి తిరుగుబాటులో అంతర్భాగంగా నడిపించబడ్డప్పటికీ, స్వాతంత్ర్య ప్రియులైన గోండులు, ఇతర గిరిజనులు, తమపై స్థానికేతరులు చలాయిస్తున్న అధికార ఆధిపత్యాన్ని సహించరని ఈ పోరాటం ప్రపంచానికి తెలియజేసింది. ఇందుకు మరో ఉదాహరణగా కువుంభీమ్ లేవనెత్తిన జోడేఘాట్ ఉద్యమాన్ని చెప్పవచ్చు.

కువుం భీమ్ ప్రతిఘటనోద్యమం (1938-40)

- గోండు వీరుడైన కువుం భీమ్ నాటి నిజాం రాజ్యంలోని ఆదిలాబాద్ జిల్లా ఆసిఫాబాద్ డివిజన్‌లోని జోడేఘాట్ అటవీ ప్రాంతంలో సంకేపల్లి అనే గిరిజన గూడెంలో 1901, అక్టోబర్ 22న కువుం చిన్నా, సోమ్‌భాయి దంపతులకు జన్మించాడు. ఇతడు నిరక్షరాస్యుడు. బయటి ప్రపంచానికి తెలియనివాడు.

- ఆసిఫాబాద్ ప్రాంతమంతా హైదరాబాద్ రాజ్యంలో భాగంగా నిజాం ఉస్మాన్ అలీఖాన్ ఏలుబడిలో ఉండేది. ముఖ్యంగా జోడేఘాట్ ప్రాంతంలోని గోండులు, కొలొములు, పరధాన్లు, తోటిలు, నాయక్ పోడ్లు అనే గిరిజనులు అడవిలో పోడు వ్యవసాయం చేసుకుంటూ జీవించేవారు. అయితే, వారు రాజ్యం ప్రత్యక్ష నియంత్రణలో లేకపోవడంతో ఆదివాసుల భూముల పరిరక్షణ పేరుతో నిజాం ప్రభుత్వం 1917లో తెచ్చిన అటవీచట్టం గిరిజనుల జీవితాల్లో అల్లకల్లోలం సృష్టించడమేకాక, అనేక పరిమితులు, రకరకాల పన్నులు విధించింది. ఈ చట్టం ప్రకారం గిరిజనులు అడవుల్లో తమ పశువులను మేపుకుంటే బంచెరాయి పన్ను, అడవి నుంచి కలప తెచ్చుకుంటే దుంపపట్టి, ఇంకా ఘర్పట్టి, నాగర్పట్టి, ఫసల్పట్టి, చేదీనా వంటి ఇతర పన్నులను కూడా గిరిజనులు ప్రభుత్వానికి చెల్లించాల్సి వచ్చేది. పోడు చేసుకొని, పంటలు పండించుకుని, అడవులనే ఆదాయ, ఆర్థిక వనరులుగా వాడుకుని జీవించడమే తప్ప డబ్బు వినియోగం తెలియని

గిరిజనులు, నిజాం ప్రభుత్వం అటవీ చట్టాన్ని అమలు పరుస్తుండటంతో అయోమయంలో పడి అనేక బాధలు అనుభవించేవారు. దీనికితోడు 1918లో ఉత్పూరులో మొదటి తహసీల్ ఆఫీస్ ఏర్పడింది. అటవీ, రెవెన్యూపరమైన పన్నుల వసూలుకు శ్రీకారం చుట్టింది. అదేవిధంగా 1935లో సిర్పూర్- కాగజ్ నగర్ ప్రాంతంలో పేపర్ మిల్లు ఏర్పడగా, దాని అవసరాల కోసం విశాలమైన అటవీ ప్రాంతాన్ని ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకోగా, చేసేదిలేక చాలా మంది గోండులు ఘాట్ల కార్మికులుగా మారిపోయారు.

- దీనికితోడు అధికారుల అండదండలతో మోసపూరితమైన వడ్డీవ్యాపారులు గోండులు, కొలొముల భూములను కబ్జా చేసుకోవడమే కాక, తిరిగి గిరిజనులపైనే కేసులు బనాయించి ఎన్నో రకాల ఇబ్బందులకు గురిచేయడం ప్రారంభించారు. ఇదంతో గమనిస్తున్న గోండు యువకుడైన కుమ్రంభీమ్ పరిష్కార మార్గాలను వెతుకుతున్న సమయంలోనే తన తండ్రి కుమ్రం చిన్నా విషజ్వరం బారినపడి మృతిచెందడంతో భీమ్

కుటుంబం సంకెపల్లి నుంచి సుర్దొపూర్ గ్రామానికి
 వలసపోయింది. ఈ సమయంలోనే కుమ్రం భీమ్ తన
 సన్నిహితులైన మణ్ణావి మహాదు, మోతీరామ్ల ద్వారా
 దోపిడీ వర్గాలకు ఎదురునిలిచి పోరాడిన గోండురాజుల
 వీరత్వాన్ని, బిర్సోముండో తిరుగుబాటును,
 రాంజీగోండు భీరత్వాన్ని తెలుసుకుని తన గోండు
 ప్రజలకు ఏదైనా మంచి చేయాలనే దృఢ నిశ్చయానికి
 వచ్చాడు.

పోటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం(చరిత్ర)

1. ఆంగ్ల ప్రభుత్వం మొదటి ప్రపంచయుద్ధ కాలంలో (1914-19) తనకు ఇచ్చిన 'కైజర్-ఇ-హింద్' బిరుదును తొలుత గాంధీజీయే త్యజించాడు. (సహాయ నిరాకరణోద్యమం)
2. గాంధీజీ అడుగుజాడల్లో నడచి మాల్వి జహిద్ ఘస్సేన్ సాహెబ్ 'షామ్ సుల్ ఉలేమా' అనే బిరుదును త్యజించాడు.
3. భారతదేశ సహాయ నిరాకరణోద్యమ చరిత్రలో చీరాల-పేరాల నిరూపమానమైన ఘట్టం. ఈ ఉద్యమానికి నాయకత్వం వహించినవారు - దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య
4. జాండ్రపేట, వీరరాఘవపేటలతో కలిసివున్న చీరాల-పేరాల గ్రామాలను మద్రాసు ప్రభుత్వం 1919లో ప్రత్యేక పురపాలక సంఘాలుగా ఏర్పాటు చేసింది.
5. నాడు చీరాల-పేరాల గ్రామాల జనాభా 15 వేల మంది.

6. ఆనాటి ప్రభుత్వం ప్రజావిన్నపాలు ఖాతరు చేయకుండా 1920లో ఎన్నికలు నిర్వహించి 11 మంది సభ్యులుగల నూతన పురపాలక సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేసింది. (1920 జనవరి)
7. చీరాల-పేరాల ఉద్యమకాలంలో దురుసుగా ప్రవర్తించి, ఆంధ్రుల అభిమానాన్ని అవమానపరిచిన మద్రాసు ముఖ్యమంత్రి - రాజా రామరాయనింగార్ (జస్టిస్ పార్టీ)
8. చీరాల-పేరాల ఉద్యమంలో దుగ్గిరాల ఏర్పరచిన 1000 మంది సభ్యులు గల 'రామదండు' (నాంతినేన) ఆయనకు కుడిభుజమై ప్రముఖపాత్ర పోషించింది.
9. 1921, ఏప్రిల్ 6న గాంధీజీ చీరాల సందర్శించి రెండు ప్రతిపాదనలు చేశారు.
  - ఎ. పన్నుల నిరాకరణోద్యమాన్ని కొనసాగించడం లేదు.
  - బి. ప్రజలందరూ ఊరు వదిలి వెళ్లిపోవడం.
10. గాంధీజీ సలహా మేరకు దుగ్గిరాల చీరాల-

పేరాల వాసులను 1921 ఏప్రిల్ 25 రాత్రి భాళి చేయించారు.

11. రామ్నగర్ గ్రామానికి శంకుస్థాపన జరిపినది ఎవరు - గాంధీజీ

12. రామ్నగర్ (తాటాకు గుడిసెల మహానగరం)లో చీరాల-పేరాల ప్రజలు ఎన్ని నెలల పాటు నివసించారు - 11 నెలలు

13. దుగ్గిరాల చీరాల-పేరాల ఉద్యమ ఖర్చుల నిమిత్తం ఎక్కడ జరుగుతున్న ఆంధ్రమహాసభ ప్రతినిధులను కలిసేందుకు వెళ్ళగా అతనిని నిర్భంభించారు - 1921 సెప్టెంబర్లో

బరంపురంలో జరుగుతున్న ఆంధ్రమహాసభ

14. దుగ్గిరాల జీవిత చరిత్ర రాసింది ఎవరు - గమ్మిడెదల వెంకట సుబ్బారావు

15. 1922 ఫిబ్రవరి 5న ఉత్తరప్రదేశ్ గోరఖ్ పూర్ జిల్లాలోని చౌలీచౌరా జరిగిన సంఘటన పరిస్థితులను మార్చివేసింది. పోలీసుల దురుసు ప్రవర్తనతో ఉద్రిక్తులైన ప్రజలు పోలీసులపై

దొడిచేశారు. 22 మంది పోలీసులు ఈ దురంతంలో
మృతి చెందారు.

16. 1922 ఫిబ్రవరి 12న శాసనోల్లంఘనోద్యమం
ముగిసింది. (బార్డోలీ తీర్మానం ప్రకారం)

17. బెజవాడ గోపాలరెడ్డి నాయకత్వాన కాంగ్రెస్
ప్రథమ మంత్రివర్గం ఎప్పుడు ఏర్పడింది - 1938లో

18. ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెస్ కమిటీ పుల్లరి శిస్తు
వ్యతిరేక ఉద్యమ సమయంలో పల్నాడులో నెలకొన్న
పరిస్థితులను అంచనా వేసేందుకు ఎవరిని

పల్నాడుకు పంపింది - ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ,
మాడభాషి వేదాంత లక్ష్మీనరసింహాచారిలను

20. పల్నాడులో పుల్లరిశిస్తు వ్యతిరేక ఉద్యమంలో
ఉన్నవ లక్ష్మీబాయిమ్మ, యామినీ పూర్ణ తిలకమ్మలు
ప్రముఖపాత్ర వహించారు.

21. పల్నాడులో పుల్లరి శిస్తు వ్యతిరేక ఉద్యమం
నిర్వహించిన నాయకుడు ఎవరు? - కన్నెగంటి
హనుమంతు

22. 26 ఫిబ్రవరి 1922న కన్నెగంటి హనుమంతు

ఎక్కడ జరిగిన కాల్యుల్లో మృతి చెందారు?

మించలపాడు వద్ద

23. పెదనందిపాడు పన్నుల నిరాకరణోద్యమానికి

నాయకుడు - పర్వతనేని వీరయ్య చౌదరి

24. పెదనందిపాడు రైతుల శాంతియుత పోరాటం,

నాటి మద్రాసు గవర్నరైన లార్డ్ వెలింగ్టన్ మాటల్లో ...

'భారతదేశాన్ని బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యపు పునాదులనే

కదిలించివేసిన ఉద్యమం'

25. పర్వతనేని వీరయ్య చౌదరి ఏర్పాటు చేసిన

స్వచ్ఛంద దళానికి ఏమని పేరు - శాంతినేన

26. 'ఆంధ్రశివాజీ'గా ఖ్యాతిగాంచిన వారు ఎవరు -

పర్వతనేని వీరయ్య చౌదరి

27. పెదనందిపాడు ఫిర్కాలో ఏర్పడ్డ పరిస్థితులను

చక్కబెట్టేందుకు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం ఎవరిని

నియమించింది

- రూథర్ ఫర్డ్ ను

28. పెద నందిపాడు ఉద్యమంపై ఏర్పరచిన

ఉపసంఘం సభ్యులు - కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు,

టంగుటూరి, డి.నారాయణరాజు (లవ్య కమిషన్)

29. పెద నందిపాడు పన్నుల నిరాకరణోద్యమాన్ని
ఎవరి కాలక మేరకు విరమించారు - గాంధీజీ

30. అల్లూరి సాగించిన విప్లవం - రంపా విప్లవం

31. అల్లూరి తల్లిదండ్రులు పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలోని
మోగల్లు వొస్తవ్వలు. (4-7-1897న జననం)

32. జనవరి 1922 నుంచి మే 1924 వరకూ
సాగిన రంపా విప్లవానికి నాయకత్వం వహించింది
ఎవరు - అల్లూరి సీతారామరాజు

33. కృష్ణదేవిపేటకు సమీపంలో ఉన్న తొండవనది
బడ్డన అల్లూరి నెలకొల్పుకున్న ఆశ్రమం పేరు -
రామవిజయనగరం

34. అల్లూరికి సహాయపడిన సహచరులు ఎవరు -
వేగిరాజు సత్యనారాయణరాజు, గాంమల్లుదొర,
గాంగంటందొర మొదలైనవారు..

35. 'అగ్గిరాజు'గా ప్రసిద్ధి కెక్కినది ఎవరు - వేగిరాజు
సత్యనారాయణరాజు

36. ఆంగ్ల ఉద్యోగియైన హెప్పెల్ నివేదికను

అనుసరించి 1921 జులై నెల్లో రామరాజు
చిట్టగాంగ్ వెళ్లి అక్కడ బెంగాల్ విప్లవకారులతో
సమాలోచనలో పాల్గొన్నారు.

37. అల్లూరి మొదటిసారిగా ఏ పోలీస్ స్టేషన్ పై
దాడిచేశారు - చింతపల్లి పిఎస్ (22-8-1922)

38. మన్యం లేక రంపా విప్లవాన్ని అణచివేయడానికి
నియమించబడిన ప్రత్యేక కమిషనర్ ఎవరు -
రూథర్ ఫర్డ్

39. అల్లూరి తిరుగుబాటు కాలనాటి గోదావరి
ప్రాంత తహశీల్దార్ ఎవరు - బాస్టియన్

40. 1924 మే 6న అల్లూరిని బంధించినది ఎవరు
- జమేదార్ కంచుమీనన్

41. 1924 మే 7న అల్లూరిని కాల్చి చంపింది ఎవరు
- మేజర్ గూడాల్

42. 1924 మే 8న అల్లూరిని కృష్ణదేవిపేట వద్ద
సమాధి చేశారు.

43. 1919 మాంటెగు-ఛేమ్స్ ఫర్డ్ సంస్కరణలు
భారతీయులను సంతృప్తి పరచలేదు. దేశవ్యూహంగా

ఈ సంస్కరణల పట్ల తీవ్ర వ్యతిరేకత పుట్టుకొచ్చింది. దీంతో బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం సర్జాన్ సైమన్ అధ్యక్షతన ఏడుగురు సభ్యులుగల ఒక కమిషన్ ను 8-11-1927న నియమించింది. ఈ సంస్కరణలు పనిచేసే తీరుతెన్నులను స్వయం పాలనావకాశాలు పరిశీలించి, ఒక నివేదికను సమర్పించాల్సిందిగా మన దేశానికి పంపారు. దీనినే సైమన్ కమిషన్ అని అంటారు.

44. 1928 ఫిబ్రవరి 3న సైమన్ కమిషన్ ముంబయిలో పర్యటించింది.

45. సైమన్ కమిషన్ వ్యతిరేకోద్యమానికి చెన్నైలో నాయకత్వం వహించినది ఎవరు - టంగుటూరి

46. సైమన్ కమిషన్ చెన్నైలో పర్యటించినపుడు కమిషన్ కు వ్యతిరేకంగా అల్లర్లు జరిగాయి. ఈ అల్లర్లను అణచేందుకు రక్షకభటులు జరిపిన కాల్పుల్లో పార్థసారథి అనే యువకుడు నేలకొరిగాడు. అతడిని చూసేందుకు వెళ్లిన టంగుటూరికి రక్షకభటులు దొరి ఇవ్వడానికి

నిరొకరించారు. ఆ సమయంలో టంగుటూరి తన
 రొమ్మును చూపి, కాల్చండి అని గర్జించాడు.
 టంగుటూరి చూపిన అసమాన ధైర్యసాహసానికి గాను
 'ఆంధ్రకేసరి' అనే బిరుదు వచ్చింది.

47. 1928 ఫిబ్రవరి 26న సైమన్ కమిషన్
 మద్రాసులో పర్యటించింది.

48. సైమన్ కమిషన్ తన నివేదికను ఏ సంవత్సరంలో
 సమర్పించింది - 1930

49. కాకినాడ బాంబు సంఘటన జరిగిన సంవత్సరం
 - 1933

50. కాకినాడ బాంబు కేసులో ప్రధాన నిందితుడు
 ఎవరు

- ప్రతివాద భయంకరాచారి

51. కాకినాడ బాంబు కేసులో కారాగారానికి వెళ్లిన
 బాలనిందితుడెవరు - ఓరుగంటి రామచంద్రయ్య

52. 1929 డిసెంబర్లో జాతీయ కాంగ్రెస్
 జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ అధ్యక్షతన లాహోరులో
 సమావేశమై 'సంపూర్ణ స్వరాజ్యమే' కాంగ్రెస్

లక్ష్మమని, దొని సాధనకు శాసనోల్లంఘన ఉద్యమం (సివిల్ డిస్ఓబీడియన్స్ మూమెంట్) అవసరమైన పన్నుతో నిరాకరణోద్యమాన్ని నిర్వహించాల్సిందిగా నిర్దేశించారు.

53. ఏఐసిసి అహ్మదాబాదులోని సబర్కత్తి వద్ద సమావేశమై శాసనోల్లంఘనోద్యమాన్ని నిర్వహించేందుకు గాంధీజీని కోరింది.

54. గాంధీజీ 1930 మార్చి 12న సబర్కత్తి ఆశ్రమం నుంచి బయలుదేరి పశ్చిమతీరాన ఉన్న దండి గ్రామానికి వెళ్లి ఉప్పు తయారుచేయడంతో (6-4-1930) శాసనోల్లంఘనోద్యమం ఆరంభమైంది. ఈ దండి సత్యాగ్రహంలో ఆంధ్ర నుంచి సరోజినీనాయుడు, దుర్గాబారు దేశ్ ముఖే, ఎర్నేని సుబ్రమణ్యం సహా 78 మంది పాల్గొన్నారు.

55. ఆంధ్రలో ప్రథమ ఉప్పు సత్యాగ్రహం 1930 ఏప్రిల్ 9న బందరులో జరిగింది. బందరులో ఉప్పు సత్యాగ్రహ నాయకుడు ఎవరు - డాక్టర్ భోగరాజు పట్టాభి సీతారామయ్య

56. గుంటూరులో ఉప్పు సత్కాగ్రహ నాయకుడు -
కొండొ వెంకటప్పయ్య (దేశభక్త బిరుదు ఉంది)

57. ఏలూరులో ఉప్పు సత్కాగ్రహ నాయకుడు -
దండు సూర్యనారాయణరాజు

విశాఖపట్నంలో - తెన్నేటి విశ్వనాథం

చెన్నయిలో - టంగుటూరి

58. ఉప్పు సత్కాగ్రహం సందర్భంగా అరెస్టు అయిన
ప్రథమ మహిళ - ఆచంట రుక్మిణి లక్ష్మిపతి

59. సీతానగరంలో ఉప్పు సత్కాగ్రహ నాయకుడు -
బ్రహ్మజోస్యుల సుబ్రమణ్యం

60. సీతానగరం ఆశ్రమానికి గల పేరు- దక్షిణ భారత
దండి

61. ఉప్పు సత్కాగ్రహ సందర్భంలో త్రిపురనేని
రామస్వామి చౌదరి 'వీరగంధము తెచ్చినారము,
వీరులెవ్వరో తెలుపుడి' అనే గేయంతో తెనాలిలో
ఉప్పు సత్కాగ్రహాలను ఆహ్వానించారు.

62. 'మా కొద్ది తెల్లదొరతనం' గేయం ఎవరి రచన?

- గరిమెళ్ల సత్యనారాయణ

63. ఉప్పు సత్వగ్రహం సందర్భంగా ఉప్పుపాటను
ఎవరు రచించారు - గరికపాటి మల్లావధాని

64. 'స్వరోజ్య' ఆంగ్ల పత్రిక స్థాపకుడు - టంగుటూరి
ప్రకాశం పంతులు (26-10-1921)

65. స్వరోజ్య పార్టీని 1923లో మోతీలాల్ నెహ్రూ +
సి.ఆర్.దాస్ ప్రారంభించారు.

66. టంగుటూరి వారి గృహం పేరు - వేదవనం

67. మద్రాస్‌లోని కాశీవిశ్వనాథుని నాగేశ్వరరావు
నివాసం

- శ్రీబాగ్

68. విజయవాడ నుంచి వెలువడిన 'స్వరోజ్యం' అనే
తెలుగు వారపత్రిక సంపాదకుడు - గాడిచర్ల

69. ఆంధ్రలో రైతాంగ పోరాట పితామహుడు

- ఆచార్య ఎన్.జి.రంగా

70. హరిజననాయక్ ఎవరి రచన - ఆచార్య

ఎన్.జి.రంగా

పోటీపరీక్షల ప్రత్యేకం(చరిత్ర)

1. శ్రీబాగ్ ఒడంబడిక (16-11-1937) : సర్కారు ఆంధ్ర నాయకులు, రాయలసీమ ఆంధ్ర నాయకులు మద్రాసులోని కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు స్వగృహమైన శ్రీబాగ్ లో సమావేశమై ఒక ఒప్పందాన్ని చేసుకున్నారు. దీన్నే శ్రీబాగ్ ఒడంబడిక లేదా రాయలసీమ రక్షణ ఒప్పందం అంటారు. శ్రీబాగ్ ఒడంబడికపై సంతకం చేసిన ప్రముఖ నాయకులు

కొండొ వెంకటప్పయ్య, దేశిరాజు హనుమంతరావు, కడప కోటిరెడ్డి, హెచ్.సీతారామిరెడ్డి, కల్లూరి సుబ్బారావు, గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావు. ముఖ్యాంశాలు :

ఎ. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రాలు ఒకటి వాల్తేరులోనూ, రెండోది అనంతపురంలో నెలకొల్పడం.

బి. సర్కారు జిల్లాలతో సమానంగా అభివృద్ధి చెందేందుకు, రాష్ట్రవతరణ అనంతరం 10

సంవత్సరాలపాటు రాయలసీమ, నెల్లూరు ప్రాంతాలకు ఆర్థికాభివృద్ధి ప్రణాళికలలో ప్రాధాన్యమివ్వడం. అనగా తుంగభద్ర, కృష్ణ, పెన్నా నదీజలాలను సద్వినియోగం చేసుకునేందుకు పూర్తి అవకాశాలు కల్పించడం. సి. శాసనసభలో జిల్లాలకు సమాన ప్రాతినిధ్యం ఇవ్వడం.

డి. నూతన రాజధాని, హైకోర్టులలో రాయలసీమవారు ఏవి కోరితే వారికి అది ఇవ్వడం. కనుకనే ఈ ఒప్పందం మూలంగా ఆంధ్ర రాష్ట్రం ఏర్పడినప్పుడు (01-10-1953) రాజధాని కర్నూలులోనూ, హైకోర్టు గుంటూరులోనూ ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది.

2. 1938లో దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్య ప్రతిపాదించిన ఆంధ్రరాష్ట్ర తీర్మానాన్ని మద్రాసు శాసనసభ ఆమోదించింది. నాడు కేంద్ర శాసనసభ ఇలాంటి తీర్మానాన్నే ఆమోదించింది. 1938లో మద్రాసులో ఆంధ్ర మహాసభ డాక్టర్ సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణన్ అధ్యక్షతన సమావేశమై నూతన ఆంధ్ర

రోష్ట్రానికి మద్రాసు నగరం రోజునగా ఉండాలని తీర్మానించింది.

3. స్వాతంత్య్రం అనంతరం తాత్కాలిక ప్రభుత్వాధినేతయైన జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ 1947 నవంబరు 27న విడుదల చేసిన ప్రకటన ముఖ్యమైనది. ఆ ప్రకటనలో 'భాషా సాంస్కృతిక ప్రాతిపదికపై భాషా రొష్ట్ర సూత్రాన్ని భారత ప్రభుత్వం ఆమోదించి ంది. ఆంధ్ర రొష్ట్ర నిర్మాణం అత్యంత సమంజసమైన కోర్కె బీనిని అంగీకరిస్తున్నాం. నూతన రొజ్యాంగంలో ఆమోదించవచ్చు'.

4. నెహ్రూ 1948 మార్చి 13న విశాఖపట్నం వచ్చినప్పుడు కాంగ్రెసేతర పక్షాలన్నీ రొష్ట్రం కోరికపై ఆందోళన చేశాయి. అంతటితో వీరిని సంతృప్తిపరచడానికి భాషా ప్రయుక్త రొష్ట్రాల నిర్మాణ సూత్రాన్ని నిశితంగా పరిశీలించేందుకు ఒక కమిషన్‌ను నియమించారు. ఇదే 'థార్ కమిషన్'

5. రొజ్యాంగసభ 1948 జూన్ 17న భాషా ప్రయుక్త రొష్ట్రాల ఏర్పాటు పరిశీలించమని, అలహాబాద్

హైకోర్టులో పదవీ విరమణ చేసిన న్యాయమూర్తి ఎస్.కె.థార్ అధ్యక్షులుగా డాక్టర్ పన్నాలాల్, జగత్ నారాయణలాల్ సభ్యులుగా ఒక సంఘాన్ని నియమించింది.

6. థార్ కమిషన్ తన నివేదికలో (10-12-1948) అసలు భాషా రొష్ట్రాలు పనికొరవని, వారి నిర్మాణం జాతీయ సమైక్యతకు, దేశ శ్రేయస్సుకు భంగకరమని, పాలనా సౌలభ్య (భౌగోళిక, ఆర్థిక మొదలైన స్థితులు) ప్రాతిపదికగా రొష్ట్రాల నిర్మాణం జరగాలని వెల్లడించింది.

7. 1948 డిసెంబర్లో జయపూర్లో జరిగిన కాంగ్రెస్ మహాసభలలో ప్రజాభిప్రాయం మేరకు భాషా ప్రయుక్త రొష్ట్రాలను గురించి, పునర్విచారణ జరపాలని ఉండని నిశ్చయించారు. దీనికోసం ప్రధాని జవహర్లాల్ నెహ్రూ, ఉప ప్రధాని వల్లభావు పటేల్, కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు పట్టాభి సీతారామయ్యతో ఒక సంఘం ఏర్పరిచారు. భాషా ప్రయుక్త రొష్ట్రాల ఏర్పాటు వల్ల ఉత్పన్నమయ్యే సమస్యలను, థార్ కమిషన్

నివేదికలను పరిశీలించడానికి ఏర్పడిన ఈ సంఘం తన నివేదికను 1949 ఏప్రిల్ లో ప్రకటించింది. ఈ నివేదికను సంఘ సభ్యుల పేర్లలోని మొదటి అక్షరాలతో జె.వి.పి లిపోర్ట్ అని వ్యవహరిస్తారు. సంఘ నివేదికను ప్రభుత్వం 1949, ఏప్రిల్ 4న అంగీకరించింది.

8. ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెస్ మద్రాసు నగరంలో సగభాగంతో ఆంధ్రరాష్ట్రాన్ని కోరగా, ఆంధ్ర మహాసభ 1950 జనవరి 26న ఆంధ్రరాష్ట్రాన్ని నిర్మించాల్సిందిగా కోరారు.

9. 1946-1953 సంవత్సరాల మధ్యకాలంలో మద్రాసు శాసనసభలోని ఆంధ్ర కాంగ్రెస్ నాయకులు ముఠాలుగా ఏర్పాటయ్యాయి. ఎట్టకేలకు మద్రాసు ప్రభుత్వం ఆంధ్ర రాష్ట్ర నిర్మాణానికి పార్లీమెంట్ కమిటీని నియమించింది. దీనికి నాటి మద్రాసు ముఖ్యమంత్రి కుమారస్వామి రాజా అధ్యక్షుడు. ఆంధ్ర ప్రాంతాల నుంచి ప్రకాశం, బెజవాడ గోపాలరెడ్డి, కళా వెంకటరావు, ఆంధ్రేతర ప్రాంతాల నుంచి భక్తవత్సలం,

టి.టి.కృష్ణమాచారి, మాధవమీనన్ ఇందులో సభ్యులయ్యారు. పార్లీషన్ కమిటీ లేక ప్రకాశం అసమ్మతి. ప్రకాశంతో మిగిలినవారు విభేదించారు.

10. ఆంధ్ర రాష్ట్ర సాధనకు గాంధేయమార్గం ఒక్కటే మార్గమని స్వామి సీతారాం (గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి) 1951 సంవత్సరం ఆగస్టు 15న ఆమరణ నిరాహారదీక్ష ప్రారంభించారు. చివరకు వినోబాబావే ఆదేశం మేరకు నెహ్రూ, శాంతియుత వాతావరణంలో కోర్కెను పరిశీలించడానికి హామీ ఇవ్వడంతో సీతారాం 35 రోజుల దీక్ష అనంతరం, అనగా 1951 సెప్టెంబర్ 20న నిరాహారదీక్షను విరమించారు.

11. 1952 మద్రాసు శాసనసభ ఎన్నికల్లో కమ్యూనిస్టు పార్టీ, ప్రకాశం మజ్దూర్ పార్టీ కలిసి యునైటెడ్ డెమోక్రటిక్ ఫ్రంట్ గా ఏర్పడి మెజారిటీ లభించింది. కానీ ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటు చేయలేకపోయారు. రాజాజీ ముఖ్యమంత్రి అయ్యారు. (రాజగోపాలాచారి)

12. సమిష్ట మద్రాసు రాష్ట్రంలో ఆంధ్రాభ్యుదయం

కుంటుపడుతున్నదని, సెసలైన గాంధేయవారిగా
 ఆత్కర్పణ తప్ప మరేదీ రొష్ట్ర సాధనకు మార్గంలేదని
 పొట్టిశ్రీరాములు 1952 అక్టోబరు 19న మద్రాసులోని
 ఋలుసు సాంఘమూర్తి ఇంట నిరొహరదీక్ష ఋనారు.
 ఆయన నిరొహరదీక్షకు

ముఖ్యకొర్రెలేమనగా...

- ఎ. ఆంధ్రరొష్ట్ర నిర్కొణ ప్రకటన
- బి. ఆంధ్ర నొయకుల సమైక్యత
- సి. మద్రాసు నుంచి వేరు చేసి, అందరికీ
 ఆమోదయొగ్యమైన పరిష్కారొన్ని కనుగొనుట.
 చివరికి 58 రోజుల నిరొహరదీక్ష అనంతరం 1952
 డిసెంబరు 15వ తేదీన పొట్టిశ్రీరాములు ఆత్కర్పణ
 చేశారు.

13. 1952 అక్టోబరు 19వ తేదీన పార్లమెంట్లో
 నెహ్రూ 'మద్రాసు నగరొన్ని మినహా ఆంధ్ర రొష్ట్ర నిర్కొణ
 ప్రకటన' చేశారు. ఈ రకంగా శ్రీరాములు ఆత్కర్పణ
 ఆంధ్రరొష్ట్ర అవతరణకు మూలకారణమైంది.

14. పార్లమెంటు ప్రకటన అనుసరించి, రొజస్థాన్

హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తియైన కైలాసనాథ్ వాంచూ ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణానికి ఒక నివేదికను సమర్పించాల్సిందిగా కేంద్ర ప్రభుత్వం నియమించింది. వాంచూ ఆంధ్ర దేశమంతటా పర్యటించి, 1953 ఫిబ్రవరి 7న తన నివేదికను సమర్పించారు. 1953 మార్చి 25న ప్రత్యేక ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం అంగీకరించిందిని నెహ్రూ ప్రకటించారు.

15. శ్రీహగ్ ఒడంబడిక మేరకు కర్నూలును రాజధానిగా ఎంపిక చేశారు. 1953 అక్టోబరు 1వ తేదీన ఆంధ్రరాష్ట్రం అవతరించింది. ఈ నూతన రాష్ట్రానికి తొలి ముఖ్యమంత్రి టంగుటూరి ప్రకాశం, గవర్నరు సి.ఎం.త్రివేది.

16. ఆంధ్రరాష్ట్రంలో 11 జిల్లాలు ఉన్నాయి. అవి...
 1. శ్రీకాకుళం, 2. విశాఖపట్నం, 3. తూర్పుగోదావరి,
 4. పశ్చిమగోదావరి, 5. కృష్ణా, 6. గుంటూరు, 7.
 నెల్లూరు, 8. చిత్తూరు, 9. అనంతపురం, 10.
 కర్నూలు, 11. కడప.

17. బళ్లారి తాలూకాలోని ఆలూరు, ఆదోని, రాయదుర్గం కూడా ఆంధ్రరాష్ట్రంలో చేర్చారు. ఆలూరు, ఆదోని, కర్నూలు జిల్లాలో చేర్చారు. రాయదుర్గొన్ని అనంతపురం జిల్లాలో చేర్చారు. బళ్లారి తాలూకా న్యాయమూర్తియైన ఎల్.ఎస్.మిశ్రా సిఫారసు మేరకు మైసూరు రాష్ట్రంలో కలిపారు.

18. ఆంధ్రరాష్ట్ర తొలి ఉపముఖ్యమంత్రి ఎవరు - నీలం సంజీవరెడ్డి

19. 1949 నవంబరు 26వ తేదీన అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు నాయకత్వన విజయవాడలో విశాలాంధ్ర మహాసభ ఏర్పడింది. దీని మొదటి సమావేశం 1950 ఫిబ్రవరిలో వరంగల్లులో జరిగింది. ఈ మహాసభను దిగ్విజయం చేయడానికి కోదాటి రాజలింగం, డాక్టర్ టి.ఎస్.మూర్తి, హయగ్రీవాచారి మొదలైనవారు కృషి చేశారు.

20. 1954 జూన్ 13, 14 తేదీల్లో శ్రీశ్రీ అధ్యక్షతన, రెండో విశాలాంధ్ర మహాసభ హైదరాబాద్‌లో జరిగింది.

21. 1953 డిసెంబర్‌లో కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్ర పునర్నిర్మాణ సమస్యను సమగ్రంగా పరిశీలించడానికి సయ్యద్ ఫజల్ ఆలీ అధ్యక్షుడుగా హెచ్.ఎన్.కుంజ్రా, కె.ఎం.ఫణిక్కర్ సభ్యులుగా ఒక కమిషన్‌ను నియమించింది. దీనిని ఫజల్ ఆలీ కమిషన్ అంటారు. ఈ కమిషన్ నియామకం 22-12-1953, కమిషన్ సెప్టెంబర్ 30, 1955లో తన నివేదికను సమర్పించింది.

22. ఆనాటి (1955 సంవత్సరం) హైదరాబాద్ ముఖ్యమంత్రి బూర్గుల రామకృష్ణారావు.

23. పెద్దమనుషుల ఒప్పందం (జెంటిల్‌మన్స్ అగ్రిమెంట్) : 1956 ఫిబ్రవరి 20 సమైక్య రాష్ట్ర నిర్మాణం (విశాలాంధ్ర ఏర్పాటుకు) ని నిర్దేశించిన కాంగ్రెస్ హైకమాండ్ ఉభయ ప్రాంత (ఆంధ్ర, తెలంగాణ) నాయకుల మధ్య ఏర్పడిన అపోహలను, భయాందోళనలను నివృత్తి చేయడానికి వారిని ఢిల్లీకి రప్పించింది. వీరు ఢిల్లీలోని హైదరాబాద్ అతిథి గృహంలో 1956, ఫిబ్రవరి 20వ తేదీన సమావేశమై

ఒక ఒప్పందాన్ని కుదుర్చుకున్నారు. ఇదే 'పెద్దమనుషుల ఒప్పందం'. దీనిపై సంతకం చేసిన నాయకులు వరుసగా..

ఎ. ఆంధ్ర ప్రాంతం నుంచి బెజవాడ గోపాలరెడ్డి, నీలం సంజీవరెడ్డి, గాతు లచ్చన్న, అల్లూరి సత్యనారాయణరాజు.

బి. తెలంగాణ ప్రాంతం నుంచి బూర్గుల రామకృష్ణారావు, కె.వి.రంగారెడ్డి, మర్రి చెన్నారెడ్డి, జె.వి.నరసింగరావు.

24. పెద్దమనుషుల ఒప్పందం అనంతరం ఆంధ్రరాష్ట్ర శాసనసభ కర్నూలు రాజధానిలో సమావేశమై సర్వర ఆంధ్ర, తెలంగాణాల విలీనకరణను కోరుతూ ఏకగ్రీవంగా తీర్మానించారు. నాటి ఆంధ్రరాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి బెజవాడ గోపాలరెడ్డి.

25. ఉభయప్రాంత ప్రజల్లోనూ, నాయకుల్లోనూ ఏర్పడిన భావ సమైక్యమే ఆంధ్రప్రదేశ్ అవతరణకు దోహదం చేసింది. తుదకు 1956 నవంబరు 1న నీలం సంజీవరెడ్డి ప్రథమ ముఖ్యమంత్రిగా

హైదరాబాదు రాజధానిగా, సి.ఎం.త్రివేది గవర్నరుగా
ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆవిర్భవించింది.

26. 1969 జై తెలంగాణ ఉద్యమం - పెద్దమనుషుల
ఒప్పందంలోని హామీలను ప్రభుత్వం సరిగా
అమలుచేయడం లేదని, ఆంధ్రప్రాంతం నుంచి
వచ్చినవారు ఉద్యోగాలలో, పరిశ్రమలలో
వెనకబడివున్న తెలంగాణ ప్రజలను
దోచుకొంటున్నారనే ప్రజాభిప్రాయం తెలంగాణలో
విర్వూహంగా, కొందరు రాజకీయ నాయకులు దీనికి
మద్దతు ప్రకటించారు. 1968, జూలై 10వ తేదీన
'తెలంగాణ హామీల బిసం' పాటించడానికి
కారణమైంది.

27. 1972 'జై ఆంధ్ర' ఉద్యమం -
పి.వి.నరసింహారావు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న కాలంలో
ప్రత్యేక ఆంధ్రరాష్ట్రం కావాలని, తెలంగాణ నుంచి
విడిపోవాలని ఆంధ్రప్రాంతం వారు ఉద్యమం
నిర్వహించారు. ఈ 'జై ఆంధ్ర ఉద్యమానికి ముఖ్య
కారణం 'ముల్కీ' నిబంధనలపై సుప్రీం కోర్టు ఇచ్చిన

తీర్పు. 1956లో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడినప్పుడు తెలంగాణ ప్రాంతంలో 'ముల్కీ' నిబంధనలుండేవి. అంటే స్థానికంగా కొన్నాళ్లు స్థిర నివాసమున్న వారికి మాత్రమే, అక్కడ ఉద్యోగార్హత ఉంటుంది. 28. ముల్కీ నిబంధనలు - పెద్దమనుషుల ఒప్పందానికి కారణభూతమైనవి. ఆంధ్రప్రదేశ్ సమగ్రతకు ఆశనిపాతముగా పరిణమించి, ఇద్దరు ముఖ్యమంత్రులను (కాసు బ్రహ్మానందరెడ్డి, పి.వి.నరసింహారావు) పదవీచ్యుతులను చేసినది - ముల్కీ నిబంధనలు నిజాం పాలనలో బ్రిటీషువారు తమకు విధేయులైన పరరాష్ట్రాల వారిని అనగా ఆంధ్రేతరులను తెలంగాణలో అనేక ఉద్యోగాలలో నియమించుకున్నారు. తత్ఫలితంగా స్థానికులకు ఉద్యోగావకాశాలు సన్నగిల్లిపోయాయి. అంతట స్థానికులకే ఉద్యోగాలు ఇవ్వాలని 1916లో న్యాయవాది శ్రీకిషన్ ఒక ఉద్యమాన్ని లేవదీశారు. ఇదే సర్నిజామత్ జింగ్ అక్బర్ ఆలీఖాన్ల సాయముతో

ముల్కీ ఉద్యమంగా మారింది. దీనికి స్థానికులైన ముస్లింలూ తమ మద్దతు ఇచ్చారు. దాంతో నిజాం 1937లో ముల్కీ నిబంధనను జారీ చేశారు. దీని ప్రకారం ఆంధ్రేతరులు 15 సంవత్సరాల నివాస యోగ్యముంటే స్థానికులవుతారు. అప్పుడే వారు నిజాం పాలనలో ఉద్యోగానికి దరఖాస్తు పెట్టుకునేందుకు అర్హత కలిగి ఉంటారని నిర్దేశించారు.

29. రెండు ప్రాంతాల ప్రజలలోనూ ఉద్యమంపై ఆసక్తి సన్నగిల్లింది. రాజకీయ నాయకులు ఉద్యమాలను స్వప్రయోజనాల కోసం వినియోగించుకుంటున్నారనే భావన కొందరిలో కలిగింది. సమైక్య రాష్ట్ర ఆవశ్యకాన్ని అనేకమంది గుర్తించారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆరు సూత్రాల ప్రణాళికను (సిక్స్ పాయింట్ ఫార్ములా) ప్రకటించింది.

ఎ. ముల్కీ నిబంధనలు, తెలంగాణ ప్రాంతీయ సంఘం రద్దు అవుతాయి.

బి. నాన్ గెజిటెడ్ ఉద్యోగాలు, సివిల్ అసిస్టెంట్

సర్జన్ల ఉద్యోగాలు స్థానికులకు మాత్రమే ఇవ్వాలి.
 సి. ప్రభుత్వద్యోగుల సమస్యల పరిశీలనకు ఒక ఉన్నతాధికార సంఘం నియమించడం.
 డి. వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు ప్రాతినిధ్యం ఇస్తూ రాష్ట్రాభివృద్ధి సంస్థ ఏర్పాటు చేయడం.
 ఇ. హైదరాబాద్‌లో కేంద్ర విశ్వవిద్యాలయం ఏర్పడి, విద్యావసతులు అభివృద్ధి చేయడం.
 ఎఫ్. పై సూత్రాలను పాండుపరుస్తూ రాజ్యాంగాన్ని సవరించడం.

1973 డిసెంబర్‌లో ఈ ఆరు సూత్రాల ప్రణాళికను 33వ రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా ఆరు సూత్రాల పథకానికి పార్లమెంటు 1973, డిసెంబర్ 18న చట్టం చేసింది.

నమూనా ప్రశ్నలు

1. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టుకు శంకుస్థాపన చేసింది - 1955 డిసెంబర్ 18
2. ఆంధ్రరాష్ట్ర అవతరణ - 1-1-1953

3. శై ఆంధ్ర ఉద్యమ కాలంలో రొష్ట్రపతి పాలన
కొనసాగింది - 1979 జనవరి 18
4. నొగార్డున, కాకతీయ విశ్వవిద్యాలయాల స్థాపన -
1976
5. జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ సాంకేతిక విశ్వవిద్యాలయ
స్థాపన - 1972
6. ఏ సంవత్సరంలో ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ స్థాపన
జరిగింది - 1926
7. హైదరాబాదు స్టేట్ కాంగ్రెస్ నిర్మాణం ఎప్పుడు
జరిగింది - 1938
8. హైదరాబాద్‌పై పోలీసు చర్య జరిగిన తేదీ - 18-
9-1948
9. శ్రీ వెంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయం స్థాపించింది -
1954
10. అమరజీవి పొట్టి శ్రీరాములు ఆత్మాసుతి
అయ్యింది - 1952 డిసెంబర్ 15

బ్రిటిష్ చట్టాలు

అమెరికా, ఇంగ్లండ్ ఇతర ఐరోపా దేశాల్లో కూడా స్థావరాలు ఏర్పాటు చేసుకుని అక్కడి నుంచి విప్లవ కార్యక్రమాలను కొనసాగించారు. ఇలా పంజాబ్ నుంచి అమెరికాకు వలస వెళ్లిన వారితో గదర్ (తిరుగుబాటు) పార్టీ ఏర్పడింది. భారతదేశంలో బ్రిటిష్ ప్రభుత్వంపై తిరుగుబాటు చేయడమే ఈ పార్టీ ధ్యేయం. ఈ పార్టీని లాల్ హరదయాళ్ నాన్ ప్రాన్సిస్కోలో 1913లో స్థాపించారు. వీరు గదర్ పత్రికను స్థాపించారు. ఆంధ్ర ప్రాంతానికి చెందిన దర్శి చెంచయ్య గదర్ పార్టీ సభ్యత్వాన్ని స్వీకరించారు.

-గదర్ పార్టీ సభ్యులు 1915, ఫిబ్రవరి 21న తిరుగుబాటు లేవదీసి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వాన్ని కాలదోయాలని పథకం వేశారు. కానీ, ఈ తిరుగుబాటును ముందుగానే అణచివేసింది.
-లండన్ లోని భారతీయ విప్లవకారుల్లో ముఖ్యమైనవారు శ్యామ్ జీ కృష్ణవర్మ, వినాయక

దొమోదర్ సావర్కర్. వీరు లండన్లో ఇండియా హౌస్ సంస్థను స్థాపించి, విప్లవకారులకు సహాయం చేసేవారు. ది ఇండియన్ సోషలిస్టు అనే పత్రిక ద్వారా ఉద్యమాన్ని ప్రచారం చేశారు. 1909 లండన్లో బ్రిటిష్ అభికారి కర్జన్ విల్లీని హత్య చేసిన మదన్ లాల్ భింగ్రాను బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం ఉరి తీసింది.

-పాలిస్ నుంచి మేడం కామా వందేమాతరం పత్రికను నడిపారు. 1907లో జర్మనీలోని స్ట్రట్ గార్డ్లో జరిగిన ప్రపంచ సోషలిస్టు సమావేశంలో త్రివర్ణ పతాకాన్ని ఎగురవేశారు.

-తారక్ నాథ్ దాస్ కెనడాలోని వాంకోవర్లో ష్రీ హిందుస్థాన్ పత్రికను, జీడి కుమార్ స్వదేశీ సేవక్ హోంను స్థాపించారు. 1915లో ఇండియన్ ఇండిపెండెంట్స్ కమిటీని బెల్జిన్లో వీరేంద్రనాథ్ ఛటోపాధ్యాయ, భూపేంద్రదత్తా స్థాపించి మొదటి ప్రపంచ యుద్ధ సమయంలో జిమ్మీ రియన్ ప్లాన్ రూపొందించి భారతదేశంపై దాడులు చేయాలని ప్రయత్నాలు చేశారు.

-ఈ నేపథ్యంలోనే మహింద్ర ప్రతాప్, భర్మతుల్లా, ఒకైదుల్లా సింథీలు కాబూల్ చేరి ప్రొవిన్షియల్ గవర్నమెంట్ ఆఫ్ స్త్రీ ఇండియాను ఏర్పాటు చేశారు. వీరేంద్రనాథ్ ఛటోపాధ్యాయ బెల్లన్లో తల్వార్ అనే పత్రికను స్థాపించారు. ఇలాంటి ఉద్యమాలు ఒకవర్గానికే పరిమితమై, ప్రజల్లో బలం లేకపోవడంవల్ల వారి ప్రయత్నాలు విఫలమయ్యాయి. బ్రిటిష్ పాలనలో రాజ్యాంగాభివృద్ధి -బ్రిటిష్ పాలనలో అనేక రాజ్యాంగ పద్ధతులు, నిర్మాణాలు, వ్యవస్థలను రూపొందించి. వాటిలో ముఖ్యమైనవి..

1784 పిట్స్ ఇండియా చట్టం
-ఈ చట్టం ద్వారా బ్రిటిష్ ప్రభుత్వానికి కంపెనీ వ్యవహారాల మీద, కంపెనీ పాలనమీద సర్వోధికారాలు ఏర్పడ్డాయి.

ముఖ్యాంశాలు

-భారత వ్యవహారాల నియంత్రణ కోసం ఆరుగురు కమిషనర్లతో కూడిన బోర్డ్ ఆఫ్ కంట్రోల్ను నియమించింది. ఇద్దరు బ్రిటిష్ క్యాబినెట్ మంత్రులు ఇందులో సభ్యులు.

-ఈ చట్టం భారత ప్రభుత్వాన్ని గవర్నర్ జనరల్, అతని త్రిసభ్య కౌన్సిల్ చేతుల్లో పెట్టింది.

-భారత్, చైనాలతో వ్యాపారం చేసే హక్కు కంపెనీకి దక్కింది.

1793 చార్టర్ చట్టం

-ఈ చట్టం ప్రకారం గవర్నర్లు, గవర్నర్ జనరల్కు తమ సలహా సంఘం నిర్ణయాలను తోసిపుచ్చే అధికారం లభించింది.

1813 చార్టర్ చట్టం

-ఈ చట్టం మొదటిసారిగా దేశంలో ఆధునిక విద్యాభివృద్ధి కోసం ప్రతి ఏడాది లక్ష రూపాయలను కేటాయించింది.

-ఈ చట్టం ఎలిజబెత్ రాణి కంపెనీకి ఇచ్చిన వ్యాపార గుత్తాధికారాన్ని రద్దు చేసింది. అంటే దేశంలో ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీ కాక, ఏ బ్రిటిష్ కంపెనీ అయినా వ్యాపారం చేసుకోవచ్చు.

-బ్రిటిష్ పౌరులందరికీ భారత్‌లో వ్యాపారం చేసుకునేందుకు సమాన హక్కు, అవకాశం కల్పించింది.

1833 చార్టర్ చట్టం

-ఈ చట్టం తేయాకు వర్తకం, చైనాతో వ్యాపారంలో కంపెనీ గుత్తాధిపత్యాన్ని పూర్తిగా తొలిగించింది.

-దీంతో బ్రిటన్‌లోని ఏ వ్యాపార కంపెనీ అయినా, ఏ బ్రిటిష్ పౌరుడైనా భారతదేశంలో వ్యాపారం చేసుకోవచ్చు.

-ఈ చట్టం బెంగాల్ గవర్నర్ జనరల్‌ను భారత గవర్నర్ జనరల్‌గా మార్చివేసింది. దీంతో 1833లో విలియం బెంటింక్ మొదటి భారతదేశ గవర్నర్ జనరల్ అయ్యాడు.

-మద్రాస్, బొంబాయి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలన్నీ కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆధీనంలోకి వెళ్ళాయి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల శాసన నిర్మాణ అధికారం రద్దయ్యింది. బొనిఫిట్స్ నిషేధించబడింది.

-భారతీయులకు ఉద్యోగావకాశాల్లో కుల, మత భేదాలను పాటించకూడదని చట్టం చేసింది.

1853 చార్టర్ చట్టం

-ఈ చట్టం ప్రకారం ఉద్యోగుల నియామకానికి పోటీ పరీక్షలను నిర్వహించారు. బెంగాల్ రాష్ట్ర పరిపాలనను కేంద్ర పాలన నుంచి వేరుచేసి ప్రత్యేక గవర్నర్‌ను నియమించారు.

-మొదటిసారిగా బ్రిటిష్ ఇండియాలో 12 మంది

సభ్యులు గల శాసననిర్మాణ సభకు అంకుర్పారణ జరిగింది. దీన్నే ఇంపీరియల్ లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్ అంటారు.

-ఈ విధంగా 1853 వరకు బ్రిటిష్ పార్లమెంట్ చేసిన అనేక చట్టాలు కంపెనీని, భారతదేశంలో కంపెనీ పాలనను బ్రిటిష్ ప్రభుత్వ పెత్తనం కిందకు తెచ్చాయి. 1853 నాటికి మూడు అధికార స్థాయిలు వెలిశాయి. అవి..

1. కంపెనీ డైరెక్టర్ల సంఘం
2. ప్రభుత్వానికి ప్రాతినిధ్యం వహించే బోర్డ్ ఆఫ్ కంట్రోల్.
3. గవర్నర్ జనరల్. వీటిల్లో భారతీయులకు చోటు ఇవ్వలేదు.

-1858 భారత ప్రభుత్వ చట్టం (విక్టోరియా మహారాణి ప్రకటన). 1857 సిపాయిల తిరుగుబాటు ప్రత్యక్ష ఫలితమే 1858 భారత ప్రభుత్వ చట్టం.

-ఈ చట్టం ప్రకారం గవర్నర్ జనరల్‌ను వైస్రాయ్ (రాజప్రతినిధిగా)గా పిలిచారు. వైస్రాయ్ తన బాధ్యతలను నిర్వర్తించడానికి ఐదుగురు సభ్యులతో కూడిన ఒక కార్యనిర్వహక మండలి ఏర్పాటుచేసింది.

-ఈ చట్టం భారతదేశ పరిపాలనాధికారాన్ని ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీ నుంచి బ్రిటిష్ రాజు లేక రాణికి బదిలీచేసింది.

-ఇంతవరకు భారతదేశ పరిపాలనాధికారం కంపెనీ డైరెక్టర్ల సంఘం, బోర్డ్ ఆఫ్ కంట్రోల్ చేతిలో ఉండగా, ఈ చట్టం ప్రకారం పరిపాలనాధికారం ఒక సలహా మండలి (కౌన్సిల్)తో కూడిన భారత రాజ్యకార్యదర్శి (సెక్రటరీ ఆఫ్ స్టేట్) చేతిలోకి మారింది. ఈ కార్యదర్శి బ్రిటిష్ మంత్రివర్గంలో సభ్యుడు. ఆర్థిక విషయాల్లో తప్ప మిగిలిన అన్ని విషయాల్లోను కౌన్సిల్ నిర్ణయాలను తోసిపుచ్చే అధికారం భారత రాజ్యకార్యదర్శికి ఇచ్చారు.

1773 రెగ్యులేటింగ్ చట్టం

-ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీ పాలనను క్రమబద్ధీకరించేందుకు, దొని వ్యవహారాలను బ్రిటిష్ ప్రభుత్వ అజమాయిషీ కిందకు తెచ్చేందుకు బ్రిటిష్ పార్లమెంట్ 1773లో ఆమోదించిన చట్టాన్నే రెగ్యులేటింగ్ చట్టం అంటారు.

ముఖ్యాంశాలు

-బెంగాల్ ప్రభుత్వాన్ని ఒక గవర్నర్ జనరల్, అతని కౌన్సిల్ కలిసి నిర్వహించాలి.

-దీని ప్రకారం కంపెనీ డైరెక్టర్ల చర్యలు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వ పర్యవేక్షణ కిందకు వచ్చాయి.

-బొంబాయి, చెన్నై ప్రెసిడెన్సీలపై నియంత్రణ, పర్యవేక్షణ అధికారులు గవర్నర్ జనరల్ కు, కౌన్సిల్ కు ఇచ్చారు.

-కలకత్తాలో సుప్రీంకోర్టును స్థాపించడానికి ఈ చట్టం అవకాశాన్ని కల్పించింది.

భారతదేశ చరిత్ర

సంచార జీవులుగా పచ్చిక బయళ్ళ కోసం భారతదేశానికి వచ్చిన ఆర్యులు రుగ్వేద సంకలన కాలం (క్రీ.పూ. 1500-1000) లో సప్త సింధూ ప్రాంతంలో సంచరించారు. వీరు క్రీ.పూ. 1000-600లో గంగా, యమునా నదుల మధ్యభూమిలోకి ప్రవేశించారు. అదే సమయంలో ఇనుముని విరివిగా ఉపయోగిస్తూ అడవులను చేభిస్తూ వ్యవసాయాన్ని ప్రధాన వృత్తిగా చేసుకొని స్థిరపడడంతో రాజ పరిధి పెరిగి విశాల సామ్రాజ్య స్థాపన చేయవలసిన అవసరం ఏర్పడింది. దానికి తోడు వాణిజ్య పరిధి పెరిగి పట్టణాలు ఏర్పడడం మొదలైంది. వాటి వివరాలను తెలుసుకుందాం...

భౌగోళిక విస్తరణ

సాహిత్య ఆధారాలు ఎక్కువగాను, పురావస్తు ఆధారాలు తక్కువగానున్న మలివేద ఆర్యుల విస్తరణ గురించి కొద్దిగానే మనకు తెలుస్తోంది. పురావస్తు

త్రవ్వకాలలో ఇనుప సామాగ్రితో పాటు "రంగు వేసిన మట్టి పాత్రలు" (పి.జి.డబ్ల్యు) గంగామైదొన ప్రాంతంలో క్రీ.పూ. 1000- 600 సంవత్సరాల మధ్య కాలానికి గంగామైదొన ప్రాంతం లో క్రీ.పూ. 1000- 600 సంవత్సరాల మధ్య కాలానికి సంబంధించినవి దొరికాయి. అందుకే మలివేద సంస్కృతిని "పి.జి.డబ్ల్యు" సంస్కృతి అని కూడా అంటారు. మలివేద సాహిత్యం హిమాలయ పర్వతాలను, వింధ్య పర్వ తాలను, యమున, గంగానదీ తూర్పు ప్రాంతాన్ని, గోదా వరికి ఉత్తరంగా ఉన్న ప్రాంతాన్ని, అరేబియా, బంగాళాఖాత సముద్రాలను పేర్కొంటున్నది.

రాజకీయ పరిస్థితులు

ఈ కాలంలోనే ఆర్య గణాలు సప్త సింధు నుండి తూర్పుగా వలస పోవడం జరిగింది. వీటి గురించి వేదవృజ్ఞానం, గాధలు ఉన్నాయి. అయితే నోడు సమకాలీన గ్రంథాలు కాని, ప్రస్తావనలు కాని లేవు. "పార్జిటర్" అనే పాశ్చాత్య పండితుడు పురాణాల

ఆధారంగా రాజవంశాల కాలక్రమణికను
రూపొందించారు.

రుగ్వేద కాలంలో దశరౌజగణయుద్ధ ఫలితంగా భరత, పురు తెగలు కలిసి "కురు" అనే బలమైన తెగగా రూపొందింది. గంగానది శివార్లలో కురు (కౌరవులు) "అసందివత్"ని రాజధానిగా చేసుకొని "కురుక్షేత్ర" (సరస్వతి-దృషద్వతి మధ్య ప్రాంతం-నేటి ఢిల్లీ, మీరట్ జిల్లాలు)ని ఆక్రమించారు. ఈ వంశంలో నక్తివంతమైన రాజులుగా బహ్లిక, ప్రతిప్రియ, పరీక్షతు జనమేజయలను ఇతిహాసం పేర్కొన్నది. పరీక్షిత రాజు గూర్చి అధర్వణ వేదంలో పాట ఉంది. ఇతన్ని "రాజవిశ్వజనీయ"గా వర్ణిస్తూ అతని రాజ్యం పాలు, తేనెతో ఉండేదని తెలుపుతోంది. ఇతని కొడుకు జనమేజయ మొత్తం భూభాగాన్ని గెలిచాడు. తదుపరివారు బలహీనులుగా తెలియవస్తోంది. "పాంచాల" లేదా పాంచజన్యులుగా పేర్కొన్న వారు "కాంపిల్య"ని రాజధానిగా చేసుకొని పాలించేవారు.

ఉప నిషత్తులు "ప్రవాహనశైవాలి" రాజని
 పేర్కొంటూనే తత్వ వేత్తలైన అరుణి, శ్వేతకేతులను
 పోషించాడని తెలుపుతున్నాయి.
 కురులు పాంచాలులతో కలిసి గంగా-యమునా
 ప్రాంతాన్ని ఆక్రమించారు. ఫలితంగా వీరి ఆధిపత్యం
 ఢిల్లీకి, గంగా-యమునా మైదానం మధ్య ప్రాంతాలకు
 వ్యాపించింది. మీరట్ జిల్లాలోని "హస్తినాపూర్"
 రాజధానిగా ఉండేది. భూ విషయంలో తగాదా
 ఇరువురికీ జరగగా అది "కురుక్షేత్ర" (మహాభారత)
 యుద్ధంగా చరిత్ర ప్రసిద్ధికెక్కింది. ఈ యుద్ధ కాలం
 గూర్చి చరిత్రకారులలో అన్ని అభిప్రాయాలున్నాయి.
 పురావస్తు తవ్వకాల ద్వారా ఈ యుద్ధం చరిత్రాత్మక
 మైందిగా, "జనమేజయుని" అనంతరం
 సంభవించిందని, గంగానది వరకు జరిపిన
 తవ్వకాలు నిజం చేశాయి. వీటి ప్రకారం క్రీ.పూ. 900
 ప్రాంతంలో ఈ యుద్ధం జరిగి ఉంటుందని
 భావిస్తున్నారు.

క్రీ.పూ. 900 సంవత్సరాల తర్వాత ఆర్యుల రాజకీయ చరిత్ర గంగా మైదానానికి మారింది. కురు-పాంచాల గణాల రాజ్యాలు బలమైనవిగా మారాయి. గంగా యమున అంతర్వేదికి తూర్పుగా కోసల, కాశీ రాజ్యాలు విర్పడగా; సదానీర (గండక్) నదికి తూర్పున గంగానది ఉత్తర తీరంలో వెలసిన విదేహరాజ్యం గూర్చి "శతపథబ్రాహ్మణం" లో ఒక గాథ ఉంది. అన్ని దేవుని దహన కాండని అనుసరిస్తూ సరస్వతీ ప్రాంతం నుంచి "విదేఘమాధవుడు" అనే ఆర్యగణాధిపతి గండక్ ఆవలి వరకూ వెళ్ళాడు. ఇతని పేరు మీదే విదేహ రాజ్యానికి పేరు వచ్చింది. సమకాలిక వేద సాహిత్యంలో రాముని ప్రస్తావన లేకున్నా మిథిలకు చెందిన "జనకుని" ప్రస్తావన ఉంది. ఇతడు తత్వవేత్తగా, శ్రమణులు, నూతన ఉపనిషత్ సంప్రదాయా లను ప్రచారం చేస్తున్న బోధకున్ని ఆదరించాడు. ఇతని ఆస్థానంలో విద్యావేత్త "యజ్ఞవల్క్యుడు" ఉన్నాడు. ఈ రాజుని

సామ్రాట్ అని పిలిచేవారు. కురు-పాంచాలలోని ప్రాముఖ్యత గల వ్యక్తుల్ని ఆదరించేవాడు. తూర్పు భీహార్‌లో "అంగ" దక్షిణ భీహార్‌లో "మగధ" లు ఏర్పడగా; దొస్సులు, ఆదిమ తెగలుగానున్న పుండ్ర (ఉత్తర బెంగాల్), పుళిందులు, సవరులు (వింధ్య అడవులు), ఆంధ్రులు (గోదావరి లోయలో) స్థిర జీవితాన్ని మొదలు పెట్టారు.

పరిపాలనా వ్యవస్థ

మలివేద కాలానికి రాజ అధికారులు పెరిగినట్లుగా గ్రంథాల ద్వారా తెలుస్తోంది. ఇతడిని దేశంలోని వివిధ ప్రదేశాలలో అనేక పేర్లతో పిలిచేవారు. మధ్య దేశంలో 'రాజా' ; తూర్పు 'సామ్రాట్'; దక్షిణాన 'భోజ'; పశ్చిమాన - స్వరాట్; ఉత్తరాన - విరాట్; వీటిలో సామ్రాట్ అన్నింటికంటే ముఖ్యమైంది. రాజుకి రాజ్యాధిపతి, మహారాజ్యాధిపతి, భోజ్యాధిపతి, సామ్రాజ్యాధిపతి అనే బిరుదులున్నట్లు చిత్రేయ

బ్రాహ్మణులు; రాజసూయ యాగ సమయంలో
 రాజావిశ్వ జనన్, అఖిల భువనపతి లాంటి
 బిరుదులు ధరించేవాడు.

శాలీరకంగా, ఉత్తమోత్తముడైన వ్యక్తిని రాజగా
 ఎన్నుకోవడం ఉన్నా కానీ అది వంశపారంపర్యంగా
 మారింది. ఐతరేయ బ్రాహ్మణం "రాజానాం
 రాజపుత్ర" అనే వ్యాఖ్య వారసత్వాన్ని బలపరుస్తోంది.
 ప్రజా సంఘాలైన సభ, సమితిల విలువలు ఆనాడు
 పడిపో యినవి. విధాత, గణలు పూర్తిగా
 కనుమరుగైనవి. స్త్రీల ప్రవేశం నిషిద్ధం. సభ, సమితుల
 ప్రాముఖ్యతని అధర్వణ వేదం ఇలా వర్ణిస్తోంది "సభ
 సమితులు ప్రజాపతికి కవల పిల్లలు" వీటి స్థానాన్ని
 రాజ అధికారగణమైన "ద్వాదశిరత్నిన్"లు
 ఆక్రమించారు.

ద్వాదశి రత్నిన్/అధికారులు

మరివేద కాలంలో 12 (ద్వందశి) రత్నాలుగా పేర్కొన్న
అధికారులురొజుకి సహాయసహకారాలందించేవారు.

1. పురోహిత - రొజుకి సలహాలు ఇవ్వడం ఇతని విధి.

అధర్వణ వేదంలో రొజు పురోహితులకు రక్షకుడు,
ప్రజల భక్షకుడని పేర్కొంది.

2. సేనాని 3. పట్ట మహిషి (రాణి)

4. భాగదుఘ - పన్నుల వసూలు అధికారి

5. సంగ్రహిత్రి - కోశాధికారి

6. సంధివిగ్రహ - విదేశీ వ్యవహార కర్త

7. అక్షవాప - ఆటపాటలను

పర్యవేక్షించేవారు/గణకుడు

8. క్షత్రి - రొజు అంతఃపుర వ్యవహారాలను

పర్యవేక్షించే వారు.

9. గోలికర్తన - వేటలో రొజుని అనుసరించేవారు

10. వార్తావహ - వార్తలు చేరవేసే అధికారి

(పాలగల)

11. స్థపతి - రాజ్య విభాగాలకు అధిపతి

12. గ్రామణి - గ్రామపెద్ద

వీటి విషయంలో చరిత్రకారులలో ఇన్నోవిప్రాయాలు
న్నాయి. పైవారే గాకుండా మంత్రి (సచివ), సూత
(రాజస్థాన విషయాలు, విధానాలు మొదలైనవి పాటల
రూపంలో తెలిపేవారు), రథకర (రథాలను తయారు
చేసేవారు) మొదలగు అధికారులు ఉన్నారు.
దేవతలందరూ ఆయుధాలు ధరించినట్లు వీరందరూ
"రత్నాలు" ధరించేవారు.

అధర్వణ వేదంలో పేర్కొన్న "స్మిత"
(ఔర్జిటోరియల్) లక్షణాలు గల దేశంలో ఇన్న
ప్రభుత్వ విధానాలు, తెగల పేరు మీదుగా రాజ్యాలు
విర్పడ్డాయి. తెగల అధికారం బలహీనమై ప్రజల భక్తి
రాష్ట్ర (ప్రాంత) పరమైంది. ఆ కాలం నాటికి
రాజ్యవిభజన పూర్తిగా జరగలేదు. చిన్న చిన్న

సామంత రాజ్యాలుండేవి. వాటికి "స్థపతి" అధిపతిగా ఉండేవాడు. రాజ్యానికి చివరి ప్రాతిపదిక గ్రామం, గ్రామ అధికారిని గ్రామణి అనేవారు. 100 గ్రామాలకు 'నతపతి' అధికారిగా ఉండేవారు.

మరివేద కాలం నాటికి రాజే ప్రధాన న్యాయమూర్తి. ఆనాడు త్రాగుడు, గర్భస్రావం, హత్య, దొంగతనం, రాజద్రోహం, బ్రాహ్మణ హత్య నేరాలు కాగా శిక్షలూ కఠినంగానే ఉండేవి. స్త్రీకి వారసత్వపు హక్కు, ఆస్తిహక్కు లేవు.

చిన్న కేసులను "గ్రామయావదిన్లు" పర్యవేక్షించేవారు. రుగ్వేదంలో షాలీస్ అధికారి "జీవగృబ" గాను ఉపనిషత్తు లలో "ఉగ్రులు" గాను పేర్కొనడం జరిగింది.

ఆదాయం

ఆనాడు ఆర్థిక వ్యవస్థ ప్రధానంగా వ్యవసాయం మీదే ఆధార పడివుండేది. కాబట్టి వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల ఆధారంగానే పన్నులు చెల్లించేవారు. వ్యవసాయ

ఉత్పత్తిలో భూసారాన్ని బట్టి 1/6, 1/8, 1/10 వంతు పన్నుగాను; వాణిజ్య పన్ను 1/20 వంతు; కందమూల ఫల పుష్పాలపై 1/60 వంతు; బిగుమతుల్లో 1/10 వంతు; పై పన్నులతో బాటు వృత్తి పనివారు నెలలో ఒక రోజు రోజు వద్ద పనిచేయాలి. సైన్యం: సిద్ధ సైన్యం ఆనాడు లేదు. తెగలోని ప్రజలతో సైనిక పటలాలు ఏర్పాటు చేసేవారు. యుద్ధంలో విజయాన్ని కోరుతూ రోజు ప్రజలతో కలిసి భోజనం చేసే ఆచారం ఉండేది.

యాగాలు: రోజు అత్యున్నతాధికారినికి, పురోహితులు యాగాలు చేసేవారు.

1. రోజుసూయ యాగం: రోజు సింహాసనం అభిష్టించే సమయంలో చేసే యాగం. తన ఆర్థిక వ్యవస్థని ధృవీకరించుకోవడానికి కూడా చేసేవారు.

2. వాజపేయయాగం: రోజుని సామ్రాట్ గా మార్చేది. రథ పందెలలో రోజుకి షాటి దొరులను అదుపులో పెట్టటమే ఈ యాగ లక్ష్యం.

3. అశ్వమేధ యాగం: రాజ తాలూకు గుర్తం స్వేచ్ఛగా నలుదిక్కులు తిరిగిరావడం అంటే అతని సార్యభౌమాభి కారాన్ని నిరూపించుకోవడం కోసమే. పైన పేర్కొన్న ప్రతీయాగాలలో ఆవులను, ఎద్దులను ఇతర జంతువులను పెద్ద మొత్తంలో బలి ఇవ్వడంతో పాటు, పురోహితులకు బహుమానాలు భారీ ఎత్తున ఉండేవి.

ఆర్థిక పరిస్థితులు

ఇనుము ప్రవేశం: పాకిస్తాన్‌లోని గాంధార ప్రాంతంలో క్రీ.పూ 100 కాలం నుంచీ ఇనుము ఉపయోగించారు. అదే కాలంలో తూర్పు పంజాబ్, పశ్చిమ ఉత్తరప్రదేశ్, రాజస్థాన్, దక్కన్‌లలో ఇనుము ఉపయోగంలో ఉన్నట్లు తెలుస్తోంది. ఈ సంస్కృతి కాలంలోనే దక్కన్ (దక్షిణాపథం)లో ఆంధ్ర, తెలంగాణ రాష్ట్రాలలో ఇనుము వాడకంతో పాటు, సమాధుల మీద బృహత్ శిలలను ఏర్పాటు చేసేవారు. అందుకే ఈ సంస్కృతిని దక్కన్‌లో "బృహత్ శిలాయుగ సంస్కృతి"

అంటారు. అధర్వణ వేదంలో ఇనుము గురించి ప్రస్తావన ఉంది. ఇనుము రొగి కంటే చౌక కాబట్టి విరివిగా ప్రజలు ఉపయోగించి వృద్ధి లోకి వచ్చారు. వ్యవసాయం: ఆనాడు నాగలిని 'సీత' అనేవారు.

శతపద బ్రాహ్మణంలో పొలాన్ని దున్నే ఆచారాలున్నాయి. ఎద్దుల్ని 6, 8, 12, 24 సంఖ్యలో నాగలికి కట్టిన సందర్భాలున్నట్లు తెలుస్తున్నది. ఈ గ్రంథంలోనే విత్తడం, కోయడం, చెరగడం వంటి పనులునూ ఉన్నవి. అధర్వణ వేదంలో "స్త్రితి వైస్యుడు" మొదటిసారిగా భూమిని దున్నినట్లు పేర్కొంది. ఈ కాలంలో రాజులూ పొలాన్ని దున్నేవారు.

ఉదా: జనకుడు; బలరాముడు.

నీటి పారుదల సౌకర్యాలుండడంతో పంటలు వృద్ధి చెందాయి. వీరి ప్రధాన పంటలు వరి (వ్రీహి, తొండుల, సాలి), గోధుమ, బొల్లి, అనేక రకాల చిక్కుళ్ళు పండించారు.

అధర్వణ వేదంలో నదులలో నీరు కొత్త ప్రదేశాలకు

ప్రవహించడానికి క్రతువులు, అతివృష్టి, అనావృష్టి
 రాకుండా పొలాలకు చీడపీడలు పోవాలని
 మంత్రాలున్నాయి. నతపథ బ్రాహ్మణంలో సహజ
 ఎరువులు, పిడకలు, వ్యవసాయ పద్ధతుల గురించి
 వివరాలున్నాయి.

పంటలు పండే భూమిని అక్కడ పండే పంట గింజల
 ప్రకారం కొలిచేవారని "ప్రాస్థిక" అన్న పదం ద్వారా
 తెలుస్తోంది.

వీరి జీవనాధారం వ్యవసాయమే అయినా పశు
 సంపదనీ కలిగి ఉండేవారు. పొలాలలో
 దున్నపోతులను, ఎద్దులను ఉపయోగించేవారు.
 ఆనాటికి ఆవు పవిత్రమైన, ఆధ్యాత్మిక జంతువుగా
 పేరుగాంచింది. అధర్వణ వేదం గోవులను యజ్ఞ
 యాగాలలో తప్పించి ఎవ్వరూ బలి ఇవ్వరాదని
 పేర్కొంది.

వృత్తులు

యజుర్వేదం వివిధ వృత్తుల గురించి పేర్కొంది. కమ్మరి, కుమ్మరి, వడ్రంగి, మత్స్యకారులు, రథకార్లు, లోహకారులు, వైద్యులు ఉండేవారు. ఇనుము (న్యామ అయాస్)తో అనేక రకాల పరికరాలు తయారు చేసేవారు. బట్టలు నేయడం స్త్రీల పని. నూలు కండలను "చత్త" అని పిలిచేవారు. ఆనాడు 4 రకాలైన కుండలను వాడేవారు. అవి ఎరుపు నలుపు; నల్ల చిత్రాలున్నవి; రంగు వేసిన బూడిదరంగువి; ఎర్ర రంగువి.

వౌణిజ్యం: వౌణిజ్యం విస్తృతం కావడంతో వ్యాపారం వ్యవస్థీకృతమైంది. వర్తకులు శ్రేణులుగా ఏర్పడ్డారు. వీటిని "గణాలు" అని పిలిచేవారు. వణిజ (వైశ్యులు) ప్రధానంగా వర్తకాన్నే వృత్తిగా చేపట్టినట్లు తెలుస్తోంది. "పుణ్య సిద్ధి" అనే క్రతువు వ్యాపారం విజయవంతంగా కొనసాగడానికి చేసేవారు. శతపథబ్రాహ్మణం డబ్బు అప్పు ఇవ్వడం గూర్చి పేర్కొంటోంది. ఈ కాలంలో రుణాలిచ్చే వారిని "కుశిద" గ్రహితను "కుశిదన్" అనేవారు.

నతపద బ్రాహ్మణం తూర్పు, పశ్చిమ సముద్రాలను
 పేర్కొనగా, అధర్వణ వేదం వీరు సముద్ర వ్యాపారం
 ఖచ్చితంగా చేసినట్లు తెలుపుతుంది. వీరికి ఎక్కువగా
 బాబిలోనియా తోనే సంబంధాలు ఉండిఉండొచ్చు.
 ఈ కాలంలో వర్తక వాణిజ్యాలకు కేంద్రాలుగా
 పట్టణాలుగా తక్షశిల, హస్తినాపురం, కౌశాంబి,
 కాంపిల్య, శ్రావస్థి, వైశాలీలు వెలసిల్లాయి.
 మలివేద కాలంలో వస్తు మార్పిడి విధానం
 వెనుకబడింది. 'నిష్క' అనే బంగారు నాణెం (320
 రటిలు) వాడుకలోకి వచ్చింది. దీని గురించి అధర్వణ
 వేదం, గోపద బ్రాహ్మణం, చాందోగ్య ఉపనిషత్తులలో
 ఉంది. ఒక "రటి" బరువుగల నాణెం "కృష్ణల" ;
 గుండ్రని ఆకారంలో ఉన్న లోహముద్రికను 'నతమాన'
 అనేవారు. బృహదారణ్యక ఉపనిషత్లో 'పాద' అనే
 తూనిక కొలను గురించి ప్రస్తావించారు.

భారతదేశ చరిత్ర(మూఢత్వంపై సమరం)

పెరియార్ ఈవీ రామస్వామి నాయకర్

-తమిళనాడులోని ఈరోడ్ సిటీలో 1879, సెప్టెంబర్ 17న పెరియార్ జన్మించారు. ఆయన తల్లిదండ్రులు వెంకటప్ప నాయకర్, చిన్నతాయమ్మమ్మ.

-అణగారిన కులాల అభ్యుదయానికి నాయకత్వం వహించిన రామస్వామి సమాజంలో బ్రాహ్మణాభిక్యతను తీవ్రంగా వ్యతిరేకించాడు. ఎలాంటి పరిస్థితుల్లోనైనా బ్రాహ్మణేతర వర్గాలు తమ ఆత్మగౌరవాన్ని కాపాడుకోవాలని ఉద్బోధించాడు.

-1914లో ఈరోడ్ నగరపాలక సంస్థ చైర్మన్ గా బాధ్యతలు చేపట్టిన ఆయన తాగునీటి సౌకర్యం, ఆరోగ్య పథకాలను సమర్థవంతంగా అమలుచేశాడు.

-1919లో మున్సిపల్ చైర్మన్ పదవికి రాజీనామా చేసి కాంగ్రెస్ లో చేరాడు. కుల ప్రాతిపదికగా రిజర్వేషన్లు అమలుచేయాలని తిరుచిరాపల్లి

కాంగ్రెస్ మహాసభలో ఆయన మొదటిసారిగా ఒక తీర్మానం ప్రవేశపెట్టాడు.

-1921లో నగరంలో మద్యపాన నిషేధ ఉద్యమాన్ని నడిపారు. గాంధీజీ చేపట్టిన మద్యపాన నిషేధ ఉద్యమాన్ని సమర్థిస్తూ తన 500 తాటిచెట్లను కూల్చివేశాడు.

-కేరళలోని వైకోం పట్టణంలో అంటరానితనానికి వ్యతిరేకంగా ఆందోళన నిర్వహించి ప్రజానాయకుడయ్యాడు.

-పెరియార్ తన భావాలను ప్రచారం చేయడానికి కుడి అరసు (ప్రజారాజ్యం), రివోల్ట్ అనే పత్రికలను ప్రారంభించాడు.

-కాంగ్రెస్లో బ్రాహ్మణులదే పైచేయి అని విమర్శించిన ఆయన బ్రాహ్మణేతరులకు ఉద్యోగాలు, నాసనసభ స్థానాల్లో ప్రత్యేకంగా కేటాయింపులు జరపాలని కోరాడు.

-బ్రాహ్మణేతరులపట్ల కాంగ్రెస్ దృక్పథంపై తీవ్రంగా అసంతృప్తి చెంది 1925లో అందులో నుంచి బయటకు వచ్చాడు.

-అప్పటి సామాజిక రాజకీయ స్థితిగతుల్లో అణగారిన కులాల విమోచనకోసం, వారిలో స్వయం గౌరవ భావన, చైతన్యం ప్రబోధించి సామాజిక సమానతను సాధించేందుకు పెరియార్ 1925, డిసెంబర్లో ఆత్మగౌరవ ఉద్యమాన్ని (Self Respect Movement) ప్రారంభించాడు.

-తన పేరు చివరన కులాన్ని సూచిస్తున్న నాయకర్లను తొలగిస్తున్నానని ప్రకటించాడు.

-పురోహితుడు, పెండ్లి తంతులేని నిరాడంబరమైన స్వయం గౌరవ ప్రధానమైన పూలదండల పెండ్లి విధానాన్ని (కుల మతాలకు అతీతంగా పూల దండలు మార్చుకోవడం) దేశంలో ప్రచారం చేశాడు.

-పెరియార్ తన జీవితకాలంలో మలేషియా, గ్రీస్, సోవియట్, పోర్చుగల్, రష్యా, జర్మనీ, ఇంగ్లండ్, ఇటలీ, స్పెయిన్, ఫ్రాన్స్, టర్కీ మొదలైన దేశాల్లో పర్యటించి కార్మిక, కర్షక సంఘాలను ఉద్దేశించి ఉపన్యాసాలు చేశాడు.

-1970, జూన్ 27న పెరియార్ ను ఐక్యరొజ్యసమితికి చెందిన యునెస్కో పెరియార్ నూతన యుగానికి ప్రవక్త, ఆగ్నేయాసియా దేశాల సోక్రటీసు, సంఘ సంస్కరణోద్యమానికి తండ్రి, అజ్ఞానం, మాఢనమ్మకాలు, అర్ధరహితమైన, నిరొధారమైన ఆచార సంప్రదాయాలకు బద్ధ శత్రువుగా అభివర్ణించింది.

డికే కార్వే (1858-1962)

-గొప్ప విద్యావేత్త, సంఘ సంస్కర్త అయిన దొండో కేకే కార్వే మహారాష్ట్రలోని షేరోవలిలో 1858, ఏప్రిల్ 18న జన్మించాడు.

-1892లో పుణేలోని ఫెర్గూసన్ కళాశాలలో ఆచార్య పదవిని స్వీకరించాడు.

-1893లో వితంతు వివాహం చేసుకుని వితంతు వివాహ సమాజాన్ని స్థాపించాడు. 1896లో హిందూ వితంతు భవనాన్ని ప్రారంభించాడు.

-పునర్వివాహం చేసుకున్న స్త్రీలకు కలిగే సంతానం కోసం ఒక వసతి గృహాన్ని ప్రారంభించాడు.

-1916లో బొంబాయిలో మొదటి మహిళా విశ్వవిద్యాలయాన్ని నెలకొల్పాడు.

-విద్యార్థులు సేకరించిన 50 గ్రామాల్లో ప్రాథమిక విద్యను బోధించడానికి స్వచ్ఛందంగా పాఠశాలను ప్రారంభించాడు.

-సాంఘిక సంస్కరణోద్యమానికి కార్యే చేసిన విశిష్ట సేవలను గుర్తించిన ప్రభుత్వం 1958లో ఆయనను అత్యున్నత పౌరపురస్కారం భారతరత్నతో సత్కరించింది.

కందుకూరి వీరేశలింగం పంతులు

-1848, ఏప్రిల్ 16న రాజమండ్రిలో సుబ్బారాయుడు, పూర్ణమ్మలకు జన్మించాడు.

-తాను నమ్మిన సిద్ధాంతాలను సమర్థవంతంగా ప్రచారం చేసేందుకు వివేకవర్ధిని అనే పత్రికను 1874లో రాజమండ్రిలో ప్రారంభించాడు.

-స్త్రీ విద్యను వ్యతిరేకించేవారిని అపహాస్యం చేస్తూ కవిత్వాన్ని చెప్పడమే కాకుండా నాటికలను కూడా రచించాడు.

-తాను రాసిన బ్రహ్మ వివాహం గ్రంథంలో బాల్య వివాహాలను, కన్యాశుల్కాన్ని తీవ్రంగా నిరసించాడు.

-1874, సెప్టెంబర్ లో ధవళేశ్వరం వద్ద ఒక బాలికల పాఠశాలను స్థాపించాడు. 1881లో రాజమండ్రిలోని ఇన్స్టిట్యూట్ లో బాలికల పాఠశాలను ప్రారంభించాడు.

-వీటితోపాటు హరిజన పాఠశాలలు, శ్రామికుల కోసం రాత్రి బడులను స్థాపించాడు.

-1880లో వితంతు పునర్వివాహ సంఘాన్ని స్థాపించి 1881 డిసెంబర్ 11న రాజమండ్రిలో మొదటి వితంతు వివాహాన్ని జరిపించాడు.

-1897లో మద్రాస్ లో, 1905లో రాజమండ్రిలో వితంతు నరణాలయాలు కట్టించాడు.

-1883లో స్త్రీలకు ప్రత్యేకంగా సతీహితబోధిని అనే మాస పత్రికను ప్రారంభించాడు.

-1905, డిసెంబర్ 15న తాను స్థాపించిన వివిధ సంస్థల నిర్వహణ కోసం హితకారిణి సమాజం అనే కేంద్ర సంస్థను ఏర్పాటుచేశాడు.

రఘుపతి వెంకటరత్నం నాయుడు

-మహిళా విద్యావ్యాప్తికి వెంకటరత్నం నాయుడు కృషిచేసాడు. పీఆర్ కళాశాలలో స్త్రీలకు ప్రవేశం కల్పించడమే కాకుండా వెనుకబడిన వర్గాలు, పేద విద్యార్థులకు వసతి, భోజన సౌకర్యం ఏర్పాటు చేసాడు.

-బ్రహ్మసమాజంలో చేరి కాకినాడలో బ్రహ్మధర్మ అనే సంస్థను నెలకొల్పాడు.

-1923లో మద్రాస్ శాసనమండలి సభ్యుడిగా ఉన్న సమయంలో మద్యనిషేధం బిల్లు కోసం ప్రభుత్వంపై ఒత్తిడి చేసాడు. వేశ్యావృత్తి నిర్మూలనకు కృషి చేసాడు.

-బ్రహ్మ ప్రకాశిక, ఫెలో వర్మర్, పీపుల్స్ ఫ్రెండ్ అనే పత్రికలను ప్రారంభించాడు.

-ఆంధ్ర ప్రాంతంలో శుద్ధి ఉద్యమాన్ని నిర్వహించిన ఆయన మద్రాస్ విశ్వవిద్యాలయ వైస్ చాన్సలర్ గా పనిచేసాడు.

-1889లో తన భార్య మరణించడంతో జీవితాంతం

తెల్లటి దుస్తులే ధరించాడు. ఈయనను శ్వేతాంబర రుషి అని పిలిచేవారు.

-తన నెలవారీ ఆదాయంలో కొంతభాగం ఉంచుకుని మిగతావి పేద విద్యార్థుల కోసం ఉపయోగించేవాడు. విజ్ఞానాభివృద్ధి కోసం తన గురువైన డా. మిల్లర్ పేరిట మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయంలో రూ. 10వేలతో ఒక నిధిని ఏర్పాటు చేశాడు.

పార్లీ ఉద్యమం

-1851లో రహనుమాయ్ మజ్ డయాన్ సభను పార్లీలు ఏర్పాటుచేసుకున్నారు.

-పార్లీలలో సాంఘిక ఉన్నతిని పెంచే చర్యలు, జొర్జియన్ మత పవిత్రతను కాపాడటం వీరి లక్ష్యాలు.

-రాస్ట్ గోష్టార్ అనే పత్రికను నడిపారు.

-దొదాభాయ్ నారోజీ, నారోజీ ఫర్దోంజి, ఎస్ఎస్ బెంగాలీ, మేడం కామా మొదలైనవారు ఈ సంఘంలో ముఖ్యనాయకులు.

సిక్కు సంస్కరణ ఉద్యమం

-1873లో సింగ్ సభ ఉద్యమం అమృత్సర్లో
విర్పడింది.

-సిక్కు కమ్యూనిటీలో ఆధునిక విద్యను
వ్యాపింపజేయడం, క్రిస్టియన్ మిషనరీలు,
పునరుజ్జీవ హిందూ అంశాల నుంచి సిక్కు మతాన్ని
రక్షించుకోవడం ఈ సంస్థ లక్ష్యాలు.

అకాలీ ఉద్యమం

-సిక్కు దేవాలయాలైన గురుద్వారాలలో మొహంతులు
అనే పూజారుల ఆధిపత్యానికి నిరసనగా ఈ
ఉద్యమం ప్రారంభమైంది.

-సత్యాగ్రహ పూరిత అహింసాయుత విధానాలను
అనుసరించి 1922లో సిక్కు గురుద్వారా చట్టం
చేసుకుని సిక్కు గురుద్వారా ప్రబంధ కమిటీల
(ఎస్జీపీసీ)కు దేవాలయ నిర్వహణను
అనుమతించారు.

ముస్లిం సంస్కరణ ఉద్యమాలు

అలీగర్ ఉద్యమం

-ఈ ఉద్యమాన్ని సర్ సయ్యద్ అహ్మద్ ఖాన్ 1875లో ప్రారంభించాడు.

-ఇతడు తహజీబ్ ఉల్ అతలక్ అనే పత్రికను స్థాపించి, యునైటెడ్ పాట్రియాటిక్ అసోసియేషన్ ఆఫ్ ఇండియా అనే సంస్థను స్థాపించాడు.

-అలీగర్లో మహ్మద్ ఆంగ్లో ఓరియంటల్ కాలేజీనా స్థాపించాడు. ఇదే 1920లో అలీగర్ ముస్లిం యూనివర్సిటీ అయ్యింది.

-ఈయన బ్రిటిష్ విద్యను పైన్సు నేపథ్యంలో ఖురాన్ ను వ్యాఖ్యానించాడు.

-ముస్లింల విద్యద్వారా ఆధునీకరించబడి ముందుకు పోవాలన్నాడు.

దియోబంద్ ఉద్యమం

-ఈ ఉద్యమాన్ని మహ్మద్ ఖాజిం నటావి 1866లో దియోబంద్ లో ప్రారంభించాడు.

-ఖుర్రాన్‌లోని పవిత్ర అంశాలను ముస్లింలకు జోధించడం, ముస్లింలను ఉన్నతులుగా తీర్చిదిద్దడం, బ్రిటిష్ పాలకులకు వ్యతిరేకంగా జిహాద్ స్ఫూర్తిని నింపడం దీని ఆశయాలు.

అహ్మద్ ఉద్యమం

-ఈ ఉద్యమాన్ని మౌలానా మహ్మద్ అలీ 1910లో ప్రారంభించాడు.

-భారతీయులకు స్వాతంత్ర్యం రావాలని తెలిపి, ముస్లిం సోదరులను జాతీయ పోరాటంలో భాగంగా కాంగ్రెస్‌లో చేరాలని పిలుపునిచ్చింది.

అహ్మద్ ఉద్యమం

-దీన్ని మిర్జా గులం అహ్మద్ పంజాబ్‌లో ప్రారంభించాడు.

-ఇది క్విట్ ఇండియా మిషనరీలకు, ఆర్య సమాజవాదులకు వ్యతిరేకంగా పుట్టింది.

-ఇస్లాం సంఘాన్ని సంస్కరించుకోవాలనే ఆలోచనతో ఏర్పాటుయ్యింది.

ముఖ్యాంశాలు

-కలకత్తాలో జేఈడి బెథౌన్ అనేక బాలికల పాఠశాలలను నెలకొల్పాడు.

-మద్రాస్‌లో వేద్ సమాజ్‌ను కే శ్రీధర్ నాయుడు స్థాపించాడు.

-1863లో అబ్దుల్ లతీఫ్ మహ్మద్‌న్ లటరలి స్నాటేరి కలకత్తాలో ప్రారంభించాడు.

-యంగ్ బెంగాల్ ఉద్యమం ప్రారంభించిన డిల్‌జియో ఫ్రెంచి విప్లవం నుంచి స్ఫూర్తిని పొందాడు.

ఈస్ట్ ఇండియా అనే పుస్తకాన్ని రాసిన ఈయన ఫస్ట్ నేషనలిస్ట్ పోయెట్ ఆఫ్ ఇండియాగా పిలువబడ్డాడు.

పాత సంప్రదాయాలు, హేతుబద్ధత లేని కుల విచక్షణలను ఖండించాడు. బీంతోపాటు బ్రిటిష్

వలసలలో భారతీయ కార్మికులకు మంచి స్థితిగతులను కల్పించాలని కోరాడు.

-సురేంద్రనాథ్ బెనర్జీ యువ బెంగాల్ ఉద్యమ కార్యకర్తలను The Pioneers of Modern civilization

of Bengal గా కీర్తించాడు.

భారతదేశ చరిత్ర

1. పంచవ్రతాలలో మహావీరుడు జోడించిన అంశం?

1. అసత్యం 2. ఆస్థేయం
3. అహింస 4. బ్రహ్మచర్యం

2. గయలో బోధివృక్షం కింద బుద్ధుడు ధ్యాన నిమగ్నుడై ఉన్నప్పుడు పాయసం ఇచ్చింది?

1. అంబపాలి 2. ఉపాలి
3. సుజాత 4. అంగుళిమారుడు

3. విహారాల దేశంగా పేరొందిన ప్రాంతం?

1. బీహార్ 2. బెంగాలు
3. ఒరిస్సా 4. ఉత్తరప్రదేశ్

4. షోడష మహాజనపదాలు ఎన్నో శతాబ్దం నాటికి ఏర్పడ్డాయి?

1. క్రీ.శ.6 శ|| 2. క్రీ.పూ 6 శ||
3. క్రీ.శ.16 శ|| 4. క్రీ.పూ. 16 శ||

5. పాటలీ పుత్ర నిర్కాత?

1. బింబసారుడు 2. లిపుంజయుడు

3. అజాత శత్రువు 4. కాలాశోకుడు

6. ఓరుగల్లుకు మహమ్మద్ బీన్ తుగ్లక్ పెట్టిన పేరు?

1. దౌలతాబాద్ 2. ఫిరోజ్ బాద్

3. సుల్తాన్ పూర్ 4. జాన్ పూర్

7. పంచశీల ఒడంబడిక ఎవరెవరి మధ్య జరిగింది?

1. జవహర్ లాల్ నెహ్రూ-మావో

2. చౌ-ఎన్-లై-ఇందిరా గాంధీ

3. అంబేద్కర్ - ఇర్విన్

4. జవహర్ లాల్ నెహ్రూ- చౌ-ఎన్-లై

8. 1956 లో పాండిచ్చేరిని భారత్ కు అప్పగించిన దేశం?

1. పోర్చుగీస్ 2. ఇంగ్లాండ్

3. ఫ్రాన్స్ 4. స్పెయిన్

9. మగధ వంశాన్ని పాలించిన లిపుంజయుడు ఏ వంశానికి చెందినవాడు?

1. బృహద్రథ 2. హర్ష్యాంక

3. నంద 4. మౌర్య

10. భారతదేశంపై దాడిచేసి కొంత భాగాన్ని

ఆక్రమించుకున్న తొలి విదేశీయుడు?

1. దేలియస్-1 2. నికేటర్

3. మొదటి దేలియస్ 4. అలెగ్జాండర్

11. తక్షశిల తిరుగుబాటును అణచివేసింది?

1. అశోకుడు 2. బింబిసారుడు

3. బిందుసారుడు 4. చాణక్యుడు

12. ముద్రారాక్షసం రచయిత?

1. పతంజలి 2. పాణిని

3. కౌటిల్యుడు 4. విశాఖదత్తుడు

13. అశోకుని పట్టమనిషి?

1. తిస్సరక 2. చారవాకి

3. పద్మావతిదేవి 4. అసంభిమిత్ర

14. ఆంధ్రుల గురించి తెలియజేసే తొలి విదేశీ

గ్రంథం?

1. ఇండికా 2. సి-యా-కి

3. బి ట్రావెల్స్ 4. ఫో-కో-క్రి

15. క్రీ.శ.11వ శతాబ్ద కాలంలో బౌద్ధమత వ్యాప్తి చేసిన ప్రముఖుడు?

1. కుమార జీవుడు 2. మహేంద్ర
3. అతిశ బిహాంకరుడు 4. సోనా

16. మొదటి శాతకర్ణి ఘన విజయాలను వివరించు శాసనం?

1. నాసిక్ 2. నానాఘాట్
3. హతిగుంఫా 4. కన్హేరి

17. శ్రేణి అనగా?

1. పాఠశాల 2. వృత్తి సంఘం
3. మత సంస్థలు 4. సైన్యం

18. సెంగుత్తవాన్ విజయాలను వర్ణించే గ్రంథం?

1. మణిమేఖలై 2. శిలప్పాధికారం
3. జీవక చింతామణి 4. తోల్కాపియమ్

19. కనిష్కుని పాలనా కాలం?

1. క్రీ.శ 78 నుంచి 120

2. క్రీ.శ 70 నుంచి 100

3. క్రీ.శ 80 నుంచి 120

4. క్రీ.శ 90 నుంచి 110

20. ఋద్ధ చరిత్ర రసినవోడు?

1. కనిష్కుడు 2. బాణుడు

3. అశ్వఘోషుడు

4. ఆచార్య నాగార్జునుడు

21. చోళుల పరిపాలనను వివరించు శాసనం?

1. ఐహోలు శాసనం

2. తంజావూరు శాసనం

3. ఉత్తర మేరూర్ 4. నొసిక్ శాసనం

22. చోళుక్య చోళుల పాలనను ప్రారంభించిన

వారు?

1. కులోత్తుంగ చోళుడు

2. రాజరాజనరేంద్రుడు

3. కుబ్జ విష్ణువర్ధనుడు

4. గుణగ విజయాదిత్యుడు

23. మొదటి నరసింహ వర్ణ ఆస్థాన కవి?

1. బొణుడు 2. మయూరుడు
3. హాలుడు 4. భారవి

24. పాల ప్రతీహార రాజులను ఓడించి గంగా -
యుమున చిహ్నములు స్వీకరించిన రాష్ట్రకూట
రాజు?

1. ధువ్యుడు 2. గోవిందుడు
3. ఇంద్రుడు 4. మొదటి కృష్ణుడు

25. అమోఘ వర్షుని అస్థానాన్ని సందర్శించిన
అరబ్బు యాత్రికుడు?

1. సులేమాన్ 2. అబ్దుల్ రజాక్
3. మార్కోపోలో 4. డోమింగో పేయిజ్

26. దక్షిణాదిన తురుష్కుల దొడి మొదట
ఎదుర్కొన్న రాజు?

1. శంకరదేవుడు 2. గణపతి దేవుడు
3. ప్రతాప రుద్రుడు 4. రామచంద్రదేవుడు

27. గజనీ దండయాత్రలు భారతదేశంలో వీరిపై

మొదటిగా జరిగాయి?

1. జయపాలుడు 2. జయచంద్రుడు

3. పద్మిరాజ్ చౌహాన్ 4. జయదేవుడు

28. రెండో తరైన్ యుద్ధం జరిగిన సంవత్సరం?

1.1191 2. 1192 3. 1194 4. 1206

29. ఢిల్లీ సుల్తానుల పాలనా కాలం?

1. క్రీ.శ. 1206-1526

2. క్రీ.శ. 1526-1707

3. క్రీ.శ. 607-647 4. క్రీ.శ. 547-1206

30. మహమ్మద్ బీన్ తుగ్లక్ ఢిల్లీ నుంచి రాజధానిని

మార్చిన సంవత్సరం?

1.1326 2.1327 3.1329 4.1330

31. ఇక్ష్వాకుల కాలం నాటి నాగలికత అవశేషాలు

బయల్పడిన ప్రాంతం?

1. వేంగి 2. ఓరుగల్లు

3. నాగార్జునకొండ 4. గోల్కొండ

32. సింధూ ప్రజల మెసపుటోమియా వ్యాపారం ఏ

దీవి ద్వారా జరిగేది?

1. బ్రహ్మేయన్ 2. ఈజియన్

3. బ్రూనై 4. జానా

33. భారత దేశ నాటక రంగంలో గ్రీకు ప్రభావానికి
చిహ్నమైన పదం?

1. యవనిక 2. కుద్రంగ

3. ప్రదర్శన 4. పైవన్నీ

34. భారత దేశ స్వాతంత్ర్య చిహ్నం?

1. రొట్టం 2. జొబలి

3. నాగలి 4. ఉదయించే సూర్యుడు

35. భారతదేశ సాంస్కృతిక రాయబారులుగా
పేరొందిన వారు?

1. టర్కులు 2. అరబ్బులు

3. అఫ్ఘన్లు 4. గజనీలు

36. తొలి ఆర్యుల ప్రధాన దైవం?

1. ఇంద్రుడు 2. పశుపతి

3. అమృతల్లి 4. విష్ణువు

37. భారతీయ సంగీత సాంప్రదాయాలకు మూలమైన వేదం?

1. ఋగ్వేదం 2. సామవేదం
3. యజుర్వేదం 4. అధర్వణ వేదం

38. కణదుడు ప్రతిపాదించిన దర్శనం?

1. యోగ 2. మీమాంస
3. సాంఖ్య 4. వైశేషిక

39. షోడష మహాజన పదాలలో దక్షిణ

భారతదేశంలో స్థాపించిన ఏకైక రాజ్యం?

1. అస్సక 2. కోసల
3. మగధ 4. గాంధార

40. తెలంగాణలోని ఏకైక జైన క్షేత్రం?

1. రామతీర్థం 2. బోధన
3. కొలనుపాక 4. ఉదయగిరి

41. మొదటిసారిగా ఢిల్లీలోని అడవులను నరికించి

వ్యవసాయ భూములను మార్చింది?

1. కుతుబుద్దీన్ ఐబక్ 2. బాల్బన్

3. అల్లావుద్దీన్ ఖిల్జీ

4. మహమ్మద్ బీన్ తుగ్లక్

42. పంచ సిద్ధాంతిక గ్రంథ రచయిత?

1. ఆర్యభట్ట 2. వరాహమిహిర

3. బ్రహ్మగుప్తుడు 4. శుశ్రుతుడు

43. భూమికి ఆకర్షణ శక్తి గలదని సూచించిన గణిత శాస్త్రవేత్త?

1. ఆర్యభట్ట

2. వరాహమిహిరుడు

3. బ్రహ్మగుప్తుడు 4. వాగ్భటుడు

44. గుప్తులు కాలం నాటి పద్మపాణి అనే అపురూప చిత్రం ఇచ్చట గలదు?

1. రుహీన్ 2. అజంతా

3. సారనాథ్ 4. గ్వాలియర్

45. హర్షుడిని సకలోత్తరాసభ్యేరునిగా వర్ణించింది?

1. హర్ష చరిత్ర 2. ఐహోలు శాసనం

3. సి-యు-కీ 4. నాసిక్ శాసనం

46. సూర్యనతక కర్త?

1. మయూరుడు 2. బొణుడు

3. సూర్యుడు 4. భర్తృహరి

47. పల్లవ రాజైన మొదటి నరసింహవర్మ 2వ

పులకేశిని క్రీ.శ.642లో ఏ యుద్ధంతో ఓడించాడు?

1. మణిమంగళ 2. పుల్లలూరు

3. తక్కోళం 4. ఏదీకాదు

48. అమ్మంగ దేవి అనే చోళరాకుమార్తెను వివాహ

మాడిన వేంగి పాలకుడు?

1. రాజరాజనరేంద్రుడు

2. గుణగ విజయాభిత్తుడు

3. కుబ్జ విష్ణు వర్ధనుడు 4. కులోత్తుంగచోళుడు

49. బొనిసలను పోషించి, రాజ్యానికి భారాన్ని

కలిగించిన సుల్తాన్?

1. మహ్మద్ బీన్ తుగ్లక్ 2. ఫిరోజ్ షా తుగ్లక్

3. గియాజుద్దీన్ తుగ్లక్ 4. బొల్ఖన్

50. దివాన్-ఇ-అలీష్ అనగా?

1. సైనిక మంత్రి 2. ఆర్థిక మంత్రి

3. విదేశాంగ మంత్రి 4. రెవెన్యూ అధికారి

51. బాబర్ యుద్ధ విజయానికి కారణమైన ఫిరంగి దళం పేరు?

1. తోప్ ఖానా 2. బాగ్ నఖ్

3. బిసాంత్ 4. ఖయి

సమాధానాలు

1.4 2.3 3.1 4.2 5.3

6.3 7.4 8.3 9.1 10.1 11.1 12.4 13.4 14.1

15.3 16.2 17.2 18.2 19.1 20.3 21.3 22.1

23.4 24.1 25.1 26.4 27.1 28.2 29.1 30.2

31.3 32.1 33.1 34.1 35.2 36.1 37.2 38.4

39.1 40.1 41.2 42.2 43.3 44.2 45.2

46.1 47.1 48.1 49.2 50.1 51.1